

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Collegial-Tidende

for

D a n m a r k .

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Redigeret, forlagt og udgivet

af

N. S. Monrad.
Ridder af Dannebrogen,
Conferentsraad og De-
puteret i det danske
Cancellie.

Dr. N. S. Orsted.
Ridder af Dannebrogen og
Dannebrogsmænd, Statsraad
og Deputeret i det danske
Cancellie.

En og Tyvende Aargang.

Kjøbenhavn, 1818.

Trykt i det kongelige Baisenhuses Bogtrykkerie,
af C. F. Schubart.

Register.

A.

	Side
Alakkebye, Borger-Compagnie: Chef at være For- bjerger ved Strandinger der paa Forstranden	11
Kalborg, Aftenfang i Frue Kirke: der at indføres	851
— Fundats for det sammesteds oprettede Bibliothek	352
— Hospital, Præste-Embedet derved at nedlægges	305
— Reglement for Sygehuset sammesteds	554. 589
Karhuus, Klokker- og Graver-Tjenesten ved Frue Kirke der at vedblive som eget Embede for sig	7
Academie, Courses, Betaling for Læsning af Skjæ- der paa sammes Bøndergaard ang.	277
Adelstand, den danske, deri nogen optaget	134. 335
Abjuncter, ved de lærde Skoler, at være ubetkastede Resolutionen af 8de Novbr. 1817	206
Egteskalle, længstlevende, der beholder umyndige Le- scendentenes Arv staaende i sin Eiendom ang.	37
Egteskaber, hvorvidt at sluttes af Militaire i Sles- vig og Holsten	85

IV

	Side
Afgift, til Kammerkassen ved Kjøbstedjorderes Afhændeise, ei at svares ved Salg til Kjøbstedens Indvaanere	9
— af Skibe, der kjøbes af Fremmede, nedsat	255
— paa Hartkornet for Omkostningerne paa Prinds Frederik Ferdinands Dragon-Regiments Indquartering	290
Afgifter ved Boldbæset, at udredes efter Quartals-coursen	595
— — — hvad ved samme at iagttage	630
— til militair Fourages Anskaffelse for 1818	690
— til Skole og Fattigbæset, at svares alene efter Hartkorn	947
Amager, Jurisdictionerne der ang.	313
— Skovantag der ang.	540
Amtmændene, at mulctere dem, der modtvilligen udeblive fra Møde	96
Amtsprøfternes Lønningsfond, Tiende dertil henlagt	19
— — personelle Capellaner at besordres lige med residerende	739
Arholt, Collect til Kirken og Præsteboligen der	63
Arkere, Opstilling af dem i visse Tilfælde ang.	755
Apothekere, Taxt for dem	377
Arbeidsvogne, i Akhvn. at forsynes med brede Hjul	393
Archiv, det kongl. Geheime, Admiral Løvenørns Gave til samme	615
Arne Magnussens Stiftelse, ang. dens Fremgang m. v.	368
Artillerie Corpset, ang. Transport af Pesse fra Udrederne til samme	100. 303
Artilleriets Hornblæsere ang.	726

Auctioner i Døds- eller Concours-Boer, afskillige Reg- ler derfor	409
Auction, hvorvidt udenbyes Handlende derved kunne sælge Været	171
B.	
Baade, Strandsiddernes, Bestemmelser for deres Mis- brug at forebygge m. v.	41
Bagerpengene i Kbhvn. ang.	119
Bastholm, Sognepræst, hans Anviisning til Fattig- væsenets Bestyrelse ang.	869
Betalingen for Elever i Kbhvns Døvstumme-Insti- tut ang.	207
Beværtningen ved Liigbegjængelser ang. samt hvorvidt Bedemand skulle bruges	526
Bevillinger for Fideicommiss-Besiddere at optage Laan, hvorledes at clausuleres	351
Beyer, Præst, see Gave.	
Bibelioversættelse, den nye, ang.	686
Bibelselskab, et, oprettet i Island	532
Bibliothek i Aalborg, Fundats derfor	552
— — et Laane, for Føns og Drflev Menigheder, Pastor Sierrups Gave dertil, m. v.	19
Birkebonner-Tjenesten paa Vesterlandsfjohr og Am- rum ang.	131
Børnehussbroens Reparation, ang. Omkostningerne ved samme	343
Bogtrykkerie, det kongl. dets Bestyrelse ang.	559
— — at anlægge	119
Borgerffab som Skipper ei at meddeles, førend Be- viis fra Cørefessionen fremlægges	616

	Side
Castberg, Professor, hans Forelæsninger om Dø- stummes Underviisning ang.	822
Castenkiold, Major, C. P., at kaldes Grevenco- Castenkiold	388
Catechet, en ansat ved Helliggeistes Menighed i Kbhvn.	85
— en ansat ved Petri Kirke i Kbhvn.	68
Catecheter, ordinerede, der tillige ere Lærere ved Borger-skolerne, hvorvidt at indtræde i Skolelæ- rer-Hjælpekasserne	934
Christianshavns Indvaanere, hvorvidt at bidrage til Snorrebroens Vedligeholdelse	770
Christianstæde, see Skolevæsenet.	
Classenske Fideicommiss, derom Efterretning	619
Collect til Kirken og Præsteboligen paa Anholt	63
— i Vestindien til Frue Kirke	81
Collegialgebyrter, deres Udredelse ang.	682
Commission, en, anordnet til at ubearbejde Detroy og Reglement for National-Banken	325
Communers Betjenters Gage, hvorledes at udredes	790
Communitets-Stipendiet, Reglement for samme	793
Concerter, nogen at give	462
Contract, Capt., som Bestyrer for Institutet for Metal-Arbeidere, at udsælge Elevernes Ar- bejde	867
Consul, fremmed, nogen at være	69, 462, 852, 919
Coursen af Rigsbanksedler ang.	86, 289
Courtagen for Skibsmæglere ang.	70
Creditkassen for Huuselere i Kbhvn., Efterretning om samme	25, 475
Quintessenserne, deres og Hestes Hvide ang.	23

VIII

D.

	Side
Dahlgaaardske Legat, derom Efterretning	237
Dalbeneder, Raabye og Sødring Sognelald, en Tiende derfra lagt til Amtsprovsternes Løn- ningsfond	19
Danmarks Vgteviede, Født og Dødt i 1817, Ge- neral-Libet berøvet	473
Segne og Skolelærere, de ældre Ydelser til dem at vedblive, ved Skolevæsenets nye Organisation	905
Deurs, van, Justitsraad, see Gave.	
Directeuren ved Nationalbanken	540
Districtschirurger, Instrux for dem	177
— — — deres Betaling for legale Forretninger omg.	199
Districtschirurgieaterne i Thisted Amt, forandret Ind- deling af dem	116
Dovskumme-Institutet i Aalborg, Befaling for Elever der Dommerkorn, hvortedes at deles imellem den afgangende og tiltrædende Justitsbetjent	207 949
Dragt, en, anordnet for Fangerne i Tugt- Kasp og Forbedringshuset	39
Drikkepenge, see Postillioner.	
Drosselbjerg Skolevæsen, Justitsraad v. Deurs Gave til samme	470
Duebrødre Klosters Skiftejurisdiction at vedblive	787

E.

Eftermanden i Raldet el at deeltage i Drikkepen- ningerne ved Tiende-Bedertagets Bestemmelse	102
Egtskemaale fattigvæsen, Præbst Wyners Gave til samme	963

Eichel, Dr. Med., see Legat.

Eiere, usuldkomne, hvorvidt at kunne slutte Forpagt- ningscontracter	626
Embedsvolig, en, oprettet for Warde Sognekald	292
Embedstrang, tillagt nogen	133, 913
Enkekasse, den geistlige i Fyen, Fundats for samme	83
Enkesæde, et, oprettet ved Sørbymagle og Kirkerup Sognekald	14
— — oprettet ved Trinitatis Sognekald	837
Esquadrønsfabelmagere, Quarteer for dem	932
Examen artium ang.	699
Examen for Skolelærere ved de lærde Skoler	921
Expedition til Nordpolen af den engelske Regjering ang.	340

F.

Faaborg Kirke, P. Hernes Legat dertil	311
Fabrikker, hvorvidt at udrede Næringsstat	756
Fanger, i Lugt- Kasp: og Forbedringshuset, deres Dragt ang.	39
Fængsel paa Vand og Brød, ang. Ublandinge, som dermed belægges efter Tid. 12te Juni 1816	36
Fargeeiere m. fl. som ikke i rette Tid afgive Erklæ- ring til Postdirectionen, Mulet for dem	959
Færgefarten over store Belt, Taxt for samme	761
Færgesæderne i Danmark, derfor Taxter	535
Færøerne, ang. Afsoning af Straffe sammesteds	311
— — Ugteviiede, Fødte og Døde i 1816 og 1817	863
Fanøe, Efterretning om den sammesteds udbrudte Epidemie	893
Fasteprædikener, at bortfalde paa Søndage i visse Sogne	83

X

	Side
Fattigforsørgelse, Militaires Ret til samme former delt 3aarigt Dyhold	909
Fattigskat, Kbhvns, for 1818	355
Fattigvæsen, Kbhvns, Efterretning om dets Tilstand i 1827	425
Fattigvæsenet, Afgift til samme at beregnes efter Partforret	947
Fideicommiss-Besiddere, hvorledes Bevillinger for dem til at optage Eaen, at clausuleres	351
Fideicommiss, det Glansenke, derom Efterretning	619
Fiskequaser, ang. uindkrænket Udsalg af Fiske derfra	460
Fladstrand, at være Kjøbsted og kaldes Frederikshavn Køer, Vesterlands og Anrum, Birkebonner-Tjenesten der ang.	131
Fog, see Cave.	
Føns og Orsted Menigheder, et Eaanebibliothek der oprettet m. v.	19
Fondet for Dvæstede og Faldnes Efterladte, derom Efterretning	773
Forbrændelser, begaaede af undvegne Fanger, Straf derfor	209
Fortigelsesvæsenets Tilstand i 1817 paa de danske ve- stindiske, Der, Island og Færøerne	838
Forpagtningscontracter, hvorvidt at afflattes af ufuldkomne Ciere	626
Forprang, adskillige Spørgsmaale i Anledning af det ved Fred. 25de Juli 1815 havede Forbud derimod	345
Forstærknings-Bataillonerne, Mandstaber deraf, der era bosatte i Kjøbstederne, at indtages i Laugene	404
Fortrinsret i Boer, tilskaaet Læger og Chirurger for deres Honorar m. v.	199

Kourage, militair, Afgift til sammes Anskaffelse	690
Francotvungen ved Postvejen, at have	12
Frankrig, de kongl. Undersaatters Forbringelser paa samme	628
Frederiks Hospital, Efterretning om sammes Sapi- tals-Formue	291
Frederiks nyeste Kirke paa Christianshavn, Høimes- sen der under visse Omstændigheder at begynde Kl. 12	66
Freue Kirke i Karhuus, see Karhuus.	
— — Collect til samme i Vestindien	81
Fundats for Rasted Sogns Fattig-Hospital	73
— for det i Aalborg oprettede Bibliothek	352
— for den geistlige Enkekasse i Hven	83
Hven, adskillige Godevæere der tilkjendegivet Hs. Ma- jestæts Tilfredsheb	598

G.

Gave, Sognepræst Glerups til et Laane-Bibliothek for Rens og Drølev Menigheder	19
— Sognepræst Fogs til Steenstrup Kalds Enkesæde	67
— P. Hornes, til Haborng Kirke	311
— Pastor Prior, Birkedommer Barlemanns og Gaard- mand Petersens til Hundstrup Sogns Skole- kasse	421
— Justitsraad v. Deurs til Drøselbjerg Skole- væsen	470
— Admtral Eovenørns til Geheime-Archivet	615
— til offentlig Brug, Veiermester Thomsens	733
— Provst Meyers til Gaiglesmagle Fattigvæsen	959
Gebhyrer, see Collegial-Gebhyrer.	

XII

	Side
Gebühr, pro mille, ei at erlægges af en requireret, men ei afholdt Arrest m. v.	835
Gebührerne ved Høiesteret, at erlægges efter Dvartalscoursen	933
Geheime-Archiv, see Archiv.	
General-Label over Udgæviende, Fødte og Døde i Danmark i 1817	473
— — over Kbhvns. Lauges Personale i 1817	474
Gjæld i Sedler, hvorvidt at kunne fornyes, naar Pantet sælges	956
Gjæstgiver-Bevilling meddeelt 103. 134. 175. 295. 530. 757. 758.	422 910
Gjordemøbres Betaling i Slesvig og Holsteen ang.	874
Gjordemoder-Boliger, at aslureres	305
Glashandlerne i Kbhvn., at vælge en Formand	918
Gleerup, see Gave.	
Grevestand, den danske, deri nogen optaget	134
Grosferere, hvorvidt at kunne udsælge Wiin	467
Grosferer-Societetet i Kbhvn., deri alle Grosferere at indtræde	95
Gudstjenesten i Frederiks tydske Kirke paa Christianshavn ang.	66

H.

Halljær, Pølebukkemeester, see Begot.	
Handelstractat imellem Danmark og Preussen	873
Handlende, hvorvidt at maatte ved Auction sælge Varer i anden Bye, end hvor han boer	171
Parikern, hvo deraf ved Udskiftning bliver Besidder, at tilsvare det for Udskiftningen stipulerede Liensbevederlag	9

Hartkorn, Ligning paa samme, af Omkæstningerne paa Prinds Frederik Ferdinands Dragon-Regi- ments Indquartering	290
Helliggjøftes Nienighed i Kbhvn., derved en Catechet ansat	85
Hertugtitel, meddeelt nogen	439
Heste, fremmede, indførte i Slesvig og Holsteen, ang. Fristen til deres Gjenudførelse	519
Hjul, brede, at bruges ved Arbejdsvoagne i Kbhvn.	393
Høidemaal, Cuirasferernes og deres Hestes ang.	23
— Armeens Recruters ang.	54
Høiesteret, Sag foretaget ved sammes Nabning 129.	171
— paadømte Sager i Retsaaret 1817	170
— sammes Gebyfter at erlægges efter Dvartals- kursen	933
Hofmenigheden, ang. sammes Medlemmer	269
Holsteen, Gotgjørelse for Indquartering af russiske Dropper der, tilstaaet visse Districter	603
Holsteinborg Grevskab, Stiftesforvaltningen der ang.	841
Hornblæsere, Artilleriets, ang.	726
Horne, P., see Gave.	
Hospital for fattige i Rasted Sogn ang.	73
— see Frederiks Hospital.	
— Aalborg, Præsteembedet derved at nedlægges	305
— et nyt, oprettet i Præstøe Amt	816
Hundstrup Sogns Skolekasse, Sognepræst Priors, Birkebonner Warlemanns og Gaardmand Pe- dersens Gave dertil	421
Hvedebrød, Taxt derfor	694
S.	
Søgere, Mandskab paa 61 R. Hvide dertil at udskrives	904

XIV

	Side
Jagtvante Reserver, Forholdsregler dem ang.	87
Ikkebrænde, Anordningerne ang. de derefter afholdende Brandforhører indskærpede	528
Indførselstolden for Most i Slesvig og Holsten ang.	520
Indquarterings-Hjælpskat, Tabel over sammes Betingning	651
Indquartering af de fra Frankrig tilbagevendende Tropper	865. 963
Injuriesager, hvorvidt at henlægges under Politikerterne	241
Instituter, adskillige offentlige, Veiermester Thomsens Gaver til dem	633
Institutet for Metalarbejdere, tilladt at udsælge Elevernes Arbejde	867
Instrux for Stifts- og Landphysici	177
— for Districtschirurger	177
Island, et Bibelselskab oprettet der	632
Jurisdiction, danske Krigsflådes Chefers i Vestindien	242
Justitsfondet, Afgift til samme at svare af Recognition for at sidde i uskift Bæc	238
Justitslag mod Fæstningsflave G. Galvorsen for Mord	1
— mod G. Wynnster for Mordbrand	121
— mod R. Møller og P. Heesch for Mordbrand	225
— mod P. Eriksen og A. Rielsdatter for Mordbrand	265
— mod B. A. Brebing og J. Sievers for falsk Myntning	745
— mod P. Maus og F. W. F. Behrens for Røverie	825
— mod Skaphuusfange S. R. Andersen for Dverfald paa Justitssergeant Ræith	897

R.

	Side
Kjøbenhavns Amt, der et ridende Politie indrettet	298
— Brandcorps, Reglement for samme	520
— Brandforsikring, Efterretning om samme	959
— Fattigskat for 1818	355
— Fattigvæsens Tilstand i 1817, derom Eftersretning	424
— Glashandlere, at vælge en Formand	913
— Grosserere, at indtræde i Grosserer-Societetet	95
— Rauge, General-Tabell over deres Personale i 1817	474
— Lystebere, at vælge en Formand	469
— Magistrat, at beholde Skiftejurisdictionen paa Bidstrup Gods	418
— Meelhandlere, at vælge en Formand	757
— Municipal-Udgifter for 1818	46
— Dittappere, at handle med visse Varer m. v.	105
— Porcelæns- og Pottehandlere, at vælge en Formand	304
— Port- og Passagepengenes Oppebørsel ang.	945
— Udsalg af Lys der ang.	109
— Universitet, Dr. Med. Sighels Legat til samme	939
— Vandvæsens Tilstand i 1816 og 1817, derom Efterretning	543. 547
— Veierbod, see Veierbod.	
— Vertshusholdere og Dittappere, at vælge Formand og Repræsentanter	907
— visse Rætingsdrivende der at erhverve Magistratens Samtykke, naar de flytte	III
Kjøbstedjorder, som sælges til Kjøbstedens Indvaanere, ei at være Afgift af dem til Kammerkassen	9

XVI

	Side
Risjebrettighed, forundt Byen Gladstrand	777
Kirkerne, at betale Lyspenge til Skolekasserne	307
Kirkens Udgifter, ang. Omgangen, naar nogle Med- eiere restere med deres Bidrag dertil	172
Klim og Thorup Sogne at udgjøre eet Kalb med Wulst Sogn	866
Klokker, og Graver-Tjenesten ved Frue Kirke i Nat- huus at vedblive som eget Embede for sig	7
Knudsens Minde, Legatet saakaldet ang.	308
Konster, Konstfærdigheder m. v. at forebise	103 263. 296. 335
Korn, Leverancer deraf til det offentlige at fæe efter Bægt	868
Korndragere, deres Tært ang.	113
Korngaalere, deres Tært ang.	127
L	
Lægsrullernes, ang. Retsværs Udskiftelse deraf	527
Lægeposten ved Tugt-Rasp og Korbedringshuset ang.	915
Læger, og Chirurger, tilfæaet Fortrinret i Boer for Honorar m. v.	199
Lægerne paa de vestindiske Der ang.	753
Landhofordringen i Danmark, ang. Betalingen derfor	531
Landhuusholdningsseksler, det kongl. sammes Skov- anlæg paa Amager ang.	540
Landmilitair-Tjeneste, hvad Beviistigheder der skal frem- lægges af dem, der ville lade sig stille dertil for andre	17
Landstat, en anordnet m. v.	281
— ang. Courser, hvorefter sammes betales	289
— Regler for sammes Opbehold	327
— at lægges efter Dpartalscourserne	596

	Side
Landsoldater, der udeblive fra Regiments-samlingerne, Straf for dem	848
Passepenge af Skibe, der fare paa hin Side Cap Finisterræ	297
Rauge, ang. Udgifter ved Svendestykkers Forsærdigelse	693
Raugssvende, som udeblive fra Samlingerne, Straf for dem	692
Begat, det Dahlgaardske, derom Efterretning	237
— Knudsens Minde kaldet, ang.	308
— afg. Halebutkemester Palkjær til Trostens Bolig	887
— Dr. Nieb. Eichels til Understøttelse for Stu- derende ved Universitetet	939
Leverancer af Korn til det Offentlige, at skee efter Vægt	868
Liigbegjængelser, Indskrænkning i Beværtningen' ved samme, samt hvorvidt Bedemand skulle bruges m. v.	526
Lodser, Straf for dem, som i Elben tage Folk om- bord fra Skibene	170
Lønning, Stiftsrevisorernes, hvorledes at udredes	256
Lovensørn, Admiral, tilkjendegivet Hs. Majestæts Velbehag	615
Roghøger og Skibsjournaler, paa nye at authoriseres, naar Reisen forandres, men ei at forevises, naar danske Havne blot anløbes	374
— Bestemmelser om samme for Skibe af vis Størrelse	843
Bysepenge af Kirkerne at betale til Skolekasserne	307
Bysestebørne i Kbhvn, at vælge en Formand	469
Bysestebøvier, deres Forbedring ang., samt Regler for Udsalget af By	109

Lovgivning. *)

Academier og andre høiere Pæreesalter.

* Frd. 10 Aug. ang. Examen artium **)	699
* Regl. 30 Juli ang. Stipendium Communitatis og Beneficium domus regie	793
* Frd. af 24 Novbr. ang. Embedsexamen for Sko- l lærere	942

Auctioner.

* Pl. 3 Juni, indeholdende Regler for Auctioner i Døds- eller Concoursoer	409
--	-----

Banken, Banksedler og Myntvæsenet.

Bekjendtgørelse 1 Febr. ang. Coursen af Rigsbanks- sedler	86
Kabent Brev 6 April ang. Rigsbankens Overgang til en Nationalbank	249
Pl. 16 Apr. ang. Coursen, hvorefter Landstatten betales	289
Bekjendtgørelse 21 Mai ang. Subscription paa Indskud i Nationalbanken	373
Pl. 18 Juni, ang. at Rigs- og Nationalbanken maa modtage Paan i R. B. med Obligationer i Sølv	439
Decroy 4 Juli for Nationalbanken	483
Patent 4 Juli ang. Ophævelse af Slesvig og Hol- stens Forbindelse med Rigsbanken	513
Regl. af 27 Juli for Nationalbanken	563

*) Denne Deel af Registeret er affattet efter den i Etatsraad Schous Register fulgte, almindelig bekjendte, Inddeling.

**) Alle Anordnuaer m. v., ved hvilke inder Hædsal findes angiv-
et, ere af 1818; ved de med * betegnede er en kort Fremstilling
af Motiverne meddeelt.

Lovgivning.		Side
Pl. af 28 Juli ang. i Nationalbanken at modtage visse Capitaler i N. B.	"	560
— 30 Juli ang. Kvartalscoursen	"	560
— 31 Juli ang. gjældende Myntsforret	"	608
— 19 Sept. ang. Kvartalscoursen	"	727
— 19 Decbr. ang. Kvartalscoursen	"	973
Brandforanstaltninger.		
Regl. 1 Mai for Kbhvns Brandcorps	"	520
* Bekjendtgjørelse 13 Jan ang. Sprøiter, der frivil- ligen af Landboerne anskaffes	"	453
Pl. 10 Decbr., hvorved Brand-Årordningen for Kbhvn indskræpkes	"	937
Delinqventer.		
Bekjendtgjørelse af 13 Jan. ang. Dragt for Fanger i Tugt- Kasp og Forbedringshuset	"	39
* Feb. 11te Marts ang. Straffen for Forbrudelser, der begaars af undvegne Fanger m. v.	"	209
* Rescr. 29de April ang. Afsoning af Straffe paa Færøerne	"	541
Geistligheden.		
Rescr. 14 Decbr. 1817 ang. et Enkesædes Oprettelse ved Sørbymagle og Kirkerup Sogneskald	"	14
* Pl. 10 Febr. ang. Bemyndigelse for Amtmændene til at mulctere de til Møde tilfagte Wgtefolk, som udeblive	"	96
* Resol. 18 Marts ang. Stiftsrevisorernes Lønningers Udbredelse	"	256
* Rescr. 1 April ang. Hofmenigheden	"	269
* Resol. 2 Juni ang. Beværkningen ved Liigbegjæ- ngelser, samt hvorvidt Bedemænd skulde bruges m. v.	"	526

	Lovgivning.	Side
* Resol. 15 Aug. ang. at Amtsprovosternes personelle Capellaner skulle befordres lige med residerende		739
Pl. 3 Nov. ang. det. paa Skolejorden bjergede Høes Deling imellem afgaaende og tiltrædende Skole- lærere	" " "	889
Gjæld.		
* Pl. 3 Juni indeholdende Regler for Auktioner i Døds- eller Concursoer	" "	409
Pl. 18 Juni ang. at Rigs- og Nationalbanken maa modtage Kaan i R. B. mod Obligationer i C.		439
Bekjendtgørelse af 15 Aug. ang. Fordringerne paa den franske Regering	" "	628
* Pl. 17 Decbr. ang. en nærmere Forklaring af det aagne Brev 6 April 1818 Littr. B.		953
Handel.		
Pl. 17 Decbr. 1817 ang. Udsøfelsespræmien for inden- landske raffinerede Sukker	" "	69
Freb. 24 Decbr. 1817 ang. Courtagen for Skibs- Mæglere	" "	70
* Pl. 10 Febr. ang. Ophævelse af Freb. 26 Sept. 1811 §. 6 og 9	" "	89
* Pl. 10 Febr. ang. at alle Grosserere i Kbh. skulle indtræde i Societetet	" "	95
* Reskr. 11 Febr. ang. Altapperne at handle med visse Vare.	" " "	105
* Reskr. 11 Febr. ang. forbedret Indretning af Lys- sestøberierne og Regler for Udsalg af Lys		109
* Reskr. 11 Febr. ang. visse Næringsdrivende at er- hverve Magistratens Samtykke til at flytte		111
* Tact 11 April for Apothekerne	" "	377
* Reskr. 10 Juni ang. uindskrænket Udsalg af Hiff fra Hiffetqvaserne	" "	460

Lovgivning.	Side
* Frb. 13 Juni ang. Sukkerhandelen	535
* Pl. 24 Juni for Slesvig og Holsteen ang. den Hestehandlerne tilstaaede Frist til Udsælsel af fremmede indførte Heste	519
* Pl. 25 Juni for Slesvig og Holsteen ang. Indførselstolben af Møst	520
Hittegods.	
* Reskr. 24 Decbr. 1817 ang. at Chefen for Kalkbrønde Borger-Compagnie skal være Forbjerger ved Strandinger paa Forstranden der	11
* Resolution 12 Septbr. ang. Anteres Opstilling i visse Tilfælde	755
Kjøbenhavn.	
* Resol. 14 Jan. ang. Kjøbenhavns Municipal- Afgifter for 1818	46
* Placat 10 Febr. ang. at alle Grosferere i Kjøbenhavn skulle indtræde i Societetet	95
* Reskr. 11 Febr. ang. Maltapperne at handle med visse Varer	105
* — 11 Febr. ang. forbedret Indretning af Eksportsberierne og Regler for Udsalg af Eks	109
* — 11 Febr. ang. visse Næringsdrivende at erhyberve Magistratens Samtykke til at flytte	111
* — 11 Febr. ang. Taxten for Kornbrugere	113
* — 25 Febr. ang. Taxten for Kornmålere, samt Bagerpengene	127
* — 18 Marts ang. Forandring ved Slagternes Svendestykke	236
Reglement 1 Mai for Kjøbenhavns Brandcorps	520
* Resol. 6 Mai ang. Kjøbenhavns Fattigkat for 1818	355
* Placat 28 Mai ang. brede Hjulns Anskaffelse ved Arbeidsvogne i Kjøbenhavn	393

XXII

	Lovgivning.	Side
* Reskr. 10 Juni ang. uindbranket Udsalg af Fisk fra Fiskerqvaserne		460
Resol. 14 August ang. Tært paa Hvedebrød		694
— 14 August ang. Tært for Saugstjærere		694
Reskr. 26 August ang. Straffen for Laugsbende, der udeblive fra Samlingerne		692
* Reskr. 2 Septbr. ang. Udgifterne ved Svendestykkes Forsærdigelse ved adskillige Lauge		693
* Reskr. 4 Novbr. ang. Værers Classification ved Kjøbenhavns Beierbød		857
* Placat 5 Novbr. ang. Betalingen for Tømmer- og Muursbende		861
Kjøbstæderne.		
* Resol. 18 Marts ang. Stiftsrevisorernes Lønnin- gers Udrebelse		256
* Placat 26 Mai ang. de i Kjøbstæderne bosatte Mandskaber af Forstærknings-Batalionerne, at indtages i Laugene		404
* Betjendtgjørelse 23 Septbr. ang. at Fladstrand er forundt Kjøbstædrettighed m. v.		777
Landmilitair. Staten.		
Placat 25 Novbr. 1817 ang. hvad Bøvligheder de, der vilse lade sig stille for andre til Landmili- tair-Tjeneste, skulle fremslægge i Slesvig og Holsteen		17
Placat 13 Jan. ang. Militaires Ret til at indtræ- de i Hægtfab, at indskrænkes for Slesvig og Holsteen		85
Placat 17 Marts ang. den Skildvagter og Pa- trouiller tilkommende Respect		234
Placat 18 April ang. Eigning paa Hartkornet af Omkostningerne paa Prinds Frederik Fer- dinands Dragon-Regiments Indquartering		290

Lovgivning.	Side
* Placat 26 Mai ang. de i Lisekøberne bafatte Mandfæber af Forstærkningsbataillonerne, at indtages i Laugene	404
Placat 29 Juli ang. Gotgjørelse for Indquartering af russiske Tropper i Holsteen	603
Placat 29 Aug. ang. Eining af Udgifterne til Militair Fourages Anskaffelse for 1818	690
* Generalligning 3 Sept. ang. Indquarterings Hjælpeskatten	651
Placat 9 Sept. ang. Udskrivning af Magasin Korn, Høe og Halm i Holsteen	731
Placat 15 Sept. ang. Gotgjørelse for militaire Kjørsleter i Slesvig og Holsteen i 1813	807
Resol. 16 Sept. ang. Artilleriets Hornblæsere	726
Resol. 14 Oct. ang. Indquarteringen af de fra Frankrig retournerede Tropper	865
Placat 20 Oct. ang. det samme for Slesvig og Holsteen	890
* Placat 20 Oct. ang. Straf for Landsoldater, der udeblive fra Regiments Samlingerne	848
Resol. 25 Oct. ang. at Mandfæb paa 61 Lommers høide kan udskrives til Jægere	904
* Placat 4 Dec. ang. Dvarieer for Esquadrons Sædemagere	932
Resol. 9 Dec. ang. Omgangsmaaden med Recruters Udskrivning	956
Landvæsenet.	
Resol. 10 Mai 1737 ang. Bøveres Rettighed paa Landet	276
Resol. 15 April ang. adskillige Statters Ophævelse og en Landfæts Indførelse	281

XXIV

	Løvgivning.	Sider
Placat 16 April ang. Courserne hvorefter Land-		
skatten betales		289
* Bekjendtgørelse 13 Juni ang. Sprokker, der		
frivilligen af Landboerne anskaffes		453
Placat 31 Juli ang. Landskatten at udredes efter		
Dvartalscoursen		596
	L a u g e n e.	
* Reskr. 25 Febr. ang. Tarten for Kornmaalere,		
samt Bagerpenge		127
* Reskr. 18 Marts ang. Forandring ved Slag-		
ternes Svendestykke		236
Placat 23 Mai ang. Indgreb i Bognmandslau-		
genes Rettigheder		388
Placat 23 Mai ang. Bognmandstættens Rebsæt-		
telse		400
* Placat 26 Mai ang. de i Kjøbstæderne bosatte		
Mandskaber af Forstærknings-Bataillonerne,		
at indtages i Laugene		404
Resol. 14 Aug. ang. Tætt paa Hvedebrød		694
— 14 Aug. ang. Tætt for Saugstjærere		694
Reskr. 26 Aug. ang. Straf for Laugsvende, der		
udeblive fra Samlingerne		692
— 2 Sept. ang. Udgifterne ved Svendestykkes For-		
færdiggørelse ved adskillige Laug		693
* Placat 5 Nov. ang. Betalingen for Tømmer- og		
Muursvende		861
	L y l l e s p i l.	
Placat 29 Aug. ang. Straffen for Brug af ustempler-		
de Spillekort		689
	M e d i c i n a l v æ s e n e t.	
Placat 3 Marts for Slesvig og Holsten ang. Vac-		
cinations-Attester		254

Lovgivning.	Side
Instruk 4 Marts for Stifts og Landphysici	177
— 4 Marts for Districtschirurger	177
* Placat 10 Marts ang. Betaling for Physiци og Chirurgers legale Forretninger, samt Fortrinset i Boer for Lægers Honorarium m. v.	199
Taxt 11 April for Apothekerne	377
Regl. 24 April for Omkostningerne ved Quarantainevæsenet	330
* Reskr. 28 Aug. ang. Lægerne paa de danske vestindiske Der	753
Placat 3 Sept. ang. Gjordemødres Betaling i Slesvig og Holsteen	814
* Placat 8 Oct. om Medicinaltaxten	809
Postvæsenet og Rejsende.	
Placat 22 Oct. 1817 ang. at Francobvangen ved Posten er hævet	12
Placat 27 Jan. ang. Tilfjællspengene for Dpflysmændene ved Landbefordringer	72
Bekjendtgjørelse 28 April ang. Postillionernes Drilkepenge ved Extrabefordring	333
* Pl. 23 Mai ang. Indgreb i Bognmandslaubenes Rettigheder	338
Pl. 23 Mai ang. Bognmandstaxtens Nedsættelse	400
Taxter 15 Julii for Portoer med Posterne	561
Pl. 18 Julii ang. Betalingen for Landbefordringen i Danmark	531
Taxter 18 Julii for Færgeskeberne i Danmark	535
Bekjendtgjørelse 19 Sept. ang. Taxt for Færgesarten over store Belt	761
Pl. 12 Decbr. ang. Mulct for Færgesiere m. fl., ber ei i rette Tid afgive Erklæring til Postdirectionen	959

Lovgivning.		Side
Privilegerede Personer.		
Resol. 11 Febr. ang. Embedsrang for Contoirskriverne i Kjøbns Raadstues 3die Secretariat	133	133
Resol. 28 Oct. ang. Embedsrang for de lauenbergske Betjente	913	913
Retten.		
* Pl. 10 Marts ang. Betaling for Physiici og Chirur- gers legale Forretninger, samt Fortrinset i Boer for Lægers Honorarium m. v.	199	199
* Resol. 29 April ang. Jurisdictionerne paa Amager	313	313
* Pl. 3 Juni ang. Regler for Auctioner i Døds- eller Concourtsboer	409	409
* Pl. 10 Juni ang. Skrifter, som ere fornørmelige for fremmede Regentere	449	449
* Resol. 30 Sept. ang. Skiftesforvaltningen paa Hol- steenborg Grevskab	841	841
Skatter og Paabud.		
* Resol. 14 Jan. ang. Kjøbns Municipal-Afgifter for 1818	46	46
Pl. 1 April ang. Nedsættelse i Afgiften af Skibe, der kjøbes af Fremmede	255	255
Pl. 1 April ang. det samme for Hertugdømmene	255	255
Resol. 15 April ang. adskillige Skatters Ophævelse og en Landstats Indførelse	281	281
Pl. 18 April ang. Ligning paa Hartkornet af Om- kostningerne ved Prinds Frederik Ferdinands Dragon Regiments Indquartering	290	290
Pl. 18 April ang. Passpenge for Skibe paa Reiser paa hin Side Cap Finisterra	297	297
* Resol. 6 Mai ang. Kjøbns Skatteetat for 1818	355	355
Pl. 13 Mai ang. Repartition af Omkostningerne ved Veiarbejde i 1817	417	417

Lovgivning.	Side
Nr. 25 Juni for Slesvig og Holsten ang. Indførelse- tolden af Most	520
Nr. 29 Juli ang. Godtgørelse for Indquartering af rusiske Tropper i Holsten	603
†) Nr. 31 Juli ang. Afgifter ved Koldbæsenet at udredes efter Qvartalscoursen	595
Nr. 31 Juli ang. Landpænten at udredes efter Qvartalscoursen	596
Resol. 26 August ang. Collegiatgebyrter	682
Nr. 29 Aug. ang. Egning af Udgifterne til Militair Fourages Anskaffelse for 1818	690
* Generalligning af 3 Sept. ang. Indquarteringssk Hjælpepænten	651
Nr. 9 Sept. ang. Udskrivning af Magasinkorn, Høe og Halm i Holsten	751
Nr. 15 Sept. ang. Godtgørelse for militaire Kjørseler i Slesvig og Holsten i 1813	807
Resol. 23 Sept. ang. at Korneveranterne til det Offentlige skulle skee efter Vægt	868
Nr. 30 Septbr. ang. Forandring i nogle Told- Af- gifter	816
Skoler og Ungdommens Underviisning.	
Regl. 10 Febr. ang. Skolelærer-Seminarierne	157
* Nr. 27 August ang. Sommer- Skolegang paa Låndtt	635
Regl. for Skolevæsenet paa Grevskabet Chri- stiansøe	737
* Frd. 24 Nov. ang. Embeds- Examen for Skole- lærere	921

†) Eft. Kammer-Circulaire 1 Aug. S. 630.

XXVIII

Lovgivning.

Side

Søfarende.

- * Reskr. 24 Decbr. 1817 ang. at Chefen for Nalirs
 Lebye Børgerecompagnie skal være Forbjærger ved
 Strandinger paa Forstranden der 11
- Reskr. 24 Decbr. 1817 ang. Courtagen for Skibs-
 Maglere 70
- * Pl. 13 Jan. ang. Opsyn med Bøge ved Strands-
 Kantene 41
- Placat 27 Jan. ang. Straf for Løbser, der i Elben
 tage Folk fra Skibene i deres Fartsier 170
- * Reskr. 4 Marts ang. danske Krigsskibes Chefers
 Jurisdiction i Vestindien 242
- * Placat 11 Marts ang. Forandring i Lov. 4—1—9
 og 15 Art. 232
- 1 Aug. for Danmark lang. Nedsættelse i Af-
 gifterne af Skibe, der kjøbes af Fremmede 255
- 18 April ang. Løstøpning for Skibe paa Rei-
 ser paa hin Side Cap Finisterra 297
- 1 Aug. ang. det samme for Hertugdommene 255
- * Resol. 2 Sept. ang. Ankeres Opsifkning i visse
 Tilfælde 755
- * Placat 30 Oct. ang. Forandring i Forordningen 19
 Marts 1817 med Hensyn til Skibe under 30
 Commercelaster 843

Stemplet Papiir.

- Placat 31 Juli ang. det stemplede Papiir 604

Toldvæsenet.

- Placat 25 Juni for Ekebø og Polsteen ang. Ind-
 forskelstolden af Most 520
- * — 25 Juni ang. nærmere Bestemmelser ved For-
 ordningen i Febr. 1797 667

	Lovgivning.	Side.
Placat 31 Juli ang. Afgifter ved Soldvæsenet at udredes efter Kvartalscoursen		395
— 30 Sept. ang. Forandring i nogle Soldsafgifter		816
	Tractater.	
Handelstractat 17 Juni imellem Danmark og Preussen		873
	Beie.	
Placat 13 Mai ang. Repartition af Omkostningerne ved Bearbejde i 1817		417
	Bestindien.	
* Rest. 4 Marts ang. danske Krigsskibes Chefes Jurisdiction i Bestindien		219
* — 28 Aug. ang. Lægerne paa de danske vestindiske Øer		753
	M.	
Magnussen Prof. N., Efterretning om hans Stiftelses Fremgang		361
Mandskabet af Forstærknings-Bataillonerne, der ere bosatte i Kjøbstæder, at indtages i Laugene		404
Mastrader at give	85 119.	175
Mathematik, Underviisning deri, de lærde Skoler ang.		36
Medallien for ædel Daad, forudsat nogen	612.	661
— for Druknedes Redning tilstaaet nogen		683
Medeiere af en Kirke, som restere med Bidrag til dens Udgifter, ang. Omgangen med dem		172
Medicinalart, en nye		377
Medicinalarten, Bestemmelser samme ang.		809
Medicinske Selskabs Forhandlinger ang. 204, 278, 407,		871
Meelhandlere i Kjøbenhavn at vælge en Formand		757

	Side
Militaire, hvorvidt i Slesvig og Holsteen at indtræde i Regtestab	85
Militaire Kjørseler i Slesvig og Holsteen i 1813, ang. Betjærelse derfor	807
Militaires Ret til Fattigforsørgelse, formedelst 3aarigt Ophold	909
Militaire Uldmanufacturer indbrænkede	465
Møller, P., Statsraad og Bankdirecteur, tillagt Ordre at møde i Høiesteret, ved dens Åbning, og ellers, naar han tilfiges	973
Møst, Indførselstolden for samme i Slesvig og Holsteen	520
Mulct, at paalægges af Amtmændene, naar Regte- folk modvilligen udeblive fra et Møde	96
Municipal-Afgift, Kbhvns, for 1818	46, 355
Muur, og Tommersvendes Betaling ang.	861
Mputsorter, hvilke at gjælde	608
N.	
Næringsdrivende, visse i Kbhvn, behøve Magistratens Samtykke til at flytte	111
Næringsstat, hvorledes af Fabrikker at udrede	756
Nannest at svares til Børnene ved de Skoler, hvor Børnene søge,	851
Nationalbanken, ang. Subscription paa Indskud i samme	373
— — — at modtage Raah i N. B. mod Obliga- tioner i Sølv	439
— — — Commission til at udarbejde Detroy og Reglement for den	315
— — — Directeurer ved samme	540, 908
— — — Detroy for samme	483

	Side
Nationalbanken, Reglement for samme	563
— — — Repræsentantere ved samme	401. 908
— — — Rigsbankens Overgang dertil ang.	249
— — — Valgcommitterede derved	337. 359
— — — visse Capitaler i samme at modtages og udlaanes i N. B.	560
Navne-Ordre ang. deri contraherede Forpligtelser	630. 633
Nyborg Kjøbsteds Assistentkirkegaard, derfor Regle- ment	272
Nyckjøbing Hospitals Skiftejurisdiction at vedblive	787

D.

Detron for Nationalbanken	483
Odense, en nye Præstebolig der ved Graabrødre Hos- pital at opføres	61
Altappere i Kbhvn, at handle med visse Varer, med videre, denne Næringsvei ang.	105
Offentlige Stiftelsers Betjente, deres Løge hvorledes at udredes	790
Altappere og Vertshuusholdere i Kbhvn, at vælge Formænd og Repræsentantere	907
Ophævelse af §§. 6 og 9, i Fred. 26 Sept. 1811	89
Ophævelse af Slesvig og Holsteens Forbindelse med Rigsbanken ang.	513
Ophængsmændene ved Landbefordringen, deres Tilsi- gelsespenge ang.	72

E.

Patrouiller, see Skildevagter.

Pedersen, Gaardmand, see Gave.

Pengerepræsentativer, de slesvig-holsteenske, at indkals-
des af Rigsbanken

529

	Side
Petri Kirke i Kbhvn., en Catechet derved ansat	68
Physici, Stifts- og Land-, Instrux for dem	177
— derved Betaling for legale Forretninger ang.	199
Politie, et ridende, indrettet paa Kbhvns Amt	298
Politiebødere Havendelse ang.	174
Politierettene, hvorvidt Injuriesager at henlægges under dem	241
Porcelains- og Pottehandlere, at vælge Formænd	504
Port- og Pasagepengene i Kbhvn., ang. deres Opbehold	945
Porto, Taxter for samme m. v.	561
Postillioner, deres Drillepenge ved Extrabefordringer ang.	333
Postvæsenet, Francovangen derved høvet	12
Præstebolig, en nye, at opføres ved Graabrødre Høst- pital i Odense	61
Præstegaarde, Syn over dem ang.	310
Præstee Amts Sygehuus, derom Efterretning	816
Prior, Pastor, see. Gave.	
Proveprocuratorer, ikkun at procedere i 2 Aar	869

D.

Dvæstede og Faldnes Efterladte, Efterretning om Fondet for samme	773
Dvarantainevæsenet, Reglement for Omkostningerne ved samme	330
Dvartalscoursen, Committee til sammes Bestem- melse	559
— Bekjendtgørelse ang. samme	560, 727, 973
— Regler for sammes Sættelse	586
— Tabel ang. sammes Beløb i Sebler	588
Quarteer for Squadrons Sadelmagerne i Danmark	932

R.

Rahlf. Dr. Med. tilkjendegivet Hs. Majestats Tilfredshed	915
Rasted Sogns Fattig Hospital, Fundats for samme	73
Recrutter, deres Udskrivning til Landmilitair-Statens angaaende	956
Reda: Sold, dette Udtryk ikkun at bruges hvor, Sold ubetinget skal præsteres	895
Regenter, stemmebe, ang. Skrifter, hvorved de fornærmede	449
Regl. for Communitetets Stipendiet og beneficium domus regie	793
— for Abhøns Brandcorps	520
— for Nationalbanken	563
— for Nyborg Assistent's Kirkegaard	272
— for Omkostningerne ved Quarantaine-Væsenet	330
— for Skolelærer-Seminarieene	137
— for Sygehuset i Kalborg	554 589
Reisepæse, kongl., hvorledes af Dyrighederne at paategnes	632
Repartitions-Beregning af Brandcontingenten for Landbygninger ang.	731
Repræsentanterne ved Nationalbanken	401
Reservat, jagtvante, ang.	81
Reservers Udsettelse af Lægsrullen ang.	527
Rigsbanken, at gaae over til at være Nationalbank	249
— — at modtage Laan i R. B. mod Obligationer i Gold	439
— — ang. Ophævelse af dens Forbindelse med Slesvig og Holsten	513
— — at indkalde Thænderne af Slesvig-holsten'ske Repræsentativer	529

	Side
Roeskilde Domkirkes Skiftejurisdiction at vedblive	787
— — en Deel Indvaanere der tiltjendegivet Hs. Majestæts Tilfredshed	99
Kønne paa Bornholm, der en lærd Skole at oprettes	890
Rorup Bne, at henlægges under Marvede Cogn	294
Køstod, K. M., at udgive Bladet "Dagen"	688

G.

Gaager til Norges Historie, deres Udgivelse ang.	767
Sangskjærere, Taxt for dem	694
Selskab, det kongl. medicinske ang. 204. 278 407.	871
Skattevæsenet for Landet, Forandring i samme	282
Slibe, som fare hiin Side Cap Finisterra, Læstpenge deraf	297
— der kjøbes af Fremmede, Redsættelse i Afgiften derfor	255
— paa 30 Commercelaster, Bestemmelser i Frd. 19 Marts 1817 ang. samme	843
Slibsjournaler og Bogøger at authoriseres paa nye, naar Reisen forandres, og ei at forevises, naar danske Havne blot anløbes	374
Slibsmæglers Courtagé ang.	70
Slidenstrædet, at kaldes Christalgaben	871
Skiftejurisdiction, ei at betages Tiere af en ucom- plet Sædegaard, som var forbeholdt alle Herlige heder	174
— — Universitetets at vedblive	260
— — Rbhvns, paa Bidstrup Gods at vedblive	418
— — Roeskilde Domkirkes, samt Duebrødre Klo- sters og Nykøbing Hospitals at vedblive	787

Skiftesallarium, til hvem at svares af et Boe, der	
— behandles af Executores Testamenti, og hvor	
den afbøde Godester bøde paa et fastet Sted	
under et andet Gods	204
Skildevagter, ang. den dem tilkommende Respect.	234
Skippere, hvorvidt at maatte sætte deres Skibsfolk	
i Land paa fremmede Steder	232
— Borgerbrev som saadan ei at meddeles, forinden	
Bevijs fra Sessionen fremlægges	616
Skoler, lærde, Underviisning deri i Mathematik ang.	36
Skole, en lærde, at oprettes i Rønne paa Bornholm	890
Skolecommission, hvorvidt dens Medlemmer kunne	
lade møde ved andre, samt at Udskrifter af For-	
handlingerne ei gives	471
Skolegang paa Landet ang.	635
Skoleholderes Sønner, hvorvidt at fritages for Bor-	
nepligt	741
Skolelærer, den afgaaende og tiltrædende, hvorledes	
at dele hørt	889
Skolelærere og Degne, ældre Ybelsker til dem at ved-	
blive efter Skolevæsenets nye Organisation	905
Skolelærere, Embedsøramen for dem	921
Skolelærer: Hjelpekasser, hvorvidt ordinerede Cate-	
cheter, som tilige ere, lærere ved Borgerkolerne,	
deri kunne indtræde	934
Skolelærer-Seminarerne, Regl. for dem	137
Skolevæsenet, Afgift til samme ikke at svares af en	
med Konge-Udg. Tiende benificeret Præst	627
— — — Afgift til samme at beregnes efter	
Partkornet	249
— — — paa Grebflaabet Christiansløbe, derskilt	
Reglement	75

	Side
'Skrifter, der ere fornærmelige for fremmede Regenter ang.	449
Skuespil af opføre 119. 135. 375. 422.	757
Slagterne, deres Svendestykke ang.	236
Slagtertækten i Kbhvn; Bestemmelser om samme	967
Slagtertiden forlænget	910
Slesvig og Heltsteens Forbindelse med Rigsbanken at ophæves	513
Slotspræsterne uden for Kbhvn, at staae under Stifts- og Amts Overighedernes Tilsyn	57
Snorrebroens Vedligeholdelse ang.	770
Sølv, se. rede Sølv.	
Sølobetalinger, hvorvidt at kunne udredes med Sedler	588
Sønderhoe Sogns Præster, der tillige at være Lærere i Skolen	865
Sørbyemagle og Kirkerus Sognefald, et Enkesæde herved oprettet	14
Soldaternes Tjenestetid, fra hvad Tid at regnes	470
Sorse Academie, ang. Betaling for Tinglæsning af Stjæder paa sammes Bøndergaard	277
Spillekort, ustemplede, Straf for sammes Forbrug	689
Sportelreglement, Fortolkning af enkelte §§. af samme 238. 244. 835.	917
Sprøiter, som frivilligen anskaffes af Landboerne ang.	453
Steenstrup Kalds Enkesæde, Pastor F. gs Gave dertil	67
Stemplet Papiir. Bestemmelser ang.	604
Stiftsrevisorernes Lønning ang.	256
Store Maglebye Jurisdiction at ophæves	313
Straf for Landsoldater, der udeblive fra Regiments- samlingerne	848

Strandinger paa Forstranden ved Agrikulturne, Chesen for Borgercorplet der, at være Korbjergere derved	11
Stoffkøbet, med hvad Alder at udskrives	682
Sukker, indenlandske, raffinerede, Udsøfelsespræmier for dem ang.	69
Sukkerhandelen, Regler for samme	535
— — — — — hvad ved Anordningen desangående at iagttage	538
Svendskytte ved afskillige Lauge, Udgifterne derved ang.	693
D.	
Zabel ang. Kvartalscourvens Forhold til Sebler	588
Zaxationer til Brandforsikringen, hvoreledes at redu- ceres til Salt	80
Zarter, disses Fastsættelse, efter Kvartalscourven	519
— paa Leveessmidler, deres Fastsættelse i Salt ang.	519
Zart for Slagterlauget i Kbhvn, Bestemmelse om samme	957
Zhisted Amt, ang. en forandret Inddeling af Districts- chirurgicaterne der	116
Zhomsen, Veiermester, (H. T.) hans Gaver til offentlig Brug	733
Ziendevederlag at spares af den, der ved Udskiftning er bleven Besidder af Hartkornet	9
— — — — — de ved sammes Bestemmelse havde Udgifter ei at svares af Estermanden i Kalbet	102
Zjenesstid, Soldaternes, fra hvad Tid at regnes	470
Zilfigelsespenge for Opsynsmændene ved Landbefor- dringer ang.	72
Zingbages Forandring	173
Zingsteders Forandring	173

XXXVIII

	Side
Løkker- og Muur-Svende, deres Betaling ang.	861
Soldatgiffter, Forandring i nogle	816
Sold. og Consumptionens Forordningen i Febr. 1797, nærmere Bestemmelser derved	867
Soldvæsenet, Afgifter til samme at erlægges efter Kvartalscoursen	596
Transport af Heste til Artillerie, Corpset fra Ubrederne ang.	100. 305
Trinitatis Sogneskole, derved Enkeltskole oprettet	837
Troffens Bolig, Vælebuekmester Halvreds Legat til samme	887
Tugt. Nasp. og Forbedringshuset, Præsten ber at holde jevnlige Religions-Samtaler	247

U.

Udsørselspræmie for indenlandske raffinerede Sullere ang.	69
Udgifter, Brandforsikringens, Repartition af samme	691
Udlændinge, der dømmes efter Art. 12 Juni 1816, at udsendes af Landet	36
Udskrift af Stolecommissionens Medlemmer	471
Udskrivning til Landmilitair-Statens, Dødsangegaaenden dermed	956
— — af Magasinet, Høe og Palm i Holsten ang.	731
— — af Stykkudste ang.	682
Udmanufaktur, de militaire, deres Indskrænkning ang.	465
Uopdygtede Midler, der indskrænktes i Ascendensens Eiendomme ang.	327

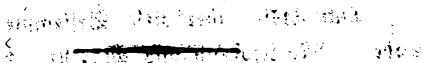
Unvigelſe fra Straffeanſkaltene, Straf for den, der befordrer ſamme	209
Universitetet, at beholde Kiſtejurisdictionen paa detſ Geds	260

B.

Vaccinations-Ordningerne indſtjærpede	871
Vaccinationen, Eſterretning om ſammes Fremgang i 1817	357
— i Hertugdømmene ang.	254
Værnepligt, hvortidt Slottholberes Sønner derfor at fritages	741
Vævere, deres Rettighed paa Landet ang.	275
Valgcommitterede, ved Nationalbanken	337. 359
Vandvæſenet i Kbhvn, derom Eſterretning for 1816 og 1817	543. 547
Varde, en Embedsbolig oprettet for Præſten ſammefeds	292
Varlemaan, Birkedommer og Proprietair, ſee Gave.	
Warkou Hospital, Ciere af private Senge i Wacancerne ved Proclama at indkalde	961
Weterbodden i Kbhvn, hvorledes Wærerne her at claſſificeres ved Henſyn til Betalingen	857
Widvæſenet, Repartition af Omkoſtingerne derved i 1817	409
Wertsuusholdere i Kbhvn, ſee Wtappere	242
Wetindien, danſke Krigsſkibes Chefers Jurisdiction ſammefeds	242
Wetindiſke Wer. Lagerne her ang.	753
Wiin, hvortidt Wjenſtand for Grovhandelen	467

XL

	Side
Bogne, Arbeids- i Rbhvn. brede Hjul for dem an- ordnede	393
Bognmandstaugene, ang. Indgreb i deres Rettigheder	388
Bognmandstaxten nedsat	400
Buust Sogn, at forenes med Klum og Thorup Sogne	866

Collegial-Tidende.

Med kongeligt aftenaadigt Privilegium.

No. 1. Den 3die Jan. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af E. S. Schubar.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Mourad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Justitsfag.

Med Højesterets Dom af 1ste December 1817, som stadfæster den forhen i Sagen ergangne Lands- Overret samt Hof- og Stadsrets Dom, er den uærlige Fæstnings-slave Christoffer Halvorsen, for med en Kniv at have tilføjet Slaven Lars Thomsen adskillige Saar, som foranledigede dennes nogle Dage efter paafølgte Død, tilfunden at miste sin Hals og hans Hoved at sættes paa en Stage, m. v.

Af den fra Højesterets Protocolsecretairer indsendte Beretning erfares Sagens Omstændigheder, i Overensstemmelse med den Tiltaltes Forklaring og Sagens øvrige Data, at have været følgende. Domfældte, der er 27 Aar gl., og for qualificeret Tyverie indsat til Fæstningsarbejde paa Livstid, havde Afsonen

den 15de September faldte, efterat han med de øvrige Slaver vare indsluttede i deres Sovelocale, søgt Klammerie med Lars Thomsen, hvorpaa denne dog forfojede sig bort og begav sig op til sit Sovested. Domsældte vedblev imidlertid at opægge ham til at komme ned, hvilket Thomsen i Begyndelsen ei vilde, men dog omsider beqvæmmede sig til, da Halvorsen vedblev at tirre ham. De indløb sig derefter i Slagsmaal sammen, under hvilket Halvorsen blev kastet til Jorden, hvorefter enhver gik til sit Sovested, og Halvorsen, der var blevet end mere forbittret derved, at han i Slagsmaalet var overvundet, besluttede da at fælle Thomsen ved Livet. Efterat have siddet noget og tænkt paa under et følgende Slagsmaal at udføre denne Beslutning, greb han en Kniv, foer ned i Gangen, hvor han atter indløb sig i Slagsmaal med Thomsen, der efter hans Dødsforbring var kommet ned fra sit Sovested, og bibragte under Slagsmaalet denne et Saar, hvorefter han forfulgte ham op paa sit Sovested, og der tilføiede ham end flere Saar. Thomsen blev derefter bragt paa Sygestuen, hvor han den 18de September døde. Af den optagne Obductionsforretning erfares det, at der har været tilføjet Lars Thomsen et oblique Saar af en halv Tommes Længde paa det høire Brysts 3die Ribbeen, et Saar af omtrent 1 Tommes Længde under Navlen i Linea alba, et langt superficielt Saar fra Navlen til papilla sinistra, og i den høire

Årselhulhed et transversalt Huulsaar af omtrent 4 Tommers Længde. Saaret i Linea alba var et penetreret, og Tarmene befandtes mørkerøde og meget betændte. Obducenterne have af fæmtlige Data uddraget det Resultat, at de tilføiede Saar ei vare absolut dødelige, men at Døden er frembragt ved Betændelse i Tarmene, samt at denne Betændelse rimeligviis er forårsaget af Contusionen, som med Kniven er tilføiet den Døde.

Det første Spørgsmaal, der under nærværende Sag var at afgjøre, om nemlig det kan antages som afgjort, at Domsældtes Angreb paa Lars Thomsen virkelig har bevirket dennes Død, har Højesteret fundet at maatte besvares bekræftende. Thi uagtet det, efter Udtrykkene i Obductionsforretningen, kunde synes ei at være aldeles vist, at den Årsag der har bevirket Døden, nemlig Betændelsen i Tarmene, var forårsaget ved Domsældtes Overfald, saa kan dog af det om de bibragte Saar brugte Udtryk, at de ei vare absolut dødelige, udledes, at de dog vare af den Natur at de kunde bevirke Thomsens Død; og da det i Obductionsforretningen hedder, at Lars Thomsen er død af en Betændelse i Tarmene, der rimeligviis er foranlediget ved Contusionen af det Instrument hvorved Saarene ere bibragte, og ved Forretningens aldeles intet er fremkommet, for at Betændelsen skulde have haft nogen anden Årsag, saa maae det antages at være tilstrækkelig godtgjort, at Domsældte ved sin

Udfærd mod Lars Thomsen har bibragt denne Døden. *)

*) Saavel for denne, som for flere Høiesterets Domme, ligger den almindelige Sætning til Grund, at naar der er oplyst en Handling, der i sig selv er stillet til at berøve en anden Livet, og denne virkelig er død der efter, uden at nogen anden rimelig Dødsarsag frembyder sig, ber den Mishandledes Død ansees som en Følge af de mod ham uøvede Mishandlinger. Af denne altid, eller i det mindste længe, af Høiesteret antagne Grundsætning findes en udførlig Deduction i nyt juridisk Arkiv, 1ste Bind, Side 43 ff., hvor det er viist, at den Lære, der gjør større Forbringinger til Bevist om Saarets eller Mishandlingens Dødelighed, er i Strid mod de almindelige Love, hvorefter den menneskelige Forstand bestemmer Forholdet mellem Aarsag og Virkning, samt at den undergraver den borgerlige Sikkerhed, og er uden Hjemmel i Retfærdighedens Grundsætninger, saavel som i vore Loves Forrifter og Aand. Det er ligeledes i fremmede Staters nyere Straffelove udtrykkelig erkjendt, at der for et Saars eller anden Bestadigelses Dødelighed ikke kan fordras mere, end hvad der, i nærværende Sag, fuldelig var tilstede. Saaledes hedder det i den i Aaret 1813 udkomne "Strafgesegbuch für das Königreich Bayern," § 145: "Blotte Formodninger om den tilsiiede Bestadigelses muelige Ikkedødelighed skulle ikke komme Forbryderen tilgode, men den beviste Mishandling eller Bestadigelse, er at betragte som den virkende Aarsag til den paafulgte Død, naar den paa behørig Maade igjortte Undersøgelse af Corpus delicti ikke frem-

Det andet Spørgsmaal, som under Sagen blev at undersøge, var om Domsældte kunde antages at have handlet med Overlæg. Dette Spørgsmaal fandtes og at maatte besvares bekræftende, dels med Hensyn til at Domsældte har forklaret, at han af Nag til Thomsen, der under et ældre Slagsmaal Kulde have bidragt ham adskillige stemme Stød, alt for længe siden havde besluttet at bringe ham af Dage, dels paa Grund af at han, efterat det første Slagsmaal var forbi, hentede Kniven med hvilken han saarede Thomsen. Vel kunde det nemlig synes tvivlsomt, om hiin graverende Tilstaaelse, som han har afgivet, uden at være bragt dertil ved nogen bestemt Sigtelse, ikke kunde antages at være afgivet, for at han derved kunde blive dømt fra Livet, da det af ham til hans Had mod Thomsen angivne Motiv er af den Betskaffenhed, at det i Almindelighed ei kunde agtes tilstrækkeligt, til at fremkalde Beslutningen om at myrde et Menneſte, ligesom og denne uden Opsforbring gjorde Tilstaaelse, ikke synes at stemme overens med den af ham omsforklarede Lyſt til at leve hvortil kommer, at han under Sagen synes fiendelig at have lagt Dølgemaal paa Data, der kunde lede til at antage at han ønskede sig Døden, saavel som og at han har acquiesceret ved Lands Overret samt

byder bestemte Data, i Følge hvilke det, med Biskop eller stor Sandsynlighed, maatte antages, at den Bestidigede var død af en anden, allerede forud tilførendegående, eller siden tilfødt Årsag."

Hof- og Stadsrettens Dom. Men disse Data fjønnedes hverken at være tilstrækkelige til deraf at inferere, at han skulde have handlet af Kjedsommers lighed til Livet, og altsaa maatte ansees med Straf efter Forordningen af 19de Decbr. 1767, eller til at berøve hans Tilstaaelse den Beviidskraft, der i Usmindelighed maae tillægges egen Bekjendelse, efterdi de ligesaavel kunne lede til den Slutning, at han ikke vilde søge at undgaae den Straf, han for sit Forhold havde fortjent, og i al Fald blot vise, at han efterat Sag var reist mod ham har ønsket sig Døden; hvortaf ingenlunde flyder, at dette var den bevægende Aarsag til hans Forbrydelse eller til hans afgivne Forklaring. Domsældtes øvrige, med Sagens udvortes Omstændigheder bekræftede Forklaringer, bestyrke og, at han har handlet med Overlæg. Domsældte fandtes saaledes, ifølge Lovens 6 — 9 — 1, cfr. med Forordningen Ste Februar 1694, ved Lands Overret samt Hof- og Stadsrettens Dom rettelig at være anseet med den forommedte qualificerede Livsstraf m. v.

Jøvrigt bemærkede Rettens Tilforordnede, at de i Sagens Omstændigheder, og isærbelethed med Hensyn til Domsældtes Stilling, ingen Anledning fandt til at anbefale ham til Hans Majestæts Raade. I Cancelliets allerunderdanigste Forestilling angaaende denne Gjenstand, yttede Collegiet, at samme aldeles ikke fandt sig foranlediget til at andrage paa at Delinquenten maatte skjenkes Livet, men henstillede derhos til Hans Majestæts Raade, hvorvidt Allerhøiøstamme, i Betragtning af at Højesterets Tilforordnede ifø

unanimiter havde stemt for qualificeret Livsstraf, da en Minoritet havde fundet det tvivlsomt, om han havde handlet med Overlæg, og derfor allene, ifølge Lovens 6—6—1, voteret for simpel Livsstraf, maatte ville formilde Straffen derhen, at Delinqventen fristoges for det Tillæg i samme, at hans Hoved skulde sættes paa en Stage, mod at det isvrigt havde sit Forblivende ved Dommen.

Hans Majestæt behagede allernaadigst at bifalbe, at den Christoffer Halvorsen idømte Straf maatte formildes paa den saaledes foreskillede Maade, og det fornødne Reskript angaaende Straffens Execution afgik derpaa, under 23de Decbr. f. A. til Kongens Foged; og, i Følge senere Kongelig Resolution af 1ste d. M., foranlediget ved Indstilling fra Kongens Foged, skal Executionen ske i Stokhusets Locale paa et passende dertil af Commandanten anvist Sted.

Blandede Efterretninger.

Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift indberettede til Cancelliet, at Klokkers og Graver-Tjenesten ved Frue Kirke i Aalborg, ved den forrige Klokkers Død, var bleven ledig, hvilken Tjeneste altsaa, efter Bestemmelsen i Anordningen om Almueskolevæsenet i Kjøbstæderne i Danmark, af 29de Juli 1814, § 52, nu skulde henlægges til Byens Skolevæsen, for derved at forbedre Lærernes Kaar og lette Byrden for Communen. Men Stiftsamtmanden og Biskoppen yttrede tillige, at den nævnte Anordnings Bestemmelse i denne Henseende, vel i de mindre Kjøbstæder vil være til Gavn for

Skolevæsenet, men at den vanskelig kunde iværksættes med Hensyn til den her anførte Klokkertjeneste, da Menighedens Størrelse, og Mængden af de Forretninger, som paaligge Klokkeren, gjør det umueligt, at dette Embede behørigen kan forestaaes af nogen af Byens Skolelærere, naar denne ikke skal forsømme sit egentlige Embede. Tillige yttredes, at Byens Skolelærere alle ere saaledes lønede, at de intet Tillæg behøve; de nyde hver i aarlig Løn 400 Rbdlr. S. V., samt til Brænde og Lys 100 Rbdlr. N. V., og desforuden fri Bolig, eller, i Refusion derfor, 300 Rbdlr. N. V.

Til Klokker Tjenesten bemærkede Stiftsøvrigheden, at der ingen fri Bolig hører, og at dens Indtægter, der næsten alle ere uviste, neppe udgjøre det Halve af hvad en af Skolelærerne der i Byen nyde.

Paa Grund af det Anførte androge Stiftsamtmanden og Biskoppen paa, at den nævnte Klokkers og Graver-Tjeneste maatte vedblive at udgjøre et eget Embede, imod at der af dets Indtægter svares aarlig 100 Rbdlr. S. V. til Byens Skolekasse, til Lettelse for Communen.

Dette Stiftsøvrighedens Forslag anbefalede Cancelliet til at nyde allerhøieste Bisfald og bemærkede tillige, at Hans Majestæt forhen, af lige Grunde, ved allerhøieste Resolntion af 2den Marts 1814, havde tilladt, at Klokkertjenesten ved Budolphi Kirke i Aalborg maatte vedblive at udgjøre et Embede for sig, uden at hentlægges til Skolevæsenet. Hans Majestæt behagede derefter, under 6te Dec., allernaag-

digst at bifalde Stiftsøvrighedens Forsøg, og tillige, efter Stiftsøvrighedens Indstilling, at forunde Student Julius Mardovik Claudi meerbemeldte Klokker- og Graver-Tjeneste.

Hos Cancelliet var forespurgt: om det en Præst, ifølge en confirmeret Tiendeforening, tilkommende Tiendevederlag af nogle Torder, som, flere Aar efter at Tiendeforeningen var indgaaet og confirmeret, vare, ved Udfisningen, tagne fra Byens Gaardmænd og henlagte til Huusmændene sammesteds, skulde tilsvares Præsten af Huusmændene selv, eller af Gaardmændene, som havde indgaaet Foreningen, imod at disse igjert erholdt Regres til Huusmændene, eller og af Godeeieren, imod Regres til Huusmændene.

Efter i denne Anledning at have brevvevlet med det Kongelige Rentekammer, har Cancelliet, under 29de Nov., s. A. tilskrevet vedkommende Øvrighed, at da de Gaardene, ved Udfisningen, fratagne Torder ere afgaaede i Gaardenes Hartkorn, og ansatte i Hartkorn for sig, kan Tiendevederlaget ikke affordres Gaardmændene, som ikke kunne være pligtige at svare Tiendevederlag af mere Hartkorn, end dem ved Udfisningen er tillagt; hvorimod Tiendevederlaget, efter Cancelliets Mening, bør udredes af Huusmændene, som ere i Besiddelse af Hartkornet.

Hos Cancelliet var af en Øvrighed forespurgt: a) om de i Forordningen 18de October 1811, angaaende de Wilkaar hvorunder Kjøbstædjer kunne afhændes, dens § 7, ommeldte Kjøbstædjer kunne sælges fra

en til anden Indvaaner i Kjøbstæden uden Afgift eller Recognition til Kæmmerkasen, og b) om de Afgifter, som ifølge bemeldte Forordning skal svares, naar de i denne § omhandlede Jorder sælges til udenbyes Mand, bortfalde, naar en saadan Jord, efterat være bleven solgt til udenbyes Mand, igjen af Kjøbstædens Indvaanere kjøbes tilbage.

Da Hensigten med den ommeldte Forordning var at tilstaae Kjøbstæd. Indvaanerne en større Ret- tighed over deres Jorder, end den der forhen, ifølge Reskriptet 25 April 1794, tilkom dem, men det tvært- imod vilde være en Indskrænkning, om der ved Salg af de her omhandlede Jorder fra en til anden Kjøbstæd Indvaaner, skulde erlægges en Afgift og Re- cognition, som ikke ifølge bemeldte Reskript svarede, saa var Collegiet, med vedkommende Dyrighed, enigt i, at Forordningens § 7 kun kunde være anvendelig, naar de heri ommeldte Jorder sælges til udenbyes Mand, og at Afgiften maatte bortfalde i det foran sub Litr. b, berørte Tilfælde. Collegiet tilskrev derfor, under 27de Decbr. f. A., Over-Dyrigheden i Over- eenstemmelse hermed.

Den 19de Decbr. f. A. er her medbeelt R. Menøsen Bevilling, til i de ved Veien beliggende Kjøbstæder, paa den lige Landvei ud af Riget, paa ethvert Sted nogle Dage, at forevise et ualmindelig stort og ført Qvindemenneske, dog at han paa ethvert Sted svarer en Afgift til Fattigvæsenet.

Under 24de næsteften er det tilladt Malerne og Architecterne M. Lilly og F. Cocchi, i 2 Maanedes i Kjøbenhavn at give optiske Forestillinger, mod deraf at svare Afgift til Fattigvæsenet.

Løvgivninger.

Ifølge Strandings Reglementet for Bornholm, af 27de Mai 1784, er Chefen for Nexø Borger-Compagnie bestandig Forbjerger ved Strandinger i hele Sønderherred, hvorimod Chefen for Nakirkebye Borger-Compagnie aldeles er udelukket fra denna Rettighed. Da Chefen for Nexø Borger-Compagnie ved Døden afgik, saa anholdt den nuværende Chef for Nakirkebye Borger-Compagnie om, at han og Eftermænd i Embedet maatte blive bestandige Forbjerger for Strandinger som foresalde for Nakirkebye og Sognets Forstrand. Saavel Amtmanden som Commandanten paa Bornholm anbefalede Ansøgningen, dels med Hensyn til, at Uarsagen hvorfor Chefen for Nakirkebye Borger-Compagnie er udelukket fra at være Forbjerger, er, at Byen ikke er nogen Søestad, og at det derfor har været antaget, at han ikke vilde være istand til at forskaffe de fornødne Søefolk, Baade, og Redskaber til Bjergningen; men da der nu baade i Byen selv og blandt Sognets Bønder gives endel kyndige Søefolk, da Sognet er i Besiddelse af gode Baade, og da øjeblikkelig Hjælp, som ved Strandinger oftest er af yderste Vigtighed, lettere kan erholdes, naar Chefen for Nakirkebye Borger-Compagnie, som Forbjerger, strax kan være tilstede ved Sognets For-

Kraud, end naar det først skal meldes til Nexaa, som er 2 Mile derfra, saa syntes det rettest, at Chefen for oftbemeldte Compagnie blev beskicket til Forbjerges i det ommeldte District; dels fordi denne saaledes, ligemed de øvrige Borger Compagnie: Chefes der paa Landet, ved at blive Forbjerges, kunde erholde nogen Erstatning for den militaire Tjeneste han maane forrette, og saaledes samtlige disse Compagnie: Chefes, uden Tab for det Offentlige, tilstaaes lige Fordele.

Cancelliet kunde efter Omstændighederne ei heller have noget mod Forslagets Iværksættelse at erindre, og paa Collegiets allerunderdanigste Forestilling angaaende denne Gjenstand, behagede det Hans Majestæt allernaadigst at bifalde samme, hvorpaa et allerhøjeste Rescript besangaaende, under 24de f. M., afgik til Amtmanden over Bornholm.

Fra den kongelige General Post: Direction er, under 27de Decbr. f. A., udgaaet følgende Placat:

Paa Generalpostdirektionens allerunderdanigste Forestilling har Hs. Majestæt Kongen, under 24de dennes, allernaadigst resolveret, at den ved Plakaten af 26de Septbr. 1808, samt 13de Septbr. 1809, paabudne Frankotvang ved Brev og Pakkeposten, maa fra næstkommende Aars Begyndelse ophæves.

Ifølge allerhøistbemeldte Resolution vil det fra ovenrævnte Tid af være overladt til Affenderne i Danmark af Breve og Pakkepostfager til Hertugdømmene, om de enten som hidtil ville lade deres Breve

og Pakker gaae aldeles ubetalte til Bestemmelsesstedet, i hvilket Fald den fulde Porto eller Fragt erlægges af Modtagerne i Solv, efter de for Hertugdømmene gjældende Taxter; eller itfkuns betalte til Haderslev; eller og de ville betale samme direkte fra Afgangsstedet til Bestemmelsesstedet, i hvilket Fald de, foruden de anordnede Postpenge fra Afgangsstedet til Haderslev, endvidere maa erlægge den derfra til Bestemmelsesstedet fastsatte Porto eller Fragt i Solv, eller i Sedler efter den månedligen af Generalpostdirektionen bestemmende Gjennemsnitskurs.

Ligeledes vil det, som Følge af fornævnte allers høieste Resolution, fra samme Tid af staae Uffenderne i Hertugdømmene af Breve og Pakkepostfager til Danmark frit for, om de enten, som hidtil, ville betale deres Breve og Pakker til et af de 3 Grændsesteder Ribe, Kolding og Afsens, eller direkte til Bestemmelsesstedet, i Solv efter de i Hertugdømmene anordnede Taxter, eller om de ville lade dem gaae aldeles ubetalte fra Afgangs til Bestemmelsesstedet, i hvilket Fald Modtagerne have at erlægge, saavel de fra Afgangsstedet til fornævnte Grændsesteder bestemte Postpenge, enten i Solv, eller i Rigsbankpenge Navne-Bærdie efter forommeldte månedligen bestemmende Gjennemsnitskurs, som og de fra bemeldte Grændsesteder til Bestemmelsesstedet ved Posttaxterne i Danmark anordnede Postpenge. — Hvilket saaledes til almindelig Efterretning bekiendtgjøres.

Efterat Cancelliet, i Anledning af en til Collegiet indkommen Ansøgning om et Enkesædes Dprettelse ved Sorbyemagle og Kirkerup Sogneskald, i Sielland, havde indhentet det kongelige Rentekammers Betænkning om denne Gienstand, blev det Ansøgte bevilget, ved en af Cancelliet, i Dverrensstemmelse med den ved allerhøieste Resolution af 17de April 1816, samme givne Bemyndigelse, under 14de Novbr. f. A., ad mandatum, udsærdiget Ordre til Stiftamtmanden og Biskoppen over Siellands Stift, af følgende Indhold:

Vor synderlige Gunst! Vi give Eder hermed tilkiende, at Vi efter Enken efter afgangne Sognepræst Greve, til Sorbyemagle og Kirkerup Menigheder, udi Bort Land Sielland, Bolette Greve, hendes herom allerunderrdanigst giorte Ansøgning, samt den af Dig, Os elskelig Biskop Münster, derover afgivne Erklæring, allernaadigst ville have bevilget, at det bemeldte Sogneskald tilhørende Mensalhuus, Rolighed kaldet, maae, naar samme bliver fæstet, bestemmes til bestandigt Enkesæde for Kaldet, og at der til samme maae henskædtes en Kaldet tilhørende Dverbrevspart, paa 6 Tdr. Land, under følgende Vilkaar:

- 1) bemeldte 6 Tdr. Land bør paa anordningsmæssig Maade sættes i Hartkorn, i Forhold til Præstegaardens øvrige Jorder.
- 2) Huset, saavelsom Hegnet om Jordlobben, bør af Enken vedborligen vedligeholdes, og aarligen synes tilkigemed Præstegaarden.

- 3) Alle de af Enkesædet, og den samme tillæggende Jord, svarende Skatter udredes af Enken.
- 4) Naar der ikke er Enke paa Kaldet tillædes det Præsten i Kaldet at afbenytte Enkesædet, imod at holde samme forsvarligen vedlige.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Fredensborg, Åsminderød og Grønholt residierende Capellanie, i Sjælland, 260 Rbdlr. — Branddirecteur-Embedet i Viborg Amt, reglementeret Gage 500 Rbdlr. S. B.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 12te Novbr. f. A. er Birke-dommer og Skriver til Skjoldenæs-holms og Svendstrup Birker, F. A. Huushter; efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget fra bemeldte Embeder. Den 12te Decbr., Studiosus Theologiae C. Risom bestikket til Altarbegn og Klokker ved Domkirken i Aarhus; S. C. Lindballe til Organist ved Børgense Kirke. Den 17de, afflediget Artillerie-Capitain M. Jørgensen til Branddirecteur i Stege. Den 24de, Bysfoged og Skriver i Ringsted, samt Herredsfoged og Skriver i Ringsted Herred, Cancellieraad C. F. C. Harkhoff, tillige til Birke-dommer og Skriver ved Skjoldenæs-holms og Svendstrup Birker; Examinatus juris J. H. Ussing til Contoirchef, Lotto-Assistent og Examinatus juris P. M. Vogt til Bogholder, H. A. Glud til Fuldmægtig, L. Wiborg til første Copiist, med Prædicat af

Fuldmægtig, og Examinatus juris P. A. Mars til
 2den Copist, alle i det tredje Secretariat under Kjø-
 benhavns Magistratur; hidtilværende Sognepræst for
 Frederiks tyske Kirke, paa Alheden, og for Horup
 Menighed, under Aarhus Stift, P. H. Rosendahl,
 til Sognepræst for Helgenæs Menighed, under samme
 Stift; forhenværende Præst for Badsøe Menighed, i
 Nissinmarken, J. F. Broust, til Sognepræst for
 Skjorpinge og Fræer Menighed, i Viborg Stift;
 hidtilværende ordineret Degn paa Romøe, under Ribe
 Stift, S. H. Rosendahl, til Sognepræst for Harboes-
 øe Menighed, i samme Stift; Adjunct ved den
 lærde Skole i Nyborg, Cand. Theol. A. K. Hysels-
 ager, til Sognepræst for Kold og Bøbbestrup Menig-
 hed, i Viborg Stift; Adjunct ved den lærde Skole i
 Eolding, Cand. Theol. E. Eskildsen, til Sognepræst
 for Utrøe Menighed, under Aarhus Stift; Kirke-
 sanger og Skolelærer i Hjerum, under Ribe Stift,
 Cand. Theol. S. Rohde, til Sognepræst paa Bense,
 under samme Stift; Cand. Theol. P. Voetmann til
 Sognepræst for Hjardemaal Menighed, i Aalborg
 Stift.

Under Rentekammeret: Den 2den Decbr.
 f. A. er Johan Wüller, som Bestyrer af en til Frugts-
 træeskole ved Odense Slotshauge anvendt Bønge,
 Smedehaugen kaldet, forundt Navn af kongelig Hauge-
 Inspecteur. Den 20de, Lands-Overrets samt Hof-
 og Stadsrets Procurator Laurisen udnævnt til Med-
 lem af Tiende-Commissionen for Kjøbenhavns Distrikt.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 2. Den 10de Jan. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisens. Bogtrykkerie af E. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Forgivning.

Fra det Kongelige Slesvig, holsten, lauenborgske Cancellie er, under 25de Novbr. 1817, udgaaet følgende Placat:

Det har allernaadigst behaget Hs. Majestæet Kongen, efter Cancelliets allerunderdanigste Foreskilling, at foreskrive følgende nærmere Bestemmelser, i Henseende til de Vidnesbyrd og Beviisligheder, hvilke de, der ønske at lade sig stikke til Landmilitærtjeneste for en anden, skulle tilveiebringe:

I.

Enhver, som agter at lade sig stikke til Landmilitærtjeneste for en anden, er pligtig at forevise, for Distriktets Sessionsdeputerede, eller, ifald Tilfældelsen til Stilling er bevilget ved speciel Resolution, da for vedkommende Prælat, Oversøvrighed, eller Di-

striktsdeputerede, Attester om, hvor han indtil da har opholdt sig, om hans Næringsvei, og Dpforsel, saa og om han har udstaaet nogen Straf, og, i saa Fald, for hvilken Forseelse.

2.

Saadanne Attester skulle, i Tilfælde at den, der begjerer at stilles for en anden, ikke tilforn har tjent som Militair, udstædes af den Dvrighed, i hvis Jurisdiktionsdistrikt han har hjemme; men har han derimod allerede før staaet i Militairtjeneste, da skulle Attesterne angaaende hans Dpforsel udstædes fra det Regiment eller Corps, ved hvilket han har tjent; og dersom han henhører til Forstærknings-Bataillonerne, skal desuden tilveiebringes Attest fra den Dvrighed, i hvis Jurisdiktions-Distrikt han har opholdt sig, efterat han er afgaaet fra de første Batailloner.

3.

Sessionsdeputationerne, eller isald Stillingen har været bevilget ved speciel Resolution, da vedkommende Prælat, Oversvrighed eller Distriktsdeputerede, maae ikke tillade, at Noget antages til, for en anden at stilles til Tjenesten, med mindre hans Antagelse er, i Overensstemmelse med Attesterne, uden Betænkelse.

Foresknaende allerhøieste Resolution bekjendtgjøres herved for alle Vedkommende, til Efterretning og vederlig Efterlevelse.

Blandede Efterretninger.

Under 24de Decbr. f. A. har Hs. Majestæt, efter berom indkommen Ansøgning, allernaadigst confirmeret en af Sognepræsten for Føns og Orsted Menigheder i Fyen, Steerup, oprettet Fundats for et Laanesbibliothek, som han har overladt til Brug for sine Menigheder, hvilket Bibliothek for Tiden bestaaer af 58 Bind. Tillige har han skjænket en Kongelig Obligation paa 100 Rddlr. S. B., hvis aarlige Renter skulde anvendes til Bibliothekets Vedligeholdelse og Forøgelse, i Henseende til hvilken Obligation det i Fundatsen er fastsat, at den, for ikke paa en eller anden Maade at tabes for Bibliotheket, skal paaegnes, at den er Bibliothekets uafhængelige Eiendom, og saaledes af Amtsforvalteren i Assens, hos hvem Renterne af den skulde haves, indføres i hans Regnskab.

Efter at Sognekaldet for Dalbyeneder, Raabye og Sødring Menigheder, i Aarhus Stift, ved den forrige Sognepræstes Forflyttelse, var bleven ledigt, imodtog Cancelliet fra Biskoppen over Aarhus Stift en Forestilling, hvori han påtræde, at bemeldte Sognekald ialt havde enkelt Tiende af 415 Tdr. Hartkorn, nemlig Præstetienden af de ovenansførte 3 Sognes 383 Tdr. Hartkorn, og Konge- og Kirke-Tienden af omtrent 16 Tdr. Annergaards-Hartkorn, som

altsaa udgjør enkelt Tiende af omtrent 32 Tdr. Hartkorn. Tienden af det ovenanførte Hartkorn blev opgivet at udgjøre ialt 52 Tdr. Rug, 104 Tdr. Byg og 104 Tdr. Havre, nemlig 1 Skpe. Rug, 2 Skpr. Byg og 2 Skpr. Havre pr. Tde. Hartkorn.

Da det ved Kongelig Resolution af 18de Decbr. 1807 er fastsat, at, naar Vacance indtræffer i et Sognekald, som har Tiende af mere, end 400 Tdr. Hartkorn, skal det nærmere bestemmes, om ikke en Deel af Tienden kan henlægges til Amtsprovsternes Lønningsfond, blev det, i Anledning af Vacancen i det ovenanførte Sognekald, foreslaaet, at Præsten tienden af

- 1) det til Binnerup Bye
i Dalbyensøder Sogn
hørende Hartkorn • 36 Tdr. 1 Skpe, 1 Fdk., og
- 2) det Hartkorn, som af
Raabye Sogn tilhører
Knejsrup Bye, til Beløb 29 Tdr. 4 Skpr. 5 Fdk. 2 Alb.

tilsammen 65 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdk. 2 Alb. maatte henlægges til Amtsprovsternes Lønningsfond.

Dette Forslag troede Cancelliet at burde anbefale til at nyde allerhøieste Bifald, da Kaldet, efter at have mistet denne Tiende, endda vilde beholde enkelt Tiende af henved 350 Tdr. Hartkorn, som, i Forening med Kaldets øvrige Indtægter, nemlig Offer og Accidentser, Mannest og Smaaredsel, Landgilde af 2 Embedet tilhørende Huse, Refusioner af

Raabye Kirke, nemlig i Penge 6 Rbdkr. S. B. og i Korn 2 Edr. Rug og 2 Edr. Byg, samt endelig Indtægterne af Præstegaarden, som staaer for Hartkorn 12 Edr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb., maatte ansees tilstrækkelig til anstændig Underholdning for en Præst med Familie.

Paa Cancelliets, i Dvereenstemmelse med det Anførte, gjorde allerunderdanigste Indstilling, behagede det Hs. Majestæt, under 27de Decbr. f. A. aller-naadigst at resolve, at Præstetienden af de nævnte 65 Edr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Hartkorn skulde, efter Naadensaarets Udløb i Kalbet, henlægges til Amtsprovsternes Løningsfond.

For Cancelliet blev anbraget at en Mand her i Staden i Aaret 1807 opgav sit Boe, i hvilket et udenlandsk Handelshuus, under 6 Decbr. 1811, lod anmeldte 7 Stykker accepterede og protesterede Brevler, der alle vare ældre end Boets Dpgivelse og trukne i Dansk Courant, hvorhos Huset med Anmeldelsen lod følge en Beregning, over hvad det i det Hele forment at tilkomme i Capital, Renter og Omkostninger, til ultimo Novembris 1809, i hvilken Beregning Forsbringen var omsat i svensk Species Banco. Da nu Fallenten, for at erholde sit Boe ekstraderet, har tilbudet Creditor Accord, er mellem dem opstaaet ulige Meninger, om hvad Creditor kan tilkomme, i det

denne formener at være berettiget til at paastaa Betalingen i svensk Species Banco, med Renter 6 pr. Ct. fra ultimo Novembris 1809, hvorimod Debitor er af den Formening, at ligesom Creditor var uberettiget til at omsætte sin Forbring i anden Møntsort end den hvori Gjelden var contraheret, saaledes er han nu ubesriet til at forlange anden Betaling, end den som er en Folge af Forordningen 5 Januar 1813 og senere Lovbud om Pengevæsenets Forandring, hvilken Betaling, da Forbringen ikke er omstreven, formentlig, ifølge Forordningen 9 Marts 1813, kun kan fordres med Hensyn til den Tid Anmeldelsen i Boet ske, og altsaa med 30 Rbdlr. S. B. for hver 100 Rd. D. C. Da Parterne forenedes om at lade disse Dvæstioner afgjøre ved Cancellies Resolution, saa blev paa deres Begne anholdt om at meddeles samme.

Collegiet har i denne Anledning, under 3die d. M., ladet Vedkommende tilkjendegive, at det er en Selvfølge, at Creditor ikke vilkaarlig kunde forandre den Valuta, hvori de omhandlede Vexelbreve vare trukne, til en anden; men ligesom Vexler i Danst Courant, da de ikke høre til de i Forordningen 5 Januar 1813, §. 31, nævnte Undtagelser, blive at behandle efter sammes §. 23 ff., og tilhørende Tabel Litr. A, in casu i Forbindelse med §. 30, samt Forordningen 14 Septbr. 1813, §§. 7 og 8, og Forordningen 9 Marts s. A., §§. 1 og 2, saaledes er det

indblysende, at Creditor ikke kan have tabt de herved hjemlyde Rettigheder, derved, at ingen Omfkrivnings- Paategning er foregaaet; thi, om end en saadan kunde være nødvendig in casu, hvor Fordringen var anmeldt i et under Rettens Behandling staaende Bøe, hvilket imidlertid baade Sagens Natur og Forordningen 9de Marts 1813 synes at modsiges, saa viser dog Forordningen 5te Januar 1813, §. 28, at Mangel af saadan Paategning ingentunde kunde have Tabet af Betaling, efter det til Gjeldens Stiftelse svarende Omfkrivningsforhold, til Følge.

Hs. Majestæt Kongen har, under 19 Novbr. f. A., allernaadigst befalet: at det Mandskab, som i Fremtiden udtages til Extrasker-Regimenterne, maae ikke være under 66 Tommer sjellandsk Maal. Hvilket fra Cancelliet, under 16 Decbr. f. A., er bekendtgjort samtlige Amtmænd, General Krigs Commissairen for Danmark, saavel som samtlige Krigs Commissaire, med Tilfæiende, at ligesom det, ved allerhøjeste Resolution af 17de April 1816, bekendtgjort ved Cancellie-Circulaire af 4 May næstefter, allernaadigst er bestemt, at Extrasker-Hestenes Hvide skal være 10 Qvarteer og 2 Tommer, saaledes er dette paa nyt befalet ved først anførte allerhøjeste Resolution af 19de Novbr. sidst.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Skanderborg, Skandrup og Stilling Sogneskald, i Aarhus Stift, 500 Rbdlr. Naar Pensionen til Formanden, der udgjør 20 Ldr. Rug, 40 Ldr. Byg og 40 Ldr. Havre, ophører, skal, ifølge allerhøieste Resolution 27de Decbr. f. A., af Kaldet svares en Afgift af 14 Ldr. Byg til Skanderborg Byes Skolevæsen, at betales efter hvert Aars Capitelstart; ligesom de 18 Skpr. Byg og 18 Rbdl. S. V., som af Blegind og Horning Sogneskald svares til dette Embede, ved bemeldte Pensions Ophor bortfalde; og endelig til samme Tid Afgiften af Fruering Kirkejord, 6 Skpr. Byg, henlægges til Fruering Sogns Skolevæsen. — Dalbyembeder, Raasbye og Sødring Sogneskald, i Aarhus Stift, 279 Rbdlr. Efter Aandensaarets Udløb henlægges Præstetiden til 55 Ldr. 5 Skpr. 1 Fdr. 2 Alb. Parts Forn til Amtsprovsternes Lønnings-Fond, ifølge Kongelig Resolution af 27 Decbr. 1817.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 31de Decbr. 1817 er Prove-Procurator Cand. jurisd P. H. E. Salicath befattet til Procurator for alle Over- og Underretter i Danmark, Høiesteret alene undtagen.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt ærtnaadigt Privilegium.

No. 3. Den 17de Jan. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Æfretretning om Kreditkassen for Huuseierne
i Kjøbenhavn, fra 1ste Marts til 1ste
Septbr. 1817.

Indskud til Kassens Foud beløb den 21 Marts 1817,
(see Collegialtidenden for 1817, No. 34 og 35,
for Sølvværdifond: 2,874,900 R.

og i Ravnværdie: . 111,000 R.

deraf er i 1ste Junij

Termin indfriet Obliga-

tioner, for . 6800 R. 1000 R.

igjen 2,868,100 R. 110,000 R.

og indkommet Indskud 1000 R. 15,100 R.

er 2,869,100 R. 125,100 R.

ForSkud af Kassen . 2250 R.

Altſammen 2,869,100 R. 127,350 R.

Udlaan beløb den 11te

Marts 1817, . 1,767,211 $\frac{2}{3}$ R. 111,900 R.

deraf er tilbagebetalt 29,150 R. 2250 R.

igjen 1,738,061 $\frac{2}{3}$ R. 109,650 R.

og derimod udlaant 26,290 R. 17,700 R.

1,764,351 $\frac{2}{3}$ R. 127,350 R.

Underbalance 1,104,748 $\frac{1}{3}$ R.

tilf. som udgjør ovenstaaende 2,869,100 R. 127,350 R.

Renteforsklub, som erlægges forud ved Udlaanene, var

i Behold den 11te Marts 1817, for S. W. Fond,

Rbdtr. N. W. 3987 R. 31 $\frac{1}{2}$

og i Obligationer, Rbdtr. S. W. 63,825 R.

Iden er indkommet:

fra Administrations-

Omkostninger 2082 R. 58 $\frac{1}{2}$.

og i Renteforsklub 724 R. 8 $\frac{1}{2}$.

Tilsammen 63,825 R. 6794 R. 77 $\frac{1}{2}$.

deraf er udbetalt:

Renteforsklub, N. W. 284 R. 66 $\frac{1}{2}$.

til Administrations-

Omkostninger 2430 R. 73 $\frac{1}{2}$.

og til Rente for N. W. Fond 92 R. 3 $\frac{1}{2}$.

er 2807 R. 46 $\frac{1}{2}$.

hos Kassa, i Oblig. S. W. 63,825 R.

og Contant N. W. 3987 R. 31 $\frac{1}{2}$.

som udgjør ovenstaaende 63,825 R. 6794 R. 77 $\frac{1}{2}$.

For Navnehærbie Fond, den 1te Martz 1817. var	
i Behold af Renteforskiud	1706 R. 48½ S.
siden er indkommet: fra Adm. Omkostn.	395 R. 4½ S.
fra Rente for N. B. Fond	612 R. 55 S.
samt i Renteforskiud	442 R. 48 S.
	<hr/>
er	3156 R. 60 S.
	<hr/>
deraf er udbetalt: til Adm. Omkostn.	395 R. 4½ S.
og til Rente for N. B. Fond	1055 R. 7 S.
	<hr/>
er	1450 R. 11½ S.
hos Kassa	1706 R. 48½ S.
	<hr/>
som udgjør ovenstaaende	3156 R. 60 S.

Rente, som hver Termin erlægges forud for et halvt	
Aar, Beholdning for S. B. Fond, den 1te Martz	
1817, i R. B.	22,659 R. 25 S.
indkommet Restancer og Renter	57,389 R. 17 S.
Tilskud fra Finantserne.	26,250 R. *
Esterskiud for 1te Decbr. 1816,	234 R. *
uaffordrede Renter	7203 R. 86 S.
fra Rente for N. B. Fond	682 R. 53 S.
	<hr/>
Tilsammen	110,495 R. 85 S.

Derimod beløber Renter af Indskiud	
og tilbagebetalte Renter	91,125 R. 1 S.
hos Rente for N. B. Fond	379 R. 74 S.
og i Kassa contant	18,901 R. 10 S.
	<hr/>
som udgjør ovenstaaende	110,495 R. 85 S.

For Navneværdie-Fond var i Behold, den 1ste Martz
1817, Rbdlr. R. B. 187 R. . 8.

indkomne Restancer og Renter	2446 R. 24 8.
uaffordrede Renter	130 R. . 8.
fra Renteforsklud for S. B. Fond	92 R. 3 8.
fra dito for R. B. Fond	1055 R. 7 8.
fra Kassa for Rente for S. B. Fond	379 R. 74 8.
	<hr/>
	er 4290 R. 12 8.

Derimod beløber Renter af Indskud
og Forsklud 2995 R. . 8

udbetalt til Renteforsklud for R. B. Fond den 1ste Martz 1817	612 R. 55 8.
ligesaa til Rente for S. B. Fond	682 R. 53 8.
	<hr/>
	som udgjør ovenstaaende 4290 R. 12 8.

Administrations = Omkostninger var den 1ste Martz
1817, i Obligationer S. B. 29,250 R.

fiden er indkommet i R. B.

Restancer	56 R. 51 8.
$\frac{1}{2}$ Procento af Udlaan	334 R. 95 8.
$\frac{1}{2}$ 8. af hver Rbdlr. Rente	443 R. 32 8.
til Renteforsklud	2825 R. 77 $\frac{1}{2}$ 8.
	<hr/>
	er 29,250 R. 3660 R. 63 $\frac{1}{2}$ 8.

Derimod er udbetalt:

til Renteforsklud for 1ste Martz 1817	2477 R. 62 $\frac{1}{2}$ 8.
til Afbetaling	7 R. 48 8.
Administrations-Omkostn.	1175 R. 49 8.
hos Kassa	29,250 R.

som udgjør ovenstaaende 29,250 R. 3660 R. 63 $\frac{1}{2}$ 8.

J Kasfa er altsaa, efter foranstaaende Forklaring,

for S. B. Fond:

af Renteforskjud, t

Obligationer,

Rbdtr. S. B. . . . 63825 R.

og Contant i R. B. . . . 3987 R. 31 f.

af Rente 18,991 R. 10 f.

og af Administra-
tions Omkostnin-

ger, i Obliga-

tioner S. B. . . . 29,250 R.

er 93,075 R. 22,978 R. 41 f.

og for N. B. Fond:

Renteforskjud 1706 R. 48½ f.

Tilsammen 93,075 R. 24,684 R. 89½ f.

Nemlig:

i Obligationer S. B. 93,075 R.

hos Fond for Forskjud:

for N. B. Fond 2250 R. .

og for Hjelpesfond 5850 R. .

Contant for S. B. Fond . . . 14,878 R. 41 f.

og for N. B. Fond 1706 R. 48½ f.

Er 93,075 R. 24,684 R. 89½ f.

Til det, ifølge Bekjendtgjørelse af 13 Novbr. 1816,
oprettede Hjælpefond ved Creditkassen for Huus-
Eierne i Kjøbenhavn, var Indskud den 11 Marts
1817 35,600 R.
Indskud i 11te Junii Termin 1817 var 25,100 R.

er 60,700 R.

Forskud af Kassa 5850 R.

Tilsammen 66,550 R.

Ublaar den 11te Marts 1817 var 41,200 R.
i 11te Junii Termin 1817 er ublaant 25,300 R.

som tilsammen udgjør ovenstaaende 66,500 R.

Renteforskud den 11te Marts 1817,

var i Behold 1031 R. 24 ß.

hden indkommet Renteforskud 632 R. 48 ß.

er 1663 R. 72 ß.

hos Kassa 1663 R. 72 ß.

Indkomne Renter af Ublaar 1006 R. 24 ß.

uaffordrede Renter 37 R. 48 ß.

er 1043 R. 72 ß.

Renter af Indskud og Forskud 1031 R. 24 ß.

hos Kassa 12 R. 48 ß.

som udgjør ovenstaaende 1043 R. 72 ß.

I Administrations, Omkostninger er indkommet: en		
halv Procento af Udlaan	.	126 R. 48 β .
1 β . af hver Rbdlr. Rente	.	10 R. 47 β .
		<hr/>
		er 136 R. 95 β .

Udbetalt i Administrations, Omkostn. 136 R. 95 β .

I Kassa er altsaa, efter foranstaaende Forklaring:		
for Renteforskyd contant	.	1663 R. 72 β .
og Rente	.	12 R. 48 β .
		<hr/>
Tilfammen		1676 R. 24 β .

Blandede Efterretninger.

For Cancelliet blev af Commissarierne i et Bøe anbraget, at en tidligere Eier af et Bøet tilhørende Gods, ved sin under 22de Junii 1655 udgivne Fundats, for et af ham, i en under Godset liggende Bye, stiftet Hospital, har bestemt at 2000 Rdlr. in specie, som Skænkedes denne Stiftelse, skal staae paa Rente hos Godsets rette Arvinger og Eiere, beregnet 6 Rdlr. in specie af hvert Hundrede. Da nu Godset skal stilles til offentlig Auction, og der er opstaaet Tvivl hos Commissarierne, om i hvilken Møntsort, og med hvilket Beløb, denne til Hospitalet givne Capital, med Hensyn til de gamle Mønt-Anordninger og de senere Anordninger om Pengevæsenet, bør ved Stenbommens Salg bestemmes for Kjøberen, saa forlangte de, dette Spørgsmaal angaaende, Cancelliets Resolution.

Collegiet har herpaa, under 13de d. M., svaret følgende:

Før at bestemme denne Sag maa man see hen til Danmarks ældre Møntvæsen, og de Anordninger, som med Hensyn til dette ere udfomne, og findes da, at fra Aaret 1628 har Species Mønt og Benævnelsen af Species Mønt eksisteret her i Riget, som, paa ubetydelige Afbigelses nær, alle have været udmøntede efter een Møntfod.

At det Bud, som Lovens 5—3—39 indeholder, at ingen maa vrage den Mønt, som Kongen haver ladet mønte, eller den for ringere eller høiere Priis udgive eller modtage, end som den af Kongen sat er, ikke var saaledes at forstaae, at den, der havde betinget sig Betaling i Species Mønt, skulde være pligtig at tage til Takke med Betaling i de ringere Pengesorter, er indlysende af en Mængde senere Anordninger, som snart bestemme en vis Agio, hvormed man, for en vis Tid, skulde være pligtig at lade sig nøie, naar Betalingen, som vare betingede in specie, kun bleve erlagte med Kronemønt, eller atter, naar man for Kronemønt kun fik Courant, snart igjen ophævede denne Forpligtelse, og foreskrev Betaling i den omcontraherende Pengesort, eller efter sammes virkelige Coursværdie.

En Anordning af forstansførte Indhold udkom, til Ex., under 28 Mai 1684, den første af det Slags es-

ter Lovens Publication *), og mange lignende udkom senere; men, efterat det, ved Forordningen 27 Marts 1719, var bestemt, at Species og Kroner fremdeles skulde udi Dvgjeld have deres frie Løb og Gang, ligesom Berelcouren mod Courant derpaa kan falde og gjelde, og Commercen give Anledning til, hvilket udi Handel og Wandel, Forskrivninger, Betalinger eller Omvevlinger, i alle Maader skulde følges, .. vides det ikke at der senere blev gjort nogen Bestemmelse, hvorefter Species Creditores skulde tage mod Betaling i Courantmont efter en vilkaarlig Cours. — Kun

*) Bemeldte Anordning bød, for Aaret 1684, at alle de, som Rigsdaler in specie paa Rente havde udsat, ei maatte tage mere end 4 Procent Dvgjeld, naar Betaling erlagdes i Kroner. Dette samme, hvilket og forud indtil videre havde været befalet ved Fdg. af 23 Febr. 1674, blev og for 1685 paabuden ved Fdg. af 16 Mai; Fdg. 8 Mai 1686 bestemte derimod, for det Aar, Dvgjelden til 6 Procent; hvilket, for 1687, blev gjentaget ved Fdg. 24 Maii, og for 1688 ved Fdg. 29 Maii. Siden var Lagien paa Speciesmont frie, indtil 14 April 1694, da den, for dette Aar, atter blev bestemt til 6 Procent; derpaa blev ved Fdg. 19 Febr. 1695, 8 Procent bestemt som Lagie for dem, der havde forskrevet sig til Speciespenge at betale, og, i dets Sted, vilde betale danske Kroner; og denne Anordning, i Forbindelse med de senere temporære Anordninger, som fastsatte Lagie mellem Krone- og Courant-Mont, blev i Kraft, indtil den ovennævnte Fdg. 1719 udkom.

Blive hos den Længstlevende, saafremt denne enten kan faa antagelig Sikkerhed, eller af Overformynderne ansees vederhæftig og paalidelig, saa har Cancelliet fundet, at de Regler, som gjelde for Ublaandet af Umyndiges Midler, ei her vare anvendelige, men at den Længstlevende ikkun skulde tilsvare Børnene eller Børnebørnene deres Arvelodder i Forhold til Eiendommens faste og stadige Værdie, det er i Solværdie. Det modsatte vilde være saameget mere uantageligt, som det ei allene, tvertimod Hensigten med fornævnte Bestemmelse + Udkastanordningen af 1794, vilde udsætte den Længstlevende for Tab, naar Coursen mærkelig forbedrer sig, men endog, i dette Tilfælde, vilde i Almindelighed gjøre den Sikkerhed, den Længstlevende kan give i sin Eiendom, utilforladelig; thi denne kan, naar den ansættes til sin sande Værdie, især naar den tillige er forud behæftet, ikke give Arvingerne Sikkerhed for deres Arvelodder, naar disse, under en meget forandret Cours, skulde beholde deres Navneværdie, Størrelse uforandret. *)

*) Sevnfør Cancelliets Circulair-Skrivelse af 20 Decbr. 1814, §. 4, (i Collegial-Lidenden for samme Aar, Side 838), hvorefter der af Umyndiges og offentlige Stiftelses Midler ei maa ublaanes mere i Navneværdie end hvad Pantet, under en Pari-Cours, kunde give anordningsmæssig Sikkerhed for.

Bekjendtgjæelse.

For at Fangerne i Tugts Kasp. og Forbedringshuset i Kjøbenhavn i Undvigelses-Tilfælde kunne være faa kjendelige som mueligt, er det anskaffet for Mandfolksfangerne i Tugt- og Kasp. huset Troier og Buxer af gult og brunt, og for dem i Forbedringshuset ligeledes Troier og Buxer af gult og graat Klæde, spæde saaledes, at det ene Side- og Erme- samt Fors og Bagstykke er af den gule, og det andet af den brune eller gråa Farve.

Af Struettimmerne i samme Craffeanstalt vil blive anlagt Dragter af samme Farver, og spæde paa samme Maade, ligesom det enten er Fanger i Tugthuset eller i Forbedringshuset.

Hvilket herved kundgjøres.

Det kongelige Danske Cancellie den 13de Jan. 1818.

Ledige Embeder.

Under General-Coldkammer- og Commerces Collegiet: En kongelig Fuldmægtigpost paa de danske vestindiske Der.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 7de Jan. er personel Capellan for Nørdborg Menighed, paa Als, H. Petersen, beskikket til Sognepræst for Dreiso Menighed, under Sjæns Stift; personel Capellan N. Wormstey, til personel Capellan for Vibye og Lhuset Menigheder, i Aarhus Stift; Exam. juris B. Spreckelsen, til Procurator ved Underretterne i Aalborg Stift.

Under det Slesvig-holsten-lauenborgske Cancellie: Den 30te Decbr. f. A. er hidtilværende Raadmand i Husum, H. A. Burgemeister, beskiftet til anden Borgemeister sammesteds; Cand. theol. N. Petersen til Præst i Morsum, paa Sylt; Herredsfoged N. F. A. Langheim, i Fleckeby, til Justitiarius paa det adelige Gods Mohrberg med Sophienau; C. Meves til Organist og Klokker ved Fattigkirken i Altona; samme Dag er der meddeelt Underrets-Advokat G. B. E. Baudiz, i Rendsborg, Bevilling til at drive Notariatsforretninger.

Under Rentekammeret: Den 16de Decbr. f. A. er Secondlieutenant ved det første jydsk Infanterie-Regiment, E. C. G. Pechlin, udnævnt til Kammerjunker.

Under General-Toldkammer og Commerces Collegiet: Den 27de Decbr. f. A. er Interimschefen ved Etablissementet Frederiksnagor, Capitain Kræfting, forundt Character af Oberstlieutenant; Toldinspecteuren i Frederikshæb paa St. Croix, Krigsraad Rasmussen, udnævnt til virkelig Kammeraad.

Under General-Postdirectionen: Den 13de Decbr. f. A. er Krigsraad og Dvertelegraphinspecteur Palludan, i Korsøer, udnævnt til, i Forbindelse med bemeldte hans Embede, tillige at være Postmester sammesteds, fra indværende Aars Begyndelse. Den 20de, H. C. Bül til Copiist i General-Postdirectionens Slesvig-holsten-lauenborgske Secretariats-Contoir, fra 1ste April næstkommende.

Collegial-Tidende.

Med kongelige allernaadigst Privilegium.

No. 4. Den 24de Jan. 1818.

Trykt i det Kongl. Naasenh. Bogtrykkerie **C. F. Schubarz**.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, **Anders Sandse Ørsted,**
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Lovgivning.

Med Forordn. af 13de October 1703 var det, med Hensyn til Desertionens Forebyggelse, befaleet, at alle ved Strandsiden boende, naar de ei bruge deres Fisserbaade eller Joller, bør opbrage samme paa Landet, og dem lade fastgjøre med en stærk Hergelaas, ved en Jernlænke, udi en stærk Egepæl, som dybt og fast i Jorden er nedslaget, hvortil og saavel Pælen, som Stavnen i Baaden med stærke Jernkrampes forsynes, samt at de, hvergang de komme i Land, skulle tage Næver og løse Løfter med sig hjem i deres Hus, og intet deraf have udi Kartøierne eller ved Strandsbredderne, alt under Straf efter Sagens Beskaffenhed, og desforuden Fæstes Forbrudelse. Med Reskript til Stiftsbefalingsmanden over Sjællands Stift, af 1ste Mai 1750, blev hiint almindelige Lovbud for dette Stift gjentaget

og derhen skjærpet, at Baabene tillige skulde forsynes med et Spunds, hvilket, ligesom om Karene er forordnet, hvergang skal tages hjem med i Husene, hvedhos de, som derimod sig forske, foruden deres Fæstes Forbrudelse, skulde for hvergang ansees med 1 Rdlrs Mulk. Ved Reskript til Amtmændene over Kjøbenhavn, Roeskilde, Frederiksberg, Rionborg og Hirschholm Amter, af 8de Febr. 1765, blev Forordn. af 1703 og Reskript 1750, ikke allene gjentagne, men og saaledes skjærpede, at, hvis en Deserteur skulde finde Leilighed til at betjene sig af nogen Baad eller Jolle, med Hensyn til hvilken ovenansførte Forskrifter ei vare iagttagne, skulde Dvertræderen, foruden den ellers ved Dvertrædelsen fastsatte Straf, ansees med Fæstningsarbeide i nogle Maaneder.

For Dragøer var der, ved Reskript af 24de Juli 1750, gjort den særlige Bestemmelse, at Indvaanerne, i Stedet for hvad der ellers er foreskrevet, maagjøre en dygtig og med forsvarlig Laas forsynet Bom for deres Havn, til hvilken Bom Nøglen altid skal være hos Fogden, samt at Baabene og Jollerne der skulle indlægges, under den Straf, som Reskriptet af 1ste Mai 1750 dikterer.

... Sine, fra flere Sider, for den almindelige Sikkerhed vigtige Lovbestemmelser, bløve imidlertid, i den senere Tid, ikke overalt tilbørlig iagttagne; og da, blandt andet, Viemebet med det paa adskillige Steder i Sjælland allernaadigst anordnede Kystpolitie herunder lider, saa ansaaes det gavnligt, at samme paa

nye bleve indskærpede, dog, at de for Overtrædelsen bestemte Straffe, som ikke syntes at være de meest passende, forandrede.

Det forekom Cancelliet mindre hensigtsmæssigt, at de Fæstebønder, som gøre dem skyldige i Overtrædelse af oftmeldte Lovbestemmelser, skulle ansees med en Straf, der har Belfærdstab til Folge, medens de, der ikke ere i denne Stilling, ordentligviis blot kunne vente at ansees med en taalelig Mult. Fæstes Forbrydelse synes desuden ikke, i sin Natur, her at være passende, da Forseelsen ikke bestaaer i Fæsteligters Tilfidsættelse, som, efter Contracters Natur, kan have Tabet af Fæsterettighederne til Folge, men i at forsømme en, til den offentlige Ordens Overholdelse foreskreven, Regel, hvilken det ikke er Godseierens, men Dyrighedens Sag at paasee. Foruden flere Uleiligheder, som denne Straf her medfører, staaer det til Forbuddet, ved at lade Bønder, Overtrædelsen uagtet, blive i sit Fæste, eller i al Fald forsyne ham med nyt Fæste, at estergive Straffen; hvorimod det kunde være tvivlsomt, om H. M. Majestæt vilde finde sig besejret til at fritage dem Skyldige for saadan Straf, naar Forbuddet, som vilde have Fordeel af dens Fuldbrydelse, ikke vilde lade den falde.

Det er og kjendeligt, at forommeldte Straffebestemmelser have deres Oprindelse fra en Tid, da Fæste paa en Gaard eller Huus ansaaes af mindre Vigtighed, og ikke, som nu, blev sæt mod bety-

delig Indfæstning, hvorimod Forbdrækten ofte maatte paanøde Bønderkarlene Fæste. Derfor har Lovgiveren, ved Reskript af 1ste Maii 1750, fundet det passende, at skjærpe Straffen af Fæstes Forbrydelse, ved at tilføie 1 Rdlrs Muilt.

Den for nuværende Kjøbenhavn og Frederiksberg Amt, under 8de Febr. 1765, paabudne Straf af Fæstningsarbeide, for det Tilfælde, hvor Forseelsen virkelig har til Folge, at en militær Desertion deraf ved beforders, synes heller ikke at staae i Forhold til Overtrædelsens Størrelse; ligesom det heller ikke synes saa ganske passende, at den tilfældige Omstændighed, om den foregaaende Tilføiesættelse af de foreskrevne Regler medfører Skade eller ikke, skal have en saa betydelig Indflydelse paa Straffen, der dog egentlig skulde udmaales efter Forseelsens Beskaffenhed og for sig, og ikke efter de tilfældige Følger.

Cancelliet holdt derimod for, at en Muilt af 2 til 10 Rddlr. S. B. kunde være passende, for første Gang nogen findes skyldig i Overtrædelse af foranførte Forskrifter, men at Mulkten burde fordobles for hver gjentagen Forseelse, dog at den gjentagne Forseelse ogsaa, efter Sagens Omstændigheder, kunde straffes med Fængsel paa Vand og Brød i fem eller flere gange 5 Dage.

Endelig synes det at være en Folge af de Grundsætninger, hvorpaa Ryspolitiet er bygget, at Overholdelsen af hine Lovbud skulde i de Distrikter, hvor samme er indført, henføres under Ryspolitiet, og at

Forseelser derimod skulde behandles saaledes, som for andre Ryspolitie-Forseelser er anordnet.

Cancelliet indlad sig derfor i Correspondence med det kongelige Admiralitets- og Commissariats-Collegium, samt det kongelige General-Commissariats-Collegium, for at erfare, om disse Collegier, paa Militair-Staternes Vegne, maatte have noget at erindre imod den saaledes paatænkte Forandring i de ommeldte, hidtil gjældende, Straffebestemmelser; og da begge disse Collegier heri erklærede dem eenige, indgik Cancelliet med allerunderdanigst Forestilling angaaende denne Gjenstand, og indstillede:

1) at de Bestemmelser, som, med Hensyn til at forebygge Vaabens og Jokers Misbrug, indeholdes i Forordningen af 13de Octbr. 1703 og Reskriptet af 1ste Maii 1750, maatte, ved en Cancellies Plakat, gjentages og indskærpes til almindelig Efterlevelse, under den forandrede Straffebestemmelse, at Overtrædelse deraf skulde straffes med Bøder af 2 til 10 Rbdlr. S. B. for første Gang nogen deri findes Skyldig, og at hver gjentagne Forseelse skulde medføre Fordobbling af Multen, dog at Dommeren, efter Sagens Bessæffenhed, for den gjentagne Forseelse, i Stedet for Multe, kan bestemme Fængsel paa Vand og Brød i 5, eller nogle gange 3 Dage.

2) At det i de Distrikter, hvor et særskilt Ryspolitie er indrettet, maatte paaligge bemeldte Politie noie at vaage over foransførte Forskriftets Sagtagelse,

og Forseelse berimod blive at behandle saaledes som andre Kystpolitieforseelser, og at, som Folge deraf, Bøderne, der ellers tilfælde vedkommende Fattigkasse, i forommede Distrikter maatte tilflyde Kystpolitiekassen.

- 3) At det, hvad Dragøer angaaer, maatte forblive ved de særdeles Bestemmelser, som for samme ere givne ved det allerhøieste Reskript af 24de Juli 1750, dog at Overtrædelse af de sammesteds foretagne Regler bleve at straffes og behandles efter §§. 1 og 2.

Da Hs. Majestæt, ved allerhøieste Resolution af 31te Decbr. f. A., bifaldt denne Collegiets Indstilling, saa blev den fornødne Cancellie-Placat desangaaende den 13de d. M. udfærdiget.

Blandede Efterretninger.

Efterat de i Reskriptet af 31te Maii 1814 befalede Conferencer imellem Kjøbenhavns Magistrat, Stadens 32 Mænd og de øvrige vedkommende Auctoriteter, vare afholdte, angaaende de Municipal-Udgifter *) som Residentstaden's Indvaanere maatte have at udrede i 1818, og Beretning angaaende sammes Udfald, fra Magistraten, var indkommet til Cancelliet, indgik dette Collegium, efter foregaaende Cor-

*) See angaaende Municipal-Udgifterne for Aaret 1817

Collegialtidenben for bemeldte Aar, Side 427, og tillige, hvad in specie Næringskønnen angaaer, Side 737.

responsence med de Deputerede for Finantserne, med allerunderdanigst Forestilling angaaende denne Gjenskab.

Det var under bemeldte Conferencer m. v. oplyst, at disse Udgifter, med Undtagelse af Fattigskatten, hvis Størrelse endnu ikke kan beregnes, førend Regnskaber for Aaret 1817 er aflagt, hvilket, ifølge Reskript af 20de Decbr. 1815, bør skee til 1ste Marts d. A., ville blive følgende:

1) Borgervæbningskatten, der er bestemt til at afgive 12,000 Rbdlr. S. B. aarlig, til Lønninger for Borgervæbningens gagerede Personale, maae i dette, ligesom de foregaaende Aaringer, opkræves med et Tillæg af 442 Rbdlr. S. B., med Hensyn til Omkostningerne ved Mandtals Listers Ufsattelse, Skattens Indkrævning, Fotium i Banken, og deslige; i indværende Aar maatte endvidere opkræves en Sum af 6060½ Rbdlr. N. B., eller 3235½ Rbdlr. S. B., som er medgaaet til at afholde en de Embedsmænd for hvilke fast Gage er reglementeret, ved allerhøieste Resolution af 26de Novbr. f. A., for Aaret 1817 allernaadigst tilstaaet Gratification, hvilken, i Forhold til den Deel af Gagen for Borgervæbningens Personale, som bæres af Borgervæbningsfondet, udgjorde et saadant Beløb. Hele Skatten maatte saaledes opkræves med 15,677½ Rbdlr. S. B.

2) Indquarteringskatten, der skal afgive en staaende aarlig Godtgjørelse til Land-Militair-

Staten af 35,000 Rbdlr. S. B., maatte, ligesom foregaaende Aaringer, opkræves med et Tilskud, med Hensyn til Omkostningerne, af 1600 Rbdlr. S. B., samt endvidere 225 Rbdlr. N. B., eller 120 Rbdlr. S. B., hvilket for denne Stats Vedkommende behøves, til at afholde det Embedsmændene allernaadigst tilstaaede Gratiale. Dens hele Beløb bliver saaledes 36,720 Rbdlr. S. B.

3) Renovationsskatten, der er bestemt til, i Forening med Port- og Passagepengene, hvis Dypebørsel er bortforpagtet, og nogle andre mindre betydelige og tilfældige Indtægter, at dække Udgifterne paa Dagrenovationens Bortforstel, og hvad dermed staaer i Forbindelse. Denne Bortforstel har været forsøgt bortliciteret, og der er, da Licitationen intet tilfredsstillende Resultat gav, omsider truffet Accord, i hvis Folge Renovationen, fra 1ste Octbr. 1817 til ultimo Septbr. 1818, bortføres for 90,150 Rbdlr. N. B. Lønninger, Pensioner, Incassations Salarium, og øvrige Udgifter, hvoriblandt de offentlig Pladsers Feining, og Aqueducters Renning alene udgjør 8000 Rbdlr. N. B., ville, paa 850 Rbdlr. N. B. nær, kunne dækkes ved Indtægten af Port- og Passagepengene, der udgjør 19,000 Rbdlr. N. B. aarlig, og den forommeldte Gratification for Aaret 1817 er afholdt af Renovationsskatten, uden at i dette Hjemmeed noget extraordinarium i Aar behøves påalignet. Helt Skattens Beløb for dette Aar vil altsaa udgjøre 91,000 Rbdlr. N. B., eller efter nærværende Bankcours 48,533 $\frac{1}{2}$ Rbdlr. S. B.; i Aaret

1817 udgjorde Skattens Beløb 121,467 Rbdlr. N. B., eller 64,782 Rbdlr. S. B., altsaa 30,467 Rbdlr. N. B., eller 16,248 $\frac{1}{2}$ Rbdlr. S. B., mere end i Aar, men da kostede ogsaa Renovationens Bortførel herved 15,000 Rbdlr. N. B. mere end i Aar, og 15,000 blev anvendte til Gjelds Afbetaling. I øvrigt maae det herved bemærkes, at da Skatten skal anvendes til at betale Renovations Contrahenterne de dem efter Record tilkommende 90,150 Rbdlr. N. B., saa vilde et Affavn i det fornødne Nominalbeløb opstaae, hvis Bankcoursen i Løbet af indværende Aar nedsættes, men hvis dette Tilfælde skulde indtræffe, vil det ogsaa, i større eller mindre Grad, have Indflydelse paa de flere her omhandlede Municipal Afgifter, og Sagen maae da, med de nye affattede Beregninger, nærmere forelægges Hs. Majestæt.

4) Vægter skatten, som afholder Udgifterne til Vægter Corpsets Lønning og Mundering, samt afgaaede Vægteres Pension, blev i Aaret 1817 opkrævet med 37,000 Rbdlr. S. B. Da disse Udgifter ikke kunne formindskes saant Skattens Beløb ikke kan nedsættes, og der heller ingen Forøgelse behøves, efterdi de saa ubetydelige Gratificationer, som af samme skulle udredes, ere afholdte af hvad der indkom i forrige Aar, og den paatænkte forbedrede Organisation af Vægter Corpset, for den derved forsøgte Udgifts Skyld, er stillet i Beroe indtil videre, saa foresloges Skatten opkrævet med 35,000 Rbdlr. S. B., ligesom forrige Aar.

6) Løgsteskatten, som afholder Udgifterne paa Gavernes Belysning, blev for Aaret 1817 opkrævet med 50,000 Rbdlr. N. B., eller $26,666\frac{2}{3}$ Rbdlr. S. B., Udgifterne for Brændeaaet fra August 1818 til Maii 1819, hvortil Skatten skal anvendes, kunne ikke nøiagtigen opgives, da det er uvist i hvad Priis Trannen i Sommerens Løb vil komme til at staae, men de ansættes til samme Priis som i forrige Aar, og calculeres saaledes: 350 Tønder Tran a 125 Rbdlr. N. B., 43,750 Rbdlr., Løgsternes Vedligeholdelse 6000 Rbdlr., samt Lønninger, Omkostninger ved Opkrævninger, m. v. 3000 Rbdlr., alt N. B., ialt 52,750 Rbdlr. N. B.; imidlertid antages det at Kassen vil blive istand til at afholde sine Udgifter, naar Skatten opkræves med samme Beløb som i forrige Aar; med Hensyn hertil, samt da Gratialet til Embedsmændene ei heller forarsager nogen Forøgelse i denne Stats Beløb, foresloges den ansat til $26,666\frac{2}{3}$ Rbdlr. S. B. Herved maae i øvrigt bemærkes, at da den betydeligste Deel af dette Beløb medgaaer til Trannens Anskaffelse, og Prisen paa denne Artikel formodes at være og blive ringere i dette Aar end i forrige, saa vil denne Afgift uden Tvivl give et Overskud, selv i det Tilfælde, at Bankcoursens Nedsættelse maatte forarsage, at det fulde calculerede Beløb i N. B. ei udkom af ovenanførte Sum i S. B.

Samtlige fornævnte 5 Skatters Beløb, der saaledes udgjør $162,597\frac{1}{2}$ Rbdlr. S. B., skal, ifølge

Erh. af 21 April 1812, lignedes paa Grundtarten, og vil, efter Middeltal, for ethvert Sted udgjøre noget over 40 Rbdlr. S. B. I Aaret 1817 udgjorde de Udgifter der lignedes paa Grundtarten 178,690 Rbdlr. S. B.

6) Sprøiteskatten, der tilflyder Brandvæsenets Fond, og lignedes paa Bygningernes Assurancesum, er i forrige Aar opkrævet med 20000 Rbdlr. S. B., og det er antaget at et lige Beløb behøves for indeværende Aar; forsaavidt enkelte Gratialer til Embedsmænd af Brandvæsenets Fond skal udredes for Aaret 1817, er saadant skeet, uden at Skatten behøves forøget. Den foresloges derfor ansat til 20000 Rbdlr. S. B.

7) Brolægningsskatten, der lignedes i Forhold til Husenes Favnemaal til Gaden, og dennes Bredder, blev i 1817 opkrævet med 20 Rbdlr. S. B. pr. □ Favne, som for Stadens og Indvaanernes Andeel udgjorde cirka 23000 Rbdlr. S. B., hvortil kom, hvad der af de kongelige Bygninger og Pladser efter samme Maalestok udrededes, med 6720 Rbdlr. 78 s. S. B. Dette Beløb har imidlertid været utilstrækkeligt til at afholde Udgifterne ved de i Aarets Løb foretagne Arbejder, dels formedelst Materialiers og Folkelønnens Dyrhed, dels fordi en betydelig Omlægning, hvorpaa ikke var calculeret, har fundet Sted i Landemærket. En Forøgelse i Skattens Beløb for indeværende Aar var derfor uundgaaelig nødvendig. Efter nyligste Undersøgelse af hvore

meget af bet for indværende Aar paatænkte Arbejder, uden al for stor Ubequemmelighed for Stadens Indvaanere, kunde udsættes indtil videre, paa det at den intenderebe Forøgelse kunde blive saa lidet byrdefuld som mueligt, fandtes Brolægnings Udgifternes hele Beløb, deri indbegrebet 1133 Rbdlr. R. B., som medgaae i Gratification til Embedsmændene for 1817, at kunde anslaaes til 39,546 $\frac{2}{3}$ Rbdlr. S. B., hvoraf Stadens og Indvaanernes Andeel vilde udgjøre omtrent 30,600 Rbdlr. S. B., og Resten, med omtrent 8946 $\frac{2}{3}$ Rbdlr. S. B., blive at udrede af den Kongelige Kasse og Havnekassen. Det Hele vil udkomme naar det svares omtrent 27Rbf. S. B. pr. □ Favn. Denne Skats Beløb ansættes saaledes for Stadens og dens Indvaaneres Andeel til 30600 Rbdlr. S. B.

8) Vandskatten, som skal lignes efter Areal skattens Maalestof, foresloges i Aar ligesom i forrige Aar opkrævet med 1 Rbf. S. B. af Forhuse og $\frac{2}{3}$ Rbf. S. B. af Eide- og Baghuse, pr. □ Alen, for dem der have Pompevand, og behørigt Tillæg efter Anordningerne for dem der have Springvand, eller hvis Næringsbrug medfører ualmindelig Forbrug af Vand, hvorefter den, som i de foregaaende Aar, calculeres at ville udgjøre 32000 Rbdlr. S. B. Vel vil Skatten udgjøre noget mere, men da Af- og Tilgang blandt Næringsbrugende, og dem der bruge Springvand, dog er uvis, samt da Skatten i Aar ikke foreslaaes opkrævet med mere end i de 2 næstforegaa-

ende Aar, ansættes her det engang calculerede Beløb, af 32000 Rbdlr. S. B. Der behøves da ei heller noget særskilt at calculeres for de i det sidst forløbne Aar til Embedsmændene af dette Fond udbetalte Gratualer, der have udgiort 3041 Rbdlr. 48 s. N. B.

9) Næringskatten skal, efter Fred. af 21 April 1812, dække Ræmnerklassens, eller, som den nu kaldes, Stadens Kasses ordinaire Fonds Underballance, den opkrævedes i forrige Aar i alt med 84000 Rbdlr. S. B. Efter de affattede Calculer, hvorunder er medtaget det Beløb, der er udbetalt som Gratification til Embedsmændene for 1817, og udgjør 14,300 Rbdlr. S. B., antages det at denne Skat for Aaret 1818 ikkun behøves opkrævet med 76300 Rbdlr. S. B., hvorunder for Almueskolevæsenet er beregnet i Aar, ligesom i 1817, 14000 Rbdlr. N. B. og til Politie Staten 40000 Rbdlr. S. B. Den foreslages saaledes opkrævet med den forommeldte Sum af 76300 Rbdlr. S. B.

Samtlige Kiøbenhavns Municipal Afgifters Beløb for 1818, med Undtagelse af Fattigskatten, udgjør altsaa 321,496 $\frac{1}{2}$ Rbdlr. S. B., eller, efter nu værende Bank, Cours 602,806 $\frac{1}{2}$ Rbdlr. N. B. I Aaret 1816 udgjorde de samme Afgifter 337,690 Rbdlr. S. B., eller 633,168 $\frac{3}{4}$ Rbdlr. N. B., altsaa 16,193 $\frac{1}{4}$ Rbdlr. S. B., eller 30,362 $\frac{1}{4}$ Rbdlr. N. B., mere end i Aar.

Med allerunderdanigst at foredrage Hs. Majestæt denne Sag, bemærkede Cancelliet tillige, at Stadens

Ræmner, for Incassation af Jordskyld og Leie af publique Bygninger, fra gammel Tid har oppebaaret visse Procento, der udgjøre henved 400 Rddr. N. W. aarlig, men da Ræmneren nu er en med fast Gage aflagt Embedsmand, der ikke bør have særffile Betaling for de Forretninger, der, efter hans Bestalling og Instruction, paaligge ham som Ræmner, saa syntes dette Incassations-Salarium, til Fordeel for Stadens Kasse, at burde bortfalde, hvilket Collegiet derfor allerunderdanigst foreslog allernaadigst at maatte udtrykkelig bestemmes.

Hs. Majestæt behagede, ved allerhøieste Resolution af 14de d. M., allernaadigst at bifalde, at de sammeldte Skatter opkræves med det for enhver især foreslagne Beløb, og at de omhandlede, af Ræmneren hidtil oppebaarne, Procento herefter skulle bortfalde; og de fornødne Communicationer desangaaende afgik derpaa, under 20de næstefter, fra Cancelliet til Kjøbenhavns Magistrat.

Fra det kongelige Danske Cancellie er, under 13de d. M., samtlige Land-Milice-Sessioner i Danmark, og General-Krigs Commissairen, Kammerherke Driberg, tilskrevet som følger:

Hs. Majestæt Kongen har, under 28 Decbr. f. A., allernaadigst befalet, at det, med Hensyn til Hoidemaalet for Mandskabets Udskrivning, skal ved efterfølgende Corps og Regimenter have sit Forblivende ved de gjeldende Bestemmelse, nemlig:

Livgarden til Hest ikke under	67	Tommer
Quirasseer Regimenterne	66	—
Dragon Regimenterne	63	—
Landseneer Regimenternes	63	—
Husar Regimentet	63	—
Artilleriet og Infanteriet ikke under	61½	—

Derimod er det Hs. Majestæts Villie, at intet Mandskab maae udskrives til Liv-Garden til Fods under 67 Tommers Høide.

Hvilket til behagelig Efterretning herved tjenstligst meldes.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Byskriver-Embedet i Holstebro, samt Herreds-Skriver-Embedet i Gjerding og Hjerm Herreder. — Branddirecteur-Embedet i Ringkjøbing Amts nordre Distrikt. — Det residerende Capellanie for Byrum, Vesterøe og Hats Menigheder, paa Løse, 160 Rbdlr. — Ordineret Catechets og første Lærer-Embedet ved Søndergades Børgerskole i Horsens. Løn 400 Rbdlr. S. B., 100 Rbdlr. S. B. til Brændsel, foruden Høitidsoffer af Menigheden, fri Boelig, samt Græsning og Fourage til 2 Køer. — Ordineret Catechets og første Lærers-Embedet ved Børgerskolen i Grenaae. 6 Edr. Rug, 10 Edr. Byg og 200 Rbdlr. S. B., foruden Høitidsoffer af Menigheden, frie Boelig, 1½ Favn Brænde og 20 Læs Løv, fri Græsning og Foder til een

Koe, og 12 Ebr. Land af det neblagte Capellanies Jord. — Hospitalsforstander: Embedet i Viborg; aarlig Lon 150 Rbdlr. S. B., samt Brugen af en Hospitalet tilhørende Jordlod.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 14de Jan. ex Cand. Theol. H. J. G. Knudsen beskikket til Sognepræst for Nørre Næraae og Bederslev Menigheder, i Fyen; Cand. Theol. C. J. Boye til anden Læree ved Jøenstrup Skolelærer Seminarium; Assessor i den kongelige Lands Overret samt Hof- og Stadsret, C. L. Thorlacius, efter Ansøgning, i Naade entlediget. Den 21de, Premierlieutenant B. C. Bahusen beskikket til Branddirecteur i Viborg Amt.

Under Rentekammeret: Den 20de Decbr. 1817 ex Bundtmagermester J. D. Bang udnævnt til Hofbundtmager. Den 30te, Kammerherre, J. Hoppe til Hoffægermester.

R e t t e l s e :

I No. 3, Side 27, 17de Linie, Efterstod for 11te Decbr. 1816, for 234 Rbdlr., læs; 2311 Rbdlr.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 5. Den 3ite Jan. 1818.

Trykt i det Kongl. Høiſenh. Bogtrykkerie af E. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Mourad, Anders Sandſe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Ved Kongelig Resolution, af 17de Decbr. 1808, blev, blandt andet, fastsat, at Slotspræsterne uden for Kiøbenhavn ſkulde, naar Biskop og Kongelig Conſeſſionarius Halle afgik ved Døden, underlaſtes det almindelige Tilſyn af Biskop og Amtsproſt, ligesom andre Sognepræſter, iſtedetfor at de forhen havde ſtaaet under Tilſyn af Hs. Majestæts Conſeſſionarius.

I Anledning heraf havde Biskoppen over Siehlands Stift, efter at bemeldte Biskop Halle var afgaaet ved Døden, bragt adſkillige, deels almindelige og deels ſærſkilte, Beſtemmelſer i Forſlag, med Henſyn til de uden for Kiøbenhavn værende Slotspræſter.

Efter i denne Anledning at have brevvexlet med Overhofmarſchallen, har Cancelliet i ſkrivſe til Die

Koppen, af 20de Jan. d. A., fastsat følgende Bestemmelser, til Regt i denne Henseende, nemlig:

I. Almindelige Bestemmelser:

1.

Med Præsterne henlægges tillige Kirkesangerne, Cantorerne, og hvilkensomhelst andre, Kirkebetjente ved Frederiksborg-, Fredensborg- og Cronborg- samt St. Mariæ tydske Menighed i Helsingør, under Stift og Herted, Biskop og Amtsprovst, forsaavidt de hidtil have staaet under Confessionarius.

2.

Disse Menigheders Kirkesangere og Skolelærere have for Fremtiden Udgang til Stiftets Skoleholder-Enkekasse, dog bør der sørges for at de, som nu træde ud af det Forhold de før have staaet i til Hoffet, erholde de samme Fordelte i Henseende til Pensioner for dem og deres Enker m. m., som alle andre lignende Kirkebetjente nyde.

3.

Bekjendtgjørelser der forhen skeedte til disse Menigheders Præster og Kirkebetjente igjennem Confessionarius, skee for Fremtiden ved Biskop og Amtsprovst, til hvilke fornævnte Embedsmænd ligeledes have at indberette, hvad deres Embede, Kirke o. s. v. vedkommer, forsaavidt de hidtil have været pligtige til at indberette saadant til Confessionarius, hvorefter Biskoppen enten indstiller Sagen til dette Collegium, eller til Overhofmarschallen, hvis Sagen henhører under hans Bestyrelse; dog bemærkes, at Kirkebesig-

sigelse ved Frederiksborg og Fredensborg Slotskirker, og alt hvad der kan henhøre til Reparationer eller Indretningers Bestemmelse i disse Slotskirker, blive Amtsprovsten og Biskoppen uvekkommende, som i alt lignende der, maatte attraacs, have at henvende sig til Overhofmarschallen, som afgjør og beseer alt det som herved maatte behøves.

4.

Det paaligger Slotspræsterne ved Frederiksborg og Fredensborg Kirker, naar de Kongelige Herstaben opholde sig paa noget af disse Slotte, uden videre Forspørgsel at rette sig efter de Befalinger, som dem af Overhofmarschallen maatte tillægges i Henseende til Gudstjenestens Holdelse, enten ved Prædiketidens forandrede Bestemmelse, Klokkernes Ringning dertil, eller hvad anden Forandring, der af de Kongelige Herstaber, som boe paa Slottet, igjennem Overhofmarschallen, maatte befales.

5.

I Henseende til de nævnte Menigheders Skolevæsen, forbliver det ved de ergangne Resolutioner, i Følge hvilke dette alt er undertaget Anordningen af 29 Juli 1814, vedkommende Skolecommissioner, og Amtskoledirectioner.

6.

Forsaavidt der i disse Menigheder maatte være Embeder, der skulle vedblive, og som hvis Vacante forhen er fæet Indberetning til Confessionarius, sse nu deslige Indberetninger til Biskoppen.

II. Særskilte Bestemmelser:

I.

Om Hillerød og Herløv Sognekald.

- a) Hvad der ved Reskript af 13 April 1798, i Hensende til det aarligen tagende Syn over Præsteboligen i Hillerød, er paalagt Confessionarius, bliver herefter Pligt for Amtsprosten, der indsender dette Syn, tilligemed dem over Herredets øvrige Præstegaarde, til Biskoppen.
- b) Da Kjøbstæden Hillerøds Indvaanere og Beboere af Slotsmenigheden, (hvis mindste Deel beboer det egentlige Slot, men Ladegaarden, endeel andre omkringliggende Gaarde, og især de saakaldte Nyhuse, i 1804 omtrent 120 Familier) ingen anden Kirke have end Slotskirken, saa bør alt hvad der omfendes til almindelig Oplæsning i Kirker og Beskjæftigjorelse fra Prædikestolen, ogsaa oplæses i fornævnte Slotskirke, ligesom ogsaa almindelige Befalinger til Listers, Mandtals o. s. v. Oplæggelse ogsaa bør være gjældende for Slotsmenigheden.
- c) Fattigvæsenet i Slotsmenigheden bestyres i Fremtiden efter det provisoriske Reglement for Landet, af 5 Juli 1803, Kjøbstæden Hillerøds efter Reglementet for Kjøbstæderne af samme Dato; Biskoppen og Amtmanden ere Directeurer, den første i Stedet for Confessionarius.
- d) Præsten tager i Fremtiden, naar et Præste-Embedet i Liunge Frederiksborg Herred vorder ledigt,

Deel som Præst ved 2de Kirker, mod de øvrige Herredspræster, i at forsyne det vacante Embede, hvorimod Herredspræsterne skulle være forpligtede at forsyne dette Embede, ved indtræffende Vacance.

2.

For Slots og Garnisons, eller St. Mariæ, eller den tydske Menigheds Sognekalb i Helsingør.

- a) Sognepræsten for denne Menighed feltages for at deeltage med Herredspræsterne i Liunge, Cronborg Herred i at forsyne vacante Præste-Embeder i Herredet, hvorimod Herredets Præster igjen fritages for at forsyne dette Embede i Vacance.
- b) Circulairer og Provstebreve sendes det ene Aar først til den danske Menigheds, det andet Aar først til den tydske Menigheds Sognepræst, og befordres af den Præst der sidst modtager dem, efter deres videre Bestemmelse.

Ved allerhøjeste Reskript af 2den Oct. 1816 *) blev det fastsat, at det residerende Capellanie ved St. Knuds Kirke, i Odense, for Eftertiden skulde forenes med Præsteembedet ved Graabrødre Hospital der i Byen, og at den, Hospitalspræsten forheret beneficerede, Holig skulde tillægges Præsten for disse forenede Embeder.

*) Sfr. Collegial-Tidenden for 1816, No. 49, Side 671.

Denne Præstebolig havde forhen, med Hensyn til dens Aflevering fra Mand til Mand, været taksat til 300 Rdlr., og hvad der manglede i denne Sum, blev erstattet Eftermanden af Formanden; den havde isørigt, efter en gammel Praxis, været uadtaget fra det; for Præstegaardene anordnede, aarlige Syn, dog blev den ikke egentlig anseet som Hospitalet tilhørende, og dens Vedligeholdelse havde i Almindelighed hvilet paa Præsten, skjøndt han i den senere Tid nu og da, og forhen bestandig, havde beholdt Hjælp af Hospitalet til Reparationen.

Da berørte Præstebolig, saabel af vedkommende Haandværksfolk, som af Stifts-Bygning-Conduceuren, var besunden saa brøstfældig, at den ikke længere kunde blive staaende, androge Stiftamtmanden og Biskoppen over Sjæns Stift paa, at en nye Præstebolig, i dens Sted, maatte opføres ved Hospitalet, ligesom de og foreslog nogle flere Bestemmelser i Henseende til denne Præsteboligs Vedligeholdelse m. v. Efterat Cancelliet i denne Anledning havde brevvekslet med Gouverneuren over Sjæns Stift, Hans Hojhed Prinds Christian Frederik, indgik Collegiet, som, især med Hensyn til, at Reskript af 2den Dec. 1816 giver Præsten Lofte om fri Bolig, fandt, at en saadan burde forskaffes, og tillige holdt for, at Hospitalet maatte være nærmest til at udbrøde Omkostningerne, dog mod Godtgjørelse, saavidt det lod sig gjøre, med allerunderdanigst Forestilling om følgende Punkter, nemlig:

1) at det maatte tillades Stiftamtmanden og Biskoppen at lade den ved Hospitalet værende gamle Præstebolig nedrive, og lade opføre en nye efter en fremlagt Tegning, ved hvilken Bygnings Opførelse Materialierne af den gamle Præstebolig maatte afbenyttes saavidt muligt;

2) at de hertil medgaaende Omkostninger maatte forskydes af Hospitalet, og tilbagebetales dette derved, at den aarlige Huuslejhjelp af 60 Rbdlr. S. B., der er tillagt Præsten, som residerende Capellan ved St. Knuds Kirke, tilfalder Hospitalet, og at Præsten endvidere betaler til dette 20 Rbdlr. S. B. om Aaret;

3) at berørte Præstebolig maatte være underkastet de gjeldende Bestemmelser i Henseende til Præstegaardes aarlige Syn, Vedligeholdelse og Overlevering; dog uden at nogen Indløsningssum for samme erlægges.

Disse Puncter behagede det derefter Hans Majestæt, under 26de Nov. f. A., allernaadigst at bifaldes hvilken allerhøjeste Resolution under 6te Dec. næstefter blev meddeelt Bedkommende.

Under de Engelses Ophold paa Den Anholt bleve den derværende Kirke og Præstebolig aldeles ødelagte, og da Kirken ikke selv formaaede at bestride Omkostningerne paa dens Istandsættelse, blev det, for at tilveiebringe den fornødne Sum hertil, ved allerhøjeste Reskript af 5te Juni 1816, fastsat, at

der af hver Kirke i Aarhus Stift skulde svares til Anholt Kirke et Bidrag af 1 Rbdlr. S. B., og at der ligeledes skulde indsamles frivillige Bidrag til Kirken i Jyllands fire Stifter, ved paa Landet at udsætte Bækkener for alle Kirkedørre paa een Søndag, og i Kjøbstæderne ved at ombære Collectbøger i Husene. Samtlige disse Bidrag skulde anvendes til Kirkens Istandsættelse, og, hvis noget deraf maatte blive tilovers, skulde det anvendes til Reparation paa Præstegaarden.

Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus Stift indberettede derefter, at de ovenførte Bidrag fra Kirkerne i Aarhus Stift have udgjort i alt 330 Rbdlr. S. B., og at der fra samme Stift, ved Collectbøgers Ombærelse i Kjøbstæderne og ved at udsætte Bækkener ved Kirkedørrene paa Landet, ere indsamlede ialt 900 Rbdlr. N. B.

Fra de øvrige Stifter i Jylland havde Stiftsøvrigheden derimod endnu ikke imodtaget noget Bidrag til Kirken.

De fra Aarhus Stift indkomne Bidrag udgjøre ialt omtrent 1500 Rbdlr. N. B., og Kirken ejer selv 700 Rbdlr. S. B., som vel endnu ikke kunne opsiges, men hvorpaa Laan kan optages. Ved Hjælp af disse Resourcer kunde, efter hvad Stiftsøvrigheden bemærkede, den væsentlige Istandsættelse af Kirken have fundet Sted, saafremt Kirkens Muur, som er det eneste der er tilbage, havde været i en saadan Tilstand, at Reparation af den med Nytte kunde fore-

Kirken indtræffer, behage de det Hs. Majestæt, under
24de Dec. s. A., allernaadigst at tillade det Ansøgte.

Fra den forrige Sognepræst for Steenstrup Men-
sighed i Egen, Fog, imodtog Cancelliet en Fores-
stilling, hvori han yttrede, at en af hans Formænd
i dette Embede havde skjænket 2de jordløse Huse til
Enkesæde for Kalbet, hvilken Gave forstævnte nu
ønskede at forøge, ved, af en ham tilhørende Løvs-
mose, at henlægge til bemeldte Enkesæde en Deel,
for 2 Fdkr. 1 Alb. Hartkorn, af Bærdie, efter næst-
værende Priser, 500 Rbdlr. N. B. Det herom
oprettede Gavebrev begjerte han at maatte forsynes
med Kongelig allernaadigst Confirmation.

Efter Bestemmelserne i Gavebrevet, skulde bes-
torte Løvelod strax overdrages Præsten i Kalbet,
med Rettighed for ham at skjære Løv deri til eget
Brug, men ikke til Salg, ligesom han heller ikke
maa forskjære Maalet, hvorved denne Deel af Løvs-
mosen er adskilt fra det øvrige. Naar det er Enke
ved Kalbet og hun tiltræder Enkesædet, da skal Præsten,
efter Naadensaarets Udløb, aarlig tilskjære Præste-Enken
1² Læs, eller, hvis det ere 2de Enker, hver af dem
8 Læs Løv, hvilke han forud skal lade skjære og
stable af Mosens gode Art, 500 Løv, af almindelig
Størrelse, beregnede paa hvert Læs. Hvis Enkerne
opholde sig andensheds, skal Præsten, i Stedet for at
tilskjære dem Løv, betale dem Bærdien af de ovennævnte
Læs Løv, efter den der i Egnen, paa den Tid,

gjældende Priis, Godtgjørelse for Transporten til Enkesædet deri uberegnet.

Dette Gavebrev blev, efter Cancelliets berom allerunderdanigst gjorte Indstilling, under 31te Decbr. f. A. allernaadigst confirmeret, med følgende af Stiftsamtmanden og Biskoppen over Fyens Stift foreslagne nærmere Bestemmelser, nemlig: at det originale Gavebrev skal opbevares i Stiftsarchivet; at et Kort optages over den bortstjænkede Tørvelod; at det gjøres Amtsprovsten til Pligt at have Tilsyn med, at Mosen ikke forskjæres; og endelig, at den Præsterne ved Gavebrevet paalagte Forpligtelse, til at levere Tørv til Enkesædet, ophører, naar Mosen beviislig er opstaaren.

Efter en berom indkommen Ansøgning fra Præsten ved St. Petri Kirke her i Staden, hvilken Ansøgning var anbefalet saavel af Patronen for Kirken og Biskoppen over Sjællands Stift, som af de Ældste, Curatorerne og Forstanderne for Menigheden, blev Candidatus Theologiæ Georg Josias Stephen Udler, under 21de Nov. f. A., allernaadigst beskiftet til vedbineret Catechet ved bemeldte Menighed, med en aarlig Løn af 300 Rbdlr. S. B. og fri Bolig, under følgende nærmere Bestemmelse, nemlig:

1) at han skal være pligtig at udføre alle de Embedsforretninger i og uden for Kirken, som Præsten maatte overdrage ham, og i disses Udførelse rette sig efter Præstens Forskrifter;

2) at han paa **Bebetagens**, saavelsom alle øvrige Festsdage, skal være pligtig at holde Gudstjeneste om Eftermiddagen, paa samme Tid, som Gudstjenesten holdes i de andre Kirker her i Staden om Eftermiddagen;

3) at han ved den Skolevæsenet ved Kirken forestaaende Reform, skal daglig give en Times Underviisning i Religion, efter Præstens nærmere Anviisning.

Tøvrigt blev ham givet Lofte om at skulle i sin Tid nyde godt af Hs. Majestæts allernaadigste Resolution af 19de Septbr. f. A., som tilføjer de ordinerede Catecheter, der nu eller i Fremtiden ansættes ved St. Petri Kirke her i Staden, en passende Befordring i Heriugdømmene, efter 5 Aars upaaklagelige Embedsførelse.

Da Groserer G. L. Becher, heraf Staden, er udnævnt til kongelig sardinisk General-Consul i samtlige danske Stater, og af Hs. Majestæt i saadan Egenkab allernaadigst er anerkjendt, saa ere de fornødne Expeditioner angaaende denne Gjenstand fra Cancelliet udfærdigede.

Lovgivninger.

Ved en gennem det kongelige General-Toldkammer og Commerce-Collegium, under 17 Decbr. f. A., udgaaet allerhøjeste Placat, er det kundgjort, at Hs. Majestæt, til Opmuntring for de indenlandske Sukker-

raffinaderier, allernaadigst har besluttet, at den, ved Forordning af 8de Mai 1807, §. 5, ved indenlands raffinerede Sukkers Udforrel tilstaaende Godtgjørelse for erlagte Afgifter skal, indtil Udgangen af Aaret 1818, forhøies fra $1\frac{1}{2}$ Rbf. S. B. pr. Pund til 2 Rbf. S. B. pr. Pund.

Gjennem bemeldte Collegium, er, under 24 s. M., emaneret en Forordning saa lydende:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, 2c. 2c., Gjøre vitterligt: Med Hensyn til de forandrede Tidssomstændigheder, have Vi allernaadigst fundet Os foranledigede til at bestemme følgende Forandringer i den, ved Forordningen af 22de December 1808, anordnede Courtage for Skibsmæglerne her i Staden, og fastsætte desaaesag allernaadigst Følgende:

For et Skibs partielle Befragtning maa Mægleren beregne sig 2 Procent af Fragters Beløb, og for Befragtning af et heelt Skib 1 Procent.

For at indklarere eller udklarere et Skib med Ladning fra eller til fremmed Sted betales, for Drægtigheden indtil 50 Commerce-Læster, 16 Rbf. rebe Solv pr. Læst, og for den overskydende Drægtighed 12 Rbf. r. S. pr. Læst. For ballastede Skibe i samme Fart beregnes 8 Rbf. r. S. pr Læst for de første 50 Commerce-Læster, og 6 Rbf. r. S. pr. Læst for de overskydende.

For Skibes Klarering til eller fra indenlandske Steder erhoder Mægleren Courtage i S. B., med

samme Nominalbeløb som i rede Sølv for Skibe, der klareres til eller fra fremmede Steder.

For at besørge de befalede Pas og Certificate til et Skib af indtil 50 Commerce-Pæsters Drægtighed, nyder Mægleren 3 Rbdlr. r. S., og til et Skib af større Drægtighed 5 Rbdlr. r. S.

For Incassationen af Fragt, uden Garantie for Fragten, beregnes $\frac{1}{2}$ Procent, hvad enten der er een eller flere Imodtagere af Ladningen. Duffes Mæglerens Garantie, maae Skipperen eller Rhedens ren forene sig med ham derom for Skibets Losning.

For samtlige Mægler-Forretninger ved Havaries Affairer, med Undtagelse af Auctionerne, godtgjøres Mægleren i Alt 2 Procent af de første 10,000 Rbdlr. N. B. af et Havaries Beløb, og 1 Procent af hvad Havariet maatte overstige denne Sum. Tilføjelige tilkommer Mægleren saavel Diætpenge paa de fornødne Reiser, som i Dvrigt Erstatning for hans beviislige Udlæg paa Reiserne.

For Auctioner, som under Stadens Jurisdiction afholdes over havarerede eller strandede Ladninger og Inventarier, hvis Realisation besørjes af en Mægler, erholder denne $1\frac{1}{2}$ Procent, og for slige Auctioner udenfor Stadens Jurisdiction 3 Procent af Auctionsbeløbet, imod Mæglerens Garantie for samme.

For Salg af havarerede eller strandede Skibe betales, under samme Betingelser, det Halve af ovennævnte Procenter.

Hvorefter alle Vedkommende :c, :c.

Under 27de d. M., er fra den kongelige General-Post-Direction bekendtgjort, at det har behaget Hs. Majestæt Kongen, paa Directionens allerunderdanigste Forestilling, allernaadigst at bevilge, at det, ved allerhøieste Resolution af 17de Jan. f. A., kundgjort ved trykt Bekendtgjørelse af 21de næstefter *), tilstaaede Tillæg i Tilsigelsespengene til Opsynsmændene ved Landsbefordringen i Danmark, af 2 Rbd. S. B. for hvert Par Heste, eller enkelt Hest til Stafet eller Forspand, maa vedblive indtil bemeldte Tilsigelsespenge vorde bestemte i rede Eold.

Ledigt Embede.

Under det danske Cancellie: Hillerslev og Kaastrup Sognekald, i Aalborg Stift, 240 Rbdlr. Ifølge Kongl. Resolution af 13de Jan. d. A. henlægges Præstetienden af Kaastrup Sogns 87 Edr. Hartorn til Amtsprovsternes Lønningsfond.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 21de Jan. er Cand. theol. J. Stephensen beskikket til ordineret Catechet ved Helligjests Menighed heri Staden; Sognepræsten for Hølsted og Aunede Menigheder, i Folland, N. Schiern, og Sognepræsten for Sønder Næraae og Marslev Menigheder, i Fyen, P. Riber, begge efter Ansøgning, i Naade og med Pension entledigede fra disse Embeder. Den 23de Grev U. B. Røepstorff forundt Rangtitel som Geheime-Conferentsraad, med Rang No. 13 i 1ste Klasse.

*) See G. T. for 1816, No. 11, Side 166.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 6. Den 7de Febr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af E. F. Schubars.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggers og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Med en af Palle Rosenkrands, som daværende Besidder af Stamhuset Krænkerup, nu Hovedgaardens Hardenberg under Grevskabet af samme Navn, i Aaret 1641 oprettet og samme Aar af høifalig Kong Christian den 4de confirmeret Fundats, for et af ham stiftet Fattig Hospital i Rasted Sogn, blev til bemeldte Hospital, hvori skulde indlægges og underholdes 6 Lemmer, skænket et Huus med Hauge, en Capital af 1000 Rdlr. Species, der skulde forrentes med 6 Procento, 41 Ldr. 3 Skpr. Byg og 4 Rdlr. 2 Mk. 2 ß. aarlig af 8 Bønders Landgilde, Vegt og Arbeide, samt visse Præstationer af Smør, Ost og Melk, af 4 Bønder, et Stykke Skov, og 100 Bønderlæs Brænde aarlig, og endelig bestemt, at hvad der af Hospitals Gaardene (∴ de 4 Bøndergaarde,

hvis Fæstere, til Hospitalet præstere Arbejde m. v.) indkom ved Gaardfæstning, Sagefald, m. v, skulde anvendes til Hospitalets Bygnings Vedligeholdelse, og Inventariums Anskaffelse. Fra Aaret 1660 til 1706 var den legerede Capital endvidere forøget med tvende Summer, nemlig 1000 Rdlr., og 2304 Sldr., alt at forrente med 6 Procento, og ifølge denne Capitaltilvæxt blev Hospitalslemmernes Antal forhøjet til 16; tillige blev der af Grevinde B. M. Reventlov, afg. Overjægermester Grev Reventlovs Enke, som Godsets daværende Besidder, under 22 Maii 1708, affattet et Reglement, ang. hvormeget der aarlig, saavel af Stamhuset som Hospitals Bønderne, skulde ydes in natura, i Fødemidler, Brændsel og Klædningsstykker til de Fattiges Underhold m. v. Fra Aaret 1708, og kanske endog tidligere, havde Stamhusets Besiddere, uvist med hvad Hjemmel, indbraget saavel den ommeldte Capital, som det Hospitalet tillagte Stykke Skov, og hvad der blev erlagt i Indfæstning af Hospitals-Gaardene, imod at yde Hospitalet hvad der ved Reglementet af 1708 var bestemt; men Hospitalet har, langt fra at lide noget Tab herved, meget mere haft betydelig Fordeel af, at Godset saaledes leverede Natural-Producter i en langt større Mængde, end der, saavel efter forbigangne som Nutidens Priser, kunde have været anskaffet, med Renterne af Capitalen m. v. Dette indlyser især deraf, at Lemmernes Antal var forøget til 18, der alle nød langt rundeligere Gode

af Hospitalets Indkomster, end de 6, der oprindeligs viis' skulde have Plads deri; saaat det aabenbart vilde blevet Hospitalet til Skade; om Godsbesidderen, istedetfor at præstere hvad Reglementet af 1708, der ikke har erholdt allerhøjeste Confirmation, og ingen forbindende Lov var for ham, paahød, vilde udbetale Capitalen, eller 6 Procento Rente af sammes ligesom de til Bygningens og Inventariets Vedliges holdelse henlagte Indtægter dertil vare aldeles utilstrækkelige. Da saaledes Hospitalets Existence ikke for Fremtiden var tilstrækkelig sikker, men dependes rede af Godsets Besidders gode Villie, saa anholde den nærværende Besidder, Hs. Excellence Hr. Gesheime-Conferentråad Grev Hardenberg, Reventlau, der i afvigte Aar af nyt havde opført den forfaldne Hospitals Bygning, saaledes at der nu i samme er god Plads til 20 Lemmer, om allerhøjeste Confirmation paa en af ham affattet Foundation, hvorved Stiftelsens velgjørende Henstyt blev fremmed og tilstrækkelig sikket. Saadan Confirmation behagede det og Hs. Majestæt, paa Cancelliets allerunderdanigste Forestilling, under 28 f. M. allernaadigst at meddele.

Ifølge bemeldte Foundation skal Grevskabets nuværende og efterfølgende Besiddere aarligen til Hospitalet levere: 35 Tdr. 6 Skpr. Meel, til hver Uges Bagning $5\frac{1}{2}$ Skp.; 26 Tdr. Malt, til hver anden Uges Brygning en Tønde, hvoraf brygges 2 Td. Al; 3 Esp. Humle, der leveres under eet

November Maaned; 9 Edr. 6 Ekpr. Byg, hvoraf
 gjøres Bryn, samt 8 Edr. Landgilde Byg af Hos-
 pitals Bønderne, som disse selv gjøre til Bryn,
 hvoraf de levere Hospitalet: 4 Edr., Bygget afkortes
 dem i deres Landgilde; 52 Lsp. Drekjød, der leveres
 i Indslagtningstiden, og nedfaltes og røges i Hos-
 pitalet; 52 Lsp. royet Klæft; 16 Lam og 8 Faar,
 der leveres om Efteraaret og slagtes ved Hospitalet,
 Skindene tilbageleveres; 2 Lsp. udbændt Talg til
 Lys, hvori fragaaer hvad af Lammene og Faarene
 faaes; 6½ Lsp. Smør, hvoraf 1½ Lsp. leveres af
 Hospitals Bønderne; 4 Lsp. Ost, de 1½ Lsp. af
 Bønderne; 1½ E. Erter; 60 Læs Brænde, Fav-
 nen beregnet til 3 Læs, og 10000 Stkr. Løv; og
 af Kjøbmandsvarer 1 E. Salt, der anskaffes i Ind-
 slagtningstiden, 3 E. Sild, 3 E. salt Lørf
 eller Sey, 3 Lsp. Bergesif, 2 Lsp. 4 Pd. tør Sey;
 endvidere gives hvert Lem i hvert Aars Junii Maa-
 ned til Klæder 2 Rbdlr. S. B. og til Koffekonon 4
 4 Rbdlr. 4 Mk. S. B.; ved Suul erholder hver
 Lem 1 Rbmk. S. B. Hospitalets 4 Bønder levere
 som hidtil, foruden det anførte Smør og Ost, fra
 1ste Maii til 1ste November, ugentlig hver 1 Potte
 fød og 2 Potter suur Mælk. Disse 4 Bønder for-
 rette ogsaa som hidtil alle Kjørsleter til Hospitalet,
 og øvrige Arbeider, med at hente Fødevarer og Brænd-
 sel, hvilken de selv hugge, skjære og skrue, med skif-
 teviis hver anden Uge til Brygningen at male Malt,
 hente Vand, og være behjælpelig, og ugentlig at lade

lægge Dejgen og besørge Bagningen, ved Slagtningen besørge de Saltningen af det leverede Kjød, og foranstalte Lammene, m. v. slagtede; endvidere paaligger det dem at indhegne Hospitalets Hauge og Gaardsplads, hvortil de fornødne Materialier af Grevskabets Skove anvises dem; ogsaa forrette de Haandarbejde ved Hospitalets mindre Reparationer, og besørge afdøde Lemmers Lijg begravede. — Degnen i Rasted erholder aarlig 2 Ldr. Byg, imod paa de bestemte Tider, efter Sognepræstens Anviisning, i Hospitalet at forelæse Lemmerne et passende Stykke af en godelig Bog.

Hospitalets Bygninger og Inventarium skal Grevskabets Besidder vedligeholde; og er til den Ende en Fortegnelse over det Inventarium, der altid skal findes ved Hospitalet, tilføjet Foundationen. Kjørseler, Haandlanger- og andet Arbejde ved alle store Reparationer forrettes efter Dmgang af alle Gaards og Huusbeboere i Grevskabets østre District.

Lemmernes Antal bestemmes til 20, baade af Mand og Qvindkjønnet, dog at hvert Kjøn boer adskilt for sig, og have alle Fattige i Grevskabets østre District Afgang til Hospitalet, dog at de som høre til det saakaldede Hardenberg Gods under lige Omstændigheder, have Fortrinet, og at af bemeldte Gods indsættes 10, af Rosentunds og Nørregaards 6, og af Niellstrup Gods 4 Lemmer i Hospitalet, dog kan herfra i enkelte Tilfælde finde Undtagelse Sted, ligesom Grevskabets Besidder, naar han maatte finde en eller

anden Fattig i Grevskabets vestre District særdeles qualificeret og værdig dertil, kan indlægge en saadan i Hospitalet, uagtet dette Districts Fattige ei i Almindelighed have Udgang til samme. I Hospitalet indlægges kun saadanne Fattige som ei selv kunne fortjene noget, og ingen anden Understøttelse have, ved Valget tages fortrinligt Hensyn til deres hidtil førte Vandel, og Christelige Forhold; Valget skeer af Sognepræsten til Rasted i Forening med Grevskabets Besidders Fuldmægtig, og hvor Meningerne ere deelte, indhentes Grevens egen Resolution, eller i hans Fraværelse deng han dertil har bemyndiget. — De afdøde Lemmers Efterladenskaber, der tilfalde Hospitalet, uddelles, efter Præstens Bestemmelse, til de af Lemmerne der trænge dertil, hvad der bliver tilovers sælges til Fordeel for Grevskabets østre Districts Sognes Fattigvæsen, og anvendes til Extrasjælp for Fattige der, Hvis et afdød Lems Slægtninge vil indløse Efterladenskaberne, imod at erstatte Hospitalet hvad han har kostet samme, da anvendes disse Penge først til Klædningsstykkers Anskaffelse for dertil Trængende blandt Lemmerne, og Resten til Fordeel for Fattigvæsenet som foran bestemt.

Blandt Hospitals Lemmerne af Qvindelkjønnet skal som hidtil være en Koffekone, der ved Hospitals Bøndernes Hjælp besørger Brygning, Baging og Indslagning, samt desuden Madlavning, og sørger for Reenlighed og Orden, hvortil de raskeste Lemmer skulle være hende behjælpelige. Ligeledes har hun

Omsorg for at Kjøkkenhaugen bliver tilbørlig afbenyttet. Hun vælges paa samme Maade som foran om Lemmerne er anført, efter hendes Duelighed og gode Opførsel, og maae være imellem 40 og 50 Aar, helst tages dertil en dueilig og retskaffen Enke. Naar hun formedelst Alderdom og Skrøbelighed ei længer kan forestaae sin Bestilling, eller efter 12 Aars Tjeneste deraf begjærer sig fritaget, indlægges hun, hvis hun har opført sig godt, for sit øvrige Levetid i Hospitalet. Skulde ingen dueilig Kockekone paa denne Maade være at erholde, antager Grevskabets Bestodter for Kost og Løn et dueeligt Fruentimmer til at forestaae Huusholdningen.

Sognepræsten i Rasted har bestandigt Tilsyn med Hospitalet, paa seer Ordens Vedligeholdelse og Fundationens Efterlevelse, og holder Bog med de aarlige Deputaters rigtige Anviisning m. v. Han anmelder for, og afsluter det fornødne med Grevens Fuldmægtig, naar Reparationer behøves. Han afgiver aarlig til Amts Fattig Directionen Beretning om de præstereede Natural-Leveranser, samt Inventariets og Bygningens Beskaffenhed, paa det at Directionen derom kan gjøre Indberetning til Cancelliet, og indsender ligeledes aarlig til Directionens Eftersyn den af ham prøvet førte Protocol, hvori ogsaa Hospitalets Lemmers Af- og Tilgang m. v. foresaldende mærkværdigt indføres.

Under 3die f. M., har Cancelliet tilskrevet samtlige Amtmænd i Danmark saaledes:

”Med Hensyn til det ved den nedsatte Cours forandrede Forhold mellem Species og Rigsbankdaler N. B., (da det maatte forinodes, at man paa Grund deraf taxerede Eiendommene til en lavere Sum end forhen) ansaae man en Forandring i det, ved Cancelliets Skrivelse af 5te Juli f. A., bestemte Reductionsforhold, af 5 Rdd. N. B. paa 1 Species, til Brug ved Taxationer til Brandforsikkring, i Overensstemmelse med Plakaten af 17de Juni næstforhen*) nødvendig.

Man tilskrev derfor herom de Deputerede for Finantserne, og da disse ere enige med Cancelliet i, at ovennævnte Reductionsforhold for Tiden og indtil videre bør forandres til 4 Rddlr. N. B. paa 1 Species, eller 2 Rddlr. N. B. paa 1 Rddlr. Sølv, saa skalde man, i Overensstemmelse med forommeldte Plakat af 17de Juni f. A., tiensligst anmode Hr. Amtmanden om, at tilkjendegive vedkommende Brand-directeur, at enhver Taxationssumma for Fremtiden umiddelbar kan omsættes til Forsikkring i Rigsbankpenge S. B. ved Division med 2, saa at en Bygning, som f. Ex. taxeres til 2000 Rddlr. N. B. indtegnes til Forsikkring for 1000 Rddlr. S. B., hvorimod øvrigt med Hensyn til Taxationsforretningernes og

*) See Collegial-Tidenden for 1817, Side 569.

Quartals Extracternes Udfærdigelse, vil være at forholde efter ovennævnte Skrivelse af 5te Juli f. A.”

Under 24de Dec. f. A. har Hs. Majestæt, efter Cancelliets derom allerunderdanigst gjorte Forestilling, allernaadigst tilladt at der, ved Collect, maa indsamles frivillige Bidrag paa de danske vestindiske Eplande til Hielp til Gienopbyggelsen af Vor Frue Kirke her i Staden; hvortil Bidrag forhen, i Følge allernaadigst Resolution af 16 Juli 1812, ere indsamlede saavel i Danmark som Hertugdømmene, men hidtil ikke paa de vestindiske Eplande, som den Tid vare i fremmed Besiddelse, men hvor nu sikkert mange af Indvaanere ønske, ligesom deres Medborgere i Europa, at bidrage til Gienopbyggelsen af den nævnte Kirke, der, efter Bestemmelserne i Lovens 2—4—4, maa ansees som en Hovedkirke for hele Riget.

Under 7de d. M. har Cancelliet tilskrevet samtlige Amtmænd og Krigs-Commissairet i Danmark, samt General-Krigs-Commissairen, Kammerherre Driberg, som følger:

Hans Majestæt Kongen har under 1ste d. M. allernaadigst befalet.

1) Under strengeste Ansvar skal det paaliggende Lægsbestyrerne i ethvert Aars Julii Maaned paa det allernøjeste at undersøge, om og hvormange jagts

vante Reserver, af 22 Aars Lægdsfulde Alder, der findes i ethvert Lægd, hvorover de senest hvert Aar 31 Julii bør indsende Navnelister, til Districtets Lands- og Søe-Krigs-Commissair.

2) Land og Søe-Krigs-Commissairen skal efter disse Lister strax forfatte et Dverflag, om der i ethvert Regiments District findes saamange jagtvante Reserver, af 22 Aars Alder, og med Høide fra 60 $\frac{1}{2}$ til 60 $\frac{3}{4}$ Tomme, eller 15 Mand, såm behøves til Rekruteringen af ethvert Regiments Jæger Compagnie. Udviser Dverflaget, at Regiments Districtet ikke har 15 jagtvante Reserver, af denne Alder og Høide, bliver det, overeensstemmende med Forord. 20 Junii 1788, en Selvsøige, at Ledtrækning iblandt dette Mandskab ikke kan finde Sted, siden alle de, som findes, behøves til Jæger Compagniets Rekrutering. Udviser Dverflaget derimod, at et Regiments District har flere end 15 jagtvante Reserver, bør, for dette Slags værnepligtige Mandskab, særskilt Ledtrækning finde Sted, hvorved dog bliver at iagttage

3) at naar i et og samme Krigs- og Landcommissair-District et Regiments-District maatte have Dverflud, men et andet derimod have Mangel paa jagtvante Reserver, af 22 Aars Alder, og befalet Høide, bør Lands- og Søe-Krigs-Commissairen i sit Dverflag sammenlægge samtlige Amters jagtvante Reserver, og derefter reparerere det eller de Amters havende Dverflud, over 15 Mand pr. Regiments-District, paa de Amter, der have Mangel paa dette

Tal, saaledes, at Lodtrækning alene finder Sted i de Amter, hvilke endda beholde Overflud, efterat de til Land- og Sø-Krigs Commissair Districtet henhørende samtlige Jæger-Compagnier have faaet det dem tilkommende Tal Recruter. Ifølge heraf kommer det altsaa ikke i Betragtning, at jagtvante Reserver af det ene leveres til det andet Regiments District.

Hvilken allerhøjeste Befaling herved tjenstlig meddeles til behagelig Efterretning.

Under 16de Jan, d. A. er af Cancelliet ad mandatum udfærdiget en Ordre til Biskoppen over Aarhus Stift, ang. at Fasteprædikenerne herafter i Hedensted og Dalbye Menigheder maae bortfalde paa de sogne Dage, imod at der hver Søndag i Fasten i disse Kirker prædikes over et Stykke af Lidelsehistorien, istedetfor efter de sædvanlige Evangelier, og at Lidelsehistorien i samme Tid lægges til Grund for de med Ungdommen anstillende catechetiske Døelser.

Ligeledes er under 3die d. M. udfærdiget lige Ordre til samme Biskop, forsaavidt Løsning og Røring Menigheder angaaer.

Biskoppen over Lyens Stift, Dr. theol. S. Plum, Ridder af Dannebrogen, har for Cancelliet

andraget, at det, ved Bestyrelsen af bemeldte Stifts geistlige Enkekasse, er anseet rigtig, at den for samme Enkekasse, under 10 August 1722, allernaadigst confirmerede Fundats, saavel som Anhanget til samme, der under 7 Decbr. 1759 *) ligeledes allernaadigst er confirmeret, samt Tillægs-Artiklerne, hvilke den 1 Decbr. 1809 have nydt allerhøieste Confirmation**) tilligemed de forskjellige, Enkerne vedkommende, Synodal Beslutninger, bleve samlede til Et, og, med de Forandringer, som Tidsomstændighederne tilraade, udarbejdede som Forslag til en nye Fundats for denne Enkekasse, hvorhos han anholdt om, at et saadant Forslag, som var bievet forelagt revideret og antaget ved Landemodet, maatte werde allernaadigst confirmeret som nye Fundats for den ommeldte Kasse; og de forommeldte tidligere Fundats'er m. v. derhos ophævede. Efter foregaaende Correspondence angaaende denne Gjenstand med den kongelige Direction for den almindelige Enkekasse, indgil Cancelliet med allerunderdanigst Forestilling herom, og det behagede derefter Hs. Majestæt, under 31de Decbr. f. A., allernaadigst at confirmere det fremsendte Forslag, med visse af Cancelliet, i Dverrensstemmelse med fornævnte Directions Betænkning, ved samme foreslagne Modificationer, som Fundats for

*) Begge findes i Fogtmanns Reskriptsamling paa vedkommende Steder.

**) See Collegial-Tidenden for 1809, Side 779.

Byens Stifts geistlige Entekasse, og derhos at op-
hæve de hidtil for samme gjeldende Fundatser og
Bestemmelser.

Efter derom indkommen Ansøgning fra Sogne-
præsten for Helligjæstes Menighed her i Staden, er
Candidatus Theologiæ Jørgen Stephensen, under
21de Jan. d. A., beskikket til ordineret Catechet ved
bemeldte Menighed, med Forpligtelse at udføre
alle de Embedsforretninger i og udenfor Kirken, som
Sognepræsten ved Kirken maatte overdrage ham,
og i disses Udførelse at rette sig efter Sognepræstens
Forrifter; hvorhos ham er tilkagt i aarlig Løn 50
Rbdlr. S. B. af Kirkens Midler og 50 Rbdlr. S.
B., af Sognepræsten ved Kirken.

Under 27de f. M. er det bevitget Klubvært
J. Morits, i Svendborg, sammesteds at give 3 Maste-
rdeballer, imod af ethvert at erlægge en Kjendelse
til Byens Fattigkasse.

Lovgivninger.

Ligesom der, under 16de Decbr. f. A., fra det
Danske Cancellie, er udgaaet en Placet for Dan-
mark*), angaaende at de fra Landet udfkrevne Sols-
dater, i den Tid de ere inde til Tjeneste, ved Regi-
menterne og Corpserne, ikke uden at have forud an-

*) See Collegial-Libenden for 1817, Side 998.

sogt og erholdt Tilladelse fra vedkommende Regiment eller Corps, maa indgaae Ektekab med noget Fruentimmer fra et andet District, end det, hvorfra de ere udfrevne, m. v.; saaledes er en lige Placat for Slesvig og Holsten, under 13de f. M., emaneret fra det slesvig-holsten-lauenborgske Cancellie.

Fra Rigsbanken er det, under 1ste d. M., fundgjort, at den Cours af Rigsbanksedler imod virkelig Sølv, hvorefter alle i Rigsbankpenge C. B. anordnede eller betingede Betalinger og Præstationer skulle erlægges, fremdeles indtil videre forbliver 375.

Pedige Embeder.

Under General-Toldkammer- og Commerces Collegiet: Told- og Consumtions-Kassere: Embedet i Ringkjøbing. — Skolelærer-Embedet i Christianstød paa St. Croix, med dertil hørende Degne-, Graver- og Bedemand's Tjeneste.

Befordringer og Afgang.

Under det slesvig-holsten-lauenborgske Cancellie: Den 13de Jan. er hidtilværende Præst i Heldevadst og Equadt, i Provstiet Apentade, P. Petersen, befattet til Præst i Barmst, i bemeldte Provstie; Cand. juris A. F. Schrader til Underrets Advokat i Hertugdømmene Slesvig og Holsten. Den 20de, Justitiarius F. Boye, i Kiel, til Justitiarius for det adelige Gods Kleinmordsee. Den 24de er der meddeelt Advokat F. P. Leonhard, i Pinneberg, Bes

villing til at drive Notarialforretninger. Den 27de, Cand. juris F. W. G. v. Prangen befuldret til Cancelliesecretair og surnumerair Secretaire ved den hollands-lauenborgske Overret, og Dr. Philos. J. E. G. Johansen til Diaconus ved Stadskirken i Glyksbad.

Under General-Toldkammer- og Commerces-Collegiet: Den 22de Jan. et Landkadet J. B. Horstmann udnævnt til Secondlieutenant a la Suite ved de ostindiske Tropper. Den 1ste Febr. Secondlieutenant ved Artillerie-Corpslet N. A. Hjelte forsat i lige Egenkab til det vestindiske Artillerie.

Under Admiraltetet: Den 16de Novbr. 1817 er Secondlieutenant H. G. Lind sat a la suite paa ubestemt Tid, Premierlieutenant Ridder J. M. N. Føns tilladt at staae a la suite i 2 Aar, fra Aarets Udgang at regne. Den 23de, characteriseret Under-Overstuefoged N. N. Søndermann befuldret til Overstuefoged ved Holmen. Den 30te, Indbrotterings-Chef og Overlods i Lollands, Falsters og Møns District, Commandeur-Capitain B. de Fontenay, forundt Commandeurs Character. Den 21de Decbr., afflediget Capitainlieutenant, Ridder og Dannebrogsmænd J. E. P. Prytz givet en nye Affed som Capitain af Søe-Etaten. Den 4de Jan. 1818, Premierlieutenant Ridder T. E. Rosenørn avanceret til Capitainlieutenant, og Secondlieutenant Ridder C. E. Zahrtmann til Premierlieutenant. Den 14de, Premierlieutenant C. W. Borch ansat ved Søe-Artilleriet, næstefter Understuefogeden, med Reservation

af sit No. i Marinen. Den 18de, Constructionss-
Assistent H. M. Holm beskikket til Under-Constructeur
ved Holmens Constructionsvæsen. Den 21de,
Secondlieutenant J. P. Bluhme avanceret til Premierlieutenant.

Under Directionen for Universitetet og de
Lærde Skoler: Den 10de Jan. er Professor Finn
Magnussen tillagt den for Professores extraordinarii,
ved allerhøieste Resolution af 13de Juli f. A., be-
stemte Rang, med No. 8 i 5te Klasse af Rangfor-
ordningen af 14de Dec. 1746, med Anciennetet fra
for nævnte 18de Juli af, samt Underbibliothekar ved
Universitetetsbibliotheket, N. E. Rast, benaaded med
Titel af Professor og med samme Rang. Den 13de
er hidtilværende Overlærer ved Aarhus Cathedral-
skole, C. G. Tauber, beskikket til at være Rector ved
den lærde Skole i Goldberg. Den 20de Adjunct ved
det juridiske Facultet, Dr. jur. J. L. A. Kolderup
Rosenvinge, Adjunct fved det medicinske Facultet,
Dr. Med. D. L. Bang, Lector i de mathematiske
Videnskaber, Mag. C. C. F. Thune, og Adjunct
ved det philosophiske Facultet, Mag. F. C. Petersen,
beskikkede til Professores extraordinarii ved Kjøben-
havns Universitetet, den første i Lovkyndigheden, den
anden i Medicinen, den tredie i Mathematiken og
den fjerde i Philologien.

Register over Collegial-Tidenden for Aaret 1817, 20de
Kjargang, er udkommet, og sæes-i Baijenhusets Boglade
paa store Kjøbmagergade No. 6, for 3 Mk.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 7. Den 14de Febr. 1818.

Trykt i det Kongl. Høi- og Læge-Skole-Bogtrykkerie af C. F. Schubarck.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af
deane Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Forgivninger.

For Cancelliet blev oplæst det Spørgsmaal, om Feb. af 26de Sept. 1811, §. 6, der forbyder Pansættelse af Guld og Sølv i Barrec, Species eller Speciesfedler, Monter, være sig indenlandske eller fremmede, fremmede Bankfedler, eller Bexler der lyde paa anden Pengefort end dansk Courant, samt §. 9, hvorefter ingen Forpligtelser om at levere og modtage Hamborger Banco, grov Courant, Species eller Speciesfedler, fremmede Penge, være sig contant eller i Bexler, eller Guld og Sølv i Barrec, maatte afflattes paa anden Maade, end at det Omcontraherede skulde leveres og modtages i det seneste inden 3 Dage, endnu kunde ansees for gjeldende. Spørgeren yttrede derhos, at mange af den Mening, at forommeldte Forbud er hævet ved Forordningen om Pengevæsenet

Forandring, af 5te Janv. 1813, og at Placat af 22 Marts s. A., angaaende, hvorledes Bættier lydende paa Rigsbankpenge maa trækkes, taler herfor, eftersom denne Anordning ellers maatte ansees overflødig; men at derimod andre holde for, at da Forbudet ei ubetvælselig er ophævet, maa det endnu ansees at være i Kraft, og det saa meget mere, som det i Placat af 4de Marts 1814 ei nævnes blandt ophævede Anordninger, og Pl. 30te Julii s. A., i flere Tilfælde, omtaler Forordningen 26 Sept. 1811 som indtil da gjeldende.

Cancelliet maatte ansee det for en Sag af yderste Bigtighed, at de fremsatte Tvivlsmaal opløstes paa en afgjørende Maade, eftersom Folk, saalænge den omhandlede Lovbestemmelsers Gyldighed eller Ugyldighed er tvivlsom, maa handle i Blinde i Sager der kunne angaae deres hele Bølfærd.

Spørgsmaalet om Frd. 26 Septbr. 1811, §§. 6 og 9, er i Kraft eller ei, maatte beroe paa om disse Lovsteder bør forstaaes efter Bogstaven, eller med den Indskrænkning, at de kun skulde gjælde om Pantfætning af Guld og Sølv m. v., og Forpligtelse om at levere Bættier 2c., forsaavidt at slikt Forbud imod D. C.

Derfor de omtalte Lovsteder sigte til enhver Pantfætning af Guld m. v. og enhver Forpligtelse til at levere Bættier 2c., da maatte de vist ansees for endnu at være i Kraft. ~~Saa~~ de derimod forklæres med foransførte Indskrænkning, da maatte de

uden Tvivl ansees for hævede ved Affkøffelsen af D. C. og Indførelsen af en nye Pengesort. Dette vilde være saameget mere klart, som den, ved Cancellies Placat af 22de Marts 1813 kundgjorte, allernaadigste Resolution tydelig viser, at de Bestemmelser, som Forordn. af 6te Novbr. 1810 og 26de Septbr. 1811 indeholde om Vexler i dansk Courant, ikke antages ipso jure at gaae over paa Vexler i Rigsbanksebler, hvorimod det Væsentlige i disse Forskrifter, forandrede til at handle om Vexler i Rigsbankrepræsentativer, gientages som ganske nye Bestemmelser.

At nu Forordn. af 26de Septbr. 1811, §§. 6 og 9, blot havde Hensyn til de Tilfælde, hvor Sølvs, Guld ic. pantsættes eller omsættes imod dansk Courant, forekom Cancelliet sandsynligt, deels fordi Bestemmelserne, naar de toges i videre Forstaaelse, vilde indskrænke Borgerne mere end Nødvendigheden syntes at fordrø, men fornemmelig, fordi en bogstavelig Forstaaelse, in specie af §. 9, kommer i Strid med den øvrige Lovgivning, der forudsætter Gyldigheden af Forpligtelser i Banko, reder Sølvs ic., der ei ere indskrænkede til 3 Dage, in specie Forordn. af 5te Jan. 1813, §. 19, Pl. 22de Marts 1813, §. 3, Pl. om stemplet Papiir 31te Juli 1813, §. 2, Forordn. af 23de Novbr. 1813, ja selv i Forordn. af 26de Septbr. 1811, der indirecte Lader Loven og de ældre Bestemmelser om Vexler blive ved Magt, med Hensyn til Vexler i Banko, Specier, ic. cfr. Forordn. af 6te Novbr. 1810, ligesom ogsaa Udtrykkene i oftmeldte Forb.

§. 6 tale for den indskrænkende Fortolkning cfr. Frds.
§. 8.

Hvad angaaer de ovennævnte Tvivlsgrunde mod ommeldte Forskrifers Ophævelse, som nogle have troet at finde i Pl. af 4de Mars 1814 og 30te Juli 1817, da fandt Collegiet disse ei af synderlig Betydning, eftersom førstnævnte Placat kun omhandler de, som en Folge af Freden, ophævede Anordninger, og Pl. 30te Juli 1817, saavelsom Pl. 23de Jan. 1813, kun angaaer Forordningens 3 første §§., og at disse ei ubetvækkende angik Transactioner i dansk Courant, men alle Slags Anfordringsbædler og Anviisninger, uden Hensyn til Valutaen, er ligesaa vist, som det er vist, at Forordningens §§. 4 og 8 kun gjaldt, hvor der contraheredes i dansk Courant, og sandsynligt, at de øvrige §§. ere at forstaae med den samme Indskrænkning.

In dubio maatte man vel og hellere antage de ombventilerede Bestemmelser for ugjeldende, end det omvendte. Dette sidste vilde kunne medføre Belsædts-
spilbe for adskillige, som have handlet i den Tanke, at ostmeldte Lovbud vare ophævede, og troet ved Transactioner af det omhandlede Slags at sikke sig imod Følgerne af Coursens Foranderlighed; paa en Tid, hvor der hersker større Haab om Coursens Forbedring, end Frygt for dens Forværrelse, og der følgerlig er større Lyst til at omsætte rede Valuta mod Rigsbankrepræsentativer, end til at bortfælgge disse mod hint, kan det heller ikke bestræbes, at

Speculationer paa 'en opgaende Cours skulde lade sig Transactioner, hvorimod disse snarere vilde grunde sig paa den reelle Hensigt, at sikke sig den Valuta, hvori man har Udbetalinger at gjøre, efter en bestemt, og efter de Forbindelser, hvori man staaer, taalelig Cours, uden at udsættes for Tab ved Coursforandringer. At det omhandlede Slags Transactioner, under de nærværende Omstændigheder, kan tjene til at lette mangt et lovligt og for det almindelige gavnligt Handelsforetagende, vil sees af følgende Exempel. Naar en Kjøbmand har Speculation paa at accordere om et Quantum Korn, som han ei strax kan betale, maa han billigen frygte for, at en Coursforbedring kan gjøre, at han ei kan dække de Summer i N. B., han derfor bliver skyldig, med den Betaling, han, ved Kornets Forsendelse til Udlandet, derfor bekommer. Naar derimod en anden Kjøbmand vil sælge et fra Udlandet forskrevet Varepartie paa Credit i Rigsbankrepræsentativer, saa vilde han være udsat for Tab, hvis Coursen forværrede sig til den Tid, han skulde modtage Betalingen i Repræsentativer, og igjen præstere samme i Banko eller anden reel Valuta. Den første finder saaledes Betænkelse ved at købe, og den sidste ved at sælge efter den nærværende Cours; men, naar de gyldigen kunne indbyrdes contrahere om, til en bestemt Tid, at afgive en navnlig Sum Banko, mod en dertil efter en vis Cours svarende Sum i Rigsbanksebler, saa sættes den ene i Stand til at gjøre sine Kornindkjøb efter

hiin Cours, uden Frygt for at tabe ved dens Forbedring, og den anden sættes i Stand til at sælge sine Varer efter samme Cours, uden at behøve, ved en Prisforhøielse, at dække sig mod uuelig Coursforværrelse. Begge Dese ere vist nok ligesaa gavnlige for det Offentlige som for de Paagjældende. Det synes og paa en Tid, hvor saa mange trykkes og ængstes ved den Forsøgelse i deres Gjeldsposter, som Coursforbedringen kan føre med sig, ubilligt at nægte nogen de, i sig selv ingen fornærmende, Redningsmidler, Omstændighederne, i det mindste efter hans Mening, aabne for ham

De Deputerede for Finantserne og Rigsbanken, hvis Meninger om denne Sag Cancelliet indhøvede, bifaldt fuldkommen ovenansførte Raisonnement, saavel forsaavidt det gaar ud paa de gjældende Loves Fortolkning, som forsaavidt der handles om, hvad der, under nærværende Omstændigheder, er gavnligt, og anmodede Collegiet om at bevirke de mod oftmeldte Forordning opkastede Tvivlsmaal hævede.

Cancelliet indgik derfor med allerunderdanigst Forestilling, om at det ved en Cancellie Placat maatte kundgjøres, at de ovennævnte Forskrifter i Forordn. af 26 Septbr. 1811 vare at ansee som ophævede, og efterat Hs. Majestæt, ved allerhøieste Resolution af 28. f. M., allernaadigst havde bifaldet Collegiets Indstilling, udgik desangaaende, under 10de d. M., en Placat fra Cancelliet.

Det kjøbenhavnske Grosferer Societet bestod forhen ikke af alle Stadens Groshandlere, men blot af dem, som frivilligen dert indtraadte. De, der saaledes vare Medlemmer af Societetet, deeltog samtlige, under Formands og Elvstes Direction, i alle dets Forhandlinger, ligesom de og erlagde et, ved Overeenskomst bestemt, aarligt Contingent til Udgifternes Bestridelse.

Ifølge Forordn. af 23de April f. A., og et allerhøieste Reskript til Kjøbenhavns Magistrat af samme Dato*), skal alt, hvad der før vedkom Grosferer Societetet, herefter forhandles og afgjøres ved en Committee der bestaaer af 12 Grosferere. Da alle de, der forhen udgjorde Societetet, følgelig nu ikke længere selv personligen deeltage i Forhandlingerne, og da det staaer enhver Grosferer frit for at udtræde af Societetet, saa var det mueligt at Medlemmernes Antal kunde blive saa ringe, at det for de øvrige vilde blive alt for byrdefuldt at udrede de Udgifter, som medgaae til Huusleie, til Skrivematerialier, til at lønne en Skriver, et Bud og deslige.

Det er imidlertid som Repræsentanter for samtlige Grosferere, at Committeeen udøver sine Forhandlinger; og de deeltog ogsaa alle i at foreslaae Committeeens Lemmer.

Med Hensyn hertil, samt da Committeeens Organisation har alle Grosfereres Fordeel til Formaal,

*) See Collegial-Libenben, for 1817: Side 377 og 407.

Har Committeeen andraget paa, at det maatte blive befalet, at enhver af Stadens Grosferere skal være pligtig at indtræde i Societetet, og at erlægge et saa stort adrligt Contingent til Udgifternes Bestridelse, som Committeeen finder fornødent; hvilket Forslag blev understøttet af Stadens Magistrat og billiget af det kongelige General Toldkammer- og Commerce-Collegium.

Da Cancelliet ogsaa maatte erkjende det for at være ligesaa retfærdigt som billigt, at alle Grosferere deeltog i de Udgifter, som flyde af en Indretning, der er til fælleds Gavn, saa indgik Collegiet med allers underdanigst Forestilling om, at det maatte gjøres til Pligt for alle Grosferere i Kjøbenhavn at indtræde i Grosferer Societetet, og at erlægge et saadant Contingent, som til Udgifternes Bestridelse maatte findes fornødent, efter Committeeens nærmere Bestemmelse.

Hans Majestæt behagede, under 21de f. M., allernaadigst at bifalde Collegiets Indstilling, hvorpaa under 10de denne Maaned desangaaende fra samme blev udsærdiget en Placat.

Fra Cancelliet er, under 10de d. M., udgaaet følgende Placat:

Det har, under 28de f. M., behaget Hs. Majestæt Kongen, allernaadigst at befale:

- 1) at Præsterne, naar de finde det fornødent at tilstige Egtefolk til at møde hos sig, for at forsøge dem

ved Førordn. af 18de October 1811 omhandlede Mægling, og en af de Paagjældende modvilligen udebliver, skulle derom gjøre Anmeldelse til vedkommende Amtmand; og

- 2) at Amtmændene, saavel i et saadant Tilfælde, som naar de ellers tilfide nogen til Møde, skulle være bemyndigede til at paalægge de Vedkommende, at fremstille sig paa det opgivne Sted og til den bestemte Tid, under Mulkt fra 2 til 10 Rbdle. S. V. til Kjøbstædens eller Amtets Fattigkasse.

Denne Hs. Majestæts allerhøieste Befaling kunde gjøres herved *re. re.* — —

Anledningen hertil var et Andragende fra Bisoppen over Sjællands Stift, om, at ligesom det Tilfælde i Kjøbenhavn forhen var indtruffet, at naae vedkommende Spelesørger skulde tentere den ved Førordn. af 18de Octbr. 1811 befalede Mægling, mellem Ægtefæller paa attraae Separation fra Bord og Seng, eller Ægtefællers aldeles Ophævelse, en af disse da havde vægret sig ved at møde for Præsten, i hvilken Anledning Cancelliet, under 4 Mars 1817, havde tilskrevet Kjøbenhavns Rådstrat saavel som Bisoppen det fornødne *), saaledes var lignende Tilfælde indtrufne udenfor Kjøbenhavn, hvorfor han fo-

*) Den ommeldte Cancellie-Skrivelse, der findes i Collegialtitenden for 1817, S. 309, gik, forsaavidt den nærværende Dvæstion angaaer, ud paa, at naar nogen Præst i Kbhvn. for Magistraten anmeldte, at en Ægtefælle i de omhandlede Tilfælde modvilligen ude-

refløg, at en lignende Bostemmelse som den for Rigs-
 behavn givne, maatte gjøres gjeldende for hele Landet.
 Da Hensigten af bemeldte Forordns. Bud alde-
 les ikke kan opnaaes, naar en af Ugtefællerne ikke
 ved tilstrækkelige Tvangsmidler kunde bringes til at
 møde for Præsten, saa indgik Cancelliet med allerun-
 derdanigst Forestilling angaaende denne Gjenstand, efter
 foregaaende Correspondence desangaaende med adskillige
 Ober-Overigheder, der alle vare enige i, at Præsten
 i sige Tilfælde burde henvende sig til Overigheden,
 for at denne, i Analogie af Forordn. af 3 Decbr.
 1790, under Mulk kunde tilfise den Paagjeldende
 til Møde.

Cancelliet yttrede derhos i bemeldte Forestilling,
 at den sidstnævnte Forordn., som demyndiger Amt-
 mændene til at kunne tilfise Bønder og andre Af-
 muesfolk til at møde for sig, ikke kan give dem Ret
 til at straffe de modvillige Udeblivende med Bøder til
 Fattigvæsenet af 2 Mk. første Gang; 3 Mk. anden
 Gang og 4 Mk. 3die. Gang; hvorimod Sagen, naar
 saadan Mulet ikke frugter, skal indberettes til Can-
 celliet, for at der kan søies Anstalt til den Selvraa-
 diges alvorlige Afstraffelse. Den Mulet, Amtmæn-
 dene i Følge heraf kunne dictere, er saaledes, endog

bliver, den da, i Analogie af Instrux 28 August
 1795, §. 8, e, havde at tilfise denne, til under
 Mulk at møde for Præsten, hvilken Mulk Magi-
 straten kan ansætte fra 2 til 10 Rbdlr. S. B., efter
 Omstændighederne.

før 3die Gangs Ubehøvelse, langt ringere end den, Kjøbenhavn's Magistrat ved dens Instrux er bemyndiget at dictere. Det er ogsaa høist sandsynligt, at den, der vil vise Ringeaagt mod sin Dyrigheds Resolutioner, ikke derfra lader sig affrække ved en saa aldeles ubetydelig Mulct, som den bemeldte Forordn. tillader Amtmændene at dictere. Med Hensyn dertil, og da det maa ansees rettest, at de Tvangsmidler, Dyrigheden kan anvende, paa alle Steder ere af eens Natur, samt da endelig enhver Dommer i private Sager indvarsler den Paagjældende under Faldmaalsstraf, som altid er (20 Lod Sølv) 10 Rbdlr. S. B., formeente Cancelliet at Amtmændene burde bemyndiges til, saavel i det her omhandlede Tilfælde, som i alle andre Tilfælde hvor de finde det fornødent under Mulct at tilsiige nogen, at bestemme saadan Mulct fra 2 til 10 Rbdlr. S. B., søg Collegiets hele i Dyreenstemmelse med det foranførte nedlagde allerunderdanigste Indstilling vandt, som Placaten viser, allerhøieste Bifald.

Blandede Efterretninger.

Hs. Majestæt Kongen har, under 8de d. M., allernaadigst behaget at tilskrive Stiftamtmanden over Sjellands Stift, Hs. Excell. Hr. Geheim-Conferentsraad Bülow, Ridder af Dannebrog, saaledes:

Fra Chefen for Husar-Regimentet er det os indmeldt, at endeel af Moeskilde Byes Indvaanere have gjort Sammenfud i Penge, for derved at bidrage til, at Mandskabet af den i denne Bye

garnisonerende 4de Husar. Eskadron kunde daglig erholde 2 Retter veltillavet varm Mad.

Disse veltænkende Indvaanere ere: Stiftsfriver Bing, Kjøbmændene J. Kornerup og H. Kornerup, Gjestgiver Rugaard, Kjøbmand Borch, Agent Brunnich, Cancellieraad Møller, Inspecteur Lybschütz, Kjøbmand S. Kornerup, Madame Rosted, Capitain Sveistrup, Amtsforvalter Schwindt, Over-Krigs-Commisair Dahlstrøm, Kjøbmand P. Kornerup, Madame Brunnich, Ræmner Bich, Garver Kruse, Kjøbmand Lange, Bager Aarstrup, Farver Lindberg, Bager Jacobsen, Apotheker Ahrends, Møller Haurberg, Bertshuusholder Lars Madsen, Skolecasferer Heisleb, Procurator Liebe, Madame Reimer, Kjøbmand Schreiber, Kjøbmand Permin, Levin Israël, og Pottemager Larsen.

Med Velbehag have Vi erfaret disse Roeskilde Værs Indvaaneres Velvillie og gode Sindelag imod Eskadronens Mandskab, hvorfor Vi ville at Du i Bort Navn haver at tilkjendegive dem Vor allerhøjeste Tilfredshed og Tak. Vi ville derhos at Du besørger dette Bort Brev ordlydende indført i Collegial Tidenden."

Paa Cancelliets, efter foregaaende Correspondence med det kongelige General-Commissariats-Collegium, og adskillige Over-Drigheber, nedlagte allerunderdanigste

Forestilling, om at saadanne Regler maatte fastsættes, hvorved Uordener ved Transporten af de Heste, som af vedkommende Udredere leveres til det kongelige Artillerie-Corps, kunde forebygges, har det behagete Hs. Majestæt Kongen, under 28de f. M., at resolve som følger:

- 1) At Udrederne af Heste til det kongelige Artillerie-Corps, maae, forsaavidt Lolland og Falster betræffer, levere deres Heste i Gaabense den 17de Mai hvert Aar, om Morgenen Kl. 5, og forsaavidt de øvrige Amter, i Sjælland, angaaer, paa det af vedkommende Amtmænd nærmere bestemmende Sted i Amtet, den Dag som dertil ansættes, til de commanderte, og til samme Tid mødende, Officere, som derpaa fordele Hestene til de commanderte Artilleriekudste, der møde til samme Tid. Til den saaledes bestemte Dag træffer Amtet, saafremt Hestene have et Færgested at påseere, de fornødne Foranstaltninger til at Transportfartøjerne ere i Beredskab, og skeer Dørfarten, som hidtil, uden Betaling.
- 2) At Udrederne skulle medgive Hesten en Grime, en Trendse, et Dækken og Dækkengjord, med Paaspyening af Hestens Nummer, for at kunne tilbagegives ved Hestens Tilbagekomst; og med Tilbageleveringen heraf have vedkommende Officere, efter det kongelige General-Commissariats-Collegii Foranstaltning, Opsyn.
- 3) At Marschen, fra Hestenes Aflevering, skeer under

Officerers eller Underofficerers Opsyn, efter den Route som de militaire Authoriteter bestemmer.

- 4) At hver Udreder, til Hestens Forpleining undervejs, maae betale saameget, som Artilleriecorpset i Forvejen, ved Hestens Indkaldelse, underretter Amtet om at der behøves til Anskaffelse af den fornødne Fourage til hver Hest, paa de forskjellige Steder paa Frem og Tilbagereisen hvor der søges Nattequarteer, og skulde den fornødne Fourage ei kunne erholdes for det som saaledes var erlagt, erstattes saadant efter nærmere Dpgivende for Amtet.
- 5) Tilbagemarschen fra Kjøbenhavn til Afleveringsstedet skeer paa samme Maade, og i samme Orden, som Henmarschen, og Udrederne underrettes gjennem Amtet, om paa hvilken Dag de kunne modtage deres Heste.

Hvilket fra Cancelliet, under 10de d. M., er communiceret det egl. General-Commissariats Collegium, General Krigs-Commissairen for Danmark, og samtlige Amtmænd i Sjellands samt Follands og Falsters Stift.

I Anledning af en til Cancelliet indkommen Forestilling, betræffende om Eftermanden i et Præstekald kan være pligtig at deeltage i de af den forrige Præst i Kaldet, i dennes Embedstid, hafte Omkostninger, i Anledning af Tiendecommissionens Forhædling til Bestemmelse af Vederlaget for Kaldets Tiende, har Cancelliet, under 10de d. M., tilskrevet

vedkommende Dygtighed, at Erstatning for Omkostninger af dette Slags ikke, efter de gjeldende Anordninger, kan fordres af Eftermanden i Kaldet.

Den 30te Januar er der meddeelt **Mekanikus H. Hage**, af **Colding**, Bevilling til i 6 Maanedes i Kjøbstæderne i Danmark at forevise optiske, physiske og electricke Konster, imod paa ethvert Sted deraf at svare Afgift til Fattigvæsenet.

Samme Dag er der meddeelt **E. J. Horsens**, i **Nakskov**, Bevilling til sammesteds at drive Gjæstgiverie.

Den 12te Febr. er det tilladt **Beriber Price**, imod sædvanlig Afgift til Fattigvæsenet, at forevise sin Konstkærdighed i det kongelige Ridehus ved **Christiansborg Slot**, de Gange dette Locale dertil indrømmes ham.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: **Lundfortlund** og **Gjerløv Sogneskald**, i **Sjælland**, 230 Rbdlr. — **Noromme** og **Breininge Sogneskald**, i **Ribe Stift**, 220 Rbdlr.; til den forhenværende Sognepræst, **Bang**, svares i-aarlig Pension 10 Ldr. Rug, 6 Ldr. Byg og 60 Rbdlr. — **Nostef** og **Ryberg Sogneskald**, i **Biborg Stift**, 226 Rbdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 31te Jan. er den ordinerede Catechet ved **Helligjæstes Menighed**,

J. Stephensen, befuldet tillige til Prædikant ved det Harboeste Fruekloster, her i Staden. Den 4de Febr. Garnisons-Chirurg **J. E. Nergaard** til Distrikts-Chirurg i Nykøbing, paa Morsø; Birkedommer ved Ravnholt Birk, i Fyen, **H. Haastrup**, tillige til Prokurator ved Underretterne i bemeldte Stift, med Undtagelse af hans egen Jurisdiction. Den 11te, **H. Wiim**, i Holstebro, til Branddirecteur i Ringkøbing Amts nordre Distrikt.

Under Rentekammeret; Den 6te Jan. er Assessor ved Fiskeri- og Handels-Institutet, i Altona, Kammerjunker og Bankdirecteur **T. F. Levegau**, udnævnt til Meddirecteur ved bemeldte Institut. Den 27de, Forsterspectant **J. W. Wommelsdorff** til Skovfoged i Gottorp Amt.

Under General-Toldkammer og Commerce-Collegiet: Den 27de Jan. er Maanedslieutenant og Dannebrogsmænd **E. W. Schandgaard** udnævnt til Broemand ved Holmens og de flere dertil hørende Broer. Den 28de, Kammerjunker og Major **P. v. Scholten** til Stadshauptmand paa St. Thomas; Capitain **L. Michell** til Stadshauptmand paa St. Jan; Premierlieutenant **A. E. Kaaagstad** til Toldbetjent her i Staden.

Register over Collegial-Libenben for Aaret 1817, 20de Aargang, er udkommet, og faaes i Baisenshusets Boglade paa store Rjæbmagergade No. 6, for 3 Mk.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 8. Den 21de Febr. 1818.

Trykt i det Kongl. Waisenh. Bogtrykkerie af E. F. Schubaer.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Østved,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Lovgivninger.

Det blev i Marts 1815, efter dertil given Anledning fra Utlappernes Side, sat under Discussion, om Spekhøstene i Kjøbenhavn havde Ret til at handle med Øl og Brændeviin. Efter deres Borgerbrevs Udvisende kunde denne sidste Klasse af Næringsbrugende vel egentlig ikkun anses berettiget til at falholde de Varesorter, som omtales i Reglementet af 5te Junii 1771, §. 5, hvori ikke nævnes Øl og Brændeviin, men det var derhos udenfor al Tvivl, at Spekhøstene fra Aarhøi Tid, og længe før de nuværende vandt Borgerskab, havde drevet Handel med disse 2de Artikler, selv uden Paatale fra Overighedens eller deres Medborgeres Side; ligesom Spekhøstene og, tildeels endog i Folge udtrykkelig Hjemmel i Anordninger, s. Ex. Høtkammerets Kongl. Artikler af 20 October 1722,

§. 9, steds have drevet og endnu drive Handel med adskillige andre Slags Fødevarer, end dem, som nævnes i forberorte Reglement, der blot angaaer de Varer, af hvilke det, til det Offentliges Lær, fandtes fornødent, at Spekhøkerne skulde være forsynede med et bestemt Forraad. Hertil kom endnu den høist vigtige Betragtning, at den fattige Almuesmand, som kjøber sine Fødemidler i smaae Partier hos Høkerne, og som oftest maae tage disse paa Borg, vilde være faare stet tjent dermed, hvis han ikke kunde faae *Al* og Brændeviin paa samme Sted, men maatte søge dette hos *Altapperne*, hvor han tillige, da disse kunne have siddende Gæster, udsættes for en Fristelse, som han undgik ved at kjøbe hos Spekhøkerne, der ikke ere berettigede til at holde Ekjænkstue. Endelig var det og, ifølge et fra Formændene for Bryggerne indkommet Andragende, af Vigtighed for disse, der hidtil havde affat betydelige Quantiteter *Al* til Spekhøkerne, at det ikke formeentes disse, der i Almindelighed ere vederhæftigere end *Altapperne*, at have Udsalg af denne Vareartikel.

I Betragtning af alle disse Omstændigheder ansaae Cancelliet det for rettere at lade det herved forblive som hidtil, end deri at tilraade en Forandring, om: hvis Gæmlighed Man ikke kund være overbevist, og Collegiet tilfres derfor, under 2 December 1815, *Stebenhavn*s Magistrat, at Høkerne fremdeles som hidtil kunde udfætte *Al* og Brændeviin, men lod desu dog betyde, at dertil ingen Hjemmel havde.

til at udfkjænke disse Varesorter, hvilket de vel forhen stundom havde tilladt sig.

Denne Cancelliets Skrivelse fremkaldte senere adskillige Ansøgninger fra Øltapperne, hvori disse anholdt om, at det enten maatte formenes Spekhøkerne at udsælge Drikkevarer, eller og Supplicanterne erholde Tilladelse til at udsælge Fødevarer, da det blotte Udsalg eller Udfkjænk af Øl og Brændeviin, der udgjør deres Hovednæring, ikke kunde give dem med Familier tilstrækkeligt Udkomme, naar de skulde dele Udsalget med Spekhøkerne.

I en allerunderdanigst Betænkning, som Cancelliet, efter foregaaende Brevverling med Kjøbenhavns Magistrat, angaaende denne Gjenstand nedlagte, ptrede Collegiet, at ligesom Samme, paa de foranferte Grunde, ikke kunde tilraade nogen Forandring i den Spekhøkerne tillagte Udsalgret af de omhandlede 2de Artikler, saaledes maatte det og med Kjøbenhavns Magistrat være enige i, at der ikke var Anledning til at tilstaae Øltapperne Udsalg af de Varesorter, som, efter Reglementet 5 Junii 1771, egentlig hører til Spekhøker-Handelen, nemlig Smør, Flest, Ost, Urter, Baggryn og Havregryn, siden Rettighed til at falholde samme er forbunden med Forpligtelse til, til visse Aarets Tider at have et bestemt Forraad deraf, og der ikke lægges de Øltappere, som kunne tilveiebringe saadant Forraad, nogen Hindring i Veien, for at gaae over til Spekhøkerens Klasse. Der var da tilbage af Varer der kunde blive Gjenstand for saadan Handel

a) de som Spekhølere og Kjælbermænd (Oltappere,) i Følge Horkræmmernes Laugsartikler af 10de Oct. 1722, §. 9, i Fællig kunne fatholde, nemlig: Salt i Skillingsviis, saltet Silb i Dletal, saltet Fisk og Kjøb i Pundeviis, Tjære i Bægere og Tran i Potskemaal, samt b) de Bærer, hvilke Spekhølerne egentlig fatholde, men som dog og de facto, skjønt tildels uden egentlig Berettigelse sælges af adskillige Kjælberfolk, nemlig Ol, Melk, Fløde, Svovlstikker, Koste, Brænde og Tørv, hvortil endnu kunde lægges Lys i Stykketal *). Disse sidste under Litr. b anførte Artikler formeente Collegiet at det, for saavidt mueligt at hjælpe paa de nu værende Oltapperses Kaar, kunde tillades dem, foruden den dem hidtil tilkomende Handelsret (med Ol og Brændeviin, samt de under Litr. a. specificerede Vare), at fatholde, og indskillede derfor saadant til allernaadigst at bevilges.

Ved denne Leilighed bemærkede Cancelliet tillige allerunderdanigst, at det hidtil ved Uddeltelse af Borgerkab som Værtshusholder eller Oltapper, fra gammel Tid ene er kommet under Overførelse, om den Vedkommende agtede at drive sin Næring i en Kjælber eller i en Stue; i første Fald fik han Borgerkab som Oltapper, i sidste som Værtshusholder. Værtshusholderne betale hoiere Gebyr for Borgerkabstagelse end Oltapperne, ligesom og med Hensyn til Næringskats Svarelse hine ere ansatte i 5te og disse i 6te

*) Se. ang. denne Værefort det næstfølgende Reskript.

Klasse. Grunden hertil har oprindelig været den, at det har været antaget, at Værtshusholderne, ved at have Søgning af Folk udenfor den simple Almuesklasse, havde Udgang til større Fortjeneste, og denne Forfæjel har senere vedligeholdt sig, uagtet der ikke er blevet eller kunde blive reflecteret paa, om den der var Ditapper flyttede op i en Stue, eller omvendt en Værtshusholder tog Boepæl i en Kjælder. Det syntes derfor rettere aldeles for Fremtiden at hæve denne saa precaire Forfæjel, og at bestemme, at ingens herefter skulde tilstedes at drive Næring som Ditapper, men blot som Værtshusholder; og da denne sidste Næringsbrug ingenfinde har hjemlet lovgrundet Ret til videre, end at beværte med Splise og Drikkevare, saa syntes den Handelsret som er eller maatte blive de nuværende Ditappere, qua Kjældermænd, tilstaaet, ikke at burde forundes Værtshusholderne, men, efter de nuværende Ditapperes Ufgang, at burde forbeholdes Spekhøkerne.

Hs. Majestæt behagede at bifalde Collegiets i Overensstemmelse med alt det Foransførte nedlagte allerunderdanigste Forflag, og afgik derpaa desangaaende, under 17te d. M., et allerhøjeste Reskript til Kjøbenhavns Magistrat.

Ved et allerhøjeste Reskript til Kjøbenhavns Magistrat, af 17te d. M., er det, med Hensyn til at opnaae en forbedret Indretning ved de indenlandske

og især indenbyes Lysestøberier, samt for at fastsætte faste Regler for Udsalg af Lys, foreskrevet:

at Magistraten ved en sagkyndig Mand skal lade afsætte, og derefter blandt Lysestøberne i Kjøbenhavn, uddele en omstændelig og derhos let forståelig Anvisning til at støbe Lys, saasnart samme maatte vide Udveie til at refundere Stadens Kasse de Udgifter, som derved maatte foranlediges; *)

at det i Almindelighed skal tillades enhver, som driver Lysestøberie paa Stadens Grund, udenfor Portene, at have et Udsalgsted i Byen; **)

*) Tagtet det efter de hidtil og fremdeles gjældende Regler ikke tillades nogen at drive Lysestøberie, førend han for Vvirgheden har godtgjort, at han dertil besidder den fornødne Duelighed, maae det dog formodes, at de fleste Lysestøbere, som i Almindelighed høre til den simple Almueklasse, behandle Productionen blot mekanisk, og det vil derfor for mange af dem være gavnligt at modtage en saadan Anvisning, hvilken ogsaa for det Offentlige vil være af Interesse, da derved formæentlig ska sammes Side en Forbedring i Productionen af indenlandske Lys kunde indledes.

***) Udsalget af Lys, som af enhver anden Artikel, skal uden tvivl rettest ved den der har produceret samme, men for at lette de paa Stadens Grund, udenfor dens Porte, boesatte Lysestøberes Afsetningen, samt for at opmuntre Aere til at flytte deres Støberier ud af Byen, fandtes det hensigtsmæssigt at bestemme i Almindelighed, hvad deruden aldrig er blevet næg-

samt at det tillades Porcelain- og Pottchandlerne at udsælge Lys, dog ikkun i Pundeviss, og de med Borgerbrev som Uttappere forsynede Kjelbermænd tilligefødes at udsælge Lys, dog ikkun i Stykkeviss *).

Under 17te d. M. er udfærdiget et allerhøiest Reskript til Kjøbenhavns Magistrat, angaaende at naar en Borger som heri Staden driver Frankogerie, Ditt. Sæbe- og Potaske- Syderie, Pergament, Liim- Stivelse, og Larmstrænge- Fabrikker, Fiskebloderie, Lysfaberie eller Feldberederie, vil flytte fra det Sted i Byen, hvort han driver sin Næringsvei, til et andet, indenfor Stadens Volde, skal han dertil først

tet Nogen som derom ansøgte, at ethvert saadant Lysfaberie maatte have Udsalgshed heri Staden.

- *) Da Udsalg af Lys fra andre indenlandske Steder, saavel som af fremmede Lys, for at bevirke en gavnlig Concurrance, og frembringe de billigste Priser, fremdeles som hidtil bør sinde Sted, men Lysfaberierne i Reglen ikkun kunne falholde de Lys de selv producere, saa ansaaes det gavnligt, at det blev bestemt, hvilke andre end Producenterne der skulde være berettigede til saadan Handel, og med Hensyn hertil sandtes det, at Porcellains- og Pottchandlerne er den Klasse af Næringsdrivende, til hvilke Handel med Lys i den fastsatte Quantitet rettest kunde overdrages, dog at de nuværende Uttappere, til Følgelse i deres Næringsdrift, erholdt Tilladelse til i Stykket at udsælge Lys.

ethverve Magistratens Samtykke, hvorved samme, efterat have beskandsaaende brevvejlet med Commissio-
nen angaaende visse Næringsveies Forlæggelse uden-
for Byen, i Analogie af hvad der med Hensyn til
Slagterierne, ved allerhøieste Resolution af 4de Decbr.
1776, kundgjort ved Raadstue-Placat af 11te s. M.,
er foreffrevet, bør paasee, at sig Næring hverken
etableres i nogen af de reelleste Gader, eller i de
smalleste Gader og Stræder.

De ovenfor nævnte Næringsveie høre samtligen,
tilligemed Slagterierne, om hvilke det fornødne, ved
den forømmeldte Resolution af 1776, allerede er paa-
budet, og Garverierne, med Hensyn til hvilke de
fornødne Foranstaltninger, ved det allerhøieste Reskript
af 9de Juli 1817 *), er truffne, til dem, der, ifølge
de allernaadigst givne Befalinger, skulle søges for-
lagte udenfor Byen; men skal det kunne ventes at
disse Næringsveie forflyttes udaf Staden, eller dog
indskrænkes til faabanne Dele af samme, hvor deres
ubehagelige, eller vel endog skadelige Uddunstninger
kunne volde mindst Utrilighed, saa kunde Udgangen
til at drive dem indensfor Voldene ikke blive saa uind-
skrænket som den hidtil har været; da Erfaringen
viser, at adskillige af dem, ligesom Tilfældet er med
andre Næringsdrivende, især søge at etablere sig paa
faabanne Strækninger af Staden, som kunne ansees
at ubgjøre sammes Middelpunkt, og hvor de Uddunst-

*) See Collegial-Libenben for 1817, Side 585.

ninger, der med saadanne Næringsbrug ere forbundne, med Hensyn til den mere sammentrængte Befolkning og det snævrere Locale, saameget mueligt burde forbygges. Cancelliet indgik derfor, efter givet Anledning af fornævnte Commission, og Correspondence med Kjøbenhavns Magistrat, med allerunderdanigst Forsøgning om at den paabødne Foranstaltning maatte træffes, hvilket blev værdisagt allerhøieste Bifald.

Ved allerhøieste Reskript af 16 April s. A., *) blev det allernaabigst bestemt at Tarten for Kornbragerne, indtil Udgangen af Aaret, maatte forhøies fra 3 Rbß. N. B. til 4 Rbß. N. B. pr. Tønde. Da saavel Kjøbenhavns Magistrat som Stadsens Politie-Directeur og 32 Mænd anbefalede et Andragende fra den constituerede Kornskriver, om at denne Forhøielse endnu nogen Tid maatte vedblive, efterdi Kornbragernes Fortjeneste om Vinteren, naar Skibsfarter hviler, er særdeles ubetydelig, og Cancelliet efter Omstændighederne heri maatte være enigt med fornævnte Auctoriteter, saa androg Collegiet allerunderdanigst paa, at den ommeldte Forhøielse maatte vedblive til næstkommende April Maanedes Udgang, og da H. S. Majestæt behagede allernaabigst at bifalde saadant, saa afgik herom, under 11te d. M., et allerhøieste Reskript til Kjøbenhavns Magistrat.

*) See Collegial-Tidenden for 1816, Side 370.

Blandede Efterretninger.

Efter de fra Stiftamtmandene og Biskopperne herom indkomne Beretninger, ere Capitelstaxterne for Afgroden af 1837 satte saaledes for de forskjellige Sæfter i Danmark, nemlig:

i Sjællands Stift:

Rug, pr. Tønde	13 Rbdlr.	5 Mk.	7½ S.	N. B.
Bvg	8	—	3	— 13 —
Havre	5	—	3	— 15½ S. —

i Hollands og Salsters Stift:

for foerrige Nalholms og Mariboer Amt:

Hvede, pr. Tønde	15 Rbdlr.	2 Mk.	11 S.	N. B.
Rug	12	—	2	— 3 —
Bvg	8	—	1	— 6 —
Havre	4	—	5	— 1 —
Hvide Erter	10	—	—	— 1 —
Graa Erter	10	—	—	— 2 —

for foerrige Hallsed Amt:

Hvede, pr. Tønde	15 Rbdlr.	1 Mk.	14 S.	N. B.
Rug	11	—	—	— 12 —
Bvg	8	—	1	— 3 —
Havre	4	—	4	— — —
Hvide Erter	10	—	4	— 4 —
Graa Erter	9	—	4	— 14 —

for foerrige Næstjøbing Amt:

Hvede, pr. Tønde	14 Rbdlr.	1 Mk.	3 S.	N. B.
Rug	11	—	1	— 11 —
Bvg	8	—	—	— 7 —

Havre, pr. Lønde	4	Rbdlr.	5	Mk.	1	ß.	N. D.
Hvide Ecter	9	—	3	—	7	—	—
Graa Ecter	9	—	4	—	13	—	—

i Syens Stift:

Rug, pr. Lønde	13	Rbdlr.	4	Mk.	7	ß.	N. D.
Bvg	8	—	2	—	15	—	—
Havre	5	—	2	—	6	—	—

i Aalborg Stift:

for Bendsøsel og Han Herredet:

Rug, pr. Lønde	13	Rbdlr.	3	Mk.	4	ß.	N. D.
Bvg	8	—	1	—	10	—	—
Havre	4	—	3	—	4	—	—

for Thyø og Norsøe Herredet:

Rug, pr. Lønde	14	Rbdlr.	3	Mk.	9	ß.	N. D.
Bvg	8	—	3	—	—	—	—
Havre	5	—	3	—	—	—	—

i Viborg Stift:

Rug, pr. Lønde	15	Rbdlr.	N. D.	—	—	—	—
Bvg	8	—	—	—	—	—	—
Havre	4	—	5	Mk.	8	ß.	—

i Aarhus Stift:

Rug, pr. Lønde	15	Rbdlr.	2	Mk.	N. D.	—	—
Bvg	8	—	2	—	8	ß.	—
Havre	5	—	—	—	12	—	—
Boghvedegryn	30	—	2	—	8	—	—
Smør	114	—	—	—	—	—	—

i Ribe Stift:
for Ribe Amt:

Rug, pr. Lønbe	15	Rbblr.	18	ß.	N.	B.
Byg	10	—	33	—	—	—
Havre	5	—	78	—	—	—
Boghvede	11	—	64	—	—	—
Lort Fless, pr. Lpb.	4	—	62	—	—	—
Smør	6	—	77	—	—	—
Honning, pr. Pot			74	—	—	—

for Veile Amt:

Rug, pr. Lønbe	15	Rbblr.	70	ß.	N.	B.
Byg	9	—	1	—	—	—
Havre	5	—	3	—	—	—
Boghvede	15	—	60	—	—	—
Lort Fless, pr. Lpb.	5	—	35	—	—	—
Smør	7	—	30	—	—	—
Honning, pr. Potte			35	—	—	—

for Ringkjøbing Amt:

Rug, pr. Lønbe	15	Rbblr.	71	ß.	B.	B.
Byg	10	—	73	—	—	—
Havre	5	—	89	—	—	—
Boghvede	13	—	29	—	—	—
Lort Fless, pr. Lpb.	4	—	38	—	—	—
Smør	6	—	48	—	—	—
Honning, pr. Potte			71	—	—	—

Thisted Amt er hidtil indbølt i 2 Districts-Chirurgicater, af hvilke det ene, Districts-Chirurgicateret i Nykjøbing paa Nordsø, indbefatter Sønder og Nørre Herreder, samt Hæsling og Refs Herreder,

det andet, Districts-Chirurgicatet i Thisted, Hillersted, og Hundborg Herreder, tilligemed Vester Han Herred. Vster Han Herred derimod ligger under Districts-Chirurgicatet i Ribe, under Hjørring Amt. Da Vster Han Herred kun har liben Nytte af sin i Ribe boende Læge, fordi Liimfiorden, som er om trent 1 Mil bred, ofte er vanskelig ja skundom næsten umuelig at passere, og da Vester Han Herred, forme delst sin fjerne Veligheden fra Thisted, og de besværlige Veie gjennem Sandklitterne, ei heller har den fornødne Hjælp af sin i denne Bye boende Districts-Chirurg, saa foranledigede dette et Forslag fra Statsraad og Stiftsphysicus Koefoed i Aalborg, og vedkommende Amtmænd, om en forandret Inddeling af de omhandlede Chirurgicater, saaledes at endnu et tredje blev oprettet. Ved den nyelig foresaldne Vacance i Districts-Chirurgicatet i Nykjøbing, paa Morsøe, samt da Districts-Chirurgen i Thisted erklærede sig villig til at renoncere paa Vester Han Herred, imod at erholde Hassing og Refs Herreder, det fandtes at kunne og burde afgaae fra Districts-Chirurgicatet i Nykjøbing, gaves der passende Leilighed til at forbedre denne Forandring, for at samme, ved Vacance i Districts-Chirurgicatet i Ribe, eller anden passende Leilighed, kunde sættes i Værk. Cancelliet, der ikke kunde andet end ansee en forbedret Indretning ved de omhandlede Chirurgicaters Inddeling for ønskelig og gavnlig for det Offentlige, indledte derfor angaaende denne Gjenstand Brevveksling med det kongelige Sund-

heds Collegium, som aldeles bifaldt Forslaget; ligesom de Deputerede for Finantserne, med hvem Cancelliet havde corresponderet angaaende den forøgede Udgift af 150 Rbdlr. S. B. aarlig, som til den i Forslag bragte 3die Districts-Chirurgs Lønning vilde medgaae, intet fandt at erindre imod, at denne Løn for Kudeviis udredes af den kongelige Kasse, naar denne Udgift erstattes Finantsskassen paa samme Maade som Lønningerne til de øvrige Districtschirurger, nemlig ved Repartition paa vedkommende District. Cancelliet indgik derefter med allerunderdanigst Forestilling angaaende denne Gjenstand, og da sammes Forslag havde vundet Hs. Majestæts allerhøieste Bifald, blev det, ved Reskript til Amtmanden over Thisted Amt, af 1ste d. M., allernaadigst bestemt, at Districts-Chirurgicaterne i bemeldte Amt skulle fordeles saaledes, at Sønder og Nørre Herreder, tilligemed Verne Tegindøe og Aagaers, henlægges under Districts-Chirurgicatet i Nykjøbing, paa Morsø; Hæsling og Ness Herreder, tilligemed Hillerlev og Hundborg Herreder, under Districts-Chirurgicatet i Thisted; samt at i sin Tid Øster og Vester Han Herreder, ved Vacance i Districts-Chirurgicatet i Ribe, eller anden passende Leilighed, forenes til et eget Districts-Chirurgicat, hvis Løge skal have Doepæl i Kollerup, og nyde i aarlig Løn 150 Rbdlr. S. B. at udredes paa den forommeldte Maade. Saa længe indtil denne sidste Forandring kan foregaae, skal derimod Districts-Chirurgicatet i Vester Han Herred interi-

mistift overtages og besørget af Districts Chirurgen i Ribe.

Under 10de d. M., er det bevilget, at de elligerede Borgere i Odense i indværende Aar maas foranstalts 2de Mafferadeballe, paa Byens Raadstuefal, imod at Indtægterne deraf tilflyde Byens Kasse.

Den 1ste s. M. er der meddelt Skuespillerne Eenholm, Rind, Haack, Liebe, Hass og Zind, samt Skuespillerinderne A. D. Liebe, M. Zind, E. Rind, og S. Clausen allernaadigst Bevilling til i 5 Aar, i Sommer. Maanederne, at opføre Skue- og Synge- spil i Nørre- Jylland, dog uden nogen ubelukkende Rettighed.

Under 17de s. M. er det tilladt Districts Commissair og Danaobrogsmænd J. Bagge, paa Bellevue, sammesteds at give et Mafferadebal, imod deraf at svare Afgift til Fattignæsenet.

Den 20de s. M. er der forundt Bogtrykkerens B. Schlegler allernaadigst Bevilling til at anlægge og drive et Bogtrykkerie i Kjøbenhavn,

Bedige Embeder.

Under det danske Cancellie: Archivarii. Embedet under den kongelige Lands Overret samt Hofs og Stadsret.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 11te Febr. er Secretair ved Protocollerne i Høiesteret, H. G. Bengsen og Cancelliesecretair samt Under-Cancellist ved Cancelliet, N. L. Schønning, befittede tillige til surnummeroire Assessorer i den kongelige Lands Dverret samt Hof- og Stadsret; grønlandsk Seminarist, Cand. theol. P. Kragh, til Missionarius ordinatus i Egedesminde's Missionariat, i Disco Bugten; Fuldmægtig ved Kjøbenhavns Politieret og Politiets øvrige Forretninger, Cancellieraad J. H. Elvig, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget. Den 13de, Assessor i Kjøbenhavns Politieret, C. H. L. Meincke, befippet til Bysfoged, Veier, Maaler og Brager i Stege, samt Herredsskriver i Møenboe Herred.

Under de Deputerede for Sinantserne: Den 7de Febr. er hidtilværende Fuldmægtig ved Statsgjeldskassen i Rendsborg, J. P. D. Lowe, udnævnt til Controllør ved samme Kasse.

Under Directionen for den almindelige Enke Kasse: Den 7de Febr. er Fuldmægtig C. Schram befippet til Bogholder; den 1ste Copiist P. Dons til Fuldmægtig; 2den Copiist C. E. Brønlund forfremmet til 1ste Copiist; 3die Copiist P. B. Krøger til 2den Copiist; 4de Copiist L. F. Romer til 3die Copiist og Volontair C. N. Lauteup ansat som 4de Copiist, alle i benævnte Kasses Bogholder Contoir.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Priollegium.

No. 9. Den 28de Febr. 1818.

Trokt i det Kongl. Waasenh. Bogtrykkerie af E. F. Schubarts

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Mourad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

S u s t i t s s a g .

Natten imellem den 23de og 24de Maji 1817 udbrod Ildløs i Johan Eylers Gaard, i Egerdorf, paa Breitenborg Gods, i det Holstenke, hvorved Gaardens Bygninger, der vare assurerede til 1360 Rbdlr., men hvis Gjenopbyggelse anslaaes af Eierens at ville koste 2100 Rbdlr., afbrændte, og denne tillige mistede næsten sit hele, dog assurerede, Løse, som han anslaaes til 530 Rbdlrs. Værd, samt een Koe, ligesom hans Tjenestefolk mistede næsten alle deres Gangklæder, som vurderes til 150 Rbdlr.; tillige vilde 6 af Byens andre Bygninger, der ligge i en Afstand af 40 a 60 Fod fra Brandstedet, været udsatte for største Fare, saakomt Vinden havde noget dreiet sig. Ved Ildens Udbrud sov alle Gaardens Beboere, og da Tjenestekarlen vakkedes af Flammerne og gjorde

Unstvig, stod alt hele Baghuset i Lue, og i Sidelængen brændte det over Hestestalden. Tjenesteb drengen Claus Münster, der Dagen før Branden var løbet bort af den Brandlidders Tjeneste, og af flere Grunde var mistænkt for at have paasat Tiden, blev derpaa fængslet, og tilstod ogsaa i det første Forhør, at have forøvet Misgjerningen. Den derefter fortsatte Undersøgelse afgav følgende Resultater.

Claus Münster, der er fød den 23de October 1799, er et Hoerbarn af Indsidder Claus Münster i Hohensfelde, avlet efter dennes Løstabelse af Tugthuset, hvor han havde været indsat for Tyverie, med et Vindemenuesse han i Straffeanstalten havde lært at kjende. Fattigkassen i Hohensfelde maatte overtage Drengens Underhold og Opdragelse, der først blev betroet hans Fader, men dennes Husroe mishandlede ham, og var Skyld i, at han som lidet Barn brød begge Arme og eet Been, hvilket, da han blev flet helbredet, efterlod en legemlig Svaghed og Uduelighed til strængt Arbeide. Fra hans 2det til hans 14de Aar var han sat i Kost hos en anden Indvaaner af Hohensfelde, og besøgte om Vinteren Skolen. Hans Pleiefader erklærer, at han var noget eenfoldig, men hverken ondskabsfuld eller hævnjerrig, og Skolelæreren forklarer, at han ikke udmærkede sig for hans Jevnaldrende, hverken fra en god eller flet Side, men da hans Svagelighed ofte forhindrede ham fra Skolegang, erhvervede han sig kun faa Kundskaber. For sin Confirmation tjente han endnu

hos 2 Landmænd, der i det Hele vare tilfreds med ham. Efter hans Confirmation, der paafulgte i hans 16de Aar, og ved hvilken han kun havde nødvendige Kundskaber, tjente han for sit Brød, men hans første Husbonde affebigede ham efter 3 Ugers Forløb, og fra de tvende næste løb han bort, hvorefter han en Tid lang ernærede sig ved Tiggerie, indtil han blev paagrebet og transporteret til Hohensfelde, hvor han igjen blev sat i Kost hos sin forrige Pleiefader. Hos denne forblev han til den 18de Maji s. A., da Fattigforstanderen der paa Stedet satte ham i Tjeneste hos Johan Eyler, paa 14 Dages Prøve. Han paastaar, at denne strax næste Dag, fordi han ved Markarbeidet ei kunde styre Hestene, gav ham et Slag i Hovedet, saaat han faldt til Jorden, men Eyler har bestandig benægtet saadant. Endvidere har Delinquenten besværet sig over at han ei fik tilstrækkelig Fødemidler; men det kan efter de anstillede Undersøgelser ikke antages, at Eyler enten mishandlede eller sultede sine Folk, men blot at han strængt paasaar at de ordentligt forrettede deres Arbejder. Dagen før Branden udsiger Delinquenten, under Fortsættelsen af sit de forrige Dage drevne Arbejde paa Marken, at have været i en forvirret Tilstand, og da han frygtede for Hug for sin lange Udeblivelse torde han ei gaar hjem til sin Husbonde, hvor det da faldt ham ind at han kunde afbrænde Huset, for saaledes at blive sin Tjeneste quit.

Hvad selve Forbrydelsens Sværtsættelse angaaer, har han gjentagende forklaret, at han om Aftenen i Skumringen sneg sig ind i Eplers Lade, hvor han opholdt sig i henved 2 Timer, og derpaa igjennem et Hul i Muren krøb ind i Baaningshuset, hvor han gik ind i Kjøkkenet, og tog en glødende Lørb, som han bar ud i Hestestalden, og henlagte paa Loftet over samme, i en Deel der liggende Straae. Derfra gik han hen til Køestalden, og da han saae Ildet bryde ud paa Loftet, gik han ud af Staldbøren, som han lukkede udenfra med en Stol. Dette sidste vil han dog alene have gjort, for at man ei saa let skulde sætte efter ham, og benægter han derved at have haft til Hensigt, at Køerne skulde indebrænde, og han saaledes være saameget visere paa at slippe fra Tjenesten. Han gik derpaa hen til Retwisch, hvor han lagde sig i Straaet i en Lade, og strax faldt i Søvn. Da han vaagnede var det lys Dag og han gik derpaa videre til Hohenfelde, i det han undervejs tænkte paa hvorledes han for Fattigforstanderen skulde besmykke sin Undvigelse fra Tjenesten, og besluttede han da at sige, at Eplers Gaard med den hele Besætning om Natten var afbrændt, hvilket han troede havde været Tilfældet; da han tvivlede paa at Køerne under den pludselige Brand kunde blive reddede, og ikke huffede at Hestene vare ude paa Marken. Dette sit Forsæt udførte han ogsaa. — Da det ved Forhørerne blev ham foreholdt hvilken Stæde han havde bevirket, og hvilken Livsfars han havde udsat

Saardens Beboere for, var han ligegyldig, og pttrede hverken Uroe eller Anger. Dog tilstod han, at han nu indsaae at have forbrudt sig, men benægtede at han kjendte sin fortjente Straf, eller forhen havde tænkt paa at hans Handling var strafværdig.

Den holsteenske Over-Criminalret bemærker at corpus delicti og Gjerningsmandens Person ere fuldkommen konstaterede, at dennes Hensigt ved Forbrydelsen har være at slippe løs af sin Tjeneste, men at det dog er mueligt at han kan have haft den Bihensigt at hævne sig paa sin Husbonde, for den formeentlig ublaaede haarde Behandling, hvilken Præsumtion bestyrkes ved den Omstændighed, at han tillukkede Stalldøren og saaledes vanskeliggjorde Kvænes Redning. Det er og evident at her er forøvet en Brandstiftelse der fører simpel Livsstraf efter sig, og heri kan ingen Nedsættelse ved finde Sted paa Grund af nogen Mangel paa Tilregnelighed hos Delinquenten. Vel er denne nemlig beklagelsesværdig, med Hensyn til at han uden sin egen Brøde er blevet svag paa Sjæl og Legeme, og, da han maatte tjene for sit Brød, saaledes var udsat for at hans Husbonde forbrede mere af ham, end han, endog med den bedste Villie, var istand til at præstere; men paa den anden Side har han i Almindelighed vidst, at det var en strafværdig Handling han begik, han har forøvet denne med fuld Bevidsthed, Eftertanke og Overlæg, og sandsynligviis tillukket Stalldøren for desto flkrere at opnaae sin Hensigt

ved Forbrydelsen, endvidere har han udsat Gaardens Beboere og Naboerne for største Livsfare, uden at foretage noget, enten til deres Livs eller Eiendommens Redning, men i det han meget mere, ubekymret for Følgerne af hans Forbrydelse, først roelig lagde sig til at sove, og paa den videre Wei til Hohensfelde blot overtænkte sin egen Stilling, endelig har han ei handlet i Affect, men, om end Gylter med Urette har flaaet ham den 19de Maj, saa har han først efter flere Dages Forløb, og efter 2 Timers eensomme Dphold i Laden, forøvet sin Forbrydelse, hvilken han under Undersøgelserne ved tomme, siden tilbagekaldte, Udflugter, har søgt at besmykke. Da her saaledes i enhver Henseende finder fuld Tilregnelighed Sted, saa har Retten tilfunden Delinquenten at halsbugges med Dre.

Men ved at indsende denne Dom for allerunds berdanigst at blive Hs. Majestæt forelagt, bemærkede Over-Criminalretten, at hans flette Opdragelse og svage Sjæls og Legems Kræfter dog talte noget til hans Fordeel, forsaavidt der var Spørgsmaal om Benaadning. Retten har derfor, med Hensyn hertil, anbefalet Delinquenten til at benaades med at hensesættes til Livstids Tugthuus- Arbejde, hvorved han ogsaa vilde sættes ud af Stand til oftere at flade sine Medborgere. Det kongelige Slesvig-holsten-lauenborgske Cancellie erklærede sig, ved allerunderdanigst at foredrage Hs. Majestæt Sagen, aldeles enigt med Retten, og da Hs. Majestæt allernaadigst bifaldt,

at Claus Münster maatte forskaaes for Livsstraf, imod at hensættes til Livstids Arbeide i Tugthuset, dog at denne Benaadelse først forkyndes ham efter Dommens Publication, saa afgik herom et allerhøjeste Reskript til bemeldte Ret.

Fovgivning.

Ved allerhøjeste Reskript af 5te Febr. f. A. *) blev den for Kornmaalerne fastsatte Takt, $1\frac{1}{2}$ Rbf. S. B., eller efter gjeldende Bankcours 3 Rbf. N. B., for hver Tondes Maaling, for eet Aar fra Kundgjørelsens Datum at regne, forhøjet til 4 Rbf. N. B. Ligeledes blev ved et andet allerhøjeste Reskript af samme Dato Bagerpengene, ligeledes for eet Aar, forhøjede til 24 Rbf. N. B. for hver 24 Pd. udbagt Brød, med et Tillæg af 4 Rbf. N. B., naar Deigen beredes af Bagerne **). Da den for de ommeldte Forhøjelser bestemte Termins Ende nærmede sig, foreslog Kjøbenhavns Magistrat, efterat have indhentet Betænkning fra Stadens 32 Mænd, den constituerede Kornskriver, og Aldermanden for Bagerlauget, at de omhandlede Takter endnu maatte vedblive at være gjældende i nogen Tid, saaledes som de ved allerhøist bemeldte Reskripter vare bestemte, i Forventning af, at en almindelig Bestemmelse kunde tages angaaende samtlige under Magistratens Virkefreds hørende

*) See Collegialtidenden for 1817, S. 185, str. 285.

***) See samme Tidende for bemeldte Aar, S. 184.

Taxter; hvorhos samme tillige bemærkede, at Priserne paa Livets første Fornødenheder ikke betydeligen have aflaget, og at in specie, hvad ved Bagerpenge-nes Bestemmelse især maae komme i Betragtning, Brændpriserne nu omtrent ere ligesaa høje, som i afvigte Vinter.

Cancelliet kunde, efter Omstændighederne, intet vide imod bemeldte Magistratens Forslag at erindre, og da den Korndragerne indtil Udgangen af 1817 tilstaaede Forhøjelse i deres Taxt, ved allerhøjeste Reskript af 11te d. M. *) , blev tilladt at maatte vedblive indtil Enden af næstkommende April Maaned, til hvilken Tid Collegiet ogsaa ventede at være istand til at forelægge Hs. Majestæt Forslag angaaende hvorledes Taxter i Almindelighed for Fremtiden kunde fastsættes, saa androg samme allerunderdanigst paa, at det, saavel med Hensyn til den for Kornmaalingen satte Taxt, som de Bagerne tilkommende Bagerpenge, maatte, indtil Udgangen af forestaaende April Maaned, have sit Forblivende ved de nu gjældende Bestemmelser. Hs. Majestæt behagede allernaadigst at bifalde Collegiets Indstilling, hvorpaa, angaaende denne Gjenstand, under 25de d. M. blev udfærdiget et allerhøjeste Reskript til Kjøbenhavns Magistrat, og da, ifølge den allerhøjeste Resolution af 16 Decbr. 1813, den Veier- og Maalertaxt, som sættes for Kjøbenhavn, skal være gjældende for de øvrige Kjøb-

*) See Collegialtidsenden for Aar 1818, No. 8. S. 113.

der jo paa ethvert af Stederne forholdes efter de der gjeldende Love, og de Lovsmaal, som kunne opstaae angaaende Jurisdictionernes Grændser, vil folgeligeligesfuldt finde Sted, hvad enten Landfogden vedbliver at være Dommer paa hele Den, eller den omhandlede Forandring iværksættes.

Efterat det danske Cancellie, som derom havde brevet vextet med det kongelige Slesvig-holsten-lauenborgske Cancellie, udførlig havde foretaget Hs. Majestæt Sagen, har det behaget Allerhøiøstamme, ved Resolution af 17de d. M., allernaadigst at bestemme, at Birke-domsmertjenesken paa Vesterlandsfær og Amrom skal fragaae Landfoged Embedet paa Østerlandsfær, og forænes med Birkeskrivertjenesken paa sidstnævnte Sted, dog at den nu bestikende Birke-dommer, Overkrigscommisair og Birkeskriver Nielsen, skal underkastes de Bestemmelser, som nærmere maatte foreskrives i Henseende til Jurisdictionen i Strandingsager der paa Verne, hvorom begge Cancellierne, til Collisioner mellem Landfogden og Birke-dommeren at forebygge, skulde nedlægge Forslag til et Regulativ.

Ved et allerhøjeste Reskript til Kjøbenhavns Magistrat, af 11te d. M., er der tillagt Contoirchefen ved det, ved allerhøjeste Reskript af 12te November s. A., *) oprettede 3die Secretariat under bemeldte

*) See Collegialtidenden for 1817, Side 399.

Magistrat, Ep. abedrang med Cancelliesecretairer, ligesom saadan i Rang, ved Reskript 15de Febr. 1815, er tillagt de 2 Secretairer ved Magistratens 2de andre Secretariat; og er derhos Bogholderen i bemeldte 3die Secretariat, P. M. Vogt, for sin Person, tillagt samme Rang.

Ved allerhøjeste Resolution af 14de næstefter er Kammerherre Christian Cornelius Lerche, Ridder af Dannebrog, med hans ægte Descendenter, optaget i den danske Lehnsgrevestand, og hans Godser Lerschenborg og Kunsøgaard oprettede til et dansk Lehnsgrevskab; dog at samme hverken nu eller i Tiden forundes større Frihed for kongelige Skatter, end dem Eieren nu er i Besiddelse af, samt at dette Grevskabs Besiddere derved ikke erholde Ret til at udøve Amtmands Forretninger paa Grevskabet.

Samme Dag er kongelig preussisk Landraad, Baron Leopold Wilhelm von der Schulenburg, Besidder af Godserne Seegaarden og Ahretofft i Hertugdømmet Slesvig, ved allerhøjeste Reskript til Cancelliet, tilligemed hans ægte Descendenter, optaget i den danske Adelsstand.

Den 20de s. M. er der meddeelt Enken J. Madsen Bevilling til at drive Gæstgiverie i Solbing.

Samme Dag er det udfærdiget Besikning for Skuespillerne Leisring og Rodpffe til i Kjøbstæderne Slagelse, Nyeborg og Odense at give dramatiske Forestillinger, paa hvert Sted tvende, imod Afgifts Erlægelse til Fattigvæsenet.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Byefoged, Byeskriver og Auctions-Directeur Embedet paa St. Thomas, i Vestindien, hvoraf svares i aarlig Pension 2875 Rdlr. vestindisk Courant.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 13de Febr. er Kjøbmand F. Kolvig, paa Fanø, bestillet til Strandings-Commissionair for bemeldte Fanø, samt den øvrige Deel af Sjællands vestlige Kyst, udi Ribe og Varde Følddistrikter. Den 19de, Birkeskriveren paa Vesterlandsøe og Amcom, Over-Krigscommissair J. D. D. Nielsen, tillige til Birkedommer sammesteds; Byefoged, Byeskriver og Auctionsdirecteur paa St. Thomas, i Vestindien, Justitsraad M. L. Smith, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget fra bemeldte Embede. Den 20de, Cand. Theol. E. Galthen bestillet til personel Capellan for Faxe Menighed, i Sjælland; Cand. Theol. D. L. Momme til personel Capellan for Horuum og Stoubye Menigheder, i Aarhus Stift; N. D. Cohen til Catechet for Bekjenderne af den mosaiske Religion, i Byens Stift; Kassereen ved Staden Kjøbenhavns

Hovedklasse, Justitsraad E. Becker, efter Ansøgning, i Raade og med Pladsen entlediget fra bemeldte Embede.

Under det Slesvig - holsten - lauenborgske Cancellie: Den 10de Febr. er Cand. juris J. D. Borchers befattet til Underrets Advokat i Hertugdømmene Slesvig og Holsten; Cand. Theol. J. A. Schottel til Conrector ved den lærde Skole i Meldorp. Den 24de, Præst i Besterhever, J. E. Bogeller, til Præst i Poppendoll, i Landskabet Eidersted.

Under Rentekammeret: Den 27de Jan. er Skriver i Neumünster Amt, H. A. Gretrian, befattet til Skriver i Neuenhoff, i Norborg Amt. Den 3tte, Amtmand i Haderslev Amt, Kammerherre og Landraad C. W. Ahlesfeldt, Ridder af Dannebrog, efter Ansøgning, i Raade entlediget fra dette Embede, fra næstkommende Paaſke at regne; Amtmand i Flensborg Amt og Præsident i Flensborg Bye, F. H. C. Johannsen, Ridder af Dannebrog, udnævnt til Amtmand i Haderslev Amt, fra for nævnte Tid; Kammerherre J. G. Levehau fra samme Tid igjen til Amtmand i Flensborg Amt; Kammerjunker og Medlem af den kongelige Direction for Statsgjelden og det synkende Fond, W. L. C. Rosen, til Amtmand i Segeberg Amt.

Register over Collegial-Lidenden for Aaret 1817, 209. Aargang, er udkommet, og faaes i Baisenhufets Boglade paa Store Kjøbmagergade No. 6, for 5 Rtl.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 10—12. Den 7de Marts 1818.

Trokt i det Kongl. Waisenb. Bogtrykkerie af E. F. Schubarz.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende;

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Forgivning.

Under 14de Octbr. 1815 paalagde Hs. Majestæt allernaadigt Cancelliet, at afgive allerunderdanigst Betænkning, om det ikke vilde være rigtigst, at en vis Underviisnings Norm blev foreskreven samtlige Skolelærer Seminarier, istedet for, at ethvert Seminarium indtil den Tid havde fulgt sin særskilte Norm; samt om ikke Forslag i saa Henseende burde indhentes fra sagkyndige Mænd.

Efterat have indhentet samtlige Seminariers Bestyrrelser Betænkninger angaaende Gavnligheden af et almindeligt, for alle disse Instituter gjeldende, Reglement, nedlagde Cancelliet allerunderdanigst Forsøgning for Hs. Majestæt, om Udarbejdelsen af et saadant Reglement. Cancelliet yttrede i denne Henseende, at denne Foranstaltning formeentlig kunde

ansees som en nyttig Revision af Seminariebæsenet, og de Punkter, som Reglementet burde fastsætte for samtlige Seminarier, antog Cancelliet i Særdeleshed at skulle være følgende:

- 1) hvilke Undervisningsgjenstandene skulle være;
- 2) til hvilken Grad af Kundskab i de forskjellige Fag enhver Seminarist burde være bragt, forinden hans Undervisning kunde ansees fuldendt;
- 3) hvor megen Tid der burde anvendes paa ethvert Fag især, efter dets Bigtighed og Forhold til de øvrige;
- 4) hvilke Regler der skulle følges ved Seminaristernes Antagelse; og
- 5) Fremgangsmaaden ved den Prøve, der aflægges før Dimissionen.

Det behagede derpaa Hs. Majestæt, under 27de Januar 1816, allernaadigst at befale, at Forstanderen for det kongelige Skolelærer-Seminarium i Bistersborg, Biskop P. D. Boysen, Commandeur af Dannebrogen, Forstanderen for det kongelige Skolelærer-Seminarium i Brøndbyevej, Amtsprovst E. Hammond, Ridder af Dannebrogen, og Forstanderen for det kongelige Skolelærer-Seminarium paa Joenstруп, Professor J. Sartorph, Ridder af Dannebrogen, skulde udarbejde og til Cancelliet indsende et Forslag til et almindeligt Seminarie-Reglement.

De af visse Mænd i Overensstemmelse med Allerhöjstbemeldte Befaling udarbejdede og til Cans-

celliet indsendte Forslag, ere af Collegiet allerunberdanigst blevne forelagte Hs. Majestæt, som under 14de Febr. 1817 allernaadigst bifaldd, at der maatte udfærdiges et Reglement for samtlige Skolelæres-Seminarier i Danmark, -saa lydende:

1ste Capitel.

Almindelige Bestemmelser.

§ 1.

I ethvert Skolelæres-Seminarium bør fornemmeligen drages Omsoarg for, at Seminaristens religiøse Følelse vækkes ved Underviisningen, og at den næres og skærpes ved Naturens Betragtning og ved Bibelsens Læsning. Den Sindsstemning, som derved fremkaldes hos ham, bør end videre gøres livelig ved blid Dngang; saa at han, naar han modtager sit Embede, kan tiltræde dette uden overdreven Selvtillid, med Ydmyghed i Sind og Hu, og føle baade Lyst og Evne til at udbrede samme Aand i den ham betroede Skreds, i det han bibringer sine Lærlinge de Kundskaber han selv har indsamlet.

§. 2.

Ved Underviisningen i alle Seminarier, bør isærs deleshed sigtes til, at Seminaristen læret det, han efter sin Bestemmelse behøver at vide, grundigt og praktist, at hans Tænkraft skærpes, og at han medbringer fra Institutet levende Interesse for alt hvad han, som Skolelærer, bør vide, samt Lyst og Evne til at uddanne sig videre i sit Fag;

§. 3.

Der bør ligeledes ved alle Seminarier bruges behørig Omsorg for, at Seminaristen, med Hensyn til Levemaade og Klædebragt, vænnes til Tarvelighed, saa at han fra Seminariet medbringer usvækket Sands for denne Dyd, og ikke har saadanne Fornødenheder, der maatte overstige hans tilkommende Kaar, og mueligen fjerne ham for langt bort fra den Kreds, i hvilken han som Ungdomslærer har at virke.

2det Capitel.

Om de Regler, der skulle iagttages ved Seminaristens Antagelse.

§. 4.

Seminaristernes Antagelse til Underviisning skeer ved ethvert Seminarium af dets Forstander, der haver i denne Henseende at iagttage de Regler, som i det Følgende foreskrives.

§. 5.

De Ansøgende maae til den Tid, de skulle begynde Underviisningen ved Seminariet, være over 18 og under 23 Aar. Undtagelse herfra kan ikke tilstaaes uden efter derom særskilt indgiven Ansøgning til Cancelliet.

§. 6.

Den som er værnepligtig, indsender tilligemed sin Ansøgning Attest om, til hvilket Amt, District og Lægd han henhører, tilligemed sin Lægdsbeddel; ligesom, ved hvert Aars Session, Seminariets 1ste

Lærer udstæder et Beviis for, at han opholder sig ved Seminariet som Lærling.

§. 7.

De som ville optages i noget Skolelærer-Seminarium, maae ikke være behæftede med nogen Syggeslighed, der kunde have hyppigt og langvarigt Syggesleie til Følge. Skulde nogen, ved Ankomsten til Seminariet, befindes at have forbulgt sliq Syggeslighed, maae han vente at vorde hjemviist.

§. 8.

De maae kunne tilstrækkeligen godtgjøre, at have haft de naturlige Kopper, eller og fremlægge Vaccinations-Attest.

§. 9.

Ligeledes fremlægges Attester for Skoleflid, Ansæg og Fremgang, samt god moralsk Opførsel, fra Præst, Skolelærer og Andre, hvis Forhold til og Forbindelse med dem sætte dem i Stand til derom at kunne og ville vidne; saaat derved tilstrækkeligen godtgjøres, at de ikke allene ved Udgang fra Skolen og Antagelse til Confirmation have gjort ualmindelig god Fremgang i det, som efter Anordningerne af 29de Julii 1814 forlanges af Confirmantere; men at de ogsaa, fra Confirmationen til Antagelsen ved Seminariet, have søgt og benyttet enhver dem givne Leilighed til, saavel at vedligeholde som at udvide de i Skolen erhvervede Kundskaber, og fremfor alt til at uddanne og befæste deres Moralitet, saa at de ogsaa ved deres gode Exempel kunde ventes at ville virke

gavnliggen paa den Ungdom, der i Tiden maatte betros dem.

§. 10.

For den Betaling, de i deres Underviisningstid have paa nogle Seminariet at erlægge for Kost, Logis, Vask, og deslige, som ikke gives dem frit paa Seminarierne, ligesom og for det, de, efter følgende §. 14, have at betale, naar de i Utide forlade Selskabet, eller ikke kunne udholde Dimissions-Examen, stille de lovformelig Selvskyldnercaution.

§. 11.

De, hvis Opholdssted og øvrige Leilighed tillader det, indfinde sig personligen hos Seminariets Forstander, medbringe de ovenanførte Attester, Caution og Døbe-Attest, og underkaste sig en foreløbig Prøve i Religions-Kundskab og Bibelhistorie, Bog og Skriftlæsning, Skrivning og Rettskrivning, Regning, Fattes og Tænksomheds-Øve, Anlæg til Sang og Musik, samt i hvilket som helst andre for Landalmue-Læreren nyttige Kundskaber, de sige sig at være underviste i. De, som boe uden for den Provinds, hvori Seminariet ligger, kunne i det Sted indstille sig hos Amtsprovsten i det Amtsprovstie, hvori de boe, for af ham at prøves i alle de foranførte Kundskaber. Amtsprovsten giver dem da, under Haand og Segl, en Attest om den afholdte Prøves Udfald, hvilken måne følge tilligemed de øvrige ovenanførte-Attester, samt deres i Amtsprovstens Overværelse af dem selv stiledede og skrevne Ansøgning til Seminariets Forstander, om Antagelse til Underviisning ved Seminariet.

§. 12.

Blandt de Ansøgende vælger Seminariets Forstander de fortrinligste, saavel med Hensyn til Kundskaber, som Sædelighed, til at besætte de ved Seminariet ledige blivende Pladser, og, under forresten lige Omstændigheder, giver han dem Fortrin, der ere af Landalmueklassen eller ere Skolelæreres Sønner. Skulde der for et enkelt Aar ikke saa mange af de Ansøgende kunde ansees antagelige, som der blive ledige Pladser, da kunne saamange desflere over det for ethvert Seminarium bestemte Antal Elever antages næste Gang naar nye Elever antages.

§. 13.

Ansøgning om at antages til Oplærelse ved et Seminarium maae være skeet saa betimelig, at dets Forstander kan have bestemt sit Valg og communiceret Bedkommende det, i det seneste 4 Uger før den til Ufgang og Tilgang ved Seminariet bestemte Tid.

§. 14.

Det første Underviisningsaar er at ansee som Prøve-Aar; de, som da med Sikkerhed kunde forudsees ikke at kunne naae Maalet i den befalede Tid, bortvises. Skulde nogen Seminariist i de paafølgende 2de Aar, enten ved at anvende mindre Flid end i det første, eller ved usædelig og reglementstridig Opførsel, skuffe den om ham fattede gode Forventning, da bortvises han uden Attest, og maa da betale i Erstatning til Seminariet 30 Rbdlr. S. B. for hvert halve Aar, han, efter første Prøveaar, har nydt

Underviisning. Enhver saadan Bortviisning skeer af Seminariets Direction, efter motiveret Indstilling af dets Forstander. Det tillades ikke, at nogen Seminaristes Underviisningstid forlænges over de befalede tre Aar, med mindre Sygdom, under hans Ophold paa Seminariet, skulde for en længere Tid have sat ham ud af Stand til at deeltage i Underviisningen; dog haver Forstanderen i dette Tilfælde først at indhente Directionens Samtykke.

Skulde nogen Seminarist ved Dimissions-Examen erholde saa ringe Character, at han ikke kan ansees som brugbar til Ungdomslærer, da maae han erlægge 100 Rbdlr. S. B. i Erstatning til Seminariet.

3die Capitel.

Om Underviisningsgjenstandene og den Grad af Kundskab i dem, hvortil enhver Seminarist bør have bragt det, førend han kan ansees duelig til sin Bestemmelse.

§. 15.

I Religionen bør Seminaristen have erholdet:

- a) tydelig, gründig, sammenhængende og paa Hjertet anvendt Kundskab om den evangeliske christelige Religions Sandheder, efter de authortiserede Lærebøger;
- b) nøie Bekjendtskab med selve Religionslærebøgerne, saa at han tilbørligen kan udvikle og forklare deres Udtryk og Mening;

- c) Han maae berhos forstaae fornuftigen at benytte Bibelens Læsning og aandelige Psalmer, til Lærdommenes Befæstelse og Bestyrkelse i Gudsfrugt;
- d) Af Bibelhistorie maae han kjende og i et tydeligt og velordnet Foredrag kunne fortælle om de vigtigste Begivenheder og Personer i den aabenbarede Bibelens Religions Historie; især bør hans Kundskab være fuldstændig om Jesu Levnet og Taler, samt om hans Apostlers Handlinger og Taler til den første christelige Kirkes Stiftelse; han maae vide, rigtigten at anvende Exempler af Bibelens Historie, som Opmuntring til Dyd og Advarsel mod Udyd, og kunne i Bibelen selv opsøge og deraf øse disse Kundskaber.

§. 16.

I Modersmaalet bør Seminaristen være bragt til:

- a) at læse Skrift og Tryk færdigen, med tydelig Articulation og reen Talestemme, samt med et til Indholdet af det Læste passende Udtryk og Tonebeining;
- b) at skrive en regelmæssig, simpel, tydelig og tillige for Diet smuk Haandskrift, saavel med danske som latinske Bogstaver;
- c) at kjende Modersmaalets Sproglære saaledes, at han forstaaer og færdigen kan anvende dens Regler ved at opsætte sine Tanker skriftligen, uden Feil imod Retkrivningens, deels i Sproget grundede, deels af gode danske Skribenter vedtagne, Regler, og det i et, efter Tankefølgen velordnet, i Udtryk

lene og Sprog vendingerne tydeligt, ukonstlet og til
 Emnets Indhold passende Foredrag.

§. 17.

Uf Naturvidenskaberne bør Seminaristen have
 saamegen Kundskab

- a) om Verdensbygningen og om Himmellegerne,
 samt om Jordklodens Figur, Bevægelse og Stør-
 relse, at han i almeenfattelige Udtryk kan forklare
 og beskueliggjøre det, som ethvert fornuftigt Mens-
 neske kan og bør vide herom, til at fatte en rigtig
 Forestilling om de ved disse fremkommende Phæno-
 mener og disses Anvendelse paa Tidsbestemmelsen,
 samt til en fornuftig, Sjelen opløstende, Tilbedelse
 af Skaberens, ubegrændsede Magt, Viisdom og
 Godhed.

Hvor Omstændighederne tillade det, maae der
 ogsaa ved Seminarierne gives Underviisning i Na-
 turhistorie og Naturlære.

- b) Ved Underviisningen i Naturhistorien, hvor denne
 Underviisning gives, bør der sørges for, at Se-
 minaristen kan faae en tydelig og efter System-
 ordnet Kundskab om de mærkeligste Naturlegemer
 af alle Naturriger, især om de indenlandske, saa
 at han med tydelige og sprogrigtige Udtryk og Be-
 nævnelser kan angive deres bestemte Særkjende, og
 i en god Orden fremsætte deres Beskaffenheder paa
 en beskuelig Maade; han maae, saavidt mueligt,
 især i Plantelæren, kunne i selve Naturen kjende
 de vigtigste indenlandske Planter, og forstaae at an-
 vende et System til at bestemme disse.

Uf Zoologien bør Seminaristen da fornemmelig lære de vigtigste især indenlandſke Høusdyrs Na-
turchiſtorie, ligesom han ogsaa bør vide, hvilke de
fortrinligste Arter af diſſe ere, hvorledes de kunne
forædles, og hvorledes de ſkulle behandles, ſaa-
vel i deres ſunde ſom ſyge Tilſtand, ſamt paa hvilke
Maader, Menneſkene kunne fordelagtigt benytte dem.

Derhos maae han vide, hvorledes de vigtigſte
Konſtproducter, især ſaadanne, ſom anvendes i
Landmandens daglige Liv, erholdes og frembringes
af diſſe Naturlegemer, ved de forſkjellige Haa-
nd-
teringer.

- c) Formaålet for Underviisningen i Naturlæren, hvor
denne gives, bør være at bibringe Seminaristen
en tydelig, paa Erfaring og Forsøg bygget, Kund-
ſkab om Naturens almindelige Love, Kræfter og
Virkinger, og ſætte ham i Stand til at kunne
paa en fornuſtig Maade anvende dem i Land-
mandens daglige Livs Syſter, ſamt til, ſom et
fornuſtigt Menneſke, at betragte de indtreffende
Naturbegivenheder. Dog ſkal Kundſkab i de 2de
under b. og c. anførte Underviisningsgjenſtande
ikke fordras hos Seminaristen, ſom en Nødvendig-
hed, men han, uden ſamme, naar han forreſten
forſjener det, have Udgang til bedſte Character
med Udmærkeſe.

§. 18.

Uf Mathematiken maae Seminaristen:

Uf praktiſk Regning have bragt det ſaavidt, at han

ved en rigtig og tydelig Kundskab om Tallenes Egenskaber i Almindelighed, og Titalssystemets i Særdeleshed, samt om Maals og Vægts og Pengenes indbyrdes Forhold, kan saavel, uden Hjælp af skrevne Taltegn, med Færdighed og Sikkerhed beregne de mindre vanskelige Opgaver, deels til Brug ved det daglige Livs Handel og Foretagender, deels til en desto færdigere og sikrere Regning med Taltegn; som ogsaa ved Regning paa Tavlen efter rigtige, med Fornuften fattede, Regler hurtigt og sikkert udregne de vanskeligere i Regnebögerne forekommende Opgaver, indtil Berekningen;

- b) Af den lavere (eller elementare) Arithmetik og Geometrie bør han i en mathematisk Orden og Methode kunne gjøre Rede for de i samme indeholdte Sandheder, og deres Anvendelse paa de i det daglige Liv forekommende Beregninger, og saadanne Udmaalinger af Linier, Flader og Legemer, som, uden kunstige Instrumenter, kan foretages med en til Hensigten tilstrækkelig Næagtighed.

§. 19.

I Historie og Geographie bør Seminaristen være bragt saavidt, at han

- a) af den almindelige Verdenshistorie har en tydelig og efter Tidssfølgen ordnet Oversigt over mærkværdige Personer, Begivenheder og Opfindelser. Han bør derhos kjende Religionens, især den christelige Religions, Historie, saa at han kan gjøre Rede

for de vigtigste Personer og Tilbragelser, der væsentlig
 egen have bidraget til den christelige Religions
 og Kirkes forskjellige Tilstand i de forskjellige Tids-
 aldere.

- b) Fædrenelandets Historie bør han paa samme Maade
 kjende, men fuldstændigere, for at indgyde Agtelse
 for Forfædrenes Fortjenester, Erkjendelse af de Goder,
 man skylder sit Fødeland, dets mange, velgjørende
 Indretninger, dets Regenters vise og faderlige
 Foranstaltninger, og derved bestyrke den naturlige
 Fødelandskjerlighed og Trofskab mod Kongen.
- c) Af den almindelige Geographie bør Seminariisten
 kjende Jordklodens vigtigste nuværende Lande og
 Stater, deres Størrelse, Folkemængde, Beliggen-
 hed og Grændser, physiske Beskaffenhed, Natur-
 og Konst-Producter, politiske Inddeling, Religion
 og Regjeringsform, samt deres, ved Størrelse eller
 i anden Henseende, saasom Handel, Fabrikvæsen
 og deslige, mere mærkværdige Stæder.
- d) I Fædrenelandets Geographie bør hans Kundskab
 om alt det, ved den almindelige Geographie oven-
 for anførte, være udfærligere, og i denne saavel-
 som den almindelige grundet paa en med Indbils-
 ningskraften fattet, saa levende Forestilling om
 Landkortet, at han maae være i Stand til, uden
 dette, at bestemme og forestille sig Landenes, Stæ-
 dernes, Flodernes og Bjergenes Beliggenhed paa
 Jordkloden.

§. 20.

Seminaristen bør, saafremt han tillige skal anses duelig til at forestaae Kirkesangen, kunne

- a) synge med sikker og reen Intonation alle de i den anordnede Choralbog indeholdte Kirkemelodier, og, om mueligt, den til samme anførte Bas og Mellemstemme, samt paa samme Maade Melodier til gode Folkesange.
- b) Vil han tillige attraae, at kunne ansættes til Organist-Tjeneste i de Kirker, hvor der findes Orgel, da maae han ved de Seminarier, hvor dertil gives Leilighed, have lært saameget af Harmonikæren, at han, med Færdighed og i en reen Sats, kan spille Choralmelodierne efter bejffret Bas firestemmig, og ledsage dem med en simpel men passende Indledning og Slutning.
- c) Udi den øvrige Instrumental-Musik maae enhver Seminarist, paa de Seminarier, hvor dertil gives Leilighed, have bragt det saavidt, at han paa et eller andet Instrument kan i reen og tydelig Intonation og ordentlig Takt spille Kirkemelodier og gode Folkesange; især bør den, der mangler naturligt Anlæg til Sang, bringes saavidt, at han paa et eller andet Styrge- eller Taste Instrument har opnaaet den anførte Færdighed, for at han i Skolen kan, ved Hjælp af samme, vejlede og styre Børnenes Synge-Dveller.

§. 21.

Med Hensyn til Underviisnings- og Opdragets

lektøren bør Seminaristen være bragt saavidt, at han ved en populær Anthropologie i pædagogisk Hensyn

- a) har faaet tydelig Kundskab om det menneskelige Legemes Bygning, samt om dets forskjellige Organers Bestemmelse til og Indflydelse paa det Heles Vedligeholdelse ved de forskjellige Livsforretninger, saasom Aandedrag, Blodets Omlob, Fordøjelsen, Affondringen, m. m., for heraf at indsee Grunden til de almindelige Regler for Legemets physiske Udvikling, Sundhedens Vedligeholdelse og en fornuftig Omgang med samme, saavel i den sunde, som syge Tilstand.
- b) At han kjender de i den menneskelige Sjel nedlagte intellectuelle og moralske Evner og Anlæg, deres Bessaffenhed og Vigtighed, samt deres ved Underviisning og Opdragelse harmoniske Udvikling og Dvælse.
- c) Han maae kjende og af den anførte Kundskab om Mennesket kunne forklare de almindelige Regler for de forskjellige Underviisningsmaader, disse sidstes Bessaffenhed, Vigtighed og forskjellige Brugbarhed ved Lærlinge af forskjellig Aands Udvikling; ligesom han ogsaa maae kjende den bedste Methode ved Underviisningen i ethvert Fag især med en Samling af Lærlinge, hvorved de alle bringes i den korteste Tid saa nær mueligt til al Underviisnings og Opdragelses Hovedformaal: en sund Sjel i et sundt Legeme.

d) Maae han i Særdeleshed ved praktisk Prøve med Børn tilstrækkeligen godtgjøre, at han har en, saavel ved naturligt Anlæg som ved Øvelse erlangt, uundværlig Færdighed i at anvende disse Regler.

§. 22.

Gymnastiken bør læres saavel med Hensyn til at befordre det menneskelige Legemes Sundhed, dens physiske Krafts fuldkomnere Udvikling og Hærdelse, som til en hensigtsmæssig Forberedelse til at give Landalmuesmanden den Legems Holding, Smidighed og saadanne Legemsfærdigheder, der gjøre ham flikket til, med Lyst, Duellighed og Mod, at opfylde sin tilkommende Bestemmelse som Børge for Fædrenes Landet. Heri maae Seminaristen altsaa besidde

a) saa megen theoretisk Kundskab, at han kan tydeligen fremsætte saavel Hensigten med Gymnastik i Almindelighed, som dens Indflydelse paa Menneskedannelsen, saavel den utiddelbare paa Legemet, som den middelbare ved Legemet paa Sjelen, som og hvorledes enhver, være sig naturlig eller dertil indrettet kunstig Legemsøvelse, i Særdeleshed tjener til at opnaae dette Maal, samt hvilke Øvelser dertil passe for de forskjellige Aldere og Køn, i hvad Orden, paa hvad Maade, og med hvilke Forsigtighedsregler, enhver Øvelse bør foretages for at naae det med samme tilføjede Maal, uden Fare og Skade for Lærlingens Lemmer og Helbred.

- b) han maae behos, saavidt mueligt, selv have bragt det i Legemsfærdighed dertil, at han kan forevise Børnene, og give dem et bestueligt Begreb om de Legems Dvelfer, han vil lære dem og øve dem i at udføre;
- c) maae han forstaae, practiff ved Underviisningen at anvende de theoretiske Regler; og besidde den fornødne Livelighed til at styre Dvelferne, og Opmærksomhed til at opdage og rette Feilene ved Udførelsen af disse med en Samling af Børn.

§. 23.

Udi Kundskab om Landhuusholdningen bør Seminaristen være bragt saavidt, at han i Haugedyrking veed saavel theoretiff som practiff de almindeligste Regler og Haandgreb ved en Urte- og Frugt-Hauges Anlæg og Cultur, at han for Jordbruget kjender de vigtigste Grundsætninger, og forstaaer efter disse at vælge den fordeelagtigste Drift for den ham tilbeelte Jordlod; ogsaa om Biernes Natur, Huusholdning og Pleie bør han have Kundskab, samt practiff Dvelfe i deres og deres Producters Behandling.

§. 24.

Paa de Seminarier, hvor der gives Leilighed til at skaffe Seminaristen Underviisning i Haandgjerning, uden Forsømmelse for de ovenansførte Underviisningsgjenstande, bør der, ved Valget blandt flere af disse Haandgjerninger, ikke saameget tages Hensyn til den ellers tilladelige Indtægts Riske, derved mueligen kunde aabnes for Skolelæreren selv, ved

Udførelse af saadan af ham uden Forsømmelse for hans Kalds Forretninger i hans Fritimer forfærdigede Arbejder, som meget mere til saadanne, der kunne sigte til, uden meget Værktøi eller stor Arbejdsplads, at forfærdige af de paa Landet let overkommelige Materialier saadant i enhver Landboehuusholdning nyttigt Høusgeraad, som ellers maatte anskaffes for Penge, saasom Kurve af Vidier og Halm, Biekuber, Sæller, Steer, Træskoe, m. m.; heller ikke bør der, i Tilfælde af, at baade Tiden og Leiligheden ved et Seminarium skulde tillade at kunne foretage flere af flige hensigtsfærende Høandgjerninger, saa meget sees paa at bringe noget enkelt af dem til Konstfærdighed, som hellere at bibringe Seminaristen de første Grundfætninger og Høandgreb i flere saadanne, hvilke han siden i sit tilkommende Kald kunde ved Øvelse bringe til større Fuldkommenhed, alt efter som der maatte bydes ham Leilighed til at gavne med den ene eller anden af disse Høandgjerninger.

§. 25.

Ved de Seminarier, hvor dertil gives Leilighed, maae der ogsaa undervises i Tegning, fornemmeligen for de Seminarister, som attraar at blive ansatte ved Kjøbstædskoler. (§. 17.)

§. 26.

Uagtet de i foregaaende §§. (15-25) nævnte Kundskaber og Færdigheder alle ansees nyttige for den vordende Skolelærer; saa bør dog samtlige Seminariers Forefætte og Lærere uafslæbeligen have for

Vine, at det er Religion, Kundskab, Modersmaal, Skrivning og Regning, samt Dvælse i at undervise, hvorpaa det ved Seminaristernes Dannelse fornemmeligen kommer an.

4de Capitel.

Om det Forhold af Tid, som igjennem Seminaristens 3de Læreaar bør ved Underviisningen anvendes paa de forskjellige Underviisnings-Gjenstande.

§. 27.

Uagtet det maae overlades til Forstanderen for ethvert særskilt Seminarium, eller i fornødent Tilfælde til Directionen for samme efter indgivet Forslag fra Forstanderen, at bestemme Timernes og Underviisningsgjenstandenes Fordeling iblandt de ved samme ansatte Lærere, efter ethvert Seminariums locale Betskaffenhed og Lærernes Kundskaber i de forskjellige Underviisnings Fag, samt deres øvrige Embedsforretninger udenfor Seminariet; ligesom det Ovenanførte ogsaa vil have Indflydelse paa at bestemme, deels Ordenen, hvori de forskjellige Underviisningsfag kunne følge paa hinanden, deels om og hvorvidt de kunne bibringes ved siden af eller efter hinanden, deels paa hvilken Klasse, Inddeling for ethvert Seminarium der vilde være meest hensigtspassende, saa ansees det dog ijenligt til Exempel at angive det meest hensigtsvarende Forhold imellem de Timer, der anvendes til Underviisning af Lærerne ved Foredrag, Examination og praktiske Dvælses i ethvert Underviis-

nings-Fag med Seminaristen i hans hele Underviisningsstid, med Hensyn, deels til Fagets Vigtighed for hans tilkommende Bestemmelse, deels til dets Vanskelighed, deels til det, som i ethvert Fag kan og bør overlades til Seminaristens private Flid og Dvelse udenfor Underviisningstimerne, deels til de Forkundskaber, man i Almindelighed kan antage at Seminaristen medbringer i samme.

§. 28.

Seminaristens Underviisningsstid af Lærerne ansættes til 6 Dage ugentlig (Søndagen bestemmes for ham til at bivaane den offentlige Gudstjeneste og til private forskikkende Syssler) og til 7 Timer daglig; der bliver altsaa 42 Timer ugentlig til Underviisning af Lærerne og til practiske Dvelfer under deres Tilsyn og Veiledning.

De øvrige Timer af Dagen udenfor den egentlige Underviisningsstid anvendes af Seminaristen til Repetition, Forberedelse til Underviisnings-Timerne, skriftlige Udarbejdelser, private practiske Dvelfer i de Fag, som kræve mekaniske Færdigheder, saasom Skionskrift, Sang, Musik, Hauge dyrkning, Haandarbejder, o. s. v.

§. 29.

Med Fordelingen af Timerne til hvert Underviisningsfag og Affattelsen af Lectionsplaner og Timetabeller for hvert Seminarium især, haver dets Forskander saavidt mueligt at paasee, at den ovenangførte, til Seminaristernes Underviisning af Lærerne fastsatte, Tid, 42 Timer ugentlig, fordeles igiennem

beres hele Underviisnings-Tid til de i 3die Capitel anførte Underviisningsfag, saaledes, at naar der

til Religion (§. 15) anvendes . . . 7 Timer
da anvendes

til Modersmaalet (§. 16) 6 Timer

til Naturkyndighed (§. 17)

i det Tilfælde at der undervises i Naturhistorie og Na-

turlære 5 Timer

til Mathematik (§. 18) 6 Timer

til Historie og Geographie (§. 19) . . . 3 Timer

til Musik (§. 20) 5 Timer

til Underviisnings- og Opdragelses-

lære (§. 21) 5 Timer

til Gymnastik (§. 22) 3 Timer

til Landhuusholdning og Haandarbejde

(§§. 23 og 24) 2 Timer

Hvor der ikke undervises i Naturhistorie og Naturlære kunde nogle af de, til Underviisning i Naturkyndighed bestemte, Timer, tages fra denne og fordeles paa de øvrige Fag.

§. 30.

Beh de Seminarier, hvor der undervises i Tegning, bør denne Underviisning gives udenfor de bestemte ugentlige Underviisningstimer.

§. 31.

Uagtet den i §. 29. indeholdte Time-Fordeling er ikkun fremsat, som Exempel paa, hvad der ansees for meest hensigtsvarende, hvorfra der imidlertid kun-

de ſke Afviſeſer grundede paa ſærdeles Omſtændig-
heder; ſaa kan dog betydelig Afviſeſe fra det der
beſtemte Forhold af den Tid, der bør anvendes til
Lærernes Underviſning i de forſkjellige Fag, ikke ſes
de Sted uden ſærſkilt Tilladdeſe, igjennem Seminariets
Direction eller Forſtander, fra det danſke Cancellie.

5te Capitel.

Om Seminaristernes Prøve ved deres
Afgang fra Seminarierne, ſamt
foregaaende aarlige Examen.

§. 32.

Ved ethvert Seminarium holdes 2de Examina:
a) en aarlig, hvilken bliver at foretage paa den Maas-
de ſom er beſtemt i §. 35 til 48, begge iberegne-
de, og afholdes i de i §. 33. anførte Fag, ſom enten
med ſamtlige Seminarister eller enkelte Klaffer iſølge
de forſkjellige locale Indretninger (§. 27) ere ſulds-
ſtændigen foredragne og tilendebragte. b) een ende-
lig Afgangs Examen, der ſkal holdes i Directeurernes
perſonlige Dverværelſe, hvori Dimittenden atter prø-
ves i alle de udi §. 33. anførte Fag, og hans Di-
miſſions-Characteer meddeles i Dvereenſtemmeſe med
hvad i §. 49 til 54, begge iberegne-
de, er beſtemt; hvorved tillige ſkal tages Henſyn, ſaavel paa de Cha-
racterer, Dimittenden forhen har erholdt ved de aar-
lige Examina, ſom og paa de Vidneſbyrd, Forſtan-
deren og Lærerne meddele ham for Dpførſel og Flid
i den hyle Tid, han har nydt Underviſning ved Se-
minariet.

§ 33.

Seminaristen skal, forinden han stædes til Dimissions-Examen, have aflagt Prøve i ethvert af de i 3die Capitel som nødvendige anførte Underviisningsfag, og derved bevise, hvorvidt han i hvert især har bragt det til den i bemeldte Capitel bestemte Grad af Kundskab.

Han prøves derfor i ethvert Fag især, og tildeles, under særskilte Rubriker, Characterer for 1) Religions-Kundskab, 2) Bibelens Religions-Historie, 3) Boglæsning, 4) Smukskrift, 5) Dansk Grammatik, 6) Dansk Stil og Retkrivning, 7) Kundskab om Verdensbygningen, 8) Regning uden Frevne Taltegn, 9) Tavleregning, 10) Geometrie, 11) Almindelig Verdens- og den nyere Religions-historie, 12) Fædrelandets Historie, 13) Geographie, 14) Sang, 15) Orgelspil og Instrumentalmusik, 16) Populair Anthropologie i pædagogisk Hensyn og Methodelære, 17) Catechisation og andre praktiske Prøver paa at undervise Børn, 18) Gymnastik, 19) Landhusboldning.

Hvis Seminaristen har nydt Underviisning i Naturhistorie, Naturlære eller Tegning, og vil underkaste sig Examen i een eller flere af disse Gjenstande, da erholder han derom særskilt Vidnesbyrd paa den Dimissions-Attest, som meddeles ham; hvorimod der, ved Bestemmelsen af den Hovedcharacter, der tildeles ham, ikke tages Hensyn til, om han har underkastet

sig Prove i bemeldte trende Fag, eller til en saadan Proves Udfald.

Charactererne, som tildeles Seminaristen i enhver af de ovenanførte Rubriker, bliver en af følgende: Udmærket godt, Meget godt, Godt, Temmelig godt, Maandeligt.

§. 35.

Ved Proven i Religions Kundskab, Bibelens Religionshistorie (Naturhistorie, og Naturlære, hvor den i disse 2de Fag finder Sted), Kundskab om Himmellejemeerne og Verdensbygningen, Geometrie, almindelig Verdens- og den nyere Religionshistorie, populair Anthropologie i pædagogisk Hensyn og Methodelære, opsætter Læreren i disse Fag et Schema, hvorefter alle de af ham, enten efter trykt Lærebog eller skriftlig Foredrag, gennemgaaede Sandheder i den af ham fulgte Orden, fra den første til den sidste, ere med vedtegnat Nummer inddeelte i saa store Afdelinger, at enhver af dem kan give tilstrækkeligt Stof til at prøve Seminaristens Kundskaber; et lige Antal sammenrullede Nummere lægges paa det Bord, hvorved Censorerne sidde, for hvilket Seminaristen fremstaaer, og udtager selv det Nummer, der anvises i det omtalte Schema den Materie, hvori han skal examineres,

§. 36.

Til Boglæsning opstaaes i Bibelen et Stykke af historisk, og et af poetisk eller prophetisk Indhold, ligeledes oplæses et Stykke i bunden Stiil, f. Ex. en Psalm.

§. 37.

Som Prøve i Smukskrift fremlægges en Prøveskrivebog, pagineret og forsejlet, hvori Seminaristen hver anden Uge, i hans tvende sidste Underviisningsaar, har indført een latinse og een danske Forskrift af Sammenskrift, Bogstaver og Tal, der hver Gang er ved Dato paategnet og characteriseret af Læreren i Skrivning; og hvorved tillige sees paa et for Almuebørn passende Valg af Emner til Forskrifterne.

§. 38.

I Dansk Grammatik examineres og saaledes at samme anvendes paa de ved Bøglæsningen oplæste Stykker, saavidt de dertil paa forskiellig Maade give Anledning.

§. 39.

Til Prøve paa Seminaristens Fremgang i danske Stil og Rettskrivning indrettes for hver Seminarist en pagineret og forsejlet Stilebog, hvori indføres, urettede, alle de Rettskrivnings- og Stilesøvelser, som under hans hele Underriisningstid ere ham opgivne af Læreren, der i samme udmærker Feilene med Rødt, eller paa anden passende Maade, samt hver Gang ved Dato paategner og characteriserer Udarbejdelsen. Ligeledes opsættes til Slutning, ved Seminaristens Afgang, af Lærerne adskillige for Seminaristernes Kundskabs Omfang passende Emner, der ikke i deres Underriisningstid forhen have været opgivne, af disse udtager han ved Lodkastning eet eller

evende, af hvilke han, under een af Lærernes specielle Dpfgt, nbarbejder det eene og indfører det i den ovennævnte Stilebog.

§. 40.

Som Prøve i Regning uden Frevne Taltegn opgives Seminaristen i det mindste tvende af de i det daglige Livs Handel og Haandteringer forekommende Dpgaver, der indeholde en geometrisk Proportion, ved hvilke han mundtligten forklarer den Methode, han ved Beregningen af samme følger, angiver sit Facit, og tillige gjør Rede for, paa hvilke andre Maader, det kunde have været udregnet.

§. 41.

For at prøve Seminaristens Fremgang i Table-regning, hvortil hører saavel Kundskab om de praktiske Metoder til at beregne alle i det daglige Liv forekommende Dpgaver, som Færdighed og Sikkerhed i at udregne dem, samt Dvelse i at opgive passende Exempler paa ethvert Regnings-Tilfælde, opskrives de vigtigste af de i det daglige Liv forekommende Dpgaver, fra den saakaldte Rjæderegel og Reses Regel af, efter en eller anden praktisk Regnebog; af disse udtrækker enhver Seminarist, som skal prøves, i det mindste 4 Sedler, og opsætter da strax skriftlig, uden noget Hjælpemiddel og under Censorernes Tilsyn, et Exempel paa hvert af de i disse Sedler indeholdte Regnings-Tilfælde; hvorefter han igjen udtrækker andre Sedler, og udregner enten de af andre Seminarister

derpaa opgivne, eller et af Læreren paa samme Regnings-Tilfælde opgivet Exempel.

§. 42.

Ved Prøven i Sang fremlægges Nummer paa alle de i den anordnede Choralbog forekommende Psalme-Melodier, hvoraf Seminaristen udtrækker sig i det mindste tvende, hvilke han strax affynger med en passende Text af Psalmebogen.

Derhos bør han paa samme Maade aflægge Prøve paa at synge Basstemmen efter Choralbogen til i det mindste 20 af de meest brugte Kirke-melodier, samt affynge et lige Antal Melodier til Folkesange, og ledsage samme med Bas eller harmoniserende Mellemstemmer.

§. 43.

Ved Prøven i Orgelspil eller anden Instrumentalmusik forholderes paa samme Maade som med Sangen.

§. 44.

Ved den catechetiske Prøve over den christelige Religions Sandheder bør Seminaristen bevise, at han, a) er nøie bekendt med ethvert Stykke i de autoriserede Religions-Lærebøger, samt veed hvorsledes dets Indhold bør planmæssig udvikles, bevises, oplyses og anvendes for Børn, og b) at han besidder Gaver til med en rigtig Methode at undervise Ungdommen. Til den Ende bør der ved den catechetiske Prøve: 1. forelægges Seminaristen ved Nummertælling 2, 3 Stykker af Lærebogen og Catechismus, hvilke han efter en kort Betænkningstid

mundtlig gjennemgaaer for Censorerne med en planmæssig Disposition, der bør indeholde de Begrebers og Sætningers Udvikling, de Bevisers Førelse, de oplysende Exemppler især af Bibelhistorien, den Hovedsandhedens Anvendelse, v. s. v., som udkræves naar Stykket skal tilbørligen gjennemgaaes med Børnene. b. Fremtægger han for Censorerne en i hans sidste Underviisningsaar ført skriftlig catechetisk Dispositions-Bog, hvori findes, urettede, indført en Deel af ham skfattede Dispositioner over Stykker af Lærebogen, Catechismus, bibelske og andre moraliske Fortællinger, og tilsidst c. en Disposition, han under strengt Opsyn af Lærerne har skfattet over det Stykke, der atter ved Nummertrækning er ham opgivet til ved den catechetiske Prøve at gjennemgaae med Børnene for Censorerne; hvorpaa han gjennemgaaer med de tilstedeværende Børn det ham ved Nummertrækning opgivne Stykke, desuden et Par Begreber, eller Sætninger, til særskilte Forstandsøvelser, samt et Par Hovedregnings-Stykker, alt til Prøve paa hans Underviisningsgaver og Methode.

§. 45.

Prøven i Gymnastik foretages deels theoretisk paa samme Maade, som ved de i §. 35 anførte Fag, saa at Seminaristen maae gjøre Rede for den ham ved Nummertrækning tilfaldne Legems Øvelses Hensigt, Udøvelsesmaade og Forsigtigheds-Regler ved samme; deels praktisk med Seminaristen selv; deels undersøges hans Færdighed i at undervise flere sams

lede i Tegemsøvelser, ved god Commands og hurtigt Blik til at opdage og rette de af Eleverne begaaede Feil.

§. 46.

Prøven i Landhuusholdning foretages, især naar Seminariet har en, til Underviisning i dette Fag, særskilt lønnet Lærer, deels theoretisk, ved mundtlig Examination paa den ved de i §. 35 anførte Underviisningsfag bestemte Maade; deels maae Seminaristen, paa affaarne Noiste, vise, at han kjender, og kan udøve de forskjellige Haandgreb til Træers Forædling; ligesom ogsaa den Flid og det Held, hvormed han har benyttet den Leilighed, der i hans hele Underviisnings Tid paa Seminariet har været for ham til at udøve dette Fag practisk, bør komme t Betragtning ved Characterens Bestemmelse for denne Rubrik. Ogsaa forevises Prøver af de af Seminaristen forfærdigede Haandarbejder, hvortil han paa Seminariet er bleven anvist.

§. 47.

For at Censorerne kunne bedømme Seminaristens Anlæg til og Færdighed i Tegning, isald han er bleven underviist deri og ønsker at erholde Vidnesbyrd om sin Dueltighed i denne Henseende, fremlægges Prøver af de af ham tegnede Stykker.

§. 48.

Censorer ved denne Examen ere samtlige Seminariets faste Lærere, der først hver for sig tildele Seminaristen for hver Rubrik en af de i §. 34 anførte

specielle Characterer. Efter fuldendt Examen holde disse en Censur i Samling, hvorved den Character, som Seminaristen faaer for hver Rubrik, afgjores ved fleste Stemmer. I Tilfælde at Stemmerne skulde være lige, bliver den Character, hvortil Forstanderens Dom nærmest passer, den gjeldende.

§. 49.

Ved Dimissions Examen iagttages ligelødes de i §§. 35 til 47 anførte Regler for specielle Characterers Bestemmelse, og af disse saaledes bestemte specielle Characterer uledes den Hovedcharacter, hvormed Seminaristen dimitteres fra Seminarist (med Undtagelse af Characterer for Naturhistorie, Naturlære og Tegning), der tildeles ham i et af de trende Udtryk: Meget duelig, Duelig, Beqvem; dog kan den første Character i enkelte Tilfælde forhoies til Udmærket duelig.

§. 50.

Til Characteren Udmærket duelig udfordres, at Seminaristen ikke i nogen Rubrik har Temmelig godt; desuden maae han, i det mindste for mere end Halvparten af de samtlige Rubriker, have eenstemmigen faaet Udmærket godt, og for mere en Halvparten af de øvrige eenstemmigen Meget godt.

Iblandt de Rubriker hvorfør han har faaet Udmærket godt, maae de for Religion, Bibeelhistorie, dansk Stil, Smukkrivning, Regning uden skrevne Taltegn, Tavleregning og Catechisation nødvendigens være indbefattede.

§. 51.

Til Characteren Meget duellig udfordres i det mindste, at Seminaristen ikke har i nogen Rubrik Maadelig; samt at han har i mere end Halvparten af Rubrikerne Meget godt, hvoriblandt de for Religion, Bibelhistorie, Dansk Stiil, Smukskrivning, Regning uden Frevne Taltegn, Tavleregning og Catechisation maae findes, samt for mere end Halvparten af de øvrige: Godt.

§. 52.

Til Characteren Duellig udfordres i det mindste, at Seminaristen ikke i 6 Rubriker har Temmelig godt, eller Maadeligt, hvoriblandt dog de for Religion, Bibelhistorie, Dansk Stiil, Smukskrivning, Regning uden Taltegn, Tavleregning, og Catechisation ikke maae findes.

§. 53.

Den Seminarist, der, efter de i §§. 50-52 bestemte Regler, ikke kan tildeles nogen af de i samme anførte Characterer, erholder den ringeste Hovedcharacter: Beqvem; men skulde nogen Seminarist i Rubrikerne for Religion, Bibelhistorie og Catechisation ikke kunne ved Examen tilkjendes høiere, end Characteren Maadelig; da kan han ikke ansees som brugbar til Ungdomslærer, og kan ingen Dimissions-Attest erholde fra Seminariet.

§. 54.

Naar Seminaristens Hovedcharacterer saaledes er blevene endeligen bestemte, indføres de i Semina-

riets Characterprotocol, og underskrives af Directionen; og derefter udfærdiges af Seminariets Forstander in fidei protocolli, under hans Haand og Seigl, Seminaristens Dimissions-Attest paa dertil almindelig authoriserede trykte Blanqvetter, hvori den ham tilbeelte Hovedcharacter udtrykkelig indføres; og da Seminaristens Bestemmelse kan blive deels Skolelærer allene, deels tillige Forsanger i Kirken, deels paa sine Steder Organist; saa maa Blanqvetten til Dimissions-Attesten indrettes saaledes, at deri særskildt benævnes: hvorvidt han er fikket til de sidstnævnte Forretninger, hvilket udtrykkes med: kan ikke forestaae, kan forestaae, kan godt forestaae, kan meget godt forestaae Sangen eller Orgelspillet, eller begge Dele, i Kirken, alt efter Seminaristernes forskjellige Duetlighed. Ligeledes anføres særskildt i Dimissions-Attesten, hvad Udfald Seminaristens Prøve i Naturhistorie, Naturlære eller Tegning har haft, i Fald han har underkastet sig Prøve i disse Underviisningsfag.

§. 55.

Uagtet den i §. 3 d. Lit. a. omhandlede aarlige Examen kan foretages og Censuren affattes af Seminariets Lærere uden Directionens Dørværelse, saa skal dog dets Forstander berimeligen tilmelde dets Direction, paa hvilke Dage og Timer denne Examen holdes, for at den, eller de af dens Medlemmer, som fandt det forgodt, kunde overvære samme.

6te Capitel.

Om Tilskyuet med Seminaristerne og de ved samme ansatte Embedsmænds Pligter og Forhold til hinanden.

§. 56.

Ved ethvert Seminarium er første Lærer tillige Seminariets Forstander, og som saadan ansvarlig for, at Seminariet steds paa bedste Maade opfylder sin Bestemmelse.

§. 57.

Forstanderen har Ret til at ordne det Indvortes i Seminariet, og af de øvrige Lærere at fordr ubført hvad han finder henslgt at anordne, saalænge det ikke strider mod de for Seminariet gjeldende Anordninger, eller den for samme approberede Plan.

§. 58.

Ethvert Seminarium forbliver som hidtil under sin forordnede Directions Overopsyn. — —

Hvilket herved kundgjøres til Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

Det Kongelige Danske Cancellis, den 10de Febr.
1818.

Fra det kongelige Slesvig-holsten-lauenborgske Cancellie er, under 27de Jan. fidsleden, udgaet følgende Placat: Det er bragt i Erfaring, at Løserne i Blanknefs undertiden, naar de løse Skibe fra Søen

handlere forhandle deres Vares ved Auction, andetsteds end der hvor de boe, naar kun Bestemmelserne i ovennævnte Forordning af 4de August 1742, §. 10, samt den dermed i Forbindelse staaende §. 9 i Anordningen af 23de April 1817, nøie efterleves. Derimod kan en Kjøbmand ei anses berettiget til, uden for det Sted hvor han har Boepæl, at lade Handelsvare sælge en detail. Hvad de Forsigtighedsregler angaaer, som vedkommende Auctions- Directeur i ovennævnte Henseende har at iagttage, da indeholder Sportel-Reglementet af 22de Marts 1814, §. 107, de fornødne Bestemmelser.

Hos Cancelliet var forespurgt: om, naar flere ere Medeiere af en Kirke, og nogle af disse ikke ville betale deres Andeel af Kirkens Udgifter til kongelige - Skatter, Viins og Brøds Anskaffelse, Materialier til Kirkens Istandsættelse m. v., Udpantning for saadanne Restancer da kan finde Sted; i hvilken Anledning Collegiet, under 14de f. M., har tilskrevet vedkommende Dyrighed, at naar de Paagjældende ikke have noget at erindre imod den fæste Repartition af Omkostningerne, kunne disse, i Mangel af Betaling i Mindelighed, inddrives ved Udpantning; men at, i andet Fald, Sagen henføres til Afgjørelse ved Landets Lov og Ret.

Efter berom af Birkepatronen for Skjoldenæsholms og Svendstrup Birker, Major Neergaard, gjort Andragende, og den derover af Amtmanden over Sorø Amt afgivne Betænkning, er det, ved Reskript, til bemeldte Amtmand af 13de s. M., tilladt, at Birketinget for benævnte Birker herefter indtil videre maae holdes samlet for begge paa Svendstrup, hver Tirsdag, istedetfor at de hidtil have været holdte særskilt, nemlig for Skjoldenæsholms Birk om Løvedagen paa Skjoldenæsholm, og for Svendstrup Birk om Tirsdagen paa Svendstrup.

Fra en Godseier var til Cancelliet indløbet Forspørgsel, om han ikke, uagtet Forordningen af 25 Julii s. A. *) betager ucomplete Sædegaardes Eiere Skiftejurisdiction, kan vedblive at øve denne Ret paa sit Gods, uagtet det nu er ucomplet, da dette grunder sig paa Salg af Bøndergods, som, ifølge en allerhøjeste Resolution af Aaret 1798, er afhændet til Fæsterne, paa Vilkaar, at alle Rettigheder, som ifølge Loven tilkom Hovedgaarden, skulde forblive ved samme. Collegiet har herpaa, under 7de s. M., ladet Vedkommende tilkjendegive, at da alle Friheder og Rettigheder ved Bøndergods Salg ere Hoveds

*) See Collegialtidsenden for 1817, Side 633.

gaarden forbeholdne, maaske sammes Eier være berettiget til fremdeles at udøve Skiftejurisdiction.

Cancelliet har, under 3die b. M., tilskrevet samtlige Amtmænd som følger:

Rescriptet af 6te April 1742 bestemmer, at Bøder i Politiesager skulle deles lige imellem Byer eller Herredsfogden, Skriveren og Landfiskalen, eller den til Sagens Paatale bestilte. Uagtet nu Indretningen med Politiesagers Paatale og Behandling, siden den Tid, meget er forandret, og Bødernes Anvendelse, i mange Tilfælde, ved senere Anordninger anderledes er bestemt, saa er dog bemeldte Rescript ingenlunde almindelig hævet; hvilket har anlediget enkelte Underdommere til, endnu at gjøre Anvendelse af samme. Da det imidlertid synes at være aldeles stridende imod almindelige Grundsætninger, at Bøder skulle tilfalde den, der selv idømmer disse, hvilket og let kan have skadelig Indflydelse paa den Retfærdighed og Tillid, en Dommer bør nyde, samt da Politiets Administration vilde lide ved, at en Sættedommer, i Analogie med den allerhøieste Resolution af 5te Febr. 1800, bestilles i alle de Sager, hvor Dommeren maatte troe, at den ved det omhandlede Rescript bestemte Delingsmaade endnu er anvendelig; er der for Cancelliet anbraget paa, at det maatte bestemmes, at de Bøder i Politiesager, som ikke ved senere spæ

cielle Anordninger allerede ere bestemte anderledes at skulle anvendes, og, ifølge Rescriptet af 6te April 1742, tilfaldt Bys- eller Herredsfogden tilligemed Skrивeren og Landskifalen, herefter, ved Politieretterne for Landdistricterne, skulle tilfalde Amtets Fattigkasse, og, ved Politieretterne i Kjøbstæderne, disses egen Fattigkasse; eller, at det i al Fald maatte anordnes, at i de Sager, hvor vedkommende Politiedommer, ifølge Rescriptet af 6te April 1742, vilde paastaae Andeel i Bøderne, en Sættedommer og Skrивer, paa hans egen Regning, maatte ansøges og beskikkes.

Forinden noget ved denne Sag foretages, skulle Man tjenstligst anmode Dem besangaaende at meddele Deres behagelige Tanker.

Under 10de f. M. er det bevilget Captain Heilmann og Bogtrykker Elmquist, i indbeværende Vinter at give 2 Mafferabeballer i Aarhus, imod deraf at svare Afgift til Fattigvæsenet.

Under 27de f. M. er der meddeelt Krigskassesfor C. B. Rossing Bevilling til at drive Gjæstgiverie i Stege.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 7de Decbr. f. A. er Kjøbmand L. Søbye, i Thisted, beskikket til Strandings-Commissionair i Thisted Amt. Den 25de Febr., Undercancellist ved Cancelliet, Cancellie-

secretair C. F. Wilsø, til Secretair ved Protocollerne i Høiesteret; Cand. theol. F. C. Kannemøff til ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerkolen i Ebeltoft; afskediget Capitain C. A. Biering til Veier, Maaler og Brager i Stubbebjerg. Den 4de Mars, Sognepræst til Hrune Menighed i Island, Provst L. Johnsen, til Sognepræst for Breidabolskad Menighed, i bemeldte Island; Sognepræst for Aale og Lørring Menigheder, under Aarhus Stift, L. A. Borup, til Sognepræst for Skanderborg, Skanderup og Stillinge Menigheder, i samme Stift; residerende Capellan ved Domkirken i Viborg, M. Bagelius, til Sognepræst i Hobroe og Annexet Skjellerup, under Aarhus Stift; personel Capellan for Søborg og Gillelede Menigheder, i Sjælland, P. A. Hilde, til Sognepræst for Blidstrup Menighed, i bemeldte Sjælland; Sognepræst til Michaelis Kirke, i Fredericia, og Annexet Errigøe, under Ribe Stift, L. Hassø, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget fra bemeldte Embede, og dethos beskikket til Consistorialeaad, med Rang No. 3 i 6te Klasse; Copiist ved Kjøbenhavns Politieret og Politiets øvrige Forretninger H. C. Knudsen til Fuldmægtig og Exam. juris P. C. Westergaard til Copiist ved bemeldte Politieret og Politiets øvrige Forretninger.

Under General-Toldkammer og Commerce Collegiet: Den 14de Febr. er Cand. juris M. M. Hastrup udnævnt til Fuldmægtig hos de kongelige Embedsmænd i Vestindien.

Collegial-Tidende.

Med kongelig allernaadigst Privilegium.

No. 13 og 14. Den 14de Marts 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Mourad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Konvoininger.

Det maatte efter Omstændighederne ansees gavnligt og brugsigtsmæssigt, om der gaves saavel Stifts- og Landphysici, som Districts-Chirurgerne almindelige Instruxer, hvorefter de i deres Embedsførelse havde at rette sig. Eftersom Sundheds-Collegiet derfor havde udarbejdet og til Cancelliet indsendt tvende Udkast til bestilte Instruxer, hvorom nærmere Correspondente mellem begge Collegier end videre havde fundet Sted, indgik Cancelliet med allerunderdanigst Førestilling angaaende denne Gjenstand. Hs. Majestæt behagede allernaadigst at bifalde Cancelliets Indstilling, hvorefter igjennem bemeldte Collegium, under 4de d. M., blev udfærdiget tvende allerhoieste Instructioner, af hvilke her meddeles den for Stifts- og Landphysici, hvormed den for Districtschirurgerne udfærdigede,

paa de fornødne Modificationer i Embedsmandens og og Districtets Benaevnelser, og de i Noterne meddelte Afsvigelses nær, ere eenslydende.

I n s t r u c t i o n ,

hvorefter

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, ic. ic. allernaadigst ville, at sameligt Stifts- og Land-Physici i Bort Rige Danmark sig i deres Embeder allerunderdanigst skulde rette og forholde.

Deres almindelige Pligter.

§. 1.

Enhver Stifts- og Land-Physicus bør opholde sig i den Kjøbstæd ubi hans Embedskreds, som dertil er eller vorder bestemt, ved hvilken Bestemmelse der tages Hensyn til, deels at han kommer til at see saa beqvemt som mueligt for dem, der behøve hans Hjælp, og at han tillige kommer i Nærheden af Oversøvrigheden, eller en af Oversøvrighederne, i hans Embeds-District.

§. 2.

Naar Physicus vil foretage Reiser udenfor Physicatsens Grændser paa længere Tid end to Dage, maa han derom gjøre Anmeldelse til den Amtmand, under hvilken den Kjøbstæd ligger, hvori han har Bopæl, og constituerer da Amtmanden, *) efter Physici For-

*) I Instructionen for Districts Chirurgerne lyder Reffen af denne §. saaledes: efter Districts Chirurgens

flag, en anden examineret Læge til at besørge hans Pligter i Fraværelse.

§. 3.

Ved hans Reise og Besøgelse hos de Syge maa han hjemme have tilkjendegivet de Steder, hvor han agter at opholde sig, paa det at de, som imidlertid søge Hjælp, kunne veiledes til at finde ham.

§. 4.

Han maa uvægerlig komme til alle de Syge, som trænge til og forlange hans Hjælp som Læge. Denne Pligt maa han opfylde saavel om Natten som om Dagen, ikke mindre mod de Fattige end mod de Rige, og ligesaavel mod dem, der bde langt borte, som mod dem, der boe nærved, saavidt mueligt og Nødvendigheden udkræver det; dog skal han have frit Underhold og sikker Befordring, hvilken sidste han maa lade sig noie med saaledes, som enhver efter sin Stand og sine Villkaar kan frembringe *).

Forflag, en anden examineret Chirurg, naar denne kan havees, til at besørge hans Pligter i Fraværelsen, og paaligger det ham, dersom hans Fraværelse skulde vare længe, at underrette vedkommende Physicus derom.

- *) I Districts: Chirurgernes Instrux er ved denne §. tilføjet: Hospitals- og faste Almisse-Emmer samt Arresteranter tilføjet og cureret han uden Betaling, imod at nyde frie Befordring og Diætpenge, naar Reiser i denne Anledning maae foretages.

§. 5.

Stifts- og Land-Physici, som boe i de Kjøbstæder, hvor ingen særdeles Stads-Physicus er ansat *) skulle forrette sammes Embede, i hvilken Henseende han er forpligtet til at paasee alt, som kan tjene til at bevare og befordre Indvaanernes Sundhed. Han maa være opmærksom paa: at Levnetsmidlerne have tilbørlig Beskaffenhed, at Byen, saavidt mueligt, er forsynet med godt Vand, at Salget af skadelige Fødemidler og fordærvede Kornvare ei tillades, (dog skal han tillige bestemme, om disse ikke til andet Brug kan anvendes) at andre Drikkevarer, saasom Vi, Brændevin, Viin og deslige ei ere af skadelig Beskaffenhed for Sundheden, og at den Keenslighed, hvis Mangel kunde have skadelig Indflydelse paa Sundheden i Almindelighed, vedligeholdes. De Undersøgelser, som han i flige Tilfælde agter fornødne, er han bemyndiget til, i Forening med vedkommende Øvrighed og Authoriteter, at foretage sig; og haver han da til disse at bringe i Forslag, hvorledes de foresundne Mangler eller Uordener bedst kunde afhjælpes og forebygges **).

Boer Physicus i en Stad eller i Nærheden af et Sted, hvor Quarantaine-Anordningerne ere anden-

*) Her findes i Districts Chirurgernes Instrux tilføjet: eller ingen Stifts- eller Landphysicus har sin Boestæde, skulle forrette Stadsphysici Embede &c.

**) I bemeldte Instruxion er her tilføjet: dog bør vedkommende Physicus af Øvrigheden derom snarest mueligt underrettes.

belige, skal han være Medlem af den Sundheds-Commission, som der er ansat. I øvrigt har han, at rette sig efter de Befalinger, som angaaende Quarantaine-Bæsenet ere eller maatte vorde givne.

§. 6.

Physicus maa og, saa meget som mueligt, paa see, at de almindelige Fødemidler overalt i Physicaet ikke have nogen fordærvelig Indflydelse paa Sundheden. Erfarer han: at Vandet paa et eller andet Sted skulde være af skadelig Bessaffenhed, maa han berette dette til vedkommende Øvrighed, *) og gjøre Forslag til Forbedring, især maa han være opmærksom paa Kornvarenes Fordærvelse, og, naar samme indtræffer, **) sørge for, at de ved Cancellie-Circulairret af 19de April 1800 og seencere uddeelte Anviisninger til flige Kornvares Brug og Tilberedelse, blive paa en passende Maade bekjendtgjorte for Almu- en ***), ved hvilke Anviisninger han tillige maa have

*) I Districts Chirurgernes Instrux hedder det, i Stedet for til vedkommende Øvrighed, "til Physicus."

**) I oftnævnte Instrux staaer her: derom gjøre Indberetning til Physicus, for at han kan sørge for ic.

***) Det følgende er i hiin Instrux ubeladt, og i det Sted tilføjet: I trangende Tilfælde maae ei alene strax gjøres ovenmelbte Indberetninger til Physicus, men Eagens Bessaffenhed tillige andrages for nærmeste Øvrighed.

Det i hen ommelbte Circulaire, tilligemed Anviisningen, findes i Fogtmanns Rescriptsamling paa sit Sted, og i Collegial-Tidenden for 1800, Side 240.

Hensyn til Physicats særegne Locale, og maaskee Kornvarenes særegne Bedærvelse, for derefter at bestemme og tilføie det Fornødne.

§. 7.

For at faae fornøden Understøttelse til hans Embedspligtens Opfyldelse maa han henvende sig til *) vedkommende Vridighed.

I Quæstionibus artis maae han henvende sig til Sundheds-Collegiet.

§. 8.

De, ved Bort Cancellies Circulaire-Skrivelse af 20de Decbr. 1803 og Placat af 3die Marts 1807, befalede aarlige Indberetninger angaaende Medicinal- og Apotheker-Væsenet**), der saavel af Districts-Chi-

*) Instruxen for Districts-Chirurgerne har her: til Physicus, med mindre Sagen fordrer Foranstaltninger, der ere siebtlig paatrængende, da han i saa Fald har at andrage Sagen ei alene for Physicus, men tillige for vedkommende Amtmand. I Quæstionibus artis maa han heri henvende sig til Physicus, men i betydelige Epidemier tillige umiddelbar til Bort Sundheds Collegium.

**) Resten af denne §. lyder i Instruxen for Districts-Chirurgerne saaledes: Skal han i de første Dage af hvert paafølgende Aars Januar Maaned tilstille Stiftets Physicus, eller Land-Physicus, til videre Forsendelse.

Det i den paaberaabte Circulaire findes i øvrigt paa sit Sted i Fogtmanns Reskriptsamling og i Collegial-Tidenden for 1803, Side 826.

rurterne som af de andre practiserende Læger i hans Physicat skulle ham tilskilles i de første Dage af det paafølgende Aars Jannuar Maaned, haver han at samle, og derefter inden nysnævnte Maaned's Udgang at indsende til vedkommende Amtmænd, tilligemed sin egen Beretning, for at blive Sundheds-Collegiet derfra tilskillede.

§. 9.

Physicus maa ei alene nøiagtigen opfylde alle de Pligter, som nærværende Instruction paalægger ham, men ogsaa de hidtil udgivne og herefter udkommende Anordninger, som vedkomme hans Embede.

Pligter ved Obductioner.

§. 10. *)

Physicus maa besørge og være tilstede ved alle legale Obductioner, som af vedkommende Vrrighed requireres i det ham anbetroede Stads- og Land-Physicat, naar saadant hans betimelige Møde ei formiddelt Sygdom, eller Stedets betydelige Fratilgenhed, gjøres umuligt, men skulde dette blive Tilfældet, da haver han strax herom at underrette nærmeste Di-

*) I Instruxen for Districts-Chirurgerne lyder denne §. som følger: Districts-Chirurgen maae, hvor Physicus ikke kan være tilstede, besørge alle legale Obductioner, som af vedkommende Vrrighed requireres i det ham anbetroede Districts-Chirurgicat, saafremt han ei selv har haft Obducenden i Guur i sammes dødelige Tilfælde, i hvilket Tilfælde en anden Chirurg, om denne kan have, maa hertil af Vrrigheden constitueres.

Kriets-Chirurg, som i hans Sted besørger Forretningen. Ligeledes maa nærmeste Districts-Chirurg besørge Forretningen, naar Physicus selv har haft Obduccionen under Cuur i sammes dødelige Tilfælde.

§. 11. *)

Han maa til Obductions-Forretningen requirere vedkommende Districts-Chirurg, eller, om han ei kan have, da, hvor saadant er mueligt, en anden examineret Chirurg, dog ei den, som har haft Obduccionen under Cuur i sammes dødelige Tilfælde (hvilken altsigevet altid bør tilfiges at møde ved Forretningen, naar det er ham mueligt) og i Mangel af saadan Chirurg, maa han selv forette Obduccionen.

§. 12.

Physicus, som ei selv har behandlet den Døde, eller Chirurgen, som ikke selv har haft den Døde under Behandling, foretter Obduccionen i Overvæ-

*) Denne §. lyder i Districts-Chirurgernes Instruction saaledes: Ligesom Districts-Chirurgen er pligtig til at møde ved enhver Obductionsforretning, naar han dertil af vedkommende Dorighed eller Physicus forlanges, saa maae han og, i det Tilfælde, hvor han, efter nyforestaaende §. 10, selv besørger Obduccionen, til denne Forretning requirere den nærmeste Districts-Chirurg, eller, om han ei kan have, da, hvor saadant er mueligt, en anden examineret Chirurg, dog ei den, som havde Obduccionen under Cuur i sammes dødelige Tilfælde, med mindre ingen anden Chirurg dertil kunne findes.

relse af Dørligheden, Gjerningsmanden (naar denne i Tilfælde af Mord eller Voldsomhed haves) og den Læge, som har haft den Aføde under Cur. Der som flere Læger ere tilstede, skal den, som ikke obducerer, have noie Tilsyn med, at alle Legemets Dele efter Omstændighederne tilbørligen blive undersøgte, saa og: at der ikke ved uagtsom Section skeer saadanne Læsioner, som kunde gjøre Visum repertum tvivlsomt. Især maa ikke, hvor der er nogen Tvivl om Dødsmaaden, unblades at eftersøge alle Legemets Caviteter, og foruden disse placenta og funiculus hos nyfødte, naar de kunne haves.

§. 13.

I Formodning af Forgiftelse maa Physicus ei skeene noie examinere Læsionem ventriculi og intestinorum men ogsaa contenta ventriculi og alle øvrige Dele, hvor Giften mestlig kunde være anbragt, og med bekjendte videnskabelige Forsøg forvisse sig om den tilstedeværende Gift og sammes Beskaffenhed, hvortil om han finder det fornødent kan requireres en bekjendt Chemici Medvirning.

Kan bemeldte kemiske Undersøgelse ikke ske strax ved, eller efter, Obductionen, bør de forefundne mistænkelige Substanter kommes i et reent Kar, som vel tiltrappes eller tilbindes med en Blære, og derefter forsigles af Physicus, Discretus, Chirurgen og Rettensbetjente. Naar den videre kemiske Undersøgelse skal foretages, som bør ske saasnart som muligt, tilfuges Bedkommende, og bemeldte Kar aabnes

at man ei kunde formode Forbedring, maa *Physicus* derom strax gjøre Anmeldelse til Amtmanden og tilzige til Bort Sundheds Collegium.

I Dvrigt skal der have fornødent Tilspn med *Materialister*, *Droguister* og *Laboranter*.

§. 16. *)

Det er *Physici* Pligt at paasee, at enhver *Apotheker* har en saadan *Medhjælper*, som i hans Fraværelse eller Sygdom kan beslyce *Apothekets* Drift. Som Folge heraf er det ligeledes *Physici* Pligt, at prøve den eller de *Disciple*, som *Apothekeren* fremstiller til *Examination*: om de kjende og kunne stille alle *Medicamenter* fra hinanden og ikke forvekle det ene med det andet; om de kunne læse og tagere de forelagte *Recepter*, og derefter kunne forfærdige slige *magistrelle* eller *extemporairre Compositioner* og *Præparater*, saasom: *Mixturer*, *Decocter*, *Infusioner*, *Pulver*, m. v. og om de kjende og forstaae at bruge rigtig *Bægt* og *Maal*. Om Udsaldet af en saadan *Prøve* meddeles *Physicus* *Bedkommende* et *Beviis*.

§. 17.

Physicus maa **) vaage over: at *Medicamenterne* sælges til vedbørlig *Priis* og efter den anordnede *Medicinaltætt*, samt de *Forandringer*, som ved *Bort Sundheds-Collegium* foranstalles. Skulde nogen finde sig

*) Denne § findes ikke i *Instructionen* for *Districts-Chirurgerne*.

**) I den hertil svarende 16de §. i *Districts-Chirurgernes Instrax* er her tilføiet: "Ilgesom *Physicus*."

misforhøiet med Apothekernes Medicament, Priser, saa er det Physici Pligt at modtage saadanne Klager, undersøge dem, og, om de findes grundede, derom gjøre Indberetning til nærmeste Dyrighed.

§. 18.

Physicus bør, baade til Apothekernes Bedligeholdelse og Publici Sikkerhed, saa meget som mueligt, sørge for: *) at ingen uberettiget driver nogen Handel med Medicamenter og Gifter; bliver han herom underrettet, enten fra Apothekerne, eller paa anden Maade, da maa han henvende sig til vedkommende Dyrighed, som skal være forpligtet til, at besordre Angivelsens Undersøgelse, og naar samme besindes rigtig, da at foranstalte den i Hvilg Fald anordnede Mulct og Straf indbrevet og udført.

§. 19.

Det henhører ogsaa til Apothekernes Rettighed og Bedligeholdelse: at Physicus ei selv dispenserer Me-

*) Her hedder det i den tilsvarende 17de §. af oftmeldte Instrux: at ingen uberettiget, enten i den Kjøbstad, hvor han boer, eller i de øvrige Kjøbstæder under hans Districts Chirurgicat, hvor enten ingen Physicus (hvem denne Pligt ellers er paalagt) har sin Boepæl, eller som ere ham nærmere end de ere Physicus, driver nogen Handel med Medicamenter og Gifter, bliver han herom underrettet, enten fra Apothekeren, eller paa anden Maade, da maae han, paa de Stæder, hvor Physicus boer, melde dette til ham, men hvor dette ikke er Tilfaldet henvende sig til vedkommende Dyrighed &c.

dicamenter, dog maa det være ham tilladt, paa sine Reiser at have et lidet Corpus medicamentorum portatile, af saadanne Lægemidler, som kunde udfordres til hastig Hjelp; hvilke Lægemidler han bør købe paa Stedets eller et af Stedets Apotheker *). Han maa paasee: at de øvrige i hans Physicat practiserende Læger forholde sig paa samme Maade, og være bemyndiget til, i manglende Fald at erindre dem om disse Pligter, og naar dette ikke hjælper, da at anmeldte det for Dyrigheden.

§. 20.

I Henseende til de Medicamenter, som Physicus anordner paa offentlig Bekostning, maa han bruge al muelig Sparsomhed, blandt flere lige virksomme Lægemidler vælge de mindst kostbare, samt rette sig, saavidt mueligt, efter Pharmacopoea pauperum af 20de Marts 1799, eller hvilken herefter maatte blive befalet.

§. 21.

Ved alle de Syge, som Physicus har at behandle paa offentlig Regning, er han pligtig til, at holde Journal efter den Opgave, som ved Bort danske Cancellies Circulaire til alle Dyrigheder under 30te Jan. 1816 *) er befalet. Og saa maa Apothekernes Medicin-Regninger, der affattes saaledes: at de til en-

*) Den følgende Passus er udeladt i den hertil svarende 18de §. af meerbemeldte Instrux.

*) Seet angaaende denne Circulaire Skrivelse Collegial-Tidenden for 1816, Side 147.

hver Patient forbrugte Medicamenter staae sammen i een Svite i Chronologisk Orden, attesteres af Vedkommende, som har skrevet Recepterne, førend disse Regninger indsendes til Revision og derefter paafølgende Udbetaling.

Pligter angaaende Gjordemødvæsenet.
§. 22.

Physicus skal saa meget som mueligt have Opsyn over Gjordemødvæsenet i hans Physicat, og sørge for, at samme ved duelige, tilstrækkelig oplærte og paapassende Gjordemødre forrettes, samt at disse ere forsynede med de efter Cancellie-Circulaire af 12te August 1817 *) bestemte Instrumenter. Paa de Steder, hvor ingen examinerede Gjordemødre have eller kunne faaes, maa han give de uoplærte den fornødne Veiledning, samt befale og opmuntre dem til, at søge hans, eller andre erfarne Lægers Raad og Veiledning, og at lade en Læge i Tide kalde til Hjælp, hvor vanskelige Fødseler indtræffe. Han skal ogsaa ved forefaldende Leiligheder have Indseende med, a de uoplærte Gjordemødre følge de, i den af Vort danske Cancellie i Aaret 1807 **) uddeelte trykte Anbefæling om Behandlingsmaaden ved at bringe dødsfødte Børn til Live, givne Forskrifter, og i Til-

*) Findes i Collegial-Tidenden for 1817, Side 686.

***) Ved Circulaire af 25 April, cfr. Collegial-Tidenden for 1807, Side 283. Senere har ogsaa lignende Uddelinger fundet Sted.

felde af Førfømmelse i at anvende dem, tilholde Gjordemødrene at bruge dem, eller, hvor det maatte gjøres nødigt, forklare Førføfternes rigtige Anvendelse for dem, fom maatte erfares at trænge dertil. Skulde han befinde, at nogen udøver denne Konst paa en fljødestøs og fljødelig Maade, ba maa han herom afgive Beretning til Amtmanden. Ligeledes, dersom paa et eller andet Sted i hans Physicat fljølde findes Mangel paa Gjordemødre, maa han derom gjøre Andragende til Amtmanden, samt foreslaae de Midler, som han holder for bedst passende til, at afhjælpe saadan Mangel; ligesom han og i begge nysnævnte Tilfælde haver at meddele *) Bort Sundheds-Collegium Underretning desangaaende.

§. 73. **)

Over de, ved Bort Cancellies Circulaire, Skrivelser af 24de December 1802 og 9de December

*) For Sundheds-Collegiet nævnes paa det tilsvarende Sted i Districts Chirurgernes Instrux "Physicus."

**) Den hertil svarende §. 22 i Instructionen for Districts Chirurgerne lyder saaledes: Bort Cancellies Circulaire Skrivelser af 24 December 1802, og 9 December 1806, angaaende aarlige Beretninger om dødsfødte Børn, holder Districts Chirurgten sig alle Maader efterrettelig, saavibt ham deraf maatte vedkomme. Ligesom det isøvrigt er paalagt Stifs eller Landphysici at meddele Rettens Betjente, paa deres Forlangende, de i Anmeldelserne om Dødsfødte grundede Spørgsmaal, naar det i denne Anledning optages Undersøggelses Forhøret, og desuden person-

1806 *) befaalede Beretninger om dødsfødte Børn indsender Physicus aarligen til velkommende Biskop en General-Anmeldelse, affattet i Schematisk Form saaledes som foreskrevet, og iagttager tillige hvad ham i øvrigt af den sidstnævnte Circulaire, Skrivelse vedkommer. I øvrigt vil det påatligge Stifts- eller Land-Physicus, at meddele Rettensbetjente, paa deres Forlangende, de i Anmeldelserne om Dødsfødte grundede Spørgsmaal, naar der i denne Anledning optages Undersøgelses-Forhøret, og desuden personligere at møde ved disse Forhøret, naar han dertil maatte af Amtmændene beordres, uden derfor at nyde anden Godtgjørelse end Diætpenge.

Pligtes i Henseende til gængse eller epidemiske og endemiske Sygdomme.

§. 24.

Dersom hidttilgængelige epidemiske Sygdomme indtræffe, saa maa Physicus, efter Overlæg med velkommende

lige at møde ved disse Forhøret, naar de dertil maatte af velkommende Amtmand beordres, uden derfor at nyde anden Godtgjørelse end Diætpenge, saa vil de samme Forpligtelser påatligge Districts-Østergaarden, der hvor Physicus ikke kan være tilstede.

*) Det første Circulaire findes paa sit Sted hos Fogedmann, og i Collegial-Tidenden for 1802, Side 8173 det andet i bemeldte Tidenden for 1806, Side 785.

Amtmand, være forpligtet til baade at foreslaae og udføre de Foranstaltninger, som til slige Sygdommes Standsning og Udryddelse maatte udfordres.

§. 25.

Naar anførte Sygdomme paa komme i et District, som har sin egen ansatte Districts-Læge, saa er det vel dennes Pligt, i Forening med vedkommende Dørighed, umiddelbar at foreslaae og udføre de fornødne Foranstaltninger derimod: men skulde saadan Epidemie, enten strax fra Begyndelsen bemærkes at være af usædvanlig og pestagtig Farlighed, eller en sædvanlig og bekjendt Epidemie skulde tage betydelig Overhaand, saa maa Districts-Lægen derom give Beretning til Amtmanden *), paa det han, efter Overlæg med Physicus, om fornødent, kan beordre denne at indfinde sig paa de angrebne Steder, paa det nøjeste undersøge Sygdommen, og overlægge med Districts-Lægen, saavel som med andre til de Syges Cuur antagne Læger, samt med vedkommende Dørighed: hvilke Forholdsregler der kunde være de bedste til Sygdommens Beskrivelse; han maa og jevnligen henreise til de af Sygdommen angrebne Steder, for at have Opsyn med de Foranstaltninger, som gjøres mod Sygdommen, saavel som med den af Lægerne anvendte Cuur; alt i Overeensstemmelse med Forordningen af 17de April 1782, hvis øvrige Bestemmelser i Hen-

*) Her hedder det i oftnævnte Instructions §. 24: og Physicus, hvilken sidste vil indfinde sig ic.

seende til epidemisk smittende Sygdomme Physicus nøje bør iagttage og udføre.

§. 26.

Skulde en Epidemie saa meget udbrede sig i et District, som havde sin egen Districts Læge, at denne ei var istand til, eller kunde formodes, at komme alle de Syge til betimelig Hjælp, saa maatte Physicus, foruden det i forrige §. omtalte almindelige Opsyn, og, saavidt som mueligt, være forpligtet til, at besørge Cuuren hos en Deel af de Syge, med mindre der er en nærmere boende Districts Chirurg, som allsaa med ringere Uleilighed for sig selv og med bekvemmere Tilfyn hos de Syge kunde give den udfordrede Bistand; og kan man paa anførte Maade ikke finde tilstrækkelig Hjælp for de Syge, da maa Physicus melde saadant til Amtmanden, for efter Muelighed at faae den fornødne Hjælp foranstaltet.

§. 27.

Skulde en usædvanlig og pestagtig Epidemie indfinde sig i Physicaten, eller en bekjendt Epidemie paa en usædvanlig Maade blive overhaandtagende og haardnakket, saa maae Physicus give uopholdelig Indberetning til Bort Sundheds-Collegium, baade om saadan Sygdoms Bessaffenhed, og formodentlige Aarsager, som og om de Midler, der allerede ere anvendt, eller kunde anvendes, til at standse og udrydde den.

§. 28. *)

Da det er paalagt Districts Chirurgerne, naar de blandt de Syge, som de for offentlig Regning behandle i Districtet, finde nogle, som formedelst Mangel paa det Nødvendige, eller uordentligt Brug af de dem tilberedte Medicamenter, vanskeligen eller meget langsom kunne restitueres, at anmelde saadant, tiligemed Forslag til Mangelens Afhjælpning, til vedkommende Amtmand og Physicus, saa bliver det i saadant Tilfælde dennes Pligt, at sørge for, at det Fornødne, efter Omstændighederne, saavidt mueligt, vorder foranstaltet.

§. 29.

I Henseende til langvarige gængse Sygdomme, saasom Gnat, Skorbag, og venerisk Syge, bør Physicus

- *) I oftnævnte Instrux lyder den tilsvarende 27de §. saaledes: Bemærker Districts Chirurgen, at de Syge, som han i Districtet behandler for offentlig Regning, enten formedelst Mangel paa nødvendig Pleie, vordentlig Levemaade, uhensigtsmæssig Diet, og en enten urigtig Brug af de forordnede Medicamenter, eller disses ganske Tilfælsættelse, enten ikke eller meget langsomt erholde deres Helbred, har han derom at afgive en skriftlig Anmeldelse til vedkommende Amtmand, og derhos tillige Forslag om, hvorledes disse Mangler bedst og meest oeconomisk kunne afhjælpes; lignende Indberetning har han til samme Tid at tilstille vedkommende Physicus.

cus ei alene give passende Raad og Forslag til sammes Bestridelse, men ogsaa, før at forebygge dem, efterforske Almuens Levemaade, Vandets Beskaffenhed, de sædvanlige Fødemidler, Klædedragt, Keentlighed, og mere, hvorved han kunde opdage flige Sygdommes Aarsager, og give Bedkommende den fornødne Oplysning og Adværel derimod.

Skulde nogen betydelig Foranstaltning i sig selv synes ham nyttig, da maae han derom indstille sin Betænkning til Amtet eller nærmeste Overighed. *)

§. 36.

For at forebygge den ødelæggende Koppesygdom maae Physicus paa alle muelige Maader søge at fremme og udbrede Vaccinationen; han bør steds stræbe at være forsynet med den Materie, som hertil udfordres, samt med Vaccineskorper; han maae ved jevnlig Oplysning om dette Middels hyperlige Nytte opmuntre til sammes Brug, samt gjøre Udgangen dertil saa let og beqvem som mueligt; selv skal han være villig til at forrette den hos Almuen for den Betaling, som Ferd. af 3die April 1810 bestemmer. Skulde visse oplyste Folk i hans Egn, saasom Præster, Degne, eller andre Embedsmænd, og Forbegodeiere, finde Lyst til, selv at anvende og udbrede dette velgjørende Forebyggingsmiddel, (hvortil de, efter erhvervet og beviist Duelighed, kunne af Bor Vaccina-

*) Her er i hlin Instructions §. 28 tilføjet: saavel som gjøre Indberetning desangaaende til Physicus.

tionens-Commission venter Authorisation), bør Physicus dertil være dem behjælpelig, ved at give den fornødne Veiledning til at gjøre denne Operation, saavel som give eller skaffe den dertil udfordrende Materie, og forhjælpe dem til, at erholde dem af Commissionens for Vaccinationen udgivne trykte Underretning om Kjendmærkerne paa de ægte og uægte Kockopper.

§. 31.

Skulde Physicus faae Underretning om, at Koppe- Sygdommen paa noget Sted i hans Physicat yttrede sig, saa maa han uopholdelig søge at forskaffe sig Kundskab, om saadan Sygdom er de virkelige Smaakopper, i hvilket Fald han maa henvende sig til vedkommende Vdrighed, for at faae Forordningen af 3die April 1810 sat i Kraft. *)

Forhold i Henseende til Quakksalverie.

§. 32.

Physicus maa have Opsyn med, at ingen uden de, som efter anordnede Prover have erholdt Tilladelse til at udøve Lægekunsten besætter sig med samme, hvor og naad en Læge kan have.

Han er berettiget og forpligtet til, at opfordre enhver, der, som Læge, vil øve medicinisk eller chirurgisk Praxis i hans Physicat, til at fremvise sin lovmæssige Udgang og Tilladelse dertil.

*) „Saavel som gjøre Indberetning om Sagen til Physicus" er ved Slutningen af §. 30 i Districts-Chirurgens Instrux tilføjet.

Skulde nogen uden denne Rettighed drive Lægekonsten, da maa Physicus, naar han derom faaer Kundskab, angive saadant Quaksalverie for vedkommende Dyrighed, fordre Sagens Undersøgelse, og den Skyldiges Afstraffelse efter Forordningen af 5te September 1794.

Givet i Vor kongelige Residencestab Kjøbenhavn den
4de Marts 1818. 2c. 2c.

I Forbindelse med foranstaaende Foranstaltning
Kaaer følgende, under 10de d. M., fra Cancelliet
udfærdigede Placat:

Hs. Majestæt Kongen har, ved allerhøjeste Resolution af 11te f. M., fastsat, at saavel Stadsphysicus i Kjøbenhavn som Stifts- og Land-Physici samt Districts-Chirurgerne i Danmark, naar de udføre nogen af de deres Embed vedkommende legale Forretninger, der angaae private Personer, og som de ikke, ifølge de hidtil gjeldende Regler, ere pligtige at foretage dem uden Betaling, saasom Undersøgelse af havarerede Varer, skulle nyde følgende Betaling:

1) For enhver saadan Forretning i
Almindelighed	2 Rbblr.
2) Naar Forretningen medtager over
4, men ei over 6 Timer	3 —
3) Naar den varer længere, betales
der som for 2 Forretninger.	

- 4) For hvert Aar, Forretningen, naar den skal beskrives, udgjor, beskrevet efter de i Sportel. Reglementet af 22de. Marts 1814 fastsatte Regler $\frac{1}{2}$ Rbdlr.
- 5) For en Attestes Udfærdigelse 1 — 32 S.
- 6) For at taxere Recepter for Private, og derover afgive Betænkning, fra 1 til 10 Magistratrecepter 2 —
 og for hvert Antal af 10 Recepter over det første Antal, 1 Rbdlr. mere;
 for at taxere et i Haandkjøb eller efter Recept kjøbt Medicamentum simplex, eller et Compositum, hvis Priis er indført i Medicinaltaxten, samt at give sin Betænkning over Apothekernes Regning, 2 —

Hvilket alt beregnes i Solv. Værdi.

Endvidere har det behaget Hs. Majestæt Kongen, ved allerhøiſtbemældte Resolution, allernaadigst at tilstaae Lægerne og Chirurgerne Ret, til for deres Honorarium og de med Sygebesøgene forbundne Udgifter, i Stervboer og Konkursboer at nyde Udlæg, ved Siden af Apothekernes Fordringer for udliveredede Medicamenter, dog saaledes, at denne Lægerne og Chirurgerne allernaadigst tilstaaede Fortrinsret indfræntes til de Fordringer, som hidrøre fra det sidste Aar før den Paagjældendes Dødsfald, Opbud eller Fallit.

Disse allerhøjeste Bestemmelser kundgjøres her-
ved til alle Vedkommendes Efterretning og allerun-
derdanigste Efterlevelse. — — —

At Physiici og Districts-Chirurgerne for de dem
overdragne legale Forretninger, som vedkomme private
Personer, ere berettigede til at nyde Betaling, er i sig
aldeles naturligt, ligesom den i Placaten for enhver
saadan Forretning, eller dennes Beskrivelse, samt
for Attester m. v. bestemte Betaling fandtes passende
og billig.

Hvad angaaer den ved Placatens sidste Membrum
samtlige Læger og Chirurger tilstaaede Ret til, for deres
Honorarium og de med Sygebesøgene forbundne Udgifter,
i Stervboer og Concursboer, at nyde fortrinligt Udlæg,
dog ikke for Fordringer, der hidrøre fra det sidste Aar
før den Paagjældendes Dødsfald, Opbud eller Fallit,
da er dette analogt med hvad der ved Forordning for
Hertugdømmene af 13de Marts 1769 er tillagt Læ-
gerne der, saavel som med hvad Apothekerne her i Riget,
ifølge Frd. af 4de Decbr. 1672, §. 19, sfr. Frd. af 6te
Febr. 1686, alt forlængst ere i Besiddelse af. Wel-
kunde det herimod siges, at enhver saadan Prælations-
ret for enkelte Creditorer, i Almindelighed har det imod
sig, at den er til Skade for de øvrige Creditorer;
men Lægernes Fordringer for det sidstforløbne Aar ville
kun høist sjeldent udgjøre nogen betydelig Sum; lige-
som og en sliq Ret synes billig, saavel med Hensyn
til den Pligt, der paa ligger Lægerne at yde deres Hjælp
uden at forstikke dem om Vedkommendes Evne til at

betale, som i Betragtning af, at Lægens Hjælp hører til de paatrængende Fornødenheder, der billig give Bedkommende Fortrin for dem der have erhvervet deres Fordringer ved mindre nødvendige Ting eller Arbeider, endelig kan den Hjælp en Læge yder ofte være den Paagjældendes Creditoreer til megen Nytte. Den Fortrinsret der her er tilstaaet Lægerne kommer heller ikke dem, der have Pant, til Skade, saalidet som Myndlingers Krav paa deres Børgere, eller andre Fordringer, som Lovene have sat i Parallel med disse.

Blandede Efterretninger.

Fra adskillige offentlige Midlers Bestyrere ere der, med Hensyn til den allernaadigste Resolution af 29de Julii 1816 *), og Cancelliets derpaa grundede Circulairekrivelse af 6te August næstefter **), til Cancelliet indkomne Forespørgsler, om de ikke maatte opfige omskrevne Capitaler til den foreskaaende Junii Termin. Disse Forespørgsler ere besvarede efter den Grundsætning, at slige Capitaler vel, som Folge af Nødvendigheden, bør opfiges, for saavidt dette maatte være fornødent til at bække de Stifelsens eller Indretningens selv paaliggende Udbetalinger, men at Opsigelse ingentunde bør finde Sted, for at benytte Omstændighederne til at vinde ved Capitalernes Omsetning i Navneværdie; thi skulde denne Grund gjælde, maatte en almindelig Opsigelse af

*) See Collegialtidenden for bemeldte Aar, Side 513.

**) Samme Sted, Side 569.

offentlige Midler finde Sted, til ukobelig Skade saavel for de faste Eiendommens Besiddere, som for dem, der have Pant efter de offentlige Midler, ligesom det og aabenbar vilde stride mod allerhøiſtbemeldte Resolution. Den ovenberørte Nødvendighed, at opfige en Deel Capitaler, til dermed at dække de vedkommende Indretning selv paaliggende Udbetalinger, har, til Exempel, fundet Sted med Hensyn til Kjøbenhavns Overformynderie. Dette har nemlig selv til Junii Termin at udbetale en Mængde Sølvværdie Capitaler, hvortil det ikke, uden at udsætte de Umyndige for siensynligt Tab, og Bestyrelsen for Ansvar, kunde søge Midler i de nye indkommende Capitaler, der, efter den kongelige Resolution af 3die Junii 1814 *), skulle anbringes ved Ublaas i Navneværdie, ei heller ved selv at gjøre Laan i denne sidste Valuta, da dets Activer, i saa Fald, ved Coursens Forbedring, maatte blive utilstrækkelige til at dække dets Passiva. Kjøbenhavns Brandforsikking har ligeledes været i den Nødvendighed at maattet opfige en Mængde Sølvværdie Capitaler, for derved at sættes i Stand til at udbetale hvad der er samme opsagt.

Collegialtidendens Udgivere have saa meget mere troet at burde meddele denne Oplysning, som man har erfaret, at mange staae i den Mening, at de under offentlig Bestyrelse værende Indretninger have opsagt,

*) See Collegialtidenden for 1814, S. 398-399.

for at vinde ved Capitalernes Omfætning til Navneværdie.

I det kongelige medicinske Selskabs overordentlige Møde den 23de October 1817 blev Etatsraad Ridder Bang valgt til Præsæs, Professor Ridder Wynnster til Vicepræsæs og Doctør D. Bang til Secretair. I Selskabets første ordentlige Møde den 6te November forelæste Professor Ridder Wendt en Afhandling: de insidiosa misenterii inflammatione sub ætate puerili. Doctør J. A. Albers i Bremen valgtes til Selskabets ordentlige Medlem.

Executores testamenti efter en afbød Godskeier, der tillige var Fæstler af en Mølle under et andet Gods, hvor han og ligeledes afgangne Hustrøe havde Boenæl og bøde, forespurgte hos Cancelliet, saavel om Størelsen af den Recognition, som, ifølge Sporsæl Reglementet af 22de Marts 1814, §. 92, maatte blive at erlægge til den competente Stiftestorvalter, som og til hvem Recognitionen skalde erlægges, da baade Kettens Betjent, under hvis Jurisdiction de Afbødes Gods er beliggende, og Eierne af det Gods, hvorpaa den af dem fæstede Mølle ligger, derpaa gjorde Paastand.

Efter angaaende denne Gjenstand at have indhentet vedkommende Amtmands Betænkning, hvorefter med Cancelliet maatte være aldeles enige, lod Eidslegiet Spørgerne, under 12te d. M., tilskændegive, at da de Udsøde bestandig havde Boepæl paa den af dem sæstede Rolle, og der døde, og Manden aldeles ikke stod i offentlig Embede, eller henhørte under nogen privilegeret Jurisdiction, saa maatte det, ifølge Forordningen af 21de Junii 1793, §§. 1 og 4, have tilkommet Eieren af Godset, hvorunder Rollen henhører, at forrette Skiftet efter dem, hvis Boet ei var bevilget at behandles af Executores. Ifølge heraf, og da der, siden alle de Udsødes Børn være umyndige, overeenstemmende med Forordningen af 5te April 1754, §. 1, og den 96de §. i Sportel-Reglementet af 22de Martz 1824, i dette Tilfælde ikke bliver Recognition, men fuldt Skifte- og Skriverfallarium at erlægge til den competente Skifteforvalter og Skriver, ligesaa fuldt som om han virkelig havde forrettet Skiftet og givet Skiftebrevet bekræftet, maatte det derfor paaligge Boet til bemeldte Godseier at udrede saadant, ligesom alle Skiftet vedkommende Documenter m. v. til ham blive af afleveret; og hvad angaaer Betalingen for de Boet vedkommende Forretninger, som ere foresaldne under en anden Jurisdiction, end den hvor Hovedskiftet er behandlet, da bliver Betalingen herfor af Boet at erlægge til vedkommende Skifteforvalter efter Sportel-Reglementets §. 95.

Til Cancelliet er indkommet Forespørgsel om Adjuncterne ved de lærde Skoler, for saavidt de ere Candidater i Theologien, bør være underkastede de ved kongelig Resolution af 8de Novbr. f. A. *) fastsatte Bestemmelser angaaende theologiske Candidaters Dimissprædiken og catechetiske Prøve. Efter foregaaende Brevvevling med Directionen for Universitetet og de lærde Skoler har Cancelliet, under 14de d. M., herpaa svaret, at der bør affordres bemeldte Adjuncter de samme Beviser, som andre theologiske Candidater, forinden det tillades dem at aflægge den homilitiske og catechetiske Prøve.

Hos Cancelliet blev af en Amts-Skolebirection forespurgt, om den Deel af et Sogn, hvilken ved approberet Plan er henlagt til en Skole i et andet Sogn, skal i Henseende til Skolevæsenets Udgifter regnes til det første eller til det andet Sogn. I Antledning heraf har Collegiet under 7de d. M. svaret, at det er overeensstemmende med det utvivlsomme Indhold af §. 5 i Anordningen af 29de Julii 1814, at hvad der saaledes er henlagt fra et Sogn til en Skole i et andet Sogn, bør i Henseende til Skolelønnens Udredelse, Skolebygningers Anskaffelse og Vedligeholdelse og øvrige Udgifter til Skolevæsenet, regnes til det Sogn, hvori den Skole ligger, til hvilken det ved approberet Plan er henlagt.

*) See Collegial-Tidenden, for bemeldte Aar, Side 964.

Ved Resolution af 14de Maj f. A. *) tillod Hs. Majestæt allernaadigst, at den aartlige Betaling, som ifølge Fundatsen for det Kongelige Døvstumme Institut i Kjøbenhavn af 17de April 1801, skal erlægges for de paa Institutet værende Elevers Kost, Klædning, Pleie og Reentlighed, maatte for Aaret 1817 udredes med 300 Rbdlt. for hver Eleve. Efter at Deconomus ved Institutet nu for Cancelliet har andraget, at han, uagtet Priserne paa nogle Fornødenheder ere faldne, ikke kan komme ud med det for Deconomien ved allerhøjeste Resolution af 8de Maj 1816 bestemte Betaling 250 Rbdlt. R. B., og derfor anholdt om, for Aaret 1818 at tilstaaes et Tillæg halvt saa stort som for 1817, altsaa 25 Rbdlt. for hver Eleve, har Cancelliet, med Hensyn til at Betalingen udredes af vedkommende Amts eller Kjøbstedsklasse, naar den ikke kan udredes af Eleverne selv, eller deres Forældre, corresponderet med de Deputerede for Finantserne, og da denne Authoritet fandt det Ansøgte overensstemmende med Billighed, indgik Cancelliet, som ogsaa heri var enigt, med allerunderdanigst Forestilling til Hs. Majestæt, om at der for hver paa Døvstumme Institutet værende Eleves Kost, Klædning, Pleie og Reentlighed maatte for 1818 betales 275 Rbdlt. R. B., hvilken Subst. Hs. Majestæt ved allerhøjeste Resolution af 25de f. M. bifaldt, hvorom derefter Circulaire til samtlige Amtmænd under 11te d. M. er expederet.

*) See Collegial-Tidenden for 1817, Side 471.

Leilige Embeder.

Under det danske Cancellie: Sognekaldet til Michaelis Kirke, i Fredericia, og Anneret Errihøe, under Ribe Stift, 719 Rbdlr. Til Formanden svares i aarlig Pension, efter Naadensaarets Udlob, 30 Edr, Rug og 60 Edr. Byg, som betales efter hvert Aars Capitelstart, tillige beholder han Præstetienden af Anneret Errihøe, dog Annergaarden undtagen. Prædikenen holdes til visse Tider paa Tydsk. — Det residuerende Capellanat til St. Michels Kirke i Slagelse, og dermed forbundne Heininge Sognekald, 257 Rbdlr. Den ansættende residuerende Capellan skal give Religions Underviisning i Slagelse Borger-skole; og Sognepræsten til St. Michels Kirke sammesteds oppebærer udeelt Indtægter af de accidentelle ministerielle Forretninger i Menigheden.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 4de Martz er den constituerede Assessor i Kjøbenhavns Politieret, Cancelliesecretair P. J. A. G. Eberlin, beskikket til virkelig Assessor i Retten. Den 7de, Premierlieutenant ved Hs. Majestæt Kongens Livcorps og Under-Cancellist ved Cancelliet, J. G. Pungen, constitueret til Assessor i bemeldte Ret.

Under General-Toldkammer og Commerces Collegiet: Den 18de Febr. er Commandeur af Garnisonen i Tranquebar og Commandant paa Fortet Dagsborg, Oberstlieutenant D. G. v. Stricker, for medelst Alder og Svagelighed, meddelte Afked i Naads af Krigstjenesten.

Collegial-Tidende.

Med kongelige allernaadigst Privilegium.

No. 15. Den 21de Marts 1818.

Trykt i det Kongl. Waisenh. Bogtrykkeri af C. F. Schubart & Co.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Lovgivning.

Under 31te August 1813 er emaneret en allerhøieste Placat angaaende Straffebestemmelser for Forbrydelser, forøvede af Fanger i Lugt- Kasp- og Forbedringshuset i Kjøbenhavn, hvilken Placat tillige foreskriver den Behandlingsmaade og Procesform, som ved Sager vedgaaende skal iagttages. Severe er det eragtet fornødent end videre at foreskrive skjærpede Bestemmelser med Hensyn til Sammenrottelse imellem Fangerne, der maatte være forbunden med noget som helst Slags Bold, og at anordne en særegen Behandling for slige grove Forbrydelsers Afstraffelse. De derom udgangne Bud indeholdes i Placaten af 16de Julli f. A. *)

Ved disse Placater er saaledes, forsaavidt det beroer paa Straffelovgivningen, sørget for Sikkerheds Opretholdelse i selve Straffe-Anstalten.

*) Se. Collegial-Tidenden, for 1817, S. 601.

Det blev derefter taget under Overveielse om det ikke med Hensyn til Fangers Undvigelse af denne eller hvilkensomhelst Straffeanstalt, skulde være passende: dels at fastsætte en betydelig Straf for den blotte Undvigelse af Straffehuset.

Dels at skjærpe Straffelovgivningen med Hensyn til dem, der, efter at have fundet Leilighed til at undvige begaae nye Forbrydelser, og dels at sætte alvorlige Straffe for dem, der, ved paa nogensomhelst Maade at understøtte Fangers Undvigelse, bidrage til den offentlige Roligheds Forstyrrelse.

Resultatet af disse Ventilationer have været følgende: Hvad for det første Straffen for simpel Undvigelse af Straffehusene angaaer, da er denne for Fangerne i Tugt- Kasp og Forbedringshuset heri Staden, ifølge Pl. 31 August 1813, §. 12, est. §. 4, enten tegemlig Revselse af Kat, Tapp eller Riis, indtil i 2 Dage, 27 Slag hvert Dag, eller eensomt Fængsel indtil 6 Maaneder. I de andre Straffehuse ansees samme med en arbitrair Revselse. Har Sammenrottelse fundet Sted, eller Undvigelsen endog tillige er forbunden med Vold imod Ting eller Personer, da stiger Straffen ifølge det citerede Lovsted, og Pl. 16 Juli s. A. §. 1 formedelst disse aggtaverende Omstændigheder, i første Tilfælde ved Tillæg af forlænget Straffetid fra 6 Maaneder og indtil 2 Aar, eller, naar Forlængelse er uanvendelig, ved Skjærpelse i Straffearbeidet, i sidste Tilfælde finder endog qualificeret Livsstraf Sted. For saadan med aggt

værende Omstændighed forbunden Undvigelse skjønt derfor ingen nye Straffebestemmelser at være fornødne, men derimod kunde det synes tvivlsomt, om det ei maatte være tilraadeligt med den blotte Undvigelse af Straffehusene at forbinde en betydelig Straf.

Det kan til Fordeel for denne Mening anføres, at da Fangerne ved deres Forbrydelser have tabt deres Ret til at tilfredsstille den naturlige Frihedsdrift, og Staten har en unægtelig Ret til at fordrø at de skulde blive paa det dem anviste Straffested, saa maae denne ogsaa aabenbar være besøiet til at anvende de fornødne Midler, for at holde dem der, og naar det nu engang ikke er gjørligt, at bevare dem saa nøje at Flugten bliver fysisk umulig (hvilken fysiske Umuelighed heller ikke let fuldkomment kunde tilveiebringes uden at gjøre deres Stilling særdeles haard) saa maa den, ved fraraadende Motiver, søge at gjøre Undvigelsen psykologisk umulig. Misdeberne kunne ei være berettigede til et saa stort Hensyn til deres Drift efter at tilbagevinde deres forbrudte Frihed, at Staten paa Grund af samme skulde opoffre noget af de gode Borgeres Rolighed og Sikkerhed. Det er isørigt vist at Undvigelse fra Straffeanstalterne skaber, forsaavidt at Straffelovene tabe i Virksomhed ved ethvert Haab, det gives til at unddrage sig sammes Førfølgning. Ogsaa er enhver undvigt Fange en for Medborgernes Roe og Sikkerhed farlig Person, hvis hjælpeløse Forfatning tvinger ham næsten til at begaae nye Forbrydelser, og i al Fald er den tungstelige Uroe,

som Efterretningen om Undvigelsen vækker i hele Districter et ikke lidet Onde.

Men disse ikke uvigtige Grunde uagtet formeente Cancelliet, at det ikke er tilraadeligt at straffe simpel Undvigelse anderledes en som hidtil, med legemlige Revsesser og eenligt Fængsel. For den Fange, der kan bruge Overlæg, maae allerede disse Under, i Forbindelse med den ringe Grad af Sandsynlighed, der er for at han vil undgaae Paagribelse, være affrækkende nok, og kan han ikke bruge Overlæg, vil neppe en større Straf være synderlig vicksommere. Det turde og være meget betænkeligt at sætte de undvegne Fanger i en saadan Stilling, at deres Skjæbne omtrent blev eens, hvad enten de tillige begik nye Forbrydelser eller ikke. Endelig er det vel saa, at Fangens naturlige Frihedsdrift ikke, efter den strænge Theorie, kan formene Staten at sætte haard Straf for Undvigelse, men det kan dog ikke nægtes, at den naturlige Følelse er imod at anvende saadan haard Straf, og Love, der ere i Strid med de naturlige Følelser, finde ikke let Overholdelse.

Hvad den blotte Undvigelse angaaer, formeente Cancelliet derfor ikke at burde bringe nogen Skjærpselse i Forslag i de hidtil gjeldende Regler, hvilke det for Resten staaer i Bestyrelsens Magt at udføre med større eller mindre Strængthed, eftersom Omstændighederne kræve det.

Naar en undvigt Fange, efter sin Undvigelse, har gjort sig skyldig i nogen nye Forbrydelse, saa

faaer selve Undvigelsen, naar den ikke har været forbunden med Sammenrottelse og Bølv (i hvilket Tilfælde, som foran bemærket, efter Pl. 31 August 1813 §. 12 og Pl. 16 Julii f. A. §. 1, betydelige Straffeonder ramme den Undvegne) efter de hidtil gjeldende Regler ikkun liben Indflydelse paa den Straf, Forbryderen har at lide. Det synes imidlertid, naar der sees hen til de foran anførte, med deslige Undvigelse forbundne, den offentlige Sikkerhed og Røe forstyrrende og Straffelovenes Authoritet svækkende Følger, aldeles passende, at Undvigelsen, foruden at paaføre den Paagjeldende den for simpel Undvigelse paabudne eller sædvanlige Straf af legemlig Revselse eller eensomt Færmyel, tillige kom i Betragtning, som en skjæpende Omstændighed, ved Bestemmelsen af Straffens Grad for den nye Forbrydelse, forsaavidt Lovene i saa Henseende overlade noget til Dommerens Etion.

Ved en saadan Bestemmelse vilde ubentvivl Straffen, i ethvert Tilfælde, hvor den af den Undvegne forøvede nye Forbrydelse var af samme Art som den eller de hvorfor han forhen var dømt, blive tilstrækkelig, efterdi vore Love tillægge Forbrydelsens Gjensagelse, især med Hensyn til den hyppigst foresaldende Forbrydelse, Tyverie, en saare betydelig Virkning. Men anderledes vilde det forholde sig, naar en undvegen Fange, især en Livsfange, efter Udbruddet, gjorde sig skyldig i en Forbrydelse, som ikke var

eensartet med den eller dem, hvorfor han forhen var
 straffet. En saadan vilde, efter de hidtil gjeldende
 Regler, ofte blive saa godt som aldeles ustraffet. Den
 for Exempel, der for Drab, Mordbrand, falsk Mønt-
 ning var dømt fra Livet, men benaadet med at hen-
 sættes til offentligt Arbejde paa Livstid, eller Hs.
 Majestæts Raade, kan, naar han undviger og begaaer
 Tyverie (den Forbrydelse, som meest er at bestrygte af
 de undvegne Fanger) saafremt han ikke tillige forhen
 har været dømt for denne Forbrydelse, ikkun straffes
 som for første Gang begaaet Tyverie, og, hvis dette
 ikke har været forbundet med Indbrud i beboede Huse
 om Nattetider, eller af andre særdeles Uarsager
 hører til det Tyverie, Loven kaldet grovt Tyverie,
 vilde blot Forordn. af 20 Febr. 1789, §. 1, paa
 ham være anvendelig, og da den der bestemte Straf
 af indtil 2 Aars Forbedringshuus Arbejde, opsluges
 af den der alt er ham paalagt, vilde han i det højeste
 blive at ansee med en Begems Revselse, som hører
 til Disciplinærstraffene i Straffeanstalten, og her
 kunde bruges som Surrogat for den Straf, han ved
 sin Stilling er sat ud af Stand til at udstaae.
 Det synes imidlertid aldeles ubetænkeligt, om den
 Paagjældende, i det opgivne Tilfælde, straffedes paa
 samme Raade, som om det var ved Tyverie han
 havde paadraget sig den forrige Straf, og altsaa
 efter Forordn. af 20de Febr. 1789, §. 5, tilfandtes
 at kagstryges, brændemærkes og igjen indsættes til
 Livstids offentligt Arbejde, under streng Bevogtning;

thi har han end ikke viist et saa stærkt Hang til Dyverie, som han, under sidst anførte Forudsætning, vilde have robet, saa har han igjen viist Hang til flere forskjellige Slags Forbrydelser, og hans Stilling kræver i begge Tilfælde lige Straf, for at afstrække ham fra nye Forbrydelser. Cancelliet antog derfor, at naar en undvegen Fange gjorde sig skyldig i en Forbrydelse af en anden Art, end den, hvorfors han forhen var hensat i Straffeanstalten, den ham forhen paalagte Straf da maae tillægges samme Virkning til at stærpe Straffen for den nu begaaede Forbrydelse, som om de havde været af samme Art; hvilket da maatte gjælde, hvad enten den forrige Straf var bestemt ved Dom, eller ved en benaadende Resolution; ligesom og Hensættelse paa Hs. Majestæts Naade i denne Henseende synes at burde have samme Virkning, som om den Paagjældende havde været hensat paa Livstid.

Naar en Fange, der alt ev straffet med Brændemærke, undviger, og begaaer en nye Forbrydelse, som, efter de gjældende Love, for en anden vilde medføre Høndømmelse til Straffearbejde, har Cancelliet troet, at burde tilraade Anvendelsen af Livsstraf. For en saadan Forbryder er der ikke nogen anden Straf, der kan afstrække ham fra Forbrydelsen, og Stagen er ustribigen beseiet til at vælge Straffene saaledes, som det, til Sikkerheden at opretholde, er fornødent, uden at Lighed imellem det Onde, Forbrydelsen medfører, og det, hvori Straffen bestaaer, udkræves. I Særdeleshed tager Staten, med

Grund, ved at anordne Straffens Art og Størrelse, fejnligen Hensyn til Personernes Stilling og Forhold, forsaavidt disse have Indflydelse paa Straffens sandsynlige Virksomhed eller Uvirksomhed; blandt andet tillægges den Personernes foregaaende Wandel stor Virkning paa Forbrydelsens Afstraffelse. Og det skjønnes ikke, hvorfor ikke Straffen, formedelst gjentagen Brøde, ligesaavel kan gaae over til Livsstraf, naar den, der kommer samme nærmest, allerede er blevet anvendt, som Gjentagelsen ofte virker, at Frihedsstraf anvendes istedetfor Pengestraf, Hensættelse til Straffehusene i Stedet for Fængsel, og saa fremdeles. Endelig kan flige Forbryderes æreløse Trælkeliv ikke antages at have lige Værd med Andres Liv, ja Døden er for dem endog mindre Straf, end en vanærende Frihedsstraf for den, der forhen var i Besiddelse af Frihed og borgerlig Ære.

Med Hensyn til den anden Deel af den omhandlede Undersøgelse, nemlig "hvortledes Andre, der understøtte Undvigelse fra Straffeanstalterne bør straffes" bemærkedes følgende:

Den gjeldende Lovgivning er i saa Henseende vistnok ikke fyldestgjørende. Det manglede den ikke blot paa omfattende og fuldstændige Bestemmelser besaaende, men, de hidhenhørende Forordninger som den indeholder, hindre endog Domstolene i at tilkjende dem, som i saa Maade gjøre sig skyldige, saadan Straf, som man, for den almindelige Sikkerhed, kunde ønske. Norske Lovs 1—17—10 sætter Straf af at have forbrudt Fred og Boestod, for

den, som, med Vold, tager nogen Fange bort, ud af Fængsel, eller fra Retten og Executionen. Men, foruden at denne Artikel ikke findes i Danske Lov, kan den neppe heller, efter sit Indhold, anvendes, hvor ikke Fangens Befrielse er forbunden med Vold. De i samme bestemte Straffe ere heller ikke de meest hensigtsmæssige. Fr. af 21de Septbr. 1695 fastsætter, at de, der, enten vidende, eller ved Nødsløs Baretægt, befordre en for Mord eller Drab anholdt Persons Undvigelse af Fængsel, skulle straffes paa deres Boeslod, og, efter Sagens Bestaaffenhed, tilligemed Arbeide i Jern for deres Livstid, dog med Undtagelse af dem, der ere benåbøede med egen Jurisdiction, eller Dyrighedsembede, hvilke skulle have deres Jurisdictioner eller Bestillinger forbrudte, og, efter Sagens Bestaaffenhed, deres Boeslobber. Denne Anordning har dog, som dens Præmisses vise, kun Hensyn til Befrielse af saadanne Forbrydere, der endnu henses i Fængsel, før Dom over dem er affagt. Den er desuden meget speciel, forsaavidt den blot angaaer Morderes og Drabsmænds Borthjælpning, ligesom og den Deel af Straffen, der ordentligviis skulde finde Sted (Boeslods Forbrydelse) ikke hører til det hensigtsmæssige og virksomste Straffeslags, og Straffens Maximum vil, paa Grund af sammes Stronghed, kun blive anvendt, hvor særdeles aggraverende Omstændigheder tale imod den Paagjældende. Fr. af 29 Juni 1764 bestemmer Mulct af 100 Rdlr. for dem, som befindes at have givet Anledning til, eller været behjælpelige i nogen Fæstningslaves Forhælelse eller Bortømmelse. Denne Anordning vil ubentvivl, i alle de Tilfælde, hvor

ingen anden Lovbestemmelse er anvendelig, blive taget til Regal ved Fastsættelse af Straffen, for den der beforder nogen Fanges Undvigelse af en Straffeanstalt; men det er ude ntvipt aldeles Indlysende, at en Mulct af 100 Rbdlr. S. B. er en heel utillstrækkelig Straf, for en Handling, der i saa høi Grad forstyrer Borgernes Sikkerhed og Roelighed. Iøvrigt synes det at Lovgivningen om Tyvshæleri maatte være anvendelig, forsaavidt det er en Tyvsfange, nogen vittetlig har befriet; thi blandt de flere Maader, hvorpaa man kan hælde med en Tyv, er ogsaa den, ved positive Handlinger at hindre den straffende Retfærdighed fra at forfølge ham; hvilket ei maae forveksles med den blotte Undblæelse af at angive og forhindre Forbrydelsen, hvilken Undblæelse, efter de danske Love i Almindelighed ikke medfører Straf.

En nye almeenanvendelig Straffebestemmelse, der kunde afgive tilstrækkeligt Motiv for de Paagjeldende til at afholde dem fra den omhandlede Lovovertrædelse og tillige indeholde forskjellige Gradationer af Straf efter Forbrydelsens større eller mindre Strafverdighed, synes derfor at være fornøden. Cancelliet har formeenet at flereaarigt Fæstnings- eller Rasphuus- eller hvis den Skyldige er en Qvindesperson, Forbedringshuus- Arbejde, kunde være en passende Straf for den der underløtter Fangers Undvigelse af Straffeanstalterne, være sig ved hvilkefomhelst foregaaende Handlinger. En saadans Brøde bestaaer ikke blot deri, at han lovstridigen hindrer den eller de Undvegnes vedbørlige Afstraffelse, og saaledes hidrager til at svække Lovens Kraft. Den har endnu en anden strafværdigere Side, den nem-

lig, at han derved udsætter den almindelige Sikkerhed for nye farlige Brud fra den eller de befriede Personers Side. Forbrydelsen røber saaledes en mod Medborgerens Sikkerhed aldeles ligeagtlig, ja endog fjendtlig Tænkemaade. Den nuanceres i øvrigt ved de befriede Fangers Tal og Farlighed, saavel som ved den Paa-gjældendes større eller mindre Andeel i Undvigelsen, de Midler som bruges, hans Hensigt dermed, samt den Stilling, hvori de Undvegne sættes. At bringe disse Nuancer under naaigtige Regler, turde være ugjærligt, At fastsætte Straffen i et bestemt Forhold til de Fangers Straf, hvis Undvigelse den Paa-gjældende har understøttet, giver ikke saa stor Forholdsmæssighed, som det ved første Dristelse synes; thi det er ikke blot det Brud, han gør paa Straffelovene, ved Fangernes Befrielse fra den forskyldte Straf, men, som i det Foregaaende bemærket, tillige, og fornemmelig, den Fare for nye Forbrydelser som det Offentlige udsættes for, der indeholder Grunden til Handlingens Strafverdighed; og den staaer ei i geometrisk Forhold, til den den Undvegne forhen idømte Straf. De øvrige forberørte Omstændigheder, som har komme i Betragtning ved Siden af de befriede Fangers Strafverdighed, vilde og derved blive aldeles udelukkede; ligesom og ethvert bestemt Afsnit vilde være vilkaarlige, og lede til Misforhold, hvilket fremmede Love, der have brugt denne Methode, tilstrækkelig godtgjøre. Man vilde derfor uden tvivl gaae sikrest og hensigtsmæssigst frem ved at bestemme et Minimum af Straf for denne Forbrydelse, hvilket antages at kunne fastsættes til 6 Uars, og et Maximum

som formeentes at kunne være 10 Aars offentligt Arbejde og derhos at foreskrive Dommeren, hvilke Omstændigheder han ved at vælge imellem de forskjellige Gradationer af Straf, fornemmelig havde at see hen til. Ved en saadan Fremgangsmaade vil der uden tvivl blive Leilighed til i ethvert Tilfælde at straffe Forbryderne efter Fortjeneste.

I mindre Grad strafværdig end den der medvirker til Fangers Undvigelse, er den, der, uden saadan Medvirkning eller foregaaende Aftale blot, efterat Undvigelsen er iværksat, vidende huser og hæler en af de Undvigte. Forbedringhuus Straf fra 8 Maanedes til 2 Aar formeentes at kunde være passende for en Saadan. Den som aldeles ikke har vidst, at den, han saaledes husede og haledes, var en undvigt Fange, kan dog naturligviis ikke ansees med fornævnte Straf; men Skjodesløshed ved at huse en ham ubekjendt Person, der ei var forsynet med Pas og Beskeed, som viser at han er umistænkelig, uden desuagtet at gjøre Anmeldelse derom til Politimesteren eller andre Bedkommende, fortjener uden tvivl, at ansees med en klæffelig Mulct, efter Forseelsens Grad, og den Skyldiges Formues Værfaffenhed; thi foruden at sliq Person ved sin Skjodesløshed og Ligegyldighed skaber det Offentlige, kan og let dolus her skjule sig under culpa, og denne sidste maa derfor ei behandles allfor lemfældig. En saadan Mulct af Beløb 10 til 50 Rbdlr. S. B. er desuden, hvad Ryspolitie Districterne angaaer, allerede ved Pl. af 28 Febr 1817, §. 13, hjemlet for hver

Nat nogen uden Anmeldelse huser en fremmed ei med
 Vas eller Beseed forspnet Person.

I øvrigt fandt Cancelliet, at der ved ovennævnte
 Straffebud, for dem, der ved positive Handlinger
 befordre en Fanges Undvigelse fra Straffeanstalten,
 eller siden ved at huse og hæle ham, hindre hans
 Paagribelse, ikke var Grund nok til at undtage dem
 Undvegnes Egteskælle eller nære Paarørende fra de
 foranstøede Bestemmelser, da den offentlige Orden
 og Sikkerhed vilde lide under sliq Undtagelse, men at
 det maatte overlades Dommeren ved Bestemmelsen af
 Straffens Grad, at tage billigt Hensyn til sliqe Forhold,
 som til en Tilregneligheden nedsættende Omstændighed.

I Overeensstemmelse med det foranstøede indgik
 Cancelliet med allerunderdanigst Foreskilling til Hs. Na-
 jestæt, og det behagede Allerhoistamme ved Resolution
 25de f. M. allernaadigst at approbere Cancelliets
 Indstilling, hvorefter under 1ste Marts udgik en
 Forordning, saa lydende:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naabs
 Konge til Danmark, ic. ic. Gjøre vitterligt: at, ligesom
 Vi, med Hensyn til Tugt, Rask- og Forbedrings-
 huset i Kjøbenhavn, have, ved Vore Placater af 31te
 August 1813 og 16de Juli 1817, foreskrevet saa-
 danne Straffe, som Vi, til Sikkerhedens Oprethol-
 delse, have fundet fornødne for de Handlinger, hvorved
 de sammesteds hensatte Fanger gjøre Brud paa den
 indvortes Fred og Orden i Stiftelsen, samt anordnet
 en for sliqe Forbrydelsers eller Forskellers Afstraffelse
 passende Behandling, saaledes have Vi end videre

anset det nødvendigt, ved nogle stærpende Lovbestem-
melse yderligere at beskytte Borgerfamfundet mod
nye Forbrydelser af Fanger, der undvige enten fra
Ovennævnte Straffehuus, eller fra noget andet Straffes-
arbejdssted, samt at lætte alvorlige Straffe for dem,
der ved, paa nogenformelt Maade, at understøtte
saadan Undvigelse, bidrage til den offentlige Roligs-
heds Forskyttelse.

Vore Bud, i foranførte Hensende ere, som følger:

§. 1.

Naar en Fange undviger enten fra Fængsels-
arbejde, eller fra et Tugt- eller Forbedringshuus, eller
fra nogen anden Straffeanstalt, som er eller i Fremtiden
indatte blive oprettet, og derefter begaaer nye For-
brydelser, bør Undvigelsen betragtes som en stærpende
Omstændighed ved Bestemmelsen af Straffens Grad
for den nye Forbrydelse, forsaavidt Lovene i saa Hens-
seende overlade noget til Dommerens Skjon; og des-
tragtet bør han, i Straffeanstalten, udstaae behørig
Røvselse for sin Undvigelse, i Overensstemmelse med
hvad der i Pl. af 31te Aug. 1813 er foreskrevet. *)

§. 2.

Saaferm den Forbrydelse, hvori Fangen, efter
sin Undvigelse, gjør sig skyldig, er af anden Art end
den, hvorefter han var hensat til Straffestedet, bør dog
den ham søchen paalagte Straf have samme Virkning

*) Disse Udtryk medføre, som man let indseer, at Pl.
for Kjøbenhavns Tugt- Hus og Forbedringshuus af
31 August 1813, forsaavidt den bestemmer de Røvsel-
ser, som, for simpel Undvigelse af Straffeanstalten,
skulle finde Sted, analogt bør anvendes paa de øvrige
Straffeanstalter.

til at skjærpe Straffen for den nu begaaede Forbrydelse, som om den havde været af samme Art. Saaledes skal den, der er hensat til Strafarbejde for Livstid, skjændt for en anden Forbrydelse end Truerie; naar han undviger og gjør sig skyldig i denne sidste meldte Forbrydelse, straffes efter Fred. af 20de Febr. 1789, §. 5. Herved skal det agtes lige enten den Straf, hvormed han saaledes allerede var belagt, var bestemt ved Dom eller ved en benaadende Resolution, og Hensættelse paa Bor Raade skal, i denne Henseende, have samme Virkning som Hensættelse paa Livstid.

§. 3.

Hvis nogen, der alt er straffet med Brandmærke, undviger og begaaer en nye Forbrydelse, som, efter de almihdelige Love, og uden Hensyn til de ham forehen overgaaene Domme, vilde medføre Høndømmelse til offentlig Arbejde, bør han have sit Liv forbrudt.

§. 4.

Enhver, som, være sig ved hvilken som helst foregaaende Handling, befordrer nogen i Straffeanstalten hensat Forbryders Undvigelse, straffes med Arbejde fra 2 til 10 Aar, hvis det er en Mandsperson, i Fængslingen, men hvis det er en Qvindesperson, i Forbedringshuset. Ved Bestemmelsen af Straffens Grad bliver det at tage Hensyn til den Børthjulpnes Færlighed, samt til den Omstændighed, om een eller flere ere undvegne, saa og til Gjerningens Anledning, det Større eller mindre Overlæg, hvormed den er øvet, og alt hvad der ellers forøger eller nedsætter dens Tilregnelighed.

§. 5.

Den, som vidende huser og hæler en fra nogen af de forommeldte Straffeanstalter udløben Fange, uden, ved foregaaende Aftale, eller i andre Maader, at have gjort sig skyldig i den ubi §. 4 omhandlede Forbrydelse, ansees med Forbedringshuusarbejde fra 8 Maanedes til 2 Aar efter Sagens Beskaffenhed. Men dersom den Paagjeldende, efter Omstændighederne, maa antages, vel at have været uvidende om, at det var en undviget Fange, han husede og hælede, men dog, i saa Henseende at have viist Skjodesløshed og Egehjælpighed, bliver han at ansee med Mulct, af fra 10 til 100 Rbdtr. S. B., efter Forseelsens Grad og hans Formues Beskaffenhed.

Hvorefter de Vedkommende ic. ic.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 1ste Martz er Sognepræst for Haderup Menighed H. J. Battcher, beskikket til Sognepræst for Kollerup og Feldberg Menigheder i Viborg Stift, forhenværende ordineret Lærer for Skierøge Menighed i Finmarken D. Plesner, til Sognepræst for Dls, Hørbye og Dostrup Menigheder i Viborg Stift; Sognepræst for Øster og Vester Alling Menigheder J. C. Valeur til Sognepræst for Drenn og Ginderup Menigheder i Aarhus Stift; Exam. jur. C. Nyborg til Procurator ved Underretterne i Sjens Stift; Sognepræst for Brøndum, Sjem og Thorup Menigheder under Viborg Stift A. Jungeresen efter Ansøgning i Raade og med Pensjon entlediget fra bemeldte Embede og derhos beskikket til Consistorialraad med Rang. Den 13de Marti Cancellieraad J. M. Berg til Skouboegaard i Fyen til virkelig Justitsraad.

Under General-Postdirectionen: Den 10de Marti er Krigsassesor og forhenværende Postfører P. C. Braes udævnet til Postfører paa Routen mellem Kolding og Aalborg.

Collegial-Tidende.

Med kongelige allernaadigst Privilegium.

No. 16. Den 28de Marts 1818.

Trykt i det Kongl. Waisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubert.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Justitsfag.

Den 27de Julii s. A., om Formiddagen mellem Kl. 9 og 10, bemærkede en paa Marken arbejdende Bonde, at Røg stod ud af Taget paa Stræder Henriks Heeschs Huus, beliggende i den saakaldte Bloomsche Wildniß, i det Holstenske. Han ilede derfor til med sine Folk, for at slukke Ilden før den kom til Udbrud, og blev ved sin Ankomst til Huset af Heeschs Kone Katrine Møller, anmodet om at hjælpe, da, som hun sagde, Huset indvendigt var gandske bespændt med Ild. Men da han vilde gaae op paa Loftet, fraraabede hun saadant, fordi alting der var i Brand, men han steg besvungen derop, og fandt da Ilden ulme i Straataget og noget Ild nedfalden fra samme i en Quantitet Bonnehalm; Loftet var forresten tomt. Det lykkedes ham ved sin Karls Hjelp

ning, at de især ved Bidrag til andre Brandlidte vare somne saameget tilbage, fremavlede den Tanke hos dem, at de med deres 5 Børn kunde hjælpes af at deres Nød, ved at afbrænde deres Huus. Heesch havde nemlig forsikkret 80 Rbdlr. Sølvmynt, i det colmariske private Forsikringselskab, og var derefter endvidere i det Borsflether blevet optaget som fuld Interessent, saa at han fra disse Selskaber kunde gjøre Regning paa, i Tilfælde af Tilfælde, at orholde en Erstatning af 746 $\frac{2}{3}$ Rbdlr. Sølvmynt, hvilket var langt mere end hans Boehave var værd, og, med Tillæg af Brandforsikringssummen for Huset, vilde sætte ham istand til at opbygge dette af nyt, og afbetale sin Gjæld. Denne høie Assurance var isørigt ikke bevirket ved Svig fra Heeschs Side, men var en Følge af det Borsflether Selskabs Indretning, i det samme ikkun optager fulde Interessenter, hvilket skeer uden nogen Undersøgelse af de forsikkrende Effecters Værd, ligesom den hele forsikkrede Sum i Tilfælde af Tilfælde udbetales, uden Hensyn til Skadens Størrelse. I lang Tid talede begge Ægtesfolk jævnlig med hinanden om at de kunde hjælpes ved at brænde Huset af. Manden har tilstaaet, at han først fandt herpaa, og yttrede sig derom til Kone, hvorimod denne ikke har gjort bestemt Forklaring om, hvem Planen først kom fra. Heesch, der ei selv følte sig istand til at udføre Misgjerningen, spurgte sin Kone om hun kunde bringe det over sit Hjerte, men hun bismægtede saadant; han gjorde

henbe derhos opmærksom paa, at hvis hun vilde sætte Ild paa Huset, maatte hun passe vel paa Vinden, for at Naboernes Huse ei skulde komme til Skade; og den Dag Ilden blev paasat var Vinden ogsaa svag, og Naboehusene, af hvilke det nærmeste ligger 48 Alen borte, vare efter sammes Retning uden for Fare. Deres Trang var isvrigt, efter Heesch's Forsikring, paa den Tid saa yderlig, at de maatte leve af Salt og Brød, og Smerten herover, samt Sorgen over at han ei kunde betale sine Creditorer, betog ham saaledes, at han ei vidste hvad han skulde gribe til.

Den Dag, Ilden blev anlagt, fandt ingen Samtale besangaaende Sted imellem dem, og Manden forsikrer, at have været uvidende om, at Gjerningen da skulde udføres. Han var om Morgenen tidlig med sin Svend gaaet til et af Naboehusene, for der at udføre noget Skræderarbejde, og efter hans Bortgang søgte Konen, som hun forklarer, sig med en uimodstaeltig Magt grebet af den Tanke, at hun nu maatte fuldføre Gjerningen. Efterat hun derfor havde forviiset sig om, at der ingen Fare var at befrygte for Naboernes Huse, antændte hun noget Bønehalm, som hun paa tvende Steder puttede ind i Taget, og gik derefter ned i Huset for at oppebie Ildens Udbrud. I det hun tillige sølede med at bierge noget Lsi. Da en Naboekone ved Røgen kom til, søgte hun allene at redde sine Børn; Manden kom imidlertid ogsaa hjem, for at bierge deres Bøehave,

Den holstenſke Over-Criminalret har antaget, at til Begrebet om en fuldbragt Brandſtiftelse udfordres, at den anlagte Ild ſkal blusse op i Flamme, og har derefter beſtemt corpus delicti i nærværende Sag derhen, at her er en efter Gjerningsmændenes Villie og Virksomhed fuldendt Brandſtiftelse, men hvis Fulbringelse ved den tilitende Hjælp blev hindret. Det er efter Rettens Skjøn klart, at her ingen ſaadanne Omſtændigheder indtræffe, der for Katrine Møllers Bedkommende kunde hæve eller formindſke Tilregneligheden; thi den Magt, hvormed hun udſiger at være drevet til den længe paatænkte og omtalte Forbrydelses Udøvelse, er ikke andet end den tilſidſt uimodſtaelige Lyſt til ſaaledes at afhjælpe ſin Trang, og kan ei formindſke hendes Straffskyld. Acterne udviſte desuden, at ſaavel hun ſom Heeſch fuldkommen indſaae Gjerningens Lovſtridighed. Hvad Henrik Heeſch angaaer, da har Retten anſeet ham ſom intellectuel Ophavsmand til den af hans Huſtroe forøvede Misgjerning; da han, efter egen Tilſtaaelse, førſt har bragt ſamme paa Bane, ſom Midlet til at forbedre deres Forfatning, ved diſſe Udladelſer har beſtemt hendes Villie, ſiden i lang Tid har underholdt den hos hende derom fremvirkede Tanke, og bidraget til at det vakte Forſæt ei uddøde; endelig har han rigtig nok, i god Henſigt, givet hende Raad og Veiledning angaaende hvorledes hun med mindſt Fare for Naboerne kunde fuldføre Forbrydelsen. I denne hans intellectueller Indvirkning har Retten

fundet den middelbare Grund til hendes Forbrydelse, ved hvilken dog tillige hendes egen Forbeel og sørgelige Forfatning have været medvirkende Aarsager, ligesom hun paa selve Gjerningsdagen ei ved ham er blevet bestemt til Fuldforeffon.

Angaaende Straffen for disse Forbrydere, da har Retten bemærket, at efter Lovens Bud og herskende Retbrug, straffes simpel Brandskiftelse i Hertugdømmet Holsten med at halsbugges med Dre. Da in casu Forbrydelsen, som forårsøret, ei er consumeret, kan Livsstraf ei komme til Anvendelse, den næste Straffegrad, nemlig offentlig Arbeide for Livstid, synes ei heller, efter Omstændighederne, at paa sig paa nogen af de Skyldige, uagtet Følgerne kun ved et Tilfælde ere forebyggede. Der gives nemlig intet bestemt Lovbud, som fastsætter saadan Straf for den fuldbendte men ei fuldbragte Forbrydelse, og der vare flere Omstændigheder, som talte til Forbeel for de Paagjeldende. Deres Forestillinger om Handlingens Strafverdighed bleve fordunklede ved Familiens Nød, ved den Letshed, der, efter de private Brandforsikrings Selskabers feilfulde Indretning, frembødes til at afhjælpe samme ved Husets Afbrændelse, og ved den ringe Vanskelighed, Udførelsen havde; for Kattrine Møller, som udførte den forskyndte Plan, maatte det og tjene til Straffens Nedsættelse, at hendes Mand, istedetfor at afholde hende fra Forbrydelsen, meget mere formaæde, tilskyndede og raadede hende til samme; endelig er

Gjerningen forøvet under Omstændigheder, der meget formindskede dens Færlighed. I Betragtning af alt dette fandt Retten, at Straffen kunde bestemmes til 15 Aars Tugthuusarbejde for Katrine Møller og lige Arbejde i 10 Aar for Heesch.

Efterat denne Dom tilligemed Sagens Omstændigheder, fra det kongelige Slesvig-holsten-lauenborgske Cancellie, allerunderdanigst var blevet Hs. Majestæt foredraget, behagede det Allerhøiøstamme, under 23 Januar d. A., allernaadigst at formilde den Katrine Møller idømte Straf derhen, at hun ikkun hensættes 10 Aar i Tugthuset, og for Henrik Heesch's Bedkommende at stadfæste Dommen; hvorom derefter et allerhøieste Reskript afgik til Retten.

Lovgivninger.

Det er bekvædet, at danske Skippere stundom paa en leifindig og lovstridig Maade affledige deres Skibsfolk i fremmede Havne, hvorved disse ikke alene undgaae den Straf, de ved deres Forhold kunne have gjort dem skyldige til, men der endog gives dem Leilighed til at undbrage dem fra deres Pligter som Indrullerede. For at raade Bod paa denne Ufæik ansaae det kongelige General-Toldkammer- og Commerce-Collegium, efter foregaaende Correspondence med det kongelige Admiralitets- og Commissariats-Collegium det for nødvendigt, at der blev indfjærpet de danske Consuler paa fremmede Steder adskillige Regler med Hensyn til Skibsfolks Affledigelse, og fandt det iblandt

andet henfigtsmæssigt, at der bevirkedes en Modification i Lovens 4—1—9 Artikel derhen, at Skipperen, naar han maatte sætte nogen af sit Mandskab i Land i det Tilfælde bemeldte Lovsted hjemter, nemlig naar den Paagjældendes Forhold har været saaledes ombord, at Dyrer, Mord eller anden Ulykke ved ham er at befrygte, havde at overleverer ham til Consulen, for at han af denne kunde hjemsendes til vedbørlig Straffs Lidelse. Det fandtes end videre, at en Skipper maatte være uberettiget til at sætte nogen af sine Folk i Land i det Tilfælde 4—1—15 Artikel omhandler (nemlig naar nogen, uden Foye, straffer Skipperens Koft, eller forsættelig spilder Bl og Mad) med mindre hans Forhold var af den Bestaafenhed, at Mytterie eller anden saadan Ulykke deraf var at befrygte, i hvilket Tilfælde altsaa 4—1—9 Artikel med den foreslaaede Modification maatte finde Anvendelse.

I Overeensstemmelse hermed indgik Cancelliet, under hvis Ressort den omhandlede Forandring i Landsloven henhørte, med allerunderdanigst Forestilling til H. Majestæt, og det behagede Allerhøist samme under 25de f. M. allernaadigst at bifalde Cancelliets Indstilling. Der udgik derpaa under 1ste d. M. en Placat, af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade, Konge til Danmark, ic. ic. Gjør vitterligt: da Vi have fundet, at de Bestemmelser, som indeholdes i Lovens 4de Bog 1ste Capitel 9de og 15de Artikler,

efter de nærværende Omstændigheder, tildeels behøve Forandring, saa byde Vi som følger:

- 1) Lovens 4de Bog 1ste Capitel 9de Artikel skal være forandret derhen, at, naar en Skipper, ifølge dette Lovsted, er berettiget til at sætte nogen af Skibsmandskabet, som derimod forser sig, i Land paa fremmede Steder, bør han overlevere dem Skuldige til en dansk Consul, for at han af denne kan hjemsendes til Straff Lidelse i Overensstemmelse med Lovens Grundsætninger;
- 2) I det Tilfælde, som Lovens 4—1—15 omhandler, skal Skipperen for Fremtiden være uberettiget til at sætte Skibsfolket i Land, med mindre det udviste Forhold er forbunden med saadanne Omstændigheder, at Mytteri eller anden Ulykke deraf lader sig befrygte, og altsaa Lovens 4—1—9, i Forbindelse med §. 1 i denne vor Anordning er anvendelig.

Hvorefter alle Vedkommende, ic. ic.

Ved allerhøieste Rescript af 16de Dennes er Cancelliet tilhændekommet en Parolbefaling af følgende Indhold:

Vor Parolbefaling af 11te Julii 1807, saalydende:
 "ingen Patrouille, Vagt eller Skildvagt bør taale det Ringeste, der er vanærende, og de, som understaae sig, at sætte sig op imod disse,

eller ikke ville følge det, der befales, maae, naar de ikke strax kunne arresteres, falde og ligge paa deres Gjerninger."

tillægges herved følgende yderligere Bestemmelse:

Naar nogen enten sætter sig op imod en Skildevagt, eller ikke vil følge, hvad af ham befales, eller gjørligen overfalder ham, da maa Skildevagten bruge sit Vaaben mod den eller de heri Skyldige; og Enhver, som ved sliq Leilighed kommer til Skade, eller bliver nedlagt, skal ligge paa sin Gjerning. Skulde derimod Nogen, uden gjørlig Modsættelse, haane en Skildevagt med Skjeldsord eller andre fornærmelige Udtalelser, bliver den Paagjeldende, enten strax, eller saasnart han kan paagribes, at arrestere, og maae ei løslades, forinden Sagen mod ham er paadømt; Skildevagten, der anmelder at være paa saadan Maade af Een eller Flere fornærmnet, skal være berettiget til at beedige denne sin Rapport's Rigtighed, og i saa Fald agtes som et lovfast Vidne, saaledes, at, om end ikke videre Beviis kan erhverves mod den Paagjeldende, skal dog denne i alle Tilfælde ei alene være uberettiget til at fordre Dpretning for Arresten, men endog tilpligtes at betale de af hans Arrest og Varetægt m. m. flydende Omkostninger.

"Det om enkelte Skildevagter her befalede skal ligeledes gjælde for Vagter og Patrouiller."

I Overensstemmelse med Hs. Majestæts allert.

høieste Befaling, blev dette, under 17de d. M. bekendtgjort ved en Cancellieplacat.

Oldermanden for Garverlauget her i Staden har andraget, at Slagterne, i det de astrække Huderne af de slagtede Creaturer, jævnlig tilføie dem Indsnit og Huller, hvilke Garverne ikke kunne bemærke, saalænge Huderne ere raare, saa at de, efterat have barket dem, neppe kunde erholde det Halve af det, de have kjøbt dem for. Paa Grund heraf har bemeldte Oldermand foreslaaet, om det maatte blive fastsat som Vilkaar ved Slagterlaugets Svendestykke: at den, der gjør Proven, tillige skulde astrække Huderne og Skindene af de Creaturer, som han isølge allerhøieste Resolution af 16de August 1815 *) er pligtig at slagte, uden at beskædiges dem med Huller eller Indsnit. Saavel Oldermanden for Slagterlauget, som Magistraten fandt dette Forslag gavnligt, og Cancelliet, der heri ogsaa var enig, indgik herom med allerunderdanigst Forestilling til Hs. Majestæt, hvilken Allerhøiestsamme ved allernaadigst Resolution af 4de d. M., behagede at bifalde, hvorefter under 18de Dennes er udfærdiget Rescript desangaaende til Kjøbenhavns Magistrat.

*) See Collegial-Ribenden for bemeldte Aar, No. 36, Side 567—568.

Blandede Efterretninger.

Afgangne Statsraad Ole Dalgaard's Legatum ved Frederiks Hospital, havde ved Aarets Udgang 1816, eller ved Regnskabets Afslutning for bemeldte Aar, i rentebærende Fonds Capital

23,340 Rbdlr. S. B. og 850 Rbdlr. N. B.

Beholdningen i Kasse var 228 Rbdlr. 15 1/2 f.

Indtægten i Aaret 1817:

- a) Renter af den Deel af Fonds Capitalen, som er udsaaet imod Pante-Obligationer, Deposita Kasse og andre Obligationer

855 R. 5 Ml. 4 f.

- b) Udbytte, eller Renter af Species Bankactier, eller nu uopførte Kongelige Obligationer 675 — —

1530 R. 5 Ml. 4 f.

1759 Rbdlr. 3 1/2 f.

Udgift for Aaret 1817:

For Legatets Regning er hele Aaret pleiet og helbredet, paa 8 dertil bestemte Senge, 63 fattige Syge, hvorfor Udgiften er

1629 R. 45 f.

I Kasse den 31te Decbr. 1817: 129 R. 54 1/2 f.

Fonds Capitalen bestaaer ubi:

1) 5 første Prioritets Pante-			
Obligationer	13,150	Rddlr. S. B.	
2) 1 Dito Pante-			
Obligation			850 R. N. B.
3) 2 hele Species			
Bank = Actier,			
eller nu uopfige-			
lige kongelige			
Obligationer	7200	Rddlr. S. B.	
4) 9 Qvart Dito,			
ligeledes nu			
uopfigelige kon-			
gelige Obligationer	1800	— —	
5) 6 kongelige Un-			
nuitets Obligas-			
tioner	690	— —	
6) 1 Deposito			
Kasse Obligation	500	— —	

Summa 23,340 Rddlr. S. B. 850 R. N. B.

Fra 17de Febr. 1800, da dette Legat begyndte at virke, indtil 31te Decbr. 1817, har det forhjulpen i alt 1274 fattige Syge til frie Kuur og Pleie.

Hos Cancelliet er forespurgt, om der bør tilsvares den ved Forordningen af 25 Jan. 1805 paabudne Afgift til Justitsfondet af den Recognition, som den Egtfælle, der sidde i uskift Boe efter dens il meddelt Bevilling, har at erlægge. Herved har

Cancelliet ved Skrivelse af 17de d. M. til vedkommende Dverøvrighed svaret, at efter Sportel-Reglementet af 22de Marts 1814, §. 156, bør Afgiften erlægges af den ommeldte Recognition, som af ethvert andet Slags Retsgebyr.

Ledigt Embede.

Under det danske Cancellie: Søborg og Gilleleje Sognetalb i Sjælland, 420 Rbdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 18de Marts er Sognepræst for Bisbye og Heltborg Menigheder i Aalborg Stift, K. Graah, beskikket til Sognepræst for Slotsbjergby og Sludstrup Menigheder i Sjælland; Sognepræst for Frølev og Mollerup Menigheder i Aalborg Stift, M. Svendsen, til Sognepræst for Gyrstinge og Flintstrup Menigheder i Sjælland; Sognepræst for Dvong og Lyhne Menigheder i Ribe Stift, F. Bloch, til Sognepræst for Nørre Nebel og Lydom Menigheder i samme Stift; ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerstolen i Naskou, H. G. Clausen, til Sognepræst for Hålsted og Dunde Menigheder i Folland; Exam. jur. P. E. R. Alstrup til Procurator ved Underretterne i Aarhus Stift. Under samme Dato er Byskriver i Aarkirkeby paa Bornholm, P. R. Dam, i Raade entlediget fra dette Embede. Den 23de, Sognepræsten ved Vor Frelsers Kirke paa Christianshavn, Professor D. Fabricius, Ridder af Dannebrogen, forundt Titel af Biskop

med Rang efter Rangforordningen af 14de Decbr, 1746 dens 3die Klasse No. 9.

Under det Slesvig = holsten = lauenborgske Cancellie: Den 3de d. M. er Rector ved den lærde Skole i Husum, Dr. philos. J. H. E. Eggers, beskikket til 4de Lærer ved Gymnasiet i Altona, med Titel af Professor; Borgemeister og Stadssecretair H. F. E. Goldig i Exempe til Landsfoged paa Wsters landskejt, og Secretair P. D. Eckmann i Heide i Raade entlediget som Actuarius i Landskøbet Nordre = Ditmarsken. Den 10de, Candidat i Lookyndigheden W. L. Hager i Glückstad beskikket til Underretsadvocat i Hertugdømmene. Under samme Dato er Provincial = Læge paa Den Søhr J. E. Ziegler beskikket til Districts = chirurg i Eismar Amt, og Bataillonschirurg ved det holsteenske Infanterie = Regiment, J. E. Fritsche, i hans Sted til Provincial = Læge paa Søhr. Den 17de, Postmeister i Ploen, Krigsråd C. F. Triller, udnævnt til virkelig Cancelliraad, og deputeret Borger J. N. F. Herfurth i Glückstad til 2den Raadmand sammesteds.

Under Rentekammeret: Den 14de Marts er nuværende Interims = Assistent H. Balsgaard udnævnt til 7de Assistent i Revisions = Comptoir et ved Lottoet i Kjøbenhavn og extraordinar Interims = Assistent P. U. Klagenberg til Interims = Assistent i samme Revisions = Comptoir.

Rettelse:

No. 15 S. 224, L. 7 fra neden udgaae de Ord: „med Rang.“

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 17. Den 4de April 1818.

Trykt i det Kongl. Bølsenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Deres Johan Mourad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Fovgivninger.

Det er kommet under Ventilation, om det ikke skulde være tilraadeligt, at der, med Hensyn til adskillige mindre betydelige private Sager, især de, der angaa Skjeldsbord og Slagsmaal, hvilke, efter den almindelige Rettergangsmaade, høre under Forligelsescommissionen, og siden derfra indstævnes for Retten, blev foreskrevet en extraordinair Processform, der begynde med Forlig, og hvorved Sagerne, i Mangel af mindelig Afgjørelse, af Dommeren kunde uden Vidtløftighed undersøges og paakjendes.

Ved en saadan Processform, der kom overeens med den i Politiefager indførte, vilde Fornærmelserne bedre kunne oplyses end ved den ordinære Proces; Communerne vilde spare de Udgifter, hvormed de nu behydes i dette Slags Sager, naar, som meget ofte

er Tilfælde, den Part, der formodes at være forurettet, isvrigt er qualificeret til at erholde beneficium paupertatis, og som den Fornærmede i andre Tilfælde ofte selv maa bære.

En saadan Forandring i Processformen kunde dog, om den ellers fandtes tilraadeligt, ikke vedkomme trykte eller skriftlige Injurier, ligesom og Sagen maatte procederes til Doms ved ordinaire Retsgang, naar den Klagende gjorde Paastand paa tre Marks Straffen; saa maatte ogsaa de Injurier, der qualificerede sig til offentlig Paatale, forsaavidt de ikke, efter de alt gjeldende Love, høre under Politieretten, blive at behandle ved de ordinaire Retter.

Angaaende denne Gjenstand har Cancelliet indledet Correspondence med samtlige Amtmænd, saavel som den kongelige Lands-Overret samt Hof- og Stadsret, Politie-Retten og Forligelsescommissionen i Kjøbenhavn.

Fra General-Gouverneuren over de vestindiske Eilande er indberettet, at det Tilfælde ofte indtraffer i Vestindien, at enten fremmede Skibes Matroser og Styrmand eller endog danske Søfolk komme i Klammerie med Baade og Mandskab, tilhørende Drlogsfactoier, som ligge der i Havnen. Naar Feilen er hos Marinens Folk, kan Sagen ved Søeretsbrettsdom eller Chefens Decision let afgjøres, men naar Drlogsmændene ere insulterede, vilde den derimod formeentlig være vanskeligere at afhjælpe. Endvidere anførte han, at det i Vestindien har været Coutume,

som hos alle andre Nationer, der have Delogsmarine, at den i Havnen liggende høistcommanderende Sø-officerer ogsaa har, enten efter Krigsretsbom, eller arbitrair afftraffet Coffardiemænd, som have forseet sig imod den Delogsflaget skyldige Respect, men da General-Gouverneuren hverken i Søkrigsartiklerne eller andre Anordninger fandt nogen udtrykkelig Befaling, som stadfæster denne Fremgangsmaade, forespurgte han

- 1) om, naar en fremmed Coffarbiematros, Styrmand eller Skipper insulterer det Kongelige Flag, Waade eller Søkrigsmænd i Tjenesten, han da kan straffes ved Søkrigsret eller arbitrair ombord paa den høistcommanderende Officeers Fartoi i Havnen?
- 2) om der ligeledes skal forholdes med danske Coffarbiematros, Styrmand og Skipper?

Efter at saavel det Kongelige Admiralitets- og Commissariats-Collegium som Cancelliet efter allerhøieste Befaling havde afgivet allerunderdanigst Betænkning over denne Sag, har Hs. Majestæt ved Rescript af 4de f. M. allernaadigst behaget at bestemme, at de Kongelige Krigsskibes Chefers Jurisdiction ved de vestindiske Der, bør, ligesom her, bestaae i, at de, hvor de af dem commanderte Skibe ere beliggende, skyde Vagtskud og paasee Orden imellem de der med dem beliggende Coffardieskibe, samt i Tilfælde af voldsomme Optrin paa noget Coffardieskib, assistere Skipperen, dog uden at dømme og affstraffe nogen Mand, som ikke hører under deres Commando, men

derimod søge at forlige de stridende Parter, og naar dette ikke opnaaes, da arrestere de Gjenstridige og overlevere dem til Stedets Politie, hvortil Sagens Afgjorelse henvises.

I det Tilfælde, at nogen Injurie-Sag skulde opstaae imellem noget af de Kongelige Krigsskibes Mandskab og Søefolk, som henhøre enten til fremmede Nationers Skibe eller til danske Coffardieskibe, er det allernaadigst fastsat, at den paa nærmeste Sted værende civile Dyrighed skal optage et Forhør over Sagen, og naar de Skyldige da ere udfundne, skulle de, om det eragtes fornødent, arresteres og derefter dømmes ved det Forum, hvorunder de høre, hvilket, forsaavidt Sagen angaaer nogen til et af de Kongelige Krigsskibes Besætning hørende Mand, er ved Krigsbret ombord paa Krigsskibet selv, og naar det angaaer nogen Mand af fremmede Nationers eller danske Coffardieskibe, da ved nærmeste civile Ret, hvor Sagen bliver Politieeretsviis at behandle.

Blandede Efterretninger.

Til Cancelliet er indkommet Forespørgsel, om det, naar Creditor og Debitor blive enige om at lade en fra dansk Courant til Rigsbankpenge S. B. omfrevnen Capital blive fremdeles henstaaende i Navne Værdie, kan være tilladt ved en Paategning paa selve Obligationen at forandre Capitalen fra Sølvs Værdie til Navne Værdie med 5 Procent Rente, naar Omfriendingen skeer efter Coursen imellem S. B. og N. B., samt om saadan Paategning skal anmærkes i Pantebogen.

I Hensende til den første Deel af Spørgsmaalet indlod Cancelliet sig i Brevvevling med det Kongelige Rentekammer, der med Hensyn til Stempelpapiirs Intraderne intet havde imod, at selve Obligationen gives Paategning om Capitalens Dmskrivning fra *Solv Bærdie* til *Navne Bærdie*, hvorom Vedkommende igjennem Kjøbenhavns Magistrat ere blevne underrettede. I øvrigt svarede Cancelliet under 5te d. M., at Tinglæsninger og Protocolkation i Pantebogen af en saadan Forandring i Gjelden er uomgjængelig fornøden, da det ikke for 3die Mand er ligegyldigt enten en Eiendom er pantsat for en vis Sum i S. B. eller for en Sum i N. B., der eventualiter kan udgjøre mere end hiin *Solv Bærdie* Capital. Betalingen herfor kan ikke bestemmes efter Placaten 23 Marts 1813 og Sportelreglementet 22 Marts 1814, §. 79, der blot angaaer Annotationen af de ved Forordningen 5 Jan. 1813, §. 24, befalede Dmskrivnings Paategninger, hvormed de her omhandlede frivillige ei kunne sættes i Lighed, men der bliver at betale for Læsningen, efter Reglementets §. 66, 48 Rbß. S. B. foruden Forhøielses Gebyhret efter §. 156; thi, da Pantesummen ei kan siges at foreges, kan blot minimum af Gebyhr for et Pantebrevs Læsning finde Sted, hvorhos der for Protocolkationen bliver at erlægge Gebyhr efter §. 73, sammenholdt med §. 156.

Ved Forordningen af 23de April 1781 den 26de §. er det bestemt, hvorledes Præster og andre Beneficiatier skulde nyde Gotgjørelse for de af dem paa deres beneficerede Jorder foretagne Forbedringer. Paa Grund heraf er fra en Præst indsendt til Approbation en Beregning over nogle af ham paa en Tid, da Rigsbanksedlernes Cours var langt høiere end den bankmæssige Sølvværdie, foretagne Forbedringer paa hans Præstegaards Jorder, for i sin Tid at kunne nyde den ham saaledes tilkommende Gotgjørelse. Beregningen viser, at Forbedringerne ere betalte med rede Sølv, som af Beneficiarius er reduceret til Nævne Værdie og beregnet efter Middelskursen for de Maanedener, i hvilke Arbeidet er foretaget.

Under den Forudsætning at Rigsbankpenge R. B. om nogle Aar vilde være lige med rede Sølv eller dog nærme sig samme, yttrede vedkommende Dyrighed, at hvad enten Gotgjørelsen for Forbedringerne, der ere betalte med rede Sølv, beregnedes i Rigsbankpenge R. B. eller S. B., vilde Eftermanden komme til at betale mere, end Arbeidet har kostet at udføre, og indskillede, at Omkostningerne i dette og lignende Tilfælde, hvor Gotgjørelse først efter endel Aars Forløb finder Sted, for Eftertiden maatte ansættes i og betales med rede Sølv efter den Maanedes Middelskurs, i hvilken Arbeidet er udført, og betales i rede Sølv eller med Rigsbankpenge R. B. efter den Cours, som bliver gjeldende paa den Tid Gotgjørelsen skal erlægges.

Cancelliet svarede herpaa under 21de f. M., at da den bankmæssige Cours, hvorunder Udlæget stede, var en lovbestemt Maalestok for fast Pengeværd,*) saa synes det, at den Sum i N. B., der er anvendt til de omhandlede Udgifter, bør efter Forholdet 200 til 375 gaae over til S. B. og saaledes blive Norm for Gotgjorelsen af Estermanden. At Vedkommende de facto har betalt Udgiften med rede Sølvs, forandrer ei Sagen, thi for det saaledes anvendte Sølvs, kunde han have kaffet sig Rigsbankpenge N. B. eller maaskee han endog har anskaffet sig samme for Navneværdie. Ved Gotgjorelsen efter Sølvsværdieberegning opstaaer og in casu en billig Middelvej mellem den effective Værd, Forbedringerne have, og den Fordeel, Præsten kunde have kaffet sig ved at anvende den for Resten in casu ei betydelige Sum til Ublaas i Rigsbankpenge Navne Værdie.

Ved Præst ved Almindelig og Abel Cathrines Hospital samt Catechet ved Trinitatis Kirke Hr. N. H. Guds Befikkelse til at være tillige Præst ved Tugt, Rosp. og Forbedringshuset paa Christianshavn**) er det allernaadigst paalagt ham, ved jevnligte Religionsamtaler med Fangerne at arbejde paa deres

*) Da, som anmærket, det omhandlede Udlæg er fæet paa en Tid, da BørsCoursen stod høiere end Bankcoursen, sees det let, at det Spørgsmaal, om, under det omvendte Forhold, Beregning efter virkeligt Sølvs burde finde Sted, her var uden Indflydelse.

**) See Befordringse og Ufgang.

Omvendelse og Forbedring, og at holde egentlig Guds-tjeneste for Fangerne een eller to Gange Maas-nedlig paa en Tid, som kan forenes med den Guds-tjeneste, han efter sin Embedsstillig, skal holde ved Hospitalerne og Trinitatis Kirke.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 25de Marts er Præst ved almindelig og Abel Cathrines Hospital, samt Præst ved Trinitatis Kirke her i Staden, N. H. Gude, befikket til tillige at være Præst ved Tugt-Rasp- og Forbedringshuset i Kjøbenhavn; Sognes-præst for Østrup og Hjadstrup Menigheder i Tjen, P. Drejer, i Raade entlediget fra bemeldte Embede. Den 27de, Distriktschirurg paa Fanø, J. E. Bast, befikket til Distriktschirurg og tillige at practisere i Lemvig med Skodborg og Wandsulv Herreder, samt Giørding, Weimb, Buur, Asp, Østbye og Fouising Sogne i Hjerm Herred.

Under Rentekammeret: Den 15de Marts er C. F. Zeuthen, Attaché ved Gesandtskabet i Wien, udnævnt til Kammerjunker.

Under Directionen for Universitetet og de lærde Skoler: Den 10de Marts er Adjunct ved Ribe Cathedralskole, P. D. Bohnsen, befikket til at være Overlærer ved den lærde Skole i Randers; Adjuncterne H. J. Hansen ved Ribe, P. Bonnier ved Aalborg, C. E. Fleischer ved Aarhus, og N. W. Dorph ved Viborg Cathedralskole, befikkede til at være Overlærere ved bemeldte Skoler.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Ordrebestemt.

No. 18. Den 1ste April 1818.

Trykt i det Kongl. Waisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Prsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Forgibninger.

Tyjneme det kongelige danske Cancellie er, under
D. d. M., emaneret følgende kongelige raadne Brev:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade
Konge til Danmark, &c. &c. Gjøre bitterligt: Erfre
at have taget Sagen, angaaende Rigsbankens Over-
gang til at blive en National-Bank, i Overensstem-
melse med Vort kongelige Tilsagn i Vort raadne
Brev af 30te Julii 1813, under noieste Overveieses-
ville Vi allernaadigt have følgende Bestemmelser,
saavel over den nationale Banks Indretning, som i
Henseende til Pengedæsenet i Almindelighed, fast-
satte:

Rigsbanken gaaer, fra 1ste August dette Aar
af, over til at blive en National-Bank, der skal staa
under sit eget Interessentskabs Bestyrelse.

Interessenters i Banken skulle være alle de, hvis Hæftelser til Banken (uden at medregne de $\frac{2}{3}$ Dele i Forber og Tiender, hvis Renter godtgjøres Uderne af Finantserne,) beløbe sig til 100 Rbdlr. og derover, saa og de, som, naar de skulde mindre, ville tillægge indtil 100 Rbdlr.; endvidere de, som ved flere mindre Summer ville forene sig til en saadan Sum; og endelig de, som, uden at skulde, frivilligen ville indskyde indtil 100 Rbdlr. eller derover.

En Subscription skal af Bore Cancellier foranstaltet aabnet for dem, som frivillig ville indskyde i Banken.

Denne nationale Bank overtager den nuværende Rigsbank's samtlige Activa og Passiva, samt alle Rigsbankens tilhørende Valuta og Eiendomme.

Det bør være den nationale Banks bestandige Formaal at medvirke til at Sølv bliver Landets eneste lovbestemte Numeraire, saasnart Omstændighederne tillade det, og det skal paaligge National-Bankens herom et indkomme med allerunderdanigst Forslag, i det færdige, naar Massen af de nuværende Rigsbanksebler er ved Inddragelse formindsket til 20 Millioner.

Af de den nuværende Rigsbank ved sammes Foundation af 5te Jan. 1813 tillagte Prioriteter i Landets faste Eiendomme skal National-Banken anvende de $\frac{2}{3}$ Dele af Renterne, som for Hæftelserne i Forber og Tiender af Finantserne godtgjøres Uderne, til Rigsbankseblers Inddragelse og Tilintetgjørelse. De øvrige Bankens Hæftelser, tilligemed Rigsbankens

lens Valuta og Eiendomme, skulle være Nationalbankens egentlige Fond, og anvendes til dens Løb, saaledes som i Detroit og Reglement nærmere vil blive bestemt. Deri skal ogsaa bestemmes, naar og hvortledes Udbytte til Interessenterne skal gives. Naar alle nu courserende Rigsbanksedler ere indbragne, falde de $\frac{1}{2}$ Dele af Hæftelsernes Renter tilbage til Børs Finantser, af hvilke de nu, i Folge Børs Forordning af 9de Julii 1813, §. 10, godtgjøres Uderne i de ældre Skatter.

Saa længe, indtil Sølv kan erklæres for Landets eneste lovbestaaede Numeraire, skal de af Rigsbankens udstædte Rigsbanksedler gaae og gjælde ved Siden af Sølv, saaledes:

A. Alle offentlige og private paa Tid indgaaede contractmæssige, saavel som faste Præstationer, der lyde paa Penge, samt Skatter og Penge-Udgifter, og alle Obligationer, skulle, fra 1ste Augusti dette Aar af, allene fastsættes i og lyde paa Sølv; og indtil rede Sølv kan anordnes som Landets eneste Numeraire, skal alle i Sølv contraherede og anordnede Betalinger erlægges enten i rede Sølv eller i Rigsbanksedler efter en Cours, der quartaliter skal sættes af en bestandig Committee, bestaaende af et Medlem af Bort Danske Cancellie, et Medlem af Børs Finants-Deputation, en af National Bankens Directeurer og et Medlem af den til Børs Coursens Notering anordnede Committee. Denne Cours skal dernæst offentlig kundgjøres igjennem

Vort Danſke Cancellie. Dog ſkal det overlades de Contraherende udtrykkelig at betinge og forpligte ſig til Betaling i rede Solv, uden Henſyn til den ovenomtalte Kvartals-Cours.

B. Derimod ſkal det ſtaa Crediter frit for, i Navneværdie at fornøje alle førend den 1ſte Auguſti dette Aar indgaaede Forpligtelſer, lydende paa Navneværdie.

C. I daglig Handel og Wandel ſkal Rigsbankſedler gaae og gjelde efter deres paaalydende Værd.

De indtil nu, og førend den 1ſte Auguſti dette Aar, i Solv værdie indgaaede Forpligtelſer gaae over til rede Solv, men kunne betales eſtet Kvartals-Courſen. De indtil den Tid i Navneværdie indgaaede Forpligtelſer opfyldes i Navneværdie efter Rigsbankſedlernes paaalydende Værd.

National-Banken er bemyndiget til, til Lettelſe i Handel og Wandel, at udfæde Sedler paa rede Solv, der ere betalbare til Ithændehaverne, og der til alle Tider paa Anfordring kunne verles i Banken imod rede Solv, for alt det Solv i Mynt, Barrer eller Banko, ſom dertil i Banken høves, eller til ſaadane Diemed indleveres. Diſe, til enhver Tid i rede Solv realifable, Sedler, ſulle uvægerlig modtages i alle Vore Kaſſer lige med Solv.

National-Bankens Beſtyrere ſulle være:

a. 15 Repræſentanter, der foreſtille heele Interesſenters Flabet, og ſom paa dets Vegne føre Dvertiſkynd med, og Overbeſtyrelſen over Banken og alle dens

Anliggender. Disse Repræsentanter vælge af deres Middel en Formand.

§. 5 Directeurer, som forestaae og udføre de daglige og løbende Forretninger, og have Stemme i de fælles Forsamlinger, som finde Sted af Repræsentanterne og Directionen.

Første Gang ville Vi, igjennem Bort Danske Cancellie, af den nationale Banks Interessentere bestikke et vist Antal Valgcommiterede fra de forskjellige Provindsler, til efter de fleeste Stemmer at udvælge Repræsentanter, til hvilken Forretning de da samles i Kjøbenhavn. Siden udvælge, hver Gang en Repræsentant afgaar, de øvrige Repræsentanter hans Eftermand. Saavel første Gang som siden, udvælge Repræsentanterne de 4 Directeurer. Den 5te Directeur ville Vi til alle Tider bestikke; og skal den af Os udnævnte Directeur føre Forsædet saavel i Directionen, som i de fælles Forsamlinger, der finde Sted af Repræsentanter og Directeurer, ligesom han og skal have umiddelbar allerunderdanigst Refertat til Os i alle Bankens Anliggender. Baafe Repræsentanterne og Directeurerne maa være Interessentere i Banken og boefatte i Kjøbenhavn, eller denne Stad saa nær, at de altid, naar deres Embede og Forretninger ved Banken det fordrer, kunne være nærværende.

Til at udarbejde en Actio og Reglement for National-Banken, der igjennem Bort Danske Cancellie bliver allerunderdanigst at foreslægge Os, ville Vi

nærmere allernaadigst bestikke en Commission af sagkyndige Mænd, hvilken Commission endte af den nationale Banks Repræsentantere skulle tiltræde. Af denne Commission blive tillige at foreslaae de nærmere For skrifter og Bestemmelser i Henseende til Beskyttelsens Aflevering fra de nærværende Rigsbank. Bestyrere til den nationale Bank.

Fra det kongelige Slesvig-holsten-lauenborgske Cancellie er, under 3die f. M., udgaaet følgende Placat:

Det har allernaadigst behaget Hs. Majestæt Kongen at resolvere Følgende: (*)

1) Anordningerne angaaende Vaccinationens Fremme blive at anvende saavel i Henseende til de mosaiske Troesbekjendere, som andre Undersaatter. Det skal derfor paaligge, i Særdeleshed Menighedens Lærere som Pligt, ved Brudevielser, og andre passende Anledninger at gjøre de Vedkommende opmærksomme paa disse For skrifers Esterlevelse;

2) I de Tilfælde, hvor de Kjendtegn, som ere bestemte til Anførsel i Vaccinations-Attesten ikke maatte finde Sted, uagtet der ellers er fuldkommen Visshed om, at Kopperne ere ægte, maae det være Vaccinatørerne tilladt, at ubelade i Attesten de Ord: „Kokopperne vare gandske ubestabigede, opfyldte med en klar Vædske, nedtrykte i Midten, og omgivne med en Kant.“

og Attesten desuagtet have samme Kraft som ellers.

*) See Collegial-Libenbe for 1816, Side 459; ang. de tilsvarende Foranstaltninger for Danmark.

Det skal være Pligt for alle geistlige og verds-
lige Embedsmænd, ved enhver passende Leilighed at
gjøre opmærksom paa Vaccinationens Vigtighed, og
at indskærpe de om samme udgaaene Anordninger.

Førestaaende allerhøjeste Forfættelse bekendtgjøres
herved for alle Vedkommende til Efterretning og ved-
børlig Efterlevelse.

Fra det Kongelige General-Lochkammer og
Commerce-Collegium, er under 1ste d. M., udgaaet
følgende Placat for Danmark:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naabe
Konge til Danmark &c. &c. Gjøre vitterligt: at Vi
til Lettelse for Skibsfarten allernaadigst have fundet
for godt at forlænge den, ved Vore allerhøjeste Placat
af 25de April 1816 (*) allernaadigst bevilgede Ned-
sættelse i Afgiften, efter Forordningen af 13de Marts
1812, af Skibe over 10 Commerclæsters Drægtig-
hed, som af Vore Undersaatter kjøbes fra Udlandet
for at sættes i Fart under dansk Flag, til endvidere
at gjælde i 2 Aar fra Dags Dato, altsaa indtil den
1ste April 1820.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderba-
nigst have at rette. Givet &c. &c.

En Placat af lige Indhold er under samme
Dato emaneret for Hertugdømmene.

*) See ang. denne Placat Coll. Lib. for 1816, S. 339.

Til Cancelliet var indkommet en saavel af Stifts-
 øvrigheden, som af Hø. Høiheb Gouverneuren
 understøttet Forskilling om, at den for Stiftsrevisor
 for Byens Stift fastsatte Lønning, istedet for som
 hidtil, efter Rescript af 13de September 1793,
 at lignes paa samtlige Stiftellers Dverflud,
 herefter maas lignes paa de Revisionen underkastede
 Stiftellers samtlige Indtægter.

Som Grunde for denne foreslaaede Forandring
 i Lønnens Udredelse, anførtes; at Rescriptet af 13de
 September 1793, hvorefter Lønnen udredes af
 Stiftellers Dverflud, uden Tvivl er motiveret deels
 ved, at de Stiftelser, som havde aarlig Dverflud,
 ogsaa maatte antages at have mere end tilstrækkelige
 Indtægter, og deels, at Revisor desto mere maatte
 paasee, at de Stiftelser, hvis Indtægter og Udgifter
 vare tilfældige, kunde erholde hvad dem tilkom og
 spares for unødvendige Udgifter. Det var den Tid
 og rimeligst, at det blev Kirkerne som især kom til
 at afholde disse Lønninger, og disse, som ikke behøve
 et vorende Fond, kunde da taale tildeels at bære
 Byrden for de øvrige Stiftelser. Men Kirkernes
 Tilstand er anderledes nu end i Aaret 1793. Deres
 Udgifter overstige ofte langt deres Indtægter. De
 andre Stiftellers Indtægter ere almindeligviis bestemte
 for Fattige, og bør da Indtægternes totale Sum,
 naar Dverflud havet, enten af Inspecteurerne uddelles
 til flere Fattige, eller det bestemte Antal faae en
 større Portion, og her bliver altsaa intet Dverflud.

Hvor Inspectionen er mere ligegyldig gaae Indtægterne til Revisors Løn, og denne, som burde paasee Fundatsernes Overholdelse, har Fordeel af at see igjennem Tingre hermed. Forsaavidt altsaa Lønnen ikke kan udredes af Kirkerne og de Stiftelser der have et ubestemt Formaal, staaer Revisor i et Slags Risiko for samme, naar han paaseer Fundatserne for de øvrige Stiftelser overholdte; sees han derimod igjennem Tingre hermed, har han tre væsentlige Fordele: nemlig ingen saadan Risiko; Lettelse i at tage Lønnen paa saa Steder, hvor det større Overflud findes; og Skikken af at være buelig og paapassende, eftersom Stiftelserne staae sig saa godt, at de aarlig kunne balancere sig til Fordeel. Dette er Følgerne af den nuværende Lønningsmaade. Efter de nærværende Tidsumstændigheder synes det derfor hensigtsmæssigere, at Lønningen fordeles paa samtlige Stiftelsernes Indtægter, hvilket og giver et rigtigere Forhold til Revisors Arbejde for hver Stiftelse især, og den Nytte, samme maaske antages at have af dette hans Arbejde *). Derksom nu Renterne af en Stifte

*) Det forstaaer sig dog, at et ganske usiagligt Forhold til Arbejdet, efter Sagens Natur ei kan iagttages; thi deels medfører det større Uleilighed for Revisor at paasee Beregningen af en Mængde smaae og foranderlige Indtægter, end af enkelte betydelige og uforanderlig bestemte, deels give Udgifterne ham i Almindelighed endog mere at bestille end Indtægterne.

telses Capital-Formue altid vare Stiftelsens væsentlige Indtægt, vilde det ikke være nogen rigtigere Maalestok for Lønnens Udredelse end at ligne den efter Capitalerne, men da samtlige Kirker og andre Stiftelser eje væsentligere Indtægter end Renter af ubestaaende Capitaler, s. Ex. Jorber og Tiender, vilde disse enten ganske eller tildeels slippe for at bidrage til Revisors Løn, og det uagtet det for Revisor er mere byrdefuldt at paasee den rigtige Beregning af slige Indtægter end af Capital-Renter. Den foreslaaede Ligningsmaade formentes derfor at være den retfærdigste, da ingen Stiftelse derved undgaaer pro quota at bidrage til Lønnen.

Da Forslaget tilføjede en Reform i de, ved Rescriptet af 13de September 1793, for samtlige Stifter i Danmark i Henseende til Fordelingen af Revisors Løn givne Bestemmelser, troede Cancelliet, at den foreslaaede Forandring, som det efter de anførte Grunde ikke kunde andet end bifalde, ligeledes burde gøres gjeldende for alle Stifter, forsaavidt den ikke paa enkelte Steder, paa Grund af særdeles Omstændigheder maatte møde Vanskeligheder i Udførelsen, og Collegiet indlod sig derfor om denne Gjenstand i Brevveksling med samtlige andre Stiftsøvrigheder i Danmark. Af de derefter indkomne Svar erfarede: at Stiftsøvrighederne i Sjellands, Lollands-Falsters, Ribe og Viborg Stifter vare enige i, at den hidtil i Overensstemmelse med Rescriptet af 13de September 1793 brugte Repartitions-Maade af Revisor-Lønnen

er mindre passende end den foreslaaede; bemærkende, at ofte have nogle Stiftelser betydelige Indtægter, men ogsaa betydelige extraordinaire Udgifter, og derfor et ubetydeligt Overskud, i det derimod andre have færre Indtægter men ingen extraordinaire Udgifter, og selvfølgelig et større Overskud end de mere formuende, hvoraf flyder, at de uformuende Stiftelser ofte maae bidrage en større Deel til Revisor-Lønnen, end de efter deres Indtægtskilde burde. Hvad derimod Aarhus Stiftet betreffer, da havees for samme et Regulativ, stadfæstet ved allerhøieste Rescript af 6te Mai 1807, hvorved Revisor-Lønnen blev forøget, og tillige forbeholdt til visse bestemte Bidrag for de forskjellige Stiftelser efter sammes Formue, i hvilken Bestemmelse Stiftsøvrigheden ei søgte nogen Forandring. Og hvad Aalborg Stift angaaer, da udredes Revisors Løn efter en af Stiftsøvrigheden engang forfattet Repartition, der ved Cancelliets Skrivelse af 16de Mai 1809 blev bifaldet, i Forhold til hver enkelt Stiftelses Formues Tilstand, i hvilken Henseende Stiftsøvrigheden ikke troede at finde Grund til at attraae nogen Forandring, eftersom Repartitionen netop er reguleret efter Stiftelsernes Indtægter.

I Betragtning heraf troede Cancelliet at burde, for de førstnævnte 4 Stifter, samt Sjæns Stift, allerunderdanigst andrage paa, at den foreslaaede Forandring i Revisor Lønnens-Udbetalelse sammesteds maatte indføres; hvad derimod Aalborg og Aarhus Stifter betreffer, formeentes det, at det rettest burde forblive ved de nugældende Bestemmelser, der bestu-

den væsentlig afvige fra de i Rescriptet af 13de September 1793 indeholpte Bud, og i Grundsætningen komme overeens med hvad der nu foreslaaes, hvorfra de kun forsaauidt ere forskiellige, at et fast aarligt Contingent er lagt paa hver Stiftelse, hvilket gjør Udførelsen lettere, og heller ingen væsentlig Uleilighed kan medføre, da en Forandring i hvert Contingent kan foreslaaes og iværksættes, hvis en saa betydelig Forandring skulde foregaae i Stiftelseenes Tilstand, at en anden Forpæling blev fornøden.

Efter at Cancelliet derfor var indgaaet med allerunderdanigst Forestilling om denne Sag, behagede det Hs. Majestæt, ved Resolution af 18de s. M., allernaadigst at bifalde de af Cancelliet, i Overeensstemmelse med det ovenansførte indstillede, Punkter, hvorpaa under 31 næstefter Gouverneuren over Sjæns Stift Hs. Høihed Prinds Christian Frederik saavel som vedkommende Dørigheder herom have faaet Communication.

Blandede Efterretninger.

Ved Forordningen af 25de Julii s. A. *) er det bestemt, at den jorddrottelige Skiftejurisdiction og dermed forbundne Overformynderie, forsaauidt samme har været udøvet og forvaltet af Beneficiarier, eller af andre Jorddrotter end Besiddere af Lehn og Gieere af komplette Sæbegaarde, skal ophøre og overgaaes vedkommende Retteens-Besjente.

*) See Coll. Tid. for 1817, Side 633.

I den Anledning er opstaaet det Spørgsmaal; om Universitetet ved dette Lovbud er betaget dets Skiftejurisdiction og dermed forbundne Overformynderie paa det samme tilhørende Bøndergods. Universitetets og Communitetets Jordegods, der, paa libet nær, alt ligger i Sjælland, bestaaer vel ikkun af Strøegods, men dette er derimod af saa stort Omfang og Betydning, at det, saavel med Hensyn til Skattesvæsenet, som i Særdeleshed med Hensyn til Skiftesvæsenet, steds af vedkommende Amtmænd er blevet behandlet som complet Gods; hvorfor og Universitetet ikkun har havt een af Amtet authoriseret Skifteprotocol for det Hele i hvert Amt beliggende Bøndergods, og ikke en særskilt Skifteprotocol for det Gods, der har været henlagt til ethvert Corpus. Universitetets Skiftejurisdiction udøves saaledes ikke af possessores corporum, af hvilke desuden ikkun saa ere tilbage, men af Universitetet som moralsk Person. Den Bestemmelse i Forordningen af 25de Julii 1817, hvorefter Beneficiarie ei for Fremtiden maae udøve Skiftet, er altsaa her uanvendelig, men, da Universitetets Godsset ikkun er at betragte som Strøegods, og Forordningen blot giver Besiddere af Grevskaber og Baronier, samt complete Sædegaard, Hjemmet til at beholde deres Skifter med dertil hørende Overformynderie-Beskyrelse, saa kunde denne Rettighed vel, paa Grund heraf, disputeres Universitetet.

De Betragtninger, som fornemmeligen bevægede Hs. Majestæt til ved Forordningen af 25de Julii f. A. at stadfæste Eiers og Besiddere af større Jordegods

i Ubøvelsen af Skiftejurisdictionen, at der nemlig hos dem var fuld Betyggelse for og Control med Forvaltningen, tale imidlertid for, at Universitetet beholder sin Skiftejurisdiction og tilhørende Overtoringsmyndighed; thi denne Betyggelse kan ikke have hos nogen i høiere Grad end hos Universitetet, der eier saameget Hartkorn, at dets Bøndergods allene, foruden dets betydelige Tiender, udgjør mere end der udkræves til et complet Grevskab. Fremdeles har saavel Directionen for Universitetet som Consistorium, endstjøndt Universitetet, som moralsk Person, ikke har nogen Fordeel af Skifteret efter dets Bønder, dog anseet det af Vigtighed, at samme fremdeles beholder denne Retighed, og det ikke blot, fordi denne Skifteret og de flere Retshandlinger, hvortil den giver Anledning, udgjør en betydelig Deel af dets Forvalteres Indkomster, for hvis Udgang Universitetet igjen maatte holde dem skabeløse, men ogsaa af den Grund, at Universitetets Tab af Skiftejurisdiction vilde være til Skade for dets Bønder, og deriblandt for dets mange Arvefæstere, hvis Vel Universitetet, som Skifteberettiget, desmere kan paasee, da det, maaſkee i en endnu høiere Grad end private Fordegodsieiere, er sat i Stand til i Boerne at faae alt lempet efter Billighed.

I Betragtning af disse vigtige Grunde, der tale for, at Universitetet forblev i Besiddelse af Skiftejurisdictionen paa dets Gods, samt da derhos Universitetet ved dets Foundation af 7 Mai 1787, Cap. VII, S. 7, har faaet allerhøieste Tilfagn om at conserveres

i al den Rettighed og Hertighed, samme, efter Lovens og Fundationen, er tillagt, meente Cancelliet at det med Hensyn til den omhandlede Rettigheds Udøvelse burde forblive som hidtil.

Hs. Majestæt, hvem Cancelliet, i Overensstemmelse med Ovennævnte, allerunderdanigst foredrog denne Sag, behagede ogsaa ved Resolution af 1ste f. M. allernaadigst at bifalde, at Kjøbenhavns Universitet fremdeles beholder den Skiftejurisdiction og dermed forbundne Overformynderie, samme hidtil har udøvet og forvaltet paa dets Gods, uanset dette er Strøegods, og blev denne allerhøieste Resolution under 7de d. M. fra Cancelliet meddeelt Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, samt alle vedkommende Amtmænd.

Den 27de f. M. er J. P. Bockmann forundt Tilladelse til i Kjøbstæderne i Danmark, Kjøbenhavn undtagen, i 2 Aar at forevise mechanicke og optiske Kunster imod Afgift til ethvert Steds Fattigvæsen.

Under samme Dato er S. F. Poulsen meddeelt Bevilling til i Kjøbstæderne i Danmark i 1 Aar at forevise magiske, magnetiske og Balanceerkunster, samt Dands og Pantomime, ligeledes mod en Kjendelse til hvert Steds Fattigvæsen.

Under 28de f. M. er det tilladt Architecterne Coechi og Lilly endnu i 1 Maaned her i Staden at vise deres Kunstforestillinger.

Ledige Embedet.

Under det danske Cancellie: Sognetalsbet for Frederiks tydske Menighed paa Alheden og for Karup Sogn, i Aarhus Stift, 270 Rbdlr. — Orbineret Catechet og første Lærer-Embedet ved Borger-skolen i Naffou, i Holland, 300 Rbdlr. S. B.; fri Bolig og 6 Favnne Brænde, foruden Høitidsoffer af Meenheden.

Under General-Toldkammer og Commerces Collegiet: Inspecteur-Tjenesten ved Hammerhuus By, paa Bornholm; Consumtions-Overbetjents Embedet i Sundby, ved Aalborg; Gouverneur's Posten paa de danske Etablissementer i Guinea.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 1ste April er Inspecteur ved Broelægningen i København, J. C. Steglich, i Raade entlediget fra dette Embede, og Secondlieutenant ved Weicorpsen, J. Esen, i hans Sted igjen bestillet til Broelægnings-Inspecteur. Den 3die, Bysfoged og Byskriver i Frederikssted paa St. Croix, Justitsraad N. Sielertup, til Bysfoged, Byskriver samt Auktionsdirecteur paa St. Thomas.

Under General-Toldkammer og Commerces Collegiet: Den 10de Marts er Capitain H. G. F. Krogh udnævnt til Told- og Consumtions-Kasseter i Ringløbing; Student S. Brückner til Lærer ved Almueskolen i Christianskøb, paa St. Croix. Den 15de, Capitain L. v. Chabert til Chef for det andet vestindiske Infanterie-Compagnie; N. S. Hjøehoy til Told- og Consumtions-Underbetjent her i Staden.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt aftenraadigt Privilegium.

No. 19. Den 18te April 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af E. F. Schubart's

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

J u s t i t s s a g.

Med Høiesteretsdom af 9de f. M., der stadfæstede den kongelige Lands-Overtets samt Hof- og Stadsrettsdom af 18de Februari d. A., ere Arrestanterne Hans Eriksen og Hustrue Anne Nielsdatter for begaaet Mordbrand tilfundne hver for sig at have forgjort deres Halse og steiles, samt hver for sig udrede 40 Lød Sølv til Kongen og 40 Lød Sølv til Kammerherre Grev Moltke til Aagaard, samt have til Sidstnævnte deres Boeslodder forbrudte, og endelig een for begge og begge for een at udrede alle af Actionen lovlige flydende Omkostninger.

Ifølge den fra Protocolssecretairene i Høiesteret indsendte Beretning, er Sagens Omstændigheder følgende: Ved egen Tilstaaelse og de øvrige under Sagen oplyste Omstændigheder maa det antages tilstrækkeligen

oplyst, at Huusmand Hans Eriksen, der, ifølge sin Forklaring, intet Arbeide havde eller kunde vente at faae, og ikke heller havde været istand til at erholde 4 Tønder Lønningskorn, for hvilke han havde erhvervet Dom over Forpagter Frandsen paa Søbysgaard, har, efter hans Foregivende, af Frygt for med Kone og 4 Børn at lide Mangel paa Livets første Nødvendigheder i den anstundende Vinter, fattet den Bestlutning, at afbrænde sit paa Bachendrup Mark liggende og Kammerherre Grev Moltke til Aagaard tilhørende Fæstehuus, i det Haab, naar dette var iværksat, at erholde et Brandbrev, hvorefter han kunde indsamle nogle Penge til at leve af, samt at Herskabet paa sin Bekostning igjen vilde opbygge Huset. Denne sin Bestlutning meddeelte han sin Hustru, Arrestantinden Anne Nielsdatter, som efter hans Forlangende var ham behjælpelig i, Natten imellem Mandagen den 3die og Tirsdagen den 4de Nov. f. A., at bringe hans astorske Sæd tilligemed noget mere Løi i Sikkerhed i en Halmstak i deres Hauge. For, som Arrestanten under Forhøret har udsagt, at forebygge Mistanke og hindre Forbrydelsens Opdagelse, vilde han ikke selv iværksætte Brandstiftelsen, men paalagde sin Kone, endstjøndt hun i Begyndelsen vægrede sig derved, at foranstalte denne, Natten imellem Onsdag og Torsdag, hvorpaa han begav sig paa en Reise til Kallundborg, efterat have tilkjendegivet Konen, at han ikke kom tilbage forinden Huset

var afbrændt, hvorom han paalagde hende at undersøge ham.

Angaaende selve Brandstiftelsen har Arrestantsinden forklaret, at hun Onsdag Aften begav sig i Seng, som sædvanligt, men hun havde ikke Roe til at sove. Hun stod derfor op om Natten Klodden henved 1 og tændte et Lys, med hvilket hun gik uden for Døren til Enden af Huset, og holdt Lysket til Tagskjæget, som da strax sængede Ild og tog til at brænde, hvorefter hun gik tilbage i Huset, vækkede sine Børn og bragte disse, tilligemed noget Gods, i Sikkerhed, hvorved de Nærmestboende, som paa hendes Ansøgning vare komne tilseede, vare hende behjælpelige.

Efter de saaledes oplyste Omstændigheder fandt Høiesteret, at de Deltagere ved den kongelige Lands-Doverrettsdom retteligen vare ansæete med Straf efter Lovens 6—19—1 og 5 Artikel. Imidlertid formeente Høiesterets Tilforordnede, som havde voteret i Sagen, at samme frembød saadanne Benaadningsgrunde, at Hs Majestæt muligens kunde finde sig foranlediget til allernaadigst at eftergive Arrestanterne den dem idømte Livsstraf, i hvilken Henseende de bemærkede:

- 1) at Arrestanternes Huus var udflyttet paa Bacherdrup Mark og befandtes i en Afstand af 10 Alen fra nærmeste Huus, saa at der, da desuden flere Vidner havde bevidnet, at Vinden hiin Nat var

fra Naboernes Eienomme, ikke var Anledning til at befrygte nogen Fare for disse;

- 2) at de Tiltalte, og i Særdeleshed Arrestantinden, har gode Vidnesbyrd om deres foregaaende Forhold, hvorhos tillige sidstnævnte skal være af svage Sindskræfter;
- 3) at Kjænde vel ikke Træng har motiveret Arrestantens Beslutning om at afbrænde sit Huus, maa dog Frygten for, at han med Kone og 4 Børn skulde komme til at lide Mangel i den ansluende Vinter, antages at have været Bevæggrunden dertil;
- 4) at Arrestantinden ved ei alene, efter at Tiden var paafat, at redde sine Børn, men og ved at vække nogle i et nærliggende Huus værende Folk, har bliff, at det var hende magtpaaliggende at afværge Fare for Menneskers Liv.

I øvrigt fandt Høiesterets Tilforordnede ingen Anledning til at andrage paa nogen Forskjel i de Skyldiges Straf. Vel maa det nemlig antages, at Arrestanten ei alene er den, som har vakt Tilden, eller givet Forslaget til Tildspaaføttelsen, men endog paa en imponerende Maade at have vikket paa sin Hustru endskjænt hun i Begyndelsen viste sig uvillig til at beeltage i Udførelsen af Arrestantens Forslag, men den mere strafværdige Synspunkt, hvorfra han i den ommeldte Henseende bør betragtes, opveies igjen for Arrestantindens Vedkommende derved, at hun er den, som har bragt Forbrydelsen til Udførelse, hvilket mueligen paa Grund af Gjærningens Afspjelighed i

fig selv, eller af Frygt for at blive røbet, ei var skeet af Manden selv. I Henhold til disse Grunde indstillede de Arrestanterne til at fritages for den idømte Livsstraf, imod at de hensættes til offentlig Arbejde paa Livstid.

Cancelliet fandt heller ikke de med Forbrydelsen forbundne Omstændigheder saa graverende, at der kunde være tilstrækkelig Grund til at andrage paa den idømte Livsstrafs Fuldbrydelse, men holdt for, at de Tiltalte kunde qualificere sig til den Benaadning, hvortil de af Høiesterets Tilforordnede eenstemmigen vare anbefalede. Cancelliet indstillede saaledes allerunderdanigst, at den Hans Erichsen og Hustru Anne Nielsbatter ikjendte Livsstraf allernaadigst maatte eftergives dem, mod at de for Livstid hensættes til Arbejde, Manden i Kjøbenhavns Fængsel og Konen i Tugthuset sammesteds.

Da Hs. Majestæt ved Resolution af 18de f. M., behagede at bifalde Cancelliets Indstilling, saa afgik under 1ste d. M. Rescript til vedkommende Amtmand om den saaledes bevilgede Strafs Formildelse.

Blandede Efterretninger.

Hs. Majestæts Confessionarius, samt Hof- og Slotspræst, Herr Johan Michael Liebenberg, Ridder af Dannebrog, havde andraget paa en Bestemmelse for, om følgende Personer skulle henføres til Hof-Menigheden, nemlig:

- 1) Enker efter afdøde Medlemmer af Menigheden, saalænge de forblive i Enkestand.
- 2) De af Menighedens Medlemmer, som afgaae paa Pension eller Bartpenge, saalænge de vedblive at have Pension eller Bartpenge.
- 3) De af Hofmenighedens Medlemmer, som boe paa Besterboe.

Biskoppen over Sjællands Stift ansaae det for rigtigst, at de under No. 1 og 2 anførte Personer henregnes blandt Hofmenighedens Medlemmer. Denne Mening tiltraadte ogsaa Cancelliet; thi det er grundet i Lovgivningen, at en Enke forbliver efter hendes Mand's Død i den Stand og Stilling, som hun traadte ind i ved Giftermaalet; dog under Forudsætning af, at hun ikke forandrer sin borgerlige Stilling*), og det er ved Regl. 8 Febr. 1724, §. 2, **) bestemt, at Militaire, som staae paa Pension eller Bartpenge, og opholde sig her i Staden, skulle høre til Garnisons

*) Herved kan, blandt andet, mærkes Reskr. 29 Aug. 1755 med de mange flere Rescripter, som bestemte hvorvidt Geistliges Enker hørte under den daværende geistlige Skiftejurisdiction.

**) Forsaavidt samme Reglement (sfr. Reskr. 1ste Aug. 1781, samt Reskr. 27 Decbr. 1813, i Collegialtidenden for 1814, No. 4, Side 49—50) fastsætter, at Militaires Enker med Familier, skulle høre til det Sogn, hvori de opholde dem, er dette en Undtagelse fra den almindelige Regel om Enkers Stilling, og kunde derfor i denne Sag gjøre Udslag.

Menigheden; hvilket afgav en tilstrækkelig Analogie med Hensyn til de under No. 2 ommeldte Personer.

I Henseende til de under No. 3 anførte Personer holdt Biskoppen for, at disse bør henhøre til Frederiksberg Sogn, hvorunder Beboerne paa Vesterbroe i geistlige Sager ere henlagte. Herved maa det bemærkes, at Beboerne paa Broerne udenfor Staden henhøre, (med Undtagelse af Vesterbroe), saavel i geistlig, som verdslig Henseende til Kjøbenhavn, hvorimod Vesterbroe, uagtet den hører til Stadens Grund, og i verdslig Henseende hører under Stadens Jurisdiction, og dens Dyrighed, er ved Rescripterne af 16 Martii 1736 og 1 Martii 1737 i geistlige Sager henlagt til Frederiksberg Sogn. Med Hensyn hertil, og da Hofmenigheden ellers er indskrænket til Kjøbenhavn, tiltraadte Cancelliet ogsaa Biskoppens Mening og det med særdeles Hensyn til Analogien af Rescript af 1ste August 1781, som bestemmer, at alle Officerer af Land-Staten, som opholde sig her i Staden, skulle henhøre til Garnisonskirken. Men uagtet saaledes den nærværende Sognepræst for Frederiksberg og Hvidovre Menigheder ikke kan brøves de ham engang tillagte Rettigheder at hævde Præstpenge, Dffer og øvrige accidentelle Indtægter af de af Vesterbroes Beboere, som høre til Hofmenigheden, fandtes dog, at Billighed taler for, at heri skedte Forandring ved nærværende Sognepræsts Afgang fra Embedet i Betragtning af at Hofpræsten ifkun har en liden Menighed.

Efterat Cancelliet i Overeenstemmelse med Ovenanførte efter allerhøieste Befaling havde afgivet allersunderdanigst Betænkning over denne Sag, behagede det Hs. Majestæt ved Resolution af 24de f. M. allernaast 1st at fastsætte:

- 1) at Enker efter afdøde Medlemmer af Hofmenigheden skulle henhøre til bemeldte Menighed, saalænge de forblive i Enkestand og ikke forandre deres borgerlige Stilling;
- 2) at de af Hofmenighedens Medlemmer, som afgaae paa Pension eller Wartpenge, ligeledes skulle, saalænge de oppebære Pension eller Wartpenge, og opholde sig heri Staden, henhøre til denne Menighed; samt
- 3) at de af Hofmenighedens Medlemmer, som boe paa Vesterbroe uden for Kjøbenhavn, skulle, saalænge nuværende Sognepræst for Frederiksberg og Hvidoure Menigheder vedbliver dette Embede, svare ham de ham tillagte Rettigheder, hvorimod de naar han i sin Tid afgaaer fra Embedet, skulle alene henhøre til Hofmenigheden og svare Rettigheder til Hofpræsten.

Angaaende denne allerhøieste Bestemmelse afgik derefter under 1ste d. M. et Rescript til Overhofmarschallen.

Under 3die d. M. er igjennem Cancelliet udfærdiget et Reglement for Nyborg Kjøbstæds Assistentes Kirkegaard af følgende Indhold:

§. 1.

Assistentkirkegaarden, som for Tiden har et Areal af 12275 □ Alen, nemlig 7640 □ Alen Eiendomsjord, Kirken selv tilhørende, og 4635 □ Alen som ifølge allerhøieste Resolution af 17de Juli 1816 af Fæstningens Glacis er overladt til bestandig Brug paa de i bemeldte Resolution fastsatte Vilkaar, inddeles i 5 Pladser efter passende Afdeling, af hvilke de 3 første Pladser, som begynde med No. 1 ved den nye Indgang fra Vesten, ere bestemte for Byens Indvaanere, den fjerde for Juulbye Sogns Beboere, som intet betale for Gravsteder paa Grund af den Smaarebse, de svare til Kirken, og femte Plads for Fæstningens Slaver.

§. 2.

Enhver Plads har saamange Afdelinger til Gravsted der, som Arealet tillader, og ansees for hver Grav til et dørent Liig at være tilstrækkelig en Flade af 4 Alens Længde og 3 Alens Bredde og halv saa stor for et Liig af et Barn.

§. 3.

Ligene begravet i den Orden efter Nummer som paafølger, uden nogen Forskjel paa Rang eller Stand, og saaledes, at de efter Kirkegaardens Betilgenhed vender mod Vest og Øst. Af Graveren føres en Protocol over dem, som begravet efter Nummer, som svarer til det Nummer, Gravstedet har.

§. 4.

Betalingen for Gravsteder fastsættes i Rigsbankpenge S. B. for et vorent Liig saaledes: 1ste Plads 6 Rbdlr., 2den Plads 4 Rbdlr. og 3die Plads 2 Rbdlr. For Børn under 15 Aar betales det halve.

§. 5.

Det skal være enhver tilladt at faae anvist saamange af de fortløbende Gravnummere paa et Sted, som han ønsker sig, naar ethvert Gravsted strax betales efter den P. lis, som i §. 4 er fastsat og Vedkommende siden, hvergaang Liig nedsettes paa et af de saaledes optagne, men endnu ubrugte Gravsteder, endvidere betale et saadant Tilskud, som staaer i Forhold til de Aar, der ere forløbne fra den Tid af Gravstedet blev optaget, paa det at Gravene fra Nedsettelsens Dato kunne være friegjorte i 20 Aar, uden Tab for Kirken.

§. 6.

Det er enhver ufermeent, som eier Gravsted paa Assistentskirkegaarden, at lade opsætte Monumenter og Epitaphier over samme, dog kunns forsaavidt saadant, hvad den af Fæstningens Glacis overladte Jord angaaer, ikke strider mod den citerede Resolution af 17de Jullii 1816, imod til Kirkens Kasse at betale ligesaameget, som for Gravstedet efter Taxten. For Liigsteen betales det halve.

§. 7.

Ethvert Gravsted, Monument, Epitaphium &c, som ikke inden 20 Aars Forløb igjen til Kirken er

fornyet, er uden Paatale af den Ufdodes Arvinger eller Andre hjemfalden til Kirken.

§. 8.

Enhver Grav til et vorent Liig skal være dyb 3 Alen og til Børn $2\frac{1}{2}$ Alen; Gravningen maa skee om Dagen og efter Solens Nedgang maa ingen Gravning finde Sted.

§. 9.

Graveren har i det første $\frac{1}{2}$ Aar efter at et Liig er nedsat, uden nogen særskilt Betaling at holde Gravene vel opklappede; og skal det desuden være Bennet og Paarørende af de Døde tilladt at besørge dette i længere Tid, eller og derom, saavelsom om Gravens Pyntning at forene sig med Graverne mod en vis Betaling.

§. 10.

Kirkegaarden staaer aaben hver Dag fra 1ste Mai til 1ste November, men den øvrige Tid af Aaret kun hver Loverdag og Søndag. Børn maa ikke uden Opsyn indfinde sig paa Kirkegaarden, og maae da Forældre eller Andre være ansvarlige for den Skade, de gjøre.

§. 11.

Kirkegaarden maa ei anvendes til andet Brug end efter sin Bestemmelse og maa derfor ei græsses noget Slags Kreaturer.

§. 12.

Fra den Tid den ny Kirkegaard er indviet, skal Begravelse paa Byens gamle Kirkegaard i Almindel-

lighed ophøre, og ikkuns mod Erlæggelse af sædvanlig Betaling tillades Egtfæller, hvis afdøde Mæg eller Børn alt hvile i sidstnævnte Kirkegaard, eller slige Egtfællers Børn, som bære i umyndig Alder; der at jordes. For andre af Byens Indvaanere kan en saadan Tilladelse erholdes, naar der for hvert Liig erlægges firedobbelt Betalning for Begravelsen, foruden hvad der bære erlægges for Klokkeringning og Monumenter.

§. 13.

Kirkeværgeren har at paasee at Hegnet omkring Kirkegaarden altid holdes i forsvarlig Stand og at dette saavel som Gangene beplantes med Træer, hvilket Koster for Kirkens Regning. Ligeledes paaligger det Kirkeværgeren saavel som Kirkens Inspecteurer at have særdeles Omhu og Omhu for Kirkegaarden og Fredholdelse over de Døde.

Da de paa Landet boende Bøvere ved Placat af 3die April 1816 ere stadfæstede i de dem ved Rescript af 10de Mai 1737 tilstaaede Rettigheder, men dette Rescript ikke er usigtigen ekstraheret i den Fogtmannske Samling af Rescripter, Collegial-Breve m, v., saa anseer Collegialtidendens Udgivere det for passende at meddele fornævnte Rescript in extenso, der lyder saaledes:

Til

Stiftsbesalingsmændene i Danmark.

(Tit.) Eftersom Vi den 1ste December næstafvigte Har allernaadigst haver befaleet, at de

Haandværks-Folk, som paa Landet bruger og ernæ-
rer sig af noget Haandværk imod Lovens 3die
Bogs 13de Cap. 23de Art. og Forordningen af
16de April 1681, Haandværkerne i Kjøbstæderne til
Indpas, skulle enten indflotte i Kjøbstæderne eller
ophæve de utilladte Haandværks Brug paa Landet,
med videre samme Befalings Indhold; Og nu
til Os er indkommen allerunderdanigst Forespørgsel
om Vævere ogsaa skal forstaaes under de slige Haand-
værker, saasom Loven nævner allene Vævere at maa
boe paa Landet, som væve Badmel, Blaar og
Hampe-Lærred; Thi give Vi Dig hermed alle-
naadigst tilkjende, at siden Vævere ansees for
Manufacturister, ville Vi allernaadigst, at det maa
være dennem tilladt at boe paa Landet, og der
væve alle Slags Lærreder eller andet, som de best
veed og kan; Derefter du dig allerunderdanigst
haver at rette og derom ubi det dig allernaadigst
anbetroebe Stift, overalt den udfordrende Anstalt
hos alle Bedkommende at gjøre, samt Os ellers
strax allerunderdanigst indberette, at Du dette Bores
allernaadigste Rescript haver bekommet. Befalende ic.

Fra vedkommende Dyrighed er forespurgt, hvor-
ledes Gebyhrerne for Tingtasningen og Protocollas-
tionen af de Arvesæstestjæder, som meddeles Bønderne
paa Corse Academies Gods, bør beregnes, med Hen-
syn paa, at denne Betaling, der ved Rescript af 2den
Jan. 1796 er bestemt, ikke udtrykkelig er benævnt i

Spøttel-Reglementet af 22de Marts 1814. Cancelliet svarede derpaa den 9de d. M., at der for Læsning og Protocollation af de Skjoder, som udstædes paa det af Sorøe Academiets i Arvefæste overdragne Bøndergods, ikke kan tilkomme anden eller høiere Betaling end den, som ved Rescriptet af 2 Januari 1796 er bestemt, saaledes, at det derved fastsatte Gebyr bliver at erlægge i Rigsbankpenge S. B. Skilling for Skilling, men at Tinglæsnings og Protocollations-Gebyret for de Skjoder, som udstædes paa de af Sorøe Academie i Arvefæste overdragne frie Hovedgaardstarteis Jordee, derimod bliver at betale efter Spøttelreglementet 22 Marts 1814.

I det kongelige medicinske Selskabs ordentlige Møde den 20de November 1817 forelæste Protesfor Ridder Wende: *Observationes de liqore anodyno minerali Hoffm., de spiritu vini gallici et spiritu frumenti unacum experimentis ad ea, quæ afferuntur illustranda.* Til Selskabets ordentlige Medlem optoges Professor R. Thal, Lector Chemicæ og Overskirurg ved almindelig Hospital. Den 4de December s. A. oplæste Professor Reinhardt en Afhandling de nova systematis venosi functione, quæ primum apud aves et amphibia a Professore Jacobsen detecta est, anatome renis pleuronectis insigniter affirmata. Til Selskabets ordentlige udenbys Medlem optoges Professor Cotugno i Neapel. Den 18de December oplæste Secretairen en fra Dr. Schenberg indsendt

Efterretning om et Mercurial Indgnibnings Apparat. Professor Jacobsen foreviste et af ham opfundet Instrument, hvormed man uden Medhjelp kan underbinde Pulsåarene. Den 22de Januari oplæst. en Afhandling af Doctor Strøm, Fermentum Cerevisiæ in erysipelate maligno proficuum. Professor R. Jacobsen oplæste en Afhandling om Bækkenets Udvidelse under Svangerskab og Fødsel.

I Overeenstemmelse med allerhøieste Resolution af 14de d. M. er Kjøbenhavns Magistrat blevet be- myndiget til, at constituere Secretair D. H. Lybæcker til, indtil videre, at forestaae Kasserer Embedet ved Staden Kjøbenhavns Hovedkasse.

Ledige Embeder.

Under det danske Lancellie: Bøfoged-Tjenesten i Beile og Herredsfoged Tjenesten i Nærvang og Torrild Herreder. — Ordine, et Catechet og første Lærer. Embedet ved Borgerstolen i Storeheddinge Kjøbstad. 6 Tdr. Rug, 10 Tdr. Byg in natura, og 30 Tdr. Byg betalte efter Capitelstart, samt 300 Rbdlr. S. B., foruden Høitidsesser af Menigheden, fri Boelig, 6 Favne Brænde og Brug af 8. Tdr. Land; interimistisk 5 Tdr. Byg mindre. — Hersom, Bierregrav og Kleitrup Sogneskald, i Viborg Stift, 300 Rbdlr. Formanden oppebærer i Pension efter Mandensaarets Udløb Præste-, Korn- og Dvægtien- ten, samt Smaaredsel af Hersom og Bierregrav Sog- nes 120 Tdr. Hartkorn, Annergaardten iberegnet,

faa og Landgiften af bemeldte Gaard, imod selv at svare Skatter af denne Tjenste; desuden beholder han Vaanings-Leilighed m. v. i Præstegaarden.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 8de April er Landfoged, Politimester og Skifteforvalter paa St. Jan i America, Capitain E. C. W. Engholm, beskikket til virkelig Cancellieraad; Byfoged i Weile og Herredsfoged i Nørvang og Torild Herreder, E. F. Dahl, i Raade entlediget fra fornævnte Embeder.

Under det slesvig = holsten = lauenborgske Cancellie: Den 27de Jan. er Herredsfoged A. F. A. Langheim i Fleckebye beskikket til Justitiarius paa det adelige Gods Friedenthal. Den 10de Marts, hidtilværende Auscultant ved Cancelliet, Kammerjunker E. B. v. Schirach, overdraget den interimistiske Forvaltning af Actuariatet, samt Forelsen af Skyld- og Panteprotocolleu i Landskabet Nordre-Ditmarsken og i Karolinen-Roog. Den 24de, Over og Landrets-Advokat F. C. Wood i Slesvig beskikket til Justitiarius paa det adelige Gods Damp. Den 2den April, Præst i Udshagen beskikket til Præst i Schouberg i Haderslev Amt; Præst i Stettan J. v. der Heide til Diaconus i Schenefeld i Rendsborg Amt; Candidat i Theologien E. F. Würger til Præst i Brockdorff i Steinburg Amt.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Den 25de Marts er Krigsraad A. W. Moorberg udnævnt til Fuldmægtig hos de kongel. Embedsmænd i Vestindien; J. W. Selby til dansk Consul paa Madrag.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigst Prikollegium.

No. 20. Den 25de April 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af E. S. Schubartz

Undertegnede ere Redacturer, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Forgivninger.

Gjennem det Kongelige Rentekammer er under 15de
d. M. emaneret en Forordning af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette af Guds Naade
Konge til Danmark, &c. &c. Sjøre vitterligt:
I Forbindelse med de ved Vort aabne Brev af 6te i
denne Maaned kundgjorte Bestemmelser, have Vi
allernaadigst overveiet, hvoreledes de gamle Hartkorns-
skatter og den ved Forordningen af 1ste October 1802
paubudne og ved Forordningerne af 6te Junii 1811
og 9de Julii 1813 nærmere bestemte Afgift af Bes-
iddelse, Nytte og Brug af Jorber og Tiender i
Vort Rige Danmark kunne være at fastsætte til Solv,
i Stedet for de ved bemeldte Forordning af 9de
Julii 1813, §. 10, bestemte Korn-Quantiteter.
Vi have derhos ikke alene taget Hensyn til en Redo-

fættelse, lige med den, som i de tvende foregaaende Aar ved Placaterne af 13de Martii 1816 og 14de Martii 1817 har været bevilget i berørte Korn-Quantiteter, men Vi have ogsaa besluttet, til større Simpeltid i Skattevæsenet og tillige til en nødvendig Lettelse for endeel af de Jorder, hvoraf Afgift hidtil er svaret efter Tønder Land, at samle fornævnte Hartkornsskatter og Jord- og Tiende-Afgift til een Skat, der udredes af Hartkornet efter den nu gjældende Matrikul, indtil en Deel af Skatten bliver fordeelt efter den nye Matrikul i Overensstemmelse med Forordningen af 1ste October 1802, §. 44. Thi byde og befale Vi, som følger, for Vort Rige Danmark:

I.

De gamle Hartkornsskatter og den ved Forordningen af 1ste October 1802 paabudne, og ved Forordningerne af 6te Junii 1811 og 9de Julii 1813 nærmere bestemte Afgift af Besiddelse, Nytte og Brug af Jorder og Tiender skulle, fra indværende Aars Begyndelse at regne, ophøre at svares saaledes, som de hidtil efter den 10de §. i fornævnte Forordning af 9de Julii 1813 have været ydede.

2.

Derimod skal under Navn af Landstat, aarligen fra 1ste Januarii 1818 svares:

I. af Jorder:

I. af privilegeret Hartkorn:

- a. af hver Lønde Hartkorn Ager og Eng 3 Rigsdaler Species eller 6 Riggsbankdaler Sølv;
- b. af hver Lønde Hartkorn Skov og Møllestykker 1 Rigsdaler 48 Skilling Species eller 3 Riggsbankdaler Sølv;
- , af upriviligeret eller contribuierende Hartkorn:
- a. af hver Lønde Hartkorn Ager og Eng 4 Rigsdaler 16 Skilling Species eller 8 Riggsbankdaler 32 Riggsbankskilling Sølv;
- b. af hver Lønde Hartkorn Skov og Møllestykker 2 Rigsdaler 8 Skilling Species eller 4 Riggsbankdaler 16 Riggsbankskilling Sølv;

II. af Tiender:

- , af hver Lønde tiendeydende Hartkorn for enhver af de 3de Tiende-Andele, Konge-, Kirke- og Præst-Tienden:
- a. naar Tienden er afhandlet for bestandigen til Yderen imod en fast og uforanderlig aarlig Pengebetaling, 2 Skilling Species eller 4 Riggsbankskilling Sølv;
- b. naar den er under andre Vilkaar for bestandigers overdragen Yderen, 11 Skilling Species eller 22 Riggsbankskilling Sølv;
- c. naar Præster eller andre Embedsmænd, der ere beneficerede med Tiender, have før Begyndelsen af Aaret 1808 imod en fast og uforanderlig aarlig Pengebetaling for deres Embedstid bortaccorderet samme til Yderne, $2\frac{1}{2}$ Skilling Species eller 5 Riggsbankskilling Sølv;

- d. naar Tienden i andre Tilfælde er overladt Ubeeren for en vis Tid, 12 Skilling Species eller 24 Rigsbankskilling Sølv;
- e. naar den høves i Kierven, 13 Skilling Species eller 26 Rigsbankskilling Sølv;
9. af det upriviligerede matrikulerede Tiende Hartkorn:
- a. af hver Tonde Hartkorn Kongetiende 18 Skilling Species eller 36 Rigsbankskilling Sølv;
 - b. af hver Tonde Hartkorn Kirketiende 14 Skilling Species eller 28 Rigsbankskilling Sølv.
- Dog skal, med Hensyn deels til forhen bevilgede Eftergivelser og Moderationer og deels til forhen gjældende særdeles Bestemmelser, Landstatten for Hirschholms Gods, samt for Vore Lande Amåger og Borneholm, være saaledes fastsat, nemlig:
- A. for Hirschholms Gods:
- I. af Jorder:
 - x. af privilegeret Hartkorn:
 - a. af hver Tonde Hartkorn Ager og Eng 2 Rigsdaler 72 Skilling Species eller 5 Rigsbankdaler 48 Rigsbankskilling Sølv;
 - b. af hver Tonde Hartkorn Skovskjold 1 Rigsdaler 36 Skilling Species eller 2 Rigsbankdaler 72 Rigsbankskilling Sølv;
 9. af upriviligeret eller contribuierende Hartkorn:
 - a. af hver Tonde Hartkorn Ager og Eng 4 Rigsdaler Species eller 8 Rigsbankdaler Sølv;
 - b. af hver Tonde Hartkorn Skov- og Møllekjold 2 Rigsdaler Species eller 4 Rigsbankdaler Sølv;

II. af Tiender:

af hver Lønbe tiendeydende Hartkorn for enhver Tiende-
Andeel den samme Skat, som foran af det tiendey-
dende Hartkorn i Almindelighed er bestemt.

B. for Vort Land Amager:

I. af Torder:

1. af hver Lønbe privilegeret Hartkorn Ager og Eng
2 Rigsdaler 72 Skilling Species eller 5 Rigs-
bankdaler 48 Rigsbankskilling Sølv;
2. af hver Lønbe uprivilegeret eller contribuerende
Hartkorn Ager og Eng 4 Rigsdaler 38 Skilling
Species eller 8 Rigsbankdaler 76 Rigsbankskilling
Sølv;

II. af Tiender:

saavel af hver Lønbe tiendeydende Hartkorn for en-
hver Tiende-Andeel, som af det uprivilegerede matris-
kulerede Tiende-Hartkorn, den samme Skat, som foran
af det tiendeydende Hartkorn og af det uprivilegerede
matrikulerede Tiende-Hartkorn i Almindelighed er
bestemt.

C. for Vort Land Bornholm:

I. af Torder:

af hver Lønbe Hartkorn 1 Rigsdaler 16 Skilling
Species eller 2 Rigsbankdaler 32 Rigsbankskilling
Sølv;

II. af Tiender:

af hver Lønbe tiendeydende Hartkorn for enhver Tiende-
Andeel $\frac{1}{4}$ Deel af den Stats Beløb, som foran af
det tiendeydende Hartkorn i Almindelighed er bestemt.

3.

De umatriculerede Jorder, hvoraf Afgift efter Forordningen af 1ste October 1802 er svaret efter Tønder Land, har Bort Rentekammer at foranstalt ansatte til Hartkorn, hvorefter Landskatten af dem bliver at svare, som af privilegeret Hartkorn. Dog undtages herfra samtlige Skolers og Degneboligers endnu værende umatriculerede Jorder, hvilke Vi indtil videre ville have fritagne for Skatten.

4.

Naar Jord er bortforpagtet paa et Aar eller længere Tid, bør Forpagteren, saafremt Forpagtnings-Contracten ikke medfører anden Bestemmelse, for hver Tønde Hartkorn Ager og Eng udrede 1 Rigsdaler 70 Skilling Species eller 3 Rigsbankdaler 44 Rigsbankskilling Sølv og for hver Tønde Hartkorn Skov og Mølleskylb 83 Skilling Species eller 1 Rigsbankdaler 70 Rigsbankskilling Sølv af Landskatten, hvad enten Hartkornet er privilegeret eller uprivilegeret, da Tieren derimod udreder Resten.

5.

Naar Jord er overdragen til Eiendom eller i Arvefæste imod aarlig Afgift, som enten ganske eller tilbeels ydes i Korn eller andre Natural-Producter eller Tjenester, bør Afgifts-Tieren og, naar Jord er overdragen i simpelt Fæste, Tieren, forsaavidt ikke anderledes ved Overdragelses-Documentet eller Fæstebrevet er fastsat, udrede af Landskatten 10 Skilling Species eller 20 Rigsbankskilling Sølv for hver Tønde

enten privilegeret eller uprivilegeret Hartkorn Ager og Eng og 5 Skilling Species eller 10 Rigsbankffilling Sølv for hver Tønde enten privilegeret eller uprivilegeret Hartkorn Skov og Mølleffuld, hvorimod Brugereren udreder det øvrige.

6.

Er Jord overdragen til Eiendom eller i Arves fæste imod aarlig Afgift, som er bestemt til en fast uforanderlig Pengebetaling, da skal Afgiftseieren, forsaavidt ikke anderledes ved Overdragelses-Documentet er fastsat, af Landskatten itkun udrede 4 Skilling Species eller 8 Rigsbankffilling Sølv for hver Tønde Hartkorn Ager og Eng og 2 Skilling Species eller 4 Rigsbankffilling Sølv for hver Tønde Hartkorn Skov og Mølleffuld, hvad enten Hartkornet er privilegeret eller uprivilegeret, og Besidderen derimod afholde Resten.

7.

Den Under, som Forpagtere, Afgiftseiere og Eiere, i Følge foregaaende §§. 4, 5 og 6, skulle tage i Skattens Udredelse af Jorder, beregnes paa Bort Land Bornholm itkun med $\frac{1}{2}$ Deel af det i disse §§. nævnte Beløb.

8.

Naar Embedsmænd, Betjente eller andre, der efter Forordningen af 12te Juni 1770 ere pligtige at svare den ved samme paabudne Embedsskat, have beneficerede Jorder eller Tiender, hvorefter Landskatten erlægges, da betale de ei videre Embedsskat, end for-

faavidt denne maatte ubgjøre mere end Landfattens Beløb.

9.

Den Jord- og Tiende-Tiere ved Forordningen af 9de Julii 1813, §. 10, tilfagte Godtzjorelse for $\frac{1}{2}$ Dele af Renten af Bankhæftelsen i deres Jor- der og Tiender skulle de nyde i Landfattens.

10.

Landfattens betales kvartaliter, $\frac{1}{4}$ Deel hver Gang, i rede Sølv eller i Rigsbankfædler efter den ved Forsaldstiden gjeldende, da i Overensstemmelse med Bort aabne Brev af 6te April 1818 satte, Kvartals-Cours. Og blive, som en Folge heraf, ogsaa Restancer af Skatten, naar de ikke erlægges i rede Sølv, at tilsvare i Rigsbankfædler efter den Kvartals-Cours, som ved deres rette Forsaldstid var gjeldende. Forsaldstiden er hver 21de Januarii for Skatten for Januarii Kvartal eller Januarii, Februarii og Martii Maaneder; hver 21de April for Skatten for April-Kvartal eller April, Maji og Junii Maaneder; hver 21de Julii for Skatten for Julii Kvartal eller Julii, Augusti og September Maaneder; og hver 21de October for Skatten for October Kvartal eller October, November og December Maaneder.

Da i øvrigt ingen Kvartals-Cours sættes for dette Aars 2 første Kvartaler, og heller ingen Kvartals-Cours kan være sat ved Forsaldstiden i næste kommende Julii Kvartal, siden de ved fornævnte

Vort aabne Brev i Henseende til Qvartals-Coursers Sættelse kundgjorte Bestemmelser ikke til den Tid ere traadte i Kraft, saa skal af Vort Rentekammer ved Placater blive bekendtgjort, i hvilket Forhold Skatten for disse 3 Qvartaler kan betales med Rigsbanksedler, naar Yderne ikke ville erlægge den i rebe Sølvs.

II.

Landskatten oppebæres af Vore Amtsforvaltere, som derfor aflægge Regnskab. Den hæfter med sit fulde Beløb paa de skattepligtige Eiendomme, samt indfordres, og i Mangel af Betaling til Forsaldstidene, inddrives paa den ved Anordningerne om Skatters Inddrivelse foreskrevne Maade hos Eierne, hvorimod disse ikke alene have Regres til Besidderne og Brugerne for den Andeel, disse have at udrede af Skatten, men have endog samme Ret til denne Andeels Inddrivelse, som Forordningen af 30te Januarii 1793, §. 12, tillægger Jordegodsieiere til resterende Skatters Inddrivelse hos deres Fæstebønder. Ere Jorder eller Eiendomme beneficerede nogen offentlig Stiftelse, Embedsmand eller anden, da ansees den Beneficerede, i Henseende til Skattens Tilsvær, som Eier.

Hvoresket de Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet 20. 20.

Fremdeles er under 16de April igjennem det kongelige Rentekammer udgaaet en Placat, hvorved

Sognekalb for en Sum af 11,000 Rbblr. rede Sølv, og at denne Sum maatte tilveiebringes ved, efter Foranstaltning af det kongelige Rentekammer, at sælge, ved offentlig Auction, saamange af Ka:lets Forder, som dertil maatte udfordres; hvilket Hs. Majestæt, under 11te Marts, allernaadigst behagede at bisfalde.

Beboerne af Brorup Bye, i Hyllinge Sogn, under Sorø Amt, havde anholdt om, at de, i geistlig Henseende, maatte henlægges til Hovedsognet Marvede, i Stedet for, at de forhen havde hørt til det dermed forbundne Anner Hyllinge. De yttrede i denne Anledning, at Marvede Kirke ligger knap en halv Fjerdingvei fra deres Hjem, og at de skulle gaae lige forbi denne Kirke, for at komme til Hyllinge Kirke, der ligger $\frac{3}{4}$ Meil fra Brorup Bye, til hvilken sidste Kirke Veien desuden paa visse Aarets Tider er meget farlig at passere; at samme Præst og Kirkesanger besørge Gudstjenesten i begge Kirker, og at Brorup Bye allerede i Henseende til Skolesager hører under Marvede Sogns Skolecommission.

Efter om denne Gjenstand at have brevvevlet med Biskoppen over Sjellands Stift, indgik Cancelliet med allerunderdanigst Forestilling om, at det Ansøgte maatte bevilges, med efterstaaende nærmere Bestemmelser, som alle Vedkommende havde samtykket i, nemlig:

- 1) at de vedblive, som hidtil, at svare Kirketiende til Hyllinge Kirke, hvorimod de ingen Tiende skulle erlægge til Marvede Kirke;
- 2) at de skulle deeltage med Marvede Sogns øvrige Beboere i alt Pligtarbejde til dette Sogns Kirke, og forrette dobbelt Arbejde med de øvrige Sognes beboere ved Indhegningen af Kirkegaarden, hvis denne, paa Grund af Supplicanternes Henlæggelse under Sognet, om nogen Tid skulde behøve Udvidelse; hvorimod de, for Eftertiden, ikke skulle præstere Pligtarbejde til Hyllinge Kirke;
- 3) at det, ved den endelige Organisation af Skolevæsenet i Marvede og Hyllinge Sogne, skal bestemmes, om og hvor stor Godtgjørelse, naar den nu værende Degn for begge Sogne døer, maatte være pt tillægge den ansættende Kirkesanger i Hyllinge for Tabet af de accidentelle Indtægter af Brorup Bpe.

Da Hs. Majestæt allernaadigst bifaldt denne Cancelliets allerunderdanigste Indstilling, blev derom, under 11te Marts, udfærdiget Ordre til Biskoppen over Sjællands Stift.

Undsr 10de b. M. er Lise Husted, Enke efter Kjøbmand Henrik Husted af Ringkjøbing, meddeelt Privilegium paa at drive Gæstgiverie sammesteds.

Den 14de d. M. er Mechanikus J. Hoffmann forundt Bevilling til i 2 Aar at forevise optiske og mechanicke Kunster saavel i Kjøbenhavn, som paa ethvert andet Sted i Danmark, imod Afgift til ethvert Steds Fattigvæsen.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Bysfoged og Byskriver-Embedet i Frederiksløb paa St. Croix. — Rodebye og Ringsbølle Sognekald i Lolland, 320 Rbdlr.

Under General-Toldkammer og Commerce-Collegiet: Auditeur- og advocatus regii Embedet paa St. Thomas; Toldcontroleur-Embedet paa St. Jan.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 10de April ere Professorerne J. C. W. Wendt, Ridder af Dannebroggen, og R. E. Thal, for deres Personer forundt kongelige Bestallinger paa deres hidtil havte Embeder, den første som Overmedicus, den sidste som Overchirurg ved det almindelige Hospital. Den 15de, Physicus i Sjællands nordre District, Candidatus medicinae H. M. Randrup, bestillet til Landphysicus for Viborg Stift samt Thye og Morsøe i Aalborg Stift og de derunder liggende Kjøbstæder.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Den 31te Mars er Ridder E. Picciotto udnævnt til Dansk Consul i Aleppo.

Collegial-Tidende:

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 21. Den 2den Mai 1818.

Brykt i det Kongl. Waisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubert

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Fordyning.

Fra det kongelige General Toldkammer og Commercens
Collegium er, under 18de f. M., emaneret følgende
Placat:

Hs. Majestæt Kongen har under 1ste Septem-
ber f. A. allernaadigst befaleet følgende nærmere Bes-
temmelse ved Forordningen af 25de April 1816
om Oppebørselen af Toldpenge for Skibe, hvormed
Reiser hin Skibe Cap finis terra tilbagelægges.

Naar et Skibs Eier eller Hovedcheber vægter
sig ved at paategne den for de paagjældende Toldpenge
bestemte Revers, der ifølge benævnte Forordning skal
forelægges ham, sin Forpligtelse til inden 6 Uger at
betale Toldpengenes Beløb, saa skal han inden 14
Dage, seaa hans Vægning at regne, foredrage dette

Collegium sine Grunde herfor, og enten for Stedet
Told-Oppebørsels Betjent eller Dorighed, ved et B
viis fra Postcontoiret, godtgjøre at saadant er skee

Men i det Tilfælde, at hans Ansøgning gaa
eller for en Deel afflaaes, og han da ikke inden 1
Dage, efter at have modtaget Underretning herom
erlægger Løstpengene, da skal Afgivten indfordre
paa samme Maade og med samme Fortrindret som
ved andre kongelige Afgivter. Indleveres ingen An
søgning inden den bestemte Tid, eller sammes Afse
delse ikke tilbørligt bevises, skal Eieren eller Hovedbr
deren behandles saaledes, som om han havde paateg
net Reverset sin Forpligtelse til at betale, og Løst
pengene altsaa inddrives paa den foranførte Maade.

Hvilket herved bekjendtgjøres til alle Vedkom
mendes Underretning.

Blandede Efterretninger.

Politievæsenet paa det gamle Kjøbenhavns Un
(med Undtagelse af Amager) bestyres ved en der ansat
Politimester, hos hvem er ansat 8 Politiebetjent
Paa Grund af Districtets Vidtløftighed ere disse B
tjente fordeelte paa forskjellige Steder i Amtet. I
District, hvori enhver Betjent saaledes har at patroui
lere og paasee Veden, er meget stort, og naar t
med Rapporten eller i andre Tjenestefager skulle mød
enten hos Politimesteren, der boer paa Frederiksberg
eller for Politieretten, der ligesom Amtets alminde

ge Ting holdes i Blaatårn i Kjøbenhavn, have nogle af dem endog flere Miles Reise. Betjentene er der for tilstaaet fri Befordring i Tjenestefører og da deres, om ikke er ringe, kunne de ikke for egen Regning lade sig Befordring, men maa gaae til Fods. Forsagen deraf er, at Politiets Forretninger paa Amtet maa gaae langsomt og lide til Skade for det Offentlige, ligesom og at Forsælses skundom reent undgaae Politiets Opmærksomhed og Lovens Straf.

Den forrige Amtmand paa Kjøbenhavns Amt, nuværende Dverpræsident, Geheime-Conferentsraad Koltke, havde allerede i sin Tid gjort opmærksom paa disse Hinder for Politiets hurtige og omsorgfulde Udførelse paa bemeldte Amt, og meente, at det endelig vilde fremme Orden og Hurtighed i Politiets Forretningerne, naar Betjentene bleve forsynede med Rideheste til Brug i deres Embedsforretninger, men Sagen blev dengang indtil videre udsat, da den stod i Forbindelse med et Forslag, hvis Sværksættelse da ikke kunde finde Sted.

Den nuværende Amtmand, Geheimeconferentsraad og Stiftsbefalingsmand Bülow, lod imidlertid noget efter hans Udnavnelse, til et Forsøg, for egen Regning, anskaffe og underholde 3 Heste med Sadler til Brug for Amtspolitiet, hvilket Forsøg han indtil denne Tid vedblev at fortsætte. Han har yttret, at han derved har overbevist sig om at Politiets Forretninger, siden bemeldte Heste bleve anskaffede,

ere gaaede frem med bedre Orden og Hurtighed, en tilførn; ligesom ogsaa Erfaringen viste, at Arrestar ternes Antal i den senere Tid mærkeligen aftog. Pa Grund heraf foreslog han, at der til Brug for bemeldt Amtes Politie maatte for det første anskaffes og holdes 4 Heste.

Da Districtets Beboere fornemmeligen blive d der komme til at nyde Fordeel af et saadant opre tende virksommere og hensigtsmæssigere Politie, fo meente Stiftamtmanden, at saavel Omkostningers paa den første Anskaffelse, som de aarlige Udgifter maatte blive at ligne paa Beboerne, hvilket, d Politiedistrictet indbefatter 7000 Ldr. Hartkorn ikkun vilde blive et meget ringe Paalæg. D isovrigt Levering af det ubetydelige Quantum Fourag som vilde falde paa hver især, in natura vilde væ haade bekosteligt og tidsspildende fra Beboerne, lig som det og i saa Fald behøvedes et Magasin, sa ansæe Amtmanden det for rettest at det overbrages t Politimesteren at anskaffe det Fornødne efterhaande til gangbare og billige Priser og derfor at aflægge Pligtighed til Amtet, som havde at ligne det aarlig Betøb blandt Amtets Delinquents og andre Omkostninger.

Da nu det Forsøg, som ved frivillig Opoffrel ses Geheimeconferentsraad Bülow's Side er anstillet havde viist Gavnligheden for det Offentlige af et saadant ridende Politie, og Erfaring alle Tider har

vært, at Kjøbenhavns Amts Beliggenhed, saa nær
 ved Hovedstaden, fordrer et langt speciellere, nøiagtig-
 gere og hurtigere Politie-Opsyn, end ethvert andet
 Landdistrikt, saa kunde Cancelliet ikke andet end
 anbefale Forslaget. Det kunde det synes, at et saa
 vant ridende Politie vilde nu være mindre nødven-
 digt, da Kystpolitiet i Overensstemmelse med Placat
 af 28de Febr. 1817 er organiseret sammesteds.
 Men det sidstnævnte Politie strækker sig ikkun til
 selve Kysten og de Landsbyer, der stode nærmest til-
 samme, samt til nogle andre, der ved specielle Reso-
 lutioner ere henlagte under Kystpolitiet — altsaa ikkun
 til den mindre Deel af det hele Amt — og Kyst-
 politiet kan desuden ikke umiddelbart gribe ind i det,
 der er Gjenstand for Landets almindelige Politie.
 Ikke heller kunde det med Sikkerhed ventes, at Gehe-
 meconferentsraad Bülow for egen Regning længe
 vilde vedblive at holde de Heste, som nu omtrent i
 1½ Aar ere afbenyttede af Politiet; og naar han der-
 med ophører, vilde alt falde tilbage i den gamle For-
 atning. Den Udgift, Forslagets Iværksættelse vilde
 nedføre, sandtes heller ikke at være af den Betydning,
 at derfra kunde hentes nogen gylbig Indvending, og
 et saa meget mindre, som det med temmelig Sikker-
 hed kunde antages, at samme vilde blive indvunden
 er ved, at Forbrydernes Antal ved et hurtigt og mo-
 dert Politie formindskes, og altsaa Varetægt og
 Underholdningspengene, der er en af Amtscassens be-

tydeligste Udgifter, aftage; og det maas unøgtelige ansees bedre ved et skarpe Politieopsyn at forekomme Forbrydelser og tilveiebringe Orden, end med de samme Penge at underholde en Mængde Arrestanter.

I Henhold til det saaledes anførte, indgik Cancelliet, som først havde corresponderet med det kongelige Rentekammer og de Deputerede for Financerne, med allerunderdanigst Forestilling til Hs. Majestæt, om at der til Brug for Politiet paa Kjøbenhavns Amts Rytterdistrict maatte anskaffes 4 Heste med Tilbehør, og at disse Heste maatte blive beholde paa den Maade, at det overdrages til Politimesteren at anskaffe den fornødne Fourage efterhaanden til gangbare og billige Priser, samt at sørge for Staldrum, Hestebeslag o. s. v. og derfor aarligen at aflægge behørig Rigtighed til Amtmanden, ligesom og at det maatte tilkomme Politimesteren nærmere at bestemme, hvorledes Hestene blive at anvende til Politiets Brug, samt at Amtmanden maatte bebyndiges til at ligne saavel, det der medgaaer i Anskaffelsen, som de aarlige Udgifter, disse Heste hold medfører, blandt Amtets Delingsvent- og andre Omkostninger.

Hs. Majestæt behagede ved Resolution af 8d f. M. allernaadigst at bifalde Cancelliets Indstilling og der afgik derpaa under 15de f. M. Rescript des angaaende til Amtmanden over Kjøbenhavns Amt.

Ved allerhøjeste Resolution af 28de Januari 1818. *) ere Regler blevne fastsatte til Forebyggelse af Uordener ved Transporten af de Heste, som af vedkommende Udredere leveres til det Kongelige Artilleriecorps. I Forbindelse hermed er Cancelliet tilhændesommen et allernaadigt Reskript af 12te f. M., hvor ved Hs. Majestæt, ifølge en fra Artilleriecorpsset mod indkommen Førefilling, har behaget at forandre den 4de Post i fornævnte Resolution af 28de Januari angaaende Artilleriehestes Transport til og fra Corpset, derhen: at med disse Hestes Forpleining aavel paa Hid: som Tilbagemarschen maa forholdes paa samme Maade som hidtil har været Tilfældet med de Lollandske og Falsterke Heste paa deres Marsch, nemlig at den paa hvert Sted behøvende Fourage anvises af Generalquarttermesteren, mod at naadant igjen gotgjøres af vedkommende Udredere, hvorved opnaaes, at Fouragen kan leveres for den mest billige Priis, og altsaa vorde mindre trykkelige for Udrederne, end naar den skulde optjebes paa Stederne og betales med den Priis, som Sælgerne forlange.

Denne allerhøjeste Resolution er derpaa under 14de f. M. meddeelt det kongelige General-Commissariats Collegium, General-Krigs-Commissairen for Danmark, Chefen for General-Quarttermesterstaben

*) See Collegial-Tidenden for 1818 No. 7 pag 129.

og samtlige Amtmænd i Sjellands samt Lollands og
Falsters Stifter.

Ved Rescript af 22de f. M. til Kjøbenhavns
Magistrat er det allernaadigst fastsat:

- 1) at samtlige Porcelains- og Pottehandlere i Kjøbens-
havn maae imellem sig indbyrdes vælge en For-
mand, dog saaledes, at Valget approberes af Kjø-
benhavns Magistrat, der tillige bestemmer den Tid,
hvori den Valgte skal være pligtig at fungere;
- 2) at den Formand, der saaledes vælges, nsdiagtig
skal holde Fortegnelse over alle Porcelains- og Pots-
tehandlere og deres Bopæle, meddele de Oplysning-
er, som af Vrigheden maatte forlanges, og ud-
føre, hvad der af denue paalægges ham med Hens-
syn til forommeldte Næringsbrugere, samt i Fores-
ning med en af bemeldte Handlende udstæde At-
test om, at de, der herefter ville vinde Borgerkab
som Porcellains- og Pottehandlere, dertil ere quas-
tificerede.

Cancelliet er derhos allernaadigst blevet bemyn-
diget til, naar det begjæres og af Vrigheden findes
gavnligt, ved Rescript ad mandatum at bevilge en
lignende Indretning med Hensyn til andre Classer af
næringsbrugende Borgere.

Amtmanden over Holbøks Amt havde andraget paa, at Gjordemoderboligerne i Amtet maatte ligesom det allerede er bestemt i Henseende til Skolelærer-Boliger vorde afsurerede og Udgifterne derpaa udredes af Districtet.

Da det maa være vigtigt for ethvert District at have Resourcer til at erholde et saadant Huus igjenopbygget, om Ulykkes Tilfælde ved Ildsvaade skulde indtræffe, da Udgifterne vilde blive ubetydelige, fandt Cancelliet, at det saaledes foreslaaede kunde forjæne at gøres til almindelig Regel. De Deputerede for Finantserne, med hvem angaaende denne Sag er bleven corresponderet, fandt ligeledes Forslaget hensigtsmæssigt. Cancelliet indgik derfor med allerunderdanigst Forestilling om at samtlige Gjordemoder-Boliger maatte befales afsurerede, samt at Brancontingentet og øvrige derved forarsagede Omkostninger maatte udredes af Districtet i Medhold af den 16de §. i Reglementet angaaende Gjordemodervæsenet 21 Novbr. 1810.

Det behagede Ns. Majestæt ved Resolution af 15de f. M. allernaadigst at bifalde denne Indstilling, og der udgik derpaa under 25de næstfester et Circulære desangaaende til samelige Oversvrigheder.

I Anledning af indtruffen Vacance i Præstes Embedet ved Aalborg Hospital, er af Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift, som Directeurer for

bemeldte Hospital med Hensyn til at Embedet ikke kan give en Familie anstændig Underholdning, foreslaaet, at bemeldte Præste-Embede maatte nedlægges, hvorefter ved Hospitalet vilde vinde nogen aarlig Besparelse, samt at det derhos maatte være Hospitalets Directeurs tilladt at antage en af Byens Præster til at overtage specialem animarum curam i Hospitalet paa følgende Vilkaar:

- 1) at den sædvanlige Ugeprædiken om Torsdagen i Hospitalet maatte indgaae;
- 2) at den antagne Lærer og Sygetroster bør prædike i Hospitalskirken i det ringeste hver anden Søndag, ligesom den første Dag af de tre store Høitider, Nytaarsdag og den almindelige Bededag, og endelig paa de Dage Lemmerne offentlig kommunikere, hvad enten der ere faae eller mange Communisicantere;
- 3) at Præsten efter Samvittighed og Embedspligt ikke alene bør betjene de Sengeliggende med Sacramentet, naar de forlange det, men ellers flittigen besøge dem paa Sygeleiet, for at styrke dem under deres Lidelser i Troe, Haab og Taalmodighed;
- 4) at den antagne Lærer for denne Tjeneste maa tilstaaes 100 Rbdlr. S. B. aarligen, som betales ham med 25 Rbdlr. S. B. kvartaliter, hvorimod alle de Indvænter, som de forrige Hospitalspræster have nydt, hjemfalde til Hospitalskassen fra dette Aars Begyndelse, ligesom at ogsaa det, Lemmerne

i deres Mundportioner, afløste Hvitidsoffer bør falde bort.

Cancelliet, der aldeles tiltraadte Forslaget, indgik besangaaende med allerunderdanigst Forestilling til Hs. Majestæt, og Allerhøiſtsamme bifaldt ved allerhøieste Resolution af 14de f. M., at Præste-Embedet ved Aalborg Hospital nedlægges under de ovenanførte af Stiftsøvrigheden foreslaaede Vilkaar og Bestemmelser, dog saaledes, at Hs. Majestæt, efter Stiftsøvrigheds nærmere Forslag, der af Cancelliet bliver allerunderdanigst at forelægge, Sels allernaadigst vil bestemme, til hvem af de i Aalborg værende geistlige Embedsmænd de præstelige Forretninger ved Aalborg Hospital, med den foreslaaede aarlige Godtgjørelse, skulle anbetroes.

Hvorom under 22de f. M. afgik Rescript til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift.

De Penge, som før aarligen anvendtes til Lys paa Alteret i Kirkerne, ere ved Forordningen om Skolerne paa Landet af 23de Januar 1739, §. 33, Placaten af 29de April 1740, §. 5, og Anordningen for Almue-Skolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814, §. 66, henlagte til de vedkommende Sognes Skolecasser.

En Amts-Skolebirection har nu forespurgt hos Cancelliet, om disse saakaldte Kirkelyspenge skulle

svares til Sognets Skolestyrelse af en Kirke, hvoraf denne Afgift, saavidt vides, ikke hidtil er svaret.

Cancelliet har herpaa, under 2 Mai 1818, svaret, at Ejeren af bemeldte Kirke ansees pligtig at betale Kirkelysvenge til Sognets Skolestyrelse, uden Hensyn til om saadan Afgift hidtil er betalt eller ikke, naar han ikke kan bevise, at denne Kirke ved nogen særdeles Bevilling er fritagen for Kirkelysvenge. Svarelse.

Efterat den til Bedste for afgangne Skuespiller H. C. Knudsens Efterladte sammentraadte Committee i Marts 1816 havde erholdt allernaadigst Tilladelse til at indbyde Medborgere til at samle et Fod, som under Navn af Legatet til H. C. Knudsens Minde nærmest skulde have til Hensigt at understøtte denne virksomme Patriots efterladte Familie, men tillige i Tiden, naar ingen af disse Personer længere kunde nyde Frugten deraf, ogsaa at hjælpe andre fortjente Danneborgeres Efterladte, blev af samme foranstaltet omsendt en Deel Skrivelser saavel til forskjellige Auctoriteter og Samfund i Kjøbenhavn, som til Høfghederne og høie Personer i Provindserne, hvormed et passende Antal af trykte Indbydelsler fulgte. Denne Committees Foranstaltning har, efter sammes Indberetning, afgivet følgende Resultater:

Til 1ste December 1816 blev af den da indkomne Sum til Beløb 5403 Rbdlr 23 s. N. B.,

erlagt Renter til Knudsens Enke med 162 Rbdlr. N. B., samt desuden af de ligeledes indkomne 3de Stkr. kongelige Obligationer, lydende tilsammen paa 350 Rbdlr. S. B., i Rentet 8 Rbdlr. 28 $\frac{1}{2}$ N. B.

I Januari Maaned. 1817 blev for de dengang indkomne Bidrag, til Beløb 6946 Rbdlr. 32 $\frac{1}{2}$ N. B., indkjøbte 74 Stkr kongelige Obligationer, lydende tilsammen paa 8483 $\frac{1}{2}$ Rbdlr. S. B.

Til 11te Junii 1817 blev Renten af bemeldte 77 Obligationer erlagt til Knudsens Enke med 254 Rbdlr. 6 $\frac{1}{2}$ N. B. Senere blev for de indkomne Bidrag kjøbt 3 kongelige Obligationer, lydende paa 300 Rbdlr. S. B.

Til 11te Decbr. 1817 blev Renten af ovennævnte 80 Stkr. Obligationer ligeledes erlagt til Knudsens Enke med 261 Rbdlr. 3 Mk. 6 $\frac{1}{2}$ N. B. For de senere indkomne Bidrag er indkjøbt 6 kongelige Obligationer til Beløb 600 Rbdlr. S. B. og desuden skjænktes af Committeeens Medlemmer en Obligation stor 100 Rbdlr. S. B.

Legatets hele Beholdning er altsaa til Dato i kongelige Obligationer 10,933 Rbdlr. 2 Mk S. B. og 26 Rbdlr. 2 $\frac{1}{2}$ N. B. i Contant.

Mere kan mueligt endnu ventes, da langt fra ikke alle Planerne ere komne tilbage.

Efterat Committeeens Forslag med Hensyn til den fremtidige Bestyrelse af Legatet var indgivet til Hs. Majestæt, og Cancelliet desangaaende havde nedlagt

En allerunderdanigste Betænkning, har det behaget Allers høiſtsamme, ved Resolution af 22de f. M., allernaadigst at fastsætte:

- 1) at Committeeen til at stifte et Legat til H. C. Knudſens Minde allernaadigst maa bemyndiges til, naar een af dens Medlemmer enten ved Døden eller af anden Aarsag afgaaer, at foreslaae en anden i dens fratrædendes Sted, og at forelægge saadant Forslag til allerhøieste Approbation;
- 2) at Committeeen ved hvert Aars Udgang maa gjøre allerunderdanigst Indberetning om Legatets Status og Renternes Anvendelse;
- 3) at Legatets Rente i eet og alt bør anvendes efter de udstædte Subskriptionsplaners Indhold.

Hvorhos Hø. Majestæt allernaadigst har behaget at tilkjenbegive Committeeen Allerhøiſtsammes Tilfreds hed med dens nidjære Bestræbelser for et saa værdigt Meded.

Hvilken allerhøieste Resolution under 2den d. M. er bleven Committeeen meddeelt.

I Anledning af en, med Hensyn til Bestem melsen i Reskr. af 21de Maii f. A. S. 1, at Syn over Præstegaarde skulle afholdes af en Lømmers og en Muurmester, derom indkommen Forespørgsel, har Cancelliet, under 11te April, tilskrevet vedkommende Dørlighed, at det til Syn over Præstegaarde, kan,

i Mangel af egentlige Tømmer- og Maurmestere, tages saadanne Haandværkere af det nævnte Slags, som sædvanligen findes paa Landet, og som, uden at være udlærte Mestere, besørge Tømmer- og Maa- arbejde paa Landet.

Med Testamente, confirmeret den 21de f. M., har Petrine Horne i Faaborg skænket til Faaborg Kirke 200 Rbdlr. N. B., ligesom ogsaa Testatrix har bestemt, at naar de i Testamentet fastsatte Summer ere udbetalte, Overskuddet for bestandig skal være et Legat under Navn af Tomfrue Petrine Hornes Legat, hvis Renter aarlig paa hendes Dødsdag skulle uddeles i lige store Portioner til 8 værdige og trængende Huentimmer der i Byen, uden for Fattigvæsenet.

Ledigt Embede.

Under det danske Cancellie: Haberup Sognekald i Ribe Stift, 120 Rbdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 15de April er Sognepræst fra Ringgive, Gadberg og Lindbolle Menigheder i Ribe Stift, H. C. Jørgensen, befuldmægtiget til Sognepræst for Skibbet Menighed i samme Stift; personel Capellan for Skorup og Tvillum Menigheder

i Aarhus Stift, N. F. Basse, til Sognepræst for Nørket og Gynderup Menigheder i Viborg Stift
 personel Capellan for Gudum og Foberg Menigheder
 i Ribe Stift, H. Müller, til Sognepræst for Belling
 Menighed i samme Stift; Cand. theologiae P. F.
 Døel til residierende Capellan for Byrum, Vesterø
 og Hals Menigheder paa Læsø; Cand. theologiae
 J. Dorph til residierende Capellan ved Fredensborg
 Slotskirke samt for Åsminderød og Grønholt Menig
 heder i Sjælland; N. Ipsen confirmeret til at være
 personel Capellan for Vesteraabye og Aastrup Menig
 heder i Fyen; Cand. theologiae H. Ingerslev bestikke
 til ordineret Catechet og første Lærer ved Borger-Skole
 i Grenaa; Adjunct ved den lærde Skole i Hør
 sens, Cand. theol. F. C. Rosen, til ordineret Catechet
 og første Lærer ved Søndergades Borger-skole samme
 steds; Cand. theol. A. F. Winding til ordineret Ca
 techet og første Lærer ved Borger-skolen i Stege; Sog
 nepræst for Glud og Hjarnø Menigheder i Aarhus
 Stift, C. Mesner, og Sognepræst for Vesterhæsinge og
 Sandholdbyrdbelse Menigheder i Fyen, P. A. Vester
 gaard, i Naabe og med Pension enledigede fra foer
 nævnte deres Embeder. Den 22de, Kammers
 junker og Registratør i Cancelliet F. Døbelig bestikket
 til Archivarius ved den kongelige Lands Døerret samt
 Hof- og Stadsret; Provedprocurator L. King til Pro
 curator ved alle Døer- og Underretter i Danmark,
 Høiesteret undtagen.

Collegial-Tidende.

Med kongelige allernaadigst Privilegium.

No. 22 og 23. Den 9de Mai 1818.

Trykt i det Kongl. Baisens, Bogtrykkerie af E. F. Schubarth

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Paa Den Amager ere tvende Jurisdictioner, hvilke i mange Dele ere afvigende fra hinanden.

Sundbye Øster og Sundbye-Vester, Taarnbye, Maglebyelille og de øvrige Dele af Den, der ligger Kjøbenhavn nærmest, udgjøre et Birk, hvori Retslen pleies af en Birkedommer, der tillige er Skriver, og hvori Landets almindelige Love og den ordinære Rettergangsmaade i alle Dele følges.

Store Maglebye (eller, som den ogsaa kaldes, Hollænderbyen) tillige med Dragser, (der, efter en allernaadigst Bevilling af 16de Sept. 1674, skal, naaledes som tilforn altid havde været antaget, udgjøre en Menighed med Storemaglebye, og med samme have sættes Ret og Birk), udgjøre herimod en egen

Jurisdiction, hvori Retspleien er i adskilligt afvigende fra de almindelige Loves Forskrifter.

Aarsagen til denne Uovereensstemmelse hidrører herfra, at de Nederlændere, som først boesatte sig paa Amager, og som toge den sydlige Deel af Der i Besiddelse, medførte fra Moderlandet adskillige Vedtægter og Statuter, som de i lang Tid fulgte sam erholdt Ret til at lade alle deres Sager afgjøre efter den Retsgangsmåde og de Love, hvilkede de i deres Fædreland havde brugt.

Sagens Natur medførte, at denne liben Commune ikke i Længden kunde beholde de fra Stamme landet medbragte Love og Vedtægter, med hvis fulde Omfang og Sammenhæng de umueligen kunde gjøres fuldkommen bekjendte.

Efter deres eget Ansøg blev derfor ved et kongeligt aabent Brev af 10de Julii 1615 deri gjort den Forandring, at Sagerne skulde pantjendes efter den jydskke Lov; ligesom Jurisdictionens Behoere ogsaa siden, som Følge heraf, bleve undergivne Kong Christian den 5tes danske Lov og tilhørende Anordninger (sef. Refr. 8 Julii 1686.)

Med alt dette er denne Commune paa Grund specielle af allerhøyeste Resolutioner, ikke allene vedbleven at udgjøre en særegen Jurisdiction, men de har ogsaa beholdt nogle særegne, fra de almindelige Love, afvigende Indretninger, hvilket alt fornemmeligen kan henføres under følgende Hovedposter:

- a) Retten pleies i 1ste Instants af en Schout (almindelig kaldet Schou), som vælges iblandt Communens Beboere og stadfæstes af Amtmanden, samt 7 Scheppens, og en Rettens Skriver, der vælges og stadfæstes i sit Embede paa lige Maade som Dommeren.
- b) Schouten er ikke alene Dommer, og, ligesom andre Underdommere i Almindelighed, og det uden i saa Henseende at skulle tilkalde Scheppens, Politimester, Skifteforvalter, Auctionsforvalter, Overformynderen og for en stor Deel i Forbindelse med Scheppens Bestyrer af Store Maglebyes Anliggender som Commune.
- c) Sognet har en egen Forligelses Commission saas vel i Følge Privilegium af høifalig Kong Christian den 4de, dateret 10 Julii 1615, som og i Særdeleshed paa Grund af aabent Brev af 13 Januarii 1774, som bestemmer, at ingen privat Sag maa fremkomme for Store Maglebye Ret, forinden Schouten med Skrивeren og samtlige Scheppens Mænd have sagt at afgøre samme ved mindelig Forlig.
- 1) Ingen Procurator maa gaae i Rette for Store Maglebye Sogns Ret uden Dorighedens særdeles Tilladelse i Følge det nyelig nævnte aabne Brev.
- 2) Alle ved Store Maglebye Sogns Ret affagte Domme skulle, i Tilfælde af Appel, indbringes for Amtmanden over Kjøbenhavns Amt, der saaledes for dette Sogn er den Instants, og Rest Indbrøgning bersta til Høieste Ret, og

f) En fra de almindelige Loves Forfættelse afvigende Udgangsmaade er hjemlet dels ved Bevilling af 20de Aug. 1667, og aabent Brev af 8 Juni 1686, dels ved nogle under 4 August 1726 fastsatte, og under 13 Febr. 1728 allernaadigst confirmerede Vedtægter.

Det er indlysende, at en sliq særskilt, i Henseende til Retspersonalets Valg af Regjeringen mindre afhængig Jurisdiction ikke fortjener synderlig Gunst; og det kan ikke drages i Tvivl, at det vilde være til Gavn for Retspleien i Almindelighed, og Politievæsenet i Særbesøghed, paa Amager, om denne siden De, tilligemed Salholmene, somhører dertil, var underlagt een Retsbetjent og havde een og samme Rettergangsmaade.

Da Retten imidlertid stedse er bleyen tilbørligen pleiet i Schout Jurisdictionen, og da denne ældgamle, paa særdeles Privilegier grundede, Indretning saaledes ingentunde kunde ansees at være til aabenbare Skade for den almindelige Orden, saa vilde Cancelliet have taget i Betænkning at tilraade nogen Forandring deri, dersom det ikke ved den i de seneste Aar constituerede Schout, Dannebrogsmænd Dirck Cornelisens Død var aabnet en Leilighed, hvorved dette kunde skee med de Privilegeredes Samtykke.

Efter hans saavel som Amtmandens for Sognekretsens Bihørre gjorte Forestilling, have disse, ved en den 18de Mai 1817 afholdt Samling, for dem og deres Efterkommere frasagt sig den Ret selv at vælge en Schout og Skriver, samtykket i, at hele Amager

Land, naar der i Tiden indtræffer Vacance ved Taarnbye Birk, udgjør een Jurisdiction, og endelig underkøstet sig de dermed forbundne Omstændigheder, under det Vilkaar, at Lands-Overrets samt Hof og Stats-Rets Procurator Hans Lauritzen, naar den ovennævnte Vacance indtræffer, maatte alleernaadigst forundes Birkedommer og Skriver Embedet paa Amager Land.

Endskjøndt det nu vel, i Almindelighed betragtet, maatte ansees skadeligt at give saadan Expectance paa Embede, meente Cancelliet dog, at en Usvigelse fra Reglen under foranstorte Omstændigheder kunde være tilraadelig. Procurator Lauritzen var fuldkommen kvalificeret til Embedet, og, ved at tilstaae ham den Naade, hvorpaa oftnævnte Sogns Behoerte andrage, var den Leilighed til, med Lempe, at høre for bestaaende en ikke ubetydelig Anomalie.

I Henseende til de Foranstaltninger, der, saafremt Hs. Majestæt allernaadigst antog Courets saaledes betingede Tilbud vilde være at træffe, blev følgende bemærket: Da Jurisdictionens Forandringen først kan iværksættes, naar Vacance indtræffer ved Birkedommer- og Skriver-Embedet ved Taarnbye Birk, saa maatte Procurator Lauritzen, som af Amtet for Tiden er constitueret som Schout, og ligeledes den nuværende Skriver vedblive at fungere i disse deres Bestillinger, ligesom Rettergangsmaaden med alle øvrige, som dermed faaer i Forbindelse, indtil den Tid maatte vedblive som hidtil. Naar dermed hvin Vacance indtræffer

maatte hele Amager Land med tilliggende De Salts-
holmen, udgjøre een Jurisdiction under Navn af
Amager Birk, hvorved da Procurator Lauritzen blev
at beskikke til Birkedommer og Skriver, men den
næværende constituerede Skriver kunde gives Tilfags-
om passende Gotgjørelse.

Med Hensyn til de Birkedommeren og Skrive-
rens tillkommende Emolumenter, bemærkede Cancelliet, at
enhver Dommer i Landdistricterne i Følge L. 1—5—18
Frds. 4de Marts 1690, 11te Jan. 1715, 4de Novbr
1720 og 29de Decbr. 1721 m. fl. Lovsteder tilkom-
mer Dommerkøen (1 Skp. Byg af hver Gaard
eller paa enkelte Steder løbbebestemt Bederlag derfor
Penge. Saadan Afgift ydes ogsaa til Dommeren
Naarnbye Birke Jurisdiction. Derimod er samtlige
ingeniinde svaret til Schouten i Store Magleby
Jurisdiction; og da Sognets Beboere, ved frivilligt
at renuncere paa deres gamle Rettighed, ikke ha-
dentet at dermed skulde blive forbunden nye Udgi-
fter, saa formeentes, at det udtrykkelig burde bestem-
mes, at der ikke skulde tilkomme den Domme-
forn ansættes ved Amager Birk, Dommerkøen el-
Bederlag derfor i Penge af den Deel af Distrik-
ter ikke forhen har svaret saadan Afgift, hvorim-
han maatte beholde de Emolumenter, som, forud
Rets-Gebyrterne, hidtil have været tillagte Schouti
Istedet for den Indretning med Schepens, da
saa Følge af foranstøttede, maatte ophøre, maatte al-
ligen 4 af Landets Beboere efter Omgang udnævne

m Støttemænd eller Tingmænd, saaledes som ved idre Underretter finder Sted, i Følge Forordningen de Martz 1690 og Forordningen 3die Juni 1796, ilken sidstnævnte Forordning for øvrigt blev, med ensyn til Retspleien, i alle Maader at tage til Alge.

Aarsagen, hvorfor det er bestemt, at ingen Pro-
rator maae gaae i Rette ved Store Maglebye
ogns Ret, har sandsynligviis været den, at ligesom
etten der er bleven pleiet af en lög Mand blandt
ognets Beboere, saa fulde ogsaa Parterne selv
sønligen møde for Retten i deres Sager.

Da Aarsagen imidlertid nu falder bort, naar
lovlydig Mand beskiktes til Dommer, og da det
ngt fra at være til Skade, meget mere maae ansees
være til Gavn for Beboerne, at de kunne
de deres Sager udføre ved Mand, der besidde juris-
ske Kundskaber, og med offentlig Auctoritet ere be-
falede til at udføre flige Forretninger, saa fornøente
ncelliet, at hiin Bestemmelse i Fremtiden burde
høre.

At Sognet fremdeles som hidtil beholder Ret til
have en egen Forligelses-Commission, derimod
nde der saa meget mindre være noget at erindre,
m Store Maglebye og Dragør ligge i en Afstand
omtrent $1\frac{1}{2}$ Mil fra Kjøbenhavn, hvor Amtets
veligelses-Commission holdes, men da Indretningen
t formeentlig ikke bør være afvigende fra det, som
ed Hensyn til Forligelses-Væsenet, siden Privilegiet

emanerede, er forordnet for den øvrige Deel af Landet, saa burde formeentlig de Mænd, der skulle være Forligelses-Commissairer, bestilles paa den i Forordningen 10de Julii 1795 foreskrevne Maade, ligesom denne Forordning og øvrige almindelige Forskrifter om Forligelses-Væsenet i det hele burde tages til Følge ved denne Forligelses-Commission.

Naar Store Maglebye Sogns Ret saaledes inlemmes under Amager Birk, og Retten der pleies efter de almindelige Loves Forskrifter, er der ingen Grund til længere at beholde den særdeles Overret, hvorom i det foregaaende er talt, hvorimod Appel fra Amager Birk burde skee til den almindelige Overret, hvorunder Sagerne henhøre, følgerigen til Lands-Over- samt Hof- og Stats-Retten i Kjøbenhavn med Undtagelse af Domme og andre Rets-handlinger i Politiesager, som i Følge Forordningen af 25de Marts 1791, i Forbindelse med Reskriptet af 23de Dec. 1795, blive at indaafte for Amtets Overpolitie-Ret.

Taaerbye Birketing er hidtil holdt i Sunnbye, og Store Maglebye Sogns Ret derimod i sidstnævnte Bye. Naar begge Jurisdictioner samles til een, bliver det nødvendigt, at Tinget forflyttes til et Sted, der omtrent kan være lige beqvemt for alle Bedkommende. Angaaende denne Gjenstand kunde det formeentlig overdrages Amtmanden; efter nærmere anstillet local Undersøgelse, at indkomme med Forslag ligesom og angaaende hvorvidt 2 Politie-Be-

jentes Ansættelse forudenbe de 2, der nu have ved Laarnbys Birkjurisdiction, skulde være fornødne.

Dragøer Byes oeconomiske Regnskaber (Byens, Skolens, Havnens og Fattigvæsenets Regnskaber) bestyres i Følge Cancelliets Skrivelse af 9de Julii 1803 af Fogden og 4 Byeforstandere; Bedoerne udnævne, efter samme Skrivelse 4 a 6 Mænd til at evidere disse Regnskaber, og Amtmanden afgiver den endelige Decision.

I Store Maglebye derimod har indtil Aaret 816 Schouten, og siden den Tid Skrивeren, aftaget Byens almindelige Regnskab til Scheppens som Byens forstandere. Kirke-Regnskabet er ført af en Kirkeværg, og et saakaldet Mølle-Regnskab er ført af en Lods Eier. De 2 sidstnævnte Regnskabsførere have lagt Rigtighed til Schouten og Scheppens.

Ved Regnskabsvæsenet i Store Maglebye maatte nødvendigvis skee Forandring; thi det kan ikke være afsende, at den af Kongen bestykkede Birkedommer skulde være Regnskabsfører for en enkelt Landsbye i hans Jurisdiction, og i saa Henseende staae under Byens Revision.

Derimod formentes, at den Indretning, som findes i Dragøer, passende kunde tages til Følge saaledes, at Regnskabsvæsenet skulde bestyres af Fogden, Kirkeværgen og en af Byens Lods Eiere; og at disse Regnskaber skulde revideres af 4 eller 6 Mænd, som Byemændene dertil udnævnte, og endelig evideres af Amtmanden.

derved maatte lides;

- 5) at Store Maglebye Sogn, udsættende Jurisdiction ophører, fremkommer egen Forligelses-Commission; og der Kulle være Forligelses-Commissar til beklives paa den i Forordning lii 1795 foreskrevne Maade, ligeligelsesvæsenet givne almindelige Hæde bør følges ved denne Forligelse;
- 6) at Store Maglebye Byes Regjering naar Jurisdictionens Forandringen

Maglebye Sogn, forsaavidt derved ikke i det fores-
 gaaende gjøres Forandring, maae forblive som
 hidtil;

-) at Amtmanden overbrages, efter nærmere ansillet
 Local Undersøgelse, at indkomme med Forslag an-
 gaaende et passende Tingsted for det samlede Ama-
 ger Lands Birk og angaaende 2 Politiebetjenters An-
 sættelse;
-) at Store Maglebye Sogns Behoere tilkjendegives
 allerhøieste Tilfredshed med det fra deres Side i
 denne Sag gjorte Tilbud, og endelig
- o) at Lands-Doverrets, samt Hof- og Stads-Rets
 Procurator samt constitueret Schout Hans Laurit-
 zen maatte gives allerhøieste Tilfagn om, at han, naar
 den i det foregaaende omhandlede Jurisdictiones For-
 andring finder Sted, allernaadigst skal blive bestil-
 ket til Birkedommer og Skriver ved Amager Lands
 Birk paa ovennævnte Vilkaar.

Om denne allerhøieste Bestemmelse afgik derpaa,
 under 7de d. M., Brev til Amtmanden over Kjø-
 benhavns Amt.

Med Hensyn til, at det ved det kongelige aabne
 Brev af 6te April d. A., *) adskilligt Rigsbankens
 og Danmarks Pengevæsen betræffende, blandt andet
 er bestemt:

*) See G. H. Tid. for i Kar, No. 18, S. 249.

at National-Bankens Bestyrere skulle være 1
Repræsentanter og 5 Directeurer;

at der første Gang igjennem det danske Cancelli
skal af den nationale Banks Interessentere be-
stilles et vist Antal Valgcommitterede fra 1
forskjellige Provinde til at udvælge Repræsen-
tante; samt endelig

at en Commission af sagkyndige Mænd, som 2
af den nationale Banks Repræsentanter skal
tiltræde, skal udarbejde en Decree og Regl-
ment for bemeldte National-Bank;

er under den d. N. igjennem Cancelliet udfærd-
get Commissorium, til Hs. Excell. Hr. Geheim-
Stats- og Justitsminister Raas, Ridder af Elephan-
ten Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmænd
de kongelige Ordeneres Vicecangler, Præsident i de
Danske Cancellie, Chef for Kjøbenhavns Politie
Hs. Excell. Hr. Geheime-Conferentsraad Malling
Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, kon-
gelig Historiograph, første Medlem af Directionen
for Universitetet og de lærde Skoler; Statsraad og
Bankdirecteur Schmidt Phisfeldt, Ridder af Danne-
brogen; Statsraad og Myntdirecteur Warberg,
Ridder af Dannebrogen; Statsraad og Bankdirecteur
Schonheyder og Statsraad Zeuthen, ved hvilket Com-
missorium det er paalagt disse Mænd at afgive aller-
underdanigst Betænkning angaaende;

1) om det skulle være nødvendigt, at der foreskrives
nogle nærmere Regler end dem, som indeholdes i

det aabne Brev af 6te f. M., hvorefter de Valg-
 committerede maatte have at gaae frem i at udvælge
 National-Bankens Repræsentanter, og i saa Fald,
 hvilke disse Regler burde være; og

- 2) om det skulde findes nødvendigt, at der fastsæt-
 tes visse ufravigelige Bestemmelser med Hensyn til
 den Alder, Formue, borgerlige Stilling, eller andre
 personlige Egenheder, som de, der kunde udvæ-
 nes til Bankens Repræsentanter, burde have, og
 i saa Fald hvilke.

Endelig er det paalagt Commissionen at forbe-
 rede Alt til Udarbejdelsen af National-Bankens
 Decret og Reglement, saa at der, saasnart Bankens
 Repræsentanter ere valgte, og 2de af disse have til-
 traadt Commissionens Forhandlinger i saa Henseende,
 strax kan lægges endelig Haand paa dette Arbejde;
 ligesom Commissionen og i Forening med sammeldte
 2 Repræsentanter, haver at foreslaae de nærmere
 Forskrifter og Bestemmelser i Henseende til Bespø-
 relsens Aflevering fra de nærværende Rigsbankbespø-
 rere til den nationale Bank.

I Anledning af Forordningen af 15de April
 1802, *) hvorved de gamle Hartkornskatter og
 den ved Forordningen af 1ste Dec. 1802 paabudne, og
 ved Forordningerne af 6te Junii 1811 og 9de Julii

*) See Collegial-Tidende for i Nov, No. 20, S. 281.

1813 nærmere bestemte Afgift af Besiddelse, Nytté og Brug af Jorder og Tiender i Kongeriget Danmark forandret til en samlet Skat i Sølvs, har det Kongelige Rentekammer, under 28de s. N., tilskrevet samtlige Amtsforvaltere, og derved tilstillet dem 2 Schemata, af hvilke de 3 vise de Forandringers Amtsforvalterne, fra indeværende Aars Begyndelse af at regne, have at give deres Extracter og Contributions-Regnskaber, med Hensyn til ovennævnte Forordnings Bestemmelser, og det 4de den Form, hvoraf Amtsforvalterne skal have at forfatte en Forægnelse over det Konges Kirke- og Præstetiende ydede Hartkorn i Amtstuedistrictet, efter de Oplysninger, de have om Tienderne indtil Udgangen af Aaret 1817, hvorhos det tillige er befaleet, at denne Fortegnelse maatte tilsendes Amtmanden, som fra Kammeret er anmodet om, efter den Kundskab, han allerede har, eller tillige de Oplysninger, han maatte ansee fornødne endnu at indhente, at forsyne denne Fortegnelse med sin Attest om dens Rigtighed; med hvilken Attest forsynet, bemeldte Fortegnelse bliver at fremlægge ved Amtsforvalterens Regnskab for indeværende Aar, og at tage til Regel for den Landsskat, som af det tiendeydende Hartkorn i samme Regnskab beegnes; at for den følgende Tid bliver ved Regnskaberne alene at fremlægge en med de fornødne Beviisligheder documenteret Fortegnelse over de Af- og Tilgange, som i det tiendeydende Hartkorn af de 5 forskjellige Classificationer ere foregaaede, samt af vedkommende Gæstere og Beneficiarer anmeldte

g Behørigen beviste i det sidstforløbne Aar, og Stats-
en derefter at beregne.

Det er fremdeles tilkjendegivet dem: at forsaar
idt-Amstuenes Kasse-Extract for Januar-Quartal d.
l. i den gamle Form allerede er indsendt til Kam-
meret, maa desuagtet nu indsendes en ny Kasses-
Extract for samme Quartal efter Schemaet No. I,
og kan i den nye Extract, under Udgiften, paabe-
males te ved den for indsendte Extract allerede frem-
gaaede Rikskammer-Quitteringer.

„At over de umatriculerede Jorber, hvoraf Af-
sigt efter Kærdordningen af 1ste Decbr. 1802 er for-
skilt efter Tønder Land (Kjøbstedernes umatriculerede
jorber indbefattede, men samtlige Stølers og Dage-
eholigers endnu værende umatriculerede Jorber und-
tagne) bliver af Amtsforvalteren det allerførste
rustigt at indsende en Fortegnelse, for at disse
jorber, i Overcensstemmelse med fornævnte Forord-
ning af 15de April sidstleden, §. 3, kan af Kam-
meret foranstaltes ansatte til Hartkorn, og Landskat-
er derefter af dem kan beregnes og indfordres.”

„At i Amstuen ikke man i Landkat modtages an-
en Solvmynt end: Rigsbankbaler, hele Species,
Løtrededeels Species, Centrededeels Species, Rigs-
ter for Tensfemtededeels Species, og de ifølge Pla-
at af 24de Decbr. 1808 udgivne $\frac{1}{2}$ Rigsbaler Styk-
er for $\frac{1}{2}$ Rigsbankbaler.”

(2)

At hver Gang i Skatteydernes Qvitteringsbøger af Amtstuen qvitteres for en Sum af den i Solt paabudne Skat, skal i Qvitteringen udtrykkelig nævnes, om Summen, eller en, og hvilken, Deel af samme er betalt i rebe Solt, eller, om den ganske, eller for en, og da hvilken, Deel er betalt Rigsbanksedler efter det anordnede Forhold, og i sa Fald med hvilket Seddel-Beløb.

For Dvrigt har Kammeret ved denne Leilighed bragt i Erindring, at naar i Extracterne, eller mu igt, efter Tillæbelse i et enkelt Tilfælde, i Regnskabsbøgerne, anføres til Udgivt Restancer af Kongl. Statter, maa derunder paa ingen Maade være indbefattet nogen Deel af Renten af Rigsbankens Behæftelse, som den Kongelige Amtstue-Kasse aldeles uvev kommende.

Denne Foranstaltning er tillige under s. D. communiceret samtlige Amtmænd i Danmark til Efterretning og videre foranden Bekjendtgjørelse.

Fra den kongelige Quarantaine-Direction er under 25de s. M., udfærdiget følgende Reglement for Pass-Gebyrter og andre Omkostninger, som ifølg kongelig allernaadigst Resolution af 21de April 1811 ere at erlægge til Quarantaine-Væsenet i Danmark samt i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten.

1) Ethvert Skib, indentilse eller fremmed, som fra hien Side Cap Finis terræ, eller fra fremmed

Stædte paa denne Side bemeldte Cap indtil Høiden af Landskrone, ankommer til nogen dansk eller hollsteenssk Havn, eller passerer Drefundet, Belterne eller den hollsteenske Kanal, og ved Undersøgning af vedkommende Quarantaine-Commission befindes saaledes umistænkeligt, at det kan tillades ubehindret Samkvem, Løsning og Ladning, skal derom og dertil af vedkommende Quarantaine-Commission gives et Pas, for hvilket Pas der, som Gebühr, skal erlægges til Quarantaine-Kassen paa Stedet, efter Antallet af Skibets Besætning og Passagerer:

- a) naar Skibet kommer fra hiin Side Cap Finis terræ, for hver Person, Skibsføreren derunder indbefattet 2 Rbdlr. reede Sølv.
- b) naar det kommer fra Høiden af Cap Finis terræ, indtil Høiden af Landskrone, ligeledes for hver Person . 1 Rbdlr. reede Sølv.

Beløbet af det hele Gebühr skal tegnes paa Passet selv, og videre end dette maa intet af hvad Navn nævnes kan fra Quarantaine-væsenets Side kræves eller tages.

- 2) Naar et Pas engang er betalt, gjælder det, for samme Reise, overalt i Kongens Rige og Lande, uden at noget Slags nyt Gebühr for Paategning eller i anden Maade bliver at erlægge.

- 3) Gebyrernes oppebæres ved ethvert Steds Quarantaine-Commission og erlægges og beregnes i Rigsbankpenge rede Søl.
- 4) Intet Skib, som er pligtigt at tage saadant Pas, udtareres fra vedkommende Toldkammer, førend Sundheds-Passet er løst og kan forevises.
- 5) Alle Skibe fra Østersøen til Nordsøen, og alle Skibe, som komme fra nogen Havn paa den østre Side i Kattegattet, Sønden for Landskrone, ligesom og alle Skibe i Farten imellem Danmark og Hertugdømmerne, ere paa disse Reiser fritagne for al Udgiwt til Quarantainevæsenet.
- 6) Fra forebemeldte Gebyr ere ogsaa de Skibe fritagne, som lægges i Observations-Quarantaine; dersimod betales af ethvert saadant Skib:
 - a) for det første Sundheds Besøg, d. e. den første Undersøgning, som efter Fdrordningen af 8de Febr. 1805, dens 10de §. foretages, til Lægen, eller hvem som ellers, efter Quarantaine-Commissionens Foranstaltning undersøger Skibet, 5 Rbdlr. rede Søl.
 - b) For den eller de Baade, som i Quarantainetiden, efter Skipperens Forlangende, gaar fra eller til Skibet, den Baadlei, som, efter Lov eller Billighed, eller Sædvane der paa Stedet, betales; hvilken vedkommende Quarantaine-Commission skal betinge eller bestemme.
 - c) Til Opsynsmanden som sættes ombord paa Skibet, fra den Dag han træder ombord indtil

- den Dag han forlader Skibet, begge inclusive, daglig 1 Rbdlr. rede Sølv, foruden hans Kost ombord.
- d) Hvad som under Quarantainen anvendes til Røgelse — efter Regning.
- e) For Quarantaine Passets Udfærdigelse, til den, som besørger Expeditionen . . . 2 Rbdlr. rede Sølv.
-) De Passe som ere udstædte efter suldendt Passers vations Quarantaine, gjælde siden, hvor Skibet i Kongens Rige og Lande ankommer; men de Skibe, som paa Grund af Forordningens 17de §. fritages for Quarantaine, tage Pas og betale Gebyr efter dette Reglements 1ste §.

Fra den kongelige Generalpostdirection er udgaaet følgende Bekjendtgørelse angaaende de Postkillionerne og Extrabefordring i Danmark tilstaaende Drillepenge:

Drillepengene for Postkillionen ved Extrabefordring, naar han nøjagtig opfylder de ham paaliggende Pligter, ere ved kongelig allerhøjeste Resolution af 7de Marts 1818 bestemte til 24 §. R. B. pr. Riil. Dersom Postkarlen yttres sig utilfreds med de vilig bestemte Drillepenge, skal han efter Forordningen af 27de Jan. 1804 §. 73, derfor både i Rbdlr. S. B., og er Yttringen af Utilfredshed ledsaget med Grovhed, straffes han efter Omstændighederne med Arrest paa Bånd og Brød fra een til 4 dage efter Generalpostdirectionens Kjendelse.

Den Reifende anmodes derfor om, naar Postil-
 lionen har forfeet fig herimod, enten at anmærke faa-
 dant paa Timeseddelen og tillige mundtlig andrage
 det for Stedets Ophynsmand, fom er pligtig i begge
 Parters Nærværelse at undersøge og derefter indbe-
 rette Sagen, eller efter Omstændighederne derom med-
 deele Directionen særskilt Anmeldelse til nærmere For-
 anftaltning.

Til Cancelliet ere indkomne adskillige Forespørg-
 seler, angaaende, hvorvidt Sølvværdiegjeld kan beta-
 les med rede Sølv. Cancelliet har paa disse Spørgs-
 maale, der, med Hensyn til hvad der skal gjelde fra
 1ste August d. A., ere afgjorte ved det aabne Brev
 af 6te April sidstleden, iøvrigt svaret, at ligesom
 Begrebet om Sølvværdie, og de derom i Forordnin-
 gen og Foundationen af 5te Jan. 1813 herstende
 Grundfætninger, allerede viser, at Sølvværdie, der
 itkun er Repræsentativ for Sølv, gyldigen maa kunne
 betales med Sølvmynt, saaledes bestyrkes dette end-
 videre ved Forordn. af 14de Septbr. 1813. Can-
 celliet maa derfor ansee det som en afgjort Sag, at
 en Debitor er berettiget til at betale sin Sølvværdie-
 gjeld med Sølvmynt Daler for Daler. Dog bliver
 dette ikke ubetinget at anvende paa offentlige Afgif-
 ter og andre lovbestemte Betalinger, med Hensyn til
 hvilke der bliver at forholde, som hidtil, indtil Hs.
 Majestæt anderledes befaler.

Den 2den Mai er Kammerherre, Oberst J. H. Hegermann, Ridder af Dannebrog, tilligemed hans ægte Børn og Descendentere optaget i den danske Adelsstand under Navn af Hegermann Lindencrone.

Den 21de f. M. er Mechanikus C. F. Schmidt forundt Tilladelse til fra Mai Maaned til Slutningen af Septbr. Maaned at forevise Marionetspil paa Bøstebro, imod at svare sædvanlig Afgift til Fattigvæsenet.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 22de April er Sognepræst for Langsø Menighed i Ribe Stift M. Plesner, befuldmægtiget til Sognepræst for Dalsbønder, Raabye og Sødring Menigheder i Aarhus Stift; Sognepræst for Estvad og Rønberg Menigheder i Ribe Stift, J. K. Schjørring, til Sognepræst for Jeberg og Lybye Menigheder i Viborg Stift; J. Knudsen confirmeret som personel Capellan for Nordborg Menighed paa Als. Den 1ste Mai, Capitain E. Beck i Raade og med Pension entlediget som Herredsfoged og Skriver i Løve Herred.

Under det slesvig-holsten-lauenborgske Cancellie: Den 14de April er Organist ved Nicolai Kirke i Kiel G. C. Apel, befuldmægtiget til Musikdirecteur ved Universitetet sammesteds; den 21de April, Pastor E. G. Hansen i Sarau til Præst i Gleschendorff i Amtet Ahrensbeck, Justitsraad og Amtsforvalter H. Kampbøener i Slesvig til Justitiarius for det adelige Gods Røgen. Den 25de Cancelliraad og første

Sekretair ved den flensvigſke Døetret i Gottorp H. E. Otte, Cancellieraad og første Secretair ved den hollſteen-lauenburgſke Døetret G. F. v. Prangen og Cancellieraad og anden Secretair ved ſamme Ret J. G. Koch, ſamt Juſtitsraad og Sogneſkriver J. J. Sprehn i Melbørf udnævnte til virkelige Juſtitsraader; Cancellieſecretair og anden Secretair ved den flensvigſke Døetret i Gottorf G. E. F. Fodebang til virkelig Cancellieraad.

Under Rentekammeret: Den 28de Marts er Forvalter paa Klintholm, J. F. S. Dorph, ſom Landboens Commiſſair paa Wøen, tillagt Rang med Kammerraader efter Kongſforordningens 7de Klasse No. 2; Oberſtlieutenant og Oberſter v. Knap, efter Anſøgning i Naade og med Penſion:art lediget fra ſit Embede ſom Oberſter i den flensvigſke Deel af det flensvig-hollſteenſke Diſtrict; Diggrede Biſchoff i Landſkabet Eiderſtedt, efter Anſøgning i Naade entlediget fra dette Embede fra tilkommende Aarsaat at regne, og Lehnsmænd J. Cornils igjort fra denne Tid udnævnt til Diggreve. Den 3ite forhenøerende Bogholder ved Bankontoret, Kammerraad H. E. Fabricius beſtilles til Amtsforvalter og Mandatus i Steenburg Amt; Caplt. i Rentekammerets flensvig-hollſteen-lauenborgſke Cancellie C. Harboe til Hæredſfoged og Slotsforvalter i Husum. Den 25de April er Hoffourter W. Top, beſtillet til Kammerfourter, Skriver P. Jensen til Hoffourter. Den 28de Don Alfonso d'Aguierre et Cadea Volbi beſtillet til Døeceremoniemeſter.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 24. Den 11te Mai 1818.

Trykt i det Kongl. Børsens. Bogtrykkerie af E. S. Schubartz.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Commissionen, som er nedsat angaaende adskilligt, National-Bankens Organisation vedkommende *), havde ifølge den Samme i Commissorio tillagte Befaling, andraget paa, at de Valgcommitterede, som skulle vælge Repræsentanter for National-Banken, maatte forsaavidt de danske Provindser angaaer, strax blive udvalgte, og at deres Antal maatte bestemmes til 17, nemlig 2 for hvert Stift og 3 for Kjøbenhavn. **) Ved allerunderdanigst at foredrage H.

*) See Collegial-Tidenden for i Aar, No. 22 og 23, Side 325.

**) Det maae bemærkes, at Kjøbenhavn bidrager langt mere til Banken end noget Stift, hvorved det ei maae oversees, at Besiddere af Grundejendomme laage $\frac{1}{2}$ af Bankafgiften godtgjorte i deres Skatter, og derfor,

Majestæt dette Forslag, hvorved det intet fandt at bemærke, fremlagde Cancelliet derhos ifølge Hs. Majestæts allernaadigste Befaling en Liste over et Antal Mænd, som det ansaae for at besidde de fornødne Egenstaber, til som Valgmænd, i Overeenstemmelse med det aabne Brev af 6te f. M. at udnævne Repræsentanterne for den nationale Bank. Af de saaledes foreslaaede Mænd har Allerhoistamme behaget allernaadigst at udnævne følgende til Valgcommittee rede:

For Kjøbenhavn.

- Hr. Geheimconferentsraad Classen, Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmænd.
 — Statsraad og Grosserer Prætorius.
 — Generalconsul og Grosserer F. Lutzin.

For Sjellands Stift.

- Hr. Geheimconferentsraad, Grev Danneffjold Samsoe, Amtmand over Præstø Amt, Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmænd,
 — Justitsraad P. J. de Neergaard til Gundersløvs holm.
 — *) Kammerherre Grev Lerche til Lerchenborg, Ridder af Dannebrogen.

efter det aabne Brev af 6te f. M., kun ansees som Interessentere for den ene sjette Deel.

- *) De for samtlige Stifter som No. 3 nævnte ere illun beordrede at møde, i det Tilfælde at en af de øde foransførte ved lovligt Forsald derfra skulle være forhindrede,

Sor Syens Stift.

- Hr. Generallieutenant Juel til Thorsenge, Stockors
af Dannebrogen og Dannebrogsmænd.
— Agent Weigt i Faaborg.
— Proprietair Berg til Skjoldemose.

Sor Lollands og Falsters Stift.

- Hr. Etatsraad Dons til Frederichslund.
— Oberstlieutenant Wichfeldt til Engestofte.
— Geheime-Legationsraad Glasen paa Coesefiske.

Sor Aalborg Stift.

- Hr. Kammerherre Sophus P. Scheel til Stamhuset
Birkelse.
— Etatsraad L. Kjellerup i Aalborg.
— Etatsraad og Borgemester Hornslyb i Aalborg.

Sor Viborg Stift.

- Hr. Etatsraad og Justitiarius i Viborg Lands Dverret
Jespersen, Ridder af Dannebrogen.
— Capitain Thomsen til Østergaard.
— Justitsraad og Byfoged Bassesen i Ribe.

Sor Aarhus Stift.

- Hr. Geheime-Conferentsraad Baron Gyldenkrone,
Stiftamtmand over Aarhus Stift, Ridder af
Dannebrogen og Dannebrogsmænd.
— Stiftamtmand Thygesen til Bygholm, Comman-
deur af Dannebrogen og Dannebrogsmænd.
— Kammerherre Major Ahrenstorff til Dvergaard.

Sor Ribe Stift.

- Hr. Kammerherre Rosensorn, Amtmand over Ring-
kjøbing Amt, Ridder af Dannebrogen.

Hr. Stifts- og Amtsprovst, Dr. Theol. Koefoed i Ribe.

— Justitsraad Berthel Bruun i Fredericia, Ridder af Dannebrog.

Om denne allernaadigste Udnævnelse ere samtlige Valgcommitteede, under 9de d. M. fra Cancelliet bleve underrettede, hvorhos dem tillige er tilkjendes givet, at det er Hs. Majestæts Villie, at de samles saa betimeligen i Kjøbenhavn, som det Sted, hvor Valaet efter foremeldte aabne Brev af 6te April skal foretages, at Repræsentanterne kunne være udnævnte inden 1ste Junii d. A.

Under 2den Mai er fra det kongelige danske Cancellie udgaaet følgende Bekjendtgjørelse:

Det kongelige Departement for de udenlandske Sager har tilmeldt Cancelliet, at den engelske Regjering i indeværende Aar lader afgaae tvende Søes Expeditioner, begge i den Hensigt at gjøre Forsøg paa at finde en Gjennemfart fra det atlantiske til det stille Hav, og af hvilke den ene vil, saa meget som mueligt, have at nærme sig Nordpolen. De til disse Expeditioner bestemte Skibe ere: a. til den nordvestlige Fart: Isabella, der føres af Capitain Ross, og Briggen Alexander, der føres af Lieutenant Parry, b. til den nordlige Fart: Dorothea, som Capitain Buchan, og Briggen Trent, som Lieutenant Franklyn fører. For at erholde, saa vidt mueligt, enhver Underretning om disse Skibes Tilstand m. m., er det Cheferne paa samme paalagt, fra Tid til Tid

den at udkaſte Flaſker, der ſkulle indeholde Eſterretning herom.

For at fremme et ſaa vigtigt Djemedes Opnaaelse, maa Cancelliet, efter Departementets Anmodning, herved paatægge enhver danſk Undersaat, der maatte finde ſaadanne Flaſker, ufortøvet at indſende hyad ſamme maatte indeholde, til J. W. Crooker, Secretaire ved det brittiſke Admiralitet i London, eller aflevere ſamme til vedkommende Dyrighed, hvorfra det foranſtales indſendt hertil, i begge Tilfælde med tilføjet Bemærkning om Tid og Sted, naar og hvor en ſaadan Flaſke maatte være fundet; ligſom det ogſaa forventes, at Expeditionerne paa de Steder, de mueligen kunde komme til at anløbe, ſaavelſom hos Færerne af de Skibe, de paa deres Reife maatte møde, ville finde al den velvillige Hjelp og Underſtøttelse, ſom maatte behøves og kunne afgives.

Med allerhøieſte Reſcript til Stiftamtmanden over Sjellands Stift af 30 Decober 1811 *) er ſom en interimiftiſt Foranſtaltning under Krigen, for Færerne faſtkat: at enhver ſom ſammesteds for nogens ſomhelſt Forbydelse bestemmes til Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus paa diſſe Aar, ſkal udſtaar denne Straf paa Færerne ved at forblive eller henſættes under Bevogtning i et af Landets Arreſthuse, ſamt der forſkaffes beſtemt Arbeide og Underholdning; at idømte Bøder, Bidrag til vægte Børns Opfoſtring

*) See Collegial-Tidenden for bemeldte Aar, S. 817.

og beklige, skulde ligeledes af den Paagjældende, der i formaaner at ubrede samme, paa foransførte Maad afstjenes ved Arbejde.

Uagtet nu den nærmest foranledigende Karsag som fremkaldte ovenstaaende allerhøieste Bestemmelse Krigen, forlængst er ophørt, fandt Cancelliet de foranlediget af et fra den constituerede Amtman over Færøerne besaagaende indgivne Andragende, i vigtige Grunde talte for, at ovennævnte Rescript vel bliver at være gjældende paa Færøerne.

Formedelst disse Ders lange Afstand fra, og siellne og besværlige Communication med Danmark, v næmliq Forbryderne i alle de Tilfælde, hvor Undersøttelsesdommen appelleres til den Instants, der siden Landtingets Ophævelse er den Kongelige Landoverret samt Hof- og Stadsret i Kjøbenhavn, sa fra denne til Høiesteret, førend den endelige Dom kan blive fuldbyrdet, først komme til at hensidde i lang Tid i Arrest paa Færøerne, hvilket baade forøgedet den Paagjældende ved Dommen tilkjendte Straffens Onde, og derhos paadrager det Offentlige, Tilfælde af Forbrydernes Uformuenhed, betydelige forøgede Udgifter, ved først i saa lang Tid, maaff i 1 Aar eller længere efter at Dommen blev afsagt i 1ste Instants, at bekoste hans Bevogtning og Underholdning paa Stedet, og siden hans Transport til den Straffeanstalt i Kjøbenhavn, hvor han skulde udstaae den ham idømte Straf.

Begge disse Uleiligheder ere forebyggede ved de foransførte Rescripts Bydende, at de Paagjældende paa

vrøerne skulle udfaae den dem ibømte Forbedrings-
 usstraf ved Arrest og Arbeide her paa Stedet,
 Cancelliet indgik med Hensyn hertil med allerun-
 danigst Forestilling om, at det fornævnte Rescript
 30 October 1811 maa vedblive at være fremdes
 gjeldende paa Færøerne.

Da Hs. Majestæt ved Resolution af 15 de
 M. allernaadigst bifalbt denne Forestilling, saa
 fik den 29de næstefter et Rescript besangaaende
 den constituerede Amtmand over Færøerne.

Det er bleven taget under Ventilation, hvorles
 i Omkostningerne paa den i indeværende Aar fore-
 ende Reparation af Børnehuusbroen meest passende
 ide udredes, og i denne Henseende foreslaaet, om
 samme, ligesom ved allerhøieste Resolution af
 de Juli 1814 *) i Anledning af Knippelsbroes
 ombygning blev bestemt, kunde være at fordele imel-
 Landmilitair-Etaten, Staden og Havnevæsenet.
 Sagen, hvorfor der fra Landmilitair-Etatens Side
 bidraget til Reparationen af Knippelsbroe saavel
 og saa af Langebroe, var, fordi disse ere de nærmeste
 communicationspunkter imellem Laboratoriet og Ama-
 og som Følge deraf betydelige Transporter pass-
 de samme. Da imidlertid denne Grund, efter
 id ved Correspondence med det kongelige Generals-
 commissariais Collegium blev oplyst, bortfalder med
 nsyn til Børnehuusbroen, hvorover Transporter
 Passage fra Laboratoriet er ubetydelig, saa for-
 See Collegial-Tidenden for 1815, No. 24, S. 365-369.

meente ogsaa bemeldte Collegium, at det maatte væn Landmilitair, Staten uvebfkommende at bidrage t sidstnævnte Broes Reparation, ligesom ogsaa de Deputerede for Finantserne fandt, at bemeldte Etat ikke med Høje kunde affordres noget Bidrag til hiin Diemed.

Efter at det kongelige General Soldkammer og Commerce-Collegium herom var bleven underrettet, indgik samme, efter foregaaende Breveværlin med Cancelliet med allerunderdanigste Foreskilling om, at de til Bornehuusbroens Reparation utfordrende Udgifter fæstes maatte udredes af Stadens Kasse og Havnekassen, hver med Haldelen og at forsaavidt sidstnævnte Kasses Fond ikke kund tilstrække, Stadens Kasse maatte paa lige Maade som ved Knippelsbroe ee stect, komme den til Hjelp med Forskud; imod Refusien i de ved allerhøiest Resolution af 1ode Mai s. A., Accisen af Skib og Væter paalagte 50 p. C., som Collegiet andrød paa at maatte udvides til ogsaa at gjelde for Omkostningernes Erstatning ved Bornehuusbroens Ombygning.

Hs. Majestæt behagede ved allerhøieste Resolution af 25de Mars d. A. at bifalde denne Indstilling, hvorom derefter Kjøbenhavn's Magistrat under, 14de April igjennem Cancelliet er bleven meddeelt fornøden Underretning.

Rettelte:

I Collegial-Libenden No. 22 og 23, S. 336, nederst: for Don Alfonso d'Aguierre et Gabea Voldi. ind: Don Alfonso d'Aguierre et Gabea Grev Voldi.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 25. Den 16de Mai 1818.

trykt i det Kongl. Bølsenh. Bøgetrykkerie af C. S. Schubart & Co.

Indertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Hos Cancelliet er forespurgt:

1) om Placat af 25de Juli 1815, der hæver Forbud mod Forprang, der foreslaaes saaledes, at det er enhver, der blot har vundet Borgerkab i en Kjøbstad, som Professionist, Høker, Værtshuusholder eller Arbeidsmand, samt enhver Bønde eller Løs og ledig-Karl paa Landet, usømmelig at gjøre Opkjøb af enhver af Landmandens Producter, saavel i større som i mindre Partier, og igjen sælge disse her i Landet, eller at udføre dem for egen Regning til Udlandet, med samme Ret, som enhver der har vundet Borgerkab paa Handel?

2) om en Borger, som, i Følge Lovens 3—3—1 og 2, har vundet Borgerkab, som Kjøbmand i en Kjøb-

stæd, kan være berettiget til paa dette Borgerstæd enten personlig eller ved en Handelsbetjent, at reise til hvilkensomhelst Kjøbstæd, og under sit Ophold der gjøre Opløb, enten paa Byens Gader eller ved Udreise til Bønderne i deres Hjem, af Landmandens Producter, lade disse bringe til Byen eller til et af Udfibningsstæderne i Told-Districtet for der enten at gjøre Oplag af disse Varer eller strax at lade dem udfibe, og det uden at han svarer nogen reel eller personel Lyngde til den Kjøbstæd, hvor han saaledes driver Handel; og i Tilfælde at dette blev besvaret bejaende, om Spørgsmaalet da i Medhold af deres Borgerstæd i en dansk Kjøbstæd, have samme Ret til at reise eller lade reise til hvilkensomhelst Kjøbstæd, og der drive en ligende Handel, uden at betjene dem af nogen handelsberettiget Commissionair der paa Stedet, eller Mægler, hvor saadan findes?

- 2) om det er enhver Fremmed usormeenet i Medhold af Forordningen af 23de April 1817, §. 3, at reise fra Sted til Sted paa Landet for at gjøre Opløb af Bødens Korn i Tønneviss, selv at besørge dette modtaget og udfibet, uden at betjene sig af nogen Kjøbmand som Commissionair?
- 4) om en Landbeboer i det Slebvigke, som har Commission eller Bevilling paa Høsterhandel, i Medhold af en saadan Bevilling, haver Tillædel til at udvide sin Handel derhen, at han directe fr

Udlandet kan forskrive alle de Sorter Varer, hvorefter med Hensyn af Kjøbmændene som Handelsberettigede der paa Stedet maa handle, og det endog i store Partier end disse, ligeledes gjøre Optjeb af Korn, Smør, Uld og Skindvarer i store Partier, og udskibe disse for egen Regning til Udlandet, skøndt han kun svarer ubetydeligt af den ommeldte Høkerbevilling, medens de handlende Kjøbstædborgere, hvis Handel dog paa denne Maade ganske undertrykkes, maae svare langt større Afgifter?

- 5) om Toldstederne have Rettighed til at give enhver, som melde sig, saavel Ind- som Ud-Clarerings paa Vare til og fra Udlandet, uden Hensyn til om han er Handelsberettiget Borger eller ei?

Efterat angaaende disse Spørgsmaale at have corresponderet med det kongelige Generals-Toldkammer og Commerce-Collegium samt det kongelige Slesvigs-Holstens-lauenborgske Cancellie, svarede Cancelliet de Bedkommende under 12te d. M.

- id 1) Placaten af 25de Julii 1815 hæver blot de ældre Forprangs Anordninger, forsaavidt disse forbyde at afskjøbe Bonden sine Varer i hans Hjem, og gjorde ham det til Pligt at føre dem til Arelatorvet. Derimod hjemler den ikke Enhver Ret til at drive Handel med Landmændens Producter, hvoraf flyder, at den, som anvender de Landmændene afskjøbte Varer anderledes end til eget Brug,

eller til en Næring hvortil han har lovlig Adkomst bliver derfor at ansee efter Loven og Anordningerne.

ad 2) Det kan efter de gjældende Anordninger ikke formenes Kjøbmændene i en Kjøbsted at gjøre Dkjøb af Korn og andre Landprodukter i en anden Kjøbsteds Omegn, og til den Ende at indtøgere sig eller antage en Fuldmægtig i en anden Kjøbsted, for dets vedkommende at besørge disse Dkjøb; thi Landmanden er ingenlunde bunden til nærmeste Kjøbsted. Naar det anføres, at den, der saaledes gennem en anden Kjøbsted, end den, hvori han boer, driver Handel med Landprodukter, ingen Udgifter svarer til den Kjøbsted, hvor han selv eller ved Fuldmægtig opholder sig, saa taber denne Bemærkning sin Vægt, naar man betænker:

- a) at dette Ophold og alle dermed i Forbindelse staaende Udgifter da falder ham til Byrde, og bliver den Kjøbsted, hvori Opholdet finder Sted, i Fordeel.
- b) at han i den Kjøbsted, hvori han har hjemman, svarer Næringsstat efter Omfanget af den her Handel, han driver, hvorved det tillige må bemærkes, at det ligger i Gros handels Natur, den ikke altid drives in loco.
- c) at de nærmeste Kjøbsteds Handlende have sine mange naturlige Fordele i Concurrencen med de fjærrere boende Handlende, at de ikke behøver at undestøttes ved nogen Forbudslow

- d) at, da Retten er reciprok, har een Kjøbsted eller dens Handlende ingen grundet Anse at føre, fordi Anvendelsen, formedelst disses ringere Formue eller Indsigt, eller andre uheldige Forhold, kunde geraade den til større Skade end Fordel.
- e) at Placat af 3die April 1816 §. 5, hjemler Haandværkere af en Kjøbsted Ret til at øve deres Haandværk i en anden Kjøbsted, ligesom det og stedsse har været almindeligt, og ved mange Leiligheder er høist gavnligt, at f. Ex. Muur- og Tommerarbeide fra en Kjøbsted bruges i en anden.

Hvad Opkjøb af Varet angaaer, som ere bragte til Torvs eller befinde sig paa Torveveien, gjelde, alle forhen subsisterende Anordninger. Naar disse iagttages, er det heller intet imod, at en Kjøbmand fra en Kjøbsted indkjøber Landmandens Producter i en anden.

- ad 3) Efter Forordningen af 23de April 1807, §. 3, kan det Omspurgte ikke formenes, naar Varens opkjøbes i Partier, som ere Gjenstande for Handel en gros.
- ad 4) Høker-Reglementet for Hertugdømmene 6 Juni 1755 har udtrykkelig navngivet visse bestemte Vareforter, som de omspurgte Personer ere forpligtede til at kjøbe i en indenrigsk Bye, de øvrige Varet, hvormed de ere berottigede at handle, kunne de derimod indkjøbe paa hvad Sted de finde for

gødt; men kun de Høkere, som boe i de Byer, der ligge ved Søen, ere berettigede til at affætte deres Varer til Fremmebe i Partier.

ad 5) Toldstederne ere efter Toldbanordningerne ikke forpligtede til at anstille Undersøgelser, om den, der melde sig til Ind- eller Udklarering paa Vager, fra eller til et fremmed Sted, er Handelsberettiget eller ei, naar undtages den Bestemmelse, som i Toldforordningens §. 249 indeholdes mod Skippere

Ved at nedlægge allerunderdanigst Forstilling over en Ansøgning, om at optage Laan paa et Fideicommiss Gods, har Cancelliet fremsat følgende almindelige Bemærkninger: Det er bragt i Erfaring, at Lehns- og andre Fideicommiss-Besiddere, som have erholdt allermandigst Tilladelse til Laans Optagelse paa deres Fideicommiss-Godser mod en aarlig bestemt Afbetaling, ofte have i en Række af Aar ladet saadan Bevilling henligge ubenyttet, mueligen udydigen af den Grund, at de, efter Bevillingens Modtagelse, ikke have fundet Udveie til at erhalde Laanet forend efter lang Tids Forløb. Men, da herved Hensigten med de befalede Afdrag forsees, nemlig, at Godset til en vis bestemt Tid atter skal være gjeldsfrit, da det, naar Bevillingen, saadan Opsættelse waagter, skulde beholde sin Gyldighed i det Hele, kom til at staae i en Besidders Magt, ved at optage Laanet saa sent

som han vil, at befrie sig selv ganske, eller for en stor Deel for Afdraget, til Skade for Successor, og til Fordejl for hans personlige Arvinger; saa ansaae Cancelliet det nødvendigt, at Bevillinger til at optage Laan paa Fideicommisser, eller deres Reventuer, naar det, efter de særdeles Omstændigheder, indees Grund til at forunde samme, for Fremtidens Lebsclausuleres saaledes: at det gjøres Besidderen til Pligt strax at benytte Tilladelsen, eller og at optage saa meget mindre, som Afdragene for den tiden B:villingen forløbne Tid udgjøre.

Cancelliet pttrede derhos, at det var bragt i Erøring, at de paa Laanene befalede Afdrag ikke altid nøiagtig ere præsterede. Vel kan denne Uorden for Fremtiden mindre befrygtes, da det, ved H. Majestæts allerhøieste Resolution af 17te Junii f. A., er overdraget Cancelliesecretair Hammerich, som Secretair ved Lehnsvæsenet at føre særskilt Control, saavel over Opfyldelsen heraf, som over Efterlevelsen af enhver anden Bestemmelse Lehn- og Fideicommissers Lærv vedkommende, *). Men da de befalede særlige Afdrag ere at betragte som Vilkaar for de bevilgede Laan, fandtes det gavnligt, ved en udtrykkelig Clausul i Bevillingerne, yderligere at betrygge de tilkommende Lehn- eller Fideicommiss-Besiddere Overholdelsen af dette Vilkaar. Med Hen-

*) See Collegialtibenden for 1817, No. 24 og 25.

syn hertil holdt Cancelliet for, at Bevillingerne for Fremtiden bør clausuleres saaledes, at hvis de befalede Afdrag ei prompt erlægges, skal Creditor være pligtig inden 3 Maanedes at paatale dette Afdrag, samt derom gjøre Indberetning til Cancelliet, da modsat Fald Sikkerheden i Lehnets eller Fideicommissets forsaavidt skal være tabt.

Med, under 6te d. M., allernaadigst at bifalde af Cancelliet i Overeenstemmelse hermed fremsatte Indstillingspunkter, har Hs. Majestæt derhos behaget at paalægge Cancelliet for Fremtiden, naar det tillades Fideicommiss-Besiddere at optage saadanne Laan, at clausulere de Bevillinger, som derom udfærdiges, i Overeenstemmelse hermed.

Stiftamtmand over Aalborg Stift: og Amtmand over Aalborg Amt, Geheimconferentsraad Frederik Moltke, Ridder af Elefanten, Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmænd; Biskoppen over Aalborg Stift, Rasmus Jansen, Commandeur af Dannebrogen, Borgemeesteren i Aalborg Stadsraad David Hornsby og Rectoren ved Cathedral-Skolen sammesteds Emanuel Tauber have andraget, at de overbeviiste om et offentligt Bibliotheks Gavnlighed især for en Provinds som Jylland, der, fiern fra Videnskaberens Ede, ikke kan tilbyde Videnskabsmanden Understøttelse eller Laan af Bøger til viden

labelige Arbejder, opfordrede under 28de Januar . A. Stiftets oplyste og dannede Mænd at medvirke til at erholde en saadan Bogsamling, og at Planen er bleven modtagen med saadan Beredvillighed, at de mindre end 3 Maaneder have erholdt henimod 600 volumina i forskjellige Fag, alle udvalgte Skrifter, foruden Bidrag i Penge og Tilsagn om Inderstøttelse.

De have derhos anholdt om, at maatte nyde Herhaandigst Approbation paa en for bemeldte Bibliothek forfattet Fundats, som indeholder følgende Bestemmelser:

I Henseende til Bibliotheket.

1) Under Bøgenes Anskaffelse bør tages særligt Hensyn til Nytten, som Videnskabernes Dyrkere kunne hente af samme til at fortsætte det af dem valgte Studium, til at berige deres Kundskaber, til at gjøre dem bekendte med de Fremstridt, som i samme ere gjorte i den senere Tid.

Der bør drages Omhu for, at Bibliotheket forsynes med de vigtigste og meest classiske Bøger i hver Videnskab.

Der bør ikke sees paa Mængden af Bøger, men paa deres bestemte og afgjorte Værd, ikke paa forskjellige Editioner af en Autor, men paa de bedste og udstændigste.

2) Saalænge Indtægtskilberne endnu ere faa, bør man indskrænke sig, ved Indkjøb, allene at arbeide paa Fuldstændighed af gavnlige Skrifter i et enkelt

Sag. f. Ex. Theologie, Jurisprudens, Philosophie, Philologie, Fædrelands-historie og Statistisk, Land-øconomie og Handels-Videnskaber samt Medicin.

3) Ublaant af Bøgerne bør skee paa den liberaleste og for Almeenheden gavnligste Maade til enhver i Stiftet eller Amtet. Den, der agter at skrive over en eller anden Materie, maa understøttes ved Laan af fornødne Bøger og ved Anskaffelse af Bøger som ere høist nødvendige for hans Arbeide, saavid Cassen formaer.

Wilskaarene, paa hvilke Bøger kunne ublaanes overlades det til Directionen at bestemme, ligesom det ogsaa beroer paa den at regulere det Fornødne, Henseende til Dagene, naar Bibliotheket bør staa ogaent, og den Orden, der skal iagttages.

I Henseende til Bestyrelsen.

4) Bemeldte fire Mænd paatog sig indtil videre Bibliothekets Bestyrelse.

5) Da denne Indretning ene sigter til Almeensnytte og Gavn, saa henhører den til de offentlige Stiftelser og staaer som saadan under Stifts-Directionens Bestyrelse. Det paaligger Stiftamtmanden og Biskoppen at vaage over denne Indretnings hensigtsmæssige Opretholdelse, og indsende aartligen til Cancelliet Indberetning om sammes Tilstand og Fremgang, og Regnskab over dens Indtægter og Udgifter.

6) Bibliothekar og Casserer vælges af Directionen, der meddeleer dem den Instruction, som de have at følge.

I April Maaned indleverer Casserereren sit Regnskab til Directionen, som efter at det er bleven af Revisoren revideret, og af Directionen decideret, tilsendes Cancelliet. Da det bør formodes, at de som til disse Bestillinger af Directionen vælges, drives ene af Gavnelyst, saa fastsættes ingen særskilt Løn for dem.

Efter at denne Sag af Cancelliet allerunderdanigst er bleven fordraget Hs. Majestæt, har det behaaget Allerhøihsamme under 13de Mai 1818 allernaadigst at confirmere bemeldte Fundats.

I Overensstemmelse med Rescriptet af 31te Mai 1814 har Directionen for Kjøbenhavns Fattigvæsen confereret med Kjøbenhavns Magistrat og dens 32 Mænd, angaaende med hvad Beløb Fattigskatten i Kjøbenhavn i indværende Aar skal opkræves. *) Ifølge den Ballance, som af Directionen er meddeelt, har Fattigvæsenets Underballance i Aaret 1817, som skal dækkes ved Ligning i Aaret 1818, været 262,968 Rbdlr. 53 s. R. B. I følge allerhøieste Rescript af 6te Juni 1816 skal der i 4 paa hinanden følgende Aar opkræves det halve af Bygnings Afgiftens oprindelige Beløb, for at anvendes til Fattigvæsenets Gjelds Afbetaling, og saaledes bringe det dertil, at Fattigvæsenets Indtægter og navnlig Fattigskatten i ethvert Aar kan anvendes til de i Aaret løbende Udgifter og Bestridelse. Endskjøndt Priserne paa mange Forbrø-

*) Angaaende Fattigskatten for Aaret 1817, see Collegialtitidenden for bemeldte Aar, S. 427.

denheder i indværende Aar betydeligen ere faldne, kunde foranførte opgivne Beløb dog ikke være at nedsætte, efter som Skatten behøves til at dække Underballancen for 1817; ikke heller kunde den ansaaes til en Summa i Sølv, da Udgifterne ere gjorte i N. V., og man, med Hensyn til Coursens Foranderlighed, da ikke kunde bestemme, hvormeget der behøvedes, til at dække hiin Sum. Ifølge det aabne Brev af 6te April sidstleden vedbliver ogsaa al Navneværdie Gjeld at skuldes i denne Valuta, og Fattigvæsenets Underballance for 1817 er en paa Kjøbenhavn's Commune hvilende Navneværdie Gjeld. Det Quantum ethvert enkelt Medlem deraf skal svare, maa være eensartet med den hele Communes Gjeld.

Den eneste Lettelse, der kunde tilstaaes Communen i denne svære Skat, var efter Cancelliets Forskning den, at det ved hiint Rescript paabudne aarlige Tillæg ($\frac{1}{2}$ Areal skattens oprindelige Beløb) for indværende Aar bortfaldt. Dette maatte saa meget mere være billigt, som baade Fattigskatten og flere Communes Afgifter, formedelst Pengerepræsentativernes saa meget tiltagne Værd fra den Tid de i Overenskomst bleve truffene, eller de Udgifter gjorte, hvorfra hine Afgifter have deres Oprindelse, blive, i reel Værd, langt høiere i Aar, end de nogen sinde før have været eller kunde ventes at blive. Dersom saaledes Fattigskatten for dette Aar indskrænktes til det Fattigvæsenets Underballance for Aar 1817 kræver, vilde det Fornødne nærmest udkomme

ved at Arealstættens oprindelige Beløb beregnet til en Cours af 375 betales $2\frac{1}{2}$ Gange.

Efter foregaaende Correspondence med de Deputerede for Finantserne, har Cancelliet nedlagt allerunderdanigst Foreskilling angaaende denne Gjensstand, og Hs. Majestæt har derpaa ved Resolution af 6te d. M. allernaadigst behaget at bifalde, at der i Fattigkat for Kjøbenhavn for Aar 1817, maae i indværende Aar opkræves Arealstættens oprindelige Beløb, beregnet til Navne-Værdie, efter en Cours af 375 to og en Fjerdedeel Gang, samt, at den ved Rescript af 6te Juni 1816 paabudne Tillægs Afgift af en halv Gang Arealstættens oprindelige Beløb for dette Aar maae bortfalde.

Fra den angaaende Vaccinationen allernaadigst anordnede Commission har Cancelliet modtaget Indberetning om Vaccinationens Fremgang i Aaret 1817, som er det 16de Aar, efterat Commissionen blev nedsat. Af denne Beretning erfares det, at Antallet af de i forrige Aar vaccinerede beløber til 26,385, og uagtet dette betydelige Antal af Vaccinerede, savner dog Commissionen Indberetninger fra flere Steder, eller ogsaa ere disse saa seent indløbne, at de ikke have kunnet været benyttede ved Commissionens allerunderdanigste Beretning i dette Aar. Den samlede Sum af de siden Commissionens Nedsættelse vaccinerede Personer udgjør saaledes 343,167 Personer. Af de i 1817 vaccinerede falder paa Sjæls

lands Stift 8717, paa Hollands og Falters Stift 525, paa Sjens Stift 4976, paa Aalborg Stift 2552, paa Viborg Stift 1736, paa Aarhus Stift 4058, paa Ribe Stift 3821, og ere 21,428 vaccinerede af Læger, 3429 af Geistlige og Skolelærere, og 1528 af Andre. Fra Island, Færøerne og Grønland havde Commissionen endnu ikke modtaget nogen Indberetning.

Af de Vaccinateurer saavel i som uden for Røgestanden, det i Aarets Løb have afgivet dem med at vaccinere, og hvorefter en Liste af Commissionen er vedføiet Beretningen, har den gjort opmærksom paa dem, som med fortrinlig Iver have virket til Vaccinationens Fremme. Fra Vaccinations-Institutet i Kjøbenhavn er i bemeldte Aar 1817 affendt 228 Par Glas med Vaccinematerie foruden Skorper til forskjellige Steder i de danske Stater og deraf endog til Udlandet. I 1817 er, ligesaa lidet som i de foregaaende Aar noget usædvanligt eller overordentligt Tilfælde, efter hvad Commissionen har bragt i Erfaring, indtraffet, men Indpodningen har bestandig staaet an, hvor den behørigt er bleven foretaget. Commissionen slutter dens Beretning med at bemærke, at siden 1808, da den sidste Epidemie af Børnekopperne begyndte, men ved Vaccinationen strax blev undertrykket, disse nu i et heelt Decennium have været en ukjendt Sygdom hos os, og at Vaccinationens fremdeles vil afværge dette Onde, saalænge den med ufækket Iver vedligeholdes.

Efter at dennt Beretning allerunderdanigst var forelagt Hs. Majestæt, behagede Allenhøihsamme at anlægge Cancelliet at tilkjendegive Commissionens Allenhøihsammes Tilfredshed med dens vedvarende idviste virksomme Bestræbelser for Vaccinationens Fremme. Den fornødne Communication heroth afgik til Commissionen den 1ste d. M.

Med Resolution af 9de d. M. har Hs. Majestæt Allernaadigst tilladt, at det maa overdrages til afg. Hof- og Universitets-Bogtrykker Schuhses Enke at fortsætte det Arbeide, som har været foretaaet af hendes Mand, i Egenkab af Directoren for det kongelige Bogtrykkerie, under Vilkaar, at Trykkeriet beslyses af en Factor, som af Cancelliet findes qualificeret, og som maa aflægge Troskabs og Tausheds Eed, samt være forpligtet til, naar det i enkelte Tilfælde foreskrives ham, selv at forrette Arbeidet, eller dog tage det saaledes under sit specielle Opsyn, at der gives Sikkerhed for, at den behørig Tausshed iagttages, samt at en saadan Factor ei maa af hende afløses, forinden en ander af hende foreslaaet paa lige Maade behørig er antaget.

Geheimeconferentsraad, Storlors af Dannebrogsgen og Dannebrogsmænds Classen, som allernaadigst var bleven udnævnt til een af de Valgcommitterede i Kjøbenhavn, til at udnævne Repræsentanterne for den nationale Bank, har anbraget, at hans tiltagende Alder og Svaghed, som allerede længe havde indret ham fra at deeltage i Forretninger, ogsaa

forbyde ham at tage Del i Valgcommitteens Forhandlinger, og anholdt om, at en anden i hans Sted maatte blive udnævnt til Valgcommitteret.

Efter at Cancelliet allerunderdanigst havde indberettet dette for Hs. Majestæt, ved Resolution a 13de d. M. allernaadigst behaget at fritage ham for Deeltagelse i Valgcommitteens Forhandlinger, og hans Sted igjen at udnævne Høiesterets Advokat Justitsraad Klingberg til at indtræde i Valgcommitteen.

Om denne allerhøieste Resolution afgik den 14de d. M. Communication til samtlige Vedkommende.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellis; Bønge Sognes kald i Ribe Stift, 90 Rbdlr., med Sognekaldet et Skolelærer Embedet forenet. — Frøstøv og Mollerup Sogneskald i Aalborg Stift, 145 Rbdlr. — Biskøpe og Heltborg Sogneskald i Aalborg Stift, 147 Rbdlr. — Langaae og Binge Sogneskald i Viborg Stift, 230 Rbdlr. — Det residierende Capellanie ved Doms Kirken i Viborg og Præste Embedet ved Tugthuset sammesteds, 350 Rbdlr. S. B., samt Dffer og Accidentser. — Doona og Lyhne Sogneskald i Ribe Stift, 148 Rbdlr. — Herredsfoged og Skriverens Embedet i Løve Herred.

De ordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie; Den 6te Mai er Cancellisecretaire og Undercancellist J. W. Engelsted bestiftet til Registrator; Kammerjunker og Cand. juris J. Koefoed til Undercancellist i Cancelliet; personel Capellan M. F. Ribet til Sognepræst for Sønder Mærtae og Marslew Menigheder, i Spen.

Rettelse:

J Collegialtibenben No. 24, Side 339, Linie 22, for Ridder af Dannebrog, læs: Storfor af Dannebrog.

Collegial-Tidende.

Med kongelige allernaadigst Privilegium.

No. 26. Den 23de Mai 1818.

trykt i det Kongl. Bøissh. Bogtrykkerie af C. F. Schubars:

Indertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Commissionen for Prof. Arne Magnusens Slifelse har indsendt dens allerunderdanigste Beretning om dens Bestræbelser i de sidstforløbne 6 Aar, hvis Indhold er følgende:

A. Da det havde behaget Hs. Majestæt, under 2te Novbr. 1811 at befale, at Magnus Lagabæters Gulethings Lov i original Text med dansk og stift Doversættelse skulde udkomme, saaledes, at alle Omkostninger for Papiir og Trykning afholdtes af den Kongelige Kasse, har Commissionen, gennemrænget af Taknemmelighed for denne betydelige Velgjerning, ladet sig det være magtpaaliggende at paasee, at dette Arbeide saavel i Henseende til Lovens lærde Behandling og Oplysning, som Udgavens uboortes Værdighed, maatte svare til Hs. Majestæts

ophøiede Henfigt. Commissionens Secretair Etatsraad og Ridder Thorkelin, der har anvendt en stor Deel af sit Liv paa Nordisk Lovstudium, har, efter at Collation af de mange af denne Lov tilværende, tildeels ypperlige, Haandskrifter af ham var tilendebragt, og efterat dansk og latinisk Oversættelse var fuldført, tilføiet en forklarende Index over de vanskeligste i denne gamle Lov forekommende Ord, og i Forentalen udførligen udviklet sin Fremgangsmaade, og især de brugte Haandskrifters Bestaffenhed. Commissionens Medlemmer, Conferentsraaderne, Storlois af Dannebrogens Gold, og Ridder Schlegel, have under Lovens Udgivelse, deels ved lærde Dphsninger, deels i andre Henseender stræbt at bidrage til Værkets Fuldkommenhed. Da der blandt de i den arnamagnæanske Samling værende Codices ere nogle særdeles giirlige, har Commissionen troet at burde fremstille Prøver af de vigtigste iblandt dem. Fem lobberstukne Tavler vise Skriftens Bestaffenhed i disse Codices, og paa een af dem vil især den i Materie udtrykte Skjødningsseremonie tildrage sig Kyndiges Dymærksomhed.

Størrelsen af den Sum, som ifølge Hs. Majestæts allernaadigste Tilsagn til Gulethingz, Lovens Udgivelse, er udredet af den Kongelige Kasse, udgjør i alt 6567 Rbdlr. 3 Mk. 9. B.

Uf den poetiske Edda var for et Par Decennier siden den første Deel af Commissionen udgivet, der indeholdt de mythiske Sange. Tidssomstændighederne og i Særdeleshed de seneste Begivenheder i Tyskland,

have i de sidste Aar opvakt fordoblet Interesse for de ældgamle nordiske Sange, som indeholde de Fortællinger, der ere Grundlaget for de i Tyskland nu saa meget omspurgte Nibelungernes, Volsungernes og Hjukungernes Historier; det syntes derfor ønskeligt, at aaffynde den anden Edda-Deels, eller de mythiske historiske Sanges Udgivelse, saa meget mere, som den u regjerende Danske Kongestamme fra Volsungernes tid ubledes. Commissionen havde allerede forhen idet 22 saadanne Sange affrivede af den berømte Kristjulf Svendsens-og andre Codices, ladet dem collationere, oversætte paa Latin og med Noter opløse. Dette Arbejde var i Aarene 1790 til 1793 besorget af de kgl. Stipendiater Gudmund Magnæus og Johnsonius under Commissionens Medlems, Etatsraad Ridder Abraham Kall, Biskop. Udsædte John Davsen, Commissionens Medlem, havde siden videreet 12 Sange, og givet Stipendiariernes alle vidtløftige Commentær en kortere og nøjagtigere form. Da det i 1812 blev besluttet at fuldføre opgaven, blev dens endelige Besørgelse overdraget Commissionens Medlem Professor Ridder Thorslacius. Værende manglende Sanges Collation, Oversættelse og Dyrkning betroedes efter hans Forslag til den kgl. biskoplige Oldgranskter og grundige Kjender af det nordiske Skaldesprog, Litteratur, nu Professor Finn Magnusen. Denne paatog sig og det saare vanskelige Glosariets Udarbejdelse saavel over de i den nævnte forekommende Eddiske Ord, som over Egennavne.

og Udsager. Professor Thorkelius overdroges delig leedes efter Arbejds Fuldendelse at forfatte Fortællingen, hvori Bækkets Beskaffenhed udsærligen forklarets. Denne Deel, bestaaende af 132 Aet i Quarto, er nu udkommen, og Commissionen har dertil i Pengelidraget deels omtrent 800 Rdlr., som Sangene Udarbejdelse i 1790 — 1793 har kostet, deels et Bidrag af 4 Rbdlr. S. B. for hvert trykt Aet til den Gyldenbalke Boglade, i Alt 1300 Rbdlr. N. B. men da Legatets Midler ei tillode dertil at bidrage mere, saa er Honorarier for Indrens Udarbejdelse og tildeels for Correctur, betalt af en ubenævnt Belgjører med en Sum af 1500 Rbdlr. N. B. Denne helbige Omstændighed uagtet, vilde det have været høist vanføeligt at tilendebringe nærværende Edda Deedersom ikke Hs. Excellence Geheimereconférentsråd Bülow, Ridder af Elephanten, havde af en sjælden Kjærlighed for Videnskaberne, ved en ædelmodig Understøttelse, gjort det muligt for Finn Magnusen at forblive i Kjøbenhavn og med Iver at fortsætte sit Studium af den Nordiske Old-Litteratur. Der ved sattes denne værdige Mand istand til at lede de vigtige Undersøgelser, der have tilvænt ham Hs. Majestæts allernaadigste Opmærksomhed.

Medens disse vidtløftigere Arbejder fremmedes havde Commissionens Medlem, Professor Werlauff efter dennes Anmodning, bearbejdet et for Hierarkie Historie i det 12te Aarhundrede meget mærkværdig Anecdotal af den Magnæanske Samling, om Gri

lighedens Anmærkelser i Norge under Kong Sverre, og Beviser for disses Uretfærdighed. Professorens afskrev selv dette Haandskrift og udgav det med latinſk Oversættelse, Anmærkninger og en udførlig Fortale i Aaret 1815, 13 Ark i 8vo; Trykningen kostede Leegatet omtrent 400 Rbdlr. N. B.

B. Foruden disse Bærker ere i de forløbne 6 Aar, vel ikke i Commissionens Navn, men dog ved dens Medlemmer og af den under dens Bestyrelse henlagte Manuscript-Samling følgende betydelige Skrifter befordrede til Trykken:

a) Biorn Haldorsens Islandske Lexikon paa Dansk og Latin i 2 Bind, i 4to, Kiøbenhavn 1814. Commissionen leverede frit Haldorsens Haandskrift, hvortil Spøselmand Petersen havde begyndt at tilføie Dansk Dødforklaring. Litteratus Rast (nu Professor) fortsatte og fuldendte denne. Biergværks-Eier, Ridder Jacob Aal i Norge, i Forening med Conferentsraad Ancher, sammesteds, satte Forlæggeren, Hofboghandler Schubothe, ved et Pengebidrag for hvert Ark, istand til at lade trykke det Hele, og Professor P. E. Müller forsynede Dødbogen med oplysende Fortale og Forerindring.

b) Vatnsbælernes og Finnbøge hiin Stærkes Historie, tvende paatidelige og interessante Islandske Sagaer, aldeles bearbejdede og med Anmærkninger oplyste af Professor Werlauff. De udkom 1827 i 4to paa Islandsk og Dansk efter Arnamagnæanske

Haandskrifter, og betossedes af J. Val, Ridder af Dannebrog.

c) 3 4 Programmer har Professor B. Thorslacius efterhaanden udgivet, ved Hjelp af Arnæmagnæanske Haandskrifter, følgende mindre Islandske Fortællinger paa Islandsk og Latin med Fortale (in Folio.)

- 1) om Carl kaldet den Usæles ubmærkede Trofskab mod Kong Magnus den gode, 1815.
- 2) Brandtrofsa. Fætt, eller Fortælling om en bleset Dre, der kom fra Island til Norge, hvilket havde en Families Medsættelse i Island til Folge, 1816.
- 3) Leis Wsluisons Begivenheder, Bidrag til Færøernes Historie, 1817.
- 4) Om Audun Islænders Besøg og Modtagelse hos den Danske Konge Svend Estrithsen, 1818.

En Mængde Magnæanske Codices ere og benyttede til Sverres Saga i det i Slutningen af 1813 udkomne 4de Bind af det Kongelige Værk: Den norske Kongers Historie, hvilket Professor Thorslacius og Professor Werlauff paa Kongelig Betøstning udgave. Det 5te Bind indeholdende: Hagen Hagensens interessante Historie med et Fragment om Magnus Lagabæters, hvori og nogle Arnæmagnæanske Haandskrifter ere benyttede, vil om et Par Maanedes udkomme.

d) Professor N. C. Müller har i flere Aar arbejdet paa et udførligt Værk, der skal gjennemgaae

og kritisk bedømme alle os levende Islandſke Sagaer. Heri er da den Magnæanſke Samling, ligesom og den Kongelige, jævnlig benyttet. Af dette Værk er det 1ſte Bind, under Titel af Saga Bibliothek, i 1817 udkommet i 8vo, og gjennemgaaer 60 trykte og utrykte Islandſke Historier. Det andet, som nu er under Pressen, indeholder alle mthiſke Sagaer og Alt hvad den Islandſke Litteratur frembyder, hørende til den Cyclus af Traditioner om Volsunger, Giufunger og Niflunger, hvortil den nu udkomne 2den Deel af den poetiſke Edda indeholder Grundlaget.

e) Endelig blive endeel Magnæanſke Codices benyttede til Udgaven af den store Islandſke Historie, kaldet Storlunga Saga, som et Islandſk Selskab i Kjøbenhavn besørger. I 1817 er 1ſte Bind 1ſte Hæfte udkommet. Secretair Thorſteinsen, i Forening med nogle duelige Islandſke Studerende, foreslaaer Udgaven, hvis Hensigt, da Bogen fornemmeligen er bestemt til Læsning paa Island, indskrænker sig til at levere en correct Text. Det 1ſte Bind 2det Hæfte er næsten færdigt fra Pressen; og inden 1½ Aar, skal det hele bestaaende af 2 Qvartbind være udgivet.

C. Blandt andre Gjenstande, der i bemeldte Librum have bestjeflet Commissionen, anføres fornemmeligen disse tvende:

a) I Aaret 1812 er bleven anstillet en Revision over den Arnamagnæanſke Haandſkrift-Samling.

Commissionen, som derved end mere har overbeviist sig om det nuværende Catalogs Utilstrækkelighed, agter i næstkommende Sommer ved nogle af dens Medlemmer at lade en nøiagtigere Fortegnelse forfatte over hele Manuskript. Samlingen.

b) Da der fra den Mecklenborg: Schwerinske Regjering var indløbet en Anmodning om, at nogle Schwerinska, som under ældre Krige vare komne til Danmark, maatte tilbageleveres, har Commissionen ved dens Secretair ladet forfatte en Fortegnelse over disse Dokumenter, i alt omtrent 100 Nummere; og da bemeldte Haandskrifter meest indeholdt Detailler dette Land vedkommende, erklærede den sig villig til bemeldte Papirers Tilbageleverelse, skjøndt de af Legatets Stifter i sin Tid vare ved Kjøb indlemmede i hans Samling, under Forudsætning, at den Schwerinske Regjering vilde gjensidigen meddele de Oplysninger til den danske Historie, som hiint Lands Archiver maatte indeholde.

Ifølge Hs. Majestæts allerhøieste Resolution af 14de Mai 1817 ere disse Documenter af Commissionen afleverede.

D. Efter saaledes korteligen at have fremskillet, hvad der i sidste 6 Aar ved den Arna-Magnæanske Haandskrift-Samling, og af dens Bestyrere, middelbar eller umiddelbar er blevet virket til Videnskabernes Lærø; gaaer Commissionen over til at fremsætte en Udsigt over Stiftelsens Status, og derpaa at forklare

paa hvilke Værkers Udgivelse den nu nærmest agter at henvende sin Opmærksomhed.

Ifølge Commissionens sidste Rapport af 29de Octbr. 1811 var Legatets Capital i Aaret 1810: 20,800 Rdlr., hvis aartlige Rente var 754 Rdlr.

Da denne Capital, efter Fundatsens Bydende, var udsat blandt det Kjøbenhavnste Universitets Midler, kunde det formodes, at denne Sum ved Omfkrivning efter Forordningen af 5te Januar 1813 var noget forandret. Commissionen udbad sig derfor i Begyndelsen af 1816 af Consistoriet underrettet om Capitalens Beløb efter Omfkrivningen. Den erfarede af Dettets Skrivelse af 23de Febr. 1816, at Capitalens Beløb ved Junii Maanedes Udgang 1815 var 20,844 Rdlr. 2 Mk. 11 $\frac{1}{2}$ S. B., og at Renterne i de 2 første Aar, efter bemeldte Forordning, betaltes med $1\frac{1}{2}$ Proc. i S. B. (altsaa af bemeldte Sum siden Jun. 1816, 781 Rdlr. 3 Mk. $13\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ N. B.) Dette Resultat var efter Omstændighederne for Stiftelsen meget beroligende, især da samme Skrivelse gav Haab om, at Renterne successivt kunde ventes forøgede, indtil de naaede fulde 4 Procento.

Det Overflud, som hvert Aars Indtægter afgive, efterat de fundatsmæssige Udgifter have været fraregnede, er i disse Aar medgaaet, deels til ovenmeldte Anecdoton ad historiam Svereri, deels til det anførte Bidrag til Edda's den Deels Trykning og Correctur. Ved sidste Regnskabs Aars Slutning var Legatets

Beholdning: 1037 Rbdlr. 1 Mk. 12 S. N. B.,
 hvoraf 800 Rbdlr. ere udfatte i Kongelige Obliga-
 tioner til 6 Proc.; men heraf vil en Deel medgaae
 til de udgivne Skrifters Bekjendtgjørelse og Udbre-
 delse efter Fundatsen.

Da den aarlige Indtægts Sum, (hvortil kan
 henføres hvad der ved Salg af Legatets Forlags-
 Artikler, og især af den nu udkomne Gulethingslov,
 efterhaanden indkommer) efter Papiirs og Trykkeløns
 nuværende Priser, langt fra ikke er tilstrækkelig til
 større Værkers Udgivelse, saa nødes Commissionen til
 herfter for det meste at give Slip paa det Wnske
 selv at forlægge Legatets Skrifter; men maae i det
 Hele indskrænke sig til at formaae en reel Boglade til
 at paatage sig Forlaget, mod at modtage Manuskrips-
 tet frit, og erholde nogle Rbdlr. pr. Aet til Tryk-
 nings Hjelp.

E. Under denne Forudsætning er Commissionen
 betænkt paa i de følgende 4 til 5 Aar at besørge
 et og andet af disse mærkværdige Oldskrifter.

a) Af Nordens poetiske Litteratur: en 3die
 Deel af Sæmunds Edda, der skal indeholde de 3
 ældgamle og høist vigtige Stykker: Völuspá, Háva-
 mål og Rigsmål, med Oversættelse og Commentar,
 passende til de senere Fremskridt i Nordisk Oldkunds-
 kab. I dette Bind skulle og indføres Supplementet
 til Eddas første Deel, og et i Rothed forfattet, dog
 fuldstændigt Mythologisk Lexicon efter Eddaerne.

Profesfor Thorslacius har tilbudt sig Bestyrelsen af dette Binds Udgivelse.

Da Profesfor Finn Magnusen, der, for at forberede dette Arbeide, i nogle Aar har været understøttet af den ædle Videnskabs-Befordrer, Geheimes-Conferentsraad Bülow paa Sanderumgaard, allerede har betydelige Samlinger til denne Hensigt, og da Hs. Majestæt har havt den særdeles Naade fra forrige Aars Begyndelse i 3 Aar at forunde Profesforen en aarlig Understøttelse fornemmelig til dette Værks Udgivelse; saa haaber Commissionen, at den 3die Deel af den poetiske Edda om 3 Aar vil være udkommen, og dermed Samunds Edda sluttet.

b) Af Nordens juridiske Litteratur: Commissionens Medlem, Conferentsraad Ridder Schlegel, er villig til for Legatet at ubearbejde en kritisk Udgave af Anders Sunesens vigtige Paraphras over den Skaanske Lov, forsynet med de ved et saadant Værk nødvendige Dplysninger. Skjøndt denne saakaldte Paraphras af Hvidfeldt er udgivet, er den dog, deels besørget meget feilfuldt og utilfredsstillende, deels nu saa sjelden, at den kan ansees som Manuskript.

Blandt gamle Nordiske Love fortjener den saakaldte Islandske Grangaas særdeles Opmærksomhed, saavel ved sin Alder; — da den indeholder mange Stykker der gaae tilbage til meget fjerne Tider, længe for Islands Bebyggelse, og ere mærkelige Minder om det Antemonarchiske Old i Skandinaviens; — som formedelst den Forbindelse, hvori den

staaer med hele Nordens Lovgivning, og det Lys, den udbreder over denne. Commissionen vil derfor strax begynde at forberede dens Udgivelse ved at lade den affrive; og da den paa mangt Sted er hoist vanskelig, ville Commissionens lovkynlige Medlemmer Conferentsraaderne Gold og Schlegel og Professor Werlauff, forene deres Bestræbelser med Secretairen, Etatsraad Ridder Thorkelin, til at faae udarbejdet en latinsk Oversættelse og en oplysende Index over den; saa at den om 4 til 5 Aar kan være udgivet.

c) Af den historiske Litteratur: I det samme Tidrum kunde og et Dvartbind, indeholdende et Par historisk-vigtige Sagaer udkomme, f. Ex. af saadanne, der have Kirkehistorisk Interesse, Bispernes Jon Dymundsens, Laurentii og den Hellige Thorkels Sagaer; af dem, der ere meget oplysende til Norges Historie: Aron Hiorlafsens Saga og Sneglu-Halls Thattur; af dem, der speciellere angaae Island: Lardæla-Saga, som er en af de ældste og bedste Historier; eller blandt de mindre: Hrafnel Godes og Hænfa Thores Sagaer. Til Lardæla og den sidstnævnte Saga haveß betydeligt Forarbejde. Professorerne Thorkelius og Müller ville forene sig om Bestyrelsen af denne historiske Deels Udgivelse, hvormed endog snart haabes at kunne begyndes.

Efterat denne Retning fra Cancelliet var bleven Hs. Majestæt allerunderdanigst forelagt, har Allerhoistamme allernaadigst rescriberet Cancelliet, at Commissionen bliver at tilkjendegive Hs. Majestæts aller-

høieste Tilfredshed med dens vedvarende høedige Bestræbelser til at befordre nordiske Tidsskrifters Bekjendtgjørelse og Dplysning, samt at Hovedindholdet af Commissionens Beretning ved Trykken skal bekjendtgjøres.

Den fornødne Communication desangaaende til Commissionen afgik derpaa den 14de d. M.

Fra det kongelige danske Cancellie er, under 21de d. M., udfærdiget følgende Bekjendtgjørelse angaaende Subskription paa Indskud i den nationale Bank.

Hs. Majestæt Kongen har allernaadigst befaleet Cancelliet at bekjendtgjøre:

At den i det kongelige aabne Brev af 6te April sidstleden ommeldte Subskription paa Actier i den nationale Bank nu er aabnet, og bliver staaende aaben indtil 2 Maanedes efterat den Decroy, som allernaadigst vil blive givet den nationale Bank, er publiceret;

at Subskriptionen modtages i Rigsbanken;

at hver Actie bliver 100 Rddlr. rebe Sølv; og endelig

at enhver, som inden den ovenfor bestemte Tids Forløb tegner sig for Indskud, tilsiges de Fordele, som ved Decroyen for den nationale Bank nærmere vilke blive bestemte.

Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

Hos Cancelliet er, i Anledning af Forordn. af 19de Martz 1817, om hvorledes med Logbøger og Skibsjournaler for Fremtiden bør forholdes, forespurgt: 1) om en Skipper, som har ladet sin Journal og Logbog authorisere til en Reise uden Riget, men derefter antøber en anden dansk Havn, hvor Reisen bliver forandret, og han udtareret til et andet udenrigt Sted, i sidste Havn skal lade disse Bøger paa nye authorisere til denne Reise, og derfor erlægge Betaling efter Forordn. §. 2, og 2) om en Skipper, som efterat hans Journal og Logbog ere authoriserede til en Reise uden Riget, antøber en dansk Havn, uden dog at forandre Reisen, skal forevise fornævnte Bøger for Dyrigheden, og for saadan Foreviisning betale Gæbyr efter Forordningens §. 2.

Cancelliet svarede herpaa den 23de d. M.: Quoad 1stem, at da den 1ste §. i Forordningen fastsætter, at Skipperen skal have Logbog og Journal for den Reise, hvorpaa han befinder sig, saa kan hverken Logbog og Journal, der fra Afseilingsstedet var authoriseret for en vis bestemt Reise til et udenrigt Sted, naar Reisen bliver forandret, anses som saadanne for den Reise Skibet virkelig foretager; hvorefter altsaa følger, at

i nye Authorisation maae finde Sted, saafremt den regaaende Authorisation ikke er saa ampel eller saades clausuleret, at den ogsaa kan anses gjeldende i den forandrede Reiseroute, og at nye Betaling saarsag maae erlægges for nye Authorisation. — uoaa Adam, at naar Skippeeren blot anløber en nst Havn, uden at foretage nogen Pøssen eller Ladem mmeffeds, behøvet han ikke at fremvise de ommeldte ogger for Dyrigheden, efterdi tidtmeldte Forordning befaler dette, og det endog vilde have Analogien dens Bestemmelser imod sig, hvorefter det ingen ødvendighed er at føre de omhandlede Bøger paa eiser, der ikke gaar uden for Provindsene.

Den 1ste Mai er Skuespillerne ved det konges je Theater Enholm, Mind, Haack, Liebe, Hass og nck, samt Skuespillerinderne U. D. Liebe, M. Zinck, Mind og S. Clausen, som under 1ste Febr. steden er forundt Tilladelse til i 5 Aar i Sommermaanedene at opføre Skue- og Syngespil i ørre Jylland *), meddeelt Bevilling til paa deres ise til Nørre Jylland igjennem Jøen at opføre kue- og Syngespil i Kjøbstæderne i Jyen, imod en gift til ethvert Steds Fattigvæsen.

*) See Collegialtidendes for i Aar, No. 8, S. 119.

Under 1ste b. M. er Forpagter af Castrupgaard
 S. Møller, beskikket til Districtscommissair i Kjøp-
 politie-Districtet No. 1 paa Amager, istedetfor Ri-
 mesten Mühlensted, som er flyttet fra bemeldte De.

Ledige Embeder.

Påa det i forrige Nummer af Collegialtidsende
 som vacant anførte Herredsfoged og Sriver-Embedet
 i Løve Herred, hviler en Pension af 400 Rddlr. C
 B. til Formanden.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 13de M
 er forhenværende Cancellist i Generalstabens Bureau
 Over-Krigscommissair C. Fick, beskikket til Auctions-
 directeur her i Staden; Exam. juris H. L. Withjell
 til Procurator ved Underretterne i Sjæls Stift
 Districthirurg i Aalborg, Gorgius, med Pension
 entlediget fra bemeldte hans Embede.

Under Directionen for Universitetet og d
 lærde Skoler: Den 24de Mars er hidtilværent
 constitueret Lærd ved den lærde Skole i Nakskov
 Cand. Theol. M. G. Krag, beskikket til Adjunct ved
 bemeldte Skole. Den 18de April, forhenværent
 Adjunct ved den lærde Skole i Fredericia, Cand. Theo
 P. M. Bilsøe, til Adjunct ved Cathedral-skolen
 Ribe.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 27. Den 30te Mai 1818.

trykt i det Kongl. Waisens. Bogtrykkerie af E. S. Schubart.

Indtegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Det er i sin Tid blevet taget under Overveielse om ikke Medicinaltarten for Danmark kunde sættes paa en bedre og sikkrere Beregningsmaade, end den, der hidtil havde fundet Sted, nemlig den, som laa paa Grund fra Tarten af 1806, og ligeledes, dog med Hensyn til Krigen og Pengevæsenets Tilstand, med nogle Afvigelser for de senere Tarter. Der blev paa denne Anledning en Commission nedsat for at udforske rigtigere og faste Grundsaetninger for en ny Medicinaltart.

Med Tartens Bestemmelse i 1806 gik man nemlig efter folgende Principer: Det blev opgivet, at den fornemste Udsalget i et Kjøbenhavnsk Apothek kunde betragtes som et Aar udgjøre; fra denne Sum drog man Apothekens i Aarets Løb havte Udgifter, samt den Sum,

han antoges at behøve til sin og Families Underholdning. Det, der blev tilovers, var selvfølgelig Indkjøbsprisen paa de udsolgte Varer, hvorpaa samtlige Udgifter ved Procenter burde indvindes. Efter de saaledes opgivne Data, antoges det, at en Apotheker i Kjøbenhavn som saadan, udsolgte aarligen Varer til et Beløb af 8000 Rdlr. Hans Udgifter ansloges saaledes:

a) Renter af Kjøbesummen for Apotheket med Inventarium og Varelager	1200 Rdlr.
b) til Bygning og Inventariets Vedligeholdelse	200 —
c) Løn til 3 Medhjælpere	400 —
d) Kostpenge for 3 Medhjælpere og 2de Lærlinge	700 —
e) Kost og Løn for en Pige samt en Skurekone	200 —
f) til Ildbrand og Lysning i Apotheket selv	200 —
g) Tab ved Vegetabiliers Fordærv	100 —
h) til Vedligeholdelse af Linned, Sengklæder og Møbler for Folkene	100 —
i) Skatter (alle Slags)	200 —
k) til Apothekerens og Families Underholdning	1200 —
	<hr/>
i alt	4500 Rdlr
	<hr/>

Naar disse bruges fra fornævnte 8000

Rdlr. blev til Rest

3500 Rdlr

der blev betragtet som Værenes Indkjøbssum og det Beløb, hvorpaa hine 4500 Rdlr. skulde indvindes. Dette kunde ikke skee, uden at Apothekerne med 7 Rdlr. indvandt 9 Rdlr., og der blev dem saaledes ved Taxten for 1806 tilstaaet en Avance af $128\frac{1}{2}$ Procento paa ethvert enkelt Medicaments Indkjøbspriis. Foruden denne Apothekerne saaledes tilstaaede Avance, viser Taxten for bemeldte Aar, at Apothekerne tillige have erholdt Gotgjørelse for Bearbejdnings Omkostninger paa visse Medicamina, hvilken Gotgjørelse deels er indbefattet under Priserne paa de officinelle (i Pharmacopeen anordnede) Tillavninger, deels under Navn af taxa laborum, udredes ved de magistrelle (af Lægen foreskrevne) Tillavninger. Den, som foranført, nedsatte Commissions Medlemmer vare enige i, at Apothekerne bør have særlig Gotgjørelse for de Omkostninger, som medgaae paa Medicamenternes Tilberedning efter de officinelle og magistrelle Forskrifter; thi ellers maatte disse Afgifter dækkes ved forhoiet Procentgevinst paa alle Midler, simplicia saavelsom composita, hvoraaf vilde flyde, at den, der behøvet de ubearbejdede Lægemidler, maatte bidrage til at betale Omkostningerne paa de bearbejdede. Der fremsættes dernæst adskillige Methoder, hvorefter hiin Gotgjørelse kunde beregnes. Men forsaavidt mueligt, at undgaae de tvende mødende Ueiseligheden, enten, ved 'et alt for enkelt Princip, at indføre et betydeligt Misforhold til de virkelige Bearbejdnings Omkostninger, hvilke ingentunde staae i Forhold til Materialernes Priser, eller og at foranledige

alt for vidtløftige og vanskelige nye Undersøgelser over Productet af de forskjellige pharmaceutiske Operationer, og de med disse forbundne Bekostninger, fandtes det raadeligst, med nogle enkelte særlig angivne Modificationer nær, herved at lægge Taxten af 1806 til Grund. Denne Taxt fandtes, i det hele taget, at maatte i denne Henseende foretrækkes for de senere Taxter, ved hvilke de ved Krigen og Pengevæsenets Beskaffenhed forarsagede foranderlige Forhold, indeholdt Hovedsagen til de fra Taxten af 1806 gjorte Afvigelser. De af disse Modificationer, der ere Resultater af kemiske Undersøgelser, ville siden blive anførte. Her bemærkes kun, at der for hver Skilling, som der i Taxten af 1806 var beregnet, billigere maatte tilstaaes Apothekerne $1\frac{1}{2}$ Rbf. rede Guld, saaledes at disse blive at betale i Rigsbankpenge R. W. efter den Maalestok, som, svarende til den virkelige Cours, 4 Gange om Aaret maatte blive beregnet, og at man ved Præparater, som aldeles ikke findes i Taxtberegningen for 1806, skulde tage sin Tilflugt til de senere Taxtberegninger, dog ikkun i de Tilfælde, at de derved forekommende Operationer ikke have fundet Sted ved andre i oftmeldte Taxtberegning anførte Præparater. Størrelsen af det Product, enhver Operation giver af et vist Materiale, maatte ogsaa nogle Undtagelser nær, antages saaledes som det er anført i Taxtberegningen for Aaret 1806, og i Mangel deraf, som det findes i de senere Taxtberegninger, da nye Forsøgs Anstillelse for enhver Operation

wilbe være et alt for vidtløftigt Arbeide. Endelig maatte med Hensyn til det Spørgsmaal, der strax ved Beregningen vilde opstaae, om hvad der skal ansees som Varernes Indkjøbspriis, som saadan betragtes det, en Bøge koster Apothekeren, forinden han kan bearbejde den, og følgelig alle dertil medgaaende Omkostninger, som Løld, Fragt og bestige derunder indbefattes. Den satte Taxt maatte saa sjældent som mueligt forandres, og ikke med mindre enten en almindelig Aarsag frembragte en eensformig Stigen eller Falden paa mange Midler, eller og Prisen paa enkelte Midler faldt eller steg over 10 Procent. Slige Forandringer kunde tilkjendegives ved Tillæg til Taxten, og nye Taxt blot udgives, naar stor Forandring og i mange Dele fandt Sted.

Søvrigt fandt Commissionens Pluralitet, og med den Cancelliet, at Apothekernes Procentgevinst kunde naale Nedsættelse, og det, blandt andet, fordi adskillige af de Udgifter, der ere indbefattede i den foransførte Beregning, bættes ved den særskilte Betaling pro labore, forsaavidt denne ydes for de Tillavninger, der foregaae i selve Apotheket, ligesom de beregnede Bearbejdnings Udgifter for Operationer, der foregaae i laboratoriet, ogsaa indeholder mere end blot Skadesøsholdelse for de dermed forbundne Udgifter, og saaledes give et Bidrag til Apothekerens og Families Underholdning. Da det imidlertid, baade med Hensyn til Apothekerne vilde være ubilligt og med Hensyn til Følgerne for Publicum betænkeligt, om Apothek

Fernes Forbete vare blevne for meget Indskrænkede, saa vovede man ei at antage en mindre Avance end af 100 Procent for tilstrækkelig, hvorimod man, med Visshed, turde antage, at der, ved Hjælp af denne Avance, naar tillige Fordelene af Bearbejdnings Beskæftningerne tages i Betragtning, rigelig udkommer den rene Indtægt af 1200 Rdlr. D. C. eller dennes Equivalent 1920 Rdlr. S. M., som i Aaret 1806 blev regnet for et Apothek i Kjøbenhavn, hvortil kommer frit Huus og Skattefrihed.

Skjandt Apothekernes Affætning, i Provinbserne, ingentunde er saa stor som i Kjøbenhavn, kunde det dog, selv for Provinbssialapothekernes egen Interesse, ikke gaae an at tilstaae dem en høiere Taxt end de Kjøbenhavnske Apothekere, hvilket vilde staae deres Affætning; den ringere Sum, de have at forrente, deres mindre Folkehoid, de lavere Priser paa Livets Nødvendigheder, og paa adskillige Naturproducter, som anvendes i Medicinen, og den dem, ved Siden af deres Medicamenthandel, tilstaaede Handelsret med Vine og Urtekræmbar, maa tilveiebringe den behøvrige Ligevægt.

I Overeensstemmelse med det saaledes anførte, her maa ansees som det væsentligste af Commissionens Forslag og Cancelliets dertil gjorte Bemærkninger, blev denne Sag allerunderdanigst foredraget Hs. Majestæt, og det behagede da Allerhøiøstamme, at foreskrive følgende Regler for Beregningen af Medicinartaxten:

- 1) det, som en Marefort koster en Apotheker i Kjøbenhavn, førend han kan bearbejde den, betragtes som Indkjøbspriis. Derunder indbefattes allsaa ikke blot det første Udlæg, men alle øvrige paaløbende Udgifter, saasom: Emballage, Fragt, Forsæt, Told o. s. v.
- 2) Indkjøbspriisen paa de Lægemidler, der her i Landet kunne indsamles i tilstrækkelig Mængde, saasom: Urter, Rødder, Blomster, Bær, Bark, opgives af de pharmaceutiske Assessorer i Sundheds-Collegiet; og bliver derved at iagttage, at det, som Vegetabilier i den behørig tørre Tilstand koste Apothekeren i Kjøbenhavn, beregnes som Indkjøbspriis.
- 3) Prisen paa alle technisk oeconomiske Midler, som frembringes her i Landet, saasom: Tidt, Hampsfrø, Hørfrø, Honning, Vør, Spiritus, Sukker, Sæbe, Talg o. s. v. bestemmes efter Torve- og Fabrikspriserne.
- 4) De udenrigske Lægemidler, som i tilstrækkelig Mængde og af forsvarlig Godhed sælges en gros paa Kjøbenhavns Børs, enten ved Auction, eller ved Mæglere, ansættes til den Priis, hvorefter de saaledes sælges, dog bliver der til dette Beløb endvidere at erlægge 10 Procento for det kan ansees som Indkjøbspriis for Apothekeren.
- 5) Prisen paa alle øvrige Midler bestemmes efter Priiscouranterne fra de fornemste Handelsstæder, saa

ledes at de foretrakkes, hvorfra forsvarlige Midler kunne erholdes for billigste Priser, hvortil da bliver at tillægge: Omkostningerne paa Emballage, Fragt, Told o. s. v. efter §. 1.

6) Paa den efter foranførte Regler bestemte Indkjøbspris tilstaaes og beregnes Apothekerne i Taxten en Fordeel af 10 Proc.

7) Desuden tilstaaes Apothekerne paa Præparata en Bearbejdnings- og Gjøgjørelse, der bestemmes efter Taxtberegningen for Aaret 1806, saaledes at der for hver Skilling, som deri er tilstaaet, ansættes $1\frac{1}{2}$ Rbß. rede Solv, hvilke blive at betale i Rigshankpenge N. B. efter den Maalestok, som svarende til den virkelige Cours, 4 Gange om Aaret bliver af Sundheds-Collegiet at beregne.

8) Dersam Taxtberegningen for Aaret 1806 ikk findes i Sundheds-Collegiets Archiv, bestemmet Bearbejdnings og Gjøgjørelsen efter Taxtberegningen for Aaret 1810 og de imellem 1806 og 1810 affattede Taxtberegninger, forsaavidt hiin Taxtberegning af Aar 1806 deri findes anført.

9) Operationer, der i Taxtberegningen for 1806 findes anførte uden Arbejds og Gjøgjørelse, maae ei heller nu belægges med saadan, med mindre derti erholdes nærmere Tilladelse.

10) Ved de Præparater, der ikke findes nævnte i de her kan opdages af Taxtberegningen fra 1806 maa det eftersees, om de derved forekommende Operationer have fundet Sted ved andre i denne Taxt

beregning anførte Præparata; i saa Fald maa dette tages til Følge.

Hvor dette Eftersyn ikke skulde give noget Resultat, maa Sundheds-Collegiet, ved Beregningen af Gotgjørelsen, tage sin Tilflugt til de senere Lægtællinger.

- 1) Ved Beregningen over ethvert Præparat, anføres først ethvert Material med sin Indkjøbspris, uden at der sættes hele Tal for Brok i de enkelte Unkers Pris, dernæst beregnes 100 Proc. efter §. 6, paa hele Summen af alle disse Materialiers Pris. Til den herved udbragte Sum adderes den Arbeids-Gotgjørelse, der tilkommer Apothekeren paa hvert af de anførte Materialier og for det med disse udførte Arbeide. Denne Sum divideres med Antallet af de Unker og Dvintin, Productet veies og fra denne saaledes foreskrevne Orden maa ikke afviges.
- 2) Størrelsen af det Product, enhver Operation giver et vist Materiale, antages saaledes som det anføres i Lægtællingen af 1806, og i Mangel deraf, som det findes i de senere Lægtællinger; dog med følgende Undtagelser: Svindingen af cortex peruvianus fuscus ved Pulveriseringen maa ikke ansættes højere end til $\frac{5}{8}$ af Barkens Vægt, og Svindingen af cortex peruvianus regius ikke højere end til $\frac{7}{8}$; saa skal og Mængden af den Svovlæther, der erholdes af et vist Quantum

Viingeist; ansættes til 40 Procento eller 40 Viingeisten.

13) Saltsyre og Salpetersyre taxeres som Handelsprodukter, og fordres ikke videre rensede end saaledes, som de erholdes fra gode Fabrikker; dette bemærkes ved alle de Præparata, hvori de anvendes. Svovlsyre skal ikke anvendes rectificeret, og beregnes ei heller som saadan ved noget Præparat, men mindre Pharmacopeen udtrykkelig foreskriver de Stedet for rensed cali carbonicum skal anvendes god Handelspotaste i alle de Operationer, hvorefter dennes Risetgehalt enten udskilles under Tillingen, eller ikke formindsker Lægemidlets Godhed om den bliver deri.

14) Naar en Medicinaltaxt efter disse Grundregler af Sundheds-Collegiet er udarbejdet, maae de ikke gjøres nogen Forandring, med mindre Indkjøbsprisen paa en Vare-Artikel forandres over 1 Procent, eller og en særdeles Uarsag frembringer en eensformig, skjøndt ringere, Stigen eller Faldet paa særdeles mange Midler. Naar Forandringen ikke angaaer mange Artikler, og ei heller giver betydelig forskjelligt Resultat for de forskjellige Midler, bekjendtgjøres de blot ved Tillæg til Taxten.

Endelig befalede Hs. Majestæt, at Sundheds-Collegiet uden Ophold havde at udarbejde en ny Taxt efter ovenangførte Regler, samt at den gjeldende Taxt skulde være Regel for Apothekerne, indtil de nye var udarbejdede.

Denne allerhøieste Resolution blev strax communiceret Sundheds-Collegiet, med Anmodning om, i Overensstemmelse dermed at udarbejde en nye Tart. Sundheds-Collegiet indsendte og et, med disse allerhøieste Forskrifter overensstemmende Tartforslag. Men da dette var beregnet efter en Cours, af ca. trent 450, hvorefter den virkelige Cours i Februarii og Begyndelsen af Marts faldt, da Sagen, til endelig Afgjørelse, blev forhandlet i Cancelliet, var gaaet under 400, saa fandt Cancelliet det rettest, at Tarten blev forandret og lempet efter en Cours af 400, folgeligen hvert Middelt nedsat til $\frac{2}{3}$ Dele af hvad det i Udkaftet stod for. Dybere Medsættelse fandt Cancelliet ei, for Øjeblikket tilraadelig, da ikke alle Apothekernes Udgifter vare faldne i Forhold til Coursen, hvorimod det dog, paa den anden Side, maatte tages i Betragtning, at de en Tid lang havde vundet ved at nyde Betaling efter en Tart, som var bygget paa en betydelig højere Cours. Tarten kunde gjælde til 1ste Julii 1818, hvorefter det hvert Fjerdingaar maatte bestemmes, om den med Hensyn til Pengeværdien, skulde forandres, og det saaledes, at $\frac{1}{2}$ Deel i den efter Cours af 400 beregnede Betaling afgaer eller tillægges for hver 25 Points, Coursen i det afvigte Kvartal, efter Middeltal er faldet under eller steget over 400.

I Henhold hertil indgik Cancelliet med allerunderdanigst Forestilling til Hs. Majestæt, og det behagede da Allerhøisissamme ved Resolution af 4de

Marts sidstleden allernaabigst at approbere at Medicinalarten bliver sat i Overeenstemmelse med Sundheds Collegiets Udkast og allerunderdanigst foreslaaede Modificationer, hvorefter Sundheds-Collegiet under 17de næstefter, er blevet anmodet om at besørge Taxation derefter udarbejdet og trykt; hvilket og nu er fæst.

Forgivning.

Fra den kongelige General-Postdirection er under 23de d. M., udgaaet en Placat af følgende Indhold: de hyppigen foresaldne Indgræb i Vognmandsblaugenes Rettigheder have foranlediget General-Postdirectionen til, herved at gjentage og indskærpe, til Advarsel saavel for de Rejsende som for øvrige vedkommende, de ved Forordningen af 27de Januar 1804 §. 6 og 7, og Forordningen af 6de November 1810 §. 14. givne Bestemmelser.

1ste §.

Vognmændene, med Undtagelse af de i 3die §. ommeldte Vognmænd, ere pligtige til at bestride al Befordring, hvad enten samme forlanges til næste Poststation eller i korte Toure udenfor Byen til Stæder, hvor ingen Poststationer befindes, hvorimod de og, udenfor de efternævnte Tilfælde, ere eneberettigede til Befordringen.

Paa de Stæder, hvor Vognmandsblaug ere oprettede, maa Ingen udleie deres Heste og Vogne til Befordring udenfor Byen, hvad enten samme forlanges af Rejsende eller Byens Indvaanere.

Enhver, som handler herimod, skal for hvergang i de 4 Rddr. C. B. til General-Postdirectionens fattigkasse, og desuden erstatte Bognmandslauget den samme for deslige Befordringer tilkommende rågt; men er det en i Laug indskreven Bognmand, som forseer sig herimod, da skal han for saadan Svigtighed mod sine Laugsbrødre straffes med dobbelte odel, foruden Fragtens Erstatning til Bognmandslauget; og naar en Bognmand saaledes flere gange er forseet sig, er General-Postdirectionen bemyndiget at udelukke ham af Lauget.

Forsaavidt muligt at forebygge Indgreb i alle Bognmandslaugenes Rettigheder, skal Opsynsmanden ved Befordringsvæsenet paa ethvert Sted have nøie Indsigt dermed, ligesom og Bognmændenes Oiddermand ved een eller flere af Bognmændene maa eftersøge de Urettedige og af dem oppebære den forebærdte Mulkter Erstatning, i hvilken Henseende Politiet skal vise den tilkommende al mulig Assistance.

Opsynsmændene, Oiddermændene eller andre, som give og bevisliggjøre saadanne Indgreb i Bognmandslaugenes Rettigheder, ere berettigede til at nyde den halve Deel af de fastsatte Mulkter, hvorimod den anden Deel tilfalder General-Postdirectionens Fattigkasse.

2den §.

Foruden de kongelige Poster, maa Esternævnte benytte anden end Bognmandsbefordring:

1) Alle og Enhver, som selv holde Heste og Bogn, kunne befordre sig selv og Andre uden Betaling.

- 2) Kræmmere og Haandværksfolk, som forsende deres Varer til og fra Markeder, hvilket dog med Nøiagtighed Attest bør bevises.
- 3) Enhver som har Flyttegods at forsende, eller so- leier Bogne til Agerdyrkning, til Varers In- eller Udførsel, eller til at hente Bygningsm- terialier og detslignende.
- 4) De i kongelig Tjeneste staaende Officerer og Stab- betjente, naar de efter de hidtil værende Anor- dninger reise i kongelig Tjeneste, og for saavidt de ikke commandere et Regiment, Detascheme eller Corps, ere forsynede med den høi- og hoi- berende Chefs Attest.
- 5) Kommandører, Skippere og Skibsfolk, som antagne til Jakt med de for det almindelige Fisk- fangst-Etablisement til Island og Grønland u- gaaende Skibe, ligesom og de, der ere antagne at fare med de til Hval- og Robbefangsten i Str- davis og ved Spitsbergen ubrustede Skibe, naar de forevise de i Reglementet af 2den Julii 1779 §. 15. og Placaten af 13de October 1784 §. 1. befalede Attester.
- 6) Lærere, Betjente og Studerende ved Sorø A- demie kunne tage sig befordre ved Bønder af A- demiets Gods imod Attest fra een af Academi- Professorene.
- 7) Alle som med særdeles Bevilling bevise, at maa tage Befordring udenfor Bognmandslauge

- 9) Fattige Folk, ligesom og Matroser og Soldater og Tjenestefolk, som med Dyrigheds-Attest bevise at være usformuende til at lade sig befordre med Pakke- eller Extrapost.
- 10) De som fra Landet indkomme til en Poststation med Bondebefordring, maa beholde samme hos sig, og betjene dem deraf tilbage, naar det skeer inden 24 Timer efter Ankomsten.
- 10) Proprietairer eller Husbonder kunne ved deres Bønder lade føre til og fra Kjøbsted, hvad de fornødent eragte.
- 11) Møllere og Blegfolk, forsaavidt deres Næring vedkommer; og
- 12) Bønder og Andre, som komme til en Poststation, maa føre Varer tilbage, naar det ikke skeer til Fornærmelse for Pakkeposten.

Alle i denne §., fra No. 1 til 9 indbøgreben, ommeldte, ere pligtige til paa Afgangsstedet at forsyne sig med Passerseddel hos Opsynsmanden, som uden Betaling uvægerligen skal meddele samme, ligesom den og uden Betaling bør paategnes af vedkommende Opsynsmand paa alle øvrige Stationer hvor de Reisende ankomme.

3de §.

De, som efter Anordningen af 6te Novbr 1810 indtræde i Vognmandsdrag, ere fritagne for at afgive Befordring til indenbyes Folk, Læger og Gjordemødre undtagne, i kortere Distance end 2 Mile, og maa det staa enhver, som behøver Befor-

bring paa en saadan Distance, frit for at benytte sig af Bønder eller anden Befordring, hvor den kan erholdes.

Hvilket herved gjentagen kundgjøres til al Vedkommendes Efterretning og Efterlevelse.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Seiling og Sieling Sognekald i Aarhus Stift, 150 Rbdtr. — Na og Torring Sognekald i Aarhus Stift, 285 Rbdtr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 20de Maars er hidtilværende personel Capellan, hos Amtsprovste for Horns med flere Herreder i Hjørring Amt, S. D. W. Rehling, beskikket til Sognepræst for Udbur og Langskov Menigheder i Ribe Stift; Sognepræst for Sæe Menighed i Svendborg, K. R. Jensen; Naade entlediget fra bemeldte Embede.

Under Rentekammeret: Den 12te Mai er Premiersjæutenant ved Artilleriet G. F. Krogh, og den 23de, Auscultant i Rentekammeret, P. B. Scavenius, udnævnte til Kammerjunkere.

Under General-Postdirectionen: Den 28de April er Cancellieassessor og Postmester V. S. Marsch i Hirschholm, efter Ansøgning, afflediget fra Postvæsenets Tjeneste. Den 25de, Litteratus og Fæstligescommissair J. Werfel igjen i hans Sted udnævnt til Postmester i Hirschholm. Den 16de Mai er Postføreren paa Routen imellem Kjøbenhavn og Bordingborg, A. Hasseth, efter Ansøgning og i Naade og med Bortpræg entlediget fra dette Embede, og Postføreren paa Routen mellem Kjøbenhavn og Røding, S. Grichsen, forflyttet til Postfører paa forstævnte Route, samt forhenværende Expressfører J. A. Pagh igjen i bennes Sted udnævnt til Postfører paa Routen mellem Kjøbenhavn og Røding.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt aBernaadigt Privilegium.

No. 28. Den 6te Juni 1818.

trykt i det Kongl. Waisenb. Bogtrykkerie af C. F. Schubarth

Indertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Mourad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Lovgivninger.

Den angaaende Staden Kjøbenhavns Brødelægning
allernaadigst anordnede Commission har ved den bety-
delige Skade, der, som Erfaringen viser, bestandigert
tilføjes Steenbroen af de smalle Hjulfølger, der brues
til Arbeidsvogne, fundet sig foranlediget til at
indkomme til Cancelliet med Forslag, om at det maatte
befales alle Ejere af Arbeidsvogne at lade disse forsynes
med Hjul, hvis Følger vare af 8 Tommers Bredde,
saaledes, at en Termin af 3 a 4 Aar fastsattes, efter
hvis Forløb alle deslige Vogne skulde være forsynede
med saadanne Hjul, og det derhos bestemtes, at strax
paa Befalingens Kundgjørelse af ingen nye Hjul af
anden Construction, under Mulkt for Vognens Eier
og vedkommende Hjulmand, maatte forfærdiges til
lige Vogne.

Kjøbenhavns Broelægningsvæsen medtager aarligen betydelige Summer, og er en for Grundejerne meget følelig Byrde. Det er derfor en ikke uvigtig Gjenstand at sørge for Steenbroens mueligste Conservation, og da det er unægteligt, at de mange Arbeidsvogne, som dagligen færdes heri Staden, og som i Almindelighed kunne antages fuldkommen at indeholde Læs af den med Vognmandstaxten af 7te Jan. 1810 tilsladte Vægt af 6 Etpd., maae være en af de meest virkende Aarsager til Steenbroens Udælgelse, saa synes det hensigtsmæssigt, naar saadant uden andre større Uleiligheder lader sig beværke, at gribe passende Midler, for at gøre dem saa uskadelige som mueligt. At nu Indførelsen af Hjul af den foreslagne Bredde, ved at fordele Læssets Tryk paa en saameget større Flade, meget vilde forhindre Steenbroens Beskadigelse, det hidrører fra at de smalle Hjul skære ned i Sugerne imellem Stenene, og at saavel herved, som ved det at enkelte Stene bære hele Trykket, disse udtrænges af deres Leie, og forvolde Huller i Broelægningen, er indlysende, og Spørgsmaalet vilde altsaa formeentligen alene blive, om ikke flige Hjul ved at udfordre en alt for stor Hestekraft, eller ved deres store Kostiubhed, eller som ikke passende til ethvert Tids Føre, maatte være uanvendelige.

Dette Spørgsmaal synes imidlertid at kunne besvares benægtende. I England, hvor deslige Hjul alt forlængst ere indførte, og i Frankrig, hvor det samme senere er skeet, er nemlig deres Nytte og For-

rintlighed fremfor de smalle almindeligen anerkjendte, og ved de heri Landet anstillede Forsøg, om hvilke Cancelliet fra den kongelige General-Post-Direction er indhentet Oplysning, ere lignende gunstige Resultater fremkomne. Det er nemlig, derved godtgjort, at de paa Steenbroen, som i Almindelighed paa alle Gaarde og faste Veie, aldeles ikke ubfordre mere Kræft end de smalle Hjul, og at det med Steenbroen, hvorom der alene er Tale, er ligegyldigt, enten den er tør eller det i flere Dage har regnet. Den eneste Udgift, hvor brødfølgende Hjul maae ansees næsten brugelige, er i meget dybt og løst Sneføre. At slige Hjul ere kostbarere end de smalle er vel unægteligt, men foruden at denne store Kostbarhed tilføiels vil opveies ved deres meget større Varighed, saa da herimod ogsaa bringes i Beregning, at de ere aldeelt til Njoretøiets Conservation. Ved angatte Kraftmaalere har man nemlig forviislet sig om, at Hestene ved Vogne, der ere forsynede med deslige Hjul, anvende en langt mere jevn og lige Kraft end de andre, hvorved de altsaa langt mindre udmattes og angribes. Endvidere er Slidet paa selve Vognen langt mindre, thi da de brede Hjul ikke saaledes rulle ned i ethvert Hul i Veien som de smalle, saa da de ikke saa meget som hine, hvilket for svækkede Vognes Vedligeholdelse er af Bigtighed, ligesom det for Guds der ei taaler megen Njstelse er uønsket. Naar alt dette tages i Betragtning maa det antages, at Hjulenes store Kostbarhed størstedels

opveies herved, og forsaavidt dette ikke er Tilfældet, er denne Omstændighed formeentlig ikke af den Bidsigtighed, at den kan komme i Betragtning imod dens Nytte som brede Hjuls Indførelse vilde medføre for det Offentlige.

At deilige Hjul i meget dybt og løst Sneeføre ere uanvendelige, var, efter Cancelliets Formening, ingen afgjørende Indvending. Deels er det nemlig i vort Klima sjældent at stærke Sneevintre indtræffe, og flere Aar kunne ofte hengaa uden at saadant er Tilfældet; ligesom den dybe Sne i al Fald et bliver liggende i Kjøbenhavns Gader, men deels bortføres, deels strax bliver haardt sammenkjørt; deels lader denne Ulempe sig ved simple Midler afhjælpe, i det enten Arbeidsvognene, ligesom alle Fragtvogne fra Landet, kunne sættes paa Kjeller, eller det i al Fald, naar dyb Sne om Vinterens var falden, ved en Politie-Placat kunde tillades at bruge smalle Hjul; hvilke da ei saa let kunde bestadige Steenbroen, formedelst den mellemliggende Sne; de fornødne smalle Hjul hertil kunde uden synderlig Bekostning have, da de nu brugelige, naar de aflægges, hertil kunde opbevares, og, ved passende Forsorg, vedblive at være brugelige igjennem en lang Række af Aar.

Cancelliet brevveylede angaaende Sagen med det kongelige Rentekammer, som igjen besangaaende affordrede Erklæring fra Chefen for Veicorpsset Oberst v. Heide, og ligesom denne paa det varmeste anba-

følede Forslagets Sværskættelse, og in specie, hvad
 Sureføre angaaer, yttrede sig aldeles overensstemmende
 med det foranførte, saaledes erklærede og bemærkede
 Collegium, at der ikke blot fra sammes Side intet
 fandtes herimod at erindre, da samme maatte anset
 en saadan Foranstaltning for meget nyttig, men at
 det ogsaa ønskede at faae saabant med Tiden paabu-
 det for Landet, især forsaavidt angaaer store Vognes
 Brug paa Chausséerne. Det fortjener ellers ved
 denne Leilighed at bemærkes, at da den Formodning
 var yttret, at deilige bredhjulede Vogne mueligen i
 snævre Gader kunde forvolde Ulempe, ved den større
 Plads de brugte, saa har Oberst v. Heyde, som Sag-
 kyndig, paa det bestemteste erklæret sig herimod, thi
 da Vognens største Bredde er over Axelens yderste
 Spidser, og denne til bredfælgedes Hjul ei behøver
 at være længere end den nu er, saa vil en bredfælget
 Vogn ei behøve større Plads end en smalhjulet, naar
 blot Hjulenes StiLing bliver mindre Kraa end den
 nu er, saa at Hjulringens yderste Kant ei springer frem
 over Axelen, hvilket stemmer med rigtige Construc-
 tions Principer, og bevirker større Styrke hos Hjulene.

Ved at meddele Kjøbenhavns Magistrat de væ-
 sentligste Resultater angaaende denne Gjenstand, anmø-
 de Cancelliet samme om, efter foregaaende Corres-
 pondence med Broelægnings Commissionen og Poli-
 tie-Directeuren at indkomme med Forslag om, hvilke
 Terminer der i denne Henseende kunde være at fastsætte.

Samtlige disse Auctoriteter vare enige i at foreslaae Terminen, til hvilken alle Vogne skulde være forsynede med bestige Hjul til 4 Kar; og Cancelliet tiltraadte dette Forslag, da det med temmelig Visshed kunde antages, at af de nu i Brug værende Hjul til Arbeidsvogne den største Deel til den Tid vilde være opslidt, og Anskaffelsen af de nye Hjul altsaa skee paa den lempeligste Maade og med mindst Besværlighed for Ejerne, som ved en saa lang Frist vilde kunne vælge den Tidspunkt, hvor Priserne paa Materialier, Arbeidsløn eller andre Omstændigheder sætter dem istand til lettest at afholde de dermed forbundne Udgifter.

Fra det hele Lovbud troede Man imidlertid at burde foreslaae en Undtagelse med Hensyn til de Vogne, der bruges til Gade- og Materenovens Udsejls, dog ikkun i det Tilfælde, at de anvendes til Kjørsel med Renovationen.

Gade-Renovationen er nemlig overdraget endeel Contrahentere, af hvilken enhver maae have endeel Vogne i daglig Brug; skulde nu disse til hver Vogn have bredsælgede Hjul til om Sommeren, og desuden Kjøkker eller smalle Hjul i Reserve til om Vinteren i Sneesøe, saa vilde saadant blive en temmelig betydelig Udgift, hvorved deres Fordringer ogsaa vilde forhoies. Naar om Vinteren pludselig Sneesøe indtræffer, er det endvidere Contrahenternes Pligt strax at bortføre samme, hvortil enhver da maae have 12 a 16 Vogne i fuld Brug; skulde nu af saamange

Bogne Hjulene aftages, og andre paasættes, saa vilde derved, især naar Vognmandens Boepæl er langt fraliggende fra Distriktet, megen Tid spildes, som ellers kunde anvendes til Bortførelsen, hvilket i de korte Winter Dage ei er uvigtigt. Endelig ere de Læs som disse Bogne føre i Almindelighed ei af betydelig Vægt. Om de Bogne, som bruges til Ratterenovationen, gjelder tilveels det samme, og møder endvidere den Omstændighed, at de have en temmelig lang Jordvei at passere til deres Løseplads, hvilken det, efter langvarigt Regnveir, vilde blive vanskeligt at passere med de brede Hjul.

Slutteligen er det sat under Tvæksion, om ikke en mindre Bredde, saasom 6 Tommer kunde ansees for tilstrækkelig til den fulde Opnaaelse af det ved Forslaget om bredfælgede Hjuls Indførelse tilsigtede Njemd; men Protoknings-Commissionen, hvis Betænkning desangaaende blev indhentet, var med deres executive Medlem, Oberst v. Heybe, enig i, at dette ikke vilde lede til nogen vigtig Besparelse eller Fordeel for Bedkommeade, da det, efter det Ovenførte, ved Erfaring og Forsøg er godtgjort, at det ikke udføres større Kraft tit at trække en Vogn med brede Hjulfølgere end en med smalle, og Forskjellen saaledes blot vilde bestaae i det ubetydelig mere Træe, som hine fordrer, da Beslaget paa et Hjul med Følger af 8 Tommers Bredde omtrent vil blive det samme, som paa et med 6 Tommers brede Følger. Derimod vilde Henigten med Forslaget mindre fuldkommen opnaaes

ved denne Indskrænkning, da Følgerne maaske have en saadan Bredde, at de fatte mere end en enkelt Brosteen, hvilket kun fuldkommen kan skee, naar de ere 8 Tommer brede.

Efter at Cancelliet i Overeenstemmelse med det foransførte havde foredraget Hs. Majestæt denne Sag, behagede det Allerhøiøstsaame ved Resolution af 13de Maj allernaadigst at befale: at alle Ejere af Arbeidsvogne i Kjøbenhavn og paa dens Grund skulle forsyne disse Arbeidsvogne med Hjul, hvis Følger ere af 8 Tommers Bredde, saaledes at fra Udgangen af Marts Maaned 1822 ingen Arbeidsvogn maa taales med smallere Hjul, dog at herfra maa skee Undtagelse:

- a) Med de Vogne, der bruges til Gade- og Nattes Renovationens Udførelse, med Hensyn til hvilke det fremdeles skal være tilladt at beholde og bruge de nu sædvanlige smalle Hjul, endskjondt kun med Kjørstel med Renovationen og aldeles ikke til anden Arbeidskjørstel, og
- b) i de Tilfælde, hvor dybt og løst Sneføre indtræffer, da det ved Politieplacat skal kundgjøres, at det, saalænge saadant vedvarer, er tilladt at bruge smalle Hjul ved alle Arbeidsvogne.

Denne allerhøieste Bestemmelse blev bekjendtgjort ved en Cancellie-Placat af 28de f. M.

Den 23de Maj er fra den kongelige General-Postdirection udgaaet følgende Placat: Hs. Majestæt Kongen har paa General-Postdirectionens aller-

underdanigste Forestilling, under 15de d. M. behaget allernaadigst at resolve:

Vi vilke allernaadigst have Vognmandstaxten for Danmark fra 1ste Juni til 1ste Aug. næstkomende, eller indtil den vorder fastsat i rede Solv, nedsat for ethvert Par Forspandsheste eller Befordring med stemplet Vogn og 2 Heste, til 2 Rbdlr., for en mindre Vogn med dito til 1 Rbdlr. 4 Mk., og for en enkelt Hest til Estafette eller Forspand til 1 Rbdlr. 2 Mk. 8 f., samt for Befordring fra Kolding, Ribe og Skodborghuus til Steeder i Hertugdømmet Slesvig, for et Par Forspandsheste eller stemplet Vogn med 2 Heste, til 2 Rbdlr. 2 Mk., for en mindre dito med dito til 2 Rbdlr., og for en Estafette eller enkelt Hest til Forspand til 1 Rbdlr. 4 Mk. 6 f., alt i Navnet værdie pr. Mil.

Hvilken allerhøjeste Resolution herved kundgjøres til Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse for enhver Bedkommende.

Blandede Efterretninger.

Under 22de f. M. har Hs. Majestæt allernaadigst forestrevet de Regler, hvorefter de for Danmark bestillede Valgcommitterede havde at gaae frem ved at vælge Repræsentantere for den nationale Bank; samt derhos tillige at bestemme, at den, der skal kunne blive Repræsentant, maa enten være Indfødt eller have erhvervet Indfødsret, at han skal være bosat

enten i Kjøbenhavn eller i Sjælland, at han skal være i sin fuldmyndige Alder og selv Børge for sit Godde. Fremdeles blev det fastsat, at en Repræsentant for den nationale Bank, skal, for at kunne antages som faadant, være Interessent eller Actie-Eier i Banken for det mindste 5 Bank-Actier; men for ikke, imod Bankens Interesse, at indskrænke de Valgcommitterede ved deres Valg videre, end efter hvad som ovenfor anført, var foreskrevet, blev der tilstaaet dem fri Valg af de Personer, som de med Hensyn til erkjenduelighed, Retsskaffenhed og den derpaa grundede offentlige Tillid maatte finde meest værdige og stikede til at repræsentere National Bankens Interessentere, uanset de ikke maatte være i Besiddelse af fulde 5 Actier, eller ikke i Qualitet af Eiendomsbesiddere eller som Actie-Eiere ere Interessentere i Banken paa den Tid, Valget foregaaer, dog at de, ved at modtage Valget, erklære sig villige til at indtræde som Interessentere i Banken for det befalede Antal Actier, eller naar de eie et mindre Antal end 5 Actier, da til at supplere det manglende Antal, ligesom de endvidere, forinden dem kan tilstædes Afgang til Repræsentanternes Forsamling og fungere som Repræsentanter, bør gøtgjøre for Formanden, at de ved deres fulde Indskud til Banken virkelig ere antagne som Interessentere.

Med det derpaa af de Valgcommitterede i Overensstemmelse med det ovenanførte foretagne Valg

re følgende blevne valgte som National-Bankens
Repræsentanter:

- 1) Hr. Statsraad Peder Christian Zeuthen til Tollsø.
- 2) — Statsraad og Assessor i Høiesteret, samt General Auditeur ved Søestaten Peder Nielsen.
- 3) — Statsraad og Grosferer Johan Christian Ryberg, Ridder af Dannebrogen.
- 4) — Statsraad og Cancelliedepputeret Ole Pedersen Holm.
- 5) — Kammerherre Grev Christian Cornelius Lerche til Grevskabet Lerchenborg, Ridder af Dannebrogen.
- 6) — Statsraad og Grosferer Daniel Koefoed.
- 7) — Major Johann Andreas Bruun Neergaard til Skjoldenesholm og Svendsstrup.
- 8) — Kammerherre Frederich Adolph, Grev af Holstein til Grevskabet Holsteinborg.
- 9) — Kammerherre Adam Wilhelm, Grev af Moltke, Deputeret i Reptekammeret og for Finantserne, Medlem af Directionen for Statsgelden og det synkende Fond, Ridder af Dannebrogen.
- 10) — General Krigscommissaire v. Deurs, Cier af Frydendahl.
- 1) — Statsraad og Grosferer Erich Erichsen.
- 2) — Statsraad og Myntdirecteur Ole Warberg, Ridder af Dannebrogen.
- 3) — Grosferer Erieh, Associe af Handelshuset Meier et Erieh.

- 14) Hr. Geheimeconferentsraad Poul Christian Stemann, Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmænd, Amtmand over Sorø Amt.
- 15) — Grosserer, Jens Harboe, Udførelse af Handelshuset Christensens Sønnen et Harboe.

Efterat samtlige Repræsentanterne, der strax for Cancelliet bleve tilkrevne angaaende Valget, havde indberettet, at de vare villige til at modtage sammene de Valgcommitterede bleve underrettede om deres Forhandlinger anses for at være fuldførte, saa anmode de om at indsende de af dem afbenyttede Protocoller, for at opbevares i Cancelliets Archiv. Ligeledes afgik Brev til enhver af Repræsentanterne for Nationalbanken om at sammentræde, for af dem at vælge et Middele at udvalge en Formand og udnævne de Repræsentanterne, hvilke ifølge det Kongelige aabne Brev af 6te April sidstleden skulle tiltræde den Commission, der er nedsat for at udarbejde Decret og Reglement for Nationalbanken.

Repræsentanterne vare derpaa forsamlede den 4de d. M., hvorved de til Formand udvalgte Hr. Etatsraad Zeuthen, og til at tiltræde Commissionen, der er nedsat til Udarbejdelsen af Decret og Reglementet bleve udnævnte de Hr. Etatsraads Møller og Erichsen.

Med Placaten af 26de April 1814 er det bestemt at den Soldat, som efter i 8te Aar at have tjen

id den staaende Hær, er overgaaet til Forstærkningsbataillonerne, skal være berettiget til, dog uden at gaae Borgerskab, men efter en ham af Stedets Dygtighed meddeelt Bevilling, hvori hans Rettigheder og Forpligtelser, baade som Kjøbsteds Indvaaner og som enstøptlig ved de annecterede Batailloner nøie anføres, at nedlægge sig i en Kjøbsted og drive borgerlig Læring, imod at bære alle borgerlige Lyngder, dog indtil han indtil 45 Aars Alder opfylder sin Tjenestpligt ved Forstærknings-Bataillonerne, samt tillige under sit Ophold i Kjøbsteden forretter borgerlig militairtjeneste.

Med Placaten af 9de September 1815 er denne Bestemmelse udstrakt saavel til de Soldater, der lige som Recrutter ansættes ved Forstærknings-Bataillonerne, som og til disse Batailloners Halvmaanedsløbere, Lamsourer og Pibere uden Hensyn til om de have tjent ved Liniebataillonerne eller ikke. Det lev efter disse Anordninger anseet tvivlsomt, hvorvidt de omhandlede Mandstaber, naar de nedlægge sig i Kjøbsted, kunne antages som Laugmestere og i denne Egenkab oplære Svende og Dreng, samt tage Deel med de andre Laugmestere i deres Beslutninger Lauget vedkommende, og de kunde derfor væsentlig erholde væsentlig Gavn, da sjelden nogen vil engagere sig hos Mestere udenfor Lauget, eftersom man da ikke bliver anerkjendt af de andre Mestere som oplært i Lauget.

Da der i denne Anledning indkom hyppige Ansøgninger til Cancelliet fra saadanne Mandstaber og Udvidelse af Stullen, for at kunde erhverve de omhandlede Rettigheder, og da det syntes billigt, at de maatte kunne drive deres Næring lige med andre Kjøbstedindvaanere, naar kun Tjenesteplichter ved Bataillonerne hermed kan forenes, saa indbød Cancelliet sig i Brevvevling med Kjøbenhavns Magistrat og med nogle Amts Overigheder i Rigets forskjellige Provindsler, betræffende om det maatte ansees betænkeligt, at der blev tilstaaet de omhandlede Mandstaber Rettighed til at antages som Laugmestere i de respective Laug og i saadan Egenkab at vinde Borgerkab samt holde Evende og oplære Drengene.

Samtlige forbemeldte Overigheder vare enige i, at der intet kunne være hinderligt mod saadan Udvidelse af Placaterne af 26de April 1814 og 9de September 1815, naar kun de Vedkommende legitimere deres Duelighed i den af dem lærte Profession ved at forfærdige Mesterstykke.

Da Cancelliet fandt denne Udvidelse af de omhandlede Lovbud at være fuldkommen stemmende med det ved samme tilfattede Bjemed, saa indgik Collegiet med allerunderdanigst Foreskilling herom, og androg derhos derpaa:

”At Placaterne af 26de April 1814 og 9de September 1815 maatte udvides derhen: at de Mandstaber, som efterat have ubijendt ved den staaende

ær overgaae til Forstærknings Bataillonerne, og de
 r fra Recrut af ansættes ved samme, saavel som
 pillemandene ved spæevante Batailloner, maae,
 iat de nedsætte sig i Kjøbsted og drive borgerlig
 æring, tilstaaes Rettighed til at antaaes som Laugs-
 estere i de vedkommende Laug og i saadan Egen-
 sb vinde Borgerkab, samt holde Evende og oplæse
 rengen, dog saaledes at de legitimere deres Duetige-
 d ved at forfærdige Mesterstykke..

Det behagede derpaa Hs. Majestæt, under 13de
 Mai. allernaadigst at bifalde denne Cancelliets Ind-
 lling; hvorefter under 26de f. M. i Overens-
 mmelse hermed blev udfærdiget en Cancellie-Plakat.

I det kongelige medicinske Selskabs ordentlige
 Løbe, den 5te Febr. sidstleden, oplæstes af Prof. og
 kirurg Thal; *gravis brachii abscessus historia.*
 den 19de Febr. oplæste Prof. Ridder Sartorph:
istoria partus naturalis ex utero ventrali hernia
tra abdomen elapso. Den 5te Marts oplæstes af
 Prof. Lund en Sagttagelse: *De effecta nocivo veneni*
ineralis sex hominibus communicati. Den 26de
 Marts oplæstes en af Selskabets Membrum admissum,
 centiat Lundings indsendt Uhandling: *Selecta quæ-*
dam diarii Nosocomii regii Fredericiani cum corol-
riis de sequela & cura aquæ fortis & olei vitrioli
mis largiter ingestorum. Den 9de April oplæste
 Prof. Ridder Mynster: *Observationes de diaberbe.*

og bleve til Selskabets udenlandske Medlemmer valgt Dr. Laird Astley Cooper og Georg Yong i London Prof. Meckel i Halle og Prof. Schmitt i Wien Den 23de April oplæste Prof. Mynster Fortsættelse af sine Observationes de diathese, og oplæstes tillige en fra Dr. Med. Gartner indsendt Sagttagelse: De operatione aneurismatis arteriæ popliteæ cum successu instituta. Til Selskabets ordentlige udenlandske Medlemmer valgtes Prof. Pinée, Cuvier og Boyer Paris. — Hermed ophørte Selskabets Møder for denne Vinter.

Den 23de Maj er Kammerherre Harthausen Deputeret i det kongelige General-Commissariats Collegium, Ridder af Dannebrogen, efter fædet Valg, som af Hs. Majestæt er confirmeret, udnævnt til Medlem af Directionen for det classenske Fideicommis.

Kedige Embeder.

Under det danske Cancellie: Ordineret Catechet og første Lærer, Embedet ved Borgerkolen i Barde Kjøbstæd; aarlig Løn 360 Rbdlr. Sølvs, samt fri Bolig og 8 Favne Brænde til eget Brug og 2 Skolestuer, foruden Høitidsoffer af Menigheden. — Ordineret Catechet og første Lærer, Embedet ved den 1ste Borgerkole i Domsognet i Kjøbstæden Aarhus; aarlig Løn 400 Rbdlr. S. B., samt fri Bolig og 4 Favne Brænde, foruden Høitidsoffer af Menigheden.

Collegial-Tidende.

Med kongelige allernaadigst Befalelse.

No. 29. Den 13de Juni 1818.

trykt i det Kongl. Bølsens. Bogtrykkerie af E. F. Schubart.

Medtegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Lovgivninger.

Det er bleven taget under Overveielse, hvorledes der kunde raads Bod paa nogle Misbrug, som med Hensyn til Auctioner have indsnæget sig. Det har aldeles stundom været Tilfældet, at de i Sterv- eller concurs-Boer antagne Indcassatorer aldeles ingenting vilde give paa de Effecter, der bortsalges ved auction, selv naar de Kjøbende ere nok saa vederhæftige Folk, en overdrøven Forsigtighed fra Indcassatorernes Side, hvorved Boerne maae tabe meget, da concurrencen af Kjøberne derved maae blive mindre. Det er ogsaa saahenbart, at de Indcassatorer, der saaledes handle, ikke gjøre Gyldest for den Betaling, som er dem, hvilken ikke blot er beregnet paa den Udgifte, Pengenes Modtagelse og Udtælling fører med sig, men tillige paa den Resten de søde, ved ikke altid

promppte at erholde Auctions-Betøbet betalt af Kjøberne. Fremdeles er det ofte hændet, at der betinges Indcasfatorerne for Auctions-Udgifterne, i Forbindelse med deres Uleilighed som Indcasfatorer, en Gotgjørelse af Kjøberne, der overstiger hvad der billig kunde tilkomme dem, og som vilde blevet dem betinget, naar Indcasfations-Sallarium, særlig var bleven fastsat. Foruden at sliq Betingelse med Hensyn til de Lysts havende, har den Ulempe med sig, at de ofte ikke blive vidende om saadan særdeles Forpligtelse, saa bliver Gotgjørelsen, naar den er større end hvad sædvanligt Indcasfations-Sallarium, i Forbindelse med Udgifterne, udgjører, til et middelbart Tab for Sælgerne, forsaavidt Tabet ikke dækkes ved den i sig selv ubillige Fordeel, der formedelt Kjøbernes Uvidenhed, kan gøres paa disses Regning.

Cancelliet fandt det af Bigtighed, at disse Misbrug blev forebyggede, og indlob sig til den Ende Brevvevling med den kongelige Lands-Overret samt Hof- og Stadsret, angaaende de Midler, der i sa Henseende kunde være at anvende. Retten bemærkede hvad den første Post angaaer, at det igjennem en Række af Aar har været sædvanligt ved Stiftecommissionen, at de Conditioner, hvorefter Løbere-Effecter opbydes til Auction, ikke, saaledes som ved Sal af faste Eiendomme eller offentlige Papirer finde Sted, bestemmes af Stiftecommissionen, men af Indcasfator selv, hvoraf er fulgt, at den Bestemmelse Conditionerne, som Placaten af 21de Martz 180

§. 4 forudsætter som sædvanlig, (at nemlig Kjøberne gives Credit i 6 Uger) i den seneste Tid er bleven forandret derhen, at Betaling skal erlægges enten constant, eller hvad næsten er det samme, naar påføres; Retten erkjendte, at denne Fremgangsmaade kan være til-Stræde for Boerne, og foreslog om det maatte bestemmes, at Conditionerne ogsaa for Løsers Auctioner skulle approberes af Skifteretten, samt at de Penge, som Indcassator contant imodtager, fordi han ei anseer Kjøberne vederhæftige nok til at erholde den af Skifteretten, ved Conditionernes Approbation bestemte Credit, skulle 8 Dage efter Auctionens Afholdelse indbetales i Skifteretten, hvilken Bestemmelse formeendtes at ville have til Følge, at Indcassator ikke havde Interesse af at nægte Credit, for selv at kunne fåae Pengene til fri Raadighed, indtil Indbetaling af det Helt skulde ske efter Forordningen af 21de Mars 1809, §. 4.

Cancelliet fandt dette Forslag baade billigt og hensigtsmæssigt, men for at Djernbet skulde opnaaes, troede man, at der burde tilføies Bestemmelsen: a) at Indcassator, hvis han ikke til rette Tid afleverede Auctions-Beløbet, eo ipso, og uden at en saadan Forlæggelse udkræves, som Forordningen af 12de Febr. 1790, §. 11, fastsætter, skulde betale Renter, som i dette Tilfælde vel kunde bestemmes til 6 Procento, samt en daglig Mulet til de Fattige fra 2 Mark til 2 Rblt. S. B., hvilke Tvangsmidler kunde udvisdes til ethvert andet Tilfælde, hvori, Indcassator ei

betimeligen afleverer, hvad han har i Hænde, h) at Indcassator kun fik halvt Gallarium af de Pengesummer, som bleve contant betalte; thi forsaavidt har han ingen Fare, men kun Uleilighed, og altsaa synes Billighed at fordrer, at han ikke bør have den fulde Beraling, hvilken er tilstaaet baade for Faren og Uleiligheden. Dermed blev ogsaa givet ham Motiv til at tilstaae Credit, hvor dermed ei var forbunden rimelig Fare. Videre formeente Man neppe lod sig foranstalle til foransarte Djemeeds Dpnaaelse; thi ingen vilde paatage sig en Indcassation, naar han ubetinget skulde give enhver Credit, og Bedømmelsen af den Paagjeldendes Bederhæftighed kunde heller ikke overlades til nogen anden, uden at forælelige mangfoldige Vanskeligheder og Vidtløstigheder. Med Hensyn til 2den Post meente ligeledes Retten, at den omhandlede Ulempe vilde hæves ved Conditionernes Approbation af Skifteretten, og foreslog derhos, at det maatte bestemmes, hvad Auctioner over Bæret og Løsere i Usmindelighed angaaer, at Conditionerne skulle tilføies Auctions Catalogen strax efter Titelbladet, og det hvad enten denne trykkes eller blot skrives. Catalogen forskaffer gjerne enhver Liebhaber sig, hvor imod Dplæsningen af Conditionerne, som oftest, ikkun kommer til den ringeste Deel af Kjøbernes Kundskab, da disse for en stor Deel komme tilstede ved Auctionen, efterat Conditionerne ere blevene oplæste, og om ogsaa Dplæsningen høres, er det ikke altid let at fatte Indholdet.

Dette Rette's Forslag fandt Cancelliet ligeløbet hensigtsmæssigt, dog holdt man tillige for, at Auctions-Conditionerne, for at de saa meget som mueligt kunde komme til Liebhabernes Kundskab, ogsaa burde paa Auctionsstedet opslaaes paa et dertil passende befundet Sted til alles Eftersyn. Vel kunde den omhandlede Misbrug sikkest forebygges derved, at det blev forbudt dem, der lode Løbere sælge ved Auctioner, at paalægge Kjøberne det Vilkaar, at betale noget for Omkostningerne. Ingen kunde billigere besvære sig over denne Indskrænkning; thi naar Liebhaberne lægge Mærke til sligt Vilkaar, og handle som fornuftige Folk, maae de altid, hvis de tillige skulde udrede visse Procenter som Omkostninger, nedsætte deres Bud saa meget som disse Procenter udgjære; men den Fordeel, som Sælgerne kunde gjøre sig formedelst Kjøbernes Uvidenhed eller Mangel af Eftertanke, er en ubillig Fordeel, som ved en Handel, der stttes igjennem en offentlig Auctoritet, ei bør begunstiges. Da imidlertid de ovennævnte Misbruger uden Tvivl vilde være tilstrækkelige til Diemebeds Opnaaelse, troede Cancelliet ikke at burde bringe saadan Indskrænkning i Forslag. Iøvrigt bemærkedes det, at det for de Embedsmænd eller offentlige Fonds, som Auctionsgebyrerne eller Andeel af samme tilkomme, er uskadeligt, at Kjøberne paatage dem at gøtgjøre Auctions-Udgifterne; thi ifølge Sportels-Reglementet af 22de Marts 1814, §. 125, lægges

denne Godtgjørelse til Auktionsbudet, og Sallarium beregnes af det Hele.

Endelig yttrede Cancelliet, at hvad Placaten om Skifteforvaltningen i Kjøbenhavn af 2 de Mars 1809, §. 4, byder, at Auktionsbeløbet af faste Eiendomme skulde afleveres directe til Skifteforvalteren, uden at passere Indcassator's Hænder; hvilket Bud er bygget paa almindelige Grunde, ikke altid følges som Regel udenfor Kjøbenhavn; og at Boerne skundom directe eller indirecte, dette sidste nemlig, naar Udbødselsen paalægges Kjøberen, bebyrdes med Indcassations Sallarium af de solgte faste Eiendomme, naagter en Indcassators Tjeneste herved er aldeles unyttig og unødvendig. Cancelliet ansaae det derfor for gavnligt, at indskærpe fornævnte Bestemmelse til almindelig Efterlevelse. Derhos fandtes det, at samme kunde udvides til Auktioner over Actier eller Obligationer, være sig offentlige eller private; thi Kjøbesummen for beslige Papirer indbetales ogsaa directe til Skifteretten, der ikke udleverer det Solgte, eller foranstalter Transport derpaa, forsaavidt en sagdan, efter Placat af 21de Septbr. 1815, er fornøden, førend den har modtaget Betalingen, hvorefter flyder, at der heller ikke her er nogen anden Indcassator end Skifteretten. Vel har Placaten af 14de Mars 1788, og Forordningen for Mæglere i Kjøbenhavn af 22de Decbr. 1808, §. 18, bestemt Beskyttet for Mæglere og andre Commissionairer, der besørge Actier og andre offentlige Papirer bortsolgte

ved Auction. Men disse Lovbud have ikke særlig Hensyn til de Tilfælde, hvor et under Rettens Behandling værende Boe lader sig Effecter sælge, men de ere og blive anvendelige, naar ellers nogen vil benytte Commissionaire til at forhandle saadanne Effecter, i Stedet for selv at besørge det Fornødne, hvilket i Boer er Skifterettens, eller i al Fald Curators Sag.

Det behagede Hs. Majestæt allernaadigst at bisælde Cancelliets, i Overensstemmelse med det Foransførte, gjorde allerunderdanigste Indsigt, dog at der i det herom emanerende Lovbud tilføiedes en Bestemmelse om maximum af det Salarium, som vedkommende Skifteret kan være beføiet til at tilstaae Indcasatores i de Boer, hvor disse maae bruges; og der udgik herefter, under 3die b. M., en Placat af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, ic. ic. Gjøre vitterligt: at Vi allernaadigst have fundet for godt, at foreskrive følgende Regler, der, med Hensyn til Auctioner i Sterv eller Concurssboer, for Fremtiden skulle iagttages:

- a) De Conditioner, paa hvilke værlige Ting i Sterv eller Concurssboer bortselges ved Auction, skulle for Fremtiden, ligesaa vel som de, der angaae faste Eiendomme, approberes af vedkommende Skifteret.
- b) De contante Penge, som Indcasatorerne modtage ved de i saadanne Boer afholdte Løbter

Auctioner, skulde, inden 8 Dage efter Auctionens Afholdelse, indbetales i Skifteretten.

- 3) Dersom Indcasatorerne ikke til rette Tid aflevere det contant modtagne Auctions-Beløb, skulde de fra den Tid af, og uden at der behøves en saadan Forelæggelse, som er bestemt i Forordningen af 12te Febr. 1790, §. 11, udrede 6 Procent i Renter af Beløbet, og desuden erlægge til de Fattige en daglig Rulle fra 2 Rbmk. til 2 Rbdlr. Solvværdir, efter Sagens Omstændigheder; hvilke Evangemidler og skulde gjælde i ethvert andet Tilfælde, hvor en Indcasator staaer tilbage med den ham paaliggende Aflevering af de modtagne Midler.
- 4) Som Indcasations-Salarium ved Salget af Varer og Løsøre kan i Sterv- eller Concursoer i intet Tilfælde tilstaaes mere end 4 Procent.
- 5) Af de Pengesummer, som blive Contant betalte, maae Indcasatorerne derimod kun oppebærg halvt Salarium.
- 6) Auctions-Conditionerne ved alle Auctioner over Varer og Løsøre, være sig enten i Boer, eller ved frivillige Auctioner, skulde tilføies Catalogen strax efter Titelbladet, og det, hvad enten denne er trykt eller skreven; desuden skulde Conditionerne i det Bærse, hvor Auctionen holdes, opslaaes paa et Sted, som dertil findes beqvemt, til alles Eftersyn.
- 7) Ligesom det ved Plakaten angaaende Skifteforvaltningen i Vor kongelige Residensstad Kjøbenhavn

af 21de Marts 1809 udtrykkeligen er befaleet, at Auctions-Beløbet af de faste Eiendomme, sam et Boe laaber sælge, stedse skal afleveres til Skifterforvalteren, uden at passere Indcasfators Hænder, saaledes skal denne i Sagens Natur grandede Regel og gjælde udenfor Kjøbenhavn, hvorefter denfra nu af skal være udvidet til Auctionsbeløbene for Actier eller Obligationer, være sig offentlige eller private, som i Sterv eller Concursbøer bortsalges.

Hvoresfor alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet ic.

Fra det Kongelige Rentekammer er, under 13de M., udgaet en Placat angaaende Repartition af de af den Kongelige Kasse til Arbeide paa de nye Hovedlandeveie, samt til Broers og Steenflusers Anlæg i Danmark forskudsvis ubetalte Bekostninger for Aaret 1817, ifølge hvilken efter Afdrag af hvad der ifølge Placaten af 14de Mai 1817 indkomne Bidrag til den almindelige Veikasse have udgjort mere, end den af den Kongelige Kasse til Arbeide paa Hovedlandeveiene i Danmark, med videre, indtil Udgangen af Aaret 1816 forskudte Bekostnings-Sum, saavel som efter Afdrag af bemeldte Veikasses i Aaret 1817 hafte tilfældige Indtægter, den, for Veie og Broer-Arbeide og til øvrige derhen hørende Udgifter af den Kongelige Kasse, for nysnævnte Aar 1817,

Eier af Bidstrup Gods, kunde den dog efter et
 strenge Ret ei anses beføiet til at udøve den o
 handlede Myndighed; thi Forordningen af 25de J
 1817 hjemler ifkun Eiere af komplette Sæbegaar
 Ret til derpaa at forrette Skifter og bestyre det d
 med forbundne Dverformynderie, men Bidstrup Ge
 er ifkun Strægods, da Hovedgaarden er bortsol
 Dog talte saavel de ovenansførte Grunde, som d
 at der hos Magistraten er fuld Betryggelse for
 Control med Forvaltningen af Skiftejurisdictionen
 Dverformynderiet, hvilket fornemmeligen bevægede S
 Majestæt til ved Forordning af 25de Juli f. A.
 stadfæste Eiere og Besiddere af store Jordegods i U
 øvellen af denne Myndighed, for at Kjøbenhavn
 Magistrat fremdeles beholdt sin Skiftejurisdiction
 med tilhørende Dverformynderie paa bemeldte Bi
 strup Gods: En lige Undtagelse er ogsaa gjort f
 Kjøbenhavns Universitet, som det ved allerhøieste R
 solution af 11te Martz d. A. *) er tilladt at beh
 de Skiftejurisdictionen og det dermed forbund
 Dverformynderie paa det samme tilhørende God
 aragtet det er Strægods, hvorved dog maa bemærke
 at det omhandlede Gods ikke er af den Omfang, so
 Universitetets Gods.

Paa Cancelliets allerunderdanigste Foreskilling
 denne Gjenstand betreffende tillod Hs. Majestæt v

*) See Collegialtiben den for i Aar, No. 18, S. 266.

rhøieste Resolution af 13de Mai b. A. at Kjøbenhavns Magistrat maatte beholde den Skiftejurisdiction og det dermed forenede Overformynderie, som hidtil har udøvet og forvaltet paa dette Bidstrup Gods, saa at Forordningen af 25de Juli 1817 derpaa skal være anvendelig.

Om denne allerhøieste Bestemmelse afgik derpaa det 30te s. M. Brev til Kjøbenhavns Magistrat.

Amts-Skole-Directionen for Thisted Amts Nordre Amtspræstie, har indberettet til Cancelliet, at Sogværsten for Hundstrup Sogn Hr. Prior, Skolelærer sammesteds, Birkedommet og Proprietair Baronn paa Kjøstbygaard, og en Bonde i Sognet, orten Pedersen i Lynerup, have sammensludt og enket en Capital af 200 Rddlr. N. B. til Sog- og Skolecasse med Bestemmelse: at ene Skolecomissionen i Sognet skal have med Bestyrelsen at re; dog at det meldes Amts-Skole-Directionen, hvor Kapitalen staaer udsat, og hos hvem Obligationen er hjemme.

- Cancelliet har i denne Anledning anmodet Amts-Skole-Directionen om at tilkjendegive disse trende Mandklegiets Tilfredshed med det fjørnte Exempel, de ved have givet.

Den 2den Juni er det tilladt Skuespillerne Kongsted, C. Lund, Fredstrup, D. Kongsted Jun og Ledøe, samt Skuespillerinderne Kongsted og Be i indeværende Sommer at opføre Skuespil i Rikstæderne paa Bornholm og de øvrige danske P. vindsfer, imod Afgift til hvert Steds Fattigvæsen.

Den 29de Mai er eligeret Borger i Oben Gullich Strom, forundt Privilegium paa Sjæsværie sammesteds.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Hæriskov Albet Sogneskald i Aarhus Stift, 320 Rbdlr. Følge kongelig Resolution af 6te Juni 1818 k lægges Prestetienden af Lundberg Bøe og Lundbogaard, tillsammans 78 Tdr. 4 Ekr. 3 Fdkr. i 2 Hartkorn, efter Naadensaarets Udslob, til Amtsp. sternes Lønningsfond.

Under General-Toldkammer og Comités Collegiet: Pas skriver-Embedet ved Dresunds T. kammer. Consumtions-Inspecteur-Embedet i S. Heddinge. Toldkontrollør-Embedet i Flensborg.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 3die Si er personel Capellan H. C. Wernius bestikket Sognepræst for Veilbye Menighed i Sjens Ca

hedl. og Fuldmægtig under Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, J. Jungerfen, til Sognepæst for Brøndum, Steni og Thorup Menigheder, i Viborg Stift; C. J. Rien confirmeret til Præst for en fransk reformeerte Menighed i Fredericia. Den 10de, Cand. theol. C. E. U. Clausen til personel Cassellan for Vigsted og Dværkebye Menigheder, i Sjælland.

Under det slesvig - holsen - lauenborgske Lancellie: Den 5te Mai er Dr. Med. C. D. Clausius i Naade entlediget fra sit Embede som Physikus

Eismar Amt og i Stæderne Oldenburg, Neustadt, Heiligenhafen og Lütjenburg; Cand. theol. C. Peterfen confirmeret som valgt Diaconus i Niebüll, i Amtet Tondern. Den 8de, hidtilværende Præst i Steinberg, A. G. Brindmann, beskillet til Præst i Wedel, i Provstiet Pinneberg. Den 9de, hidtilværende Præst i Krusendorf, H. E. Gosche, til Præst i Thumbye og Strurdorf, i Provstiet Gottorf. Den 26de, Underrettsadvocat J. N. U. Kirchhoff i Uetersen meddeelt Bevilling til at drive Notarialforretninger.

Under Rentekammeret: Den 5te Mai er Landoverrets samt Hof- og Stadsretl. Procurator M. B. Nyegaard, som Landvæsens Commissair paa gamle Kjøbenhavns Amt, forundt Rang med Kammerraader efter Rangforordningens 7de Klasse No. 2. Den 26de, Housgeraadskarl H. E. Jensen til Slotsforvalter ved Odense Slot.

Under General-Toldkammer og Commerce Collegiet: Den 1ste April er S. v. Rothschild ud nævnt til Geheime-Commerceraad, med Rang mel No. 3 i 3die Klasse af Rangforordningen. Den 18de, Major J. L. F. Greve af Rankow ansat som Major a la suite ved de vestindiske Tropper. Den 2den Mai, Capitain og Adjutant ved Bornholms Milice, L. Bidstrup, befuldmægtiget til Inspecteur ved Hammershuus Fyhr paa Bornholm. Den 20de Premierlieutenant B. N. Koefoed til Undertold- og Consumtionsbetjent i Kjøbenhavn. Den 23de, hidtil værende Consumtions-Inspecteur i Store Heddinge, Major N. N. Holstein, til Consumtions Overbetjent i Sundbye med Prædikat af Told-Inspecteur; F. E. Skildsen til Bæremægler i Kjøbenhavn. Den 30te, G. A. Jacobsen til Skibsmægler; J. F. Westfeldt til Assurance-Mægler sammesteds; N. E. Titzens adjungeret den danske Consul i Marseille. Den 2den Juni, L. Chiaveri befuldmægtiget til dansk Consul i Rom.

Under Departementet for de udenlandske Sager: Den 6te Junii er Geheime-Legationsraad og Ridder af Dannebrog, M. G. Scharffenberg, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget fra sit havde Embede som Archivarius ved Departementet, og i hans Sted befuldmægtiget til Archivarius hidtil værende surnumerair Cancellist G. G. A. Ponsaing; Cand. Juris J. B. Heide til anden Cancellist; L. N. Boucke til surnumerair Cancellist.

Collegial-Tidende

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 30—32. Den 20de Juni 1818.

trykt i det Kongl. Bøfserh. Bogtrykkeri af E. F. Schubarss

nedtegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Unders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

fra den kongelige almindelige Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen har Cancelliet i Overensstemmelse med allerhøieste Rescript af 20de Decbr. 1815 (obtaget A) en Beretning fra den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen om det væsentligste, som under dens Bestyrelse er forefaldet i Aaret 1817, B) en lige Beretning fra Commissionen for Indretningen til Uffindige og Plejekommer a Bidstrupgaard, angaaende Indretningernes Fremgang i bemeldte Aar.

I den førstnævnte Beretning omhandles:

- I. Fattigvæsenets Organvæsen.
- II. De almindelige Bestyrelsesgrens.
- III. De med Fattigvæsenet forbundne Stiftelse

I) Hvad Fattigvæsenets Pengevæsen angaar da ere deis Capitaler i Aaret 1817 forøgede dees ved Omsætninger, deels ved Legater og oplagte Kjøb-Renter med 9437 Rbdlr. 47 β . S. V. og 154 Rbdlr. 8 β . N. V.

Fattigvæsenets Underballance for 1817 har været 265,480 Rbdlr. 2 β , altsaa 32,844 Rbdlr. 13 β . mere end i Aaret 1816. Denne forøget Underballance har sin Grund tildeels i formindskede Indtægter, men især i forøgede Udgifter. Afskillige Indtægtskilder have i 1817 indbragt betydeligt mindre end i 1816. Saaledes har blandt and Fattigvæsenets Andeel i Havnepenge, Kortstempling Afgiften samt Afgiften af Hundetegn, Comodie Beneficierne, $\frac{1}{2}$ Proc. af Kjøbslutninger underhaandels Blokke, Bøsse- og Lavlepenge, samt Afgiften af Skuspil og Kunstnere indbragt 8000 Rbdlr. mindre end i Aaret 1816.

Dei ere samtlige Indtægter i forrige Aar Tabellet beregnede omtrent 55000 Rbdlr. større end i 1816, men derved maa bemærkes, at Forøgelsen afskillige Indtægter er mere tilsyneladende end virkelig, og i mange Tilfælde en Følge af eller en Anledning til forøgede Udgifter. Saaledes er den i R. af 17de Marts 1784 grundede Afgift til Wart 4400 Rbdlr. S. V. en forøget Indtægt for den Stiftelse; men igjen en Udgift for Fattigvæsenets Hovedraadse, hvoraf samme udredes. Renternes Indtægt er voxet ved Rentefodens Stigen, men da S

figvæsenet har omtrent ligesaa mange Renter at tilsvare, som det oppebær, er ligeledes Udgiften herved forøget. Indtægterne af Bidstrupgaard ere og beregnede højere end forhen, men dette er en Følge af en rigtigere Regnskabsføring og Bestyrelse, og har ligeledes foranlediget Forøgelse i Udgifts Rubriken.

Men egentlig maa Ursagen til den større Underballance søges i Udgifternes Forøgelse, der er foranlediget ved de høie Priser paa Levnetsmidler, som have fundet Sted i den største Deel af Aaret. Saaledes har Forpleinings Udgifterne ved almindelige og St. Hans Hospital været 27,000 Rbdlr. højere end i Aaret 1816, og at Almisse og Interims Understøttelsen kun har været 5000 Rbdlr. højere er en Følge af Almisselemmernes Aftagelse.

II) Under denne Punct omtales først Sattigforsørgelsen, dernæst Skolevæsenet og Sygepleien, og endelig de Forretninger, som henhøre til Sattigvæsenets Politi.

I Henseende til Sattigforsørgelsen bemærkes, at der ved Aarets Begyndelse var indskrevet til Almisse 1107 enkelte Fattige, 440 Familier og 390 Pleiebørn, i alt 2784 Personer. I Løbet af Aaret 1817 ere endvidere indskrevne 162 enkelte Fattige, 83 Familier og 83 Pleiebørn; men derimod udskattede 231 enkelte Fattige, 97 Familier og 136 Pleiebørn. Til Aarets Udgang var Antallet 1058 enkelte Fattige, 406 Familier og 337 Pleiebørn, hvilke samtlige 1801 Almissepersoner bestaae af 2611 Personer.

Desuden var indstillet til Almisse, uden at have erholdt samme, 36 enkelte Fattige, 27 Familier og 7 Pleiebørn. Ved at sammenligne Resultaterne af Aaret 1817 med det foregaaendes, bemærkede Directoren, at det vil erfares, at langt flere have søgt Fattigvæsenets Hjælp i 1817, hvortil Grunden især maa søges i Næringsveies og Skibsfartens Aftagelse. At Antallet af Fattige desuagtet har været mindre ved Aarets Slutning end ved Begyndelsen, maa tilskrives de mange Udskiftelser, om hvis Aarsager der under Litr. B vedfæiede Tabel gives Oplysning, og iblandt hvilke især maa bemærkes en meget stor Confirmation og de fra Bredgadens Skole afgaaede Drenge Ansættelse som militaire Spillemænd. Desuden have 998 deels indskrevne, deels uindskrevne Fattignydte Interimshjælp, hvoriblandt dog ei de Huusvilde i Frelsers Arbeidshuus ere iberegneede. Tabellen Litr. C oplyser hvormeget Mad og Brød, der i Aaret 1817 er uddeelt til alle indskrevne og uindskrevne Fattige samt Huusvilde, nemlig 653,300 Pd. Brød hvoraf dog en Quantitet af noget over 6000 Pd. er leveret in natura, men betalt med Penge; 526 Stykker Surrbrød og Hvedebrød til Syge og spæde Børn; og 259,623 Madportioner. Hertil komme endnu følgende, som er udbetalt i Penge:

Ugentlig Almisse	14696 Rbdlr. 40 Sk.
Huusleiehjælp	5893 — 88 —

i Alt 20,590 Rbdlr. 32 Sk.

Over de Huusbildes Forpleining giver den under
titr. D vedseiede Tabel Oplysning, hvoraf sees at
denne i 1817 har kostet Fattigvæsenet 9388 Rbdlr.
15½ ß. Almissen til de ved Aarets Udgang indskrevne
fattige er bestemt til:

Igentlig 2083 Madportioner til Lemmerne i Arbeids-
huse,

2506 Dito til Skolebørn,

10,820 Pd. Brød og 250 Rbdlr. 42 ß. i Penge.

Den halvvaarige Huusleiehjelp 2918 — 68 —

Seb at sammenligne denne Almisse med den, som
er reglementeret ved Slutningen af Aaret 1816,
emærkede Directionen, at den førstnævnte (Ustagen
af Almisselemmernes Antal uagtet) er større end
den sidste. Aarsagen dertil ligger fornemmelig i, at
Directionen er gaaet frem efter de Grundsætninger,
om den i sin Indberetning for 1816 har forklaret,
om Fortrinnet af Forsørgelse i Arbeidshuse, og af
Børns Bespisning paa Skolen; *) og da Erfaring
har viist, at den derpaa byggede Forsørgelsesmaade
er den meest hensigtsmæssige, formeente Directionen,
at der ei bør tages Hensyn til om den og er noget
ekspensivere.

Hvad Besparelse der kan ventes i Udgifterne ved
fødevarernes lettere Priis har Directionen søgt at
oplyse ved en Beregning, hvorefter Forsørgelsen for
et heelt Aar tilligemed de sandsynligviis beregnede

*) See Collegial-Ribenden for 1817, Side 920-922.

Udgiftet ved Interimshjælp og Husbvildes Forpleining kan anslaaes til 152,361 Rbdlr. 92 ø.

Det for Husbvildhjælpen hidtil vedtagne maximum har Directionen troet at burde fordoble, saaledes at en enkelt Fattig nu nyder 4 Rbdlr. halvvaarlig og en Familie 8 Rbdlr.

Omsendkjønt Husbvildhjælpen saaledes er forøget, udgjør den dog i det Hele en mindre Sum end i 1816. Dette har sin Grund i, at langt flere Almisselemmer forsynes i Stiftelserne end forhen, og da Directionen har fundet denne Forsørgelsesmaade at være den meest hensigtsmæssige, og det endog for det Almindelige, efterhi de, der indtages i Stiftelserne, optage mindre Plads, end naar de boe i Byen, ere Lemmepladene i Fattigvæsenets Arbejdshuse forøgede med 62. Derimod bemærkede Directionen, at det beskæffelig bliver vanskeligere, at faae Børn udsatte i Pleie, saa at Antallet af de Børn, som Fattigvæsenet maa forsyne i en dertil indrettet Afdeling af Frelsers Arbejdshuus, betydelig er forøget.

Hvad Skolevæsenet angaar, var det anført, at der ved Aarets Begyndelse i Fattigvæsenets Skoler vare anbragte 911 Børn, ved Slutningen ikkun 846, hvilken Formindskelse deels er foranlediget ved, at der fra Skoleene ere confirmerede 156 Børn, deels ved at Forældre, der begjære sig udslette af Almisse, søge at faae deres Børn anbragte i andre Skoler.

Fattigvæsenets Skolevæsen har lidt betydeligt Tab ved den duelige, usfortrødne og samvittighedsfulde Pastor Dastrups Befordring, og ved at Madam Charlotte Lorkildsen har fratraadt sin Post, som lærerinde ved Bredgadens Vige-skole.

I Opfostringshuset var ved Begyndelsen af Aaret 1817 77 Dreng, af hvilke 11 ere confirmerede og 2 udsatte derfra formedelst Høi Opførsel, men i Aarets Løb ere igjen tvende indtagne, saa at Antallet ved Aarets Slutning var 62. Levnetsmidlernes Stigen og adskillige nødvendige Reparationer ved Bygningerne, har gjort det umueligt for Directoren at indlægge flere Børn i denne Stiftelse, som altsaa den ved Krigsaarene afbrudte Skik fornyet at betideligholde Stiftelsens Oprettelse. Adskillige Præmier, som af Private vare skjænkede til Udbeling i Stiftelsen, bleve udbeelte blandt Børnene paa Julefestens anden Dag.

Hvad Sygepleien angaaer anførte Directoren, at Antallet af de i Byen behandlede Syge udbrorde i Aaret 1817:

ved Aarets Begyndelse	172
Aarets Løb tilkom	3475
ved Aarets Slutning var tilbage	202

af fornævnte Syge ere 2469 helbrejede, 620 indlagte Sygehospitalerne, 89 Døde, 175 ubeblevne eller bortflyttede uden Anmeldelse og 92 afgaaede som lægelige.

Beløbet af de fra Fattigvæsenets Dispensationsanstalt til disse Syge udliveredede Medicamenter har i 1817 udgjort 5393 Rbdlr. 72 ø.

Desuden er i Frelsers Arbeidshus behandlede 260 Huusvilde, af hvilke 23 ere helbrede, 36 indlagte i Sygehospitalet, 9 døde, 70 bortgaaede uden at være fuldkommen curerede og 34 erklærede incurable, og størstedels indlagte i Pleiestiftelserne; ved Aarets Slutning vare 38 endnu under Lægens Behandling.

I Beretningen for Aaret 1816 bemærkede Directionen, at Dispensationsanstalten paa Almindeligheds-hospital havde en Underballance af 1648 Rbdlr. 38 ø Men, ligesom Directionen allerede den Gang bemærkede, at man fra den større Bekostning i et af de første Aar Anstalten var til, ei kan drage nogen Slutning til Ballancen i Fremtiden, saaledes har det allerede nu bekræftet sig, at Indretningen vil svare Regning; ikk naar Resultaterne for Aarene 1816 og 1817 lægges sammen, er der ved denne Indretning bespart 1161 Rbdlr. 19 ø.

Af de Born, der, efter at være confirmerede vedblive, i Følge §. 76 i Planen for Fattigvæsenet at staae under Directionens Tilsyn, vare der ved Aarets Begyndelse 149 Dreng og 201 Piger; Aarets Løb tilkom 36 Dreng og 102 Piger, og afgik 10 Dreng og 63 Piger, saa at der ved Aarets Slutning vare tilbage 175 Dreng og 240 Piger.

Af de til egen Forsørgelse af Private modtagne, men under Fattigvæsenets Tilsyn staaende Børn, vare ved Begyndelsen af Aaret 89 Dreng og 98 Piger; i Aarets Løb tilkom 10 Dreng og 9 Piger, udgik 7 Dreng og 9 Piger, saa at der ved Aarets Udgang vare tilbage 92 Dreng og 98 Piger.

III) Directionen omhandler dernæst de Fattigvæsenet underlagte Hospitaller.

I Abel Cathrines Boder ere 3 ved Dødsfald ledigblevne Pladser igjen belagte og i Christians Pleichuus ere 5 Lemmer døde, 2 overlagte paa almindelig Hospital, 12 nye Lemmer indkomne, saa at hele Antallet ved Aarets Slutning var 32.

Hvad Vartou Hospital angaaer, da er denne Stiftelses Pengevæsen nu bragt derhen, at Directionen er sat istand til, at give de indlagte Lemmer 3 Rbmk. S. B. ugentlig. Det er nemlig ved Rescript af 17de Martz 1784, paalagt det almindelige Fattigvæsen, til Erstatning for en betydelig Capital, som det var Vartou Hospital skyldig, aarlig at ubrede til denne Stiftelse 4400 Rdlr., eller saa meget af denne Sum, som Hospitalalet maatte behøve. Hvorvidt denne Resolution endnu var gjeldende, var i de senere Tider blevet kaldt i Tvivl; men da Cancelliet fandt det klart, at der, efter fornaevnte kongelige Rescript, endnu tilkom Vartou Hospital et aarligt Tilskud af saa meget samme behøvede indtil 4400 Rbdlr. S. B., saa blev, under 2 Septbr. s. A., Directionen givet Befæed i Overensstemmelse

hermed. *) Fra denne Tid af er Hospitalet sat i Stand til at give alle de indlagte Lemmer den fuld dem tilkommende Utmisfe, samt at belægge de Pladse som hidtil, af Mangel paa Ressourcer, have staae ledige. Det har dette medført en forøget Udgift for det almindelige Fattigvæsen. Men denne var nødvendig, for at gjøre de indlagte Lemmer og de mange Patroner til Sengene Ret, ligesom og det almindelige Fattigvæsens Udgifter, fra andre Sider, maa formindskes, naar Hospitalet forsørger flere Trængende og forsørger dem bedre end ellers kunde skee.

Sengenes Antal er forøget med 3de; 2de Mandfolk Senge ere fundeerte af Hs. Excell. Geheimt Statsminister J. G. Greve af Moltke, og en Fruentimmerseng, for hvilken i Midten af forrige Aarhundrede var indbetalt en Capital, uden at der for samme var affattet nogen Foundation, er oprettet under Navn af Commerceraadinde Hæsehers Seng. Sengenes hele Antal udgjør nu 415, 58 for Mandfolk og 357 for Fruentimmer.

I Hospitalet er indrettet en Spindestue for Fruentimmer og en saakaldet Borgerstue for Mandfolkene, uden at der dog hviler nogen Forpligtelse paa Lemmerne at søge disse Stuer. Etjøndt Ugepengene ere utilstrækkelige til et Lems fulde Underholdning, er dog Stiftelsen saaledes til stort Gavn for dem, der ei kunne ernære sig uden al Understøttelse, men dog ei ere blottede for Tilstød andetsteds fra. De derimod,

*) See Collegial-Tidenden No. 68, Side 1106 • 1109.

om aldeles intet kunde fortjene, ere overlagte paa det
almindelige Hospital. Lemmernes Antal var ved Begyn-
delsen af Aaret 1817

363

Aarets Løb ere indlagte

59

 422

afgaaede ved Dødsfald

13

overlagte paa almindelige og St. Hans Hos-

pitalet

8

udskrevne

4

 25

Det hele Antal ved Aarets Slutning 399
Betræffende St. Hans Hospital, omhandles ene,
hvad der vedkommer Patienter og Lemmers Indlæg-
jelse samt Hospitalets Deconomie.

Ved Begyndelsen af 1817 var de Afværges
Tal i Alt 75, i Aarets Løb tilkom 60 og afgik 39,
aa at der ved Aarets Udgang var tilbage 96, af
disse vare 60 friliggende, 15 udenbys betalende og
21 betalende fra Kjøbenhavn. Baade Mandfolk og
Kvæntimmer holdes saavidt mueligt til Arbeide.

Lemmernes Antal var ved Begyndelsen af 1817
153; i Aarets Løb tilkom 39, men afgik 30,
aa at der ved Aarets Udgang var tilbage 162.
Af disse vare 153 friliggende, 4 udenbys og 5 be-
talende fra Kjøbenhavn, af hvilke kun 2 give fuld
Betaling. Paa 6 Bøve er i 1817 vædet 1758
Alen Hørlærred, 779½ Alen Blaarlærred, 102 Alen
Hvergarn og 59 Alen Sækketsi. Af Lemmer og Pa-
tienter er spundet 570 Pbd. Hørgarn og 681 Pbd.
Blaargarn, strikket 97 Par Strømper, syet 81 Pa-

Skoe og forsollet hele Personalets Fodtøi. 5 Blinde gjøre Kurdemager Arbeide. Af Professionisterne er gjort en ei ubetydelig Deel af Tømmer- Snedker Bodker- Hjulmands- og Maler- Arbeide.

Directionen har fundet det nødvendigt at lade Hospitalets Gaard indhegne, at ikke fjantede Lemmer skulle faae Leilighed at rømme bort.

20 Edr. Land af Bidstrupgaard's Jorder var forhen ublagte til Høraul og dreves paa Stiftelsens Regning, men Directionen har fundet det mere hensigtsmæssigt at bortforpakte dem, imod en aarlig Afgift af 60 Epd. heglet Hør og 60 Epd. Blaar. Saaledes forsynes Fattigvæsenet med et bestemt Quantum Hør og Blaar, uden at være udsat for den med Dyrkningen forbundne Risiko.

I Aaret 1816 blev Bidstrupgaard's Avling beregnet at have en Underballance af 2565 Rbdlr. 44 S. Grunden hertil fandt Directionen at ligge i, at Avlings-Contoen var hverken krediteret for Parcelgaardens Forpagtnings-Afgift, som svares in natura og anvendes til Hospitalets Fornødenheder, eller for den Deel af Afgrøden af de Jorder, som dyrkes for Hospitalets Regning, som var anvendt til Deputater til Betjentene; Følgen deraf var, at Avlings-Contoen tabte alt dette, og at Lønnings- og Forpleinings-Contoen derimod ei bar hvad den skulde bære. Efterat dette var berigtiget, har Bidstrupgaard's Avling for Aarene 1816 og 1817 tilsammen, haft en Overballance af 4180 Rbdlr. Den Overballance, der saaledes aarlig kan ventes, har Directionen bestemt til Afbetaling paa de Capitaler, der staae i Jorderne, og hvoraf Renterne tilligemed Dyrknings-Omkostningerne ere liquiderede i Indtægten for bemeldte 2 Aar.

Paa det almindelige Hospitals Engestuer var ved Aarets Begyndelse 310; der tilkom i Løbet af Aaret 1654, afgik 1641, altsaa tilbage ved Slutningen af Aaret 323. Af samtlige Patienter vare friliggende og 338 Betalende,

Den eneste Forandring, som med denne Stiftelse var fundet Sted, er, at Directionen har labet det orhenværende Kjøkken i den for Mandkjønnet indrettede Afdeling forandre til en Sygestue for 18 Mandfolk. Den benyttes til de meest ureenlige og forfaldne Patienter, som forhen bleve indlagte i 2 Stuer i fruentimmer-Afdelingen, som nu bruges til Snattestuen, ved Svovlrøgning. Antallet af de Snattede, som forlanges indlagte paa Hospitalet, er iøvrigt saaa betydeligt, at det snart vil opfyldes af dem, hvorfor Overlægerne ved Hospitalet have anmodet Directionen at paasee, at ei flere saadanne Patienter modtages, end de egentlige Snattestuer kunne rumme.

Lemmernes Antal var ved Aarets Begyndelse 595, i Aarets Løb ere 261 indlagte, men ligesaa mange igjen udgaaede, saa at Antallet, ved Aarets Slutning netop var det samme som ved dets Begyndelse.

Udskillige Arbejde ved Bygningerne og Inventariet er gjort af Lemmerne, som havde været Professionister. Ligeledes er Hospitalets Brænde sauet og hugget, Gaardens og Gadens Reenholdelse besørget af Lemmer; ved disse er ogsaa Stiftelsens Linned vasket, alt Kroplinet samt Lagener og Sengeslæder spet og repareret, og foruden dette have Lemmerne spundet 624 Pd. Hør, 345 Pd. Blaar, 738 Pd. Bomuld, 373 Pd. Kastmageruld, 5600 Pd. Hamp og 1413 Pd. Hampblaar, samt plydset 35 Skpd. Værk, ved hvilke Arbejder de have fortjent 3352 Rbdlr. 60 ø.

Dette Arbejde er vel i sig ubetydeligt, men det maa henføres til, at Directionen fortrinligen indlægger i denne Stiftelse Sengeliggende og uarbejdsføre Personer.

I Aaret 1816 kjøbte Directionen for over 10,000 Rbdlr. Lærred, men har desuagtet seet sig nødsaget til i sidstafvigte Aar at kjøbe en ligesaa stor Qvantitet, og skjøndt den vel indsaar, at det ei heller vilde være tilstrækkeligt, for at sætte Hospitalet i fuldkommen Stand, vovede den dog ei at anskaffe det paa een gang, deels for ei endnu mere at forsøge

Fattigskatten, som formedelst. Fødevarernes Stiger vilde blive høiere end for 1816, deels fordi der den gang vare rimelige Udsigter til at Repræsentativern vilde hæve sig, og Lærredernes Priis, som en Følge deraf, betydelig falde.

Imidlertid er Directionen ved indtrufne Omstændigheder blevet foranlediget til, hos Cancelliet at fore spørge, om det Manglende til Beløb 24,600 Rbdlr uden Henstand skulde anskaffes, og Cancelliet har, Svar herpaa, bemyndiget Directionen til at anskaffe det Fornødne.

At Directionens Fremgangsmaade i efterhaanden at faae Hospitalet forsynet, ikke var ugrundet troer den at oplyse ved at bemærke, at dersom Hospitalet i 1816 skulde have været fuldkomment forsynet med Lærred, dette da vilde have udfordret en Sum af 60,000 Rbdlr., da der derimod nu, om end de ovennævnte betydelige Indkjøb skulde iværksættes, dog ei til det hele vilde være medgaaet over 43,000 Rbdlr.

Der er desuden stedse sørget for at de Syg blive ordentlig forsynede, og altsaa er det Lemmehospital som har føit Savnet deraf; men dog har Lemmerne været langt bedre afslagte end for 1813 da dem hverken gaves Kroplinned eller Vask.

I Aaret 1817 har saaledes i det hel 4523 Mennesker nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, altsaa 101 mindre end ved Slutningen af 1816

B) Indretningen fra Commissionen for de Vidstrupgaardiske Indretninger indeholder følgende:

Directionen har i sin Indberetning af forrige Aar forklaret, at man i den første halve Deel a bemeldte Aar, især havde arbeidet paa at sætte de østre store Hovedfløi af Bygningen for de Ussindige som i Aaret 1816 var bragt under Tag, i behørig Stand, og at dette Arbeide maatte fortsættes i Sommeren og i Efteraaret, saaledes, at denne Fløi kund imod Vinteren belægges med Patienter og Lemmer. Dette er nu skeet, og de i denne Fløi indrettede Værelse forsynede med Inventarier, og deri indlagt 20 Ussindig

ig 2 Sangkoner, og desuden endnu Værelser fuldfærdige
 ot 8, hvorved megen Plads er vundet i Hovedbygningen.

Fremdeles er i Sommeren 1817 2de Huusmands-
 juse for 4 Familier, som forhen vare opførte, blevne
 ærdige, og et credit saadant Huus for 2de Familie
 opført. I Wintermaanederne har man beskæftiget sig
 med indvendigt Arbeide og Vedligeholdelsen af det Gamle.

Samelige Omkostninger ved ovennævnte Bygning
 Arbeide i Aaret 1817 have været 16,673 Rbdlr. 55 S.

Föruden nogle Smaabygninger, er nu allene til-
 lægge den anden Hovedfløi af Bygningerne for de Afstn-
 nige, og saasvart Resourcer til Omkostningerne kunne
 findes, hvoriblandt Salget af det gamle St. Hans
 Hospitals endnu tilbageværende Bygninger og Torder,
 vil være en af de væsentligste, vil der blive lagt
 Haand paa det tilbageværende Bygnings-Arbeide.
 Disse Beretninger ere fra Cancelliet allerunderdygt ble-
 ven forelagte Hs. Majestæt.

Under 18de d. M. er igjennem Cancelliet udfærdi-
 get følgende Placat: Det har behaget Hs. Majestæt
 Kongen, under 14de d. M., allernaadigst at tillade,
 at nu Rigsbanken og i sin Tid den nationale Bank
 haad, saavel af Private som af offentlige Stiftelser,
 modtage Indlaan i Navneværdie, imod derfor at ud-
 stæde uopsigelige Obligationer, lybende paa en lige
 Sum i rede Solv, hvoraf den svarer 4 Proc. aatlig
 Rente ligeledes i rede Solv. Hvitket Cancelliet, i Følge
 Allerhøjeste Befaling, skulde bringe til offentlig Kundskab.

Beh. Rescr. til Cancelliet af 12te d. M. har det
 behaget Hs. Majestæt at meddele Grev. Elias de Ca-
 res, Pair af Frankrig, kongl. fransk Minister, Stats-
 secretair og Politiminister, Indfødsret i de kongl.
 Stater med Titel af Hertug af Glücksbjerg og med

Rang over Lehnsgrever, hvilken Titel og Rang faaæ i Arv paa hans mandlige Afkom i nedstigend Linie.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Første Læres Embede ved Nørregades Borger-skole i Horsens; aarlig Løn 400 Rbdlr. S. B., 100 Rbdlr. S. B. ti Brænde og Lys, frie Bolig, samt Græsning og Fodrage til 2 Køer.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 3die Junii er Forligelsescommis-sair D. Hoyer beskikket til Procurator ved alle Retterne i Sjellands Stift, Høiesteret, Overgdomralitets-Retten, Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten saad andre Retter i Kjøbenhavn undtagen. Den 1ode, Kammerraad og Inspecteur for Transport-Ebntoiret for de bestandige transportable Statens insignable Bankfonds F. C. Schæffer og Kammerraad og Medadministrator ved Rigsbanken, J. Thomsen, udnævnte til virkelige Justitsraader; anden Assessor i Lands-Overretten i Viborg Justitsraad S. Jürgensen beskikket til 1ste Assessor og Herredsfoged og Skriver i Boer Nimb Herreder samt Birkerdommer og Skriver ved Steensballegaards Birk J. Hansen til 2den Assessor i bemeldte Ret. Den 12te, Byefoged og Byeskriver i Nyeborg, Cancellieassessor P. Herleb, til Byefoged i Belle samt Herredsfoged i Nørvangs Torild Herreder; Procurator N. Borup til Procurator for alle Over- og Underretter i Danmark, Høiesteret undtagen.

Det Kjøbenhavnske Fattigvæsen

og de dertil underlagte

Stiftelses-, Arbejdshuses og Skoles Indtægter og Udgifter for 1817.

I. Indtægter.	For det almindelige Fattigvæsen.	For almindelig Hospital.	For St. Hans Hospital og Bistrupgaard.		For Barton Hospital.	For Dødsringehuset.	For det militære Dept.	For Kære Sogns Arbeidsanstalt og Skole.	For Nicolai Sogns Arbeidsanstalt og Skole.	For Sankt Georgs Sogns Arbeidsanstalt.	For Trinitatis Sogns Arbeidsanstalt og Skole.	For Krefseres Sogns Arbeidsanstalt og Skole.	For Holmens Sogns Arbeidsanstalt.	For Carnion Sogns Arbeidsanstalt og Skole.	For Bredgades Drengeskole.	For Bredgades Pige-skole.	For Abel Cathrines Hospital.
	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.	Rbdlr. f.
Hs. Majestæts Kongens og Hds. Majestæts Dronningens Gaver	11,969.50																
Classelotterie Afgiften	33,750.					11,250.											
Assikencehusets Afgift	1,875.																
1/2 Part af Havnepenge	848.52																
Kortstemplings Afgift	558.50																
1/2 pCt. af Kjøbslutninger underhånden	5,335.16																
1/2 pCt. af Kjøb ved Auktioner	25,000.																
Stolte, Bøse og Tavlepenge	3,011.47	66.13 1/2			256.49	1475.											
10 pCt. af Skuespil og Kunstners Afgift af Hundetegn	3,000.																
1 pCt. af Pensioner	2,241.25																
Comedie Indtægt	1,546.49																
Collect							1251.58										
Consumtions- og Bødtgjærelse							130.89										
Posthuspenge			60.														
Afgift efter Reskript af 1784					8250.												
Gjentofte Præstekald	187.48																
Gjentofte Kirke						133.70											
Tiender					5753.62												
Landgilde					1452.24												
Jordskuld	15.				755.24												
Dresunds Tølbog					159.36												
Det elassenske Jæder Commis														937.48			
Lønninger f. Land Staten til Fattigfogder	510.																
— fra Søe Staten til dito	352.48																
Refunderet Almisse, fra Søe Staten	16,091.69																
— fra Land Staten	1,875.																
— fra den tydske ref. Menighed	270.																
— fra den catholske Menighed	173.40																
— fra den fransk ref. Menighed	187.48																
— fra forskjellige	894.64	766.21 1/2			199.43 1/2		64.71										
Skole Indtægter fra Søe Staten	594.36																
— fra Land Staten	375.																
— fra forskjellige	41.62						2250.										1062.48
Fra Land Staten		8.	628.24														
Refunderede Inventarier		50.	18.72														
Rilde Gaver	123.																
Refunderede Insarimshjelp	66.78																
Blandede Indtægter		132.	108.48		30.60			85.32	3.72								
Medicinal Dispens. Anstalt: Dørrud	2,815.55																
Skoleborns Arbejdsfortjeneste	5,567.48 1/2																
Forplejnings Indtægter		23,677.9 1/2	14,399.43			34.64	711.12										
Huusbygning Indtægter	30.		7.8														
Leie Indtægter		1,078.58															
Industrie Indtægter		352.52 1/2	1243.48			2615.											
For Fattiges Efterladenskab	3.8	941.94	833.26		1159.78	796.60		282.62	142.6		58.4	227.85 1/2		47.93	127.1		135.48
Refund. Begravelses Udgifter		382.64			13.48			57.48				44.64					76.
Refund. Ligklædpenge		1,174.66	51.24		110.80												
Almindelig Hospitals Ligklæde		102.															
Refund. Væltævnings Udgifter	40.80	15.8										44.57					
Refusion for Væft																	
Bistrupgaards Avling			2,565.44		20988.69 1/2												
Refusion for Brændsel																	
Renter		6,830.7	18,774.61		16199.40 1/2	6583.61		2017.57	2485.9	534.79	1138.83	1415.26	96.18	334.66			2176.7
Muteter	4,582.22																
Refusion for Medicinal		98.															
Legatrenter, af Ruch			2,798.14														
— af Brochs	56.43 1/2	312.1 1/2	480.64		101.33			112.47	112.47	56.23 1/2	5.23 1/2	112.47	56.23 1/2	112.47			
— af Bredgades		284.15 1/2	278.30 1/2		245.77												
— af Bistrup		24392.22	8,582.91														
— af Dahlgaards	1,567.																
— af Hurch		298.30															
— af Haabers	36.71																
— af Roselins	571.22																

2. Udgifter.

	For det almindelige Fattigvæsen.	For almindelig Hospital.	For St. Hans Hospital og Biskrupsgaard.		For Bartou Hospital.	For Dødsforbrugs-huset.	For det militære Depot.	For Frue Sogns Arbeids Anstalt og Skole.	For Nicolai Sogns Arbeids Anstalt og Skole.	For Helligsøgnis Sogns Arbeids Anstalt.	For Trinitatis Sogns Arbeids Anstalt og Skole.	For Frelseres Sogns Arbeids Anstalt og Skole.	For Holmens Sogns Arbeids Anstalt.	For Garnisons Sogns Arbeids Anstalt og Skole.	For Bredgades Drengeskole.	For Bredgades Pige-skole.	For Thel. Cathrines Hospital.
	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.
Lønninger og Lønnings Gratialet	8,556.																
— til Direktionen	1,781.24																
— til Secretairen	1,781.24																
— til Bogholderen	1,781.24																
— til Casfereren																	
— til Inspektorerne		1,866.72	2,646.33		1,187.48	1,456.81	237.48	773.89½	674.66		637.4	638.56		249.94	689.64½		118.72
— til Dødsnødt. ved de Høvsilbe	356.24																118.72
— til Præster		1,087.48	932.3		1,042.23½												
— til Contoirbetjente	6,443.72	593.72			187.48												
— til Politie-Commisf. Skrives	475.		18.68		186.24												20.48
— til Kirkebetjente		71.24				228.	118.72										
— til Vidruen		475.	510.52			663.12	171.	123.48	123.48		123.48	123.48			53.		
— til Budde, til Portnere, m. fl.	5,987.33	1,953.68	4021.40		465.36	260.48	80.16	60.64	52.		49.80	310.84		36.	238.48	16.64	
— til Kasserer, Egge- og Lemmevædere	331.16	2,094.50½	834.55		663.76	260.48	80.16	60.64	52.		49.80	310.84		36.	238.48	16.64	1773.10
Udmids og Høvsilbehjelp	100,253.66½	3,837.28			1,1754.17½	269.19	269.19	23.80	6.28								
Interims og extraordinair Undestøttelse	2,681.20	14.72			152.56	63.92	63.92										
Forplejnings-Udgifter		95,052.48	36,908.10			9278.61½	2168.95										
Beklædnings-Udgifter	12,487.87	249.16	3132.16			3127.14	105.88										
Begravelses-Udgifter		3,320.11	34.76		132.38	12.32		1.93	12.72								39.89
Ligkaske-Fornødder og Ligkaskepenge		148.3	10.80		70.32				16.72								12.84
For Fattiges Efterladenskaber		94.8			3738.52	3389.55	13.16	659.20	216.62		1367.38	5021.20	11.72	33.	6.56		1021.34
Huus- og Reparations-Udgifter	14.	6,499.59	1928.35		293.64	166.88	243.74	475.92	296.74		141.24	1341.56	1.48	83.48	117.30	188.33	19.64
Inventarier og Inventariers Reparation	390.48	10,121.46	4051.57		2671.32	687.84	779.94	724.46	678.28		787.48	2511.28	20.80	810.16	917.	394.80	35.64
Bændels-Udgifter	1,630.16	9,257.52	3902.30		195.72	181.8	58.36	289.16	327.64		307.8	567.24	4.	320.28	525.88	145.64	
Belysnings-Udgifter		2,184.64	610.48														
Udgift til Bartou efter Resc. af 1784	8,250.	59.			292.90	135.24		248.62	83.36		88.84	515.6	75.54	81.54	66.60	71.30	39.48
Locums Renovation		2,094.32	696.72		74.1	390.42	37.56	40.80			9.80	192.36					
Udgifter ved Væsen		172.63			80.20	24.29	17.2	38.77	33.94		10.42	75.11	16.53	41.13	4.55	2.36	26.12
Efterseens Renovation		346.12	32.32		69.	40.48	8.32	28.88	34.8		33.20	212.82		55.58	41.48		
For Contoirsager	2,206.13		9.8		249.32			63.64	147.38		101.44	262.54		123.44	89.50	84.72	
Skole-Udgifter, for Skolesager					1548.90			1708.64	2007.12		1583.51	3144.48		2503.37	2285.74	1993.42	
Skole-Udgifter	375.	299.				1.10											
Medicinal-Udgifter, for Medicin, m. m.	5,534.28	16,936.68	1072.58		300.35	118.72	71.24										
Regelen	4,512.48	5,139.27	1623.54		32.												
For Communion: Brød og Vin		23.44	4.72		531.12	493.28		158.84	105.68		109.54	281.56					124.28
Assurancepremier		1,099.92			168.92	115.38	20.39	50.92	8.		50.18	12.32			10.56	9.16	12.64
Blandede Udgifter	140.72	2,591.38	3024.9					33.82	146.56		2.48	262.16		241.5	25.72	12.88	
Industrie-Udgifter		280.86	2975.94			9.36			2.78		9.36	7.73½					
Slatter og Afgifter			22.48										384.34		1600.	800	
Leie Udgifter			367.93														
Fattigvæsenets Pensioner	2,223.2																
Sand, Koste, Halm og Brevporto	388.	860.23	266.		276.79	34.82	46.60	41.12	94.16		8.64	226.32	3.	30.64	47.32	31.32	8.
Biskrupsgaards Avling				14,243.26													
pro 1816				2,565.44													
Gratificationer					312.73½												
Tiende og Pandglæbe Udgifter					912.2												
Stenofte Kirke					68												
Tordthylde						28.12		7.			15.46	10.32		3.		6.64	
Premier																	
Præmier, af Legater og Kapitaler, som ere anbragte i Bygninger		10,538.14	17,174.		4730.60	4479.95		1467.30	928.13		1475.41	2409.2		1166.34			1113.42
— af Kapitaler til Fattige, som ligge i Stiftelserne			13.75		92.40					534.79							
— af optagne Kapitaler for at dække Fattigvæsenets Underbalance	35,880.25½								388.12								
— af Perlestikker Møllers Legat	34.70½																
Legater af Sorensens			659.46½														
— af v. Østens			46.84														
— af Claudi Rosets																	
— af Perlestikker Møllers																	
— af Røisens																	
— af Brochs																	
— af Wilbers																	
— af gamle Legater for 1799	1,928.49½																
— af Jensen	10.37																
Summa	206,430.34	179,302.88½	87,732.4½	16,808.70	30746.27½	26997.81½	4457.89	7021.35½	6384.81	591.6½	6861.92	13,663.6½	529.85	9676.2	6719.59½	3757.45	449.4

Balance for Aaret 1817.

	Indtægter.	Udgifter.
	Rbdlr. p.	Rbdlr. p.
For det almindelige Fattigvæsen eller Byforsørgelsen	40,212.25½	206,430.34
— Almindelig Hospital	56,523.11	179,362.88½
— St. Hans Hospital paa Biskrupsgaard	58,168.33½	87,732.4½
— Biskrupsgaards Avling	20,988.69½	16,808.70
— Bartou Hospital	35,232.51	30,746.27½

Huus- Reparations- Udgifter	14.	0,499.59	1928.35	.	.	3730.54	3509.50	3500.	475.92	296.74	.	141.24	1341.56	1.48	83.48	117.30	188.33	19.64	
Inventarier og Inventariers Reparation	390.48	10,121.46	4051.57	.	.	293.64	166.88	243.74	475.92	296.74	.	141.24	1341.56	1.48	83.48	117.30	188.33	19.64	
Brandsfets Udgifter	1,030.16	9,257.52	3902.30	.	.	2071.32	687.84	779.94	721.46	678.28	.	787.48	2511.28	20.80	810.16	917.	394.80	35.04	
Belysnings Udgifter		2,184.64	610.48	.	.	195.72	181.8	58.36	289.16	327.64	.	307.8	597.24	4.	320.28	525.88	145.64		
Afgift til Bartou efter Resc. af 1784	8,250.			.	.						.								
Locums Renovation		59.		.	.	292.90	134.24		248.62	83.36	.	88.84	515.6	75.54	81.54	66.60	71.30	39.48	
Udgifter ved Vassen		2,094.32	696.72	.	.	74.1	390.42	37.56	40.80		.	9.80	192.36						
Ekorsteens Renovation		172.63		.	.	80.20	24.29	17.2	38.77		.	10.42	75.11	16.53	41.13	4.55	2.36	26.12	
For Contorsager	2,206.13	346.12	32.32	.	.	69.	40.48	8.32	28.88		.	33.20	212.82		55.58	41.48			
Skole Udgifter, for Skolesager			9.8	.	.		249.32		63.64		.	101.44	262.54		123.44	89.50	84.72		
Lærelon	375.	299.		.	.		1548.90		1708.64	2007.12	.	1583.51	3144.48		2503.37	2285.72	1993.42		
Medicinal-Udgifter, for Medicin, m. m.	5,534.28	16,936.68	1272.58	.	.	300.35	1.10				.								
Lægelon	4,512.48	5,129.27	1623.34	.	.	118.72	71.24				.								
For Communion, Brød og Vin		23.44	4.72	.	.	32.					.								
Assurancepremier		1,099.92		.	.	531.12	493.28		158.84	105.68	.	109.54	281.56					124.28	
Standede Udgifter	140.72	2,591.38	3024.9	.	.	168.92	110.38	20.39	50.92	8.	.		50.18	12.32		10.56	9.16	12.64	
Industrie- Udgifter		280.86	2975.94	.	.				33.82	146.56	.	2.48	202.16		241.5	25.72	12.88		
Statter og Afgifter				.	.		9.36			2.78	.	9.36	7.73½						
Leie Udgifter			22.48	.	.						.			384.34		1600.	800		
Fattigvæsenets Pensioner	2,223.2		367.93	.	.						.								
Sand, Kofte, Halm og Brevporto	388.	860.23	266.	.	.	276.79	34.82	46.60	41.12	94.16	.	8.64	226.32	3.	30.64	47.32	31.32	8.	
Bidstrupgaards Auling				.	.						.								
pro 1816				.	.	14,243.26					.								
Gratificationer				.	.						.								
Tjenste og Landgilde Afgifter				.	.	312.73½					.								
Tjenstefte Kirke				.	.	912.2					.								
Tordthylb				.	.	68					.								
Premier				.	.		28.12		7.		.	15.46	10.32		3.		6.64		
Legater, af Legater og Kapitaler, som ere anbragte i Bygninger		10,538.14	17,174.	.	.	4730.60	4479.95		1467.30	928.13	.	1475.41	2409.7		1166.34			1113.42	
— af Kapitaler til Fattige, som ligge i Stiftelserne			13.75	.	.	92.20					.								
— af optagne Kapitaler for at dække Fattigvæsenets Underbalance	35,880.25½			.	.					388.12	.								
— af Perlestickere Møllers Legat				.	.						.								
Legaterne af Sorensens	34.72½		659.46½	.	.						.								
— af v. Niens			46.84	.	.						.								
— af Claudi Rosets				.	.						.								
— af Perlestickere Møllers				.	.						.								
— af Riisens				.	.						.								
— af Brochs				.	.						.								
— af Wilbers				.	.						.								
— af gamle Legater for 1799	1,928.49½			.	.						.								
— af Jensens	10.37			.	.						.								
Summa	206,430.34	179,302.88½	87,732.4½	.	.	16,808.70	30,746.27½	26,997.81½	4457.89	7021.35½	6384.81	591.6½	6861.92	13,663.6½	529.85	9676.2	6719.59½	3757.45	449.4

Balance for Aaret 1817.

	Indtægter.	Udgifter.
	Rbbdr. R.	Rbbdr. R.
For det almindelige Fattigvæsen eller Byforsørgelsen	140,212.25½	206,430.34
— Almindelig Hospital	56,523.11	179,362.88½
— St. Hans Hospital paa Bidstrupgaard	58,168.33½	87,732.4½
— Bidstrupgaards Auling	20,988.69½	16,808.70
— Bartou Hospital	35,232.51	30,746.27½
— Dyfostringshuset	24,137.37	26,997.81½
— det militaire Depot	3,036.77	4,457.89
— Frue Sogns Arbeids-Anstalt og Skole	2,558.36	7,021.35½
— Nicolai Sogns Arbeids-Anstalt og Skole	2,898.81	6,384.81
— Helligesteds Sogns Arbeids-Anstalt	591.6½	591.6½
— Trinitatis Sogns Arbeids-Anstalt og Skole	1,340.32½	6,861.92
— Treftereds Sogns Arbeids-Anstalt og Skole	1,711.69½	13,663.6½
— Holmens Sogns Arbeids-Anstalt	152.41½	529.85
— Garnisens Sogns Arbeids-Anstalt og Skole	1,432.62	9,676.2
— Bredgadens Drengeskole	127.1	6,719.59½
— Bredgadens Pigeskole	1,062.48	3,757.45
— Abel Entrepres Hospital	2,387.55	4,494.49
	352,561.65½	612,235.89
Underbalance for Aaret 1817	259,674.23½	
	612,235.89	

Nota. Til Underbalance Sum tilgaaer:
a) Bartou Hospitals Overflud, som det til sine Udgifter i Aaret 1818 behøve 4486 Rbbdr. 23½ R.
b) Bidstrupgaards Aulings Overflud, som henhørende til Afkrivning, paa den Capital Gaarden er indkjøbt for 4179 — 95½ R.
Derimod afgaaer i Underbalance Sum:
i alt 8666 Rbbdr. 23 R.
Dyfostringshusets Underbalance, som afholdes af denne Stiftelses Beholdning for Aaret 1816 . . . 2860 — 44½ R.
Sagen 5805 Rbbdr. 74½ R.

Den netto Underbalance for Aaret 1817 bliver derefter 265,480 Rbbdr. 2 R. 2.

Litr. B.

T a b e l,

n viser af hvilke Aarsager 464 Almisenummere
ere udstede i 1817.

Udstedelses Aarsager.	Enkelte Fattige.	Familier.	Pleie- Born.	Lid- sams- men.
Udsvalb	86	16	10	112
stermaal	2	11	.	13
nsfirmation	19	68	87
idlaggelse i almindelig eller St. Hans Hospital	63	8	1	72
idlaggelse i andre milde Stiftelser	17	3	.	20
itagelse til egen Forsørgelse af Private	4	5	19	28
yrnenes Fratagelse ifølge Planens §. 139	3	.	3
stættelse i militair Tjeneste rtreist eller Desertion	18	8	5	26
dsættelse i Forbedrings- huset	1	.	1
ia eget Forklangende	20	5	.	25
om ikke længere trængende yrnenes Aflevering til Forældrene	14	18	.	32
egjært sig udstedt for ikke at underkaste sig Fattig- væsenets Realer	3	2	.	5
egjært at udstedes for ikke at indlægges i en Stiftelse	4	.	.	4
	231	97	136	464

Tabel over Naturalforpleiningen i Bøen, i Arbejdshusene og i Skolerne.

	Grost Brød.						Rabportioner.				
	Til Kvieslemmer.		Til Uindfrevne.		Til Sto- lerne til Middags- Mad a 5 Pd.	Til Hus- vilde a 5 Pd.	Flint Brød til Egge.	Paa Sto- lerne.	Til Ar- beids- huus- lemmer.	Til So- ge og Uind- frevne.	Til Hus- vilde.
	Brød in natura a 5 Pd.	Brød hvorfor er givet Penge a 5 Pd.	Brød in natura a 5 Pd.	Brød hvor- for er givet Penge a 5 Pd.							
Fra Frue Arbejds- huus til 1ste og 2det Ho- veddistrikt, samt Frue Skole	16,477½	.	603½	.	889½	.	41	13,906	33,485	1608	.
Fra Trinitatis Ar- bejdshuus til 3die Hoveddistrikt, samt Trinitatis Skole	7,430½	.	1283	.	223	.	.	3122	12,113	.	.
Fra Nicolai Arbejds- huus til 4de og 5te Ho- veddistrikt, samt Nicolai Skole	9,707	41	399	.	1061	.	20	16,087	15,514	791	.
Fra Dpfostningshuset til 6te, 7de, 8de, 9de og 10de Ho- veddistrikt, samt Bredgadenes Dreng- ge og Pige Skole	44,939½	880½	2325	.	2677	.	1220	33,475	.	3674	.
Fra Frelseres Ar- bejdshuus til 11te og 12te Ho- veddistrikt, Frelse- res Dreng- og Pige Skole, samt de Husvilde	25,493	315	1216½	32	1534	8218½	398	30,570	26,824	7271	39,214
Fra Garnisons Ar- bejdshuus til Bespisningen paa Garnisons Skole	4914	.	.	21,969	.	.	.
Summa	104,047½	1230½	5827	32	11,298½	8,218½	5265	119,129	87,936	13,344	39,214

T a b e l

over den Undersøttelse og Forpleining, som i Aaret 1817 er givet de i Krefseres Arbeidshuus indtagne Huusvilde.

Maaned.	Per- soner- nes Antal	Mad- por- tioner.	Brød.		For Medicin etc.	For Sæ- be, Svovl og Con- toirsager.	For Sengen- halm og andre blandede Ud- gifter.	Arbeids- Fortjeneste.	
			Pund.	Pris for Pb.				Rbdlr.	Sk.
Januar	232	5478	5478	10 $\frac{1}{2}$	599.15	120.34	18. 4	59. 4	58. 29
Februar	213	4176	4176	11 $\frac{1}{2}$	500.24	117.92	24. 68	77. 40	49. 50
Marts	165	3928	3928	12	491. 5	145.20	26. 56	29. 48	40. 6
April	153	3567	3567	12	445.84	126.63	25. 64	21. 5	31. 5
Mai	163	2469	2469	11 $\frac{1}{2}$	295.73 $\frac{1}{2}$	105.71	23. 88	64. 56	21. 22
Juni	179	2761	2761	10	287.58	72.15	24. 44	54. 92	16. 5
Juli	190	3175	3175	9 $\frac{1}{2}$	314.18 $\frac{1}{2}$	93. 3	29. 72	70. 32	25. 64
August	145	2678	2602	9 $\frac{1}{2}$	277.27	74.52	13. 52	41. 48	8. 11
September	118	2051	2139	9 $\frac{1}{2}$	211.64 $\frac{1}{2}$	60.57	22. 8	29. 8	46. 19
October	144	2563	2782	8 $\frac{1}{2}$	246.31	60.40	27. 25	45. 16	27. 60
November	168	2925	3396	7	247.60	87.27	4. 56	67. 32	64. 27
December	165	3448	4420	7	322.28	130.18	9. 16	83. 16	21. 73
Summa	39.214	41.093			4239. 3 $\frac{1}{2}$	1.194.62	249.73	643. 8	409. 73

Almindelig Oversigt.

39.214 Madportioner, beregnet til 7 Sk. efter hele Aarets Middelpriiser	2859 Rbdlr. 2 Sk. 2 Sk.
41.093 Pb. Brød efter enhver Maanedes virkelige Pris	4239 — — — 3 $\frac{1}{2}$ Sk.
For Medicin fra Fattigvæsenets Dispensations Anstalt	1194 — — — 4 Sk.
For Sæbe, Svovl, Contoirsager	249 — — — 9 Sk.
For Sengenhalme og andre blandede Udgifter	643 — — — 8 Sk.
8 Favne Brænde tildeelt til Badning	256 — — — 8 Sk.
Lønning og Gratification for Tilspæet	355 — — — 8 Sk.
Summa	9798 Rbdlr. 2 Sk. 1 $\frac{1}{2}$ Sk.
Heri afgaar de Huusvildes Arbeidsfortjeneste	409 — — — 9 Sk.
Fattigvæsenets Udgift bliver altsaa	9388 Rbdlr. 2 Sk. 3 $\frac{1}{2}$ Sk.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigst Priortestium.

No. 33. Den 27de Juni 1818.

Troft i det Kongl. Højskoleh. Bogtrykkeri af E. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Mourad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Forgivning.

I Folge Hs. Majestæts allernaadigste Befaling har Cancelliet nedlagt allerunderdanigst Førestilling om en nærmere Bestemmelse i Forordningen af 27de Septbr. 1799, forsaavidt denne angaaer Skrifter, der ere fornærmelige for fremmede Staters Regentere.

Bemeldte Forordnings §. 8, sætter alvorlig Straf for den, der fornærmer fremmede i Beskab med Danmark levende Magter, enten 1) ved at laste og forhaane de regjerende Personer, eller 2) uden at nævne sin Hjemmet, at tillægge saadanne Regjeringer uretfærdige og skammelige Handlinger. Den allernaadigste Resolution af 4de Decbr. næstseet §. 5 viser tillige, at Politimesteren i lige Tilfælde, er beføjet til at søge Beviis for den ovgivne Hjemmets

Lilværelse, og at standse Skriftets Udsalg indtil Hjemmelen bliver beviisliggjort, eller nærmere Forholdsordre erhvervet.

Forfaavidt denne Lovgivning tilstæder Forfatteren at paaberaabe sig Hjemmel, for derved at undgaae Straf for Skriftets Indhold, kunde det egentlig kun antages, at der sigtedes til det sidste i Forordningens §. 8 nævnte Tilfælde. De Ord "uden at nævne sin Hjemmel," kunne efter deres Forbindelse, aldeles ikke henføres til det første Alternativ, ligesom det og i sig selv er usandsynligt, at Lovgiveren skulde tage Hensyn til paaberaabt Hjemmel for den Forfatter, der fremfører forhaanende Uttringer om fremmede Regjeringer, hvilket han maatte vide at være utilbørligt, uagtet en anden Forfatter maatte have gjort det for ham. Det forstaaer sig derhos, at den Forfatter, der, i at fortælle Facta, som en fremmed Regjering skal have foretaget sig, tillige tillader sig forhaanende Domme over disse Handlinger, forsaavidt er i det Prædicat, at laste og forhaane fremmede Regentere, og altsaa, efter den anførte Fortolkning, ikke kan med Rette paastyde nogen Hjemmel.

Men, saa meget end denne Fortolkning har for sig baade i Ordernes Construction, og i selve Sagens Natur, var det dog tvivlsom, om den kunde gjøres gjeldende ved Domstolene, naar der sees hen til Forordningens §. 24. Denne §. har nemlig forbudt, at oversættes i det

danske Sprog noget Skrift, som indeholder Forbry-
 delser mod Forordningens §§. 1. 2. 3. 4. 5. og 9.
 Da her §. 8 aldeles er forbigaaet, synes det at være
 en Følge, at en Oversætter ikke skal staae til Ansvar
 for Skrifter, der stride mod oftemeldte §. Maa skee et
 Lovgiveren herved gaaet ud fra den Forudsætning, at
 en Oversættelse blot kan betragtes som en Beretning om
 hvad en Forfatter i et andet Sprog har sagt, uden at
 Oversætteren gjør donnes Mening og Domme til sine.
 Men, ligesom det i det foregaaende er bemærket, at
 Forordningens §. 8, ved at indskrænke Forfatterens
 Udgang til at frie sig ved at nævne og beviisliggjøre
 sin Hjemmel, til det ene af de sammesteds nævnte
 Tilfælde, har, som det synes, erkjendt en anden Grund-
 sætning, saaledes kan det ikke, efter almindelige Retts-
 grundfættninger, med Føje nægtes, at den Forfatter,
 der af en Anden optager noget, som i og for sig er
 fornærmeligt, gjør sig medskyldig i Fornærmelsen.
 Saavel den Agtelse, der skyldes fremmede Regentere,
 som og den Omhu, hvortil enhver god Borger
 maa vogte sig for hvad, der kunde bringe hans Fædre-
 neland i ubehagelige Forhold til fremmede Stater,
 gjør det altsaa til Pligt for enhver dansk Forfatter,
 at afholde sig fra at udbrede hvad utåbørligt der
 af andre maatte være sagt om fremmede Regjeringer.

Det har nu allerede de allernaadigste i Reskrip-
 tet af 10de og 13de Januar 1807 befalt at standse

Forhandlingen og Uddelingen af ethvert periodisk Blyd eller Skrift, som indeholder noget Fornærmende for en fremmed Regjering uden Hensyn til den Hjemmel, der maatte paastyles. Disse Reskripter, der ikke ved offentlig Bekjendtgjørelse ere bragte til hver Mandes Kundskab, men blot ere meddelte Vurighederne som Forholdsregler, hvorefter de skulde rette sig, kunne imidlertid ikke paaberaabes mod en Forfatter, der tiltales for sit Skrift. Og skøndt de, i Forbindelse med det strenge Politieopsyn, som Lovgivningen har anordnet med alle literære Producter, der ere under 24 Aar, i Almindelighed ville forebygge, at noget for fremmede Regjeringer fornærmeligt kommer ud, saa er Tilfældet dog ikke derved gjort umueligt.

Canc. fandt derfor ingen Betænkelighed, ved at der tillagdes Forordningen af 27de Septbr. 1799 §§. 8 og 24 den nærmere Bestemmelse, at ingen Hjemmel kan befrie den Forfatter eller Oversætter, der fremsører forhaanende eller utilbørlige Udtryk mod fremmede Regentere, for Straf og Ansvar. Og da Hs. Majestæt allernaadigst bifaldt denne Cancelliets allerunderdanigste Indstilling, saa udgik under 10de dennes en Placat af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, ic. ic. Gjøre vitterligt: at Vi, til nærmere Bestemmelse af de i Forordningen af 27de Septbr. 1799 foreskrevne Regler med Hensyn

til Skrifter, som ere fornærmelige for fremmede Staters Regentere, allernaadigst ville have fastsat: At den, der lader noget trykke, som indeholder forhaanende eller utilbørlige Ytringer om fremmede, i Venfkab med Os levende, Regentere, ikke skal kunne undskylde sig med den Omstændighed, at det Fornærmende er taget af et andet Skrift eller Blad, men at han, endskjøndt dette maatte være Tilfældet, ligesuldt skal drages til Ansvar og Undgjeldelse, som om han selv fra først af havde fremført hine fornærmelige Ublasdelse.

Hvorefter alle Vedkommende *cc. cc.*

I Anledning af en Ansøgning fra Etasbye Byemænd i Odense Amt, om at vorde godtgjorte Omkostningerne ved Istandsættelsen af en Sprøyte, som disse paa egen Bekostning havde anskaffet sig, for dem Skade, samme havde taget ved den paa Hovedgaardens Billeshaage i afvigte Efteraar indtrufne Ildbrand, bragte Amtmanden i Forslag, at slike Bekostninger af Almindelighed maatte godtgjøres af det Amt, hvort Sprøytten var hjemmehørende, paa samme Maade, som Delinquent- og andre offentlige Udgifter. Som Grunde herfor blev anført, at endskjøndt den 14de og 28de §. i Forordningen angaaende Brandvæsenet paa Landet i Danmark af 29de Febr. 1792 paalægger enhver, selv at vedligeholde og istandsætte sine

ogne Brandredskaber, syntes dog dette allerede at kunne forstaaes om saadanne, hvormed Vedkommende efter Brand. Forordningens 13de §. og Anordningen af 27de Marts 1793 burde være forsynede; hvis deris mod en lige Regel antoges i Henseende til Istands Tættelsen af de Sprøtter, som Landboerne, uden dets til at være forpligtede, anskaffede sig, vilde saadant gjøre dem mindre redbonne baade til at betale slige Brandredskaber og til dermed at hjælpe andre; ligesom det og syntes ubilligt, at de selv skulle bære saadanne Omkostninger, naar Glæden var bevirket ved Sprøttens Brag paa et fremmed Sted.

Da Cancelliet ansaae dette Forslag for gavnligt, tilfrem man de Deputerede for Finansens, om der fra sammes Side maatte findes noget ved dets Tværtsættelse at erindre, hvilke tilbagemeldte, at de med Cancelliet maatte anse samme saavel billigt som nyttigt.

Med derefter allerunderdanigst at forelægge Hs. Majestæt denne Sag, bemærkede Cancelliet at der ved samme Leilighed, da Brandvæsenets Behørige Organisation forudsætter Kundskab om, hvilke Slutningsredskaber man i paakommende Tilfælde fra ethvert Sted kan gjøre Regning paa, formeentligen burde tages en Bestemmelse for, hvorvidt slige frivilligen anskaffede Sprøtter igjen kunde nedlægges, hvilket Spørgsmaals Besvarelse Cancelliet maatte anse for saa meget mere vigtigt, som man

i foregaaende Aar havde approberet en for gammel Kjøbenhavns Amt udkastet Plan til en ubførligere og virksommere Organisation af Brandvæsenet i bedste Distrikt end den, som i Medhold af den gjældende Brandvæsens Anordning for Landet af 29de Febr. 1792 ligesvem kunde iværksættes, hvilken Plan i det Hele er beregnet paa Antallet af de nuværende Sprøyer i gamle Kjøbenhavns Amt, hvoraf den største Deel, dels af Communer og dels fornemmeligen af Fabrikejere, paa egen Bekostning frivilligen ere anskaffede; og følgerigen den eengang i Medhold af dette Forslag indførte Regulering af Brandvæsenet aldeløs vilde forseile sit Djemed, saakremt det stod i vedkommende Ejeres Magt vilkaarligen at nedlægge de frivilligen bekostede Sprøyer.

Mod en saadan Nedlæggelse fandtes imidlertid i den gjældende Lovgivning intet udtrykkeligt Forbud; thi vel medførte saavel Sagens Natur som Analogien af den 12te §. i Brandvæsens Anordningen for Landet i Danmark af 29de Febr. 1792, at Ejere af frivilligen anskaffede Sprøyer dermed burde komme til Hjelp i Tilfælde af Ildbrand paa et fremmed Sted, hvilket bemeldte Anordnings 22de §. desuden udtrykkeligen fastsætter, hvoraf igjen fulgte, at vedkommende Auctoritet, med Hensyn til Brandvæsenet maatte kunne gjøre Regning paa slige Slutningsredskabers Bistand, og at altsaa saadanne Sprøyer, saalænge de ikke vare neblagte, i Henseende til deres

Bedligelsheds og vedvarende Brugbarhed maatte være Brandvæsenets Tilsyn underordnede; men saalænge der intet udtrykkeligt Forbud var mod deres Medlæggelse, kunde saadant, naar ikkun vedkommende Dyrighed derom blev undetrettet, betragtet neppe antages at være formeent, efterdi det var en Følge af, Sagens Natur, at man efter Godtbekjendende maatte kunne stille sig ved Sikkerhedsredskaber, som man af egen Drist og paa egen Bekostning havde anskaffet sig, uden at den store Sikkerhed Egnens øvrige Beboere, saalænge Sprøytten endnu var i Ejernes Besiddelse, derved havde havt, kunde give disse en Ret til at fordrø, fremdeles paa Ejernes Bekostning at nyde samme.

Med Hensyn til de foranstørte Grunde, androg Cancelliet derfor paa, at det maatte blive fastsat som Regel, at Sprøytter, som enten vare eller heretter blive anskaffede af andre, end dem, som i Følge den 13de §. i Anordningen ang. Brandvæsenet paa Landet dertil være pligtige, fremdeles burde betragtes som et Inventarium til Stedet, og ikke derfra maatte adskilles eller igjen nedlægges. Dette troede man saa meget mere allerunderdanigst at kunne tilraade, som det er det sieldneste Tilfælde, at den, som har anskaffet et saa bekosteligt Sikkerhedsredskab, selv igjen nedlægger samme, men dette i Almindelighed skeer af senere Ejere, der ikke ville bære den Byrde, som er forbundet med et saadant Brandredskabs

Vedligeholdelse. En saadan Bestemmelse vilde ogsaa være aldeles analog med, hvad Brandvæsens, Anordningens 12te §. fastsætter i Henseende til Vandstæder, der, fra den Tid, de ere anskaffede, stedse skulle vedligeholdes.

Da Omstændighederne imidlertid kunde være saadanne, at der med Grund intet kunde have imod en saadan Sprøytes Nedlæggelse, efterdi dens Uffavn ikke vilde føles i Egnen, og Billighed i enkelte Tilfælde, endog under andre Omstændigheder, kunde tale for, at bevilge samme, naar for Ex. Eiendommen senere ved partiel Salg eller paa anden Maade var bleven saa betydeligen forringet, at Sprøytens Vedligeholdelse maatte ansees for en usforholdsmæssig Byrde, formeente Cancelliet, at Forbudet burde gives den nærmere Bestemmelse, at det dog maatte være tilladt at nedlægge en frivilligen anskaffet Sprøyte, naar Over-Dorigheden dertil gav sin Tilladelse, i hvilket Tilfælde det maatte paaligge Over-Dorigheden, naar Nedlæggelsen var bevilget, derom at gjøre Indberetning til Cancelliet, med Forestilling, hvorevidt det ansaes gavnligt, i den nedlagte Sprøytes Sted at anskaffe en ny, samt hvilken Commune i saa Fald denns Byrde kunde paalægges; hvorefter Cancelliet, i Overensstemmelse med Brandvæsens Anordningens 13de §., nærmere havde at regulere det Fornødne.

Det kunde det ikke nægtes, at ~~en~~ eller anden Landboer, der maatte have Lyst og Evne til, paa egen

Bekostning, at anskaffe en Sprøyte ved sin Eiendom mueligen, naar det blev gjort til Pligt for ham selv at vedligeholde samme, derved kunde lade sig afskrække fra dette for det Almindelige gavnlige Foretagende; men herved bemærkedes, deels, at et Brandvæsen, naar det skulde kunne vedbørligen reguleret maatte være bedre tjent med et mindre Antal Sprøyter, hvorpaa man med fuldkommen Sikkerhed kunde gjøre Regning, end med et større, der var undergivet jævnlige og vilkaarlige Afverlinger, deels, at det sigt veligen med Gøie kunde antages, at der af et saadan Forbud, naar Nedlæggelsen, hvor Omstændighedern maatte tale for den, kunde tillades, og der tillig aabnedes vedkommende Eiere Udfigt til, at erhold Omkostningerne ved Sprøytens Istandsættelse for der Skade, som den maatte tage ved Brug paa et fremmed Sted, erstattede, ikke kunde være nogen for det almindelige Sikkerhed skadelig Folge at befrygte, der kunde antages at overveie det Onde, som var et nødvendig Folge af, at have et, Privates Vilkaarlighed, underkastet Brandvæsen.

Hvad endeligen de Landboere angik, som for Tiden maatte være i Besiddelse af Sprøyter, som de ikke ere pligtige at have, da er det vel paa den eene Side disse en Byrde, naar det nu paalægges dem som Pligt, fremdeles at vedligeholde disse Brandredskaber; men foruden at dette er til det Heles Vel, saa er det disse Eiere og paa den anden Side til en ikke ubetyd-

delig Rettelse, at Reparations- Omkostninger, der Kundom kunne være anseelige, nu ikke længere, som forhen, ene falde dem selv til Byrde; og hvor Dur- stændighederne maatte tale for, at bevilge en Eier at nedlægge en saadan Sprøyte, kunde denne Tilladelse og for Fremtiden ventes.

I Overensstemmelse med disse Betragtninger indstillede Cancelliet derfor allerunderdanigst: 1) at Sprøyter med Tilbør, som ere eller herefter maatte vorde anskaffede af andre Landboere, end dem, som i Folge den 13de §. i Brandvæsens Anordningen for Landet i Danmark af 29de Febr. 1792 dertil ere pligtige, fremdeles vedbørligen skulle vedligeholdes og betragtes som et Inventarium til Stedet, saa at de hverken maatte nedlægges eller bortsolges fra Stedet, uden Over- Hvirighedens dertil meddeelte Tilladelse. 2) At Over- Hvirigheden, naar den af Omstændighederne, enten fordi Sprøytens Nedlæggelse i det Hele ansaaes for ufladelig, eller dog med Hensyn til Eiers Evne billig, maatte finde sig besøiet til at meddele en saadan Tilladelse, derefter strax burde gjøre Indberetning til Cancelliet, med Forestilling, hvorvidt det, med Hensyn til Egnens Fornødenhed og Beboer- nes Evne, kunde anses gavnligt, i den nedlagte Sprøytes Sted at anskaffe en ny, og hvilken Commune i saa Fald denne Byrde burde paalægges. 3) At, naar frivilligen anskaffede Sprøyter ved Brug paa et fremmed Sted tage Skade, Omkostningerne med sam-

mes Tilandsættelse da maatte foranstattes godtgjort ved Repartition paa det Amt, hvori Spreyten da hjemmehørende, paa samme Maade, som Delingven og andre offentlige Udgifter udredes.

Da det derpaa behagede Hs. Majestæt, vel allerhøieste Resolution af 3die d. M., allernaadigst at bifalde denne Indstilling, udgik herom under 13de næstefter den fornødne Bekjendtgørelse.

Blandede Efterretninger.

Til Cancelliet var fra endeel Fiere af Fiskerqvaserne, der fare her paa Staden, indkommet Ansøgning om, at det i de ældre Anordninger grundede Forbud, som Placaten af 18de Marts 1761 indeholder mod, at Fiskerkonerne før Kl. 10 om Formiddagen maae indfinde sig paa bemeldte Qvaser for at kjøbe Fisk, maatte hæves. De anførte, som Grunde herfor, at da Fiskene maade hentes fra Fyen, Sjælland og Bornholm, hænder det sig ofte, at der tages betydeligt ved denne Fart, eftersom Modvind og andre tilfældende Umstændigheder mange Gange forsinké Qvasernes Ankomst her til Staden, saa længe indtil Fiskene ere døde, eller dog bedærvede, og at dette endnu oftere vilde være Tilfældet, naat det forommeldte Forbud skulde være i Kraft, fordi Fiskene, der af den lange Reise alt ere matte, ved denne Forhaling døe, til Skade saavel for Stadens Indvaanere, som for Qvaseførerne selv. Cancelliet fandt det og

ndspnligt, at det vilde være til Tab for Fiskevassers
 s Eiere og Brugere, naar de ei frit kunne affætte
 res Fiske til Fiskerløggerne, efterdi den hurtige Affæts-
 ng denne Varesort behøver, neppe kunde finde Sted,
 iat de umiddelbart skulde sælge Fiskene til Forbru-
 rne, og det saa meget mindre, som Mængden af
 sk, der dagligen ankommer, er saa forskjellig, at
 øgningen ikke kan indrettes efter denne Omstændig-
 d, som ikke kan være Forbrugerne bekendt; ligesom
 fiskerløggerne heller ikke betimelig nok kunne tilbringe
 Familier, som spise tidlig til Middag, Fiskene,
 at de først efter Kl. 10 maatte købe samme. Det
 iat derhos bemærkes, at hvis det er Fordeel for
 n, som bringe Fiskene hertil i Kvæser, at maatte
 ætte samme til Fiskerløggerne, uden at bindes ved
 i omhandlede Indskrænkning, saa maå denne Ind-
 ænkning og være til Skade for Byens Indvaanere
 for det Hele; thi den directe Fordeel, at faae
 skene nogle Skillinger bedre Kjob, som derved synes
 kunne opnaaes, vilde bortfalde, saasnart Bedkom-
 nde derved affrættedes fra at bringe Fisk i Kvæser
 Staden, og allsaa dette Næringemiddel vilde til-
 ebringes i mindre Forraad end ellers, hvilket endog
 de vilde paa andre Næringemidlers Veie, hvoraf
 en større Mængde vilde behøves.

Cancelliet indgik derfor med allerunderdanigst
 restilling, om at de, som i Fremtiden bringe Fisk
 Kvæser til Kjøbenhavn, maas affætte deres Vares

til hvem de ville, uden at være den Indskrænkning undergivne, før Kl. 10 om Formiddagen ei at maatt sælge til Fiskerierne; og Hs. Majestæt behaged ved alternaadigst Resolution af 3die d. M. at bifald Cancelliets Indstilling, hvorefter under 1ode næsteftedre desangaaende afgik til Kjøbenhavns Politie Directeur.

Da William Bacon Falcon er udnævnt til nordamerikansk Vice-Consul i Helsingør, og i denne Egenhed af Hs. Majestæt anerkjendt, saa er under 27de d. M. den fornødne Debre desangaaende udfærdiget af Comanden over Frederiksberg Amt.

Under 19de d. M. er Natumeentusikus F. C. Begning forundt Bevilling til i indværende Sommer at give offentlige Concerter i Provindserne i Danmark.

Pedigt Embede.

Under det danske Cancellie: Estvad og Rønbjerg: Sognekalde i Ribe Stift, 140 Rbdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 1ode Junii er Sognepræst for Lomerup Menighed, P. J. Latjær, befuldmægtiget til Sognepræst for Sværborg Menighed i Sjælland; Sognepræst for Bølster og Gibye Menigheder i Sjælland; til Sognepræst for Landerup

Menighed i bemeldte Fyen; Cand. theol. N. D. Rügou til Sognepræst for Ribe Menighed i Fyen. Den 12te, residerende Copellan til Frue Kirke i Aalborg, amt Sognepræst for Sønder Tranders Menighed, i Aalborg Stift, A. P. Meden, Ridder af Dannebrogen, til Sognepræst for Michaelis Kirke i Fredericia og Inneret (Errisøe) forhenværende Præst ved den danske Kirke i London, A. C. Kjærulf, til Sognepræst for Søeborg og Gillelde Menigheder i Sjælland; Sognepræst for Neuling og Sinding Menigheder i Ribe Stift, G. A. Schmidt, til Sognepræst for Lundsforlund og Gierløv Menigheder i Sjælland; forhenværende Adjunct ved den lærde Skole i Fredericia, Cand. theol. J. L. Buhl, til Sognepræst for Nørømme og Brisinge Menigheder i Ribe Stift.

Under det Slesvig - Holsten - Lauenborgske Cancellie: Den 30te Mai er Kjøbmand og deputeret Borger i Hadersleben, A. J. Jürgensen, beklædt til urnumerair Raadmand sammesteds. Den 2den Juni, Kjøbmand J. Petersen i Hufum til 4de Raadmand sammesteds. Den 6te, Justitsraad Hoppe udnævnt til Geheime - Finantsraad, med Rang med virkelige Statsraader. Den 9de, Archidiaconus P. A. Rehhoff Søndern beklædt til Præst i Brocker i Provstiet Sønderburg; hidtilværende Cantor i Petersdorf paa femern, J. C. Niese, til Compastor ved Christ. og Barnifonskirken i Rendsborg; Cand. theol. A. Lassen onfimeret som valgt Præst i Braderup. Den 13de,

hidtilværende Subrector ved den lærde Skole i Flensborg, J. B. Frise, til Rector ved den lærde Skole i Husum.

Under Rentekammeret: Den 19de Mai er Major og Landmaaler G. E. Theiss, Secondlieutenant ved det sjællandske Jægercorps, Landmaaler J. E. Smith, Landmaaler N. Juul, samt Kammerets Forst- og Jagtjunker og Premierlieutenant ved danske Livregiment, Landmaaler G. W. Greve af Spennick, udnævnte til Landinspecteuren. Under samme Dato ere til Landmaalere udnævnte Premierlieutenant A. J. Dinghuus, Secondlieutenant L. J. Anrestrup, Secondlieutenant ved Kejsers Regiment J. T. Røder, Secondlieutenant ved det sjællandske Jægercorps J. Smith, Secondlieutenant ved det sjællandske Jægercorps E. Holm, Hans Wilsgaard Hansen, Niels Mortensen, Rasmus Jørgen Rasmussen, Jørgen Carl Lütken, Sophilius Johannes Halle, Johan Jacob Aenstrop, Jacob Christian Baden, Anders Hauberg og Jeremias Lund. Den 26de, Proprietair Lars Lassen til Thimsgaard, som Landvæsens-Commisair i Ringkjøbing Amt, forundt Kammeraadsk Rang efter Rangforordningens 7de Klasse N. 2. Den 6te Juni, Syssemand for Strande Sysse i Sjølands Vester Amt, Krigscancellie-Secretair J. J. Bonnesen, udnævnt til Syssemand for Suesfeldnas Sysse i samme Amt. Den 15de, Exam. jur. L. S. Hansen til Copiist i Rentekammerets jydsk og sølandske Landvæsens-Comptoir.

Collegial-Tidende.

Med kongelige allernaadigst Privilégium.

No. 34. Den 4de Juli 1818.

Trykt i det Kongl. Waisenh. Bogtrykkerie af E. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandø Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Efter at Freden i Aaret 1814 var gjenbunden, blev Forbrugen af Klæde, efter den ved militair Etablerne påafsatte Reduction betydeligen formindsket. Det blev derfor ved en allernaadigst udnævnt Commission uttersøgt, hvilken af de daværende militaire Klædefabriker nemlig, det saakaldte Guldhuusfabrik her i Staden, som virkede i Forbindelse med de her værende Straffe-Anstalter, eller de Usherødske Manufacturer, der ere indbeelte i 3de Værker, nemlig Brønsholmsdals Fabrik, Usherøds gamle og Usherøds nye Værk, hvilke ere beliggende tæt ved Hirschholm, fremdeles burde beholdes. Som Resultat af disse Undersøgelser blev det allernaadigst besluttet, at de Usherødske Manufacturer skulde beholdes, og at den saakaldte Guldhuusfabrik heri Staden skulde nedlægges.

Til den Plan, hvorefter disse Klæde drives, hørte det ogsaa, at udvide Fabrikkerne i den Grad, at de ikke blot tilvirkede alle de Ulde-Varer, som Søe- og Land-Etaten behøvede, men tillige producerede Klæder til Salg. Men den siden indtrufne ugunstige Periode for de private Klæde-Manufacturer havde ogsaa mærkelig Indflydelse paa de militaire Fabrikers oekonomiske Forfatning. Dette foranledigede det kongelige General-Commissariats-Collegium til allers underdanigst at anbrage paa, at en Commission maatte nedsættes for at undersøge bemeldte Fabrikers Tilstand og gjøre Forslag til deres Indskrænkning. Under 23de Novbr. 1817 blev denne Commission allers naadigst udnævnt, bestaaende af Kammerherre, Oberst v. Romer, Inspecteur over Infanteriet og de lette Tropper, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, Etatsraad og Deputeret i det flensborgske Cancellie, Bertelsen, Ridder af Dannebrogen, Etatsraad og Finants-Deputeret Collin, Ridder af Dannebrogen, General-Krigs-Commissair og Deputeret i det kongelige General-Commissariats-Collegium, Reimer, og Commerceraad og Revisor Petersen. Commissionen indgav sine Forslage under 11te April 1818, hvilke i det væsentligste gik ud paa at indskrænke Værkerne efter hvad Militair-Etaterne aarligen behøve af fint, mindre fint og ordinært Klæde, og aldeles at ophøre med Tilvirkningen af Klæde til Salg, at overdrage Fabricationen af Veier,

Dækkener og Slavelæber til Tugt, Rask og Forbedringshuset, hvor denne Tilvirkning efter sin Natur meest passende kan og bør besejres, og endeligen at forandre og indskrænke Bestyrelsesmaaden, som vilde blive for trykkende for Anlægget. Hs. Majestæt behagede derefter under 19de s. M. allernaadigst at bifalde Commissionens Forslag, og i Naade og med Bortpenge at entlebige efternævnte Embedsmænd og Betjente: 1ste Directeur General. Krigs-Commisair Herbst, Ridder af Dannebrogen; 2den Directeur Justitsraad Schmidt; 3die Directeur Justitsraad Lavætz; Hoved-Casseren Krigsraad Lumholtz, Casserer og Bogholder Commerceraad Suhr, Bogholder og Correspondence-Chef, Commerce-Secretair Platou, Fuldmægtig Møller, Assistenterne Hiltcher og Lebel, Fabrikørerne Philip Wetbach og Steuer, Overkjøerremester Froberg, Bygnings-Inspecteur, Over-Krigs-Commisair Friis, og Contoirbud Schmidt, hvorhos det tillige allernaadigst blev paalagt Commissionen i et Aar at føre Overbestyrelsen af den hele militaire Klædeforfærdigelse med alt hvad dertil hører, og umiddelbar at henvende sig til Hs. Majestæt om de Beslæmmelser, som, i Henseende til Udførelsen deraf, maatte findes fornødne.

Fra et Handelshuus her i Staden er til Cancelliet indkommet Andragende om, at der af Wiin-

Handlernes Oibermænd er gjort Protest imod en Auction, som for dets Regning skulde afholdes over et Partie Vine paa Foustager og i Kasser, paa Grund af, at der ei maatte udsælges mindre ad Gangen end Indholdet af et Drehoed, hvorhos bemeldte Handelshuus har anholdt om Bestemmelse for, hvorvidt det var utilkabeligt, at bortselge ved Auction sine Vine i Kasser.

Cancelliet svarede herpaa den 6te s. M. at Forsordningen af 4de August 1742, §. 10, tillader de den Tid værende uindskrevne Grosferere at sælge sine Vine i Kister, Kasser og Kurve, og at denne Frihed altsaa efter Forsordningen af 23de April 1817 §. 9, nu tilkommer Grosfererne, hvis Handelsret, efter dette Lovsted, bestemmes saaledes, at de ikkun maae sælge Været i saadanne Partier, som Commerce Forsordningen af 4de Aug. 1742, §. 10, omtaler. De specielle Bestemmelser, Forsordningen af 23de April 1817, §. 9, indeholder, gaae ene ud paa en Udvidelse af den Frihed, som, efter foransførte almindelige Regel, vilde tilkomme dem, og kan saavel, forsaavidt den handler om Vin, blot forstaaes saaledes, at de i alle Tilfælde kunne sælge enkelte Drehoeder af denne Artikel, uagtet Forsordningen af 4de August 1742, §. 10, ikke tilkød de uindskrevne Grosferere, at sælge visse Vine anderledes end i større Quantiteter, men ingentunde kan det antages, at Grosferere nu ikke anderledes end Drehoedvis skulde

Kunne forhandle de Wine, som de uindstrevne Grosferere efter Commerte Forordningen af 4de August 1742, §. 10, kunde forhandle i mindre Qvantiteter. Dette vilde aldeles stride mod Lovstedets Sammenhæng og Indhold, hvorefter alle sammes specielle Bestemmelser blot ere Undtagelser fra den Regel, at Grosferere ikke maae sælge deres Varer i mindre Paraller end de, der nævnes i Commerce-Forordningens §. 10, og allsaa ei i noget Tilfælde kunne medføre Indskrænkning i den Handelsfrihed, som der er tilstaaet.

Ved Rescript til Kjøbenhavns Magistrat af 12de S. M. er det allernaadigst fastsat:

- 1) at samtlige Lysesløbere i Kjøbenhavn maae imellem sig indbyrdes vælge en Formand, dog at saadant Valg bliver af Magistraten at approbere, samt at Tiden, i hvilken den Valgte skal være pligtig at fungere, ligeledes nærmere af Magistraten bliver at bestemme,
- 2) at den Formand, der saaledes vælges, skal være forpligtet til at holde en Fortegnelse over alle Lysesløbere og deres Bopæle, meddele de Oplysninger, som af Vorigheden maatte forlanges, og udføre hvad der af denne maatte paalægges ham med Hensyn til forommeldte Næringsbrugere, samt i Forening med en af disse, udstæde Attest om, at de, der herefter ville vinde Borgerkab som Lysesløbere, dertil ere qualificerede.

I Anledning af Placaten af 25de Marts 1813 er opkøst det Spørgsmaal: om Soldatens Tjenestetid skal regnes fra den Tid, Recruterne ere beordrede at møde ved Regimenterne eller Corpsene, eller fra den Tid, de virkelig møde, da det ofte finder Sted, at de formedelst Sygdom eller andre Omstændigheder ikke møde paa den dertil bestemte Dag. Efter et Cancelliet herom havde corresponderet med det Kongelige General-Commissariats-Collegium, er det bleven bestemt, at Tjenestetiden bliver at beregne fra den Tid, Recruterne virkelig møde; dog bliver herved at iagttage, at naar en Recrut møder saa saa Dage senere, end han er beordret, at han besuagtet bliver fuldkommen dannet i Exerceerskolen tilfjæmmede de svære Recruter, der ere mødte paa den befalede Dag, bliver hans Tjenestetid at beregne ligemed disse Recruters. Herom er under 23de Juni fra det danske Cancellie udfærdiget Circulaire-Skrivelse til samtlige Amtmænd samt Land- og Søkrigscommissaire i Danmark.

Da det var nødvendigt, at en nye Skole blev opført i Drosselbjerg Bye, og der i denne Anledning var afholdet frugtesløs Licitation, lod Justitsraad von Deurs til Bodstrupgaard, i Foraaret 1817 for egen Regning opføre tvende dertil passende Bygninger, som i October samme Aar ved en løbformelig

Forretning bleve deklærede forsvarlige og taxerede til Summa 1764 Rbdlr. N. V. For at fremme Skolesunderviisningen tilbød han den friske Afkøbet af disse Bygninger, indtil det blev afgjort, hvorledes Betalingen derfor skulde udredes; og for at formindskke Byrden, har han først udsat Betalings-Terminerne til 1ste Juni og 1ste Decbr. 1818; og nu, endog overdraget disse Bygninger med et dertil hertagte Vænge af omtrent 6 Skp. Land som Drøsselsbjerg Sogns fuldkomne Ejendom, uden derfor at forlange eller ville modtage nogen Godtgjørelse.

Cancelliet har modtaget en Forestilling angaaende hvorvidt det kan tillades en Skolecommissions Medlemmer at sende andre i deres Sted til Commissionens Møder, og om Commissionens Formand behøver at meddele Udskrifter af Deliberations-Protocollen til andre end til Højheden og efter dens Forlangende? Herpaa har Collegiet svaret, at det maa være Skolepatronerne tilladt at lade de Forvaltere eller Fuldmægtige, som bestyre det paagjeldende Gods, møde for sig i Skolecommissionen, naar de skriftligen have anmeldt for den, hvem de saaledes authorisere til at iagttage deres Functioner, og at Skolecommissionens Medlemmer ikke ere berettigede til at forlange, at Sognepræsten skal meddele dem Udskrifter af Forhandlings-Protocollen, men at de kunne, saavel i

Commissions-Samlingerne, som hos Sognepræsten, paa Forlangende, erholde Protocollen til Eftersyn, og da paa Stedet selv, tage Udskrift af hvad de agte fornødent.

Den 9de Juni er det allernaadigst påalagt Amtsmand Johannsen i Haberlev at indtræde i Ansættelses-Commissionen for dette Amt i den afgangne Kammerherre v. Ahlfeldts Sted.

Befordringer og Afgang.

Under Rentekammeret: Den 6te Juni er det allernaadigst tilladt den under 24de Martz d. A. til Amtskriver i Lauenborg udnævnte Amtskriver Voigt i Schwarzenbeck at forblive i dette sit hidtil havte Embede. Den 12te, Oberstlieutenant G. v. Raup, Forst- og Jagtjunker, Oberförster C. v. Warnstedt, og Kammerjunker, Oberförster G. F. W. v. Bülow, udnævnte til Hofjægermestere; Huskulant ved den holsten-lauenborgske Overret, H. N. G. Mechtenburg, til Kammerjunker.

Rettelser:

- B Collegial-Libenden No. 30 — 32.
 S. 430, Linie 2, læs: 81,734 Rddlr. 91 h. R. S.
 S. 432, Linie 2, læs: 86 for 36.
 S. 436, næstsidste Linie mangler Tallet 1626.

General Tabel

over

Agtevieste, fødte og Døde i Kirkeåret 1817,
i Kongeriget Danmark.

Sted.	Agtevieste Par.	Født.				Døde.																				Summe af begge Sten.	Summe af alle Sted.	Dødfødt.				
		Mænd.	Kvinder.	Summe.	Mænd.										Kvinder.										Mænd.			Kvinder.	Summe.			
					fra 0 til 10	10 20	20 30	30 40	40 50	50 60	60 70	70 80	80 90	90 100	100 og derover	Summe.	fra 0 til 10	10 20	20 30	30 40	40 50	50 60	60 70	70 80						80 90	90 100	100 og derover
København	811	1238	1158	2396	663	601	33	132	154	195	125	136	91	22	3	1002	478	45	84	115	101	119	134	109	41	7	1305	2907	152	88	77	165
Sjællands Stift	1678	4809	4565	9374	518	1191	128	128	143	187	255	379	372	150	19	2954	1046	123	140	158	171	207	320	351	144	21	2683	5637	4255	196	146	342
Folland og Falsters Stift	607	986	998	1984	127	240	19	29	34	45	49	66	56	18	4	560	176	15	22	41	43	44	74	69	30	1	516	1076	1035	41	30	71
Fyens Stift	1398	2518	2399	4917	563	565	66	64	72	87	126	190	186	114	8	1478	515	66	75	86	83	104	179	189	156	19	1475	2953	2527	117	91	208
Nalborg Stift	904	1470	1373	2843	266	381	28	36	41	50	97	131	104	51	3	923	318	19	41	32	56	83	125	139	58	3	875	1798	1311	58	35	93
Viborg Stift	579	965	882	1847	154	205	16	35	19	44	73	99	101	47	3	642	180	24	19	36	38	61	84	92	46	5	585	1227	774	36	35	71
Narhuus Stift	1326	2540	2302	4842	358	520	55	68	87	97	154	223	184	85	6	1479	495	81	99	120	89	130	191	188	116	14	1523	3002	2198	75	56	131
Ribe Stift	1286	2183	2167	4350	239	466	64	83	52	77	122	178	147	84	8	1281	374	67	79	112	96	133	177	174	131	26	1372	2653	1936	90	74	164
Summe	8589	16709	15844	32553	2888	4169	409	577	602	782	1001	1402	1241	571	54	10919	3582	440	559	700	677	884	1285	1311	722	98	510334	21253	14188	701	544	1245

Laugenes Interessentere og Mestere, samt Evende og Dreng
i Kjøbenhavn.

No.	Laugene.	1727	1743	1771	1816	1817.		
		Interessentere og Mestere.	Interessentere og Mestere.	Interessentere og Mestere.	Interessentere og Mestere.	Evende.	Dreng.	
1.	Bøgere	47	50	48	53	53	190	19
2.	Barberere	20	20	15	13	13	18	29
3.	Bløttaklere	8	10	7	5	4	2	2
4.	Bogbindere	11	21	28	38	37	24	14
5.	Brændeviinsbrændere (faste Folk 1817 — 328)	200	328	280	304	304	.	.
6.	Bundtmagere	8	7	16	8	8	5	2
7.	Bødlere	30	38	38	49	52	52	114
8.	Dreiere	9	9	12	16	16	9	20
9.	Dugmagere (aparte Arbeidere 1817 — 306)	.	16	24	32	20	117	13
10.	Feldberedere	6	5	5	3	3	2	4
11.	Færgemænd	6	7	6
12.	Garvere	25	30	18	34	35	40	25
13.	Gjortlere	18	17	10	9	9	5	3
14.	Starmestere	12	15	20	31	32	16	11
15.	Gros- og Kleinsmedde	97	113	104	128	127	277	73
16.	Guldsmedde	30	46	64	101	98	84	62
17.	Handskemagere	15	16	24	18	19	25	5
18.	Hattmagere	11	33	13	22	22	46	35
19.	Hjulmænd	19	23	16	19	17	15	39
20.	Hjortkammere	49	49	38	36	36	36	26
21.	Isen- og Urtekammere	47	89	85	148	152	63	167
NB. Disse udgjøre nu hver for sig et Laug, og have								
Urtekam. 128 Int. 51 Sv. 143 D.								
Isenkamm. 24 Int. 12 Sv. 24 D.								
22.	Kandslobere	8	11	11	4	5	3	1
23.	Knapmagere	14	20	19	10	11	5	.
24.	Kobbermedde	11	11	17	31	32	27	25
25.	Løgtemagere	7	7	13	29	28	23	18
26.	Malere	25	37	40	64	66	55	50
27.	Muurmestere, Giblere og Steenhuggere	17	35	33	42	42	492	71
28.	Møllere	24	22	23	26	27	56	64
29.	Naalemagere	.	.	8	14	12	19	16
30.	Nagelsmedde	.	.	11	13	12	25	10
31.	Peruquemagere	40	69	63	40	40	3	1
32.	Posementmagere	19	19	25	10	9	12	4
33.	Pram- og Steensøerere	21	19	22
34.	Rebslagere	12	12	16	19	19	37	55
35.	Remmesnidere og Sadelmagere	20	19	24	38	37	41	64
36.	Seile-, Klyn- og Compas- magere	6	6	13	10	10	60	29
37.	Silke-, Uldens og Lærredskammere	42	60	64	132	107	52	100
38.	Silkevævere	5	10	8	4	2	6	.
39.	Skippere	184	197	319	956	936	.	.
40.	Stoermagere	130	197	266	445	458	289	332
41.	Stornsteensøerere	.	.	.	6	6	10	21
42.	Strædere	145	203	322	658	351	248	69
43.	Slagtere	32	30	40	90	86	125	53
44.	Snedkere	46	124	121	234	197	289	310
45.	Stoemagere	10	14	14	31	27	9	29
46.	Sverdføgere	15	10	7	4	4	1	.
47.	Tobakspindere, de privilegerede Fabrikker iberegnet (aparte Arbeidere 1817 — 427)	18	20	39	36	36	36	21
48.	Tømmermestere	27	34	29	36	33	317	23
49.	Tøimagere (aparte Arbeidere 1817 — 230)	.	8	23	27	27	144	29
50.	Uhemagere	.	.	20	28	26	11	18
51.	Vinhandlere og Fæbbindere	39	46	59	49	46	20	35
52.	Vognmænd (Faste Folk 1817 — 225)	27	32	13	21	52	.	.
53.	Vævere	36	24	15	15	15	34	12
Summa. Interessentere og Mestere		1648	2218	2568	3889	3816	3475	2129
Evende		2012	2501	3051	3346	3475		
Dreng		1709	1850	1754	2662	2129		
Summa Summarum		5369	6569	7373	9897	9420		

Hertil lægges endnu de anførte aparte Arbeidere og faste Folk 1516 samt de faste Folk eller Karle, som bruges ved de for nærværende Tid her i Staden i Drift værende 60 Bryggerier, nemlig:

Collegial=Lidende.

Med kongeligt allernaadigst Priilegium.

No. 35. Den 11te Juli 1818.

Trykt i det Kongl. Baisens. Bogtrykkerie af E. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactoren, Forlaggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Efterretning om Kreditkassen for Sunseierne
i Kjøbenhavn, fra 11te Septbr. 1817. til
11te Marts 1818.

Indskud til Kassen beløb, den 11te Septbr. 1817,
(see Collegialtidenden No. 3 d. A.)

i Søsværdie: 2,869,100 R.

og i Navneværdie: 125,100 R.

deraf er i 11te Decbr.

Termin f. A. indfriet 2500 R. 4700 R.

igien 2,866,600 R. 120,400 R.

og indkommet Indskud . 1500 R. 10,500 R.

er 2,868,100 R. 130,900 R.

Forfald af Kasse 2700 R.

Tilsammen 2,868,100 R. 133,600 R.

Udlaan beløb den 11te Septbr. 1817,

i Solværdie: 1,764,351 $\frac{1}{2}$ R.

og i Navneværdie: 127,350 R.

deraf tilbagebetalt 38,341 $\frac{1}{2}$ R. 150 R.

igjen 1,726,010 R. 127,200 R.

og derimod udlaant 37,800 R. 640 R.

er 1,763,810 R. 133,600 R.

Underballance 1,104,290 R.

som udgjør ovenstaaende 2,868,100 R. 133,600 R.

Renteforsklub, som erlægges forud ved Udlaanene, var

i Behold den 11te Septbr. 1817, for S. B. Fond,

i Rbpenge R. B. 3987 R. 31 f.

og i Obligationer S. B. 63,825 R.

hiden er indkommet:

fra Administrations,

Dmkøstninger 2430 R. 73 f.

og fra Rente for R. B. Fond 92 R. 3 f.

samt i Renteforsklub 1258 R. 24 f.

Tilsammen 63,825 R. 7768 R. 35 f.

deraf ubbetalt Renteforsklub 170 R. 20 f.

til Administrations,

Dmkøstninger 2999 R. 31 $\frac{1}{2}$ f.

er 3169 R. 51 $\frac{1}{2}$ f.

hos Kassa i Obligationer 63,825 R. 4598 R. 79 $\frac{1}{2}$ f.

som udgjør ovenstaaende 63,825 R. 7768 R. 35 f.

For Navneværdie Fond den 11te Septbr. 1817,	
var i Behold af Renteforskyd	1706 R. 48½ S.
Iden er indkommet fra Admi-	
nistrations Omkostninger	395 R. 4½ S.
og fra Rente for N. B. Fond	1055 R. 7 S.
amt i Renteforskyd	160 R.
	<u>Tilsammen 3316 R. 60 S.</u>

deraf er udbetalt til Rente for	
Navneværdie Fond	1158 R. 12 S.
og Kassa	2158 R. 48 S.
	<u>som udgjør ovenstaaende 3316 R. 60 S.</u>

Rente, som hver Termin erlægges forud for et halvt
Aar:

Beholdning den 11te Septbr. 1817 var for Selvs-	
værdie Fond, i Rbpenge N. B.	18,991 R. 10 S.
indkomne Restancer og Renter	53,583 R. 46 S.
Tilskud fra Finantserne	26,250 R.
Efterskud for 11te Juni 1817	1575 R. 33 S.
affordrede Renter	15,776 R. 76 S.
den 11te Septbr. 1817 var forskydt	
af Kassebeholdningen for Renterne	
af Selvsværdie Fond	<u>379 R. 74 S.</u>
	<u>Tilsammen 116,556 R. 47 S.</u>

Derimod beløber Renter af Indskud	
og tilbagebetalte Renter	92,914 R. 50 S.
og i Kassa	23,641 R. 93 S.
	<u>som udgjør ovenstaaende 116,556 R. 47 S.</u>

Fer Navneværctie Fond er indkommet:

af Restancer og Renter	3520 R.
uaffordrede Renter	162 R. 48 β .
fra Renteforskjub for N. B. Fond	<u>1158 R. 12 β.</u>
	er 4840 R. 60 β .

Derimod beløber Renter af Indskub

og Forskub	3313 R. 72 β .
ubbetalt til Renteforskjub for S. B. Fond	92 R. 3 β .
til Dito for N. B. Fond	1055 R. 7 β .
til Kassa for Renterne af S. B. Fond	<u>379 R. 74 β.</u>
som udgjør ovenstaaende	<u>4840 R. 60 β.</u>

Administrations Omkostninger vare, den 11te Septbr.

1817, i Obligationer S. B. 29,250 R.

hiden er indkommet i N. B.

for S. B. Fond:

Restancer	41 R. 55 β .
3 Procento af Ublaar	354 R. 38 β .
1 R β . af hver Rbdlr. Rente	455 R. 47 β .
fra Afbetalingen	15 R. 60 β .
til Renteforskjub	<u>2999 R. 31 $\frac{1}{2}$ β.</u>
Tilsammen	<u>29,250 R. 3866 R. 39 $\frac{1}{2}$ β.</u>

Deraf ubbetalt til Rentes

forskjub for S. B. Fond	2430 R. 73 β .
og til Renteforskjub for	
N. B. Fond	395 R. 4 $\frac{1}{2}$ β .
samt i Administrations-	
Omkostninger	1040 R. 58 β .
hos Kassa	<u>29,250 R.</u>
som udgjør ovenstaaende	<u>29,250 R. 3866 R. 39 $\frac{1}{2}$ β.</u>

For N. B. Fond er indkommet i Restancer	12 R. 20 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$
Procento af Ublaar	32 R.
Rbf. af hver Rbdlt. Rente	24 R. 51 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$
	<u>er 68 R. 71 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$</u>

eraf udbetalt i Administrationens

Dmkostninger	68 R. 71 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$
	<u>som udgjør ovenstaaende 68 R. 71 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$</u>

§ Kassa er altsaa, efter foranstaaende Forklaring:
for S. B. Fond:

af Renteforsked i Obligationer Rbdlt. S. B.	63,825 R.
og Contant i N. B.	4598 R. 79 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$
af Rente	23,641 R. 93 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$
samt Administrationens Dmkostninger	29,250 R.
	<u>er 93,075 R. 28,240 R. 76 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$</u>

og for N. B. Fond:

Renteforsked	2158 R. 48 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$
Tilsammen	93,075 R. 30,399 R. 28 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

Nemlig:

Obligationer S. B.	93,075 R.
hos Fond for Forsked:	
N. B. Fond	2700 R.
Hjelpesond	6625 R.
Contant; for S. B. Fond	18,915 R. 76 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$
for N. B. Fond	2158 R. 48 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$
	<u>er 93,075 R. 30,399 R. 28 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$</u>

Til det ifølge Bekjendtgørelsen af 13de Novbr. 1816
oprettede Hjælpefond ved Creditkassen for Huus-
eierne i Kjøbenhavn, var Indskuddet den 1te
Septbr. 1817 60,700 R.

i 1te Decbr. Termin 1817 er endo

videre indkommen Indskud for . . . 36,600 R.
er 97,300 R.

Forskud af Kassa 6,625 R.

Tilsammen 103,925 R.

Ublaar den 1te Septbr. 18.7 var . . . 66,550 R.

Afbetaling i 1te Decbr. Termin f. N. 50 R.

igjen 66,500 R.

Ublaar 37,425 R.

som udgjør ovenstaaende 103,925 R.

Renteforskud, som erlægges forud ved Ublaanene,

var i Behold den 1te Septbr. 1817 1653 R. 72 s.

siden indkommet i Renteforskud . . . 935 R. 60 s.

Tilsammen 2599 R. 36 s.

deraf udbetalt til Rente 131 R. 24 s.

hos Kassa 2468 R. 12 s.

som udgjør ovenstaaende 2599 R. 36 s.

Renter, som hver Termin erlægges forud for et halvt

Aar, var i Behold den 1te Sept. 1817 12 R. 48 s.

siden indkomne Renter af Ublaar . . . 1537 R. 48 s.

for Renteforskud 131 R. 24 s.

uaffordrede Renter 20 R.

er 1701 R. 24 s.

Derimod beløb Renter af Indskud

og Forskud 1701 R. 24 s.

Til Administrations-Omkøstninger er indkommet:	
$\frac{1}{2}$ Procento af Ublaar	187 R. 12 S.
1 Rbb. af hver Rbdtr. Rente	16 R. 3 S.
	<u>er 203 R. 15 S.</u>
Udbetalt i Administrations-Omkøstninger 203 R. 15 S.	
Kassa er altsaa efter foranstaaende Forklaring:	
af Renteforsked contant	<u>2405 R. 12 S.</u>

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Mehrn Sogneald i Sjælland, 230 Rbdtr. — Vesteraabne og Lastrup Sognekald, 413 Rbdtr. — Sognekaldet til nye Kirke i Svendborg, 300 Rbdtr. Til Formandep svares i Pension, efter Naadensaarets Udlob, saar noget som den Kaldet tillagte Kongetiende af Skaaup Sogn aarlig indbringer.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 15de Junii er Medlem af Directionen for Statsgjelden og det ynkende Fond, N. A. Holten, Ridder af Dannebrosjen og Dannebrogsmænd, tillagt Orde at optræde i ven til Amtmand over Segeberg Amt: befordrede Kammerjunkter Rosens Sted, med Sæde og Stemme næst efter Cratsraad Alberg; Cancelliesecretair og Cancellist Cancelliets 2det Departement, N. D. Holm, bestillet til Herredsfoged og Skriver i Løve Herred; Major og Kam. juris E. Lind til Byeskriver i Holstebro og Herredsskriver i Hjerm. Ginding Herredet i Ringkjøbing Amt; Sognepræst for Høllum Menighed i Aalborg Stift, G. J. Finkenhoff, til Sognepræst for Roslef og Ryberg Menigheder i Viborg Stift; Sogne

præst for Bang og Lvorup Menigheder i Aalborg Stift, J. B. Steenstrup, til Sognepræst for Hillerslev og Kaastrup Menigheder i samme Stift; Sognepræst for Flade og Draabye Menigheder i Aalborg Stift, E. C. Meyer, til Sognepræst i Rødbye og Anneret Ringseshølle i Lolland; residerende Capellan for Skovlonge Sollested og Gurrebye Menigheder i Lolland, E. Blicher, til Sognepræst for Hersom, Bjerregrav og Kleitrup Menigheder i Viborg Stift; personel Capellan for Stud og Hjarnø Menigheder i Aarhus Stift, M. Plesner, til Sognepræst for bemeldte Stud og Hjarnø Menigheder; personel Capellan for Bjerregrav, Aalum og Thanyum Menigheder i Viborg Stift, L. D. Monrad, til Sognepræst for Øster og Vester-Alling Menigheder, i Aarhus Stift; Cand.theol. H. Barfoed til Sognepræst for Haderup Menighed i Ribe Stift; Cand. theol. P. W. A. Riis til residerende Capellan ved St. Mikkeles Kirke i Slagelse og Sognepræst for Heininge Menighed i Sjælland; Cand. theol. L. Sandholt til ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerkolen i Storeheddinge; personel Capellan for Faxe Menighed i Sjælland, E. Galthen, til ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerkolen i Raskov. Den 4de Juli, surnumeraire Assessor i Lands Overret samt Hof- og Stadsretten, samt Undercancellist i Cancelliet, N. L. Schjøning, til Cancellist i Cancelliets 2det Departement; Cand. juris J. G. Cleudi til Undercancellist i Cancelliet.

Under Rentekammeret: Den 19de Mai er Capitain ved det borgerlige Artilleriecorps i Kjøbenhavn, Bogtrykker A. Seidelin, udnævnt til Hofbogtrykker.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 37—39. Den 18de Juli 1818.

Trykt i det Kongl. Waisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Forgivninger.

Under 4de d. M. er emaneret en Decroy for den nationale Bank, af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, ic. ic. Gjøre vittetligt:

Ved Bort aabne Brev, af 30te Julii 1813, have Vi kundgjort, hvorledes det var Vores Wnske og Willie, at see den, ved Rigsbank-Fundatsen af 5te Januar s. A., tilsigtede Orden og Fasthed i Statens Pengevæsen fremvirket ved endnu flere og kraftigere Midler, og til den Ende tilsagt, at Rigsbanken, som er grundfæstet paa Statens faste Eiendomme, skulde gaae over til at blive privat, under et nationalt Interessenselskab af Statens Grundeiere, som Hoved-Actiehavere.

Dette Bort allernaadigste Tilsagn ville Vi nu sætte i Udførelse, efterat de fornødne Forberedelser dertil ere giorte, i Overeensstemmelse med de, i Bort aabne Brev af 6te April dette Aar, givne Befalinger. Til den Ende give Vi herved den nationale Bank sin Decret, hvilken skal være dens Grundlov, og indeholde ligesom dens Forpligtelser, saaledes ogsaa dens Rettigheder, Friheder og Benaadninger; Dhi byde og befale Vi, som følger:

1ste Afdeling.

Bankens Grundforfatning, dens Rettigheder og Forpligtelser i Almindelighed.

§. 1.

Banken, som fører Navn af: Nationalbanken i Kjøbenhavn, skal ansees som et privat Interessentskab, der, adskilt fra Vore Finantser, bestyres af Mænd, hvilke, paa den Maade, som i den følgende 2den Afdeling ommeldes, blive at vælge og ansætte. De Embedsmænd, som saaledes tiltræde Bankbestyrelsen, skulle, hvad enten de staae i Vor Tjeneste, eller ikke, til Banken aflægge deres Eed: at de, efter deres bedste Indsigt, ville med Trofasthed og Nidkerhed forestaae deres Embeder og Forretninger, i noie Overeensstemmelse med dens Decret, Reglement, og andre dens lovliqe Regler og Forordninger; og skulle de, i alt hvad Banken og dens Forretninger angaaer, ene og alene være bundne ved denne Eed. Vi give derhos, for Os og Vore Efter-

følgere i Regjeringen, det Kongelige Tilsagn, at ingen Befaling fra Os eller Dem, skal nogenstunde meddelbar eller umiddelbar indvirke i Bankens, alene ved dens Decret og Reglement, løvbundne Bestyrelse; eller nogenstunde tilstædes Indgreb, af hvad Navn nævnes kan, i Midler og Penge, som Banken hos sig har i Forraad eller Bevaring.

§. 2.

Nationalbanken træder den 1ste August d. A. ind i Rigsbankens Sted, og overtager fra den Tid af alle Rigsbankens Activa og Passiva, Valuta og Eiendomme, samt alle dens Rettigheder og Forpligtelser, saaledes som de ved denne Decret, og det Reglement, som dertil søies, ere og vorde bestemte, ligesom alle dens Forretninger saaledes, at enhver, som for det Offenslige, eller det Private, har Pengesager, eller andet, af hvad Navn være kan, at afgjøre med Rigsbanken, have, fra 1ste August d. A., at henvende sig til Nationalbanken, ligesom denne til dem.

§. 3.

Bankens første Bestemmelse er og skal være: at virke frem til at besætte et sikkert Pengevæsen i Landet.

Til den Ende skal den

- 1) søge ved alle de Midler, som staae i dens Magt, at fremme og vedligeholde de nu circulerende, af den fra Rigsbanken overtagne, Rigsbanksejlers og Rigsbanktegnis pari Værd;

a) brage Omsølg for at samle og opbevare en Fond af rebe Sølv, i Mynt, Barrer eller Banco, ved hvilken Fond den kan opretholde dens circulerende Sedler i deres Værd, og paa hvilken Fond den kan grunde Anviisninger og Sedler, som veksles paa Anfordring med Sølv.

Alt paa det at rebe Sølv, eller Banksedler, der paa Anfordringen veksles med rebe Sølv, kunne saasnart mueligt blive de eneste gjængse og gjældende Betalingsmidler i Landet.

§. 4.

Bankens anden Bestemmelse er: at forrente og afbrage den paa samme hæftende Obligations-Gjæld, være sig til Staten eller til Private; samt at tilsvare dens Seddelgjæld i den Deel, som det Følgende viser.

§. 5.

Bankens tredje Bestemmelse er: ved Ublaas og ved Discontering, at fremme Penges Omløbet, til Lettelse for Production, Handel og Omsætninger; samt, ved Følgers Åbning, og Depositors Modtagelse, at holde betroede Midler i sikkert Gjemme og Tilsvær, saaledes, at Vedkommende ders over til alle Tider kunne have frie Raadighed, efter de Regler, som nærmere vorde foreskrevne.

§. 5.

De Midler ved hvilke Nationalbanken haver af virke til disse Njemeed, ere:

A. Dens Grundfond, som bestaaer i følgende:

- 1) Samtlige Rigsbanken i Danmark tillagte Bæsthæstelser i KjøbstedsBygninger, samt de Bygninger paa Landet, hvilke, i Følge Forordningen 1ste October 1802, med disse ere satte i lige Klasse.
- 2) Den $\frac{1}{2}$ Deel Bæsthæstelse af Jordeb og Tiender i Danmark.
- 3) De af Rigsbanken, beets ved Indbetaling af Hæstelser, beets paa anden Maade, erhvervede Activer og Tilgodehavender, Bankens Bygning og samtlige dens Inventarier.
- 4) Alt hvad til Banken indkommer ved frivillig Subscription.
- 5) Bankhæstelserne fra de af vore Undersaatter i Hertugdømmene Slesvig og Holsten, hvilke i Overensstemmelse med Bort Patent af Dags Dato erklære sig for at ville vedblive som Interessentere i National-Banken.

B.

- 1) En aarlig Indtægt $\frac{1}{2}$ Dele af Hæstelses, Renternes Beløb for Jordeb og Tiender i Danmark, saalænge indtil alle nu courserende Rigsbankedler derved kunne blive indbragne.
- 2) Hvad der maatte indkomme fra Hertugdømmene af dem, som paa en af de ved Bort Patent af Dags Dato foreskrevne Maader ubløse sig fra deres Forpligtelser til Rigsbanken.

§. 7.

For den i faste Eiendomme, Banken forsikrede Capital, saalænge den hos Debitor er indstaaende, som og for sammes Rente, $6\frac{1}{2}$ pCt. aarlig, samt for de i foregaaende §. 6. Litr. B. 1 og 2 benævnte Bidrag, har Banken umiddelbar, i Følge denne Detroj, første Prioritets Panteret fremfor al Gjæld, som paa Eiendommen er hæftet eller herefter hæftes, endog fremfor alle Kongelige Skatter og Afgifter. Capitalen kan fra Bankens Side ikke opsiges, men derimod af Debitor til alle Tider afbetales, heel eller for en Deel, efter Fjerdingaars Opsigelse, naar Afbetalingen skeer med rede Sølv, eller hvad Banken vil modtage som Valuta mod rede Sølv. Saalænge, og forsaavidt Capitalen ikke er indbetalt, svares deraf ovenmeldte aarlige Rente $6\frac{1}{2}$ pCt. i tvende Terminer, den ene fra 1ste April til 1ste October, den anden fra 1ste October til 1ste April, for hver Termin med $3\frac{1}{2}$ pCt. Renten erlægges i rede Sølv eller i Sedler efter den Kvartals Cours, som i Følge Bort aabne Brev af 6te April d. A. vil blive sat.

§. 8.

Banken er berettiget til, naar den finder det ønskeligt eller tilraabeligt, at fordre Udstedelsen af en formelig Panteobligation for den Hæftelses-Capital i de danske Kjøbstedbygninger, og i de Bygninger paa Landet, som ere satte i Klasse med Kjøbstedbygninger, samt i de Eiendomme i Hertugdømmene Slesvig og Holsten, hvis Besiddere, i Følge §. 6. Litr. A.

No. 5, erklære sig for at vilke vedblive som Interessentere i Banken; ligesom og for $\frac{1}{2}$ Deel af dens Hæftelser i Forbet og Tiender i Danmark. Ligeledes skal enhver Besidder af saadanne Eiendomme være beføiet til at forlange, at Banken, for bemeldte paa hans Eiendom hvilende Hæftelse, skal modtage formelig Panteobligation, med særdeles Hensyn til, at naar Eiendoms Besidderen indfrier Hæftelsen, bør Banken ikke blot qvittere, men og, istedet for Dvittering, naar han forlanger det, formeligen cedere Obligationen, saaledes, at han selv, eller den han lovligen transporterer den til, bliver i Besiddelse deraf, med samme reelle Rettighed, hvormed Banken førend Indfrielsen eiede den.

§. 9.

Banken skal være berettiget til at pantsætte, og at afhænde disse sine Fordringer. De private Creditorer, som, i Tilfælde af Afhændelse, træde i Bankens Sted, skulle dog have deres Renter og Afdrag i Bankens Kasse.

§. 10.

Til Banken kan subscriberes for Summer ikke mindre end 100 Rbdlr. rede Sølv, eller hvad Banken vil modtage som Valuta mod rede Sølv. Subscriptionssummerne erlægges strax ved Subscriptionen eller i det seneste til 1ste Junii næste Aar.

Enhver som subscriberer, og derefter indbetaler den Capital, han har tegnet sig for, erholder fra den Tid Indbetaling skeer, en aarlig Rente af 4 pCt.

rede Sølv, hvilken Rente ingenfinde kan forminskes, men derimod ikke heller forøges, førend Bankens øvrige Interessentere erholde ligesaameget i Udbytte, efter hvilken Tid Udbyttet beregnes i lige Forhold for alle Bankens Interessentere, hvorimod Renten da bortfalder.

§. II.

Bankens Grundfond er fordeelt i Actier, hver Actie paa 100 Rigsbankdaler; og som Actie har hver af deeltage deri følgende:

1) Alle Besiddere af Riøstædbygninger og af de Bygninger paa Landet i Danmark, som efter Forordningen af 1ste October 1802 staae i Klasse med Riøstædbygninger, for den Sum af deres Hæftelses-Beløb til Banken, som udgjør eet eller flere hundrede Rigsbankdaler rede Sølv; og det, hvad renten de have indbetalt dette deres Hæftelses-Beløb, heelt, eller for en Deel, eller og de vedblive at skulde samme, og da at forrente Beløbet med $6\frac{1}{2}$ pCt. aarlig, indtil Capitalen er indbetalt.

De ere berettigede til, at modtage Udbytte af samtlige til deres Hæftelses-Beløb svarende Actier, saasnart Udbytte kan gives. De, som have indbetalt Hæftelsens Capital, erholde dette Udbytte fuldt udbetalt, i Forhold til den indbetalte Capital. Med dem, som endnu skulde Hæftelses-Capital, og forrente samme, liquideres Udbyttet i deres Bank-Renter, indtil Rente og Udbytte ere lige. Kommer Udbyttet over Renten, erholde de Overskuddet.

- 2) Alle Besiddere af Jorder og Eiender i Danmark for den $\frac{1}{2}$ Deel af deres Hæftelser, hvilken de selv, uden Godtgjørelse i Skatter, forrente eller have indbetalt, og nyde de for denne $\frac{1}{2}$ Deel lige Ret og Vilkaar med Besidderne af Kjøbstedbygninger. Men forsaavidt de $\frac{1}{2}$ Dele angaaer, hvoraf Bank-Renten, i Følge Forordningen af 9de Julii 1813, godtgjøres i Skatter, kan dem ingen Actier tildeles, da de for disse $\frac{1}{2}$ Dele hverken indskyde Capital ej heller betale Rente, uden fuld Godtgjørelse; derimod ophører deres Rente til Banken, saasnart Godtgjørelsen fra Finantserne ophører; og da træde de, forsaavidt disse $\frac{1}{2}$ Dele angaaer, aldeles ud af Forbindelse med Banken, med mindre de have indbetalt deres Hæftelses-Capital ogsaa for de $\frac{1}{2}$ Dele. I dette Tilfælde gives dem, naar Godtgjørelsen fra Finantserne ophører, Valg imellem enten at erholde tilbage, fra Banken i contante Penge, hvad de have maattet indbetalt mere end den ene flette Deel af deres fulde Hæftelses-Beløb, eller, at modtage for dette Beløb Bank-Obligationer lydende paa $6\frac{1}{2}$ pCt. Rente, hvilke Obligationer blive uopsigelige paa begge Sider, eller og, at indtræde for denne Sum, som frivilligen subscriberende Interessenter, og da at erholde lige Vilkaar med disse, efter foranstaaende 10de §.
- 3) Alle de af Bore Undersaatter i Hertugdømmene, som have betalt deres Hæftelses-Beløb til Banken, saavelsom de af disse, hvilke efter det dem ved

Patent af Dags Dato givne Valg erklære, at vill
vedblive, at være Interessentene i Banken.

- 4) De, af fornævnte faste Eiendommens Besiddere
hvis enten betalte, eller endnu ikke indfrie, Hæf-
telses; Beløb er mindre end 100 Rigsbankdale
Sølv, naar de ville tillægge indtil 100 Rigsbankda-
ler, da ingen kan blive Actiehaveer for enten de
Hele eller nogen Deel af hans Hæftelse, som ikk
udgjør fulde 100 Rigsbankdaler.
- 5) De, som med flere mindre Summer, for hvilk
de hæfte, ville forene sig til en saadan Sum,
Dog bliver at iagttage, at de under No. 1 til
5 inclusive nævnte Bedkommende, som enten til-
deels eller gandske have indbetalt deres Hæftelser,
maar, for at erholde Actie-Breve meddeelte, for
saavidt de i øvrigt hertil ere berettigede, være i
Besiddelse af de dem for Betalingen til Banken
givne Qvitteringer eller cederede Obligationer; da i
modsat Fald som Actionaireer i deres Step ansees;
- 6) Alle de, som ere i lovlig Eiendoms Besiddelse af
bemeldte cederede Obligationer eller meddeelte Qvitt-
teringer.
- 7) De, som, uden at skylde efter Hæftelser, frivillig
gen have indskudt, eller indskyde efter Subscription.
- 8) Enhver, som har skænket nogen Sum til Ban-
ken, naar han forlanger derfor at have Actier, og
Summen er 100 Rigsbankdaler og derover, eller
den dertil forsøges; og bliver han da at sætte i
Klasse med dem, der have betalt deres Hæftelser,

§. 12.

Paa Nationalbankens Grundfond og samtlige dens øvrige Activer hæfter som Gjæld:

- 1) Den ved Rigsbank-Fundationens §. 6. til Bor-Stats-Ræsse henlagte Reserve-Fond i uopfigelige Obligationer, senere nedsat til 7 Millioner Rigsbankdaler Sølv, hvilke forrentes og afdrages aarlig med 420,000 Rigsbankdaler Sølv; Renten anslaaet til 5 pCt., det øvrige til Afdrag.
2. De Obligationer, som af Rigsbanken, i Følge dens Fundationens §. 7, ere udstædte, eller fremdeles af Nationalbanken i Rigsbankens Sted, i Følge det udstædende Proclama maatte være at udstæde til Indfrielsen af den halve Deel af de forhen circulerende flæsvig-holstenfle Species-Banksedler, de paa 20 Rigsdaler flæsvig-holstenfle Courant lydende Statskammer-Repræsentativer, og de, ifølge Patent af 19de December 1810, udstædte Assignationer, hvilke Obligationers Forrentning med respective $6\frac{1}{2}$, 4 og 5 pCt. i det høieste kan beløbe sig aarlig 350,000 Rigsbankdaler Sølv.
3. Alle de i Omløb værende Rigsbanksedler og Rigsbanktegn.

Hvilket Gjæld, saaledes som den staaer i enhver Green til 1ste August d. A., skal til den Tid nøiagtig efter Bagerne opgjøres.

Derimod tilsiige Vi allernaadigst, at den Forpligtelse til Statsgjældens Afbetaling, som, ved Rigsbankens Fundation af 5te Januarii 1813 §. 10,

var samme paalagt, skal i Henseende til Nationalbanken være hævet.

§. 13.

Obbligationsgjelden haver Banken i forrente og tilsvare saaledes, som for ethvert Slag af Forskrivningerne er bestemt, ligesom og samme efter dens Løslighed, endvidere at formindskes.

§. 14.

Seddelgjelden, som Nationalbanken overlægger i Rigsbank-Repæsentativer, maae ingenfind forøges, men skal derimod aarligen ved Inddragning formindskes.

Til denne Inddragning skal Banken, naar og saalænge Rigsbanksejlerne staae under pari med redbet Solv, anvende, foruden de $\frac{2}{3}$ Dele af Bank Renterne fra Hæstelserne i Forber og Tiender i Danmark, sin hele overskydende Indtægt efter at Udgifterne til Renter og Administrations-Omkostninger ere fradragne. Naar derimod og saalænge Coursen er pari, skal til Inddragningen alene anvendes de ovenmeldte $\frac{2}{3}$ Dele af Hæstelses-Renterne fra Forber og Tiender. De øvrige Indtægter, efter at Renter og Administrations-Omkostninger ere fradragne, kunne anvendes, efter Bestyrelsens Skjønnende, deels til Udblaan, deels til at forøge Bankens Salvofond, indtil denne staaer i Forhold til de circulerende Sedler. Alle Rigsbanksedler, som saaledes inddrages, lader Banken, under behørig Opsigt, offentliggen ved Forbrændning tilintetgiøre, og hver Gang, saadan Forbrændning

ing har fundet Sted, bekendtgjort, hvor stor Sum
er tilintetgjort.

§. 15.

Rigsbankpenge i Mynt eller Sedler skal være
en Pengefort, som Banken bruger i sine Omsæt-
ninger, og hvori dens Bøger føres.

§. 16.

Rigsbankdaleren skal være udmyntet efter
Myntfod $18\frac{1}{2}$ Rigsbankdaler af een Mark fint Sølv,
ellust Vægt.

§. 17.

Banken anseer de nuværende Rigsbanksedler
og Rigsbanktegn, som af den selv udgivne, og bruger
nem saalænge de ere til. Imidlertid vedblive de, ved
Siden af Sølv, at være almindeligt lovbestemt Be-
alingsmiddel i Landet, hvor de circulere, dels efter
Summerne, hvorpaa de lyde, dels efter Kvartals-
Koursen.

§. 18.

Banken skal være bemyndiget til, ogsaa at udstæde
paa sig selv Anviisninger paa Sølv, eller og
Sedler, betalbare paa Anfordring til Ihændhave-
ren med Sølv-Mynt, eller, om han det frivilligen vil
modtage, med stemplede Barrer eller anden Valuta.

Saadanne Anviisninger, eller Sedler, kunne til
alle Tider gives enhver i Hænde, som indsætter Sølv
i Mynt, Barrer eller Banco til et Beløb, der svarer
til de forlangte Anviisninger eller Sedler.

§. 19.

Det skal staae Banken frit for om den, naar den har det fornødne Forraad af Sølvtil at verle paa Anfordring enhver Seddel, som tilbydes, da vil erklære de endnu circulerende Rigsbanksedler saaledes realisable, eller den vil sætte Sedler, som de i §. 18 nævnte, paa eengang i deres Sted, og saaledes inddrage dem alle.

Skulde den finde det tjenligt, forinden at benytte dette Slags Sedler, maae den, naar, og saa længe Rigsbanksedlernes Cours er flettere end pari, ikke have flere deraf i Dirløb, end at deres Beløb svare Summen af det Sølvi Mynt, Barre og Banco, som den hos sig har i Forraad eller til Disposition.

Som saaledes disponibelt kan ikke det rebe Sølvansees, som er indkommen ved Indløsning af Hæftelser.

Bemædte Sedler skulle gaae og gjelbe i og igjennem Bore Kasser, lige med rebe Sølvmynt; men imellem Mand og Mand efter frivillig Oversæenskomst.

Sedlerne skulle udfærdiges i den Form og paa de Summer, som Vi nærmere ville approbere.

§. 20.

Naar den Tid kommer, da rebe Sølvt og Bankens Sedler, som paa Anfordring verles med Sølvt, blive de eneste gængse og lovbestedte Betalingsmidler i Landet, da ville Vi, paa Bankbestyrelsens aller

iberdanigste Førefilling, bestemme, i hvilket For-
 hold de i Omlob værende Sedlers Sum maae staae
 i den Sølvs Værdi, som Banken har i Eje til
 erlingen paa Anfordring, saaledes, at denne Be-
 ring er sikket.

§. 21.

For den som eftergjør eller forfalcker Bankens
 Sedler, fastsætte Vi samme Straf, som for' at efter-
 gøre eller forfalcke Vor Mynt. Ethvert Steds Dv-
 ghed skal være forpligtet til, paa Embeds Bøgne at
 tage imod deslige Forbrydelser, og at lade anholde
 hver, som herti maatte befindes skyldig, til derfor
 at undgjelde.

§. 22.

Banken ublaaner af de Capitaler, som den til
 blaane bestemmer, i Tid fra 1 til 6 Maanedes, og
 iob saadan Sikkerhed, som agtes betryggende for
 en ublaante Capitals skadelose Betaling til den
 Tid, som for Laanet bestemmes; saafremt Banken
 kan og vil fornye Laanet. Med Laanerne fores-
 er Banken sig om den aarlige Rente, dog maae
 samme ikke overstige 6 pCt.

§. 23.

Til Ublaane igjennem Laanefonden, eller til hvilke
 Ansætninger Banken finder tjenlige for sig, og for
 et Almindelige, maae Banken optage eller imodtage
 Capitaler i Sølvs, saaledes som Bestyrelsen i Henseende
 til Tid, Renter og øvrige Villkaar, sig med Indlaa-
 nerne kunne forene.

§. 24.

Banken kan af dens Laanefond ogsaa discontere Vexler og Vexleobligationer, lydende paa Rigsbankpenge Guld, naar de ansees sikke. Hvorvidt den vil indlade sig paa Discontering af Vexler, stiledes paa andree Sorter Penge eller Pengevaluta, overlades til Bestyrelsen at bestemme. Tiden kan være kortere end een Maaned. Renten eller Discontpræmien beroer aldeles paa Overeenkomst med de Bedkommende.

§. 25.

Det skal være alle og enhver Indenlandsk eller Udenlandsk, Kongelige Undersaatter eller Fremmede tilladt at indsætte, eller nedlægge i Banken til Bevaring, saavel Rigsbankledter, saalænge disse ere i Omløb, som Rigsbankvalere i Myndt, og rede Valuta med disse, samt for det saaledes Indsatte at erholde Folium i Banken, hvorpaa kan tilskrives og fraskrives, efterhaanden som den, der har indsat, anvender til sig selv, eller andre. Alt efter de Forskrifter, som i Reglementet nærmere fastsættes.

For denne Bevaring m. v. betales intet til Banken uden de Folio penge, Reglementet bestemmer.

§. 26.

Banken maae ikke alene have Tilladelse til at modtage Midler og Penge, som nogen vil betroe den in-deposito, men den skal endog være det eneste rette authøriserede Sted, hvor saavel offentlige, som private, Deposito, Midler og Penge af vedkommende Ret-

tens Betjente eller andre, saavidt see kan, maae og bør indsættes til Bevaring og Gjemme.

De, som med Bank-Recipisser, eller paa anden Maade godtgjøre, at saadanne Midler og Penge i Banken ere indsatte, skulle være angertøse i Henseende til Sikkerheden for samme, saalænge de i Banken hvile.

Uf det Deponeredes Bærdie ertægges for Modtagelsen og Opbevaringen, Betaling efter Reglementet.

§. 27.

Bed. foreskæende §. 14 er bestemt, at, og hvoreledes, samtlige Bankens Indtægter af dens Hæstelser og ellers, skal, efter Fradrag af Renter og Administrations-Dmkostninger, anvendes til Seddelinddragning alene, eller til denne Inddragning og til Udlaan og Solvs Anskaffelse tilige, saalænge indtil Bankens Solv-Forraad slaaer i det, efter §. 20, nærmere bestemmende Forhold til de i Omlob værende Sedler. Naar disse Djemeed ere opnaaede, kan Udbytte af Bankens Dverflud aarligen gives, og bliver da, efter hvert Bank-Aars Slutning, naa dens Bøger og Ballancer ere afsluttede, og Regnskabet revideret og decideret, af Repræsentanterne at bestemme.

anden Afdeling.

Om Bankbestyrelsen.

§. 28.

Nationalbanken skal bestyres af 15 Repræsentanter, og 5 Directører.

(2)

§. 29.

De første Repræsentantere ere allerede valgte a Valgmænd som dertil af Os have været udnævnte Hærefter, naar nogen Repræsentant afgaaer, vælge de øvrige Repræsentantere hans Eftermand. En Fratrædende kan ikke vælges paa ny, førend efter 2 Aar Forløb.

§. 30.

De, som ere Repræsentantere den 1ste August d. A., naar Nationalbanken aabnes under sin ny Bestyrelse, vedblive samlede i 3 Aar, saafremt ingen imidlertid ved Døden afgaaer, eller af anden Aarsag fratræder; i dette Fald vælges en anden eller andre paa foranførte Maade, i hans eller deres Sted, for den Tid af de 3 Aar, som den eller de Afrædende havde tilbage. Dernæst skal hvert Aar, efter Lodkastning, i det første Aar imellem dem alle, dernæst imellem de ældre, som endnu ere vedblevne, 3 aftræde indtil de sidste 3 af disse, hvorefter de 3 ældste, uden Lodkastning, aarligen afgaae.

§. 31.

Repræsentanterne vælge af deres Middel, eller uden for samme, 4 Directeurer. De førstvalgte vel blive, tilligemed den Directeur, som i Overensstemmelse med paafølgende §. 32 af Os udnævnes, deres Embede i 5 Aar.

Naar de første 5 Bankaer ere forløbne, afgaaer den af Os ansatte Bankdirecteur; i hvert af de paafølgende 3 Aar udtræder en af de af Repræsentanter

ne valgte Directeurer efter Lodkastning; siden aftrædes altid aatligen den ældste blandt samtlige 5 Directeurer.

En fratrædende Directeur kan umiddelbart vælges paa ny og bliver da den yngste.

Derksom nogen Directeur ved Døden afgaer, eller fratræder førend hans Betjenings Tid er forbi, vælges til den ledig blevene Plads. Den valgte trædes ligeledes ind som yngst; dog skal han lodkaste med de øvrige, saalænge Lodkastning findes Sted.

§. 32.

Da under Bankbestyrelsen er henlagt en betydelig Deel af Stats-Ejendommens Værd, og da Banken, tilligemed at paase dens Actiehaveres Løb, som Actiehavere, har vigtige Forpligtelser at opfylde med Hensyn til Staten, saa ville Vi, at det altid skal være en Embedsmand, som fører Navn af Kongelig Bank-Commissaire, og som saadan skaer Bankbestyrelsen ved Siden; hvorhos som usædvanlig Regel fastsættes, at denne Embedsmands Forretninger skulle altid være forenede med Vor Justitsministers Embede. Ligeledes have Vi og besluttet, at der stedse skal være en af Os, og i Fremtiden af Vore Efterfølgere i Regeringen, udnævnt Directeur, som tilligemed de af Repræsentanterne valgte, udgjør det bestemte Antal af 5 Directeurer. Naar denne af Os udnævnte Directeur fratræder, kan han, i Overeensstemmelse med foregaaende §. 31, paa ny bevilles, og indtrædes da som den yngste.

§. 33.

Repræsentanterne, som forestille hele Interessentskabet, føre, paa dets Vegne, Overtilsyn med og Overbestyrelse over Banken og alle dens Anliggender. Af deres Middel vælge de sig en Formand, som ordner og leder Forretningernes Gang i Repræsentantskabet. Formanden aftræder efter 1 Aars Forløb; men kan vælges paa ny.

§. 34.

Repræsentanterne forsamle sig, førend den nye Bankbestyrelse indtræder, saa ofte, som fornødent gjøres, for med Directeurerne at overlægge, beslutte og afgjøre det Fornødne til at sætte Indretningen i Gang, men fra den Tid af da Nationalbanken er aabnet, i det mindste hvert Fjerdingaar, og ellers, naar de der til finde Anledning, saavel som og naar enten Vor Bank-Commisair eller Directionen det begjæter.

§. 35.

Vor Bank-Commisair har at paasee, at de Banken med Hensyn til Staten og det offentlige Pengesvæsen paalagte Forpligtelser opfyldes, og især: at Inddragningen af Rigsbanksedlerne skeer efter de bestemte Regler, og at de dertil henlagte Indtægter anvendes efter deres Bestemmelse; at i sin Tid Bankens Solv-Fond holdes i det af Os anordnende Forhold til de i Omlob værende Sedler, samt at Sagerne angaaende Bankhæftelserne, behandles saaledes, at Banken faaer deraf sine Indtægter og at enhver Vder skeer sin Ret.

Han skal have Forsæde i alle Repræsentantsforsamlinger. Han skal have Udgang til Directionens Forsamlingerne, saa ofte han vil, samt være bemyndiget, til der at lade sig forelægge Bankens Bøger og Documenter; men derimod skal han ingen Deel tage i den daglige Bank-Administration, eller derfor staae til Ansvar.

Naar han maatte formene, at noget af Directeurernes foretages, som kunde stride imod Bankens Acter og Reglement, skal han foranledige, at Repræsentanterne med ham derom deliberere, ligesom han og, naar Repræsentanterne ikke med ham vare enige, skal kunne gjøre Paaanke mod den tagne Beslutning, og foranstalte Dvæksionen paakjendt ved Vor Højesteret.

Naar Banken har noget fra sin Side at ønske Os allerunderdanigst forebraget, skæer dette Foredrag fra ham.

§. 36.

Directeurerne skulle foreslaae, og udføre de daglige og løbende Forretninger, forvalte og omsætte Bankens Midler og Penge, beraadslaae og beslutte om alt, hvad disse Forretninger vedkommer; alt efter de Grundsætninger og Regler, som denne Acter, Bankens Reglement og andre dens lovtlige Forskrifter bestemme.

I vigtige Tilfælde, som ikke der findes bestemte, henvende de sig, naar dertil er Tid, til Repræsentantsforsamlingen, for med den derom at overlægge, og

derfra at modtage Beslutning. Er Sagen derimod paatrængende, tage de Beslutning efter bedste Overlæg og Stemme-Fleerthed, i Vente af Repræsentantskabets Bifald, hvørcm i næste Repræsentant-Forsamling andrages.

§. 37.

Den første Directeur, som Vi udnævne, har Forsædet i Directionen. Naar derimod hans Plads igjen af Os besættes, skal den Tilkommende tage Sæde efter sin Anciennitet. I øvrigt ansees den, af Os udnævnte Directeur, i Henseende til Forretningernes Bestyrelse, Pligter og Ansvar, lige med de øvrige 4 Bank Directeurer.

§. 38.

I Repræsentant-Forsamlingerne have Directeurerne Sæde og Stemme i alle Sager, hvor Beslutninger ere at tage i Henseende til Regler og Forordninger for Bank-Bestyrelsen, og de tagne Beslutninger have de derefter at følge og udføre saavidt dem er vedkommende; ligeledes have de der Sæde og Stemme, i alt hvad angaaer underordnede Embedsmænds og faste Betjentes Antagelse, Instruction, Lønninger, Pensioner, Gratificationer og detslige. Men naar Sager maatte forekomme, som angaae deres Embedsførelse og Ansvar, saasom ved Regnskabernes Decision og detslige, deliberere og beslutte Repræsentanternes alene, uden at de ere nærværende.

§. 39.

Bankens Kasserer, Bogholder, Contrabogholder og øvrige faste Betjente antages ved fleste Stemmer i Repræsentantskabets Forsamling; men samtlige disse Betjente staae umiddelbart under Directeurerne, og modtage fra dem, som deres Foresatte, de Befalinger og Anviisninger, efter hvilke de have sig at rette.

§. 40.

Bankens Repræsentanter og Directeurer skulle alle være Actie-Ejere, førend de kunne tiltræde nogen saadan Post, enhver for 5 Actier i det mindste. Directeurerne skulle desuden være bosatte i Kjøbenhavn, og Repræsentanterne i Kjøbenhavn eller denne Stad saa nær, at de til alle Tider, naar de kaldes, kunne komme tilstæde, sælgelig ikke uden for Sjælland.

§. 41.

Bankens aarlige Regnskaber skulle, naar de ere deciderede, ved Trykken offentlig bekendtgjøre.

3die A f d e l i n g.

Om de særdeles Friheder og Benaadninger, som forundes Banken.

§. 42.

Nationalbanken skal være og forblive det eneste i Danmark berettigede Institut til repræsentative Betalingsmidlers Udgivelse; og gjentage desaaarsag Wi, for Os og Vore Efterfølgere i Regjeringen, til Be-

trnggelse for Nationalbanken og Hænderhaverne af dens Sedler, det Rigsbanken ved Foundation af 5te Januar 1813 givne kongelige Tilsagn: at der ikke, saalænge denne Decree er gjelende, skal fra Statens Side blive udgivet, eller tilstædes at udgisves noget repræsentativt Betalingsmiddel, men at derimod Nationalbankens Sedler skulle være det eneste, der, som saadant, skal kunne være gjeldende imellem Mand og Mand, og modtages ved Bore og andre offentlige Kasser.

Derimod skal Nationalbankens Bestyrelse, under Hæres og Embeds Fortabelse, være ansvarlig for, at der ikke udenfor de foreskrevne Regler udgisves Banksedler eller andre Repræsentativer; ligesom det og skal være dens hellige Pligt, at vaage for at de udgisvne Sedlers Credit ved de befalede Midler opretholdes.

§. 43.

Da Bankens Fond, som en Capital, der ene og alene er bestemt til Sikkerhed for dens udstædte Sedler og Forskrivninger, samt øvrige dens Bestemmelser, ikke til andet Brug maane kunne anvendes, saa skal den derfor ikke heller nogenfinde med nogen Slags Afgift i Fredstid eller Feidtid vorde betyngt eller formindsket.

§. 44.

I de Midler, Penge eller Effecter, som i Banken indsættes, maa i intet Tilfælde Arrest gjøres, hvorimod, hvis nogen, som har Penge, Midler eller Ef-

fecter i Banken staaende, vorder ubederhæftig, eller forsætter under saadant Ansvar eller Forsølgning, at hans Midler efter Lovene maae hæftes, eller Nam og Execution deri skee, da have Bankens Directører, efter Vedkommendes paa lovlig Maade requirerede og effectuerede Forbud, den Anstalt at føie, at hans Tilgodehavende i Banken bliver af ham indtil videre urørt, saaledes, at det kan komme hans Creditorer eller Sagsøgere, efter lovlig Dmgang, tilgode.

§. 45.

Saa fremt Midler og Penge udenrigs fra indkomme, og i Banken indsættes, skulde de saavel i Krigs, som Fredstider være aldeles fritagne fra hvilket som helst Slags Sequester eller Confiscation; samt hvis de igjen, efter kort eller lang Tid, ønskes udførte af Riget, frit uden nogen Slags Dphold, Hindring, Afdrag eller Afgift, af hvad Navn nævnes kan, kunne udbrages.

§. 46.

Alt hvad Bankens Debitorer til den have overgivet, som haandsgæet Pant, og er taget under dens Luffelse, skal fra det Øjeblik af, ikke kunne den fraspændes, enten for Mangel af Hiemmel, eller formødelst nogen Confiscations Paaastand, eller anden Forbring fra Os eller andre, men det skal være og blive den til ufeilbar Sikkerhed for sin Forbring. Dog har ver Banken at iagttage, at de Varer, hvorpaa Dp-lag er tilstaaet, eller tilstaaes, ikke paa anden Maade af nogen Kan eller maae pantsættes, end at de trebite

rede Told, og Consumtions, og andre dermed forbundne Afgifter, hæfte paa disse Vareer og af dem, uden al Forevending, forlods udredes.

§. 47.

Endskjøndt de Vareer, hvilke i Eierenes egne eller andres Pakhuse, som stillet Pant, tages under Bankens Laas, ei mindre end de, som maatte indleveres i Bankens egen Forvaring, i alle andre Tilfælde bør betragtes, som haandsaet Pant efter Loven, skal dog Lovens 5—7—1 ikke, hvis de ved ulykkelig Hændelse maatte forkomme, være hinderlig i Bankens Ret imod Debitor efter hans udgivne Forordning.

§. 48.

Byreobligationer, som Banken disconterer, eller af dens Debitorer antager, maae, ligesom Buxler, endosseres af adskillige Personer, uden at Forordningen af 26de November 1731, eller andre Anordninger, deri skulle være hinderlige, og maae Banken, naar saadant skeer, have samme Krav og Tiltale til Endossenten eller Endossenterne, som til Obligationernes Udstedere, saa at den, uden at tabe sin Ret til nogen, kan holde sig enten til hver især alene, eller til alle tillige, først eller sidst, som den finder for godt.

§. 49.

Ingen Moratorier (om saadanne nogensinde gives) ei heller Protectorier eller bestlige Befrielses, af hvad Navn nævnes kan, skulle i noget Tilfælde, med

hindre Banken dertil har givet udtrykkelig Samtykke, jelde mod dens Fordringer, eller hindre deres Indrivelse, hos hvem det end være maatte.

§. 50.

Det skal være Banken tilladt til dens Sedler, Bøger, Asignationer samt alle Slags Forretninger og Forskrivninger, som fra den og i dens Navn afhandles og udfærdiges, at bruge ustempet Papir. Ligeledes maae de Beviisligheder, som Banken har modtaget, eller herefter maatte modtage, for de samme givne Fordringer af 6 pCt. i rede Solt af alle faste urørlige Eiendommes Værdi, udstædes, samt skelske kunne transporteres, uden stempet Papirs Brug. Fremdeles maae og de Forskrivninger, hvorved noget overleveres Banken, som haandsaædet Pant, udstædes paa ustempet Papir. Og endelig tillades det, at de Forskrivninger, hvorved for bevlygede directe Laan paa faste Eiendomme, saakæmt saadanne nogensinde skulde finde Sted, gives Pant, i disse, maae, i Betragtning af den bestemte korte Laanetid, udstædes paa stempet Papir af 2den Klasse; dog skal Banken i det seneste inden et Aar efter Forskrivningens Udstædelse paa lovlig Maade søge sin Betaling, hvis en ny Forskrivning ikke derfor udstædes og modtages. De ved foranførte denne Octroy's §. 8. ommeldte Obligationers Tinglysning, skal af vedkommende Reissbetjente iværksættes og de fornødne Attester derom meddeles uden Betaling.

§. 51.

Naar Banken har gjort Ublaan mod haandsaaet Pant, og den udlaante Sum ikke til bestemt Tid befales tilbage, eller Laanet ikke, hvis Directionen dertil tjenligt eragter, fornøjes eller forlægges, da skal Banken være berettiget til, uden foregaaende Dom eller Indsættelse, at lade ved dens egne Betiente, og paa hvad Sted den finder beleiligt, holde Auction over det den saaledes til haandsaaet Pant foreskrevet og overleveret er, og ikke til rette Tid er indfriet.

Det skal være til Banken overladt, naar den saa kan Auction vil foretage, kun at derom 4 Uger tilforn i den danske Statstidende og Adressecontoirets Efterretninger advares, og at Auctionen, hvis Debitor endda ikke indfinder sig, bekendtgøres 8 Dage i Forvejen, baade i de fornævnte Tidender og ved Placater som der, hvor Auctionen holdes, opslaaes til Alles Efterretning.

Imod saadan Dmgang og Panternes Bortfølgelse skal ingen kunne have noget at indvende, og Vedkommende skulle være forpligtede til at tilbagelever til Cassation de Beviser eller Recipisser, som for at modtagne Pantter af Banken maatte være udgivne. I andet Fald skulle disse Beviser være magtesløse hvor og hos hvem de siden maatte findes. Beløb Panterne sig ved Auction høiere, end det Banket (de tilbagestaaende Renter, samt Auctions og andre Omkostninger indbefattede) har tilgode, da betale det Overflydende Debitor tilbage. Men skulde de

Bortfolgte berimod ikke tilstrække til skadesløs Betaling for Banken, da bliver det manglende af Debitor at tilsvare, og nægter han mindelig Betaling derfor, kan han søges ved Lands Lov og Ret.

§. 52.

Pantsættes Obligationer eller andre Forskrivninger til Banken, og samme ikke til bestemt Tid indløses, eller Forlængelse af Laanet erholdes, da skal Banken være berettiget til, ei allene saaledes, som i forestaaende §. er nævnet, at stille de pantsatte Forskrivninger til offentlig Auction, men og, uden foresgaaende Dom over dens umiddelbare Debitor, alene, ifølge dennes Forskrivning til Banken, at søge sin Betaling paa lovlig Maade hos Udstæderen af den pantsatte Obligation; og ligesom det staaer Banken frit for, at tiltale sin Debitor først eller sidst, saa bør denne, omendkjøndt Banken først har søgt Fuldgjørelse i Pantet, dog i alle Tilfælde holde den skadesløs.

§. 53.

Bankens Directeurer, som af dens Repræsentanter vælges, ville Vi allernaadigst forunde Rang med No. 3. i 4de Klasse af Børs Rangforordning af 14de October 1746, ikke allene i den Tid, de som Directeurer foreslaae disse deres Embeder, men ogsaa derefter, naar de ere vedblevne Directionen i den Tid, som for en Directeur er bestemt. Ogsaa til de under Directionen staaende vigtigste Betjente ville Vi i den Henseende tage Hensyn og tillægge dem passende

Rang, naar de, efter deres Foresattes Vidnesbyr vise sig troe og nidkjære i deres Forretninger.

§. 54.

Bankens Embedsmænd og Betiente skulle, sa længe de staae i Bankens Tjeneste, ikke behyrdes ell besværet med nogen af Byens Bestillinger eller pø sonlige Onera, omendstjondt de nogen borgetlig Nærling, maatte drive. Ej heller maae nogen af dem fo medelt Gjeld, eller anden civil Sag, hæstes paa f Person, førend den, som begjærer ham onholdt, b viser med Attest fra Bankens Direction, at den søt havende Arrest for samme er bleven anmeldt.

§. 55.

Bankens Bygning, eller det Sted, hvor de holdes og dens Midlet og Effecter bevares, vilde I stedse lade forsyns med saamange Skildvagter, so behøves; ligesom og Vægtene om Natten omkring Bygningen skulle gives Post. I Tilfælde af Ildvande ved eller omkring Bankbygningen, skulle de virsomste Foranstaltninger søies til Redning, og Hømens Eproitefolk og Brandredskab konime til Hjælpsaameget som muligt; hvørom Vi ville lade de Betkommende tillægge fornødne Befalinger.

§. 56.

Banken maae have sin egen Vægt og Maal, o bruge den i alle Tilfælde, hvor noget efter Veitin eller Maalning skal til den modtages, eller fra de ubleveres. Men samme skal være øyreenstemment med den Vægt og Maal, som ellers i Riget i

anordnet, og maa Banken ikke benytte sig deraf uden til eget Brug.

§. 57.

Det skal være Nationalbanken, ligesom det har været Riggsbanken, tilladt, i Tiden, naar den finder det tjenligt, at have Filial Indretninger udenfor Kjøbenhavn, men i saa Fald skal Bankbestyrelsens Forslag forelægges Os til Vor allerhøieste Approbation førend noget i den Henseende iværksættes.

§. 58.

Skulde endnu andre eller flere Benaadninger vorde Banken fornødne, eller tjenlige, ville Vi være betænkt paa saadanne, efter nærmere allerunderdanigst Forslag, allernaadigst at bevilge, naar de tillige kunne bestaae med det Almindeliges Lær.

Saaledes have Vi allernaadigst givet Nationalbanken i Kjøbenhavn sin Decree, som skal gjælde for 90 Aar. De speciellere Bestemmelser ville Vi lade indføre i det Reglement, som nærmere skal blive beskændtgjort. Vedtægter, som endvidere kunde behøves, skal Bankbestyrelsen være bemyndiget til selv at af fatte og udføre, naar de ikke stride imod Decreeen og Reglementet.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Under samme Dato er igjennem det kongelige Glesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie emaneret et

Patent, angaaende Ophævelsen af den Forbindelse, hvori Hertugdømmene Slesvig og Holsten for nærværende Tid staae med den hidtilværende Riggsbank, saa lydende:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, ic. ic. Gjøre bitterligt: efterat de Bestemmelser, som i Anledning af Riggsbankens Obergang til en Nationalbank have været nødvendige, ere skete ved Bortkongelige aabne Brev af 6te April d. A., have Vi taget i Allerhøieste Overveielse, hvorefter de i Bore Hertugdomme Slesvig og Holsten værende Grundeieres Forhold til denne Nationalbank maatte blive at fastsætte; og hvilke Lettelser der kunde blive at tilstaae disse Hertugdømmes Beboere i Henseende til Afbetalingen af det, de skyldte til Banken. Til den Hensigt have Vi ladet Os forelægge en Beretning over Bankens Status, tilligemed de Betingelser, under hvilke det kan tilståedes, at træde ud af Forbindelse med Banken; hvorefter Vi allerhøiest have fundet for godt, herved at anordne Følgende:

I.

Det skal være samtlige Grundejere i Bore Hertugdomme Slesvig og Holsten tilladt, strax at sætte sig ud af al Forbindelse med Banken paa den Maade, at de for hvert 100 Rbdlr. Bankheftelse betale til Banken enten 112½ Rbdlr. N. B. eller og i Kongelige eller Bank-Obligationer, lydende paa Gold eller paa Gold-Bærdie, saa meget, at disse Obligationers Rente-Betøb udgjør, ifølge den vedheftede Tabel,

4½ pCt. Rente af den Capital, de Kysbe til Banken. Paa denne Maade kunne de, der have Bankhæftelse, afdrage deres hele Hæftelse til Banken, eller en Deel deraf; dog maa i sidstnævnte Tilfælde ikke betales mindre end 100 Rbdlr. paa eengang.

2.

Det staaer fremdeles forbemeldte Grundeiere frit for, naar deres Bankhæftelse beløber sig til 100 Rbdlr., eller derover, saa og naar de, i Tilfælde, at deres Bankhæftelse ikke beløber sig til 100 Rbdlr., ville tilskyde det, der mangler i denne Sum, ligesom og naar Flere i denne Hensigt forene, sig at vedblive som Interessentere i Nationalbanken; og det, hvad enten de, paa den i Rigsbankens Beljenbtgjørelse af 30te Jullii 1813 bestemte Maade, eller paa den Maade, som er foreskrevet i Foundationen for Rigsbanken have enten allerede betalt, eller nu betale deres Bankhæftelse, eller og ville forrente samme i Doereensstemmelse med de i Foundationen for Rigsbanken og i Detroyen for Nationalbanken indeholdte Regler.

3.

Den, som ifølge Forestaaende enten strax vil træde ud af Forbindelse med Nationalbanken (S. 1.), eller vil vedblive som Interessent i samme (S. 2.), haver herom at gjøre Anmeldelse til sin Dyrighed, og Godseierne til vedkommende Dverretter, før end sidste Januari næste Aar. Dyrighederne have at indsende til den Dverret, under hvilken de henhøre, de

(3)

saaledes fete Anmelbelse; hvorefter Overretten forfatter en General-Liste derover, hvilken tilligemed Anmelbelseerne selv tilskilles Banken inden den sidste Februar næste Aar. De, som strax ville udtræde af Forbindelsen med Banken (§. 1.), have at erlægge den tilbudne Betaling forinden sidste Januari næste Aar. De sædvanlige Oppebørselsbetjente skulle modtage disse Betalinger, og stille de indkomne Penge til Bankens Disposition. De som først i Omslaget næste Aar bestemme sig til at gjøre Afdrag, kunne gjøre Anmelbelse og indbetale Pengene til en af Bankens befuldmægtiget Authoritet i Kiel, hvilken uophølgelig skal give Efterretning til vedkommende Durighed om dem, der have for den anmeldt, at ville gjøre Afdrag. Fra den Dag Indbetalingen af Bankhæftelsen sker (§. 1.) ophøre Renterne til Banken at løbe.

4.

De Grundbeiere, som forinden sidste Januari næste Aar anmeldte, enten at de, ved at afdrage deres Gjæld til Banken, ville strax træde ud af Forbindelse med samme og betale det, de skyldte, eller at de ville vedblive at være Bank-Interessentere, kunne paa følgende Maade sættes ud af den hidtil værende Forbindelse med Banken:

1. de have aarlig at betale 6 pCt. rebe Solv af deres Bankhæftelse, saalænge indtil paa denne Maade de den paa dem faldende Deel af Bankens Seddel- og Obligations-Gjæld er fuldt udbetalt; hvorefter

- om her, naar det Proklama, som bliver at udfærdige i Henseende til de endnu i Omlob værende Slesvig-Holsteniske Pengepapirees Inddragelse, er udløbet, skal See en offentlig Bekjendtgjørelse;
- b. disse 6 pCt. blive af Dybeboerselskaberne at aflevere til et Institut, som skal oprettes i Altona, under Navn af: Bank Institut til Afgjørelse af den Slesvig-Holsteniske Bankhæftelse;
- c. Institutet, som den 1ste Februar næste Aar begynder sine Forretninger, skal anvende det indkomende Søl, efterat Administrations-Omkostningerne ere fradragne, paa den Maade, at den Banken tilkommende Sum af Rigsbanksedler og Obligationer, efter det fastsatte Forhold, straks fortrektsviis og ubetinget indbetales til Banken, og at det Dørlige derefter i Behold værende anvendes til videre Formindskelse af Seddel- og Obligationsgjelden, paa den Maade, som efter Omstændighederne er til mueligst største Fordeel for Hertugdømmene;
- d. dette Institut foreskæes af to Direktører, som af Nationalbankens Direktion udværges: hvorefter der af begge Bore Overretter i Hertugdømmene Slesvig og Holsteen fælleds, ansættes en Committeeret, som i deres Navn skal føre det dem for de hertugdømmene af Os overdragne Opsyn over Institutet, og som til den Hensigt skal være bemyndiget, sik at bivaare ovenmeldte to Direktører og Forsamlinger, samt være berettiget til, til

er Straffen for iigentagen Forseelse forandret fra at afgaae, til 8 Ugers Arrest og simpel Afkæeb. Den Officer som lader sig det befalede betale erholder et simpel Afkæeb. Iøvrigt er simpel: Fængsel traad istedetfor Forordningens Fængsel paa Vand og Brød

Endeel af de her nævnte Forandringer og Til læg ere alt efter allernaadigst Tilladelse i længer Tid indførte i Corpsen.

Blandede Efterretninger.

Med Hensyn til, at de Maaltider, som, imod det i den 14de §. af Forordningen af 7de Novbr. 1682 om Begravelser givne Forbud, undertiden finde Sted ved Liigbegjængelser, lettelig kunne bli byrdefulde for de Efterlevende, der troe at maatt rette dem efter andres Exempel, uden Hensyn paa deres Evne, saa og i Betragtning af den Fare ung Fruentimmers Helbred, især om Vinteren, udsætte for, ved den saa hyppig brugte Skik, at lade den store Blomster i Gravene, har Cancelliet, efter H^o Majestæts allerhøieste Befaling, afgivet allerunderdanigst Betænkning angaaende, hvorvidt et Lovbud saa Henseende kunde ansees tilraadeligt. Allerhøiil samme har derpaa, under 2den f. M., allernaadig resolveret, at Forordningen af 7de Novbr. 1682 paa nye her indskræpkes derhen, at der ved Begravelser ingen Beværtning ved dækket Bord maae finde Sted samt at al Blomsterstrøning, medens Graven endnu er utillastet, aldeles forbydes. Det er derhos aller

naadigst bestemt, at det i ethvert Tilfælde, hvor der bruges anden Liigvogn end den ringeste, bør være usvarelig Pligt at berytte Bedemænd, da disse Embedsmænd skulle gjøres ansvarlige for, at de Indskrænkninger, som allernaadigst maatte blive fastsatte ved Begravelser, nøie overholdes. Som en Følge heraf, maade Bedemændene i de ovenanførte Tilfælde staae til Ansvar for Efterlevelse af de ved fornævnte allernaadigste Resolution af 2den f. M. fastsatte Bestemmelser. Den fornødne Communication desangaaende afgif herpaa til Kjøbenhavns Magistrat den 20de. f. M.

For at forebygge, at ikke ifølge Placaten af 27de Septbr. f. A. værnepligtige Reserver udslettes af Lægdsrollen, er ved Cancellie-Skrivelse af 4de d. M. til General Krigscommissairen i Danmark fastsat følgende Forholdsregler, der af Landmilice-Sessionerne skulle iagttages:

1) at de paa det nøiagtigste overholde den 7de §. i Forordningen af 20de Juni 1788, hvorved det paa lægges de Forældre, som agte at flytte enten til et andet Distrikt, eller til Kjøbsted med deres Sønner, skal derom et gjøre Anmeldelse for vedkommende Dørlighed, og i Tilfælde af, at Forældre efter flere Aars Forløb, for Sessionerne attraae at bevise, at de forlængst uden behørig Anmeldelse ere flyttede med deres Sønner til Kjøbsted, bør Styrelsen paa det nøiagtigste bevise med eedeligt Tingsvidne, og Sønnernes Udgang af Rollen ikke ved Sessionen

decreteres, førend de ældre Lægdsruller af Land- og Søe-Krigscommissairen ere raadførte, til Oplysning om Sonnerne, efter den dem tilførte Føde eller Døbetid, virkelig havde den ved omgjeldende 7de §. bestemt Alder den Tid, de beviislig flyttede med Forældrene til Kjøbsted.

2) At ingen Reserve udslættes af Lægdsrullen, ifølge Placat af 27de Septbr. 1814, førend de ældre Lægdsruller af Land- og Søe-Krigscommissairen ere raadførte, til Forsikring om, at de Sonner, hvilke af Fædrene begjæres udslattede af Lægdsrullen, ikke ere saadanne i Kjøbstæderne avlede værnepligtige Reserver, hvilke, paa Grund af Cancelliets Bestemmelse af 22de Jan. 1803, §. 1. d, fremdeles ere værnepligtige, og som saadanne bør blive staaende i Lægdsrullen.

Under 7de Julii sidstleden har det Danske Cancellie tilskrevet alle Amtmænd saaledes:

Det er ikke sjeldent Tilfældet, at de Forhøerer, som i Folge den 30te §. i Forordningen angaaende Brandvæsenet overalt paa Landet i Danmark af 29de Februarii 1792 skulle optages af Herredsfogderne og Birkedommerne strax efter en Ildbrand paa Landet, ikke afholdes med den Nøiagtighed i Undersøgelsen, som man, baade med Hensyn til denne Anordnings Bydende, og de almeensfarlige Følger, en almindelig Eigeegyldighed i denne Henseende maa med-

føre, kunde vente. De i den senere Tid indtrufne mangfoldige, tildeels meget betydelige, Brandskæder have og Slundom været forbundne med mistænkelige Omstændigheder, uden at dog ved de anstillede Undersøgelser nogen Mistanke er bleven opvakt mod nogen enkelt Person. Noget af Underdommerne paa Landet have og ved disse præliminaire Forhøret taget de afhørte Deponentere i Eed; en Fremgangsmaade, der er stridende saavel mod ovennævnte Forordnings 30te §., som og mod §. 25, 27 og 28 i Forordningen af 3die Junii 1796, hvilke Anordningers Bydende i denne Henseende er bygget paa vigtige legislative Grunde.

Man skulde derfor tjenstligst anmode Dem om, at indskærpe de under Dem hørende Underdommere paa Landet bemeldte Anordningers Bydende til noiagtigste Efterlevelse, for Fremtiden, og in specie at tilholde dem, ved disse Undersøgelser, hvor Inquisitionen ikke kun meget sjelden kan anstilles mod noget enkelt Individ, noiagtigen gjensidigen at prøve den ene Deponents Forklaring ved de øvriges i samme Henseende, for, om mueligt, paa denne Maade at komme efter, om nogen skulde have lagt Skjul paa Sandheden.

Den 4de d. M. er Rigsbanken medbeelt Bevilling til ved Proclama sub poena præclusi & perpetui silentii med Aar og Dags Bærstel i den danske Statstidende, Adresse-Contoizets Efterretninger, den

alronaiske Merkur og Hamborger Correspondent, 3 Gange efter hinanden at indkalde Ihændehaberne af de Slesvig-høllsenske Speciesbanksebler, de Slesvig-høllsenske Laane-Institutssebler paa 5 Rdlr. Courant, de Slesvig-høllsenske Skatkammerbeviser paa 20 Rdlr. og $2\frac{1}{2}$ Rdlr. Courant, samt de ifølge Patent af 19de Decbr. 1810 for Hertugdømmene udstædte Udsignationer, til at melde sig i Banken, for at erholde saadanne deres ihændehavende Myntpapirer udbetalte med den Valuta, som Forordningen af 5te Jan. 1813 bestemmer.

Den 7de Julii er J. Brønnerstedt meddeelt Bevilling til at anlægge og drive Gjæstgiverie i Stege.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Det residierende Capellanie ved Frue Kirke i Aalborg, og dermed annekterede Sognesald for Sønder-Tranders Menighed, 396 Rbdlr. — Ordineret Catechet. og første Lærers Embedet ved Borgerkolen i Hillerød; aarlig Løn 400 Rbdlr. S. B., samt fri Boelig og Brændsel: $4\frac{1}{2}$ Favn Brænde, foruden Løv, Græsning til 2 Koer, og desuden Høitidskoffer af Menigheden.

Under General-Toldkammer og Commerces Collegiet: Et Havnecontroleurs Embede i Kjøbenhavn; Toldforvalter Embedet paa St. Thomas.

Collegial-Tidende.

Med kongelig allernaadigst Privilégium.

No. 40. Den 25de Juli 1818.

Trykt i det Kongl. Waisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redacturer, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellis.

Forgivninger.

Fra den kongelige Generalpostdirection er under 18de d. M. udgaaet følgende Placat:

I Overensstemmelse med S. Majestæts allernaadigste Resolution af 5te s. M. kundgjøres herved følgende Bestemmelser for den Betaling, der fra 1ste August næstkommende og indtil videre, i Følge det kongelige aadng Brev af 6te April d. N. Litr. A., skal erlægges, enten i rede Guld eller Rigsbankseidler efter den bestemmende Kvartalscour, for Reisendes, Posters og Estafetters Landbefordring med videre i Danmark:

rede Guld,

Rbdl. Nr. 5.

1) I Fragt af Heste og Vogné skal besales for hver Meil:

for ethvert Par Førespands Heste sad-	
velsom for en stemplet Postvogn med	
2 Heste i hele Danmark	I. 2.
for en mindre Postvogn med 2 Heste	
overalt	I. 6
for en enkelt Hest til Estafette eller	
Førespand ligeledes	5. 10

Denne Betaling erlægges for Tour-
befordring, hvorimod for Retourbefor-
bring ikkun skal betales $\frac{1}{2}$ Dele af
samme

Naar Kæret, Chaiser og deslige Vogne
eller Galecher af de Befordrende tes-
veres, betales desforuden:

for en Kæret eller Vogn med heelt Førdæk	3. 3
for en Chaise eller deslige Vogn med hals eller intet Førdæk	2. 6
og for en Galeche	1. 8

2) Saavel med Pakkeposten som med Reis-
sende udenfor samme maa ikkun tages
600 Pd. paa de stemplede Postvogne,
og 700 Pd. paa de mindre Vogne for
den bestemte Fragt. Betaling for Dvers
vægt af indtil 100 Pd. med de først-
nævnte Vogne erlægges for hver Miil
med

3) For ethvert Par Heste, der bestilles, hvad enten de bruges for Postvognen eller til Forspand for de Reisendes Vag-
ne, saadelsom for en enkelt Hest til Estafette eller Forspand, betales i Til-
sigelsespenge til vedkommende Postmæs-
ter eller Opsynsmand

Naar Tilsigelsen skal besørges enten af
Opsynsmænd ved Landstationer til
Befordringspligtige, der ei boe paa
Stedet selv, men ere samme fralig-
gende, eller af Opsynsmænd i
Kjøbstæder til Befordringspligtige,
som maatte boe udenfor samme, og
ei som saadanne høre under Kjøb-
stædernes Jurisdiction, skal dobbelte
Tilsigelsespenge erlægges

4) Drifkepenge erlægges af den Reisende
med Extrabefordring til hver Kjøretøil
uden Hensyn til Hestenes Antal for
hver Mill med

og for en Estafette betales i Drifke-
penge til Poststationen for hver Mill

5) De i Forordningen af 27de Januar
1804 §. 22 bestemte Opholdspenge
betegnes med $\frac{1}{4}$ Mills Fragt for hver
halve Lunte, i hvilken den Befordrende

efter den ommeldte §. er pligtig til mod
Gødtgjørelse at opholde sig efter Bed-
kommende

6) For Estaffetters Expedition tilkommer:

Naar den fulde Fragt for Estaffettens
Forsendelse til sin Bestemmelse ud-
gjør en Sum af 20 Rbdtr. Sølv
og berunder, saavel den affsendende
som modtagende Postmester . . . 3.

Naar Fragten udgjør mere end 20
indtil 35 Rbdtr. Sølv indbegreben,
den affsendende Postmester . . . 2. "
og den modtagende . . . 1. "

Naar Fragten beløber mere end 35
Rbdtr. Sølv
den affsendende Postmester . . . 4. "
og den modtagende . . . 2. "

Enhver af de Postmestere eller Opsyns-
mænd, som paa de mellemliggende
Steder modtager og affærdiger Estaf-
fetterne, tillades at beregne sig . . . 1.

foruden de Opsynsmændene tilkommende
Tilfigelsespenge; hvis Estafetten med-
bringer Breve, som ere bestemte til
de mellemliggende Steder, og altsaa
Kulle adskilles og besørger til deres
Eiere sammesteds, maa Postmester

rede Sølv.
RbdL. Nr. 8.

ren for saadan Expedition endvidere
beregne sig

• I. 8

7) I Bærepenge for et eller flere med en
Estafette ankomne Breve til en og sam-
me Person maa oppebæres i Kjøben-
havn,

naar det ombringes om Dagen

• • 8

om Natten

• • 12

i Odense, Aarhus, Aalborg, Ribe

og Viborg om Dagen

• • 6

om Natten

• • 8

paa alle andre Steder om Dagen

• • 4

om Natten

• • 6

Efter foranførte Bestemmelser have alle Beh.
kommende sig allerunderdanigst at rette og forholde.

Under samme Dato er udfærdiget nye Taxter
for samtlige Færgesteder i Kongeriget, hvilke i Over-
eenstemmelse med allerhøieste Resolution i Almindel-
lighed ere ansatte i Rigsbankpenge rede Sølv med
de samme Beløb som disse Taxter fra først af ere
bestemte til i Sølv-Bærbie.

Lovgivningen for Sukkerhandelen havde hidtil
været meget afvigende fra den for al anden Hån-

kel, især i Forholdet af Afgifterne og den Naade, hvorpaa disse erlagdes. Aarsagerne hertil vare Colonien St. Croix betydelige Frembringelse af denne Vare, som efter Colonien's Forsatning alene maa affættes over Danmark, desuden Rafinaderierne's Drint, og Flagets Neutralitet under en lang Krigsperiode. Det er især den sidste Aarsag, som har fremkaldt de store Afvigelser, der nu under en almindelig Freds ganske sprængte Handels Omstændigheder ikke længere kunne ansees passende, hverken med Colonien's Productions Lavn eller Moderstatens Handel. Handelens Interesse fordrer nemlig: at Sukkerhandelen sættes aldeles under samme Regler og Afgifter, som anden frie Handel, hvilket er det eneste Middel, hvorved den kan indtage sin forholdsvis naturlige Størrelse; men paa den anden Side fordrer Colonien, hvis meget betydelige Production er til Moderstatens Fordeel indskrænket til dens Omsætning, et saadant Fortrin i denne Omsætning, som kan vedligeholde eller fremme Productionen under en tvungen Affætning.

Denne deelte Interesse maa nødvendig fordrer en Forgivning, der er forskjellig fra den almindelige, og som maa være saaledes modificeret, at ingen Part skades directe ved unyttig Indskrækning, eller indirecte ved indgribende Frihed.

Med at udvikle disse Grundsætninger har General-Toldkammer og Commerce-Collegiet derpaa motiveteret et allerunderdanigst Forslag til en Forordning

om Sukkerhandelen i Danmark og hvad deraf skal
erlægges, hvilket er af Hs. Majestæt allernaadigst
Bifaldet og under 13de Junii d. A. emaneret som
Lov, saaledes som følger:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade
Konge til Danmark, 2c. 2c. Gjøre pitterligt: Da
Vi finde fornødent, at give de for Sukkerhandelen
endnu gjeldende Anordninger en, med nærværende
Omstændigheder passende, Forandring til Fordeel for
Vore vestindiske Colonier, for Raffinaderierne og for
Handelen i Almindelighed, saa er det Vi herved fra
Dero ophæve Forordningen af 8de Maj 1807 om
Sukkerhandelen og Afgifterne af Sukker i Danmark,
og ligeledes Forordningen af 16de Juni 1797 om
den ostindiske Handel, forsaavidt denne angaaer Suf-
ker; i hvilke Forordningers Sted Vi herved alle-
naadigst befale, som følger;

§. 1.

Brune og hvide eller dællede Sukkere fra Vore
vestindiske Deer fortoldes her i Riget med 1 Rbdlr.
74 §. Sølv pr. 100 Pd. til Forbrug i Landet, men
med 40 Rbf. Sølv pr. 100 Pd. til Udsørsel; for
hvilke Afgifter de kunne tages paa Creditoplag under
de almindelige for Creditoplag bestemte Regler.

§. 2.

Fremmede Sukkere af alle Slags og fra hvil-
ketsomhelst fremmed Sted kunne tages paa Transi-
toplag, under de almindelige for dette Dplag bestemte
Regler, imod 1 pCt. Transittold ved Udsørselen.

§. 3.

Sukkere directe fra fremmede Sted udenfor Europa fortoldes til Forbrug i Landet, de brune med 2 Rbdlr. 33 $\frac{1}{2}$ Sølv pr. 100 Pd., og de hvide eller dækkede med 3 Rbdlr. 62 $\frac{1}{2}$ Sølv pr 100 Pd., hvilken Told skal betales, førend den frie Handighed over Varerne erholdes, da Creditoplag ikke tilstaaes for disse Varer.

§. 4.

Thara for Sukkere i Fade fra St. Croix, eller fremmede brune Sukkere i lignende Fade, beregnes med 17 Procent.

§. 5.

For raffineret Sukker, der efter Raffinadeurerens Angivelse og under deres Forpligt efter Toldforordningen udføres til fremmede og frie Steder, godtgøres 2 $\frac{1}{2}$ Rbd. Sølv pr. Pd.

Hvorefter alle Vedkommende kunne vide sig at rette.

Til Veiledning for Betjenterne ved denne Forordnings Udførelse har bemeldte Collegium ledsaget samme med Circulaire af 18de f. M., der indeholder følgende:

- I. Denne hermedfølgende Forordning af 13 Juni s. A. angaaende Sukkerhandelen og hvad deraf skal erlægges, træder i Kraft umiddelbar efter dens Modtagelse ved Toldstedet, og har Toldstedet uopholdelig at indberette Modtagelsesdagen.

2. Alle Sukkere, som forinden ved Toldstedet ere declarerede med den hidtil gjeldende Indførselstold og Tillægs Afgift med 80 Rbß. Sølv pr. 100, Pd. efter Forordningen af 8de Mai 1807, og nu henligge paa Creditoplag for Consumptionen, passere stemdetes efter benævnte Forordning, saaledes at de declareres til Forbrug i Landet imod Consumptionen, eller udgaae uden videre Afgift, alt med den hidtil gjeldende Thara.
3. Transittolden beregnes kun med 1 pSt. for de Sukkere, som før denne Forordnings Anvendelse ved Toldstedet efter denne Instructions §. 1. ere oplagte paa Transit, men senere udgaae.
4. Tharaen paa alle brune Sukkere, forsaavidt de komme i anden Emballage end Fade lignende dem fra St. Croix, skal modereres i Forhold til den nu forandrede Thara for St. Croix Sukker, dog saaledes, at den i intet Tilfælde skider over eller under Grændsen af den gangbare Handels-Thara, men derimod, naar Differencen ikke skulde være betydelig, sættes lige dermed.
Paa samme Maade ordnes Thara for bællede Sukkere.
5. Naar Sukkere ankomme directe fra Ostindien til Kjøbenhavn, uden at Dresunds-Tolden for samme er clareret, skal den her beregnes med 36 Rbß. N. V. p. 100 Pd.
6. For Sukker directe fra Ostindien skal end videre betales de Afgifter hvorfør den ostindiske Handel

ben, paa følgende Vilkaar: Jorden overlades Selskabet i 20 Aar til uindskrænket Afbenyttelse, men mindre den forinden Skulde findes uanvendelig til Bestemmelsen. Selskabet sørger imidlertid for den Beplantning med Træsorter, tjenlige saavel til Gavn tømmer som til Brændsel, uden mindste Udgift, so Ejerne. Den Fordeel, der i de 20 Aar deraf kan have, er Selskabets. I indeværende Sommer beholde Ejerne Benyttelsen af Jorden, dog uden Hindring for Indgrøftningen, som strax paabegyndes Efter de 20 Aars Forløb falder Jorden med alle de Træer, som derpaa befindes, tilbage til Store Maglebyes daværende Beboere til Afbenyttelse efter enhver Hattkorn, dog saaledes, at Hugsten skeer forstmæssigen, og at det sørges for Beplantning i det Udflyvnes Sted.

Hs. Majestæt Kongen, som allerede i Forveien havde opmuntret til dette Anliggendes Udførelse, har, efterat det Passerede var blevet ham allerunderdanigst foredraget, allernaadigst behaget at skjenke en Sum af 12,000 Rbdlr. N. B. til at faae Anlægget ufortøvet begyndt og iværksat, overdraget Selskabets Udførelsen, og paalagt det, at aflægge aarlig allerunderdanigst Beretning om Arbeidets Fremgang.

Indgrøftningen er nu i fuld Arbeide, og det kongelige Rentekammer er anmodet om, at understøtte Sagen, ved at foranstalle unge Træer udleverede fra de kongelige Skove og Plantager.

Bandscommissionen i Kjøbenhavn har til Cancelliet indsendt dens allerunderdanigste Indberetning angaaende udførte Arbejder til Forbedring af Kjøbenhavns Vandværk i Aarene 1816 og 1817.

Commissionen fjelner i denne Indberetning imellem Vandværkets Udenværker og dets Indenværker, saavel som mellem det, som deraf vedkommer Pompevandet for sig, og Springvandet for sig. I Følge denne Orden omtales.

I. Pompevandets Udenværker.

a. Løbberups Mose og Kælsbet derafra. Denne over een Mil lange Bandlejning trængte ei til nogen betydelig Rensning, men kun til at hjælpes paa de høistliggende Steder. Dette er ogsaa sket paa den meest hensigtsmæssige Maade.

b. Langvadsdam eller Damhuus Søen. I Aaret 1816 begyndte denne Søes Høvedrensning eller Udgravning. Efterat Døbseringen fra det ny indrettede Bandereservoir i Leersøen havde erholdt saadan Høide og Fasthed, at man med Tryghed kunde regne paa Stadens Forsyning med Pompevand derafra i et vist beregnet Tidrum, blev Vandet i Langvadsdam eller Damhuus Søen, udtappet først i August Maaned, til hvilken Ende en nye Trækrende tæt ved den saakaldte Kælkiste-Sluse blev anlagt 15 Tommer dybere end Slusen selv, da Vandet paa nogle Steder i Søen ikkun derved kunde udtledes. Denne Rende blev givet saadan Indretning, at den let kan afsluttes, naar dens Brug ei mere behøves, og igjen ligesaa let aabnes, naar den igjen skal bruges. I

berettede Aar, nemlig 1816, blev Udgravningen foretaget paa en Strækning af 1800 Alen fra Aalekistehuset til hen forbi Damhuset. Paa Søens Grund fandtes en betydelig Deel Steen, der alle bleve optagne og anvendte til en Muur mod Veien, som gik til Aalekistehuset i en Længde af 400 Alen. Dekket blev Søens Grændse lignet og Bugterne på Muren udfyldtes med endeel af det paa denne Kaart i Søen udgravede Mudder, til hvilket der ellers ikke uden Bæmskelighed og forøgede Bekostning kunde erholdes Plads. Resten af det her udgravede blev henført paa en stid liggende Jordstrækning, som i tilstødende Lodseier ønskede opfyldt og dertil anvist. Bæmskeligere derimod var det at faae Plads til de som udgravedes langs med Chausseen eller Landveien; thi her gaaet Søen tæt op til den for Veien anbragte Steendæmning, hvilken selv udgjør den væsentligste Dæmning, og, om det end havde været muligt at blive enig med Eierne af Jorden paa den anden Side af Kongeveien, saa turde Commissionen dog ikke have entreret dertil, da Fjeldens Transport over Veien maatte blevet til Hinder for den for Passage eller Færdsel, her bør finde Sted. Arbeidets Fremgang med tilbørlig Hurtighed fordrøede imidlertid, at denne Fjeld uden Ophold blev bortbragt, og for Vandværkens Fond var det nødvendigt, at saadant skeede med mindst muligt Bekostninger. I begge disse Aarsager kunde for Dieblirket ingen Transport til langt bortliggende Steder iværksættes. Commissionen besluttede derfor, at hentlægge alt det, so-

angs med Kongeveien blev orgraved, paa Søens egen Grund, tæt op til Veiens Steendæmning, indtil det saa en fordeelagtigere Aarsid kunde transporteres til nærgere fraliggende Steder; hvilket derpaa udføretes i Sommeren 1817.

Ved de Forberedelser, som til Søens Rensning are forede i Aaret 1816, lettedes Continuationen af dette Arbeide i Aaret 1817 saate meg, og Resultatet af begge Aars Arbeide er, at den vigtigste Deel af Søen, nemlig fra Aalestuehuset langs med Veien til Damhuset, samt et Stykke forbi samme, der udgjør et Areal af henved 43 Tdr. Land, og tilføit var aldeles opfyldt med Mudder; alle Slags Vandplanter, ja endog 3de til næsten fast Grund sammensvævede Holme, hvoraf den ene laae 230 Aln fra Land, og var af en Rønde Lands Størrelse, nu er inddannet til et skjønt, vandholdende Bassin. Lovrigt er Aaløbet fra Damhuusøen til Indsøerne bleven behørig efterseet, og rensed begge Aar; ligesom der ogsaa tvært over dets Døsfæring er ved Landstedet Koliga ved blevet anbragt et nyt Stagegitter, deels for at afskille Uvedkommende fra Passage derpaa, og deels for at forebygge Ufred paa tilstødende Lødsæieres Hauger og Jorder.

c. Søebørg Søe eller Uiterstev Nøse. Formedelsd det paatænkte Arbeide i Damhuusøen og den deraf flydende Nødvendighed at lade dens Vandbeholdning udløbe, besluttede Commissionen i Sommeren 1816 at holde alle det Vand i Uiterstev Nøse, om det bestemte Flodemaal tillod, for derved at

funne understøtte Vandbeholdningen i Leersøen, hvilket istedetfor Damhuusøen nu maatte forsyne Indsøerne med Pompevand. Som en Følge heraf kunde i bemeldte Sommer ifflun saa megen Løveitilvirkning finde Sted' som Vanders Ubleedning og Synkning omfjider tillod at foretage i dens Udkanter, og sort da blev overdraget til Omegnens dertil trængende Huusmænd.

Bed Understøttelse af Amtets Vandvæsenes Commission har bemeldte Commission været saa høfdig at opnaae en Forening med de Bønder, over hvis Jorden der i Aaret 1809 for daværende Brændfels Commissions Regning, og efter dens Foranstaltning gravede Kanal løber, angaaende detsnes Tilkaftning, hvilket saaledes, som Vandcommissionen i dens allerunderdanigste Indberetning for 1814 og 1815 *) yttrede, var for Vandvæsenets Lørv uundgaaelig nødvendig. Efter denne Forening erholdt Bønderne saavel for selv at besørge Kanalen tilkaftet, som i Erstatning for Savnet af deres Jorder, medens Arbeidet varede og inden Jorden igjen blev flirket til Agerbrug, 8000 Rbdlr. N. B. Da den blotte Tilkaftning, naar Arbeidet flulde været udført directe for Vandvæsenets Regning, vilde, efter derover forfattet Overflag, have kostet circa 12000 Rbdlr. N. B.; saa er det udenfor af Tvivl, at Foreningen var fordelagtig, saa meget mere, som man derved paa en gang og for flædse blev fri for de idelige Klager og Forbringet fra Bøndernes Side, som dette for Vandvæsenet ikke alene unødvendige, men endog flædelige Kanalnlæg forantedigede. Den i Aaret 1815 paa begaae Sider foran Slusen ved Cøerborghuus opførte Muur af Kampflæen, er i Aaret 1816 bleven baade forhoiet og forlænget, ligesom ogsaa Halsbet fra Mosen heelt igjennem blev renset.

(Slutningen følger i næste No.)

*) See Coll. Tid. for 1816, S. 589.

Rettefle:

Bed en Trykfeil flaaet paa f. No. 37—39, for 36—39.

Collegial-Tidende.

Med Kongeligt allernaadigt Bristelegium.

No. 41. Den 1ste August 1818.

Trykt i det Kongl. Naaseh. Bøgetrykkerie af C. S. Schubarth.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Mourad, Anders Sandøe Østeb,
Deputerede i det kongelige danske Cancelli.

Blandede Efterretninger.

Slutningen af Vandcommissionens Beretning om
udførte Arbeidet ved Kjøbenhavns Vandværken i
1816 og 1817, (see forrige No. af Collegial-Ti-
denden.)

d. Leer eller Korsøet.

Skjøndt en stor Deel af Døbseringen omkring betide-
| Aaret 1815 til Vandteserveoie indrettede Søe maatte
anlægges paa et særdeles ugunstigt og tildeels Afhæ-
jesæt bestaaende Terrain, modstod den dog den paa
| samme i Vinteren mellem 1815 og 1816 og sidste
| Mars Foraar virkende store Vandmasse saa godt, at
| den ei paa noget Sted leed betydelig Skade. Deris-
| nod var den overalt noget og paa mange Steder meget
| unken sammen, saa at det nu manglede betydeligt.

den Høide den ved Anlægget var givet og bestemt at skulle have. Der viste sig og saa mange smaae Der i Søen, som ved Undersøgelse befandtes at bestaae af løse omslydende ved Rødder af Græs og andre Vandvæxter sammenhængende Jordkopper, hvilke ved Vandets Paavirkning havde løsrevet sig fra Søens Bund, hvig største Deel bestaaer af Hængesæk. Disse Der eller Jordkopper blive ved Hjælp af dertil anstaaede Flaader bragte til Søens Bredder, der adskilte og udplanterede paa Dosseringen. Herved erholdt denne ikke alene igjen sin bestemte Høide, men den blev endog næsten overalt gjort noget bredere og stærkere. Derved opnaaedes altsaa den dobbelte Fordeel, at Søens Bund for en stor Deel blev rensat, medens der tillige erholdtes den ønskelige Fyld til Dosseringens Istandsaettelse.

Jøvrigt har Leersøen allerede viist sig fuldkommen svarende til dens Bestemmelse; thi af dens Vandbeholdning blev Staden i begge Aar, nemlig 1816 og 1817, forsynet med Pompevand i al den Tid Damskøen, formedelst Udgravning, var udtørret.

Da Leersøen, førend den i 1815 blev indrettet til Vandreservoir, i mere end et halvt Seculum har henligget tør hver Sommer, saa have Bønderne i Emdrup og Utterslev Byer i al den Tid høstet Græsset og dens øvrige Afgrøde. Foruden at saadant ved de passerede Udristningsforretninger er anvist dem som Rettighed, have de altsaa tillige vundet Hævd derpaa, og det kunde selgelig ingen Tvivl være om,

at de for sammes Tab maatte være berettigede til en passende Erstatning. Commissionen ønskede intet hellere end at kunne mindelig forenes med dem i denne Henseende, men de overspændte i lang Tid deres Prætensioner i saadan Grad, at samme ligesaa lidet fandt det passende som forsværligt at entreere deri. Endelig viste sig 7 af dem tilbøielige til et billigt Forlig, hvilket da ogsaa strax blev affluttet paa den Maade: at enhver af dem, imod at frasige sig al muelig Ret til Søens Grund eller Afgrøde, blev udbetalt engang for alle 500 Rbdtr. N. B. Senere have de øvrige, nemlig i alt 13 indgaaet Forlig paa samme Vilkaar. Vandværnets Udgift derved har saaledes været 10,000 Rbdtr. N. B., men det er ogsaa befriet for en vidtløftig og bekostelig Proces, hvis Resultat længe maatte have været afværet, og som efter Rimelighed dog vilde have blevet mere bekostelig.

c. Peblinge og Sortedams Søerne. Den i nogle Aar i disse Søer foretagne Rensning paa Flaader er ogsaa i disse tvende Aar continueret. Alle fremstydende Vandværter ere derved borttagne og Vandet i Søerne har til enhver Tid af Aaret været af den ønskeligste Beskaffenhed. Søernes Dossering, som paa nogle Steder havde lidt ved Vandets Paa- virkning i de stormende Vintre og Foraar, er bleven istandsat, og ved Indløbskilerne styrkede med Bølgeværk. For at forebygge, at den løse Grøde, Blade, m. v. som Vandets Løb igjennem den lange Commu-

nications Aae medfører, ikke skal komme i Indsøerne, er der hvert øver bemeldte Aae ved St. Hans Hospital henlagt en flydende Bøm, hvorigjennem er anbragt et tæt fluttet Rødværk. Dette standser og samler al den tilflydende Ureenlighed, som da lettelig kan borttages, hvilket ogsaa jevnligt skeer.

II. Springvandets Udenværker,

som begynde med: a. Huul eller liben Søe. Søen selv har ikke været trængende til nogen Forbedring. Derimod er Aaeløbet herfra renset saaledes, at en betydelig Mængde af denne Søes ypperlige Vandbeholdning er henledet til

b. Gjentøfte Søe. De i denne Søe opskydende Vandværter ere paa samme Maade, som i Indsøerne, borttagne. Desuden er en stor Mængde Kær, Græs og Flæg opgravet med Rødderne. I ingen af Vandvæsenets Søer er Vandgangen saa stærk, som i denne. Deraf følger ogsaa, at dens Døsring hver Vinter og Foraar tilføies megen Skade. Den er overalt bleven uddebret og paa en Strækning af 1300 Alen var en Hovedreparation nødvendig. Dette Arbeide har været saa meget mere vanskeligt og kostbart, som al den Fyld, hertil udfordredes, majsommelig maatte opgraves af selve Søen og paa mange Steder hentes i meget lang Afstand. Aaeløbet er herfra renset til

c. Emdeup Søe. I denne Søe er foresat get Rensning paa de Steder, som dertil fandtes meest trængende. Den øvrige Rensning har maattet staae

Atbage for andre vigtige og mere presserende Arbejder.

Efterat Commissionen saaledes allerunderdanigst har indberettet de udførte Forbedringer ved Vandværksens Udenværker, gaaer Den over til at omtale dets Indenværker, og begynder altsaa med

III. Pompevandets Indenværker.

a. Væleværket, hvorpaa Vandrønderne tvende Steder børes over Stadsgraven imellem Øster- og Nørreport, var i det hele saa forfaldet, at det truedes med at styrte sammen, og end ikke kunde hjælpes ved Reparation. Det var altsaa nødvendigt at nedbrutte ganske nye Væle overalt og paa samme at anbringe de behørigte Trærbjelker. Nogle af Vandrønderne selv befandt sig ogsaa paa disse 2 Steder i saa høj Grad forfaldne, at det var nødvendigt at cassere dem, og lægge nye i Stedet.

b. Af de 4 Pompevands Hovdrønder, som gaaer over Kallebod Kanal ved Prindsens Bræ, befandt sig 2de, nemlig Bryghusets og Christianshavn, at have faaet saadanne Feil, der kun lode sig afhjælpe ved nye Rønderes Nedlægning. Anlægget af bemeldte 4 Rønder var i sin Tid udført saaledes, at hele Kanalens Bredde laae paa dennes Bund. Deraf fulgte ikke alene, at de paa denne Deel af Røndernes indtræffende Mangler ei kunde blive afhjulpne paa hele Strækningen; men den mindste Uædthed, Rønderne fik, bragte ogsaa Kanalens salte Vand i Forbindelse med Pompevandet, hvorved dette mere eller mindre blev forurenet. I det forøvrte 2de Mangel sødrede nogt

holdelig Istandsættelse, besluttede Commissionen tillige at give hele Anlægget en forbedret og henfængsmæssigere Indretning. Ved Correspondence med Havnes Administrationen erholdt Vandværket Tilladelse til, i de murede Piller under Prindsens Broe at lade anbringe saadanne Abninger, hvorigjennem Renberne kunde føres, dog saaledes: at de i den midterste Abning under Broen bleve førte ned paa Kanalens Bund, for at Farten med Vaade kan, som tilforn, ske ubehindret. Den Sikkerhed i Vandforsyning, som dette nye Anlæg giver fremfor det gamle, er saa meget vigtigere, som Vandforbruget fra Christiansborgs Slots Hovedrende herester kan ventes at blive af største Betydning.

c) Tvende Hanelister her i Staden, og tvende Dolkelister, een ved Stadsgraven, og een i den bedakte Wei, ere aldeles af nye ombyggede.

d) Atten Hanelister ere mere eller mindre reparerede og tilberedt forsynede med nye Lemme og Hammer.

e) Et nyt Rør med Metathane er anbragt i en Riste paa Hjørnet af Mynter- og Vognmagergade, hvorved er opnaaet den Fordeel, at naar Reparation paa Hovedrenden udføres, er det ei mere nødvendigt at borttage Vandet fra saa mange Brugere som tilforn, ligesom denne Indretning ogsaa kan medføre megen Nytte i Ildbrandstilfælde.

f) Ved den i Aaret 1816 foretagne Ombygning af Anippeksbrøe havde man en særdeles beqvem Leilighed til at komme til Hovedrenden, som under

denne Broe fører Vand til Christianshavn, og da denne Rende befandtes maadelig, blev den, saa langt Broen strækker, lagt af nye, dog med Undtagelse af det Stykke, som under Vindeboen ligger paa Kanals Bund, hvilket var fuldkommen brugbart. Men dens dette Arbejde foretoges blev Christianshavns Beboere tilførte Vand igjennem Seilbugsslanger.

g) Til Forbedring af Pompevandets Hovedrønder er i 1816 og 1817 nedlagt 2406½ Alen nyt Rendetræ, hvoraf circa 1000 Alen alene ere anvendte til de næstforan under Lit. a. og b. ommeldte tvende Hovedarbejder. En stor Mængde smaa Feil paa disse Rønder ere desuden afhjulpne enten ved Blyerør eller Blyplader efter deres forskjellige Beskaffenhed.

IV. Springvandets Indenværker.

a. Nogle Hanekister have trængt til Reparation, hvilken de have faaet.

b. Paa Springvandets 5 Hovedrønder er nedlagt i alt 4017½ Alen nyt Rendetræ, hvorforuden en Deel Blyerør og Plader ere anvendte til mindre betydelige Manglers Afhjælpning.

Erfaringen vedbliver saaledes at bekræfte, hvor ulige store Bekostninger, der medgaae til Vedligeholdelse af Springvandets fremfor Pompevandets Indenværker.

I Aarene 1814 og 1815 forbrugte Vandværket af nyt Rendetræ	3837 Alen
i Aarene 1816 og 1817 som foranført	6424 —
<hr/>	
Følgelig mere i de 2 sidste Aar	2587 Alen

nyt Renbetræ, og Commissionen antager det for rimeligt, at denne Reparation endnu vil vedblive at tiltage i nogle Aar, fordi de gamle Rønder efterhaanden mere og mere forfalde.

Sluttelig har Commissionen bemærket, at medens i de to sidste Aar alle foranstøttede tildeels høist betydelige Reparationer og Forbedringer ere udførte, er Bandoften vedbleven at være nedsat til $\frac{2}{3}$ Dele af det Beleb, hvormed den indtil Udgangen af Aaret 1815 blev opkrævet.

Cancelliet har foredraget Hs. Majestæt denne Commissionens allerunderdanigste Beretning, og Allerhøihsamme har derpaa ved Resolution af 11te s. M. behaget at tilkjendegive Sin allernaadigste Tilfredshed med Arbeidets gode Fremgang til Forbedring af Kjøbenhavn's Vandværken i de 2de sidstforløbne Aar. Denne allerhøieste Resolution er communiceret Bando Commissionen under 18de s. M.

Uf Collegial-Libenden for 1817, No. 33, Side 490 - 493, er det dette Blads Læsere bekjendt, at Hs. Majestæt ved Rescript af 29de Mai s. A. har bifaldet, at et Aalborg Bye tilhørende og forhen til det da i bemeldte Bye garnisonerende tredje jydsk Infanterie Regiment overladt Sygehuus maatte indrettes til et Sygehuus ei blot for Aalborg Bye, men og tillige for Aalborg og Hjørring Amter, samt at det blev Stiftamtmanden over Aalborg Stift paa

lagt i Forbindelse med Stiftsphysicus, at udarbejde og til Cancelliets Approbation at indsende en Plan for Sygehusets Indretning.

Bemeldte Embedsmænd have derefter indsendt Forslag til et Reglement for bemeldte Sygehuus, hvis Indhold er følgende:

1.

Denne Stiftelse skal staae under Overopsyn af Stiftamtmanden over Aalborg-Stift, og saavidt angaaer de Syge, som af Hjørring-Amt paa offentlig Bekostning der indlægges, tillige af Amtmanden over Hjørring-Amt. Stiftelsens umiddelbare Bestyrelse føres af dens Inspecteurer, der ere Siftsphysicus, den første Magistratsperson i Aalborg, Byfogden sammesteds, samt En af Stadens anseelige Borgere, hvilken sidste efter Indstilling af Inspectionen udværges af Stiftamtmanden.

2.

Den første Sognedag i hvert Kvartal samles den hele Inspection i selve Stiftelsen, for at undersøge dens Tilstand, efterspore mulige Mangler, overlægge, hvorledes disse bedst kunne afhjælpes, og hvad der ellers i det hele kan tjene til Stiftelsens Fremme og Lyck, og derom at gjøre Forslag til Directionen. I disse Kvartalsmøder adspørger Inspectionen de Syge, om de i nogen Hensende have nogen Besværing at andrage, som, naar den findes grundet, enten Inspectionen selv afhjælper, eller derom gjør Forsikling til Directionen. Læger, De

paa offent

oldeste: 1)
Inspector
melde sig
ulde Navi
e Boelig
aar de ere
Bygdom af
es, da de
ar de igje
eller høbe
gning, of
ste Tilfæll
sidste, paa

Dagen, han indkom, og Sygdommens fuldstændige Historie, samt siden ved Dato hvad der anordnes, hvorledes han befinder sig, og omsider, enten han er idgaaet helbredet, uhelbredet, eller død i Sygehusets Igelede, om Lægen finder Obduction fornøden, hvad inaturligt eller usædvanligt der da er forefundet. Denne Journal føres paa løst Papiir, saaledes, at den, naar nogle Ark ere samlede, kan indbindes, og forbliver ved Sygehuset. Disse Protocoller, saavel som Journalen, anskaffes paa Sygehusets Regning.
(Slutningen følger i næste No.)

Under 28de f. M. er samtlige Amtmænd i Danmark tilskrevet, som følger:

Da alle i Sølvværdie bestemte Taxter, efter det aabne Brev af 6te April sidst., blive fra 1ste Aug. . A. at betale enten med et lige Beløb i Sølvmynt, eller i Sedler efter den, ifølge bemeldte aabne Brev, sætende og til enhver Tid gjeldende Cours, saa skulde cancelliet herved tjenstligst anmode Dem om behørgen at bruge Omhu for, at i Lighed med hvad Decaten af 28de Decbr. 1813 havde fastsat, det Beløb i Sedler, hvormed Betalingen i Mangel af irkeligt Sølv skal erlægges, til enhver Tid, saavel Byerne som paa Landet i Deres Embedsdistrict, kundgøres efter den da gjeldende Cours.

Udgivninger.

Ved det kongelige aabne Brev af 6te April h. . er det allernaadigst bestemt, at der kvartalvis skal stilles en Cours til Regel for de Sølvbetalinger, der

efter bemeldte aabne Brev kunne afgjøres med Rigsbanksedler.

Til at ubarbejde og sætte denne Kvartalscourss er nebsat en bestandig Committee, bestaaende af Conferensraad og Deputeret for Finantserne Birch, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd; Etatsraad og Deputeret i det kongelige Danske Cancellie Orsted, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd; Etatsraad og Grosserer Erichsen og Justitsraad og Directeur ved Nationalbanken J. Thomsen.

Committeen har derpaa, efter de af Hs. Majestæt foreskrevne Regler *), fastsat bemeldte Cours for August og September Maaneder til 250 med 100 Species eller 200 Rbd. Guld, saa at følgelig 1 Rbd. Guld i foransførte Tilfælde, kan betales med 1 Rbd. 24 s. i Navneværdie. Herom er under 30te s. M. emaneret en Cancellie-Placat.

Under 28de s. M. er fra det danske Cancellie udgaaet følgende Placat:

Hans Majestæt Kongen har allernaadigst resolueret: at National Banken i Kjøbenhavn, som Indlaan i Navneværdie paa opsigelige Obligationer, alene maa, indtil 1ste August 1819, modtage de Summer, der indleveres fra Boer, som staae under

(*) Disse Regler kunne af Mangel paa Plads ikke her indrykkes; men vilc blive bekendtgjorte i næste Gengæld.

Skiftebehandling, ligesom og Umyndiges Midler, forsaavidt disse, i Følge den ved Concellie Placat af 20de April 1813 kundgjorte Allerhøieste Resolution, maae gjøres frugtbringende i Navneværdie; samt at Banken maa anvende de saaledes indkommende Summer, i samme Tidrum, til Ublaar i Navneværdie.

Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

I Overeensstemmelse med Hs. Majestæts aabne Brev af 6te April d. A. ere under 15de Juli sidstleden giennem den kongelige Generalpostdirection udfærdiaede følgende i Rigsbankpenge Sølvs beregnede Posttaxter, hvorefter Postportoer, forsaavidt den bliver at udrede, i Danmark, enten kan betales i Sølvs, eller i Rigsbankrepræsentativer efter den quartalliter bestemmende Cours, nemlig:

- 1) Taxt for Kongeriget Danmark, hvorefter Breve mellem Stederne i Danmark indbyrdes, og mellem Stederne i Danmark og Hertugdømmene, fra 1ste August 1818 og indtil videre skulle betales.
- 2) Taxt for Hertugdømmene Slesvig og Holsteen, hvorefter Breve mellem Steder i bemeldte Hertugdømme indbyrdes, samt mellem Stederne i Hertugdømmene og Danmark fra 1ste August 1818 og indtil videre skulle betales.
- 3) Taxt for Kongeriget Danmark, hvorefter de med Posteposten forsendende Sager imellem Stederne

i Danmark indbyrdes, fra 1ste August 1828 og indtil videre skulle betales.

Fra Generalpostdirectionen ville desuden samtlige Postkontoirer i Danmark, naat Kvartalskursen til 1ste August er sat, og fremdeles hver Gang en nye Kvartalskurs bliver bestemt, blive tilfornede en trykt Tabel til at opslaae paa Postkontoirerne, som skal vise, hvorledes den fastsatte Porto, og de ved Postvæsenet anordnede Gebhyrer til Postkontoirerne, i Solt, kan efter Kvartalskursen betales i Rigsbankrepræsentativer, udregnet fra 1 til 96 Rbß. i Solt.

Opsynsmændene ved Befordringsvæsenet i Danmark ville ligeledes efter Kvartalskursens Sættelse hver 3die Maaned, fra Generalpostdirectionen blive tilfornede lignende Tabeller over det Forhold, i hvilket Rigsbankpenge Solt kan betales med Rigsbankrepræsentativer, saavel i Fragter som Drillepenge til Postillionerne og de ved Befordringsvæsenet bestemte Gebhyrer.

S Henseende til de for samtlige Færgestæder udfærdigede Taxter, hvorefter Betalingen skal erlægges i Rigsbankpenge Solt eller i Rigsbankrepræsentativer efter den bestemmende Kvartalskurs, ere vedkommende Overovrigheder under 18de Julii anmode om, at foranstalle, at, naat Kvartalskursen vorder kundgjort, Steds Overvrigheder da forfatter og ved Siden af de fra Generalpostdirectionen udfærdigede Taxter laeder opslaae Beregninger over hvad samme derefter udgjor i Rigsbankrepræsentativer.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 42 og 43. Den 4de August 1818.

trykt i det Kongl. Børsens. Bogtrykkerie af E. F. Schubarth.

Indertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Lovgivninger.

Under 27de Julii er emaneret et Reglement for Nationalbanken, af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, &c. &c. Gjøre vitteligt: at, igesom den i Kjøbenhavn oprettede Nationalbanks Grundforfatning, samt dens Forpligtelser og Rettigheder i Almindelighed af Os ere bestemte ved den nævnte Bank under 4de d. M. allernaadigst meddelte Decret; saa ville Vi og herved foreskrive de særdeles Regler, hvilke ved den givne Decrets Udførelse allerunderdanigst blive at følge.

1ste Afdeling.

Betræffende Bankens Fonds, med videre dertil hørende.

(1)

§. 1.

Til Nationalbanken overleveres Registrere over samtlige Rigsbanken ved den 2den §. i Fundationen af 5te Januar: 1813 og 7de §. i Forordningen af samme Dato tillagte Hæftelser, som ere prioriterede i enhver fast Ejendom i Bort Kongerige Danmark, og i Vore Hertugdomme Slesvig og Holsten.

I disse Registrere, eller hvilke andre Protocollet Directionen for Nationalbanken maatte finde tjenligt at indrette, blive de Forandringer, som med Ejendommene maatte foregaae, at anføre.

§. 2.

Ligesom det hidtil har paaligget Vore Dypebørsfetsbetjente at indkræve de Rigsbanken tilkommende Hæftelses-Renter, saa skal saadant ogsaa, med Hensyn til National-Banken fremdeles finde Sted, under de Bestemmelser, som Vi allernaadigst vilde foreskrive.

De indkrævende Renter blive, forsaavidt hvalber i Bort Patent af 4de denne Maaned for ovennævnte Vore Hertugdomme er fastsat, ikke medføre en anden Orden, af Vore Dypebørsfetsbetjente at indsende til National-Banken i Kjøbenhavn.

Alle Capital-Betalinger derimod have Debitorens umiddelbar at tilstille Banken eller hvem den til Modtagelsen maatte committere.

§. 3.

I Mangel af de forebemeldte Bankens tilkommende Renters prompte Betaling til de bestemte Ter

inert, hvormed ingen anden Hensand kan gives end den, som igjennem Bort Rentekammer, under særdeles Omstændigheder tilstaaes for Bore Skatter, og alle vedkommende Bore Oppebørselsbetjente, ved de forordnede Evangsmidler, strax og fremfør alle Skatte og Afgifter til Bort Kasse at besørge samme indtæctene.

§. 4.

Med Hensyn til Oppebørselsbetjenternes Regnskabs og Rigtigheds Afslæggelse til Banken, skulle samme Regler være gjældende, som de, der ere foreskrevne i Henseende til Oppebørselen af Bore Skatter.

§. 5.

I Oppebørselsbetjenternes Døds- eller Fallitboer, ville Vi, forsaavidt der i bemeldte Boer ere nedstaaende Penge, oppebaarne for Banken, allerdaadigst have samme forundt Fortrinset fremfor Bore andre Fordringer, dog at Banken behørigen har paaseet, at Oppebørselsbetjenterne have iagttaget, hvad dem paaligger efter forestaaende 4de §.

§. 6.

Derfor nogen Oppebørselsbetjent skulde vise sig uorsømmelig i de Forretninger, der paaligge ham for Banken, have vedkommende Collegier, efter berommet Børgers Begjæring, strax at foranstalte, at saadanne Mangler blive afhjulpne.

§. 7.

De Anviisninger og Sedler, som Banken efter Detroyens §§. 18 og 19 er bemyndiget til at udstæ-

de, skulle indrettes efter de Formularer, som Wi af Iernaadigst ville approbere, og som derefter bør bringes til offentlig Kundskab.

§. 8.

De nærmere Regler, som i Henseende til Acties Brevs Udstedelse og Udbyttes Uddeling blive at iagttage, ere følgende:

- a) Ingen, hvad enten han ved frivillig Subscription, eller, som hæftelsespligtig, er Interessent i Banken, er berettiget til at kræve Actie; Brev udeleveret, forinden han har betalt sit Indskud, eller afdraget den Deel af sin Hæftelse, for hvilken han vil have Actiebrev. De frivillige Subscribenter, som ikke inden 1ste Junii næste Aar betale det Indskud, de have tegnet sig for, have da, forsaavidt Betalingen ikke er erlagt, tabt deres Ret til at kræve Actier. De Hæftelsespligtige kunne til alle Tider afdrage deres Hæftelser, og erholde da Actie-Breve for den betalte Sum, forsaavidt samme udgjør fulde 100 Rbd. rebe Sølv.
- b) Naar nogen, hvis Hæftelses-Beløb ikke udgjør 100 Rbd. rebe Sølv, vil, for at blive Interessent i Banken, tilskyde den manglende Sum, da erholder han ingen Rente af dette Tilskud. Naar Udbytte derimod i Tiden falder, er han berettiget til at faae dette liquideret i sine skyldige Renter for en Acties fulde Beløb.

De, som med flere mindre Summer, for hvilke de hæfte, forene sig til en Sum af 100 Rbd.

rede Sølv, erholde ligeledes det Udbytte, hvortil de derved blive berettigede, liquideret i deres Renter; Men ingen af begge disse Slags Interessentere kunne kræve Actie-Breve, forinden de have betalt deres Hæftelse.

-) Enhver, der for indbetalt Hæftelses Sum begjærer Actiebrev, bør forinden forevise de af Banken for Betalingen meddelte Qvitteringer eller cederede Obligationer, samt godtgjøre sin lovlige Udkomst til disse Documenter; isvrigt er det en Sædvølge, at, dersom en saadan Obligation eller Qvittering har været cederet med udtrykkelig Reservation af Actie-Ret, bliver denne Ret Cedenten i alle Dele forbeholden. Ved Actiebrevens Modtagelse bør de af Banken for Betalingen udstædte Qvitteringer eller cederede Obligationer enten tilbageleveres, eller og forsynes med Paategning om, at Actiebrevet for deres paalydende Sum, eller en Deel deraf, ere udstædte, og altsaa ingen videre Actionair-Ret efter dem kan fordras.

De frivillige Subscriberes tilbagelevere ved Actiebrevens Modtagelse de dem, for Betalingen af deres Indskud, meddelte Interims-Qvitteringer.

-) Actiebrevene kunne efter Forlangende udstædes for eet eller flere Hundrede Rigsbankdaler rede Sølv. Et saadant for flere Actier udstædt Actiebrev kan igjen blive deelt i flere, ligesom og flere mindre Actiebrev kunne forenes i eet, mod derfor at erlægge i Betaling $\frac{1}{2}$ pCt. af Actiebrevets paalydende Sum.

- e) Enhver kan erholde Actiebrevet udstædt enten paa sit Navn, eller lydende paa Ihændehaveren.

Actiebreve, lydende paa Navn, kunne ved en Paategning paa samme transporteres enten paa Navn eller til Ihændehaveren. Dog bør denn Transport være noteret i Bankens Bøger, føren noget efter saadanne Actier i Banken kan høves For Transportens Notering betales $\frac{1}{4}$ pCt.

- f) I Henseende til Lehns-Besidderes, Fideicommissariers og Beneficiariers Stilling som Actieberettigede vil det Fornødne allernaadigst blive bestemt.

- g) Actiebrevene udstædes efter følgende Formular:

"Vi undertegnede Directeurer for National-Bank
 i Kjøbenhavn, gjøre vitterligt: at N. N.
 (eller Ihændehaveren) eller den til hvem han
 lovfølgelig transporterer dette Actiebrev, er Acti
 naar i bemeldte Bank for 100 Rddlr. vel
 Sølv (eller mere) og som saadan berettiget t
 at nyde forholdsmaessig Andeel i det Udbytt
 som kan tilkomme Actiehaberne, hvilket est
 Detroiens 27de §. bliver at bestemme."

- h) De Actiebreve, som udstædes for en indfriet Hættelse, bør gives en saadan Paategning, at man deraf kan see, hvilken Eiendom derved er freigjort for Bankhættelse.

- i) Paa de Actiebreve, der meddeles dem, der ved frivillig Subscription ere blevne Interessentere i Banken, gjøres følgende Paategning:

"Da Ihændehaveren af dette Actiebrev ved frivillig Subscription er bleven Interessent

"Banken for sammes paalydende Summa, saa
 "tilfiges ham herved for dette Actie-Brev end-
 "videre alle de Rettigheder, som Detroyens
 "10de §. hjemler denne Klasse af Interest-
 "senterere."

k) Naar Udbytte i Tiden kan gives, da bliver samme
 forsaavidt de Actionairer angaaer, der have erholdt
 Actiebrevne, at have i Banken her i Staden, eller
 paa hvad andet Sted til Actiehavernes Bequem-
 melighed dertil anvises; og bliver Udbyttet altid
 at affkrive paa Actiebrevne. Med de Interest-
 senterere, som ikke til den Tid have indskriet deres
 Hæftelser, skeer den i Detroyens 11te §. foreskrevne
 Liquidation paa følgende Maade:

Naar Udbyttet for det forløbne Bankaar efter
 Detroyens §. 27 er bestemt, bekjendtgjøres saadant
 fra Bankens Direction til vedkommende Oppebø-
 selsbetjente, hvilke da bør godtgjøre disse Interest-
 senterere saa mange Procent i det første Halvaars
 Rente, hvilken efter den Tid er forfalden, som
 Udbyttet beløber sig til, og indkræve folgelig saa
 meget mindre i Rente.

Hvis Udbyttet skulde overstige den først forfaldne
 Halvaars Rente, da bliver det øvrige at liquidere
 i det paafølgende Halvaars Renter, og saaledes
 fortføres, indtil Rente og Udbytte gaar lige op.

Dog bliver i Henseende til den her omhandlede
 Liquidation at bemærke, at da samme blot grunder
 sig paa Størrelsen af det aarlige Udbytte, som

efter Omstændighederne kan blive forskjelligt, saa kan Liquidationen for eet Aar ikke blive Regel for de følgende. Skulde altsaa Udbyttet, efterat være fæget til $6\frac{1}{2}$ pCt., igjen maatte nedsættes, blive samtlige til denne Klasse hørende Interessentere igjen pligtige at svare den aarlige Rente til Banken, forsaavidt Udbyttet er under $6\frac{1}{2}$ pCt.

Naar Udbyttet i Liben maatte overstige $6\frac{1}{2}$ pCt., da kunne disse Interessentere, dog under forestaaende Forbeholdenhed, vorde meddeelte Beviser, der hjemle dem Ret til at hæve Overskuddet i Banken.

anden Afdeling.

Om Bankens Ublaar og Disconteringer.

§. 9.

Banken, som ved Detroyens 22de §. er berettiget til at gjøre Ublaar, tilstaaer dog intet saadant i mindre Summier end eet eller flere Hundrede Rigsbankbaler rede Guld.

§. 10.

Renten kan den lade sig forud betale for den Tid, paa hvilken den for Laanet udstædte For skrivning lyder.

§. 11.

Intet Ublaar kan skee paa saadanne Ting eller Varer, der ikke som haandfaaet Pant overantvordes Banken i Gjemme, eller gives under dens Luffelse (urørlige Eiendomme, om hvilke handles under §. 15, undtagne), ei heller paa saadanne Ting eller Varer,

som, om de end kunne overantvordes Banken, dog ere hastig Bedærvelse, Udlækning eller Indsvindning undergivne, eller have en usikker Værdie.

§. 12.

Derimod laaner Banken saa meget, som paa dens Vegne skjønes og findes forgodt, dog ikke høiere end $\frac{2}{3}$, eller efter Omstændighederne $\frac{3}{4}$ Dele, af Værdier paa tilstrækkeligt haandsaaet Pant, saasom paa Guld, Sølv og andre Metaller; raue Producter og Fabrika eller Manufacturvarer, forsaavidt de ikke i §. 11 ere undtagne; og isvrigt paa alle saadanne Sikkerheder, og mod saadanne Forkrivninger, som de, der bestyre Bankens Laan, kunne og ville, efter det Ansvar, hvori de staae til Banken, ansee og antage som fuldkommeligen betryggende for Laanet af dets ufeilbare Tilbagebetaling.

§. 13.

I Valget af Varer, hvorpaa laanes, maae dog steds, naar Sikkerheden er lige, de indenlandske, til Bindelidelighedens Fremme, foretrakkes for dem, som udenlands ere frembragte eller tilvirkede; og iblandt de indenlandske skal Banken især have Opmærksomhed paa vel rensede og tørrede Kornvarer.

§. 14.

Paa Varer, som ere udenfor Banken, laaner den ikke, med mindre Varerne ere assurerede mod Ildsvaade, samt Policen derhos overleveres Banken.

§. 15.

Det er Banken tilladt at gjøre directe Laan paa

faste Eiendomme, naar nærmere Bestemmelser til Beskyttelse for Laanets prompte Betaling til Forfaldstiden, efter Bankens derom gjørende allerundskyldigste Forslag, kunde træffes.

§. 16.

Enhver Debitor til Banken er berettiget til ganske eller tildeels at indfri sit Laan før den i Forskrivningen bestemte Tid, dog kan i saa Fald ikke paastaas nogen Godtgørelse for de forud betalte Renter.

§. 17.

I Henseende til Discontering af Brevler og Brevle Obligationer har Directionen at rette sig efter de i Actens 24de §. foreskrevne Regler, og skal Banken fra Tid til anden sætte og offentlig bekendtgjøre en ordentlig Disconto Cours.

§. 18.

Directionens Beslutninger angaaende Begjæringer om Laan eller Disconteringer, afgives mundtlig. Ingen, som erholder Afslag, skal være berettiget til at spørge om Grunden dertil.

De Summer, sem Banken ublaaner, udbetales først Dagen efter at Resolutionen er passeret.

3die Afdeling.

Om Penge og Brevler, som indsættes paa Folium eller gives in deposito.

§. 19.

Bankens Folier indrettes i Overensstemmelse med Actens §. 25, til Modtagelse saavel af Rigs-

banksebler som Rigsbank, Sølvmynt. Hvorvidt Directionen ogsaa for andre Valuta vil aabne Folier, beroer paa dens nærmere Bestemmelse.

§. 20.

Over alle Midler og Pengesummer, som saaledes i Banken indsættes og paa Folier tilskrives, skal den, som indsætter dem og lader dem tilskrive, have aldeles fri og ubehindret Raadighed, saa at han, paa det, hvorfor han er krediteret, kan anvise til hvem han vil, og naar han vil, ligesom og deraf lade sig udtælle eller udlevere hvad han vil, uden mindste Indsigelse, naar han følger den Orden, som i det Følgende foreskrives. Havs tvende Personer begge hver for sig Folier i Banken af samme Slags, da kan ogsaa, med beggees Samtykke, fra den enes Folium til den andens fra- og tilskrives, uden at det, som saaledes fra- og tilskrives, behøver at tælles ud fra Banken, og atter at tælles ind igjen.

§. 21.

Hvo, som vil have Folium i Banken, skal berømme sig hos Directionen, som efter hans Forlangende, giver fornøden Ordre til vedkommende Bankens Betjente, hvorefter ham gives Folium under et vist Nummer, som ham bekendtgjøres, og kan han dernæst indsætte og lade sit Folium tilskrive, hvad Midler og Penge han dertil bestemmer.

§. 22.

Hvad der bringes til Banken, for der paa Folio at indsættes, afgives til Kasseren, som hver Gang

for Medtagelsen meddeles Indbringeren Beviis, hvort den indbragte Sum anføres baade med Lat og Bogstaver. Dette Beviis maae samme Dag forevises den, efter dette Reglements §. 49, tilstædeværende Directeur, som meddeles Ordre til Bogholderen og andre vedkommende Betjente, at tilskrive det Indbragte paa Indbringerens Folium, og med Paategning herom, at levere ham Beviset tilbage.

§. 23.

Hvo, som vil til sig selv eller andre lade udtælle af de Midler og Penge, han i Banken har indsat paa Folium, bør selv personlig, eller ved en Person, der af Banken er erkjendt som hans Fuldmægtig, afgive en, efter en vis Formular indrettet, af ham selv egenshændig, eller hvis han er uden Byen boende, ved en dertil lovformelig authoriseret Fuldmægtig, underskrevet Anviisning, der ej maae lyde paa mere end en Sum.

§. 24.

For en indenbyes Foliohaver antages ingen som Fuldmægtig til at afgive Anviisninger, førend Principalen har fremstillet ham for Banken, og der erklæret ham for sin Fuldmægtig. Ved denne Fremstilling underskriver Principalen, tilligemed ham, en til dette Djemeed indrettet Tilstaaelse; hvornæst den Befuldmægtige meddeles et Beviis fra Banken, hvorved hans Fuldmagt erkjendes. Dette Beviis, som ved hvert nyt Bank-Aars Begyndelse maae fornyses for at være gjældende, maae han, hver Gang han paa sin

Principal's Begne, ved Banken melde sig i saadant
Erinde, have med sig og forevise.

Fuldmægtige, som for udenbyes Foliohavere
fulde kunne udstæde eller afgive Anviisninger, bør
legitimere sig med lovformelige, af vedkommende Dø-
righeder eller Notario Publico attesterede, Fuldmæg-
ter. Disse Fuldmægtige betragtes isvrigt som i Kjø-
benhavn boende Principaler, og bør holde sig alle de
Forskrifter efterrettelige, som ere anordnede for disse,
men de maae ikke substituere nogen anden Fuldmæg-
tig, dersom de ikke i den af Folio-Ejeren meddeelte
Fuldmagt udtrykkelig ere bemyndigede dertil.

§. 25.

I det Tilfælde, at nogen Foliohaver, som ikke
har en af Banken erkjendt Fuldmægtig, formedelst
Eygbom ikke kan indfinde sig i Banken, for at afgive
Assignation paa sit Folium, sender Banken, efter
Forlangende, en af sine Betjente til ham, for munde-
ligen at forsikre sig om hans Underskrifts Rigtighed,
og intet affrives, førend dette er skeet. Hvergang
saadan Underretning indhentes, betales derfor $\frac{2}{3}$ Rigs-
bankdaler rede Guld til Banken.

§. 26.

Dersom nogen, for at undgaae den Umage, al-
tid at møde selv eller ved Fuldmægtig, hellere med
Banken kan og vil forette sig om en vis Indretning
af sine Assignationer, hvorved Banken kan sikkert
kjende, at de ikke komme fra andre end ham selv, da
kanne og disse Assignationer til deres Ihændehavers

udbetales af Banken, saalænge. Udstæberen finder det for godt. Skulde det desuagtet indtræffe, at en saadan Assignation blev saa vel estergjort, at Bankens Betjente ikke kunne opbage Forsættningen, saa svarer Banken ikke til Skaden, men den gaar for Forsætters Regning.

§. 27.

Naar tvende eller flere Personer ere i Compagnie under eet Firma, og hver af dem er berettiget til at underskrive Compagniets Firma, og de under dette Firma have Folium i Banken, da anses Assignationerne under dette Firma, som een af dem bringer i Banken, eller Fuldmagter, som een af dem paa foresaarte Naade har udstædt, som om de af dem begge eller af dem alle vare underskrevne.

§. 28.

Der kan ligesaalidet assigneres som indsættes i mindre Sum end 100 Rbdlr. Summen bør anføres med Tal og Bogstaver. Et dette forsaamt, eller stemme Tal og Bogstaver ei overeens, betales Anvæisningen ikke.

§. 29.

Over det Tilgodehavende, som nogen erholder ved constant Indbetaling, kan disponeres samme Dag Indbetalingen er skeet, men over det, som tilskrives for andres Assignationer, kan ikke disponeres førend Dagen efter.

§. 30.

Ingen, som har Folium i Banken, maae ogsaa

signere mere end han har tilgode, under Mulct til Banken af een Procent af den Sum, han har assigneret over det ham tilkommer, hvilken Mulct strax affskrives paa hans Folium.

Giver nogen anden Mand ihænde Assignation paa Banken, lydende paa meer end han har tilgode, maae Assignationens Ihændehaver lade den protestere; og skal den, der saaledes urigtigen har assigneret, betale Protest-Dmkostninger og Recambium som for en Buxel.

§. 31.

Enhver skal tilstedes Udgang til Selv eller ved sin Fuldmægtig at eftersee sit Folium, naar han finder det for godt, men Ingen maae see eller gives mindste Underretning om nogen Andens Folium.

§. 32.

Enhver, som har Folium i Banken, kan erholde en Contrabog, hvori han kan lade indføre af Bogholderen, saa ofte han finder for godt, hvad der er passeret paa hans Folium. Naar denne Contrabog indleveres til Banken om Formiddagen, kan den igjen afhentes samme Dags Eftermiddag, til den Tid Bogholderen bestemmer, med mindre der er at indføre for mere end 2de Dage, i hvilket sidste Tilfælde den Vedkommende maae nærmere overenskomme med Bogholderen om Tiden, paa hvilken han kan erholde Contrabogen tilbage.

§. 33.

For Folium betales, naar det erholdes, 2te

Rigsbankbaler i Sedler eller Sølv, efter Follets Bestaffenhed; Og ved hvert nyt Bank-Aars Begyndelse, saalænge Folium findes, ligesaameget.

Hvo, som uden for den bestemte Bank-Tid, her regnes fra Kl. 10 Formiddag til Kl. 2 Estersmiddag, ønsker at have til- eller frastrøvet, eller at eftersee sin Conto, og til den Ende indfinder sig, medens de vedkommende Betjente endnu ere tilstede, betaler derfor paa lige Maade 32 Rigsbanksfilling. Naar Contrabog forlanges, betales derfor det samme som for Folium.

§. 34.

§ Henseende til Midler og Penge, som indsættes in deposito, forholdes efter Detroyens 26de §. Af det Deponeredes Værdie erlægges for Modtagelsen til Banken 1 pr. mille, og hvis det bliver i Forvaring længere end 1 Aar, da ligesaameget aartigen.

4 d e A f d e l i n g.

Om Bestyrelsen af Banken.

§. 35.

Efter Detroyens 28de §. bestyres Banken af 15 Repræsentanter og 5 Directeurer. Saavel Repræsentanterne som Directeurerne bær ved deres Embeds Tittrædelse, i Repræsentanternes Forsamling, aflægge til Protocollen den i Detroyens 1ste §. befalede Eed. Naar en forhenværende Repræsentant eller Directeur vælges paa nye, ansees han bunden ved den engang aflagte Eed.

§. 36.

De Pligter, som paaligge Repræsentanterne, ere fornemmeligen, at vaage over og sørge for, at ved Bankens Forvaltning i et og alt iagttages de ved Detroyen og dette Reglement givne Forfkrifter.

§. 37.

Repræsentanterne skulle til saadan Ende med hvert Aars Udløb lade sig forelægge Casse-Extracter og Ballancer af Bankens Hovedbøger, samt summarisk Forklaring over det væsentlige af hvad i de forløbne 3 Maaneder i Banken er foregaaet. Det Forelagte bør nøie gennemgaaes af Repræsentanterne, for at de kunne overbevise sig om, at Bankens Midler ere anvendte saaledes, som det er foreskrevet, og fremfor alt, at der ikke er udgivet Sedler udenfor de i Detroyen fastsatte Regler.

§. 38.

De have at drage Omsorg for, at en fuldstændig Revision af samtlige Bankens Bøger, ved dertil udnævnte Betjente, med muligst Flid iværksættes, og at Revisionen strax med Bankaaret paabegyndes, samt efterhaanden, som Forretningerne gaae frem, stedse følger efter, paa det at det aarlige Regnskabs Decision og offentlige Bekjendtgjørelse desto hastigere kan finde Sted.

§. 39.

Repræsentanterne bør vælge 2de Mænd af deres Middler, hvilke strax efter hvert Aars Afslutning,

(2)

og forinden Ballancer og Extracter forelægges Repræsentanterne, ere pligtige at conferere dem med Bøgerne, og at foretage Kassens Eftersyn, samt til Fremlæggelse i Repræsentanternes Forsamling, at meddele deres Erklæring om, hvorledes alt er befundet.

§. 40.

Naar i Tiden Udbytte kan gives, bestemme Repræsentanterne efter Bankaarets Slutning, og efter at have modtaget Directionens Forslag, hvormed det kan beregnes for hver Actie.

§. 41.

Føljende med Directeurerne beslutte Repræsentanterne i Almindelighed i de Sager, som nævnes i Detroyens §. 38, og i Særdelighed over:

- a) Afhændelser af Bankens Hæftelser, og saadanne Laans Optagelse, som omtales i Detroyens §. 23; og
- b) Bankens Fonds Udvidelse ved nye Actionairers Antagelse, og Vilkaarene for disse, saafremt saadant i Tiden maatte findes tjenligt.

§. 42.

I alle de Tilfælde, hvor nogen Beslutning skal afgives, enten af Repræsentanterne allene eller af disse i Forening med Directeurerne, bør Sagen, naar de Voterende ei skalde være af lige Mening, afgjøres efter de fleste Stemmer, og i Tilfælde at Stemmerne ere lige, efter den Mening, for hvilken Formanden har erklæret sig.

§. 43.

Ingen Forsamling af Repræsentanterne allene ansees fuldtallig til at afgjøre eller beslutte, med mindre 9 af dem ere tilstæde, og ingen Forsamling af Repræsentanter og Directeurer i Fællig, med mindre foruden 9 Repræsentanter, 3 Directeurer tilstæde. Iøvrigt bør ingen Repræsentant eller Directeur uden lovligt Forsald udeblive.

§. 44.

Directionen, for sig betragtet, paaligger den egentlige Udførelse af de Banken givne Forskrifter, være sig i Henseende til Pengevæsenets Befæstelse, Fyldestgjørelse af den paa Banken hvilende Gjæld og Indkrævningen af dens Tilgodehavende, eller i Henseende til dens løbende Ud- og Indlaan, Discontouringer, Folier, Deposita og samtlige øvrige Forretninger.

§. 45.

Directionen bør derfor:

- a) Give Ordre til de daglige Indtægter og Udgifter, have Opsyn med Bogføringen, Kassevæsenet og Bank-Seedlernes Forfærdigelse. Bogføringen maae Directionen i Almindelighed indrette saaledes, som den eragter meest hensigtsmæssigt, dog bør det stedse iagttages, at der føres særskilte Contoer, hvoraf til alle Tider kan sees, hvorledes den Bankens prælagte Seddel-Inddragning, i Overensstemmelse med Actoen gaaer frem, og hvorledes

paa lige Maade sørges for Obligations-Gjældens Forrentning og Afdrag.

- b) Drage Omsorg for at Registrene over de Bankens tillagte Hæftelser ere i behørig Orden, samt at Renten, som Debitørerne ere pligtige at svare til rette Tid fra de vedkommende Oppebørselsbetjente indkomme.
- c) Foranstalte Actiebrevenes Udfærdigelse, og vange for, at den tilbørlige Rigtighed med samme iagttages.
- d) Styre den ved Optrøden Bankens paalagte Inddragning eller Realisation af dens Sedler, og forvalte de derhen hørende Fonds.
- e) Besørge Renterne og Afdragene af Bankens Obligations-Gjæld til rette Tid anvist, og den tilbørlige Orden vedligeholdt i Henseende til dens samtlige Ud- og Indtaan.

Samt endelig:

- f) Waage over den sikre Bevaring af de paa Folium og in deposito indsatte Midler.

§. 46.

Disse Forretninger deles i forskjellige Fag, efter nærmere Overenskomst mellem Directeurerne, og foreslaaes afvejlende af dem.

§. 47.

Enhver Directeur refererer for sit Fag for den forsamlede Direction. Skulde noget indløbe i den Mellemtid fra en til en anden Directions Forsamling, som ikke kan udsættes, kan den, efter §. 49 til-

flædenærende Directeur, efter de bestemte Regler, tage Beslutning, men foredrager da i næste Directionens Forsamling det, som saaledes er foregaaet.

§. 48.

I Henseende til de i §. 41 nævnte Foretagene bør Directeurerne træde sammen med Repræsentanterne, og derefter følge den fælles Forsamlings Beslutning.

§. 49.

I den (§. 33) bestemte Banktid bør een af Directeurerne være tilstede, for at iagttage og foranstalte, hvad til de løbende Forretninger henhører.

§. 50.

Uf ham, eller under hans Opsyn, bør føres en Journal, i hvilken alle til Banken indkommende Sager antegnes, og derefter fordeles til vedkommende Contorer.

§. 51.

To Gange om Ugen, eller oftere om behøves, forsamler hele Directionen sig for at overlægge og afgjøre alt, hvad ved Directionens Beslutning skal bestemmes. Den Directeur, som har havt det daglige Tilsyn i de siden sidste Forsamling forløbne Dage, har da at foredrage hvad i den Tid er foresalbet.

§. 52.

Hvad der forhandles og besluttet i Directionens Forsamlinger bliver, forsaavidt angaar almindelige Sager, at indføre i en dertil indrettet Protocol, som underskrives af de af Directionens Medlemmer, som

have været tilstæde. Beslutninger i de specielle Fag indføres derimod for hvert Fag især i en Referats Protocol, i hvilken den Directør, som forestaaer Faget, indfører og underskriver Beslutningen.

I Tilfælde af forskjellig Mening i Directionen, afgjøres Sagen ved Pluralitet, hvorhos bestemmes, at uagtet samtlige Directører, naar de ei lovligent ere hindrede, bør være tilstæde, saa kan dog Directionen ved 3 af dens Medlemmer, men ei et ringere Antal, afgive gyldige Beslutninger.

Er Stemmerne lige dælte, følges den Mening, for hvilken den, der har Forsædet blandt de Tilstædes værende, har erklæret sig.

§. 53.

For Bankens Hoved-Kasse, hvori opbevares de Penge, som ikke til løbende Udtællinger betroes Kasseførerens alene, bør være trende Kasse. Af Nøglerne til disse har den Directør, som fører Opsynet over de løbende Forretninger, den ene, en anden er i Beværing af den blandt de øvrige Directører, som dertil efter Omgang i Directionen udnævnes, den tredje hos Bankens Kassefører. Saa at samtlige disse tre Personer maae være tilstæde, naar noget af denne Kasse skal udtages eller i samme indlægges.

Det udtagne eller indlagte indføres under de ny nævnte Bedkommendes Hænder i en dertil indrettet Protocol.

§. 54.

Den dagligen tilstædeværende Directør er berettiget til, saa ofte han finder for godt, at eftersee dem

Rabsereren alene betroebe Rasse, og labe sig forevise Beholdningen. Samme Rettighed har saameget mere den hele Direction samlet.

I det mindste een Gang maanedligent bør saabant Eftersyn finde Sted.

§. 55.

Samtlige Bankens Bestjente ere pligtige til at rette sig ej alene efter den samlede Directions Befalinger, men ogsaa efter den daglige tilstædeværende Directeurs Bestemmelser. De aflægge deres Trofastheds Eed for Directionen, hvorved de tillige have at forpligte sig til at iagttage behørig Daasheid, saavel angaaende Bankens egne Anliggender, som om Privates Omsætninger med eller igjennem Banken.

§. 56.

Bankens Regnskabs-Aar gaar fra 1ste August til det næstkommende Aars 31te Julii. Til denne Tid skulle Bankens Bøger og Contoer afflutes, og dens Regnskab forfattes, og kan Banken til dens Bequemmelighed i de sidste 4 Dage forud standse dens Forretninger. Naar Bankens Regnskab er aflagt, og sammes Revision er bragt til Ende, have Repræsentanterne usfortøvet at decidere og quittere Regnskabet.

§. 57.

Skulde Directionen ikke ville acquiescere ved en af Repræsentanterne afgiven Decisjon, tillades samme Paastævning umiddelbar for Bor Høiesteret, hvis Dom da bliver Reglen for den omspurgte Potts Afgjørelse.

Hvad angaaer de fornødne Forrifter og Bestemmelser saavel i Henseende til Rigsbankens Aflevering til National-Bankens Bestyrelse, som angaaende Bortpenge for de ved Rigsbanken ansatte Embedsmænd og Betjente, da have Vi derom ved Rescript af Dags Dato tilkjendegivet saavel National Bankens som Rigsbankens Bestyrelse Vde allerhøieste Villie.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

De Regler, som Foundationen for Rigsbanken af 5te Jan. 1813, §. 20, indeholde for den da befalede Solvørdie Courses Bestemmelse, vare ikke saa aldeles passende for den nu ved det kongelige aabne Brev af 6te April sidst. paabudne Kvartalskurs; hvorefter Rigsbankrepræsentativerne skulle modtages i de Solvbetalinge, der efter fornævnte aabne Brev kunne afgjøres med Repræsentativer. Solvørdie Coursen skulle nemlig blot tjene til, i visse Slags Betalinger at give den dertil Berettigede nogenlunde Erstatning for Sedlernes Afvigelse fra Pari. Hensigten med Kvartals-Coursen er derimod, at Rigsbanksedlerne, efter samme, skulle gaae og gjælde lige med virkelig Solvmynt. Det er altsaa fornødent, at denne nye Cours som Solvets virkelige Værd nærmere end den ved Lovgivningen af 5te Jan. 1813 indførte Solvørdie, hvilket og indeholder Grunde, hvorfor hiin Cours skal sættes fjerdingaarsviis, i Stedet for at

Selværdien kun skal noteres hvert halve Aar. Efterat have indhentet de fornødne Betænkninger om Sagen, foretog Cancelliet Hs. Majestæt de Punkter, som kunne behøve, ved allerhoieste Resolution, at afgjøres, hvorpaa det behagede Hs. Majestæt ved Resolution af 29de s. M., som ved Bekjendtgjørelse igjennem Cancelliet, af 30te s. M., er kundgjort, allernaadigst at bestemme, som følger:

- 1) Kvartals Coursen skal sættes efter Gjennemsnittet af de 4 sidste, forend den Extrase gaaende, Vordages Cours.
- 2) Herved blive de Coursen, som ere noterede paa 100 Species, eller 200 Rbdlc. S. M. mod Rigebanksedler, at lægge til Grund.
- 3) Kvartals Coursen skal sættes til saadanne Summer, som gaae op med $12\frac{1}{2}$; og videre Rabat, end den, som heraf er en Folge, skal ikke finde Sted.
- 4) Kvartals Coursen skal i Fremtiden sættes den 20de Marts for Tidrummet fra 1ste April til 30te Junii; den 20de Junii for Tidrummet fra 1ste Julii til 30te Septbr.; den 20de Sept. for Tidrummet fra 1ste Octbr. til 31ste Decbr., og den 20de Decbr. for Tidrummet fra 1ste Januar til 31ste Marts.

Som Folge heraf bliver den Kvartals Cours, som i Dag sættes, ikkun Regel for August og September Maanedet d. A.

- 5) Den Committee, som efter foranstaaende Regler sætter Kvartals Coursen, skal, hver Gang saa

den Cours er sat, udarbejde og i Trykken bekendtgjøre et Label, som viser Coursens Beløb i Rigsbanksedler og Tegn efter de forskjellige Summer.

En saadan Label er af den til Kvartals Coursens Bestemmelse allernaadigst anordnede bestandige Committee udarbejdet, og ligeledes under 30te F. M. ved Trykken bekendtgjort.

Blandede Efterrætninger.

Hos Cancelliet er forespurgt, i hvilke Tilfælde Sølvetalinger, efter det kongelige aabne Brev af 6te April sidstleden, kunne udredes med Rigsbanksedler eller Tegn efter den anordnede Kvartalscours, og naar den Daagjældende ubetinget er pligtig at betale med virkelig Sølv.

Collegiet har herpaa svaret, at Rigsbanksedler eller Tegn, i Følge foranførte aabne Brev, kunne, efter den til enhver Tid gjældende Kvartalscours, benyttes i Stedet for Sølv til at afgjøre de Forpligtelser, som hidtil have bestaaet i Sølvværdie, samt hvor i Fremtiden Sølvetalinger paabydes eller indgaaes, uden noget Tillægsudtryk, der betager den Daagjældende Valget mellem Sølvmynt og Repræsentativer efter Kvartalscours." Som et Udtryk, hvorved Debitor skræskriver sig dette Valg, maa det i Særdeleshed ansees, naar han forpligter sig i re de Sølv. Ligesom den Ret, at betale med Sedler efter Kvartalscours, bortfalder, naar nogen forpligter

fig. r' bestige Udtryk, saaledes finder den naturligviis heller ikke Sted, hvor Noget, efter de hidtil gjældende Love eller forhen indgaaede retsgyldige Contracter, har været pligtig at betale med virkelig Sølv, i hvilke Tilfælde det aldeles har sit Forblivende ved den saaledes paabudne eller paadragne Forpligtelse.

Det er igjennem Cancelliet foranstaltet, at de periodiske Taxter, saasom paa Brød, Kjøb og i visse andre Tilfælde, igjennem Dyrighederne ere fra 1 August d. A. ansatte i Sølv, dog saaledes, at de, som ikke kunne erlægge samme i Sølv, kunne betale med Rigsbanksedler eller Rigsbanktegn, efter den ved ethvert Kvartal, i Overeenstemmelse med det kongelige aabne Brev af 6te April d. A. sættende Cours.

Fortsettelsen af Reglementet for det i Aalborg Bys anlagte, for Aalborg og Hjørring Amter bestemte offentlige Sygehuus (see foregaaende Coll. Tid.)

9.

Inspectionen an søger, med Directionens Approbation, en duelig og vederhæftig Mand til at være Kasserer ved Stiftelsen, hvis Pligt skal være: a) at modtage alle de Penge, der enten ved de indlagte Syge eller paa hvilken som helst anden Maade tilflyde Stiftelsen. b) Efter Inspectionens Anviisning deraf at udbetale til Stiftelsens Fornødenheder. c) At føre en ordentlig Protocol over Stiftelsens Indtægter og Udgifter, og berøver ved hvert Aars Udgang

aflægge Inspecteuren ordentlig documenteret Regnskab. For hvad han oppebærer, maa han stille saadan Caution, som Inspectionen vil antage som tilstrækkelig. For saadan hans Umage tilstaaes ham, foruden Godtgjærelse for Skrivematerialier, en billig aarlig Løn, der efter Inspecteurens Indstilling bestemmes af Directioner.

10.

Da dette Engehuus er bestemt for Aalborg Bye, samt for Aalborg- og Hjørring Amter, og Udgifterne hertil skulle udredes lige af Aalborg Bye med begge Amtene, saa skal med samme følgende Inddeling finde Sted:

- 1) Hovedbygningen ud til Gaden skal — paa den Veis- lighed nær, der er indrettet til Deconomus — ene- være bestemt for Syge af Aalborg Bye. Leiehu- sene ved begge Enden af denne Bygning skulle, isald de Syges vorende Antal gjøre det fornødent, ogsaa i sin Tid overlades og indrettes til samme Brug.
- 2) I samme Bygning indrettes — i Dværensstems melle med den kongelig allernaadigst confirmerte Fundats af 18de Februar 1817 for Frøken Ga- bels Legat — det i samme Fundats bestemte Frø- ken Gabels Sygeværrelse. *)
- 3) Bygningen bag i Gaarden, der bestaaer af 2 Etager og indeholder 7 Sygestuer, skal allene være bestemt for Amtenes Syge.

I Afdelingen No. 1 indlægges Syge af Aal- borg Bye, hvad enten det skeer paa offentlig eller paa privat Bekostning; dog skulle de første dertil have fortrinlig Udgang; dernæst kunne Fremmede, som under deres Ophold her blive syge, sammesteds indlægges.

I Afdelingen No. 2 indlægges de i benævnte Fundats bestemte Syge.

I Afdeling No. 3 modtages først Amtenes veneriske Syge, der, saavidt mueligt, skulle affondres

*) See herom Collegial Tidenden for 1817, No. 16, Side 236, 238.

fra andre Patienter; dernæst andre Syge, som paa offentlig Bekostning indlægges; og endelig Syge paa privat Bekostning, naar dertil gives Plads.

Ingen andre, end curable Syge, maae optages i Sygehuset; den længste Tid, som Regen maa ligge der er et Aar, med mindre Directionen i meget enkelte Tilfælde, efter Inspectionens og Lægens Indstilling, skulde anderledes bestemme.

II.

Alle Syge, der attraae at optages i Stillelsen, skulde anmeldes for den bestyrende Inspecteur, som i Overensstemmelse med §. 8 indfører det i sin Protocol No. 1.; med denne Anmeldelse maae for de Syge, der paa offentlig Regning skulde indlægges, følge skriftlig Anviisning fra vedkommende Autoritet; for de private Syge derimod antages Caution; disse Anviisninger og Cautioner skulde forblive ved Protocolen. Den anmeldte Syge meddeles derpaa af den bestyrende Inspecteur en Seddel omtrunt af følgende Indhold: N. N. af N. N. Bye, Sogn og Amt, anmeldt til Indtagelse i Sygehuset paa offentlig Bekostning af N. N. Autoritet, eller paa privat Bekostning af N. N., N. N. Dag, og sit Navn under; med denne Seddel gaar den Syge til Lægen, (eller om han dertil er for svag da Lægen til ham), som efter Sygdommens Undersøgelse paategner Seddelen: antaget, eller ikke antaget af følgende Grunde med sit Navn under; denne Lægens Paategnelse indføres af den bestyrende Inspecteur i bemærkede hans Protocol. Dog bør Folk, som ved ulykkelige Hændelser blive beskadigede, strax, uden Seddel fra Inspecteuren, bringes til Sygehuset, hvorefter Lægen uophødelig haver at anmelde saadant for ham, som da indfører det i sin Protocol. Naar den Syge udgaaer af Huset, skal han af den bestyrende Inspecteur adspørges, om han har noget paa Forplejningen eller Behandlingen at klage; findes Klagen grundet, maae han enten selv afhjælpe den for Fremtiden, eller i betydelige Tilfælde anmelde den for hele Inspectionen.

12.

I Tilfælde af mistlig Betaling tilstaaes Sygehuset Ret til, uden Rettergang, at lade sit Tilgodehavende ved vedkommende Rettensbetjente udpante af den Skyldige eller Cautionisten.

13.

Ved Indtrædelsen i Sygehuset betydes det den Syge, at vise Lydighed og Agtelse mod Inspectionen, Lægen og Deconemus, og i alt at forholde sig sædelig og ordentlig; finder han Aarsag til Klage, melder han det for Inspecteuren eller Lægen, som, efter foregaaende Undersøgelse, rette Sagen.

14.

Naar de paa Amternes Bekostning indlagte venes riste eller andre Syge udgaae af Sygehuset, skal dem af Lægen meddeles Attest om deres Helbredelse, eller, om de udgaae uhelbredte, da om deres Tilstand; denne Attest skal de berybes før deres Hjemreise at foresende Amtmanden, paa det at han, om han finder det fornødent, kan erklynde sig om den Syges Tilstand, og hvoreledes han i Sygehuset har været behandlet.

15.

Til det daglige Tilsyn ved Huset, Opvartning ved de Syge, Ordens Vedligeholdelse, Reenlighed og de Syges Pleie, m. v., antager Inspectionen, med Directionens Approbation, en god, ædruelig og paa lidelig Mand, som gives Navn af Sygehusets Deconus, hvis Pligter skulde være:

- 1) Han skal have, Tilsyn med Husets Bygninger, at derpaa ingen Skade skeer, drage Omsoarg for Ild og Lys, og for alt dette staae til Ansvar.
- 2) Han skal sørge for, at Sygestuerne daglig feies, reengjøres og udluftes, ligesom og, at Gaarden og Gaden udenfor, saavide Sygehusets Locale strækker sig, tilbørligen holdes reene.
- 3) Han modtager Husets Inventarium efter derover forfattet Optegning, og tilsvaret, hvad han paa denne Maade har modtaget.

- 4) Mangler noget enten ved Bygning eller Inventariet, skal han strax melde det for vedkommende Inspecteur, som i mindre betydelige Tilfælde beordrer Deconomus til at lade Manglerne afhjælpe, men i vigtigere Tilfælde først decom indhenter Approbation.
- 5) Han forskaffer de Syge den Spise, Drikke, Lys, Varme og Reenlighed, som af Lægen i Særdeleshed og Inspectionen i Almindelighed foreskrives, for en bestemt Betaling, efter det Reglement, som til den Ende bliver forfattet og ham overleveret.
- 6) Han giver de Syge den fornødne Opvartning, sørger for at de faae den foreskrevne Medicin usigelig, og tager samme, naar saadant gjøres fornødent; han gjemmer Linned til Bandage og besørger samme vasket; saa bør han og gaae Lægen tilhaande og drage Omsorg for, at dennes Forskrift i alt efterkommes; dog i det Tilfælde, at de Syges Antal blev saa stort, at han med Huusfolk ei kan overkomme deres tilbørlige Opvartning, eller det blev fornødent, at der om Natten Fulde vaages over de Syge, da tillades det ham at antage Opvartnings- eller Waage-Koner til Hjelp, imod den Betaling, som i førnævnte Reglement nærmere bliver at bestemme, men i begge Tilfælde skal han hertil have Lægens skriftlige Tilladelse, som tillige kortelig bør indeholde Grunden dertil.
- 7) Han forpligtes til at holde Orden imellem de Syge; befindes nogen af disse uregjerlig eller at-foraarsagaae Uorden i Huset, da henvender han sig desangaaende til vedkommende Inspecteur, der enten selv afgjør Sagen, eller foranstalter Inspectionen strax samlet til anden lovlig Dmgang:

Herfor tilstaaes ham følgende Fordele:

- a) Frie Boelig i Huset i det dertil bestemte Værelse, tillige med Brug af Kjøkkenet og Spisekammer, samt Loftskrummet saavidt det ei til Stiftelsens Afbenyttelse behøves; ligeledes Gaardskrummet og Haugen, dog saaledes, at det ei formenes de Syge der at spadsere og opholde sig.

- b) Nyder han ugentlig Betaling for de Syges Pleie efter det Reglement, som nærmere bliver fastsat. Indtræffer det i 6te Post bestemte Tilfælde, at Døvnings- eller Waage Roner behøves, da gødes ham samme med en daglig Betaling; som i Reglementet bliver at fastsætte. Disse Roner antages af ham selv, dog med Lægens Vidende og Samtykke, der maae skjøne deres Dueltighed og er berettiget til, for Forsømmelse, Udydighed, Utroskab, m. m., at bortvise dem fra Sygehuset, da Decanus i saa Fald maae sørge for at skaffe andre, dertil qualificerte.
- c) En Artlig Løn af 60 Rddr. S. B., som Bederslag for Døvnings, Reengjørelse, Tilsyn, m. m.

16.

Da Erfaring har lært, at selvent nogen af Almuens, der formedelst Sygdom, især af chronisk Art, tages under Kuur i sit Hjem, iagttages sammesteds den Orden med Medicamenternes Brug, som foreskrives, eller er istand til at kunne holde den Diæt, der til hans Helbredelse er nødvendig, hvorved Lægens anvendte Stiid og de paa hans Cuur medgaaende Omkostninger ofte spildes, uden Nytte for Patientten og det Almindelige; saa bør ingen Syg, som til at indtages i Sygehuset er qualificeret, for Fremtiden nyde frie Kuur uden for samme paa offentlig Bekostning, uden i meget særdeles Tilfælde, hvilke maa overlades til Lægens Skjønnende og af ham hver Gang, tilligemed de Grunde, som bestemme ham hertil, indberettes til Amtet; og bør han desuden bestræbe sig for paa alle muelige Maader at svække Almuens Fordomme mod denne velgjørende Foranstaltning.

Paa foranførte Reglement er i det Hele meddeelt Cancelliets Approbation, med Undtagelse af den 12te §., hvor der er gjort det Tillæg, at den Udpantning, som i Tilfælde af mislig Betaling tilstaaes Sygehuset, bør skee efter Ordre fra Stiftsammanden over Aalborg Stift eller Amtmanden over Hjerring Amt.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Brevbeger.

No. 44. Den 8de August 1818.

Trykt i det Kongl. Bølgtrykkerie af E. F. Schubart.

Undtegnede ere Redacturer, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Forgivninger.

Fra det kongelige General-Toldkammer, og Commerce-Collegium er under 31te f. M. udgaaet følgende Placat: Under Dags Dato har det allernaadigt behaget Hs. Majestæt Kongen at resolve:

„Paa Collegiets allerrunderdanigste Forestilling have Vi allernaadigt besluttet, at samtlige under Vort General-Toldkammer og Commerce-Collegii Resfort henhørende og i C. B. ansatte Afgifter, hvad enten de tilhøde Bor Kasse, eller nogenformetst Commune, skulle fra 1ste August næstkommende ansættes i Sold, og erlægges enten med Sold eller med Rigsbank-Repræsentativet efter den Quartals-Cours, som fastsættes af den af Os allernaadigt anordnede bestandsige Committee.“

Hvilket hermed bekendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

Under 3¹te f. N. er fra det kongelige Renteskammer udgaaet en Placat, hvorefter den ved Forsordningen af 15de April d. A. i Kongeriget Danmark anordnede Landsskat maa for indværende Julii Kvartal, forsaavidt Byerne ikke ville erlægge den i rene Sølv, betales i Rigsbank-Sedler og Tegn, i Doereensstemmelse med den, før August og Septembris Maanedes dette Aar satte og ved Cancellie-Placat af 30te i denny Maaned bekendtgjorte Kvartals-Courser, efter et Forhold af 2 Rigsbankdaler 48 Rigsbankskilling Sedler og Tegn for hver 1 Rigsdaler Species eller 2 Rigsbankdaler Sølv.

Blandede Efterretninger.

Ved et under Behandling værende Skifte er det Sammet under Diskussion, hvorledes de til forskjellige Arvinger, førend Forordningen af 5 Jan. 1813 emandede, gjorde Forfaldde nu skulde tilsvares Boet, i hvilken Antledning Vedkommende have forlangt Cancelliets Resolution meddeelt. Som Omstændigheder til Sagens Oplysning anførte de følgende: Ved Salget af Stervboestedet blev det ved de antagne Conditioner fastsat, at Kjøbesummen skulde indbetales til den antagne Indcassator i 1¹te Juni Termin 1812, men, da Enkemanden tilkjøbte sig Eiendommen, og han, før Kjøbesummen var forfalden til Betaling, ved Døden afgik, tiltraadte hans Universalarving

Stedet, under samme Villkaar som Enkemanden. Da han saaledes var bleven Arving i Boet, erholdt han under 15de Juni 1812, med de tilstødeværende Arvingers Samtykke, Skifterettens Anviisning paa den Summa 40,000 Rdlr., som skulde komme til Liquidation i den ham i Tiden tilfaldne Arv, og passere til Udgiwt i det Regnskab Indcassator til Boet skulde aflægge, hvilken Anviisning under 20de s. M. blev forsynet med hans Dvittering. En Deel af de øvrige Arvinger have ligeledes, førend Forandringen af Pengevæsenet ved Forordningen af 5te Jan. 1813 gik for sig, modtaget Forskud paa deres Arvpartier. Efter Beslutning ved en i Boet, før den ovennævnte Auction over Stervboestedet, afholdt Skiftesforsamling blev det bestemt, at den for Boets Eiendele, saavel rørlige som urørlige, indkommende Capital skulde gøres frugtbringende ved at indsættes i Depositskassen; og da de Arvingernes ubetalte Forskudde vare en Deel af de saaledes indkomne Kjøbesummer, vilde Boet have været Eier af Depositskasse Obligationer lydende paa de samme Summer, som de gjorde Forskudde, hvis disse ikke havde fundet Sted. Cancelliet svarede herpaa under 1te s. m. at der formeentlig ingen grundet Vaastand kunde gøres paa, at de ommeldte Forskudde skulde tilsvares i Depositskasse-Obligationer, thi den Anvendelse, som Vedkommende ellers kunde og vilde gjøre af Capitalen, kunde ikke være Regel for Maaden, hvorpaa den skulde tilsvares af dem, der havde faaet Forstrækning. Derimod skjønnede Man

ikke rettere, end at Forflubbene quæstionis maatte tilsvares i Rigsbankpenge Eolv Bærdie efter Omfkrivningsforholdet, da samme ei kunne sættes ved Siden af, de i Forordningen af 5te Januar 1813 §. 31 omhandlede Tilfælde, men have mere Lighed med dem, som omhandles i bemeldte Forordnings §. 23 og de øvrige §§., der ville, at dansk Courant skal efter Omfkrivningsforholdet gaae over til Rigsbankpenge Eolv Bærdie. Særligt vil det beroe paa de Bedkommende at lade denne Quæstion, hvis de skulle ønske saadant, afgjøre ved Domstolene.

Biskoppen over Fyens Stift har under 10de Januar 1818, indberettet til Cancelliet, at følgende Kirke-Patroner i Fyens Stift have i hans Embedstid anvendt betydelige Omkostninger paa at forsikjønne og istandsætte deres Kirker.

Kammerherre Wille Brahe har i Horne Kirke tilfjoret en Døbefod af Karrariff Marmor og et Alterblad malet af Ekersberg, der forstiller Christus, som velsigner smaae Børn. Materiet er omtrent 4 Alen i Tiirkant og indfluttet i en forgyldt Kamme.

Kammerherre Grev Schaffaligky af Muckadell, har forsynet Strøhøisinge Kirke med et Alterblad malet af Lund, og som forestiller Christus siddende til Bords med de to Disciple, som gif med ham til Emaus, aabenbarende sig for dem.

Kammerherre Grev Reventlov, Ridder af Dannebrogen, har i forerige Aar med stor Omkostning ombygget Choret og givet Kirken paa Brahetrolleborg en

saadan Forandring, at den bertil af afstøde Grevinde Schimmelmann skænkede Døbesteen, Thorvaldsens Mestersykke, der med Fordeel kunde anbringes.

Proprietair Berg til Skjoldemose har, ved at istandsætte og forskjønne Besterkjærninge Kirke med Omkostninger, der overstige dens Kjøbesum, forsynet den med et Aiterblad, malet af Ethersberg. Det forestiller Christus i Urtegaarden.

Kammerjunker Geberfeldt de Simonsen til Escholm har særdeles vel istandsat og forskjønnet sine 4 Kirker Bjeldsted, Borup, Skydeberg og Orte. Dgsaa Kirkegaardene har han paa egen Bekostning ladet plæner, opmaale og beplante med Træer.

Efterat Cancelliet allerunderdanigst havde foredraget Hs. Majestæt denne Beretning, har Allers høist samme ved Resolution af 8de Juli allerhaadigst overdraget Cancelliet at tilkjendegive samtlige bemeldte Kirke: Giere, Allers høist sammes Tilfredshed for deres betydelige Bekostninger paa Forskjønnelsen af deres Kirker. Hvilken allerhøieste Resolution Cancelliet ved Skrivelser til Vedkommende af 18de Juli har efterkommet.

I Anledning af at det Kongelige aabne Brev af 6 April d. A. tillader Fornyelse af Obligationer, der lyde paa N. B., er til Cancelliet indkommen Forspørgsel med Hensyn til nogle en offentlig Stiftelse tilhørende Panteobligationer: hvori denne Fornyelse skal bestaae? Cancelliet har derpaa under 1 Aug: sidstledent foræret: at den i det aabne Brev givne Tilladelse at

fornye de i Navne-Værdie indgaaede Forpligtelser, hvilken Tilladelse er en Modification af Forbudet med i Fremtiden at contrahere i Navne-Værdie kun har Hensyn til de For skrivinger, der, efter de gjeldende Love, behøve Fornyeelse, s. Ex. Brevl. Obligationer. Derimod er den Bestemmelse i det aabne Brev, at de indtil 1ste Aug. d. A. i N. V. indgaaede Forpligtelser opfyldes med Betaling efter Rigsbanksejdlernes paalydende Værd, her anvendelig.

Ledige Embeder.

Tømmerup Sognekald i Sjælland 320 Rbblr.

Befordringer og Afgang.

Avancement, Forslyttelse og Afgang ved Landmilitair-Etaten: Den 3die Junii er hidtils værende Corps Adjutant ved Cavalleriecorpset af Staden Altonas Borgervæbning M. Dicmer, udnævnt til Ritmester og Commandeur for Corpset, og hidtilsværende Premierlieutenant G. F. Pinckvoß, til Secondsritmester ved samme; Copiist i Kjøbenhavns Politiret og Candidatus juris A. E. Wilster og Cand. jur. H. G. Rosoed, til Auditeurer i Armeen; Regimentschirurg ved det Slesvigske Cuirassers Regiment F. G. Müller, tillagt Rang med Capitainer af Armeen. Den 7de Junii er Secondlieutenant i 1ste jydsk Infanterie Regiment F. F. v. Hammershaimb udgaaet af Nummer og udnævnt til Regimentsquartiermester ved samme Regiment, imod at han stiller Regimentet behørig Caution for de Penge ham anfortroes; afskediget Capitain fra det spenske Infanterie-Regiments Forstærknings Batailloner R. v. Fogh, bevilget en

nye Uffkeed som Major. Den 14de Junii characteriseret Capitain ved det jydſke Jægercorps C. F. v. Dreier, udnævnt til Stabscapitain, og Premierlieutenant a la suite J. L. v. Røppen, indtraadt i virkelig Nummer, hvorved hans nuhavende Extragage ophører. Den 4de Juli Chefen for Aalborgs borgerlige Jægercorps, Borgercapitain N. Wegelsen tilladt at bære Armeens Felttegn. Den 8de Julii Secondlieutenant a la suite ved Artilleriecorpset G. A. v. Belfour, meddeelt formedelſt Svagelighed Uffkeed i Raade af Krigsſjeneſten; Secondlieutenant M. v. Koefoed af det 1ſte bornholmske Artillerie Compagnie anſat til Adjutant ved Bornholms Commandantſkab; Secondlieutenant ved Milicens 4de Infanterie-Compagnie A. v. Koefoed udnævnt til Premierlieutenant ved det 1ſte Infanterie-Compagnie og Secondlieutenant a la suite ved 4de Compagnie L. v. Kure til virkelig Secondlieutenant ved ſamme. Den 11te Julii er characteriseret Premierlieutenant J. v. Rahlff udtraadt af Secondlieutenantis Nummer i det ſyenſke Infanterie Regiment og ſat a la suite ved Regimentet indtil 1ſte Jan. 1819, uden Gage og Emolumenter; Premierlieutenant C. A. Møller og Secondlieutenant N. J. Evers, begge af Kiøbenhavns Brandcorps, afſkedigede formedelſt Alder og ſvageligt Helbred i Raade fra Corpſet, den ſeſtnævnte med Capitains Character, og i Anledning heraf ere udnævnte ved bemeldte Brandcorps: Secondlieutenant J. G. Børner til Premierlieutenant og Døedbrandmeſterne M. Nielsen og S. Hambro til Secondlieutanter; Garniſonſchirurg i

Frederiksstad paa St. Croix H. E. Hoffner meddeelt
 Requisitions- Chirurg's Character. Den 13de Julii
 affædiget Premierlieutenant og nuværende Branddi-
 rector i Amtet Hujum, J. G. Soosten; Ridder,
 udnævnt til virkelig Krigsraad. Den 18de Julii
 Overcomplet Cadet E. E. v. Silberschildt affædiget
 efter Ansøgning fra Landcadetcorpsen. Den 20de
 Julii er Premierlieutenant ved Kjøbenhavns borgerlige
 Artillerie A. F. Fædderholt efter Ansøgning udtraadt
 af Nummer og sat a la suite ved Corpsen; Second-
 lieutenant S. Koeb udnævnt til Premierlieutenant
 og Bombardør E. M. Møller til Secondlieutenant.
 Den 21de Juli Gustav Greve af Blücher-Attona
 udnævnt til Secondlieutenant a la suite ved Husarregi-
 mentet, dog uden Anciennitet, Gage og Emolumenter.
 Den 28 Juli Premierlieutenant P. A. N. v. Fuchs
 af Hs. Majestæts Kongens Regiment formedelst Evas-
 gelighed efter Ansøgning i Raade affædiget af Krigs-
 tjenesten med Pension; Secondlieutenant H. E. v.
 Moritzen af det holstenske Jægercorps forsat i lige
 Egenkab til det syenske Regiment lette Dragoner a
 la suite med ældst Secondlieutenants Gage extraordi-
 naire og med sin havende Anciennitet af 28 Decbr.
 1812. Den 1ste August ved det 1ste jydsk Infan-
 terie Regiment Secondlieutenant H. J. v. Hansen
 oprykket i det vacante Secondlieutenants Nummer paa
 ældst Gage, med at hans nuhavende extraordinaire
 Tillæg bortfalder og Secondlieutenant a la suite H.
 D. v. Rasmøbel indtraadt i virkelig Nummer paa
 yngst Gage, hvorefter hans Extragage ophører.

Collegial-Tidende.

Med kongelige allernaadigst Privilegium.

No. 45. Den 15de August 1818.

Trykt i det Kongl. Bøllsh. Bogtrykkerie af E. F. Schubarz.

Undertegnede ere Redacturer, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Østved,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Lovgivninger.

Under 29de f. M. er igjennem det kongelige Rens-
tekammer emaneret følgende Placat:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade
Konge til Danmark, &c. &c. Givne vittestligt: Liges-
som en Godtgjørelse er ved Placaterne af 8de, Mars
og 16de December f. A. allernaadigst tilstaaet dem
af Vore Undersaatter i Hertugdømmene Slesvig og
Holsteen, som i Aaret 1814 have gjort Leverancee
in natura til den russiske Armee, saaledes have Vi
og været betænkte paa at lade de Districter i Hertug-
dømmet Holsteen, som laae indenfor den første Demar-
cationelinie, og ikke have præsteret Leverancer, men fra
14de Januarii til 1ode Junii 1814 blot have væ-
ret belagte med Subquartering, tilskyde en billig Guds-
gjørelse for denne Byrde. Efterat derfor de i denne

Henseende nødvendige Efterretninger ere blevne indhente ved en dertil af Os anordnet Commission, og dets Resultat af Vort Rentekammer er Os foredraget, have Vi allernaadigst tilstaaet de Districter, som især have været bebyrdede med Indquartering, en Godtgjørelse af 160,000 Rbdle. i det Hele, hvilken skal affrives dem ved Liquidation i de resterende Stater og Afgifter, eller, hvor ingen Restancer ere eller disse ikke ere tilstrækkelige, i de løbende Afgifter. Vi have derhos paalagt Vort Rentekammer at tilmelde de enkelte Districter Summen af den dem allernaadigst tilstaaede Godtgjørelse, og at foranstalte, saavel at den ethvert District tilstaaede Sum affrives samme i Restancerne eller de løbende Afgifter efter de Fordelingsregistere, som derover skulle udfærdiges og af bemeldte Commission revideres, som og at hver Enkelt for sig erholder den ham forholdsviis tilkommende Godtgjørelse. Hvorefter de Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Gjennem det Kongelige Rentekammer er under 31te f. M. udgaaet en Placat, saa lydende: Hs. Kongelige Majestæts til Danmark ic. ic. Præsident, Deputerede og Tilforordnede i Rentekammer-Collegio beehjendtgjøre herved: at, i Anledning af de Bestemmelser, angaaende Danmarks Pengevæsen, som ved det Kongelige aabne Brev af 6te April dette Aar ere anordnede, har Hs. Kongelige Majestæt ved allerhøieste

Resolution af Dags Dato allernaabigst befalet, som følger, i Henseende til det stemplede Papiir i Danmark for den tilbageværende Deel af indeværende Aar 1818 og for næstkommende Aar 1819.

I.

Tariffen for det ved Forordningen af 25de Marts 1804 anordnede stemplede Papiir, saavelsom for det stemplede Papiir, der er anordnet for de i Forordning af 15de Junii og Placat af 2den November 1812 nævnte, for længere Tid, end 24 Timer, gieldende Sluttedler, og for de i Kammer-Placat af 14de næstefter ommeldte Transporter af Udeleverings-Sedler og Vare-Assignationer, forbliver, med Tillæg af det ved Forordningen af 9de December 1809 paabudne Forhøielse af 50 Procent, endnu for den tilbageværende Deel af Aaret 1818 ansat i Rigsbank-Sedler og Tegn efter de ved Kammer-Placater af 31te Julii og 20de November 1813 bekendtgjorte allerhøieste Resolutioner af 23de Julii og 15de November samme Aar, og skal imidlertid ogsaa følges ved stemplet Papiirs Brug til Dokumenter, der lyde paa Rigsbankpenge Guld, saa at det Beløb, som flige Dokumenters paalydende Summer ved Udstædelses-Tiden udgjøre i Rigsbank-Sedler og Tegn efter den da gieldende, i Overensstemmelse med det kongelige aabne Brev af 6te April dette Aar satte, Kvartals Cours, tages til Regel for Papiirets Tare, og det endog, naar Vedkommende ved Dokumenterne, uden Hensyn til Kvartals-Coursen, betinge eller forpligte sig til

Betaling i rebe Sølv. Naar derfor Dokumenter herefter i dette Aar udstædes, lydende paa Rigsbankpenge Sølv, bør tillige i Dokumenterne selv eller ved Paategning paa samme gjøres Forklaring om, hvormeget de paalydende Summer efter den da gjeldende Kvartals Cours udgiøre i Rigsbank-Sedler og Tegn.

2.

For Aaret 1819 skal berimod Tarifen for alt fornævnte stemplede Papiir, med Tillæg af den ansætte ved Forordningen af 9de December 1809 paahudne Forhøielse og med den ved allerhøiſtbemeldte ved Kammer-Placat af 20de November 1813 bekjendtgjorte Resolution af 15de i samme Maaned befalede Stigen, være omsat i Rigsbankpenge Sølv, Daler for Daler, saavel i Henseende til Papiirets Tært, som i Henseende til de paagjeldende Dokumenters Indhold. Og skal, som Følge heraf, Papiiret for Aaret 1819, da det allerede er paatrykket Tært i Rigsbank-Sedler og Tegn, og Tiden ikke tillader dets Omtrykning, gaae og gjelde, som om den paatrykte Tært og det derved tillige angivne Indhold af Dokumenterne løb paa Rigsbankpenge Sølv, saa at det skal anses, som om det var trykket "Sølv" paa et hvilket Sted, hvor paa Papiiret er trykket "Navnesværdie".

3.

Det stemplede Papiir for den tilbageværende Deel af Aaret 1818 betales altsaa fremdeles med Rigsbank-Sedler og Tegn. Men det stemplede Papiir for

Aaret 1819 betales berimob med Rigsbankpenge enten rede Sølv eller Sedler og Tegn efter den ved Betalings-Tiden gjeldende Kvartals-Cours, og dette Valg af Betalingsmaaden er Vedkommende ogsaa overladt i Henseende til Papiret til de Dokumenter, hvorefter ved de, uden Hensyn til Kvartals-Coursen, betinge eller forpligtet sig til Betaling i rede Sølv.

4.

Ligesom det forstaas af sig selv, at, naar Forpligtelser, der lyde paa Navneværdie og erkendgangne for 1ste Augusti dette Aar, i Overensstemmelse med det kongelige naabne Brev af 6te April dette Aar fornyes i Navneværdie, maa til de Dokumenter, hvorved saadanne Fornøielse skee, i den tilbageværende Deel af indeværende Aar bruges stemplet Papiir efter deres paalydende Summe i Rigsbank-Sedler og Tegn, saaledes bliver derimod til Regel for Papirets Tægt til slige Dokumenter i Aaret 1819 at tage det Beløb, som deres paalydende Summe ved Udstædelses-Tiden udgiøre i Sølv, naar Rigsbank Sedlerne og Tegnene dertil reduceres efter den da gjeldende Kvartals-Cours. I denne Henseende bør derfor om dette Beløb i Dokumenterne selv eller ved Paategning paa samme gjøres Forklaring.

5.

Documenter, der ikke lyde paa Penge eller Penges Værd, men hvortil stemplet Papiirs Brug dog er anordnet, eller for hvilke et vist Nummer af det stemplede Papiir, uden Hensyn til deres Indhold, er

bestemt, vedblive i den tilbageværende Deel af indværende Aar at skrives paa stemplet Papiir med Tørt i Rigsbankpenge Sedler og Tegn af samme Klasse og Nummer, som hidtil for saadanne Dokumenter er anordnet. I Aaret 1819 bør flige Dokumenter vel ogsaa skrives paa stemplet Papiir af samme Klasse og Nummer, som for dem hidtil er anordnet, men Vapiret, i Overensstemmelse med foreslaaende Bestemmelser, betales efter den paatrykte Tørt med Rigsbankpenge Sølv, Daler for Daler.

Hvorefter de Vedkommende sig have at rette.

Gjennem de Deputerede for Finantserne er under 31te Juli sidstleden udgaaet en Forordning for Kongeriget Danmark, angaaende de, saavel ældre, som nyere Myntsorter, der herefter blive at bruge i alle rede Sølvbetalinger af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, &c. &c. Gjøre vi:teligt: I Følge Vort aabne Brev af 6te April indværende Aar skal rede Sølv være Grundbetalingsmidlet i Vort Rige Danmark. Det vil derfor være fornødent, deels, at ved Siden af Sølv-Rigsbankdalerne sættes et tilstrækkeligt Antal mindre, til disses Gehalt forholdsmaessigen svarende, Sølvmynter i Omlob, deels ogsaa, at det lovgivbigen bestemmes, hvorvidt og hvorledes de ældre Sølvmynter, som endnu maatte forekomme, skulle ansees som lovligt Betalingsmiddel,

saavel ved Bore Ræbber, som i Betalinger mellem Mand og Mand. Vi fastsætte og kundgjøre derfor herved allernaadigst følgende:

§. 1.

Foruden de ældre Sølvmyntsorter, hvilke nebens for nærmere omtales, ville nye $\frac{1}{2}$ Rigsbankdalere eller Tomarkstykker, de ifølge Bort Placat af 10de Julii 1816 for Bore Hertugdømme udprægede 16 og 8 Rigsbankskillingsstykker, samt nye Ræbber, Gen. og Toffillinger, blive satte i Dmløb.

§. 2.

De nævnte Centrediedeel. Rigsbankdalere, eller Tomarkstykker, blive af Rigsbankmyntens bestemte Gehalt, $18\frac{1}{2}$ Rbdlr. af 1 Mk. fint Sølv, og ere holde samme Størrelse og Lødighed, som de Helsingørholsteenske 11 lødige Toffillinger, til hvis Værdie (10 Styver eller 20 Skilling gammel dansk Courant) de aldeles ville svare.

§. 3.

I Hensyn til det Udvortes blive de concave, randede og forsynede med ophøiet Kant. Paa Aversen sættes Bort Raynetræl, og paa Reversen Børstien: 32 Rigsbankskilling, og derunder Karstallet.

§. 4.

Disse og Sexten. Rigsbankskillingsstykkerne, oprindelige udprægede for Hertugdømmene, ere slagne til den almindelige ovennævnte Myntføb. 16 Skillingerne ere udprægede af 8 lødigt, 8 Skillingerne af 6 lødigt Sølv. Deres Udvortes er, paa Avers

sen: Vort Navnetræk, og paa Reversen: 8, 16 Reichsbankschilling og Karstallet.

§. 5.

Uf den nye Kobberfillemynt gaae 64 Eenfillinger, altsaa 32 Løskillinger, paa 1 Pund collnst Vægt. Disse Skillinger blive concave og randede. Paa Aversen skal sættes: det danske Vaaben, og paa Reversen Værdien: 1 eller 2 Rigsbankskilling, derunder Karstallet.

§. 6.

Uf de ældre hidtil i Vort Kongerige og Bore Hertugdomme gangbare Sølvmynter, skulle følgende modtages i alle Betalinger for den Værdie i Rigsbankmynt, hvortil de her ere ansatte:

Species	for 2 Rbd.	β. rede Sølv.
1 Species	—	—
$\frac{2}{3}$ —	1	32
$\frac{1}{3}$ —	1	—
$\frac{1}{4}$ —	—	64
1 Rigsort	—	38
5 Rigsorter	2	—
$\frac{1}{7}$ Stk. Species eller 10 β.		
flesvig-holst. Courant	—	32
15 Silling dansk Courant	—	24
5 — flesvig-holst. Courant	—	16
10 — dansk Courant	—	16
$\frac{1}{2}$ Rdt. dansk Courant, eller de saakaldte Markst.	—	16
$2\frac{1}{2}$ Skilling flesvig-holst. Courant	—	8

§. 7.

De Sølvmynter, som gaae og gjælde for 24 Rigsbankskilling og derover, skulle udelukkende bruges i store Betalinger; de som gaae for 16 og 8 Rigsbankskilling, derimod til mindre Betalinger, saaledes at Ingen er forpligtet til at modtage deraf en større Sum end 3 Rbdtr. rede Sølv i een Betaling. Af Kobber-Skillemynten er ingen forbunden at modtage mere end 16 Skilling ad Gangen.

§. 8.

Samtlige foranførte, i den vedhæftede Fortegnelse opregnede, Sølv-Mynter og Kobber-Skillemynter skulle altsaa, i Dvereenstemmelse med det i det Foregaaende fastsatte, uvægerligen gaae og gjælde ved alle Bore Kasser og imellem Mand og Mand, efter den for disse Myntsorter her angivne, og paa Fortegnelsens nævnte Værdie.

Hvorefter Alle og Enhver sig allerunderdanigst have at rette.

Fortegnelse over de Myntsorter, som i Folge af Forordningen af 31te Julii 1818 skulle gaae og gjælde i alle rede Sølvbetalinger i Danmark.

I store Betalinger:

En heelt Species, tages for	.	2 Rbdtr. rede Sølv.
— $\frac{2}{3}$ Species	— .	1 — 32 f. —
— $\frac{1}{2}$ Species	— .	1 — —
— Rigsbankdaler	— .	1 — —
— $\frac{1}{4}$ Species	— .	. 64 —
5 Rigsorter	— .	2 — —

En enkelt Rigsdort — . . . Rbdlr. 38ß. rede S.

— $\frac{1}{2}$ Species eller 10 ß. Næsvig-holst.

Courant 32 » —

— 32 Rigsbankskilling 32 . —

— 15 Skilling dansk Courant 24 » —

I mindre Betalinger indtil 3 Rbdlr.:

En 5 Skill. Næsvig-holst. Courant 16 ß. rede Sølv.

— 10 — dansk Courant 16 . — —

— 16 Reichsbankschilling 16 . — —

— $\frac{1}{2}$ Rigsdaler eller et saakaldet Mark

stykke 16 . — —

— 2 $\frac{1}{2}$ Skill. Næsvig-holst. Courant 8 » — —

— 8 Reichsbankschilling 8 . — —

Skillempnt, hvoraf kun tages 16 Rbdß. ad Gangen;

Robber.

2 Rigsbankskilling.

1 Rigsbankskilling.

Blandede Efterretninger.

Amtmanden over Veile Amt havde til Cancelliet indberettet, at Selvejer Gaardmand Jens Hansen af Hans i Gaarstøff Sogn har med megen Anstrængelse og egen Livsfare reddet 6 Menneskers Liv paa den saakaldede Lille Strand, der er en Arm af Veile Fjord, og hvorover den nærmeste Wei gaaer for Beboerne af Gaarstøff Sogn til Fredericia Bye. Saavel af en af Capitain Secher til Nebbegaard derover afgiven Beretning, som af et ved Elboe Brusch og Holmanns Herreders Ting over de Reddede optaget Forhør, erfarede Omstændighederne ved den af bemeldte Jens Hansen udøvede Daad, at have været følgende:

Efterat oftnævnte Jens Hansen den 16de Martz d. A. havde været til Marked i Fredericia, begav han sig om Eftermiddagen paa Hjemveien i Selskab med 7 andre af Gaarsleff Sogns Beboere. Da de i Tusmørket naaede til Lidestranden, satte de 8 Personer sig i 3de saakaldte Kanner eller udbulede Gegeflammer, som Egnens Beboere bruge til at stage sig frem med, naar de fiske og skjære Siv i Fjorden; Veiret var meget stormfuldt og uroeligt, og da de omtrent vare komne midt ud paa Fjorden, der er 1/2 Mil bred, kastede Stormen den ene Kanne, hvori vare 2de Personer, omkuld; paa disses Anstrig om Hjelp, ilede den nærmeste Kanne, hvori vare 4 Mennesker, hen til dem for at redde, men da Kannen berøved blev for overlæstet, sank ogsaa denne, og alle 6 Personer kom nu til at staa i Vandet lige op til Halsen, hvor Bølgerne gik over Hovedet af dem, saa det ikke var dem mueligt paa nogen Maade at naae Landet, men de maatte øvre 2 Timer, styttende sig til hinanden, staa i denne farlige Stilling uden mindste Haab om at kunne blipe reddede. Noget Tid efter kom oftnævnte Jens Hansen i hans Kanne, hvori han desuden havde en Pige, til det Sted, hvor de ulykkelige 6 Mennesker vare sunkne, og da han hørte deres ængstelige Skrig og Jammer, og mærkede at der var Menneskers Liv i Fare, besluttede han at anvende alt for at redde dem, skjøndt det var forbunden med megen Anstrængelse og Fare, især da hans Kanne var saa liden og ringe, at den end

ogsaa i stille Veir vanskelig kunne bære mere end 2 Personer. Han satte derfor først til Land med det Fruentimmer han havde hos sig, arbejdede sig derpaa atter ene ud paa Vandet, og med megen Anstrængelse og Forsigtighed naaede han omsider i Mørkningen til Stedet, hvor de vare sunkne. Da han indsaae, at hans Kanne var alt for liden til at kunne bære dem alle paa eengang, og tillige frygtede for, at de strax ved hans Ankomst til dem, vilde styrte sig over i Kannen, og derved ganske gjøre deres Redning umuelig, havde han Betænkksomhed nok til at raabe til dem, forinden han naaede ganske hen til dem, at de maatte forholde sig roelige, da han saa haabede eftershaanden at redde dem alle, men forestillede dem tillige, at det i modsat Fald vilde være ham aldeles umueligt. Derpaa fik han først een Person paa sin Kanne, stagede til Land med ham, og fortsatte saaledes, angtet han var høiligen udmattet og Stormen og Mørket tog til, sit Arbejde, indtil han tilsidst fik dem alle lykkeligen reddede. Den første han reddede, var den eneste som kunde hjælpe sig selv, da han kom paa Land, de øvrige vare mere eller mindre afkræftede og bevidstløse, og den sidst Reddede var saa aldeles forkommen af Kulde, da det tillige sneede, at der kun sporedes svage Tegn til Liv hos ham. Ved Hjælp af de Folk, som imidlertid fra Rans Bye vare komne ned til Fjorden, bleve de Reddede førte til deres Hjem, faasnart de vare satte paa Land, og ved omhyggelig Pleie have de alle igjen erholdt deres Helbred.

Paa Cancelliets allerunderdanigste Indberetning herom, har Hs. Majestæt allernaadigst resolveret, at Selveier Gaardmand Jens Hansen, foruden at tildeles de ved Plakaten af 1ste Julii 1813 bestemte 16 Rbdlr. Sold for hver af de reddede 6 Personer, tillige for denne Handling skal benaades med Medaillen for ædel Daad i Sold, med Tilladelse, at bære samme paa Brystet i det samme Slags-Baand, hvori Hæders Medaillen for dem, som have udmærket sig i Søslaget den 2 April 1801, bliver baaren. Til Anledning af denne allerhøieste Bestemmelse er fra Cancelliets Side under 1ste dennes foranstaltet det fornødne.

Ifølge Indberetning fra Geheime-Archivarius Etatsraad og Ridder Thorkelin har Contreadmiral Poul Løvensørn, Commandeur af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, til Geheime-Archivet skjænket en Samling af hans Farsader General Poul Løvensørns allerunderdanigste Indberetninger til høiselig Kong Frederik den 4de, betræffende Feldttoget i Pommern i de 2 første Decennier af det 18de Aarhundrede, paa hvilket Feldtog General Løvensørn fulgte de ferenede Armeer, hvilken Samling der bestaaer i samtidige Afskrifter, indeholder vigtige Bidrag til hiin Konges og Tidens Historie. Efterat Cancelliet havde allerunderdanigst indberettet denne Sag for Hs. Majestæt har Allerhøiestsamme ved allernaadigste Resolution af 1ste d. M. befaleet, at Contreadmiral Løvensørn skal tilkjendegives Hs. Majestæts allerhøieste Velbehag i Anled-

ning af meerbemeldte af ham til Geheimarchivogt gjorde Gave, og er denne allerhøieste Resolution derpaa under 11te d. M. communiceret Vedkommende.

Ifølge allerhøieste Befaling er det ved Circulaire fra Cancelliet af 8de d. M. indskærpet samtlige Amtmænd i Danmark samt Kjøbenhavns Magistrat, at de for Fremtiden i intet Tilfælde maae meddele enten Indfødt eller Udændinge Borgerskab som Skipper, forinden det i Forordningen af 8de Jan. 1809 §. 70 befalede Beviis fra Søesessjonen er bleven edhvert og fremlagt.

Hs. Majestæt Kongen har allernaadigst bifaldet, at Professor ordinarius i Historien, L. Engelstoft, Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, overdrages det siden Aaret 1810 ledigværende, og af ham fra samme Tid af besørgede, statistiske Lærefag ved Kjøbenhavns Universitet, med Forpligtelse, deri at examinere.

Ledige Embedet.

Under det danske Cancellie: Birkebonnens og Birkeskriver-Embedet i Hieschholms Distrikt, under Frederiksborg Amt; heraf svares 500 Rbdlr. Sold i Pension, hvoraf de 200 Rbdlr. godtgjøres Eftermanden andetsteds fra, imod at han, naar Pensionen ophører, svarer de 200 Rbdlr. aarlig i ligesaa mange Aar, som han har oppebaaret samme.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 4de Julii er forrige Høiesterets-Assessor, N. Engelhart, paa nye befuldmægtiget til Assessor i Høiesteret. Den 5te August, H. G. Kreidahl, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget fra hans Embeder som Vice-Retdommer og Skriver i Hirschholms Distrikt; N. Platou, H. August og A. F. Weiliin, meddeelte kongelige Bestallinger paa deres hidtil havte Embeder, den første som Kassierer, den anden som Bogholder, og den tredje som Secretair ved Kiøbenhavn's Fattigvæsen; Cand. Chirurgiæ J. H. Seidelin ligeledes meddeelt kongelig Bestalling paa hans Embede som Overlæge ved St. Hans Hospital paa Bidstrupgaard; Cand. juris P. Baanstrup befuldmægtiget til Copiist ved Kiøbenhavn's Politieret og Politiets øvrige Forretninger; Cand. theol. D. E. Friis befuldmægtiget til Sognepræst for Kjølstrop og Aggestrup Menigheder i Syen. Den 7de, Major E. Lind, Brevskriver i Høllsebroe og Herredsskriver i Hjerm og Gjerding Herreder, udnævnt til virkelig Justitsraad.

Under det slesvig-holsten-lauenborgske Cancellie: Den 20de Junii er Pastor J. Klinker i Ellipf udnævnt til Consistorialraad. Den 28de Julii, Amtmand i Flensborg Amt, Kammerherre J. G. v. Levekov, til Præsident i Staden Flensborg; Underrets-Advocaterne J. E. H. Hus i Ahrensburg og J. W. Jessen i Pinneberg befuldmægtiget til Over- og Landrets-Advocater i Hertugdømmene Slesvig og Holsten; Candidat i Lovkyndigheden H. W. Dähnhardt

i **Ærnføge** til **Undertets-Advocat** i **Hertugdømmene** **Eslewig** og **Holsteen**; **Præst** i **Engelsh. H.** **Hørd** til **valgt Præst** i **Heldevad** og **Esqvad**, i **Provstiet** **Apencade**; **Præst** i **Haddebye**, **J. S. Scholz**, til **Pastor** i **Cappeln**; **Catechet** og **Hospitalspræst** i **Gimshorn**, **J. C. Hartmann**, til **Compastor sammesteds**; **Dz. Med.** **H. C. Hefeler** til **Interimsphysicus** i **Amtes** **Eismar** og i **Stædetne** **Heiligenhafen**, **Lütjenburg**, **Oldenburg** og **Neustadt**, **Den 4de August**, **Cantor** i **Burg**, **P. Clausen**, til **valgt Præst** i **Landkirchen** paa **Fehmern**; **Heredsfoged** **N. F. U. Langheim** i **Stedes** **bye** til **Jusitiarius** paa **det adelige Gods Maasleben**; **Feldpræst** ved **det danske Contingent** i **Frankrig**, **J. C. J. Hergbruch**, til **Præst** ved **Slots** og **Garnisons** **Kirken** i **Glückstadt**.

Under General-Toldkammer- og Commercer Collegiet: **Den 14de Junii** er **N. C. Hellen** udnævnt til **Told- og Consumtions-Underbetjent** i **Kjøbenhavn**. **Den 15de**, **P. Iversen** til **Pastriker** ved **Dresunds Toldkammer**. **Den 4de Julii**, **Justitssecretar** ved **den vestindiske Lands-Overret**, **G. T. C. Worms-Hold**, til **Auditeur** og **Advocatus regius** paa **St. Thomas**.

Under Directionen for Universitetet og de lærde Skoler: **Den 15de Junii** ere **de hidtil constituerede Lærere**, **Studiosus B. Storm** ved **Horsens lærde Skole**, **Studiosus C. Thaarup** ved **Slagelse lærde Skole**, og **Land. theol. H. B. Nyholm**, ved **Frederiksborg lærde Skole**, **beflittede** til **Adjuncter** ved **benævnte Skoler**.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt ærernaadigt Øffvitestium.

No. 46. Den 22de August 1818.

Trykt i det Kongl. Waisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede Ære Redakteuret, Forlæggeren og Udgiveren af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Fra Directionen for det af afgangne Generalmajor
Clasen oprettede Fideicommis, har Cancelliet modtaget
Beretning og Foreskilling om Fideicommissets
Fremgang og Virksomhed i Aarene 1816 og 1817, *)
af følgende væsentlige Indhold:

1) Det kongelige Frederiks Hospital har i disse
trede Aar erholdt det aarlige Legat ubetalt med
6000 Rbdlr. S. B., hvorfor et indlagt til fri
Cuur og Pleie 446 Personer, der tilligemed de
5341 fra forrige Aaringer udgjør et Antal af 5787
Personer, der indtil Begyndelsen af 1818 for Fidei-
commissets Regning have været indlagte i Hospitalet.

*) Af Beretningen for 1815 findes det væsentlige i Coll.
Tid. for 1817, No. 8, S. 113 = 120.

2) Fødsels- og Pleje-Stiftelsen har i samme Tid erholdt 2000 Rbdlr. S. B., hvorfor er indtaget 98 Barsel-Qvinder, der i Forbindelse med de forhen indlagte udgjøre 1767 Mødre.

3) Arbeids- og Underviisnings-Anstalten for fattige Soldaterbørn har erholdt 4000 Rbdlr. S. B.

4) Garnisons Arbeids-Anstalten under Kjøbenhavns Fattigvæsen er udbetalt 1000 Rbdlr. S. B.

5) Til Frederiksværks Mestere og Arbeidere, som ved Testators Død vare i Live, er for Aarene 1816 og 1817 udbetalt 2400 Rbdlr. S. B.

6) Skolerne paa Frederiksværk have erholdt Legatet af 1900 Rbdlr. S. B. for disse tvende Aar. Skolerne paa Fideicommissens Falsterke Godser have foruden Legatet, der udgjør for 2 Aar 1000 Rbdlr. S. B., desuden erholdt 6139 Rbdlr. 51 β S. B.

7) Det kongelige Videnskabernes Selskab har til Præmier for Dypaver erholdt 400 Rbdlr. S. B.

8) Det Claseske Bibliothek har i 1816 og 1817 kostet 11,543 Rbd. 15 β N. B., der paa de 300 Rbd. S. B. nær, som udgjøre det aarlige Legat, ere udbetalte af Extra Fonds. Ligeledes er til Bogsamlingen paa Corfelige betalt 2000 Rbdlr. N. B. Til Stifts-Bibliotheket i Aalborg er for engang kjøbt 300 Rbdlr. N. B. og lovet Exemplarer herefter af hvad Fideicommisset lader trykke; dette Sidste er ligeledes lovet det fynske Stifts Bogsamling og Hærufsholms Skole. Det Claseske Litteratur-Selskab har foruden de sædvanlige 400 Rbdlr. S. B. for disse tvende

Har, erholdt Tilsagn om et Bidrag til Præmier for
 Priisopgaver: om danske Sædearters bedste Behands-
 ling til bedre Brød. Besparelserne af disse Opgaver
 agter Selskabet i Bibliothek for Læger at bekjend-
 gjøre. Det bemærkes at dette Værk allerede er bragt
 til det ottende Bind.

9) Det Glafenske Agerdyrknings Institut er
 fremdeles i ypperlig Fremgang; vel har samme den
 hele Vinter undværet Professor Duffens Forelæsnin-
 ger, formedelst hans vedvarende Svagthed; men deris-
 mod have Etatsraad Viborg, Ridder, og Professor og
 Ridder Orsted saameget udvidet deres, saa at intet
 Uffavn er bemærket i Antallet af de sig antegnede
 Tilhørere, der efter Listerne udgjøre 310 Personer.
 Det i Directionens seneste Indberetning omtalte Fors-
 søg af indkjøbt fremmed Udsæd af Hvede og Rug,
 til Vælsk 6015 Rbdlr. 4 Mk. 4 S., er af samme
 Årsag ei heller beskrevet i Annalerne; dog vil dette,
 saasnart Professor Duffen dertil seer sig i Stand,
 vende bekjendgjort. Med Hensyn til de Forpfrister,
 som Etatsraad Viborg i Veterinair-Administrationen
 paa Corsetlige har foranlediget i Henseende til de i
 Directionens seneste Indberetning omtalte Hingstee
 og Tyre, saa ere disse paa det nøieste blevne efter-
 levede; da der imidlertid ere trukne Forandringer og
 Forbedringer, der sigte til og lade haabe en endnu
 større Nytte, saa forbeholder Directionen sig herover
 udførligere at bemærke i dens paafølgende Indberet-
 ning.

10) Fidei-Commis-Godserne paa Falster. Fidei-Commis. Susteren har i sit Testamente bestemt: at Hoveriet paa den lemfældigste Maade skulde bestemmes, og mildere end Lov og Forordning foreskriver. Til Opfyldelsen heraf har man deels frigivet 4 Byer for Hoveriet imod en særdeles ringe Betaling, deels ladet den 7de Mark til Gørelse indgaae og eftergivet en Deel af Hovningen paa de øvrige 6 Marker. Ved Udskiftningen har Administrationen især ladet det være sig magtpaaliggende at forskaffe Udskifterne dyrket Jord og Boepæl i Midten af Markerne; hvilket ikke har været at opnaae uden Opoffrelse, da Fidei-Commisset desnaarsag har paataget sig 132 Eder. Høns Skatter og Pligter, med Afkøbt i Forpagtningen af Hovrie og Landgilde. Udskiftningen har fremdeles været iværksat paa den lemfældigste og meest oeconomicke Maade; og saalænge den varede har Fidei-Commisset staaet i Forskud for Skatter, endog eftergivet ældre Restancer, ja selv indtil dette Dødblik fristaget Fæstterne for Betalingen af Udskiftningsrenten. Ved hver Forpagtnings Forandring ere fremdeles afskilte fristagne for Hovrie mod Betaling. Disseres Antal udgjøre indtil Dato 34 Gaardmænd. Ved den nye Forpagtning ere 2de Gaardes Fristagelse aarligen fastsat. Hvoormeget der til Skolevæsenets Fremme, deels ved nye Skolars Oprettelse, og deels ved de ældre Udvidelse er foranstaltet, hvilket ene sigter til Bondernes Nytte, er allerede bekjendt af de foregaaende Indberetninger. Ogsaa til Indkjøbet af flere

Tienster har man været Fæsterne behjælpelig ved Laan
 mod 4 pCt. Rente; ikke mindre har Administrationen
 bidraget til at Accorder med Præsterne om Tien-
 ster ere Aftede. Fremdeles ere Fæsterne tilfagde
 Ret til at vælge deres Eftermænd. Udskifnings-
 Renten, hvorved Fideicommisset skulde holdes skades-
 løs, er bestemt til ikkun 3 Skpr. Hvede pr. Td. Hart-
 korn. Men da denne Rente, i Forbindelse med de
 Indtægter, der kunne have af Skovbrug og ved de
 med Kunst og Nøisommelighed foretagne Plantnings-
 ger i den mindre gode Jord, der overtoges istedet for
 den veldyrkede, der tilstodes Udskifterne, ikkun yder
 en videløsting Udfigt til at holde Fideicommisset skad-
 desløs for disse Udgifter; saa har Directionen, ved
 Auction i afvigte 15 Decbr, paa Hovedgaardens For-
 pagtning ubi 11 Aar, indkaldt udvalgte Gaardmænd
 til med Fuldmagt at overvære og overlægge efter en-
 delig Auctions Bud, hvad de i Forhold ville betale i
 Stedet for Arbeide eller Hoverie, Korn eller robe
 Sølvs, men da deels ingen indfandt sig fra det ene
 Gods, og de mødende fra det andet ei vilde benytte
 deres Fuldmagt, saa blev ved denne Auction ligesaa-
 lidet som ved den for 7 Aar siden udrettet. Til Be-
 lønning for de Gaardmænd, der have viist sig villige
 til at opnaae det af Directionen tilfagtede Djemeed,
 er den forhen omtalte Udskifningsrente nedsat til 1 $\frac{1}{2}$
 Skp. Hvede pr. Td. Hartkorn. Til Lettelse for Fæ-
 sterne er en Tærskemaskine anskaffet paa Corfelike,
 og disse desuden tilstaaet en Gøbtjenselse af 72 Tdr.

By aarlig, eller dersom de derom kunne forenes med Forpagteren, den 6te Marks Ufgang i Hovriet. De 72 Huusmænd i Forbindelse med de øvrige Løbskøbere, tilsammen 336 Familier og Beboerne af 354 No. ere bevilgede Medsættelse i Ugedagene til det Halve, foruden flere Løttelser saavel med Hensyn til Arbeidet som Betalingen af Tiende ic. Huusfliden er vedvarende opmuntret, og har end Gaarsygen, der bortrev 2000 Stykker Gaar, standset Fabrikationen af uldne Tøier, der det sidste Aar ikkun udgjorde 6 til 7000 Alen, istedetfor 20,000 Alen i 1816, saa: er, derimod af Lærred tilvirket circa 2500 Alen, foruden hvad enhver privat har ladet forfærdige. Iblandt de nævnte 354 Jorddyrkere ere en Deel saas kaldte Farmers, der have 12 Tdr. Land til Brug, der ere forbeholdne Besidderne af de neblagte Gaarde, men efter deres Død forvandles til Forpagtninger paa Aar efter Overenskomst. Til skadelig Vands Afledning er især overordentlig meget udrettet. Saaledes er Sluseværket ved den af Fideicommisset kjøbte Stubbekjøbing's Vandmølle fordybet 41 Tommer, saa at det oprensede Vands Aflob paa 23 til 2400 Alens Distance ei opholdes. Den under No. 9 omtalte Sane-Hvede og Rug har givet ved Indavlingen 900 a 1000 Tdr., der blot er anvendt til Udsæd, hvoraf alle Bønder har bekommet, saa at næste Indhøstning fuldkommen vil kunne vise Nyttens heraf. Denne Sag har allerede vundet almindeligt Bifald i Kalster, og vil, naar den efterlignes, have en lykkelig

Indflydelse paa den for Landet vigtige Kornhandel. Skovopvekslingen fortsættes og er siden Directionens seneste Indberetning 15,000 Stykker Ege, Aste og Popler udplantede og 7 Tønder Ege-Viden udsaaet. Af Frugttræer er 470 Stkr. uddeelte imellem Lods-fæstterne, og i Træeskolen paa Gørfelike er forædlet 1400 Stkr. samt 7000 Stkr. vilde tillagte. Ligeledes for Dvæg og Hesteavl er meget udrettet ved Anskaffelsen af 6 udmærkede Tyre og 2 Hingster. Foruden foransførte ere endnu nogle Antiggender understøttede af Extra-Fonds, saasom a) Til Skolen for Pigeborn af Embedsmænd, der fra Aaret 1805 har erholdt Bidrag af 120 Rdlr. aarlig i de første 5 Aar, og siden hvert Aar 180 Rdlr. eller til Datum 1095 Rdlr. Dansk Courant og 1608 $\frac{2}{3}$ Rdbdlr. N. B. b) Til Selskabet til Oplysningens og Industriens Fremme i Holland og Falster et aarligt Bidrag af 100 Rdbdlr. N. B. Ligeledes er til Trængende uddeelt nogle ubetydelige Gaver af Extra-Fonds. I Henseende til Regnskabet ere Indtægterne

for Aaret 1816	.	230,035 Rdbdlr.	52 f.
og Udgifterne	.	202,446 —	47 $\frac{1}{2}$ f.

altsaa Beholdning 27,589 Rdbdlr. 52 f.

og Indtægterne for

Aaret 1817	.	222,443 Rdbdlr.	47 $\frac{1}{2}$ f.
og Udgifterne	.	195,742 —	43 $\frac{1}{2}$ f.

altsaa Beholdning 26,701 Rdbdlr. 4 f.

Efter at denne Beretning har været Hs. Majestæt allerunderdanigst forelagt, behagede det Allers høiſtsamme ved Resolution af 4 d. M., at paalægge Cancelliet at tilkjendegive Fideicommissets Direction, at Hs. Majestæt med allerhøieste Velbehag og Tilfredshed har erfaret de gavrlige Følger, som spores saavel af Directionens forenede Bestræbelser som i Særdeleshed af Geheimeconferentsraad Clasens utrættelige Virksomhed til at befordre Stifterens velgjørende og almee nyttige Hensigter, og tillodes det derhos Directionen at lade Beretningen offentlig ved Trykken kundgjøre, hvorom under 15de d. M. Communication afgik til Bedkommende.

Hos Cancelliet er forespurgt, hvorvidt Besiddere af Fideicommiss-Godsor maatte kunne anses berettigede til i Overensstemmelse med den 1ste §. i Forordningen af 15de Junii 1792, *) at bortforpagte deres Bøndergods paa 50 Aar. Det er vel ustridigt, at de paa egen Haand kunne bortfæste deres Bøndergods under de i Lovens 3—13—1 og Frd. 19de Martz 1790 fastsatte Vilkaar, og det saa meget mere, som dette ikke blot er den sædvanlige, men endog den lovbefalede Maade at benytte hiint Gods paa. Det kunde nu synes, at det samme og maatte gjælde om det i Forordningen af 15de Junii 1792 §. 11 om-

*) Gfr. Kammerplacat af 13de Juni 1807.

handlede Slaas Forpagtninger, da disse, efter Korfstedts Bud, træde i Fæstes Sted; men denne Slutning vilde dog neppe være velgrundet; thi Forordningen viser alene, at hine lange Forpagtninger, relativ til Bøndens Tare, ansees lige med Fæste, fordi de nemlig give en endog længer varende Brugsbret end Fæste, men forsaavidt der er Spørgsmaal om Successorernes Tare, er det aabenbart, at slige Forpagtninger, for en længere Tid end Fæste paa Lovens Maade sætte dem ud af fri Disposition over Jorderne. Det kan derfor ingenlunde ansees klart, at Lehns- eller Fideicommissbesiddere eller Beneficiarer kunne indgaae de omhandlede Forpagtnings-Contracten efter Forordningen af 15de Junii 1792 §. 11, fordi de kunne udståde Livsfæste som den ordinaire leypestemte Maade at disponere over Bøndergode.

Med Hensyn til at Forordningen af 15de Junii 1792 er emaneret igjennem det kongelige Rentekammer, indlød Cancelliet sig i Correspondence om denne Dvæstion med bemeldte Kammer, og Samme har i dets Svar herpaa yttret, at den ansøgte §. i Forordningen af 15de Junii 1792 formeentlig ikke har havt Hensyn til eller kan forståes om andre end dem, som i Bøndergods med fuldkommen Eiendomsret. I Overensstemmelse hermed er derefter de Vedkommende fra Cancelliet meddeelt Bestreb.

Under 15de d. M. er fra det kongelige danske Cancellie udgaaet følgende Bekjendtgjørelse:

Ved en Overenskomst mellem de forenede Magter Østerrig, Preussen, Rusland og Storbritannien paa den ene, og Frankrig paa den anden Side, underskrevet i Paris den 25de April d. A., hvilken Hs. Majestæt Kongen, efter Indbydelse fra bemeldte Magter, er tiltraadt, har den franske Regjering forpligtet sig til i Inscriptioner paa den franske Statsgjælds Fortegnelse at udrede 350,000 Frcs. Renter af de 7 Millioner Frcs., hvortil de kongelige Undersaatters Fordringer paa hiin Regjering ere blevne nedsatte fra 19 Millioner, som de vare anslagne til.

Disse Inscriptioner udbetales i 12 paa hinanden følgende maanedlige Terminer til den Kongelige Liquidations-Commissair, Geheime-Finantsraad Hoppé, som til at modtage samme er tillagt Hs. Majestæts allerhøieste Fuldmagt.

Til Lettelse for de reclamerende kongelige Undersaatter udbetales enhver, hvis Fordring er kommet i Betragtning, hvad ham, efter en af Hs. Majestæt Kongen allernaadigst approberet Plan for Fordelingen af den, uden Hensyn til hver enkelt Fordring tilstaaede almindelige Erstatning, tilkommer, i 2de Terminer, nemlig i Løbet af indværende Maaned og i næstkommende December.

Hver Inscription paa 100 Frcs. beregnes til 60 Frcs. rede Penge, saaledes som Fredstractaten har garanteret deres Værd, uden at der affortes nogen-

samhelst Erstatning for medgaaene Omkostninger og Udgifter ved Liquidationens Drift.

Enhver kongelig Undersaat, som har indgivet Fordringer, der ere komne i Betragtning ved Liquidationen med den franske Regjering, haver derfor at henvende sig til Geheime Finantstraad Hoppe i Paris, for til bemeldte 2de Terminer istedet for i 12 Maaneder, at erholde, hvad ham tilkommer, udbetalt efter Dagens Pariser Cours i Hamborger Banco.

Hvilket hersed, efter Anmodning af det kongelige Departement for de udenlandske Sager, tilkiendegives alle Bedkommende til fornøden Efterretning.

En Mand der er Ejer af Konge-Korn-Tienden i et Sogn, med hvis Konge-Dvæg-Tiende en Præst er benificeret, har forespurgt hos Cancelliet, hvor meget Præsten bør tilsvare af den Afgift, som i Følge Anordningen for Almue-Skolevæsenet paa Landet af 29de Julii 1814, §. 66. (4), skal erlægges til Sognets Skolekasse af dem, der ere eller ere benificerede med Konge- eller Kirke-Tiender, hvilken Afgift er $1\frac{1}{2}$ R. Sols aarlig af hver Tønde Hartkorn.

Cancelliet har herpaa svaret, at dette Collegium ikke skjonner, at Præsten bør deeltage i denne Afgift, men at Sagen i øvrigt henhører til Afgjorelse ved Lands Lov og Ret.

En Dyrighed har for Cancelliet andraget, at flere Huusbønder have ønsket det Spørgsmaal besvaret, om de ere berettigede til at betale deres Tjenestefolk den diisse fra 1ste Marts til 1ste Novbr. tilkommende Løn, som er accorderet i Navne-Værdie, fra 1ste August med Sølvs efter Qvartalscoursen, og til dette Viemed reducere den i Navne-Værdie accorderede Løn til Sølvværdie, efter den Sølvværdie Cours, som fandt Sted, da Accorden blev sluttet, og Dyrigheden indstillede derhos dette Spørgsmaal til Cancelliets Afgjørelse. Collegiet svarede herpaa under 22de d. M., at efter det aabne Brev af 6te April sidstleden er det klart, at alle Contracter, som indtil 1ste August sidstleden ere indgaaede i Navneværdie, ogsaa bør opfyldes med Betaling efter Sedlernes paa lydende Værdie, og at de ei ere nogen Forandring underkastede efter Cours, hvilket altsaa og bliver at anvende paa de med Tjenestelydende indgaaede Contracter.

I Anledning af Plakaten af 31te f. M. *) er fra det kongelige General Toldkammer og Commerces Collegium samtlige Told- og Consumtionssteder i Danmark, - under 1ste d. M. tilkrevet saaledes:

Ved Plakaten af 31te f. M. bliver at iagttage Følgende:

*) See Collegial Tidende No. 44 for dette Aar.

- 1) Med første Post indberettes til Collegiet, naar Anordningen er modtaget, og naar den nye Beregningsmaade er begyndt. Denne Indberetning skeer sædeds af Inspecteur og Kasserer, hvilke samlede i Regnskabsbøgerne, umiddelbart efter den sidste Expedition, der er forfattet efter den hidtil gjældende Beregningsmaade, anmærke den nye Anordnings Modtagelse og underskrive saadant.
- 2) Valget imellem at betale med Rigsbankpenge rede Solv, eller med Repræsentativer, tilkommer Øberne.
- 3) Regnskaberne blive for Fremtiden at føre i 2 særskilte Rubrikker, een for Ødelsene i Solv og een for Ødelsene i Repræsentativer.
- 4) Den ved Plakaten anordnede Beregningsmaade følges ved alle Klareringer, som foresalde efter Anordningens Modtagelse, uden Hensyn til om Varerne eller Stibene, efter den 174de §., tidligeere kunne være indkomne.
- 5) Det samme gjelder om Consumtionsgodtgjørelser, saaledes at ifkun den, ved Plakaten anordnede, Consumption bliver at godtgjøre, og blive alle saadanne Godtgjørelser at udbetale med Repræsentativer efter Qvartals Coursen.
- 6) Paa alle Formalingsedler, Brændingsedler samt Indførsels Consumtions Sedler, hvor disse udstædes, bliver udtrykkeligen at anføre, om Afgiften er erlagt med Solv eller med Repræsentativer.

- 7) Underbetjentenes Lønninger blive at udbetale med Repræsentativer efter Qvartals Coursen.
- 8) Ligesom Hovedafgiften kan ogsaa Tillægsafgiften erlægges, enten med rede Sølv eller med Repræsentativer.

Det har behaget Hs. Majestæt, ved allerhøieste Resolution af 5te d. M., at tilfige et i Island, den 10de September 1816 oprettet Bibelselskab, als herhøieste Bifald og Beskyttelse, hvilket Selskab bestuden af Hs. Majestæt er tilstaaet en aarlig Understøttelse af 60 Rbdlr. Sølv.

Dette Selskab, hvis Formaal er at befordre Bibelbrug, og Bibelkundskab blandt Landets Indvaanere, har fra det enælske Bibelselskab intodtaget 300 L. St. til et nyt Dplag af Bibelen, og endeel Embedsmænd i Island have givet Løfte om, ved aarlige Bidrag, at fremme Selskabets Djemed.

Til Præsident har Selskabet valgt Biskoppen over Island, Vidalin, Ridder af Dannebrogen, til Vicepræsident, Justitsraad Einarsen, til Kasserer, Land- og Byfoged Thorgrimsen, og til Secretair, Præsten ved Domkirken i Reikevig, Helgesen.

Hs. Majestæt Kongen har ved allerhøieste Rescript af 10de d. M. allernaadigst befalet, at, naar Reisepasse, der enten ere forsynede med Hs. Majes

stæts Egen allerhøieste Underskrift; eller og ere udfærdte af de Kongelige Collegier, i Hs. Majestæts Navn eller efter Allerhøiſtsammes Befaling, og ere forsynede med det kongelige Seigl, blive foreviste vedkommende militaire og civile Auctoriteter, disse da skulle anføre deres Paategninger paa den sidste eller bageste Side af Pasjet, og ikke, som ofte hidtil er skeet, midt inde i Pasjet selv. Herom er under 20de d. M. Circulaire udfærdiget til samtlige Amtmænd i Danmark.

Til Cancelliet er indkommet Ansøgning om en Lovbestemmelse til Rettelse for dem, som have contracteret i Navneværdie. Efter desangaaende at have brevvevlet med de Deputerede for Finantserne, har Cancelliet svaret Vedkommende, at det i ovennævnte Henseende ikke vil kunne træffes nogen Foranstaltning.

Under 12te d. M. har Hs. Majestæt Kongen, med Hensyn til afg. Grosserer og Proprietair H. W. Kosoeds Enke, Marie Kosoeds mange og store Opoffelser for det Almindelige, af sær Kongelig Raade tildeelt hende Prædikat af Etatsraadinde, samt Rang med No. 3 i 3die Klasse af Rangforordningen af 14de Decbr. 1746.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 12te August er Sognepræst for Uldum og Langskov Menig

heder i Ribe Stift, H. D. B. Rehling, befulgtet til Sognepræst for Tydstrup og Walsøelille Menigheder i Sjælland; Cand. theol. D. S. Tryde til Sognepræst for Besterhøfinge og Sandholdbyndelse Menigheder i Fyen. Den 14de, serhenværende Administratoren paa Riggsbanken, G. P. Schmidt og J. M. Lind, udnævnt til virkelige Justitsraader; forrige Extrastattesoged A. W. Beck til Justitsraad. Den 15de, Kjøbmand Berend Isaac Røe af Hamborg udnævnt til Commerceraad med Rang efter Rangforordningen af 14de Decbr. 1746 dens 7de Klasse No. 1.

Under Rentekammeret: Den 15de Junii er Copiist i Rentekammeret, D. N. S. Kühl, udnævnt til Dybbørselsbetjent paa Østerlandsohr og Amrum. Den 4de Julii, Fuldmægtig i Rentekammeret A. W. L. Seher til Amtsforvalter paa Arroe; Reperent ved Forskinstitutet i Kiel, W. Beck, til Skovrider i Neumünster Amt; Forster W. H. i Duvensee til Forster i Mühlentade i Schwarzenbeck Amt; Skovfoged Passel i Disnack i Raskborg Amt, efter Ansøgning, entlediget fra denne Tjeneste. Den 20de, Secondlieutenant ved det hollsteenske Infanterieregiment, Wilhelm v. Moltke, udnævnt til Kammerjunker. Den 4de August, Interims-Assistent P. A. Klagenberg udnævnt til 7de Assistent, og extraordinair Interims-Assistent Ramus til Interims-Assistent, begge i Revisions-Comptoirret ved Lallotteriet i Kjøbenhavn.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 47. Den 29de August 1818.

Trykt i det Kongl. Baisend. Bogtrykkerie af C. S. Schubart.

Undertegnede ere Redactøret, Forlæggerne og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Følgningen.

Da Cancelliet under 21de Junii 1816 afgav sin allerunderdanigste Beretning om Almueskolevæsenets Forfatning og Fremgang i Danmark, (hvilken Beretning findes indført i Collegialtidenden for 1816, No. 35, 36 og 37.) nævne Man stadig Skolegang, som en af Betingelserne for et vel organiseret Almueskolevæsen. Tillige ytrede Man allerunderdanigst, at af de i Anledning af de nye Skole-Anordninger af 29de Julii 1814 indkomne Klager havde ingen været hyppigere, end de over Befalingen om Landalmuens Børns Sommer-Skolegang, og at de mangfoldige indløbne Begjeringer om at bevirkes Fritagelse for denne, havde bevæget Cancelliet til at forlange samtlige Amts Skoledirectioners Betænkninger: dom og hvorvidt det maatte være tilraadeligt, at nogen videre Modifica-

sion i Henseende til Sommer-Skolegangen end den ved Anordningerne foreskrevne, maatte fiade Sted.

Paa bemeldte allerunderdanigste Beretning behagede det Hs. Majestæt under 29 s. M. allernaadigst at resolve iblandt andet saaledes:

”Hvorvidt nogen Forandring i Skolegangs Tiden især om Sommeren, maatte kunne med Nytte indføres, derom tillade Vi allernaadigst Bort Gængslic, naar de fornødne Oplysninger ere indkomne, at nedlægge nærmere allerunderdanigst Forestilling.”

Efterat der fra samtlige Amts-Skole-directioner nu vare indkomne Betænkninger om denne Sjenstand, har Cancelliet derom nedlagt allerunderdanigst Forestilling for Hs. Majestæt. Alle Amts-Skole-directionerne, Bornholms undtagen, have andraget paa, at Sommer-Skolegang maatte vedblive, dog de fleste med endnu større Indskrænkninger, end allerede ved Lovgivningen er tilladt; men i Henseende til Maa-ben, hvorpaa Sommer-Skolegangen burde yderligere indskrænktes, ere de langt fra at være enige.

Det anmærkes isørigt, at her alene handles om Sommer-Skolegangen paa Landet, da der, med Hensyn til Rjokstæberne, ingen Banffelighed er fundet ved det Reglementet har foreskrevet.

Den vigtigste af de for end mere Indskrænkning af Sommer-Skolegang paa Landet ansøgte Grunde er: at Børnene bruges til at vogte Kreaturer og til andet Arbejde, som det vilde blive for bekosteligt eller endog uoverkommeligt at lade forrette ved voksne Men-

nesker, og at Forældre og Husbønder derfor ikke kunne undvære dem saa lang Tid, som de behøve til at søge Skolen. Klager herover ere især almindelige i Jyllands nordlige og vestlige Egne, hvor Børnene om Sommeren bruges til at drive med Kvæget paa de fra Byerne langt bortliggende Heder og i Moser og Kjør, og hvor Indhegning ikke kan finde Sted. Endvidere anføres, at den befalede Sommer-skolegang forårsager, at fattige Folks skolepligtige Børn vanskeligen kunne faae Tjeneste; da kun saa fåe finde deres Regning ved at have saadanne Folk i Tjeneste, hvis Arbeide de maae savne nogle Dage hver Uge; hvoraf Følgen bliver, at saadanne Børn blive hjemme hos Forældrene, - og da disse ikke have Evne til at underholde dem, blive Fattigvæsenet til Byrde.

Paa den anden Side synes det at være klart, at, naar man alvorligen vil Djemedet, bør man ogsaa alvorligen ville de dertil førende Midler. Naar man altsaa alvorligen vil Almue-Skolevæsenets Forbedring, maa man ogsaa ville, at den fornødne Tid til Underviisningen anvendes; og det kan ikke undgaaes, at Forældre og Husbønder maae gjøre nogen Opoffrelse i denne Henseende. Naar Børnene om Sommeren, eller omtrent den halve Deel af Aaret, skulde være aldeles frie for Skolegang, vilde de, efter flere Sagkyndiges Mening, glemme om Sommeren i det mindste den største Deel af hvad de havde lært om Vinteren, og maatte saaledes hver Vinter ligesom begynde forfra. Den i Anordningen med betydelige Indskrænkninger fore-

skrevne Sommer-Skolegang er ikke beregnet paa egentlig eller almindelig nye Fremgang, men kun paa at bevare det forhen lærte. Efteraars-Examina afgive, efter Nødviges Forsikkring, et nimodsigeligt Deviis herpaa; thi vogtet Børnene nu, med Undtagelse af Ferierne, skulle søge Skolen i det mindste 2 Dage ugentlig om Sommeren, befindes ved disse Examina sædvanligen og i Almindelighed endogsaa de Børn; der maatte regnes til de færmeste, svagere i de fleste Gjenstande, end de være det et halvt Aar tidligere. Det er desuden uundgaaeligt, at især de mindre Børn ofte formebøst haarde Veir og ufremkommelige Veie og undertiden ved Sygdom (Anordningen af 29de Julii 1814 for Landet §. 17.) hindres fra at komme i Skole om Vinteren, og derfor er det saa meget mere nødvendigt for dem, at de søge Skolen om Sommeren, da slige Hindringer i Almindelighed ikke finde Sted, hvilket ogsaa synes saa meget mindre betænkeligt, som de dog ikke kunne være Forældre eller Husbønder til saa megen Nytte, som de ældre.

Den ældte Skoleforordning 23de Januar 1739, §. 36, og Instruction for Degnene og Skolemestrene af samme Dato §. 6, foreskrev endog stærkere Skolegang, end Anordningen af 29de Juli 1814. Men disse Forskrifter bieve næsten ingensteds overholdte. Derimod fandt alt for meget den forvandrede Orden Sted, at man først tænkte alvorligen paa Børnenes Undervisning henimod den Tid, de skulde confirmeres, altsaa i det 13de, 14de, 15de Aar, eller endog sli-

ligere, folgelig paa en Tid, da de kunde være For-
 ældre og Husbonder til langt mere Nytte, end i den
 yngre Alder, i hvilken de havde forsømt Skolegang:
 de maatte da i Confirmations Aaret eller endog lang
 Tid forud næsten uafbrudt søge Skolegang og Unders-
 viisning, for dog at kunne blive confirmerede. Nu
 derimod, naar Anordningen af 29 Juli 1814 følges,
 og stadig Skolegang finder Sted fra Børnenes 6te
 eller 7de Aar, og naar Underviisningen er, som den
 bør være, kan det med temmelig Sikkerhed antages,
 at de fleste Børn kunne bringe det saavidt, at de
 med det 13de Aars Alder, i Følge Anordningens §.
 25, kunne udskrives af Skolen; og saaledes kunne
 de for en stor Deel erstatte Forældre og Husbonder
 det foregaaende ved deres Skolegang foraarsagede Tab.
 Saaledes vil selv nøiagtig Overholdelse af Forkrif-
 terne om Skolegangen bidrage til at gjøre denne
 mindre besværlig, og den vil, naar anordningsmæssig
 Skolegang har fundet Sted nogen Tid, i sig selv
 blive lettere, end den for Diebliffet er. Derhos tør
 man vel haabe, at de, som selv have modtaget en
 forbedret Underviisning og lært at kjende sand Op-
 lysnings Værd, naar de engang selv blive Forældre
 og Husbonder, ville, uden Misnoie, finde sig i de
 Uleiligheder, som deres Børns og Tyendes nødvendige
 Skolegang kunne medføre. Klagerne over den besaa-
 leds Sommer-Skolegang kunne altsaa for en stor
 Deel kun ansees som temporaire, og ville efter Cancell-
 iet's Formening bortfalde med Tiden.

Da de anførte Grunde var Cancelliet enigt med Amts-Skoledirectionerne i, at Sommer-Skolegang ikke bør aldeles hæves.

Men endda staaer det Spørgsmaal tilbage: Kan Sommer-Skolegangen end mere indskrænkes, end den efter Lovgivningen allerede er indskrænket, og da hvorledes?

Med Anordningen af 29de Juli 1814, er Tiden til Skolegang paa Landet bestemt saaledes:

Børnene inddeles i Forhold til deres Alder, samt Kundskaber og Færdigheder i to Klasser, (§. 8.)

Til første eller nederste Klasse høre de Børn over 6 Aar, som endnu ikke have lært at læse tydeligt og at skrive Tal og Bogstaver, samt ikke have gennemgaaet Luthers Catechismus og de vigtigste bibelske Historier.

Til anden eller øverste Klasse høre de Børn, som have erhvervet forømmeldte Kundskaber, men dog ikke bragt det saavidt at de kunne udskrives af Skolen, hvilken Udskrivning dog først maa finde Sted, naar Barnet har fyldt sit 13de Aar (§. 24 og 25.)

Læretimerne i Skolen ere fra 1ste Marts til sidste Decbr., fra Kl. 8 til 11 om Formiddagen og fra Kl. 1 til 4 om Eftermiddagen. Dog er det tilladt Amts-Skoledirectionen at vælge andre Timer af Dagen til Skolegangen, naar kun ingen Afforning Reer i det bestemte Timetal. (§. 9.)

Hver Klasse skal søge Skolen 3 fulde Dage om Ugen. Dog tillædes det ogsaa, at den ene Klasse

søger Skolen om Formiddagen, den anden om Eftermiddagen. (§. 10.)

3 + Uger fra Kornhøstens Begyndelse at regne finder ingen Skolegang Sted. (§. 11.)

Forældre og Husbønder, som ere Gaardbrugere, have Ret til at beholde deres Børn og Tyende, som ere over 10 Aar gamle, og beviistligen bruges til Markarbejde, hjemme fra Skolen 2 til 3 Uger i Sædetiden om Foraaret og 3 til 4 Uger om Efteraaret. (§. 12.)

For Børnene i øverste Klasse skal om Sommeren, fra 1ste Junii indtil Høstferienes Begyndelse, ikkun holdes Skole 2 fulde Dage om Ugen. (§. 13.)

Saaledes ere alle Børnene fri for Skolegang i 4 Uger i Høsten, og Børn over 10 Aar tillige i 7 Uger om Foraar og Efteraar, og hvis de ere i øverste Klasse, ere de kun pligtige at søge Skolen 2 Dage om Ugen fra 1ste Junii til Høstens Begyndelse. Regner man denne Tid til i det høieste 12 Uger, saa bliver deres hele Sommer Skolegang kun 24 Dage hvert Aar.

Det er deraf klart, at Sommer Skolegang især for de ældre Børn, allerede er meget indskrænket. Hertil kommer endnu, at Skoletiden kun er 6 Timer daglig, som af Amts-Skoledirectionerne kunne bestemmes til de beleiligste paa Dagen, (§. 9.); saa at Børnene endog paa de Dage, de søge Skolen, naar Veien til denne ikke er meget lang, kunne anvende

den øvrige Deel af de lange Sommerdage til Nytte for Forældre eller Husbønder.

Skulde imidlertid endvidere Indskrænkning af Sommer-Skolegangen finde Sted, hvilket Fleerheden af Amts-Skoledirectionerne har tilraadet, saa maatte det efter Cancelliets Formening skee paa en af følgende Maader, enten

- 1) at det maatte overlades til Amts-Skoledirectionerne, dog efter Sogne-Commissionens Forslag, i enkelte Tilfælde enten at tilstaa: temporaire Dispensation i Sommer-Skolegangen, eller Fortængelse i de befalede Frier; eller
- 2) at Børnene af øverste Klasse fra 1ste Juni indtil Høstferienne ikkun skulde gaae 1 Dag eller 2 halve Dage egentlig i Skole; eller
- 3) at Skolegangen, naar Sognebeboerne ønskede det, efter Skole-Commissionernes Forslag til Amts-Skole-Directionerne, af disse kunde bestemmes saaledes; at Børnene af øverste Klasse i Sommermaanederne ikkun søgte Skolerne 1 fuld Dag eller 2 halve Dage egentlig, imod at de i ligesaa lang Tid søgte Skolen 1 fuld Dag eller 2 halve Dage mere om Vinteren. Børnene af nederste Klasse kunde da saa meget længere søge Skolen om Sommeren, som den bekvemteste Tid for dem, og afkortes denne Tid om Vinteren saaledes, at der i det Hele blev draget Omhu for, at Skole-Underviisningen i det ved Anordningen bestemte Time-Ansal for hver Klasse aarlig fandt Sted.

ad 1) At det saaledes, som under No. 1 er anført, skulde overlades til Amts Skoledirectionerne at dispensere i Sommer-Skolegangen og forlænge Ferierne, kunde Cancelliet ikke i det Hele ønske tilraadeligt.

Vel kunde der være Tilfælde, hvor Dispensation kunde være billig, med Hensyn til Forældrenes eller Husbondernes øjeblikkelige Trang, især naar Børnene tillige havde gjort saadan Fremgang, at nogen mere Frihed ei kunne staa dem. Vel kunde det og i vanskelige Aar indtræffe, at de tilstaaede Ferier om Foraaret, i Kornhøsten og om Efteraaret, ej vare tilstrækkelige; men Cancelliet frygtede dog for, at saadan Myndighed ikke, uden at stifte Skade og Forvirring, kunde tilstaaes Amts-Skoledirectionerne. Thi ihvorvel disse alle have vist roesværdig Omhu for Skolevæsenets Fremme, saa er det dog vist, at de i adskillige Ting følge forskjellige Grundsætninger, og navnlig, at de i Henseende til det Spørgsmaal, om og hvorvidt den befalede Sommer-Skolegang bør indskrænkes eller ikke, ere af høist ulige Meninger. Nogle Amts-Skoledirectioner ville derfor uden Tvivl være mere strænge, andre mere eftergivende; og denne Forskiellighed vilde, hvor Jurisdictionerne grændsede sammen, være en idelig Anledning for Almuen til Misfornøielse og Klage: og muligen vilde Amts-Skoledirectionerne selv undertiden være foretagne med en saadan Myndighed.

ad 2) I Fald det skulde anses nødvendigt, saaledes som under No. 2 er yttret, at indskrænke øverste Klasse's Sommer-Skolegang til 1 Dag eller

to halve Dage ugentlig; da var det efter Cancelliets Mening nok, at denne Indskrænkning fandt Sted fra 1ste Juni til Høstferien, efterdi Foraarsferien, som for Børn af begge Klasser, der bruges til Markarbejde, kunne vedvare i 3 Uger, for det meste ville indtræffe i Mai Maaned; og oven paa Høstferien følger i Almindelighed Efteraars-Pløietiden, i hvilken Ferierne endvidere kunde for ovenmeldte Børn vedvare i 4 Uger.

Efter det provisoriske Skole-Reglement for Verne af 10de Decbr. 1806, §. 12, sammenholdt med §. 9, vare Børnene af øverste Klasse ikke pligtige at komme i Skolen mere end 2 halve Dage ugentlig i Sommer-Maanederne.

Naar Børnene i nederste Klasse uafbrudt søgte Skolen Sommer og Vinter omtrent indtil deres 1ste Aar (Unordning, af 29de Julii 1814 §. 24), kunde det vel ogsaa synes tilstrækkeligt, at de, som Elevet af øverste Klasse, søgte Skolen uafbrudt om Vinteren, og om Sommeren saa meget, at de ikke glemte hvad de havde lært om Vinteren. Hertil kunde mueligen 1 fuld Dags eller 2 halve Dages Skolegang hver Uge om Sommeren være tilstrækkelig; naar man kun var vis paa, at saa megen Sommer-Skolegang fandt Sted, uden Afkortning. Men, foruden, de lovydige Hindringer, som kunde møde, var det og mueligt, at Forældre og Husbonder, som vare ligegyldige for deres Børns og Lændes sande Vel, kunde finde deres Regning ved, paa saadanne enkelte Dage at holde dem fra Skolen ugentlig, imod at de i lige saa lang Tid om Vinteren

søge Skolen 1 Dag eller 2 halve Dage, og at betale for dem de i Anordningens §. 17. bestemte Mulktter, der første Gang kun er 3 R . Søla og for Gjentagelse ikke kunne overstige 24 R . for hver Dag, et Barn forsvømmer Skolen, hvilke Mulktter det dog synes betænkeligt at forhøje. Hertil kommer endnu, at af Sommer-Halvaaret, ere 11 Uger Frier, i hvilke øverste Klasse er aldeles fritagen for Skolegang.

ad 3) Hvis der altsaa bør ske nogen Forandring i Anordningens Bestemmelser, meente Cancelliet at det var bedst paa den uddet No. 3 foreslaaede Maade at bemyndige Amts-Skoledirectionerne til efter vedkommende Sognebeboeres Dnske og Skolecommisjonerens Forslag at bestemme Skolegangen saaledes, at Børnene af øverste Klasse i Sommer-Maanederne ikkun søge Skolen 1 Dag eller 2 halve Dage mere, end Anordningen bestemmer; og at Børnene af nederste Klasse søge Skolen saa meget mere om Sommeren, som den for dem bequemteste Tid, og afstorte den Tid om Vinteren: saaledes, at der i det Held drages Dnsorg for, at hver Klasse udder Underviisning i det ved Anordningen bestemte aarlige Time-Antal. En saadan Foranstaltning stemmer overeens med Grundsaetningerne i Anordningens §. 9, og vilde rimeligviis afhjælpe alle Klager i denne Henseende. Cancelliet tilfrev i Marts 1826 et Par af Amts-Skoledirectionerne i Sjælland, at der indtil videre kunde forhandles paa denne Maade i deres Districter; og derfra ere ingen Klager siden indlobne over Sommer-Skolegang; saa at Erfaring synes at vise denne Bestemmelse

Lilstræffelighed. Den har ogsaa det for sig, at den ikke er nogen egentlig Ophævelse af Anordningens Forskrift, da intet Barn efter den kommer til at gaae i Skole i færre Timer aarlig, end Anordningen byder. Og dette vil have den gavnlige Virkning, at ingen kan bruge Begjeringen om Indskrænkning i Sommer-Skolegang blot som Paaskud til at afholde Børnene fra den befalede Underviisning. Da Forandringen ikkun tillades efter Skolecommissionernes Forslag, kan man ogsaa vente, at den kun skeer, hvor den er nødvendig. Og det er unægteligt, at den ikke er lige nødvendig alle Steder. Saaledes kan man vel antage, at Sommer-Skolegangen i Jylland i det Hele er langt besværligere for Almuen, end paa Verne. Og dette er vel fornemmelig Gunden til Amts- Skoleinspektionernes forskjellige Meninge om denne Sag.

For Børnene af nederste Klasse bærde efter Cancelliets Formening ingen Indskrænkning i Skolegangen finde Sted, om de endog vare over 10 Aar; thi hvis de i en Alder over 10 Aar endnu ere i nederste Klasse, maae de enten have været forsømmelige, i hvilket Tilfælde de eller deres Forældre og Husbonder ikke synes at fortjene nogen Skaansel; eller de maae være meget maadelige Hoveder; og i saa Fald behøves der mere Tid til deres nødvendige Dannels.

I Anledning af et derom indkommet Forslag androg Cancelliet tillige paa, at Dreng, som ere over 10 Aar gamle og ere optagne i Skolens øverste Klasse, saalænge de fare til Søes, maae udeblive fra

den daglige Underviisning, fra Skibsfarten aabnes indtil 1ste Novbr. imod at de den øvrige Deel af Aaret søge Skolen saa meget flittigere, saaledes at de i hele Aaret nyde Underviisning i det fulde ved Anordningen bestemte Tids Antal.

Hvad Bornholm angaaet, da har Cancelliet, efter den i de allerede indhenteede Oplysninger dertil givne Anledning, udbedet sig i Fald det, efter nærmere Undersøgelse og Overvejelse, skulde findes nødvendigt, paa Grund af særdeles locale Forhold, i Henseende til denne De at bevirke nogen Undtagelse fra de almindelige Regler, da at maatte nedlægge nærmere allerunderdanigst Foreskilling desangaaende.

I Henhold til det Ovenansførte indstillede Cancelliet allerunderdanigst:

- a) At det allernaadigst maas tillades enhver Beskomsniende Amts-Skoledirection, naar et Landskyske Skoledistrict ønsker det, efter Skolecommissionens Forslag at bestemme Skolegangen paa den Maade, at Børnene af øverste Klasse, i Sommer-Maanederne, Frierierne undtagne, ikkun søge Skolen 1 fuld eller 2 halve Dage ugentlig, imod at de lige saa lang Tid af Vinteren søge Skolen 4 fulde Dage ugentlig; og at Børnene af nederste Klasse søge Skolen i Sommer-Maanederne, med Undtagelse af Frierierne, 4 hele Dage hver Uge, og i lige saa lang Tid af Vinteren ikkun gaae i Skole 2 fulde eller 4 halve Dage om Ugen: saaledes at der nyde holdes over, at hver Klasse nyder Skole-Underviisning

i det hele ved Anordningen af 29de Julii 1814 befalede aarlige Time-Antal.

b) De Amts-Skoledirectionerne lige allernaadigst maatte bemyndiges- til at tillade Drengene, som fare til Søes og have fyldt deres 10de Aar, samt ere op- ragne i Skolens øverste Klasse, naar Skibet, hvormed de fare, ikke ligger hjemme, at udeblive fra den daglige Underviisning i Skolen, fra Skibsfartens Aabning om Foraaret indtil Skibene oplægges om Efteraaret, imod at de om Vinteren og naar de ellers ere hjemme, søge Skolen saa meget flittigere, at de i det hele saavidt mueligt nyde Underviisning saamange halve Dage om Aaret, som Anordningen af 29de Julii 1814 bestemmer.

c) Og at de Bud om Skolegangs-Tiden, som indeholdes i den allernaadigste Anordning for Almues Skolevæsenet paa Landet af 29de Julii 1814, ibrigt maatte blive uforandrede.

Og da H. Majestæt allernaadigst har bifaldet denne Cancelliets Indstilling, er herom under 27de d. N. gjennem dette Collegium udfærdiget en Placat.

Blandede Efterretninger.

Efter allerunderdanigst Ansøgning fra Geheimre- Conferenceraad Christian Günther, Brod af Bern- storff, Ridder af Elephanten, Storkors af Dannebrog, Dannebrogsmænd og Storkors af den All- gærste St. Stephans Orden, har det allernaadigst behaget H. Majestæt Kongen at tilbagekalde ham fra

den ham betroede Post, som overordentlig Gesandt og befuldmagtiget Minister ved det Kongelig Preussiske Hof, og i Raade at affedige ham af Allerhøiisfammes Tjeneste.

Hs. Majestæt har derhos, ifølge Hs. Majestæt Kongen af Preussens Begjæring, og som et Beviis paa det Vensteb, der hersker mellem Allerhøiisamme og Hs. Preussiske Majestæt, allernaadigst tilladt Grev Bernstorff at indtræde i denne Monarks Tjeneste.

I 30 Aar har Grev Christian Bernstorff i de ham betroede vigtigste Stats-Embeder udviist en utrættelig Flid, Trosteb og udmærket Nidkierhed i den kongelige Tjeneste, som Hs. Majestæt Kongen har paafljønnet. Til ydermere Beviis paa Allerhøiisammes Tilfredshed med Grev Bernstorffs tro Tjeneste har det allernaadigst behaget Hs. Majestæt, ved hans Affedigelse at skjenke ham en Ring, prydet med Allerhøiisammes Portrait.

Under 30te Julii er igjennem det Kongelige Rentekammer udsærdiget Bevilling for Fruen Dorothea Isabeile Eleonore Stemann, Hofdame hos Hendes Durchlauchtighed Prindsesse Juliane af Hessen, til at have Rang med Kammerherrinder, hvilken Rang ved kongeligt Reskript af samme Dato er tillagt alle i Fremtiden hos Hendes Durchlauchtighed værende Hofdamer, saalænge de forblive i Hendes Durchlauchtigheds Tjeneste.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Præste-Embedet ved Bartou eller Helligaands Hospital i Kjøbenhavn, 700 Rbdlr. — Sognesoldet til St. Hans Kirke i Odense, 400 Rbdlr. — Glæde og Draabye Sognesald i Aalborg Stift, 119 Rbdlr. — Louns og Alstrup Sognesald i Viborg Stift, 150 Rbdlr. — Det residerende Capellanie til Skovlænge, Sollested og Gutterbye i Lolland, 80 Rbdlr. — Justitssecretair Embedet ved det kongelige vestindiske Lands-Dorret, hvis aarlige Indtægt ere 2000 Rdlr. vestindisk Courant.

Under General-Toldkammer og Commerce-Collegiet: Told- og Consumtions-Inspecteur Embederne i Stadstrand og Veile.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 14de August er demitteret Capitain W. E. C. Müller, Ridder af Dannebrog, udnævnt til virkelig Justitsraad. Den 21de, J. N. Møller i Naade og med Pension estediget fra hans hidtil havte Embede som Districtskirurg i Svendborg.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Den 12te August ere Premierlieutenant J. H. Picht, Ridder af Dannebrog, og H. H. Holst udnævnte til Told- og Consumtions-Underbetjente i Kjøbenhavn. Den 15de, Told- og Consumtions-Inspecteur i Veile, Kammerjunkker Schack Brockdorff, til Toldforvalter i Ulsburg; Major C. Severin til Consumtions-Inspecteur i Store Hedinge; Told- og Consumtions-Inspecteur i Stadstrand, N. F. Læssøe, til Havne-Controllør i Kjøbenhavn.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 48. Den 5te Septbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Høiemb. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandø Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Lovgivning.

I Døreenstemmelse med Forordningen af 15de
Novbr. 1816, §. 29, hvorved det er allernaadigst paa-
lagt General-Indquarteringscommissionen at forfatte
og til allehøieste Approbation at indsende en Gene-
rat-Ligning over det, som enhver Kjøbsted i Danmark,
Kjøbenhavn undtagen, har at svære eller nyde i Ind-
quarterings- Hjælpstak, har bemeldte Commission for-
fattet en saadan Ligning, som fra Cancelliet er bleven
Hs. Majestæt allerunderdanigst forelagt. Efter samme
udgjøre de Indquarterings-Dmføstninger, der skulle
forbetes paa alle Kjøbsteder efter Garnisonernes nu-
værende Styrke, ialt 54.500 Rbdlr. Solv aarsigen.
I Aaret 1788 udgjorde derimod Indquarteringsbe-
føstningen paa samtlige Kjøbsteder i Danmark 54.500
Rdlr. D. G. Den hele Beføstning blev liget paa

samtlige Kjøbsteder, beels efter Consumption, beels efter Familiernes Antal, og beels efter Extraskats-Contribuenternes Antal. Af de Summer, som ved disse Beregningsmaader vare udkomne, blev igjen udbraget et Middeltal, som atter af Stiftamtmanden, enhver for sit Stift, blev modificeret, og denne modificerede Summa var det, som enhver Kjøbsted især skulde bære af hele Indqvarteringsbyrden paa følgende Maade: De Kjøbsteder, som havde Indqvartering in natura, og hvis Indqvarteringsbekostning oversteg det, Kjøbsteden selv efter ovenanførte Grundregel kunde komme til at udrede, nøde $\frac{1}{3}$ Deel af den overfligende Summa godtgjort af nærmeste Amtstue. De Kjøbsteder derimod, hvis Indqvarteringsbekostning ikke opløb til saameget, som de selv vare ansatte af det Hele at udrede, erlagde $\frac{1}{3}$ Deel af det overskydende i nærmeste Amtstue, som Hjælpekat til andre Steder; og endelig maatte de Kjøbsteder, som ikke med Indqvartering in natura vare belagte, udrede ligeledes som Hjælpekat $\frac{1}{3}$ Deel af den dem, efter ovenanførte Grundregel paalignede Summa i næste Amtstue.

Forholdet, hvori Kjøbstederne skulde deeltage i Udredelsen af denne Sum, antog Commissionen at burde være det samme, hvori de efter General-Pigningen af 1788 ansattes at staae i til hverandre, alene med den Afvigelse, at da Elangerup Kjøbsted senere er nedlagt, saa er det, som samme efter de ældre Pigninger skulde udrede, fordeelt forholdsmæssigen paa de øvrige Kjøbsteder.

Commissionen troede, at det ikke var Anledning til for Tiden at forandre dette Kjøbstedernes indbyrdes Forhold til hverandre, deels fordi det siden 1788 ikke er foregaaet mærkelig Forandring med Kjøbstederne, og deels fordi det vilde medtage megen lang Tid og saare vidtloftig Correspondence at faae bestemt et andet Forhold.

Da Indquarteringen er forbunden med Fordele for de næringsdrivende Borgere, og da disse Borgers Classer i de Kjøbsteder, som ikke have Indquartering, maae savne flige Fordele, uagtet de alligevel maae bidrage til Udredelse af Indquarterings-Udgifterne, saa formeente Commissionen, at det i Henseende til Udredelsen af Indquarterings-Hjelpeskatten aldeles burde forblive ved det i Aaret 1788 etablerede Princip: "at de Kjøbsteder, der ikke have Indquartering, samt de, der vel have Indquartering, men hvor Befolkningerne ere mindre, end hvad de ere ansatte til selv at svare af hele Indquarteringssummen, ifflun bør udrede $\frac{1}{3}$ Deel af hvad de ere ansatte til, eller af hvad deres Indquarterings-Befolkning udgjør mindre end det, hvortil de ere ansatte."

Derimod holdt Commissionen for, at det i Aaret 1788 etablerede Princip, forsaavidt angaar de Kjøbsteder, der skulle nyde Hjelpeskatt, burde modificeres derhen, at disse, istedetfor at erholde $\frac{1}{3}$ Deel af hvad deres Indquarterings-Befolkning overstiger det, de ere ansatte til at svare, burde ifflun nyde $\frac{1}{2}$ Deel deraf.

Ved Kongelig Resolution af 13de Jan. 1804 blev det nemlig bestemt, at hvad der af Kjøbstederne indtil Aaret 1800 var bleet indbetalt i den Kongelige Kasse i Hjælpekat, end deraf igjen var udbetalt, skulde tilhøre Indquarteringsvæsenet, og under Bestyrelse af General-Indquarterings-Commissionen udgjøre en Fond, hvis Bestemmelse skulde være: at komme de Kjøbsteder til Hjælp, for hvilke Indquarteringen falder for byrdesuld, uden at være nødt til at forhøje Indquarterings-Hjælpekat. Dette særdeles vigtige Hjemeed vil imidlertid ikke kunne opnaaes, med mindre Fonden aarligen kunde forøges noget. Den eneste Maade, hvorpaa Forøgelse kan tilveiebringes, uden at paalægge Kjøbstederne nye og store Afgifter, er den, at en Deel af Hjælpekatens tilflyder Fonden, hvilket med Hensyn til den Forhøielse i Indquarteringspengene, som ved Forordningen af 15de Novbr. 1816 er tilstaaet for Underofficerer og Gemene, og som er til Fordeel for de bequarterede Kjøbsteders Beboere formeentes uden Byrde for de siistnævnte Kjøbsteder at kunne skee paa den ovennævnte Maade, hvorefter disse Kjøbsteder skulde afgive $\frac{1}{4}$ Part af hvad der, efter Grundfætningerne i Planen af 1788 ellers kunde tilkomme dem, eller, med andre Ord, istedet for $\frac{1}{4}$ Deel, ikkun skulde erholde $\frac{1}{4}$ Deel af hvad deres Indquarterings-Bekostning overflyder dem, de forholdsvis selv skulde svare.

Rigtigheden heraf har Commissionen oplyst med et Exempel tagen af Halborg Kjøbsted.

Denne Bye skal svare i Indquarterings-Hjælpe-
 Skat 3940 Rbdlr. S.
 dens fulde Indquartering beløber
 til 6689 — —

følgelig overskyder 2749 Rbdlr. S. B.
 Naar Byen deraf skal have, som den forrige Plan
 bestemmer, $\frac{1}{2}$ Deel, faaer den 916 Rbdlr. 32 $\frac{1}{2}$ S. B.
 Men, naar Underofficerer og Gemene vare blevne
 staaende paa Indquarterings-Gotgjørelse efter Forord-
 ningen af 1788, saa vilde Byen komme til at miste paa
 101 Underofficerer a 4 R. 54 $\frac{1}{2}$ 460 R. 78 $\frac{1}{2}$ S.
 331 Gemene a 2 R. 17 $\frac{1}{2}$ 755 — 9 —
 15 Hustruer ligeledes. 34 — 21 —

i alt 1250 R. 12 $\frac{1}{2}$ S. B.

Opgjøres Beregningen derefter, bliver den saaledes:

Kalborg skal svare i Hjælpekat 3940 R. = $\frac{1}{2}$ S.

Indquarteringen, des med den for

Underofficerer og Gemene bestemte

Forhøielse udgjør 6689 R. = $\frac{1}{2}$ S.

vilde, fradraget dens

ne Forhøielse, som

beløber til 1250 — 12 $\frac{1}{2}$

ifkum udgjøre i alt 5438 — 84 $\frac{1}{2}$ —

altsaa overskyder Ansættelsen med 2498 R. 84 $\frac{1}{2}$ S.

hvoraf $\frac{1}{2}$ Deel er 499 Rbdlr. 60 $\frac{1}{2}$ S.

Med betimod at gotgjøre Byen $\frac{1}{2}$ Deel af ovenstaaende
 2749 Rbdlr. S. faaer den altsaa 687 Rbdlr. 24 $\frac{1}{2}$ S.

Lægges endvidere Mærke til, at Aalborg, hele	
Indquarterings Beføstning, efter Ligningen af 1788,	
udgjorde ,	4080 Rblr.
hvoraf den selv skulde udrede	3917 —

igjen 163 Rblr.

men hvoraf den ikkun erholdt $\frac{1}{3}$ Deel med 54 $\frac{1}{2}$ Rb. saa er det klart, at Byen, ved nu blot at nyde $\frac{1}{4}$ Deel af det Doverskydende, er langt bedre aflagt end i 1788. Saaledes er, efter Commissionens Meldende, ogsaa Tilfældet med alle andre Kjøbsteder.

Dette Forslag forsøger aldeles ikke Indquarterings-Byrden; thi de ikke bequæterede Steder komme ingens lunde derved til at udrede mere i Hjelpeffat, nu be regnet i Rigsbankpenge Solv end de i 1788 svarte i D. E., og de bequæterede erholde endog mere Hjelpeffat i Rigsbankpenge Solv, end der efter den ældre Plan tilkom dem i D. E.

General-Indquarterings-Commissionen vilde her ved om nogle Aar see sig istand til ved dens Fond at formindske Indquarterings-Byrden, deels ved at komme Kjøbstederne til Hjælp med Laan til derfor at bygge Stalbe, Kasserneer &c. og deels ved selv at paasage sig Anskaffelsen af visse Indquarterings-Fornødenheder, som Byerne uden Gotgjørelse maae tilveiebringe.

I General-Ligningen ere de Kjøbsteder, der ikke have Indquartering, udførte med hvad de naaligen bør erlægge af den Hjelpeffat, hvortil de ere ansatte;

men berimod er det ikke ved de Kjøbsteder, som have Indquartering, anført, hvad de bør nyde i Hjælpestat. Grunden dertil er den, at Garnisonernes Styrke altid er underkastet Forandringer, og at den Hjælpestat, den kan tilkomme dem, altsaa først kan bestemmes af General-Indquarterings-Commissionen, naar samme fra General-Commissariats-Collegiet modtager de i Forsordningen af 15de Novbr. 1816, §. 30, befalede halv-aarige Quarteer-Lister. Enhver saadan Liste bliver da forsynet med en Nota, der viser Kjøbstedens Quarteer-Gotgjørelse for det Halvaar, hvorpaa den lyder, og hvad Kjøbsteden selv deraf bør udrede, hvilket skabroges Gotgjørelsen, og af den overflødende Sum udbrages $\frac{1}{2}$ Deel, der saaledes bliver Hjælpestaten.

Stederne Fladstrani, Hals og Frederichsværk, ere indbragne i nærværende Ligning, ligesom Jægersborg og Hirschholm, uden at ansættes til at svare Hjælpestat, hvilket alene paaligger Kjøbstederne.

Den Hjælpestat, som benævnte 5 Steder bør nyde, tilfalder de offentlige Kasser, hvoraf Omkostningerne paa deres Indquartering udredes. Hvilke Embedsmænd, der skulle forfatte og indsende Quarteer-Listerne for disse 5 Steder, vil nærmere blive afgjort ved Brevveksling imellem det kongelige Rentekammer og Cancelliet.

Cancelliet, der intet fandt at bemærke ved selve Ligningen, eller ved det af Commissionen foreslaede Princip i Henseende til Hjælpestatens Godtgørelse til de bequarterede Kjøbsteder, men meget

mere ansaae det gavnligt, at der paa den foreslaaede Maade opsamles et Fond, der i sin Tid kan blive til stor Letteelse i Indquarteringsbyrden, indgik efter foregaaende Brevveksling med de Deputerede for Finantserne, med allerunderdanigst Forestilling herom til Hs. Majestæt, og det behagede Allerhøiøstamme ved Resolution af 19de f. M., saavel at approbere den allerunderdanigst fremlagte Generalligning over hvad enhver Kjøbsted i Danmark, Kjøbenhavn undtagen, har at svare i Indquarterings Hjælpestat ifølge Forordningen af 15de Novbr. 1816, som derhos efter Commissionens Forslag, allernaadigst at bestemme:

1) at de Kjøbsteder, der ikke have Indquartering, ligesom og de, der vel have Indquartering, men hvor Bekostningerne derpaa ere mindre, end hvad de ere ansatte til selv at svare af hele Indquarteringssummen, skulle udrede en $\frac{1}{3}$ Deel af hvad deres Indquarterings Bekostning udgjør mindre, end det, hvortil de ere ansatte, og

2) at de øvrige Kjøbsteder skulle nyde en $\frac{1}{4}$ Deel af hvad deres Indquarterings Bekostning overstiger det, de ere ansatte til at svare af hele Indquarteringssummen.

General-Ligningen er derefter (saaledes, som medfølgende Tabel udviser) foranstaltet trykt og bekendtgjort, ligesom ogsaa foranførte allerhøieste Bestemmelser ved Circulair-Skrivelse af 3die d. M. er fra Cancelliet communiceret samtlige Overøvrigheder.

Kjøbestberne, som ikke
have Indquartering.

Forholdet,
hvori Kjøbest-
berne skulle
deeltage i Ud-
bøden af Ind-
quarteringsbe-
kostningen, der
beløber til
54500 Rbd. S.
aarligen.

Hvad enhver af
de Kjøbestber,
der ikke have
Indquartering,
virkelig aarligen
skal udrede i
Rigsbankpenge
S.

	Rbdlt.	Rbdlt.	Rt.
Kjøge	810	270	
Kingsled	648	216	
Soroe	324	108	
Stjelskjor	324	108	
Holbet	972	324	
Callundborg	1296	432	
Nyckjøbing i Dds Herred	486	162	
Frederiksfund	324	108	
Væstøe	324	108	
Storeheddinge	324	108	
Stige	810	270	
Evendborg	1543	514	2
Næsens	921	307	
Kjerteminde	519	173	
Faaborg	759	253	
Middelfart	678	226	
Bogensø	452	150	4
Nastov	1031	343	4
Matiboø	477	159	
Nvested	348	116	
Sartjøbing	446	148	4
Rødbye	442	147	2
Nyckjøbing paa Falster	814	271	2
Grubbekjøbing	370	123	2
Rudkjøbing	686	228	4
Skar.berborg	402	134	
Narhuus	2900	966	4
Ebbeltoft	402	134	
Lateris	19832	6610	4

Kjøbstederne, som ikke
have Indquartering.

	Transport
Grenaae	
Mariager	
Viborg	
Skive	
Hobroe	
Esbye	
Hjørring	
Skagen	
Nibe	
Thisted	
Lemvig	
Nyckjøbing paa Mors	
Nibe	
Varde	
Ringkjøbing	
Holstebro	

Kjøbsteder, som have
Indquartering.

Helsingør	
Hillerød	
Roeskilde	
Nestved	
Boedingborg	
Slagelse	
Korsør	
Odense	

Løberis

Forholdet,
hvori Kjøbste-
derne skulle
deeltage i Ud-
belsen af Ind-
quarteringsbe-
kostningen, der
beløber til
54500 Rbd. S.
aarligen.

Swad enhver af
de Kjøbsteder,
der ikke have
Indquartering,
virkelig aarligen
skal udrede i
Rigsbankpenge
S.

Rbdlr.

19832

551

282

1911

241

402

482

378

350

402

615

292

409

1559

533

412

533

Rbdlr.

6610

183

94

637

80

134

160

126

116

134

205

97

136

519

177

137

177

R.

4

4

2

4

4

2

2

4

4

2

4

9728

3244

648

1458

1296

648

1296

648

3308

41730

Kjøbstæder, som have
Indquartering.

		Korholbet, hvori Kjøbstæ- derne skulle deeltage i Udre- delsen af Inds- quarteringesbe- festningen, der beløber til 54500 Rbd. S. aarligen.
Transport		Rbdtr.
Nyeborg	. . .	41730
Fredericia	. . .	1055
Kolding	. . .	1519
Beite	. . .	1237
Horsens	. . .	714
Randers	. . .	1911
Kalborg	. . .	2394
	Summa	3940
		54500

Hertil kommer endnu følgende Stæder:

Hirsholm
Løgersborg
Bladstrand
Hals
Fredriksværk

Blandede Efterretninger.

Fra Amtmanden over Bornholms Amt havde Cancelliet modtaget Indberetning om en ædel Daad af nogle Søemænd paa Bornholm, der under en den 17de Janv. d. A. der paa Landet rasende Drak med Livsfare have reddet en Fiskeqvase, der laae noget uden for Nexø Havn, paa hvilken 15 Mennesker befandt sig. De nærmere oplyste Omstændigheder ere følgende: det var bemeldte Dags Formiddag, at tvende Nexø Fiskeqvaser, under en allerede da

værende stærk Kuling bleve bestemte at lægge ud af Havnen, og søge Christiansøe. Den ene af disse afgik Itar til sin Bestemmelse, hvorimod den anden blev opholdt, og imidlertid tog Veiret til med en Storm af Sydvest, saa at det ikke allene ansaars betænkeligt at lade Qvasen afgaae, men endog nødvendigt for dens Sikkerhed, at soae den værpet ind i Havnen. Til den Ende førte Qvaseskipper Christen Hjorth med Fisker Jens Lassen Reiser og Sømand Jakob Michelsen Stamberg Barpanker og Loug ombord, men efterat disse havde naaet Qvasen og faaet Værpet udført, voredes Stormen til en fuldkommen Dekan. Vinden, som var sprungen til Nordvest, blev saa voldsom, at Bølgerne, der rullede mod Kysten, for størstedelen borthvirvledes som Stav. Under disse Omstændigheder var det ikke muligt, at de paa Qvasen værende Mennesker kunde varpe dem ind, og deres Skjebne beroede kun paa, om Anker og Loug kunde holde Fartværet. Strandings Commissionair, Kjøbmand Jep Jørgen Hansen, var blandt de første, som søgte ned til Havnens yderste Bolværker, for at hjælpe saavidt muligt var; og snart var han omringet af mange ligesindede. Man fandt det nødvendigt at et paalideligt Loug blev udført til Qvasen, for at den kunde hales ind i Havnen, eller dog sikkes imod mere at drive af. Efterat Hansen havde tilveiebragt et formeentlig dertil tilstrækkeligt Kabbeltoug, tilbøde sig Qvaseskipper Mons Christian Bager, Fiskerne Lars Michelsen, Hans Poulsen Birk, Lars Henciksen og Jakob Andersen Hjorth, alle af Nexø, at føre

Touget ud til Nvasen, og arbejdede dem ud i den
 fraabende Brænding, der skilte Nvasen fra Havnen.
 Men medens Baaden var undervejs, sprang Nvasens
 Ankeroug, og Fartøiet drev, indtil det andet Anker
 var gaaet og havde fæstet, hvorefter fulgte, at det
 Toug, Baaden skulde føre ud til Nvasen, gik op,
 da der endnu var et godt Stykke Vej til Fartøiet,
 og de fjætte Sømand saae dem nødsagede til at vende
 tilbage, uden at have gaaet ved den ubstandne Fare,
 og imidlertid tog Draknen bestandigen til. Den
 Fangelinie, hvormed Jens Keisers Baad (der havde
 udført Barpet), var fastgjort ved Nvasen, sprang; lyk-
 keligviis havde Jens Keiser og Jakob Glamberg, der
 hele Tiden havde lagt i Baaden for at holde den fast
 af Nvasen, seet Leilighed til at forlade den og kom-
 me ombord i Nvasen, i Dieblirket, førend Baaden
 drev bort. Kl. 2 eller maaskee $2\frac{1}{2}$ havde Draknen
 naaet sin største Høide; saa godt som alle Bygning-
 ger i Byen vare beskadigede; dog vare alle de paa
 Havnens Bolværker forsamlede Menneskers Stræben
 og Duffe ene henvendt paa Nvasen, hvis Frelse nu
 beroede paa Dieblirket. Der var imidlertid gjort An-
 stalter i Land for flere Touge, til at forlænge Han-
 sens Kabbeltoug med. Af de 5 Mænd, der første-
 gang havde arbejdet paa at komme til Nvasen, vare
 de 3, Mons Christian Bagger, Lars Mikelsen og
 Hans Poulsen Virk beredvillige til atter at vove dem
 ud; men Lars Henriksen og Jakob Andersen Hjort,
 vare saa angrebne af den første Tour, at de ikke kun-
 de gaae med. I disses Sted fremtraadte Slibeforer

Namus Amussen Kruse, af Næse, tilligemed en ung Sømand Mads Jespersen. En smækker Tross blev fastgjort i den Baad de besteg, og med denne eneste Hjælp arbejdede de dem modigen ind i den fast-uttrolige Brænding. Dste skjulte Bolgerne disse Kjætte for Diet, men de naaede endelig lykkeligen deres Maat, og Qvasen modtog Lampen af det for den bestemte Toug. Nu frygtede man kun for de fem, der havde bragt Touget ombord og maatte ventes tilbage igjen i Baaden, fordi Qvasen allerede var opfyldt med 15 Mennesker, og nær vare disse 5 blevne et Offer for deres Mod, da Baaden kun med største Vanskelighed kunde holdes fri af Qvasen, der arbejdede overordentligt i Søen; det var allerede saa nær, at Qvasens Forstavn svævede over Baaden, men ved Anstrængelse og Conduite redede de dem ogsaa af denne Fare. Capitain Kruse, hvis Virksomhed særdeles bidrog dertil, fik en let Contusion paa den høire Haand, men for øvrigt kom de alle ubeskadigede tilbage til Havnen. Saasnart det udbragte Toug var fastgjort om Qvasens Mast, blev Gangspillet i Havnen sat i Gang, og Qvasen blev saaledes om kort Tid ført igjennem Brandingen til sikret Leie i Havnen. Som de, der ved i Land at have taget de kraftigste Forholdsregler, og hensigtsmæssigen ledet den almindelige gode Willie, have bidraget til de Ulykkelige's Redning, anføres forannævnte Kjøbmand og Strandingscommissionaire Jep Jørgen Hansen, Kjøbmand og Dverformyndet Herman Jakob Sonne, og Skibsfører, Kjøbmand Sophus Winslow, alle af Næse.

Det maa derhos bemærkes, at ingen (Jens Keiser undtagen, hvem Qvasens Rhederie har givet Erstatning for hans Baad,) har modtaget Betaling for hvad han vovede og virkede, ei heller betinget sig nogen Belønning, ligesom og ikke noget Løfte om saadant har været nødvendig, for at opmuntre til Virksomhed under denne Begivenhed.

Efter at Cancelliet allerunderdanigst havde foredraget denne Sag, har det behaget H. Majestæt ved Rescript af 22de f. M. til Amtmanden over Bornholm at tilkjendegive Allerhøiſtsammes allernaadigſte Velbehag med denne brave Daad, samt derhos at bemaade Mons Christian Bager, Lars Michelsen, Hans Poulsen Birk, Skibsførerasmus Amussen Kruse, og Sømand Mads Jespersen, der i Særdeleshed have bidraget til bemeldte Fiskergaafes med de sig derpaa befindende 15 Menneskers Redning, med Medaillen for ædel Daad; hvorom det Fornødne fra Cancelliets Side er foranstaltet.

H. Majestæt Kongen har under 2den August sidst. kasteret den under 6te Mai 1814 udfærdigede Bestalling som Krigsbassessor for Johannes Elleffen, fordi han som forhenværende Havnekontrollør har gjort sig skyldig i svigagtigt Forhold, ved falskeligen at have attesteret Udførselen af adskillige Væres fra Kredit Oplagene.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Vester og Søebierg Sognefald i Sjælland, 360 Rbdlr. — Ringsgive, Gudberg og Linneballe Sognefald i Ribe Stift, 156 Rbdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 19de August er Vicepastor for Vesterborg og Bierke Menigheder, i Lolland, C. F. Schönheider, beskikket til Sognepræst for Gjorlov og Bachebrug Menigheder, i Sjælland. Den 26de, Sognepræst for Søftemærke Menighed i Lolland, P. Koefoed Anker, til Sognepræst for Østøfte Menighed sammesteds; Sognepræst for Kjerte Menighed, i Fyen, J. F. Høegh, til Sognepræst for Gamborg Menighed sammesteds; personel Capellan for Vreiev og Bierre Menigheder, i Sjælland, N. M. Harboe, til Sognepræst for Mago

tebye Menighed, ligeledes i Sjælland; Cand. Theol. K. Hansteen til Sognepræst for Traneberg Menighed, paa Samsø; Sognepræst for Ullst og Laars Menigheder, under Aalborg Stift, H. Boje, efter Ansøgning i Rgade og med Pension entlediget fra bemeldte Embede. Den 28de, Examinatus juris J. M. F. Baager beskikket til Procurator for Underretterne i Hollands Kalfers Stift; H. M. Rindrup til Organist ved Afsens Kirke.

Under det slesvig-holsten-lauenborgske Cancellie: Den 1ste August, 2et Præst i Erding, i Landskabet Eidersted, H. C. Hartzel, beskikket til Præst i Rinkenis i Lønderns Provstie; Præst i Barqum, i Bradsløds Provstie, H. Clausen, til Præst i Drosdorff, i bemeldte Provstie; Professore juris ordinarius ved Universitetet i Kiel, Dr. W. Schöppe, i Naade entlediget. Den 18de, Professore ordinarius, i Bestalenhed og den græske Litteratur ved bemeldte Universitet, Dr. C. F. Heinrich, i Naade entlediget. Den 25de, Politimester i Kiel, Justiterraad C. D. Christensen, beskikket til Justitiarius for de adelige Godssejndere, Camp, Hohensfelde og Schmoelz; Borgemeester i Oldenburg, Krigsraad J. H. Møller, til Justitiarius for det adelige Gods Schvelbeck; Justitiarius J. C. A. Martini, i Ploen, til Justitiarius for det adelige Gods Rixdorf; H. Tobsen, i Husum, til Veiermeester-samemesteds.

Under Rentekammeret: Den 4de August er Secondlieutenant ved Artillerie Corpsen, C. Aye, udnævnt til Landmaaler. Den 18de, Skriveren paa Arkivet J. Bang udnævnt til Medlem af Tiendes Commissionen for Tiends, Luegaard og Sallinges 4 Herreder, samt underliggende Birk i Viborg Amt; Landinspektør Westerholdt tilladt at udtræde af Tiendes Commissionen for Torslev, Hvetboe og Øster Han Herreder i Hjørring Amt, og Landmaaler Lundbye udnævnt til Medlem af bemeldte Commission.

Collegial-Tidende.

Med kongelige ophængeligt Privilegium.

No. 49. Den 12te Septbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Højskoleh. Bogtrykkerie af C. F. Schubert.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Censurcollegium.

Lovgivning.

Ligesom General-Toldkammer og Commerce-Collegiet har aarlig allerunderdanigst foreslaaet de Forandringer og nærmere Bestemmelser i Told- og Consumtions-Lovgivningen, som Tid og Omstændigheden have gjort nødvendige, saaledes har det ogsaa i Begyndelsen af indværende Aar allerunderdanigst foredraget H. M. A. følgende Voster:

Det var kommen i Brug, at Oplagshavere ansøgte til Udførsel Været, som de, paa den Tid Udførselen skeete, ikke selv havde paa Oplag. Det udførte Lvantum afskribes da først i betes Oplag, naar samme senere hien ved Indførsel eller Transport var levret forskjænt dermed. Denne Fremgangsmaade, jøndt ikke udtrykkeligen forbudet i Told-Forordningen af 1ste Februar 1797, var dog uden for den i H.

72, 73 og 235 foreskrevne Deben, i det de første §§. tillkjendegive, at Transport fra den ene Handels Dplag til den andens skal skriftligen anmeldes og antegnes, og §. 235 antager, at Varerne udgaa fra den Udførendes Dplag, hvorved kun kan forståes de Varer, hans egen Dplagsconto findes debiteret for. Afskrivning i Dplag er saaledes Rundom fordret for Partier, der vare udførte længere tilbage i Tiden, kjøndt, efter Forordningen, Kvartalsafregningerne med Dplagshaverne ene skulle angaae de, i det forløbns Kvartal foretagne, Omfætninger, men da ogsaa omfatte dem alle.

Collegiet ansaae det derfor tjenligt, at det udtrykkeligen bestemtes, at enhver Dplagshaver, der med Afskrivning i sit Creditoplag vil udføre Varer, hvilke han ikke paa Udførselstiden har paa sit eget Dplag, forinden Angivelsen skee til Udførsel, lader sig disse Varer i den foreskrevne Form transportere fra en anden Dplagshavers Conto. Forsømtes saadant, da maatte sliq Udførsel ikke kunne bevirke nogen som helst Afskrivning hverken i Ufsenderens eller i den Handels Dplag, hvor Varerne vare anførte, men ved Kvartalsafregningen disse anses som forblevne i Landet.

De i Toldforordningens 103de §. fastsatte Bøder for Opbrydelsen af Toldvæsenets Laas eller Segl, der ere temmelig lavt ansatte, svare i flere Tilfælde ikke til Forsørelsens Størrelse, i det der blot er taget Hensyn til den opbrudte Gjenstands almindelige Be-

Raffenhed, om det nemlig er Slib, Ruffert eller mindre Pakke. Da imidlertid Indholdet bør komme i Betragtning, især hvor enten Forsæt eller Svig er sandsynlig, saa troede Collegiet, at det maatte andrage paa, at der bestemtes en høieste og laveste Grændse for disse Bøder, mellem hvilke Valget overlades Collegiet, efter Sagens Omstændigheder. For Brud af Laas eller Segl for Slib eller Pakhuus troede man, at Straffen kunde fastsættes fra 50 Rbdlr. til 200 Rbdlr. r. S., for Raabe eller Ruffert fra 20 til 80 Rbdlr., for Pakke fra 10 til 40 Rbdlr.

I Forbindelse hermed staae Bestemmelserne i den 105 og 147 §. I den 105 §. bestemmes nemlig, at naar Varerne, for hvilke Segl eller Laas er brudt, befindes bortsnegne, skal der bødes som i Confiscationstilfælde i Almindelighed, det er: Varenes Værdie erlægges. Ved Transitskeds- og naar Varerne forsendes under Plombe, kjendes deres Indhold ofte ikke. I dette Tilfælde maatte en formodet Værdie sættes i Stedet, da ellers Strafbestemmelsen ikke kunde anvendes. Analogie for en saadan Værdibestemmelse af Emballagers ubekjendte Indhold findes i den 364de §. der, i det den tilkjendegiver at Transitskeden er fastsat til 1 pSt., tillige bestemmer dens Størrelse for indpakkede og uaabnede Vares efter Pakkernes cubiske Indhold, til $1\frac{1}{2}$ f. r. S. (12 f. d. S.) pr. Cubiffod, hvorefter da den antagne Værdie af de ubekjendte Vares, en Cubiffod indeholder, bliver 20 Rbdlr. S., det er, 100 Gange Transitskedenes Beløb. Collegiet

troede hellere, at det burde lægge den ældre Bestemmelse i Forordningens 364 §., som simplere, til Grund for denne Beregning, da her dog kun var Spørgsmaal om Straf, end den vel noiagtigere, men mere sammenfatte i Placaten af 23de Februar 1815.

I den 147 §. fastsættes, som Straf for hver fortiet Indgang til Laster i et Skib, eller for hvert hemmeligt Gjemme deri, 1 Rdlr. pr. Commercelæst af Skibets Drægtighed, uden Hensyn til om dermed er begaaet Misbrug eller ei. Denne Straf synes ikke at staae i noget Forhold til Betydeligheden af dette Slags Svig, der kan gjøre endog et noiagtigt Toldopsyns Utpaagivenhed uvirksom. Da nemlig de Faktorer, som især bruges til Snighandel, i Almindelighed ikke holde høiere end 10 a 12 Commercelæster, vilde Straffen i disse Tilfælde ikke udgjøre mere end 10 a 12 Rbdlr. S.

Da Skipperne efter 56. Bestemmelser, altid skriftlig erklære, at de ingen andre Indgange til Laster eller hemmelige Gjemmer have i Skibet, end de af dem angivne, saa maa unbladet Angivelse altid ansees svigagtigt. Der kunde derfor ingen Betænkelighed være ved at skjærpe den her omhandlede Straf. Collegiet androg saaledes paa, at der for uopgivne Indgange til Laster maatte bestemmes en Mulct fra 10 til 30 Rbdlr. Sols pr. Commercelæst af Skibets Drægtighed efter Collegiets Skjonnende. Hvad derimod de fortiede skjulte Gjemmer angaaer, da troede man, at Straffen kunde fastsættes i Overensstemmelse med hvad der foran er berørt ved den 105 §., saa

ledes, at der for dem købtes 20 Rbdlr. Sølv for hver Cubikkub, de indeholde, forsaavidt de findes tomme eller bestuvede med toldfrie Varer, (med hvilke de letteligen kunde opfyldes, naat Straffen blot lægges paa det tomme Rum) og at, forsaavidt Varer i dem opbagedes, disse forfaldt til Confiscation, enten de ere tilladte at indføres eller ikke, og uden Hensyn til om Varer af lige Bessaffenhed maatte være angivne, uden at forefindes i den øvrige Last, da der maa være Formodning for, at saadanne have været tilstæde i Lasten, men ere indsnegne, naar Skipperen, efter Opfordring ikke har villet paavise de i det hemmelige Gjemme skjulte, der da kunne antages at være bestemte til at dække den ved Indsnigelsen opstaaende Afgang i Lasten. Færligere end fortiede hemmelige Indgange til Lasten, ere Skibsluger forsynede med løse Lemmer, falske Botte eller andee lignende Indretninger, ved hvilke Skipperne kunne uden Seglbrud aabne endog omhyggeligen forseglede Luger, og derved skaffe sig Afgang til Lasten. Collegiet troede, at herfor kunde fastsættes den forberørte Straf af 10 til 30 Rbdlr. Sølv pr. Last af Skibets Drægtighed, og at den, ligesom Bøderne for hemmelige Afgange, maatte erlægges, om det endog godtgjordes, at ingen Toldbesvigelse havde, den Gang Opdagelsen skee, fundet Sted.

Ved Placaten af 27de Janv. 1800 er der tilstaaet Kornvarer fra fremmede Steder, paa Grund af Mistligheden ved Reductionen af fremmed Maal til dansk, et Spillecum af 8 pCt. over den i dansk

Maal angivne Størrelse, forinden befunden Overmaal virker Bøder efter Anordningerne. En lignende Bestemmelse er funden nødvendig for Steenkul og Salt, da Reductionen af adskillige fremmede Saltmaal, og af de engelske Steenkul, der ofte indlædes efter Waads Vægt, ikke lader sig affatte med saadan Bestemthed, at jo Overmaal, naar det findes, kan ligge i den valgte Reductions-Maalstoks Unøjagtighed, og ikke i urigtig Opgivelse af det fremmede Maal, som Ladningen indeholder. For Steenkul ere de for Kornvarene bestemte 8 pCt. efter anstillet Underfølgelse her ved Toldstedet, befundne at være en passende Størrelse, hvilken de ogsaa for de adskillige fremmede Saltmaal kunne antages at være; hvorfor man androg paa, at den foranførte Bestemmelse i Placaten af 27de Jan. 1800 maatte gives Anvendelse paa Steenkuls- og Saltladninger, som angives til Fortoldning.

Det var opstaaet Spørgsmaal, om Tillægget til den 151de §. i Placaten af 28 Febr. f. A. havde ophaabt den Klarererne ved Toldforordningens 266de §. givne Tilladelse, at angive "ongefærligen." Noget Indskrænkning i denne §. maatte vel anses fornøden, da ellers enhver Skipper, som tilsigtede Svig, kunde under Paaskud af at være i Ubished om sin Ladnings nøjagtige Størrelse, angive den omtrentligen, efter hvilken Angivelse han ikke var udsat for Straf, for det Overmaal, der maatte findes, naar det ikke lykkedes ham, uden Opdagelse af Told-Væsenet, at

indsnige en Deel af Ladningen. Derimod kan der gives enkelte Tilfælde, hvor Skipperne ere ude af Stand til nøje at opgive deres Ladningers Indhold. Man troede derfor, at Toldforordningens 166 §. kunde gives den Indskrænkning, at omtrentlig Angivelse kun for Fremtiden blev tilladt i de Tilfælde, hvor Toldopsynet af de medhavende Documenter eller andre Omstændigheder skjønnes, at Skipperen ikke er istand til med Visshed at angive sin Ladning i saadan en Størrelse, der med nogen Bestemthed laader sig overføre til dansk Maal eller Vægt.

I den 209 §., hvor der handles om Varer, der uaabne indgaae til det første Toldsted, de berøre, og derfra under Toldforsegling sendes videre for at fortoldes paa Bestemmelsesstedet, hedder det, at Varerne her skulle henføres til Told eller Consumtions-Hovedcontoiret, for at de der kunne eftersees og Afgivterne erlægges. Paa Grund af det disjunctive Udtryk, eller, derher kan synes at tillægge det blotte Consumtions-Contoire samme Rettighed til at opbevare de omhandlede Toldafgifter, som et Toldcontoir, var det under Krigen kommet i Brug, at Varer fortoldedes paa Consumtionssteder, naar de paa vedkommende Toldsteder forlangtes under Plombe bidhen fersendte. Imidlertid tale saavel flere Udtryk i Toldforordningen, især den 203de §., som ogsaa Sagens Natur imod saadan Rettighed for de blotte Consumtionssteder. Forskjellen imellem et Told- og Consumtionssted og et blot Consumtionssted, hvilken er hjem-

let i hele Anordningen, vilde deres bortfalde. Consumtionsstedernes Opsyn, men især deres Regnskabsvæsen, er ikke indrettet efter Toldoppebørseler, hvorfor Veien for Toldsvig lettes, naar Varer kunde fordres forsendte til disse Steder uden Estersyn paa Toldstederne. Den Uleilighed for Consumtionsstederne, at de ingen Fortoldningsret havde, er neppe af Betydning; thi det er i Reglen, at Handlende i Søestederne, hvilke alle have Fortoldnings-Ret, bestille Varer fra Udlandet, og videre forsyne det Indre af Landet med toldbare Varer. Men forsyne Consumtionsstedernes Handlende sig med deres toldpligtige Varer fra Toldstedernes Handlende, da kunne de ligesaavel af disse tilforhandle sig dem fortolbede, som ufortolbede. Man androg derfor paa, at det udtrykkelige maatte tilkiendegives, at paa de blotte Consumtionssteder for Fremtiden ingen Fortoldning af Varer kunde tilstedes.

Herværende Lysstøbere tilhandle sig ofte fra de Handlende fremmed Talg, til deres Næringsdrift. Talgene betragtedes hidtil, som udgaaet fra Credits Oplagene til Forbrug her i Landet, og maatte forsolde, uden Hensyn til, om de deraf støbte Lys siden udførtes. Desuden svaredes Udførselstold af disse, imod at for dem godtgjordes den anordnede Consumption. Indførselstold erlægges imidlertid ene af Varer, forsaavidt de indgaae til Forbrug i Landet, ligesom Udførselstold ikke erlægges af de af Landets Producenter, der have erholdt den høieste Forordning. Denne

sidste Afgift burde altsaa bortfalde for Lyb; og for at sætte Lyb-støberne istand til her i Landet afgives, frit at overlade fremmed Talg til Gjenudførel i Lyb, for Nøg Collegiet, at de Handlende maatte nyde Afskrivning, som for Udførsel til fremmed Sted i deres Credit-Drag for den Talg, som de fra deres Ddrag beviistligen havde afhændet til saadanne Personer, der til fremmede Steder udføre en lige Vægt i Lyb. Da imidlertid af saadan Talg fra Credits-Dragene ingen Consumtion erlægges, blev det en Selvfølge, at Consumtions Godtgjørelsen maatte bortfalde tilligemed Udførselstolden.

Ved den 301 §. er det tilstaaet de Handlende, der angive at forsende Varer til indenlandfke Steder, en Tid af 6 Maaneder for at tilveiebringe Ruck-attester for, at Varerne virkelig ere ankomne til de opgivne Steder. Denne lange Tidbestemmelse fremkaldtes ved de nordensjeldske Havnens lange Afstand. Men Aarsagen bortfalder nu, undtagen for de Varer, der forsendes til Island, Færøerne og Grønland, for hvilke endog hlin Tid dog ofte ikke var tilstrækkelig. For alle andre Stedet kan den billigen forlortes, og Collegiet troede, at det burde andrage derpaa, da Varers urigtige Angivelse til indenlandfke Steder, ffjøndt de ere bestemte til fremmede, foranlediger ufornøden Credit paa Toldafgifterne ved Udgaaende i den Tid, der er tilstaaet Ruckattesternes Tilveiebringelse. Man troede saaledes, at Uflaaderne burde opfordres til at tilveiebringe Ruckattesten,

Indførsels-Tolden af kunstige Blomster beregnes hidtil som af ubenævnte Varer med 8 Prc. Da imidlertid denne Vare nu her forarbejdes, syntes Tolden, til Opmuntring derfor, billigere at kunne fastsættes til 12 Prc., der er lige med den, der er bestemt for flere andre Varer, som forarbejdes her i Landet.

Ballast-Jern var hidtil ikke særskilt anført i Toldtariffen, hvorfor det ved Fortoldinger henførtes til den Sort Jern, som det kommer nærmest, nemlig støbte Jernplader, hvis Told pr. Skpd. er 2 Rbdlr. 38 $\frac{1}{2}$ Sølv, og som for Ballastjern udgjør mellem 20 og 24 Prc. Saa høi Afgift, paa en for Skibsfarten nødvendig Varesort, der kan anses som simpelt Materiale, maatte nedsættes, og man foreslog en Afgift af 84 $\frac{1}{2}$ pr. Skpd. der omtrent udgjør 8 Prc.

Ved en allerhøieste Reso' -ion af 24de Decbr. 1804 var Tolden af Kalk, der indførtes til Sjælland, til Opmuntring for de sjællandske Kalkbrænderier, ansat til circa 11 Prc., medens den i det øvrige Danmark kun udgjorde circa 7 Prc. Da nu, især under Kriegen, flere Kalkbrænderier i de andre danske Provindser heldigen havde udvidet deres Virksomhed, syntes Tolden billigere at burde ansættes lige for hele Danmark, nemlig til 3 Rbdlr. 19 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ S. pr. 12 Tdr.

§. 361. Naar Trælast indkommer i hele Landet, kan den, i Overensstemmelse med Told-Forsordningen, fortoldes efter Skibets Læstedrægtighed, og svare da 4 Rbdlr. Sølv for hver Commercialæst.

I saadanne Tilfælde findes ofte en ikke ubetydelig Deel af Ladningen paa Dækket af Skibe, eller over Rølingen i aabne Baade. Da der ikke ved at bestemme Toldens Størrelse pr. Commercelæst, er taget Hensyn til et større Quantum, end det der kan stues under Dækket, eller indtil Rølingen, saa vilde det, der findes ovenfor samme, indgaae uden Told, naar der ikke erlagdes videre end bemeldte 4 Rbdlr. pr. Commercelæst. I saadanne Tilfælde troede derfor Collegiet Dækstøsten burde opmaales, ligesom hvad der findes over Rølingen, og derpaa anslaaes til Læstedrægtighed, samt herefter ansættes til Toldafgiwt i Doreensstemmelse med Afgiften af den øvrige Ladning.

§. 361. Zink i forarbejdet Tilstand, som Plasber, Bolte, Spiger og Søm, til Forhudning af Skibe; begynder at forekomme i Handelen. Zink findes i Toldtariffen kun ansat til Afgift som raat Metal, altsaa særdeles lavt. Paa det forarbejdede Metal bør hvile en høiere Told; men da dets Anvendelse til det anførte Diemed er her i Landet i sin første Opkomst, medens den videre Udbredelse mueligen kan blive af Bigtighed for Søefarten, for hvilken det ogsaa kan ansees som et simpelt Redskab, saa har man troet ikke at burde foreslaae Afgiften høiere end til 6 Proc. hvorefter den udregnedes.

§. 363. I Placaten af 22de Decbr. 1803 er der fastsat en Zhara af 32 Proc. for Glasvarer, ind-

pakkede i Kasser. Over denne Thara, som for lav, er i nogle Tilfælde Klaget, og Klagen er befunden at have Grund, naar Kasserne ere af meget svært eller tykt Træ. Da det imidlertid er vanskeligt med nogenlunde Nøiagtighed at fastsætte en bestemt Thara, i troede man, at den billigste Fremgangsmaade var, at tilstaae Udpakning, hvor de Handlende ikke fandt sig tilfreds med den lovbestemte Thara.

Ligeledes var der til Collegiet indkommen Besværing over, at den i Placaten af 30te Decbr. 1797 bestemte Thara for Indigo, 20 Pcc., i flere Tilfælde befandtes utilstrækkelig. Dgsaa ved denne Vare, hvis Indpakning er saare forskjellig, ansaae man det for hensigtsmæssigt, at tilstaae Fortoldning efter befunden Netto Vægt.

§. 366. Saavel i Consumtions-tariffen for Kjøbenhavn, som for de andre Kjøbsteder, findes Vark anført efter Maal, medens den i Toldtariffen er anført efter Vægt. Ved Beregninger af Consumtions-golgtjættelse, naar Vark udføres til fremmede Steder, foranledigede dette Uoverensstemmelse, som vilde, have, naar Vark i Consumtionstarifferne ansættes til Afgift pr. 100 Pbd. med den nu for 1 Ld. bestemte Afgift.

Fra ældre Tider er ved den landværts Indførsel af Brænde og Tørn til Kjøbenhavn foruden den anordnede Consumtions Afgift, afgiven ved Ravelins Bagterne til Fæstningens Brug 1 Sk. Brænde af

hvert Læs Brænde, og 6 Stk. Tørv af hvert Læs Tørv. Denne Afgift var, som en natural Ydelse, forbunden med Bilskaarlighed, og foranledigede Tvist mellem Yderne og det til Dybeboerselen ansatte Personale. Collegiet kom beskaarsag med General-Commissariats-Collegiet overeens om at forvandle denne Ydelse til Penge, og at forene den med den anordnede Consumtion, imed at Fæstningen holdes af Finantserne Raades Løs for Tabet ved at undvære Ydelsen in natura. Normen for natural Ydelsens Dvergang til Penges afgift udsandtes ved at sammenholde det Quantum Brændsel, som ved hiin skulde tilveiebringes, med det Antal af Læs Brænde eller Tørv, som efter Middeltal indkommer her til Staden, samt ved at ansætte Brændselet efter Middelpriiser til Penge. Herestet udkom, at Ydelsen in natura kunde bortfalde, naar Consumtionen af et Læs Brænde forhøiedes med 3 Rdsj. S. B. og af et Læs Tørv med 2 Rdsj. S. B.

§. 368. Potasse staaer endnu i Toldtariffen ansat til Udførselstold. Da denne Artikel siden Rosses Udskikkelse, ikke længere er noget indenlandsk Product, men kun kan udføres, for saavidt den er indført fra fremmede Steder, altsaa fortoldet, burde den ophøre at svare Udførselstold.

§. 368. Haar af Nvæg er nu, saavel i Indførsels- og Transit-Toldtariffen, som i Consumtions-Tarifferne ansat efter Vægt, men da den i Udførsels-

Toldtariffen er anført efter Maal, burde denne Uoversæensstemmelse rettes ved at anføre 100 Pd. med den nu for 1 Ld. ansatte Afgift, $4\frac{2}{3}$ Rthl. rede Sølv.

Efterat disse Forandringer og nærmere Bestemmelser ved Told- og Consumtions Lovgivningen havde vundet Hs. Majestæts Bifald, bleve de, ved Placat af 25de Jun. 1818 bragte til offentlig Kundskab.

Under 22de f. M. er fra Cancelliet udgaat følgende Placat: Hs. Majestæt Kongen har under 1ste d. M. allernaadigst bifaldet: "At Stykkudfste Udskrivningen herefter, saalænge Freden varer, maae begynde med 24 Aars Alder, istedetfor som hidtil med 26 Aars Alder." Hvilken allerhøieste Resolution, herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerundverdånigste Efterlevelse.

Blandede Efterretninger.

Under 26de August d. A. har Hs. Majestæt Kongen, paa Forestilling fra de Deputerede for Finanserne, allernaadigst resolvyeret, at alle collegiale Gebyrer, der hidtil vare bestemte i Rigsbankpenge Solværdie, og betalted efter Bank-Cours mod Besøbet i Sedler, skulle, naar de herefter erlægges, hvad enten de hidrøre fra forhen udfærdigede, men endnu uindløste, Expeditioner, eller fra saadanne, som i Fremtiden udfærdiges, betales i rede Sølv.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigst Priiløseglum.

No. 50. Den 12te Septbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Høi- og Bogtrykkerie af E. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Commandeurcapitain og Ridder M. Wille, constitueret Færgelaugs-Inspecteur i Helsingør, havde til General-Postdirectionen indberettet adskillige skjæffe og roesværdige Handlinger af Færgemand Poul Pedersen Gurre, hvilken Indberetning af Directionen tilskilledes de Deputerede for Finantserne, for at en af de for slige Handlinger bestemte Hæders Medailler kunde udvirkes bemeldte Færgemand.

Han har fra Tid til anden med Anstrængelse og egen Livs Fare reddet adskillige Mennesker fra at drukne. I Aaret 1808 frelste han, i Forening med Færgesolkene Jens Krabe og Svend Stadig, først Mandskabet og nogle Fruentimmer fra en strandet Sagt og siden, i Selskab med Færgemand Jørgen Larsen og Lodserne Lars Nielsen og Christian Hansen,

ligeledes Mandflabet og et Fruentimmer fra en anden Sagt, der ogsaa var forliit. Næste Dag vovede han sig med Fare ud for at redde Mandflabet paa en dansk Brig, hvilket lykkedes.

I 1816, da en Galease strandede, var Poul Petersen Gurre med Færgekartlene Lars Hansen og Johannes Gottliebsen først ved Borden for at hjælpe.

I Aaret 1817, den 7de Mai, sank i haardt Veir, en hollandsk Kuf paa Helsingørs Rehd. Skipperen havde reddet sig op i Toppen af den ene Mast, hvilken ragede frem over Vandet, og han hjæpedes ved Gurre's Mod og Sømands Duellighed, skjøndt det, formedelst Svær Søegang, var meget vanskeligt og farligt at nærme sig V. agets Master. I Baaden med Gurre vare dengang Færgekartlene Johannes Gottliebsen, Svend Bibo, Peder Nicolaisen og Magnus Stadig.

Endvidere har han i indværende Aars Mai: Maaned to Gange reddet Menneskers Liv: den 5te Mai ved, tilligemed Færgekartlene Lars Hansen, Niels Hansen, Frederik Madsen og Espen Haagen: sen, at arbejde sig gjennem stærk Brænding ud til en strandet svensk Nordbaad, og bjerg dens Mandflab: den 16de Mai ved at redde to Mænd, der vare kantroede med en Baad paa Helsingørs Rehd. De nærmere Omstændigheder herved, hvilke ere oplyste ved et ved Helsingørs Politie Ret afholdt Forhør, ere følgende. Da Færgemand Gurre den nævnte Dag besøgte sig ombord paa et Skib paa

Helsingørs Rehd, hvorhen han havde hjulpet en Deel af Mandflabet, der i det stormende Veir ei selv kunde roe ud, underrettede hans Folk ham om, at Baaden fra en paa bemeldte Rehd liggende Brig i samme Dieblig var kantroet. Han skyndte sig da i sin Baad tilligemed sine Folk, Færgekariene Lars Sørensen og Anders Bentsen, og seilede til Stedet, hvor den kantroede Baad saaes. Her reddede de ved fælleds Anstrængelse to Mænd, af hvilke den ene allerede havde tabt Bevidstheden. Gurre sad, saalænge de havde Seil til, selv ved Røret. De Biergebe bragdes ombord paa Briggen, hvortil de hørte, efterat man, ved at holde sig endnu en Tid under Seil i Nægheden af den kantroede Baad, havde overbeviist sig om, at de tre andre, der efter den ene Reddeses Forklaring havde været med, og blandt hvilke Briggens Capitain selv befandt sig, ei kunde opdages eller frelles. Dysaa Baaden forsøgte Færgemand Gurre siden at bierge; men dette lykkedes ei, da Slæbetouget sprang og Stormen tiltog saaledes, at han ved at slæbe den bierge Baad efter sig, kunde tilføie sit eget Fartoi Slæde. Skibet, hvis Capitain druknede, var Briggen Susanna fra London, bestemt til Memel, Capitainens Navn var Nelson. Baaden, som kantroede, var i Udseiling.

Commandeurcapitain Wille har tilføiet sin Indberetning, at ligesom Helsingørs Færgefolk i Almindelighed ere bekjendt for Dærvhed og Uforsagthed, saaledes blive disse Egenheder hos Færgemand Gurre

endnu agtværdigere derved, at han med Mod og Raffhed foreener Besejdenhed, Uegennyttighed og Godmodighed.

Efterat ovennævnte Omstændigheder ere blevne Hs. Majestæt Kongen allerunderdanigst foredragne af de Deputerede for Finantserne, har Hs. Majestæt allernaadigst befalet, at til Færgemand Poul Pedersen Gurre skal overleveres Hædersmedaillen for druknedes Redning i Sølv, og at den af ham skal bæres paa Brystet i et Bånd liigt det, som bruges til Belønnings-Medaillen i Anledning af Slaget den 2den April 1801.

Den nævnte Medaille for Druknedes Redning, hvilken er approberet ved allernaadigst Resolution af 19de August 1812, har, ligesom Medaillen med Indskrift. "For ædel Daad," paa Aversen Hs. Majestæts Brystbillede og Omskriften: Frederik den Sjette, Danmarks Konge; paa Reversen derimod har den en Krands af Socplanter, hvilken omgiver Inscriptionen: af Sarens Svælg fremblomstrer Priis og Løn. Denne Medailles Størrelse og Bærdie er i øvrigt aldeles den samme, som den andens med Indskrift "For ædel Daad."

Med Commissorium af 13de Decbr. 1815 *) bleve Biskop, Doctor Theologiæ Frederik Mønter,

*) See Coll. Tid. for 1816 S. 310.

Professor, Doctor Theologiæ Peter Erasmus Müller.
 Professor, Doctor Theologiæ Jens Møller, Profes-
 sor (nu og Statsraad) Doctor Theologiæ Børge Thor-
 laciuss, Professor Peter Ole Brøndsted, og residorende
 Capellan ved Frue Menighed i Kjøbenhavn (nu til-
 lige Medlem af Directionen for Universitetet og be-
 lærde Skoler), Doctor Theologiæ Jakob Peter Myn-
 ster allernaadigst befalede at sammentræde i en Com-
 mission for at udarbejde en nye dansk Oversættelse
 af det Nye Testamente.

Den saaledes allernaadigst anordnede Commis-
 sion, har i Juli Maaned 1818 indberettet til Cans-
 celliet, at den, efterat den havde modtaget allerhøi-
 stemeldte Commissorium, uden Afbrydelse havde fort-
 sat det den derved paalagte Arbeide. Den gjorde
 Begyndelsen med Brevene, som den vanskeligste Del,
 og fulbendte samtlige Pauli Breve tilligemed Jakobs
 Brev. *) Men da det ved Bibelselskabernes Virk-
 somhed blev nødvendigt, snarere, end det forud kunde
 formodes, at foranstalte et nyt Dplag af den danske
 Bibel, foranlebigede dette Commissionen til, førend
 den gennemgik de øvrige mindre Breve, at foretage
 Revisionen af Evangeliernes Oversættelse, paa det
 Trykningen af det Nye Testamente ikke skulde forsin-

*) Den af Commissionen udarbejdede Oversættelse af Pauli
 Brev til de Hebræer er allerede, som en Prøve af
 Arbeidet, ved Trykken forelagt til Sagkyndiges Dom,
 og, til den Ende, den ældre Oversættelse trykt ved
 Siden.

tes. Den havde nu fuldenbt samtlige fire Evangelier, og den indsendte en Afskrift af sin Oversættelse med Anmodning, at samme maatte vorde Hs Majestæt Kongen forelagt, og anbefalet til at erholde allernaadigst Autorisation, saa at den kunde optages i den Udgave af Bibelen, som nu besørGES fra Waisenshusets Bogtrykkerie.

Denne Sag er derpaa allerunderdanigst-breven Hs. Majestæt forebragen, og Allerhøiøstamme har under 19de August 1818 allernaadigst resolveret faalødes:

”Vi tillade allernaadigst, at den Os allerunderdanigst forelagte Oversættelse af de fire Evangelier, maa afbenyttes ved Udgaven af Bibelen, som nu besørGES fra Waisenshusets Bogtrykkerie.”

Hvilken allerhøieste Resolution Cancelliet derefter har tilmeldt saavel Commissionen, som den kongelige Direction for Waisenshuset.

Den 26de f. M. er der forundt Enken Ane Marie Rostock Bevilling til at udgive det af hendes afgangne Datter Birgithe Rostock hidtil udgivne politiske Blad „Dagen”, under Redaction, forsa hidtil, af Justitsraad Didrichsen.

Under 2den d. M. er der tillagt Kammerherre og Deputeret i det kongelige General-Commissariats

Collegium K. S. Harthausen, Ridder af Dannebroggen allerhøieste Befaling at indtræde som Medlem i Directionen for Stutterivæsenet og Veterinærskolen.

Lovgivning.

Under 29de August er fra det kongelige Rentekammer udgaaet følgende Placat: Hs. Kongelige Majestæt har under 26de d. M. allernaadigst resolveret saaledes:

”Den Straf, som efter Forordningerne af 10de Novbr. 1756, §. 4, og 4de Jan. 1757, §. 4, sammenholdne med Placaten af 31te Octbr. 1757, samt efter Forordningen af 18de Mai 1759, §. 2, og Placaten af 14de Novbr. 1763, finder Sted for Handel med eller Brug af Spillekort, der ikke med behørigt gjeldende Stempel ere forsynede, ville Vi herved have forandret og nærmere bestemt derhen, at, naar nogen herefter befindes enten i Vor kongelige Residentsstad Kjøbenhavn eller paa nogetsomhelst andet Sted i Vort Rige Danmark at have handlet eller spillet med saadanne Spillekort, der ikke paa anordnet Maade ere stemplede, skal han for hvert Spil Kort, hvormed han saaledes har forseet sig, bøde 10 Rbbl. Sølv, hvoraf Halvdelen tilfalder Angiveren, og den anden halve Deel det Steds Fattigvæsen, hvor Forseelsen er begaaet, og Kortene desuden være forbrudte og indsendes til Vort Rentekammer til videre Foranstaltning.”

Hvilken allerhøieste Resolution herved til alle Vedkommendes allerunderdanigste Efterretning bekendtgjøres.

Under s. D. er igjennem det kongelige Renteskammer emaneret en Placat af følgende Indhold:

Hs. Kongelige Majestæt har, ved Resolution af 26de i d. M., allernaadigst approberet den af Renteskammeret, i Følge Forordningen af 28de Julii 1784, foretagne Foranstaltning, hvorefter den for de i Kongeriget Danmark indquarterede Cavallerie- og andre Regimenter og Corps'er, for det Aar fra 26de Octbr. 1817 til 26de Octbr. 1818, fornødne Fourage af Havre, Høe og Halm er anskaffet. Den til denne Fourages Anskaffelse medgaaende Bekostnings-Sum, efter Afdrag af hvad for Fouragen, i Overensstemmelse med fornævnte Forordnings 3die Artikel, godtgjøres af den kongelige Kasse, bliver, efter samme Artikel og i Følge allerhøistbemeldte Resolution af 26de i d. M., at udrede af det samtlige contribuable Ager og Engs Hartkorn i Kongeriget Danmark med 81 Rigsbankskilling Tegn pr. Tonde, som erlægges med indeværende Aars October- og næstkommende Aars Januarii Kvartals Skatter, hver Gang med det Halve.

Dette bliver herved til alle Vedkommendes Efterretning bekendtgjort.

Under 8de d. M. er samtlige Amtmænd fra Cancelliet tilfrevne, som følger:

I Følge den 4de §. i Placaten af 15de Junii 1813 skal det, som til Brandskader og Udgivter under den almindelige Brandforsikkring for Landbygningerne i Danmark fra 1ste Februarii til 31te Juli d. A. maatte udfærdies mere, end de dertil efter bemeldte §. forud erlagte 5 Rbf. S. B. af hvert ved Januarii Maanedes Udgang forsikkret 100 Rbd., udredes efter Repartition paa samme Maade som forhen.

Da nu de indtrufne Brandskader og Udgivter i ovennævnte Halvaar langt overstige bemeldte dertil beregnede 5 Rbf. S. B. af hvert 100 Rbd., og Overskuddet saavel fra sidste Efterstueb til Brandskader og Udgivter fra 1ste August 1814 til 31te Januarii 1815 ifølge daværende General- Land- Deconomie. og Commerce-Collegie Skrivelse til samtlige Amtmænd af 13de Mai næstefter, som fra de fra 1ste Febr. 1815 indtil 31te August d. A. forløbne Halvaars ordinaire Brandcontingenter; saa kan med Visshed forudsees, at der til disse Brandskaders Bestridelse endnu vil udfærdies i det mindste 15 Rbf. af hvert 100 Rbd.

Men da den generale Repartition derafter ikke herfra kan udfærdiges, sørend de endnu manglende Regnskaber og andre fornødne Efterretninger og Oplysninger fra Vedkommende hertil ere indsendte og undersøgte, og de Skadelidte ikke derefter kunne opholdes med Udbetalingen af den dem tilkommende Erstatning: Saa maae vi, ligesom forhen i lignende

2) at Elbermændene ved de Lauge, hvor Tegning skal forfærdiges til Svendestykket, maae til Erstatning for den Tids Spilde og de Udgifter, som derved forpoldes dem lade sig betale af hver Lærling, som gjør en saadan Tegning, 4 Rbdm. Sølvs om Sommeren, regnet fra 1ste April inclusive til 1ste Decbr. exclusive, og 1 Rbdlr. Sølvs om Vinteren, regnet fra 1ste Decbr. til ultimo Marts inclusive.

Herom afgif under 2den Septbr. Rescript til Kjøbenhavns Magistrat.

Paa Cancelliets allerunderdanigste Forestilling er det ved allerhøieste Resolution befalet, at der herefter skal sættes Tært paa Brød af sigtet Hvedemeel og af sigtet Rugmeel tillige med den Tært, som maae nedligen sættes paa grovt Rugbrød, hvorom Kjøbenhavns Magistrat under 3die d. M. er bleven underrettet. *)

Paa Cancelliets allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hs. Majestæt ved Resolution af 14de f. M. der er, Kjøbenhavns Magistrat communiceret, allernaadigst at fastsætte:

*) Da siint Brød for Mange, der ingenlunde kunde henregnes til de formuende Klasser, er en Nødvendighedsartikel, med Hensyn til hvilken Bagerne have udelukkende Rettigheder, maatte Tært herpaa ansees tilraadelig, naar ikke billige Priser, ved frie Concurrance mellem de flere Bagere, kunde tilveiebringes; og dette kunde, efter de senere Tidens Erfaringer, ikke antages at være Tilfældet.

-) at ingen i Kjøbenhavn herefter maa frembyde sig som Saugstjærer, til at sauge og hugge Brænde, uden de, som hos Magistraten have ladet sig dertil tegne og derpaa faaet Bevilling, som dem gratis skal meddeles;
-) at Magistraten herefter kvartaliter skal ved Tært bestemme den Betaling, som maa tages for at sauge og hugge Tærnen af Brænde;
-) at den, som overtræder saadan Tært, skal anses første Gang med Mulet fra 2 til 10 Rbdlr. Sølv, anden Gang med Mulet fra 5 til 20 Rbdlr. S., alt efter Forseelsens Beskaffenhed, og 3die Gang have sin Bevilling forbrudt.

Hs. Majestæt har derhos allernaadigst befalet Cancelliet, om 3 Maanedes fra ovennævnte allerhøieste Resolutions Dato, at gjøre allerunderdanigst Indberetning om, hvorvidt de deri foreskrevne Bud maatte virke mere billige og stadigere Priser, end den Frihed, som ved Placat af 29de Novbr. 1809 var tilslaaet Enhver at sauge og hugge Brænde og derfor skulde sig betale efter Overenskomst.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Herredsriverembedet i Ulfborg Hind Herreder under Ringkjøbing Amt.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 2den Septbr. er Professor ordinarius ved Kjøbenhavns Universitet; Dr. theologicæ B. Thorslacius, Ridder

af Dannebrog, udnævnt til virkelig Statsraad; Professor extraordinarius ved Kjøbenhavns Universitet og Secretair ved det kongelige Bibliothek C. E. Werlauff til virkelig Justitsraad; Secretair P. C. Hjarup til Agent. Den 4de, Legationsraad og Generalconsul ved Hansestæberne G. W. Bokelmann, Ridder af Dannebrog, til Geheime-Legationsraad; Kammerjunker og Legationssecretair ved det keiserlige østerrigske Hof J. A. F. C. v. Ross, Ridder af Dannebrog, til Legationsraad; Legationssecretair og Charge d'affaires ved det sachsiske Hof M. F. J. Bergh, Ridder af Dannebrog, til Legationsraad; Secretair i det kongelige Departement for de udenlandske Sager J. Strike til Legationsraad; Archivarius ved det kongelige Departement for de udenlandske Sager G. G. U. Wonsaing til Legationssecretair; første Cancellist i bemeldte Departement A. E. Clauswig til Legationssecretair.

Avancement, Forflyttelse og Afgang ved Landmilitair-Etaten: Den 4de August er Secondlieutenanterne C. W. v. Johnson og D. N. v. Olsen af Artilleriecorpset, samt D. W. v. Bahnsen og P. C. Wiegand af det flædvigste Jægercorps, meddeelt Premierlieutenants Character; Premierlieutenant af det hollænske Landseneer-Regiment, S. v. Simesen, forbeholdt Ritmesters Anciennitet fra Resolutionens Datum, Ritmester a la suite i Armeen uden Anciennitet H. J. P. v. Schouw tillagt Ritmesters Anciennitet fra Resolutionens Datum; Dødsbrøndmester ved Kjøbenhavns Brandcorps J. G.

Fischer udnævnt til Secondlieutenant i Corpsset; Esquadronschirurg ved Husarregimentet C. F. Richausen meddeelt Bataillonschirurgs Character og Tilladelse at bære den for Bataillonschirurger reglementerede Uniform. Den 5te Premierlieutenant a la suite ved Hs. Majestæt Kongens Regiment N. J. v. Steenballe indtraadt i virkeligt Nummer, hvorved hans nuhavende Extragage ophører. Den 6te, Secondlieutenant ved det 2det jydsk Infanterieregiment G. F. v. Mecklenburg forsat i lige Egenkab til det spanske Infanterieregiment; ved Bornholms Milice, Sergeant J. M. Mossin udnævnt til virkelig Lieutenant og Sergeant M. Kjeller til Lieutenant a la suite, begge ved Svannike Borgercompagnie, og ved Osterheereds Compagnie Vicecorporal af 2det Infanterie Compagnie F. K. Jensen ansat til Lieutenant a la suite. Den 1ste, Agent C. D. Eckard, der var ansat som Colonialadjutant ved Commandantskabet paa St. Thomas, efter Ansøgning i Raade entlediget fra denne Post, og B. King i hans Sted ansat til Colonialadjutant ved bemeldte Commandantskab; Secondlieutenant ved de ostindiske Tropper J. E. v. Westermann efter Ansøgning i Raade afflediget af Krigstjenesten og hans hidtil havde Extragage indtrukken; Compagnischirurg ved norske Livregiment P. W. Sündenbergh meddeelt Bataillonschirurgs Character og Tilladelse at bære den for Bataillonschirurger reglementerede Uniform. Den 16de, forhenværende Adjutant ved Generalgouverneuren over de vestindiske Eilande, Planteur J. B. de Chabert meddeelt Majors Character med Til-

Iabelse at bære Armeens Uniform og Felttegn;
 Stabscapitain ved Hs. Majestæt Kongens Regiment.
 N. S. v. Heltberg, som er bleven ansat i Civil Eas-
 ten, meddeelt i Raads Affkeed af Krigstjenesten;
 affkediget Secondlieutenant N. C. Ulstrup udnævnt
 til virkelig Krigsaktesor. Den 19de, Ved Hs. Ma-
 jestæt Kongens Regiment er Premierlieutenant J. W.
 v. Wierde udnævnt til Stabscapitain; Secondlieute-
 nant H. J. v. Blom til Premierlieutenant; Second-
 lieutenant paa yngst Gage H. C. v. Nielsen oprykket
 i den høiere Gage, og Secondlieutenant a la suite
 J. M. v. Birkerod indtraadt i virkelig Nummer paa
 yngst Gage, hvorved hans Extragage ophører; Major
 H. v. Jørgensen af Kronens Regiment affkediget for-
 medelst Svagelighed, efter Ansøgning, i Raade af
 Krigstjenesten med Pension, og i Anledning heraf ere
 ved bemeldte Regiment udnævnte: Capitain D. S.
 v. Gedde til Major ved 2den Bataillon og Chef for
 2det Musqveteer-Compagnie; Statscapitain H. F. v.
 Kruse til Chef for Regimentets Grenadeer-Compagnie
 og Capitain a la suite C. L. v. Bülow indtraadt i
 Statscapitains Nummer, hvorved hans nuhavende
 Extragage ophører; Secondlieutenant ved de vestindiske
 Tropper C. A. de Chabert udtraadt efter Ansøgning
 af Nummer og sat a la suite ved bemeldte Tropper
 uden Gage paa 2 Aar, i hvilken Tid han er fritaget
 for Tjenesten og tilladt at reise; Lieutenant L. H.
 Sund af 2det Rønne Borgercompagnie paa Bornholm,
 entlediget efter Ansøgning i Raade fra denne Post.

(Fortsættelsen følger)

Collegial-Tidende.

Med kongelige allernaadigst. Privilægium.

No. 51 og 52. Den 19de Septbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Høi- og Lærebogtrykkerie af E. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Mønrød, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Lovgivning.

Med Forordningen af 22de Marts 1805 blev, i
Forbindelse med den ny Underviisnings-Plan for de
lærde Skoler, en ny Indretning af den første academi-
ske Examen, eller den saakaldte Examen artium,
allernaadigst befaleet. Siden blede, under 9de Decbr.
1812, nogle interimistiske Forandringer i den ved
denne Forordning foreskrevne Form af bemeldte Exa-
men allernaadigst approberede. Hensigtsmæssigheden
af disse Forandringer har Erfaringen i de siden for-
løbne Aar stadfæstet; men da flere saavel af Uni-
versitetets som af de lærde Skolers Lærere adskillige
Gange havde andraget, at nogle nærmere Bestemmel-
ser ved hiin Anordning endnu vare at ønske, indhen-
tede Directionen for Universitetet og de lærde Skoler
fuldstændige Betænkninger om denne Sag, og, efter

fager blev ved den nye Underviisnings-Plan Valget af Autores overladt til Lærerne, kun at de, forsaavidt de ere ansatte ved de offentlige Skoler, for hvert Skoleaars Begyndelse, skulle indberette til Directionen, hvilke Bøger de i det forestaende Aar agte at gennemgaae; og da det maatte ansees som tidsspildende for Disciplene, naar de, i det sidste Aar for Examen, skulde repetere alle de Skrifter, som de i deres første Skoleaar havde gennemgaaet, blev det i Forordningen angaaende Examen artium §. 17 befalet, at Examinandene kun skulde prøves i eet eller andet Sted af de latinske og græske Profasser eller Digtere, som de i de to sidste Forberedelses-Aar have læst.

Saa rigtige som de Motiver ere, der have fremkaldt denne Bestemmelse, og saa meget som de Fordele den tilbyder, maatte snarlig fremdeles bevarede, lad det sig dog ikke nægte, at da herved intet var fastsat i Henseende til Omfanget i Læsningen af de græske og latinske Forfattere i Forberedelses-Aarene, saa kunde det ske, at en Examinand angav saa Lidet, at han dermed ikke burde ansees som kvalificeret til at erholde akademisk Borger-Ret, og at Grundigheden i de af ham erhvervede Forkundskaber ikke deraf med Tilforlædelighed kunde bedømmes. Man bør paa Nærværende, at de fleste Rectorer ved de lærde Skoler den nægtet have vaaget over, at et tilstrækkeligt Pensum blev gennemgaaet med Disciplene, men da, især adskillige privat Dimitterede (hvoriblandt der ikke findes Saa, som just forlade Skolerne, fordi deres Fremgang

har været saa langsom, at de først seent kunne vente at blive dimitterede herfra) i de senere Aar have angivet meget Mindre, end man er berettiget til at fordræ: saa maatte Directionen ansee det for gavnligt, at der fastsættes visse Pensæ af de latinske og græske Forfattere, som Enhver, der vil underkaste sig Examen arcium, i det Mindste maatte have gennemgaaet og kunne gjøre Rede for. Ved Fastsættelsen af disse Pensæ formeente Directionen, at der i ethvert Sprog burde tages Hensyn til de forskjellige Skribentklasser, og af enhver af disse bestemmes et vist Omfang, dog saaledes, at Lærerne beholdt Frihed til i enhver Skribentklasse at vælge dette af de Auctores, han finder passende. Fremdeles burde, efter Directionens For-
 mening, ikke større Pensæ foreskrives, end at man med Billighed kunde fordræ, at de i Skolerne maatte være gennemgaaede med alle Disciple, uden at disse derfor behøvede at forsømme noget af de andre Kundskabs-
 Fag, der ere Gjenstande for Skole-Underviisningen; da det maatte forudsættes, at de opvaktere Disciple gaae videre, og da en alt for ubstrakt Forbring, som almindelig Regel, let kunde foranledige, at de gamle Forfattere mindre grundigen bleve behandlede i Skolerne. Ligeledes maatte Directionen af den ovenfor anførte Grund, nemlig at Disciplene ikke i det sidste Forberedelses-Aar ved for megen Repeteren skulde hindres i videre Fremgang, ansee det for gavnligt, at de, fornemmelig hvad det latinske Sprog angaaer, ved Universitetet ikke skulde examineres i de lettere

Autores, med hvilke Underviisningen i de lavere Klasser pleier at begynde.

Med Bestemmelserne angaaende det græske Sprog syntes der at burde tages Hensyn paa det nye Testament, hvis Læsning i den senere Tid næsten ganske har været tilfidesat i Skolerne, uagtet det dog for dem, der siden studere Theologie, vil være meget gavnligt, at de have gennemgaaet noget af det græske Testament, førend de begynde at freqventere de theologiske Forelæsninger, og uagtet det er at ønske, at ogsaa de øvrige Studerende ikke maae være ganske ubekjendte med det nye Testament i Grundsproget. Da der endelig i Henseende til det hebraiske Sprog ved Forordningen kun var foreskrevet, at Examinandernes Skulde underkaste sig en Prøve i dette Sprog, ved at oversætte et og andet af dem allerede læst bibelsk Sted, men ikke hvor stort et Pensum de Skulde have gennemgaaet, før de melde sig til Examen artium, ansaae Directionen det for nødvendigt, at ogsaa heri noget Bestemt blev paabudt.

Directionen indgav derfor allerunderdanigst Forslag om de Pensa i de gamle Sprog, som man, efter Dens Formening, naar Underviisningen i Skolerne i nogen Tid havde været indrettet derefter, med Billighed kunde fordrø, at maatte være noiagtigen gennemgaaede af Enhver, der melder sig til Examen artium,

Endnu ansaae Directionen tvende Bestemmelser meget fornødne for at fremme de gamle Sprogs Stud

dium. Ved Forordningen om Examen artium §. 3 e. blev besaet, at Kundskab i det græske Sprog skulde fordras af Alle uden Undtagelse, som dimitteres til Universitetet fra de offentlige Skoler og andre Instituter; fremdeles af alle dem, som have bestemt sig til det theologiske eller medicinske Studium; og endelig af Alle, som ønske at nyde academiske Beneficia. Heriblandt ere vel de, som agte ved Universitetet at danne sig til Lærer-Embedet ved de lærde Skoler, ikke udtrykkeligen nævnte, men det er en Selyfølge, at der af disse maa fordras Kundskab i det græske Sprog. De, som i Følge heraf kunde fritages fra Examen i det Græske, vare altsaa kun de, som havde bestemt sig til det juridiske Studium, og som tillige vare saa formuende, at de forud havde kunnet nyde privat Underviisning, og at de kunde opholde sig ved Universitetet uden at søge Understøttelse af de academiske Beneficia. Men, da det synes ubilligt, at gjøre Fordringen lettere for dem, der saaledes i langt blidere Stilling kunne opoffre sig til Videnskaberne, end for dem, der i trange Raar og uden at være istand til at skaffe sig anden Underviisning, end den, der er fælles for alle Disciple i Skolerne, maae forberede sig til deres tilkommende Bestemmelse; da det græske Sprogs Studium ikke er et mindre nyttigt Dannelsesmiddel for de Unge, end det latinske, og dets classiske Skrifter hverken i Indhold eller Stil ere mindre fortræffelige, da man, til Exempel, synes ligesaa berettiget til at

fordre, at den Studerende skal være bekendt med Homer, som med Horats og Virgil: saa troede Directionen ikke at burde tilbageholde det Puske, at Kundskab i det græske Sprog maatte fordras af Alle, som begjære at optages blandt de academiske Borgere. Professorerne i Philologien havde ogsaa gjentagne Gange andraget herom, og derhos anført, at Skjoldt der af dem, som saaledes hidtil havde været fritagne fra Examen i det Græske, havde været forlangt, at de ved den skriftlige Examen skulde besvare eet af de opgivne Spørgsmaal paa Tysk og et andet paa Fransk, saa havde dette dog kun havt liden eller ingen Virkning til at stærke Fliden, saa meget mindre, som der for disse Udarbejdelser ikke tildeeltz særskilte Charakterer med Hensyn paa Sproget. Ogsaa det juridiske Facultets Medlemmer havde erklæret, at de ikke kunde andet end ansee den Foranstaltning, at de Depositarii, som i Tiden agte ved Universitetet at lægge sig efter Lovkundighen, ligesaaavel som Universitetets andre unge Studerende, bør lære Græsk og in examine artium prøves i samme, for hoist vigtig til sand Videnskabeligheds Fremme. Dog krævede Bilsighed, at denne Foranstaltning ikke strax blev iværksat, efterdi der kunde gives adskillige unge Studerende, som vare nær ved at kunne dimitteres til Universitetet, men ikke havde indrettet deres Studier herefter, hvilke for længe vilde holdes tilbage, naar de først skulde lære det dem hidtil ubekjendte græske

Sprog. En Udsættelse af 2 Aar ansaaes i denne Henseende for tilstrækkelig.

Med det hebraiske Sprog forholder det sig anderledes, end med det græske, og dets Studium kan kun anses nødvendigt for dem, der siden ville dyrke de theologiske Videnskaber, eller bestemme sig for Skolesaget; af de øvrige Studerende har det derfor heller ikke været fordret. Men, da disse saaledes ved Examen vare fritagne for et heelt, temmelig vanskeligt, Kundskabs-Fag, og da intet Equivalent blev fordret af dem, havde dette den skadelige Folge, at Mange, selv af dem, der dog havde bestemt sig til Theologiens Studium, ved Examen artium ikke angav Hebraisk. Vel maas disse siden, før de kunde stædes til theologisk Embeds-Examen, underkaste sig en præliminair Prøve i det Hebraiske, men dette stæde for det Meste først kort før de havde tilendebragt deres academiske Cursus, og imidlertid havde flere af de theologiske Forelæsninger kun kunnet være dem til liden Nytte, da Universitets-Lærerne maas forudsætte elementair Kundskab i det Hebraiske. Denne Misbrug vilde paa sikreste Maade forhindres, naar det blev befalet, at der af dem, som ved Examen artium ikke angav Hebraisk, skulde fordres et Equivalent, som paa den ene Side maatte være af den Bestaffenhed, at Examinanderne ikke uden omhyggelig Forberedelse kunde underkaste sig Prøve deri, men paa den anden Side heller ikke saa vanskeligt, at det skulde berøve den øvrige Skole-Underviisning for me-

gen Tid. Denne Forbring var saa meget billigere, som de Disciple, der fritages for at lære det hebraiske Sprog, derved vinde en Tid, for hvis Anvendelse man er berettiget til at fordrø Regnskab. Ved Forordningen af 11te Mai 1775 var i dette Siemed bestemt, at disse Disciple, istedet for Hebraisk, skulde gennemgaae en Decas af Livius, men deels henholder denne Forfatter blandt dem, der almindeligst bør læses af alle Studerende uden Forskiel, deels ere ogsaa hans Skrifter lettere, end at man derved kunde forvisse sig om, at de Unge ikke af Efterslædenhed tilfidesætte det hebraiske Sprogs Studium. Directionen ansaae det derfor mere hensigtsmæssigt, at det her omhandlede Equivalent toges af Homer, hvilken Digters Læsning, for dem, der alle sde have gennemgaaet nogle af hans Sange, ikke er vanskeliggere, end at de, med nogen Veiledelse, kunne selv arbejde sig videre frem deri. Dog var det billigt, at heller ikke denne Forbring traakte i fuld Kraft for end Dimistenderne havde havt tilstrækkelig Tid til den nødvendige Forberedelse.

Herved havde Directionen endnu taget under Overveielse, om ikke en lignende Bestemmelse i Henseende til den anden akademiske Examen maatte anses gavnlige. Ved Universitetets Foundation af 7de Mai 1788, Cap. 3, §. 11. er det nemlig befalet, at alle de, som ville studere Theologie, skulle ved denne Examen ogsaa prøves i det Hebraiske, om de med Flid og Nytte have hørt et philologisk Collegium over

et eller andet Stykke af den hebraiske Bibel. Denne Anordnings fuldstændige Efterlevelse maa nødvendigens have en særdeles gavnlig Virkning til de Studerendes rette Forberedelse, inden de begynde at høre de theologiske Forelæsninger, og Anordningen maa anses desto hensigtsmæssigere, da de øvrige Underviisnings-Gjenstande ikke levne Tid til i Skolerne at give Underviisningen i det Hebraiske den Udstrækning, som ellers var at ønske. Men da de, som angive ikke at ville studere Theologie, vare befriede fra denne Prøve, og da der intet blev fordret af dem til Erklæring, havde dette den Følge, at ogsaa Mange af dem, der vilde applicere sig til Theologiens Studium, gjorde sig den anden Forberedelses-Examen lettere ved ikke at angive Hebraisk, og da siden, kort før de agtede at melde sig til theologisk Examen, under Foregivende, at de havde forandret deres Beslutning i Henseende til deres Embeds-Studium, ansøgte om Tilladelse til at undertaste sig særskilt philologisk Prøve i det Hebraiske. Denne Tilladelse kunde ikke vel nægtes, men paa denne Maade blev Anordningen eluderet. Da tillige de, der ikke behøve at angive Hebraisk ved Examen philologicum, i deres første academiske Aar vinde en Tid, som kunde anvendes til en eller anden nyttig Kundskabs Erhvervelse, holdt Directionen for, at det vilde være gavnligt, naar ogsaa ved den anden academiske Examen et Equivalent fastsattes, som skulde fordres af dem, der ikke undertaste sig Prøve i det Hebraiske. Iblandt

de adskillige Kunstskabs-Fag, som herved kunde komme i Betragtning, troede Directionen i Særdeleshed at burde sætte sin Opmærksomhed paa Naturhistorien, en Videnskab, der maa ansees som gavnlig for ethvert dannet Menneſke, og ofte bliver Embedsmanden særdeles vigtig. Vel meddeles i de fleste Skolers nederste Classer nogen elementair Underviisning i Naturhistorien, men denne tillader Underviisnings-Gjenstandenes Mængde ikke siden at fortsætte i Skolerne, ligesom det paa de fleste Steder ikke er mueligt at finde duelige Lærere i denne Videnskab. Ved Universitetet derimod ønskede Directionen særdeles, at Naturhistoriens Studium kunde fremmes, og dertil maatte det bidrage meget, naar den optoges blandt de Videnskaber, med hvilke de unge Studerende i det første academiske Aar skulle gjøre sig bekendte. Dog kunde her ikke tænkes paa denne vidtloftige Videnskab i dens Details, men kun paa en almindelig videnskabelig Udsigt over de tre saakaldte Natur-Riger. Men naar en saadan Udsigt blev foredraget af en af Professorerne i Naturhistorien, da vilde Universitetet derved vinde en meget gavnlig Forelæsning, som det vel var at ønske, at alle Studerende kunde høre; men da der ikke levnes dem alle Tid dertil i det første akademiske Aar, saa formeente Directionen, at dette alene kunde paalægges dem, som ikke behøve at høre Forelæsninger over det hebraiske Sprog. Dog kunde det ikke paatvivles, at ogsaa mange andre Studerende senere ville freque-

tere denne Forelæsning, som vil være en særdeles passende Indledning til et egentligt Studium af Naturhistoriens forskjellige Dele.

En anden Hovedgjenstand for Underviisningen i de lærde Skoler er Modersmaalet.

Det maa ansees, som af de særdeles gavnlige Følger af de senere Anordninger for Skoleræsenet, at dette nu læres omhyggeligere i Skolerne, og at de Unge vannes til med Klarhed og i en god dansk Stil, at kunne oprette en skriftlig Besvarelse af en Opgave. Hvad Directionen om denne Post havde allerunderdanigst at andrage, angik derfor allene den Maade, hvorpaa Dimittendens heri opnaaede Færdighed hidtil blev prøvet ved Examen artium. Ved Forordningen om denne Examen, §. 3 og 11, var det nemlig befaleet, at Dimittendens Færdighed i Modersmaalet skulde prøves ved en skriftlig Udarbejdelse, hvori han med Orden og Tydelighed skulde kunne udtrykke sine Ideer over en passende Opgave; og denne blev ikke taget af de Kundskabs-Fag, der tilforn vare gjenemgaaede med de Unge, men vilkaarligen valgt i det hele Omfang af Opgaver, der holdes for almeent interessante. Det bør Enhver, der dimitteres til Universitetet, kunne skrive sit Modersmaal grammatikalst rigtigt, og deri med Orden og Tydelighed kunne fremsætte hvad han har lært; men forskjelligt herfra er det, at udvikle sine egne Ideer over et opgivet, ham ofte fremmed Thema. Da imidlertid dette Sidste dog fordreder, og da den derfor tilvælte Charakter havde

en betydelig Indflydelse paa Hoved-Charakteren, maatte Lærerne i de sidste Aar anvende megen Tid og Umage paa at indprente Disciplene alleflags Ideer over forskjellige Gjenstande, som de ved Leilighed kunde anbringe. Herved kunde endog den dulligere Lærer, naar han skulde ove sine Disciple i det, der i sig selv er over de Flestes Evne, ikke ganske forebygge endnu andre skadelige Virkninger, end den, at Tiden spildtes, da nemlig de Unge herved vantes til Estetsnalken, og let til en Tilbøielighed til ordrig Fremførelse af trivielle Bemærkninger, som siden vanskelig aflægges, og hvorved sand Uddannelse meget mere hindres, end befædres. Lyst til at glimre forledte ogsaa let den Unge til en affecteret Sagen efter smukt klingende Phraser, eller og dette fornemmelig, hvis hans Antæg ere fortrinligere, til en vis Række i umodne Ytringer, som man paa ingen Maade bør nære. Da Directionen havde haft Leilighed til at see mange Beviser herpaa, og da den tillige tog i Betragtning, at endog ved Embeds-Examina, hvor dog en langt større Modenhed kan forudsættes, Opgaverne kun toges af de Discipliner, som ere gennemgaaede med de Studerende, saa kunde den ikke Andet ønske, at dette ogsaa maatte finde Sted ved Examen artium. Og efterdi desuden skriftlige Besvarelser paa Dansk af eet Spørgsmaal af den christelige Religionslære og af eet af den nyere Verdenshistorie ere befalede ved denne Examen, saa skjønnede Directionen ikke rettere, end at Fremgangen i dansk Grammatik

og Stil deraf tilstrækkeligen vilde kunne bedømmes, saar meget mere, da disse tvende Udarbeidelser ere af saa forskjelligt Slags, at Examinandens Færdighed i at udtrykke sig i Modetsmaalet deraf kan kjendes fra flere Sider. Men det var da nødvendigt, at disse Udarbeidelser, foruden den Censur, hvorved de bedømmes i Henseende til de derved udbiste videnskabelige Kundskaber, endnu maatte underkastes en Censur med Hensyn paa Sproget og Stilen, og dem herfor en egen Charakter tildeles. I denne Censur syntes det passende, at ogsaa Professorene i Æsthetiken maatte tage Deel.

Skjøndt de øvrige ved denne Examen befalede Privtlige Prøver ere temmelig mange, eftersom der i Alt fordrødes 11 skriftlige Udarbeidelser, vovede Dissectionen dog, da disse Prøver i een eller anden Henseende kunde ansees for nyttige, ikke at foreslaae nogen videre Indskrænkning deri; undtagen hvad angik den skriftlige Besvarelse af et Spørgsmaal af den Bibelske Historie, hvilken, da Examinanden desuden har een Religions-Opgave, og to historiske skriftlig at besvare, syntes overflødig, og den mundtlige Prøve i den bibelske Historie at kunne være tilstrækkelig. Besvarelsen af Spørgsmaalet af den gamle Historie havde hidtil skullet skrives paa Latin, men de Underviisningen i denne Videnskab i Skolerne gives paa Dansk, og da ved Bedømmelsen herover Sproget egentlig ikke skulde tages i Betragtning, ligesom Examinanden desuden maa foefatte en latin Skilprøve, hvorfor en egen Charakter tildeles ham, saa syntes

det hensigtsmæssigere at tillade, at denne Ubarbeidelse, ligesom den af den nyere Historie, maatte besvares i Modersmaalet, paa det Candidaten desto friere kunde fremsætte, hvad han veed om den ovgivne Genstand.

Endnu havde Directionen taget adskillige Puncter, betræffende de Charakterer, som hidtil brugtes ved Examen artium, og nogle derhen hørende Bestemmelser, under Dervedelse. Charaktererne vare nemlig følgende sex: Udmærket godt; meget godt; godt; temmelig godt; maadeligt; slet. Men disse Charakterers Mængde foranledigede en Ubestemthed i Meningen om deres Værdie, saa at det blev uvist, saavel for Examinatorerne som for Examinanderne, hvilken Kundskab Grad der betegnedes ved enhver Charakter. Dette var i Særdetleshed Tilfældet med de tvende Charakterer: Temmelig godt, og Maadeligt, hvilke begge tilkjendegive, at Candidaten ikke har vist ganske tilbørlig Fremgang, uden at dog nogen tydelig Forskjel kan gøres imellem begge, med mindre man ved Maadeligt vil betegne en saa ringe Grad af Kundskab, at Candidaten dermed egentlig ikke kunde antages. Ved de andre akademiske Examina bruges kun tre Charakterer, af hvilke den første tillægges dem, som have gjort værdig Fremgang, den anden dem, hvis Fremgang er befunden upaaagelig, og den tredje dem, der have vist saa megen Kundskab, at de ikke fortjene at afvises; og Directionen formeente, at ogsaa ved Examen artium vilde Charaktererne vinde større Bestemthed, naar de ligesledes her indførtes.

il tre; dog saaledes, at en særdeles fortrinlig Fremgang kunde betegnes ved et passende Tillæg til første Charakter. Den Charakter, som helst maatte ønskes skaffet, vilde da, efter Directionens Formening, blive Charakteren: Maadeligt; men da Charakteren temmelig godt saaledes vilde komme til at staae næstved Slet, da Charakteren Godt vilde synke en Grad dybere, og saaledes endnu mindre, end det allerede er Tilfældet, betegne en Fremgang, der egentlig fortjente at kaldes god, og da ved samtlige øvrige akademiske Examina Charaktererne *Laudabilis*, *Haud illaudabilis* og *Non contemnendus* bruges, hvilke ogsaa temmelig ræffende betegne det, de skulle, saa ansaae Directionen et for hensigtsmæssigt, at disse Charakterer atter udførtes ved *Examen artium*.

Ved Forordningen om denne Examen §. 20, er foreskrevet, at de, som ved den skriftlige Prøve, endog blot i en af de to Rubriker: dansk Stil og latin, tilkjendtes Charakteren Maadelig, eller i dens Rubrik: latinsk Stil, Charakteren Slet, ikke for det Sags maatte stedes til den mundtlige Examen. Directionen erkjendte aldeles, at de, der i eet af disse vigtige Stykker toge Uvidenhed, ikke bør anses som værdne til Universitetet, og den formeente, at foromnævnte Bestemmelse burde vedblive i Henseende til dem, der for nogen af disse tre Udarbejdelser ikke findes værdige til at erholde Charakter. Men naar Kandidaten for en Udarbejdelse har erhholdet ringeste

Charakteer, da vil det ved den mundtlige Examen bedre kunne skjønnes, om de Feil, formedelst hvilke ingen bedre Charakteer har kunnet tildeles ham, hidrøre fra Uagtsomhed eller virkelig Uvidenhed; og Directionen maatte desaarfsag ansee det for billigere, at det tillodes enhver Examinand, som har erhholdet Charakteer for de ommeldte Udarbeidelser, at fremstille sig ved den mundtlige Examen. Dette vilde aldeles ikke gjøre Examen lettere, da tvertimod under den hidtils værende Indretning, Frygt for at give blotte Uagtsomheds-Feil en allfor skadelig Følge for den Unge undertiden forarsagede, at Censorerne tilbealte en skriftlig Udarbeidelse en bedre Charakteer, end de havde villet, dersom Udelukkelse fra den mundtlige Examen ikke havde været forbunden med den ringere. Directionen bemærkede endnu, at Charakteren Maadelig betegne en ringere Kundskabs-Grad, end den nu foreslagne ringeste Charakteer Non contemnendus, hvis Betydning just er, at Candidaten ikke fortjener at afvises.

Ved samme §. af Forordningen var tillige befaleet, at de, som i en anden af de vigtigere Rubriker havde erhholdt Charakteren Maadelig eller Slet, senere skulde underkaste sig en overordentlig Prøve i disse Fag. Da denne Prøve var forbunden med adskillige Uleiligheder, og da de Studerende dog ved den anden Examen paa nye prøves næsten i alle de samme Fag, nemlig i Latin, Græsk, Hebraisk, Historie og Mathematik, saa maatte Directionen antage, at Examinato-

erne herved have tilstrækkelig Leilighed til at paasee et Fornødne, og at en anden Prøve var overflødig. Derimod burde de, som i det hele befandt sig umødne, eller ikke erholde akademisk Borger-Ret, førend de aa ny havde underkastet sig den hele Examen, og estaaet deri.

Endnu var der for Directionen ofte ført Besværing over, at de hidtil gjældende Regler, hvorefter en, fra ældre Tider af indførte, offentlige Besømmelse dem tilstaaet, som ved denne Examen havde udmærket sig, gjorde det allfor vanskelig for de Unge, at erholde Deel deri. Ved Forordningens §. 24 are vel tre Klasser antagne af Examinerede, som kunde erholde denne Udmærkelse, af hvilke endog de i nederste Klasse kunde i fem Rubriker have Charakteren Godt; men da det af Alle uden Undtagelse fordreides, at de i de tre første Rubriker, nemlig for dansk Stiil, latin og latinsk Stiil kunde have Udmærket godt, sa var det en Folge heraf, at en ubetydelig Uagtsomhed eller et mindre heldigt Valg af nogle Udtryk kunde stille en Candidat ved den Besømmelse, hvorpaa han, ved maaskee endog i samtlige øvrige 11 Rubriker at have Udmærket godt, syntes at have billig Fordring. Erfaringen havde ogsaa viist, at hiin Udmærkelse var aa vanskelig at vinde, at den undertiden i flere Aar ikke blev Nogen til Deel, men herved berøvedes de Unge en passende Opmuntring, og Lærerne den Løn, at see deres Disciples Fremgang bemærket. Vel endt Directionen ingen Grund til at andrage om

nogen Forandring i den Bestemmelse, hvorefter Universitetets Priismedaille i Sølv kun skal tildeles dem, der have Udmærkelse i alle Rubriker, derimod formeente den, at naar en Candidat i alle Rubriker havde erholdt bedste Charakter, saa at det kunde kjendes, at han intet Fag havde forsømt, og han tillige i de fleste Rubriker havde Udmærkelse, da ingen videre Indskrænkning burde hindre ham fra at nævnes med Bærrømmelse ved den befalede offentlige Proclamation.

Denne Proclamation skedte tilforn saaledes, at alle de, der ved en afholdt Examen artium vare fundne værdige til at optages blandt de akademiske Borgere, offentlig nævnedes af Decanus, tilligemed den Hovedcharakter, der var bleven dem tildeelt, og i den Orden, hvortil deres Special-Characterer berettigede dem, saaledes at de, der havde viist bedst Kundskab, nævnedes først. Ved den seneste Forordning om Examen artium blev det ikke befalede, at der skulde tildeles de Examinerede nogen Hovedcharakter, og da Specialcharacterernes Dplækning vilde have været for vidtløftig, bortfaldt Proclamationen, undtagen alene af dem, der havde gjort sig værdige til offentlig Bærrømmelse. Men da det havde behaget H. Majestæt, under 9de Octbr. 1812, af vigtige Grunde allernaadigst at befale, at der ved Examen artium skulde gives Hovedcharakterer, som skulde udtrages af de enhver Candidat tildeelte Special-Characterer, saa syntes ogsaa Proclamationen af samtlige Candidater attes at burde finde Sted paa den tilforn brugelige Maade,

hvoreb ogsaa den forskjellige Gradation mellem de Candidater, der have erholdt samme Hovedcharakter, bedre vilde blive bemærket.

Extrat Directionen i allerunderdanigst Forestilling havde fremsat det Ovenanførte, behagede det Hs. Majestæt Kongen under 7de August d. A. allernaadigst at resolvere saaledes:

„Ligesom det er Vor allernaadigste Villie, at de ved Vor allerhøieste Resolution af 9de October 1812 approberede interimistiske Forandringer i den ved Forordningen af 22de Mars 1805 foreskrevne Form for Examen artium ved Kjøbenhavns Universitet, nemlig:

- a) at samtlige Examinanders Prøver i Sprog eller Videnskabers skulle bedømmes af de Professore, til hvis akademiske Lærefag enhver Prøve henhører;
- b) at den anordnede skriftlige Prøve i det tyske og franske Sprog maa indskrænkes til Oversættelse fra disse tvende Sprog i Dansk, samt at istedetfor 3 Opgaver i Religionslæren og Bibelhistorien kun 2, og istedetfor 4 Opgaver saavel af Historiens som og af Arithmetikens og Geometriens Omfang ikkun halvt saamange skriftligen skulle besvares af Examinanderne;
- c) at ved Examen artium skulle gives Hovedkarakterer, hvilke blive at udbrage af de specielle Censurer over de af hver Candidat i samtlige Sprog.

og Videnskabs Rubriker skriftligen og mundtligen afslagne Prøver;

for Eftertiden skulle vedblive at være gjældende, dog med den Undtagelse, at den skriftlige Lærebarelse af en Opgave i den bibelske Historie ikke herefter ska fordres, saaledes ville Vi endvidere allernaadigst have befalet, som følger:

1) Den Bestemmelse i Forordningen angaaende Examina artium af 22de Martz 1805, §. 17, hvor efter Examinanderne i de gamle Sprog kun skulde prøves i Det, som de angive at have gennemgaaet i de 2 sidste Forberedelsesaar, skal være forandret derhen, at visse Pensaa fastsættes, som et Minimum, hvilket Enhver, der underkaster sig denne Examen, bør have gennemgaaet, og hvor for han bør kunne gjøre Rede; hvorved det dog forudsættes, at de Opvaktere gaae endnu videre, og at den behørig Forberedelse gennem de sædvanlige Begyndelses Auctores er skeet.

2) Disse Pensaa bestemmes saaledes:

A. I det latinske Sprog:

a) i Prosa:

a) af den historiske Skribent- Klasse: 4 Bøger af Livius, eller 5 Bøger af Cæsars Commentarier. Dog tillades det ogsaa Lærerne til Afveering at vælge et hertil i Omfang svarende Pensum af andre passende Auctores, saasom af Callustius, Suetonius, Tacitus, Belleius Paterculius eller Curtius.

β) af den philosophisk-didaktiske: Ciceros 3 Bøger de officiis, eller et Equivalent af Ciceros andre philosophiske Skrifter, saasom: 2 af Bøgerne de oratore. Dette Equivalent kan ogsaa tages af Quinctilian eller Seneca.

γ) af den oratoriske: to af Ciceros større Taler, eller een af de større og tre af de mindre, saaledes at hvad der er læst af Talerne tilsammen maa udgjøre i det mindste 80 til 90 Capitler efter den sædvanlige Capitel-Inddeling. Istedets for den ene større Tale kan ogsaa afværlæs med saa meget som 2 Bøger af Ciceros, Plinii eller Senecas Breve, læste enten i Sammenhæng efter den sædvanlige Orden, eller efter et Udvalgt. Men een større eller to mindre af Ciceros Taler maae altid tillige være læste.

b) I Poesie:

af Horatius: 2 Bøger af Doerne, og Epistlerne, Ars Poetica derunder indbefattet;
af Virgilius, 3 Sange af Æneiden.

Et Udvalgt kan istedetfor Noget af det hee Drgivne, vælges et Equivalent af andre Digterværker, saasom af Virgils Georgica, Dvids Metamorphoses, Terentius eller Tibull. Dog maae altid i det mindste 2 Bøger af Horatii Dør og 2 Sange af Æneiden være læste.

Med Læsningen af de latinske Digtere maae Disciplene tillige gjøres bekendte med det Bigtigste af Profodiens.

B. I det græske Sprog:

a) i Poesie:

4 Bøger af Homer, enten af Iliaden eller af Odysseen; eller 3 Bøger heraf, og et Udvalg af forskellige poetiske Stykker, i Omfang omtrent som en Bog af Homer. Herved kan en af de brugelige Anthologier benyttes.

b. i Prosa:

a) til historisk Læsning: to Bøger af Herodot, eller et lignende Quantum af Xenophons Anabasis eller af Polybius, eller et Par af Plutarch's Biographier.

β) til philosophisk Læsning: to Bøger af Xenophons memorabilia og Platos apologia Socratis tilligemed Dialogen Krito, eller istedetfor disse tvende Skrifter een eller to af Platos andre Dialoger, omtrent af lige Størrelse. Til philosophisk Læsning kan ogsaa et Equivalent vælges af Epiktet, Lucian, Theophrast eller andre passende Utores.

γ) af det Nye Testamente: i det mindste et af de tre større Evangelier, eller Marci Evangelium tilligemed Jakobs og Johannes's første Brev.

C. i det hebraiske Sprog: Genesis, med Undtagelse af Capitterne 5, 10, 19, 25, 30, 34, 35, 36, 38, 49, eller et dertil svarende Pensum af de andre Mose Bøger, Josva eller Dommernes Bog. Istedetfor nogle Capitler af denne historiske Læsning, kunne ogsaa nogle af Psalmerne angives.

Dog skulle disse Bestemmelser endnu ikke være gjældende for den Examen artium, som afholdes i næste Octbr. Maaed, ligesom det og i de nærmeste to til tre Aar vil ved Examen blive at tage billigt Hensyn til den kortere eller længere Tid, hvori de Forandringer ved Underviisningen i det gamle Sprog, som herefter ville være nødvendige, have været indførte i Skolerne.

3) Alle de der melde sig til Examen artium, skulle uden Forskiel være forpligtede til at underkaste sig Prøve i det græske Sprog; dog at denne Bestemmelse først træder i Kraft ved den Examen, som skal afholdes i Efteraaret 1820; men indtil da skulle de, som efter den hidtil gjældende Anordning begjere sig fritagne fra Prøve i det Græske underkastes en dobbelt Censur for deres tydske og franske Udarbejdelser, da disse nemlig først bedømmes af vedkommende Censorer i Henseende til deres videnskabelige Værdie, og derefter af Censorerne i Tydsk og Fransk med Hensyn paa Sproget; hvorefter den af disse sidste tildeelte Charakter bliver at indføre i den Rubrik, hvori Charakteren for det Græske skulde have været indført.

4) De, der ved Examen artium ikke angive Hebraisk, skulle istedet herfor have læst 10 Bøger af Homer, foruden dem, som alle Dimittender ere forpligtede at angive. Derfor tildeles dem en egen Charakter, som bliver at indføre i den for det hebraiske Sprog bestemte Charakter-Rubrik. Dog skal

Under Admiralitetet: Den 24de Mai er Ludvig Adolph Høfcher, en Søn af Stadsmægler Ridder Høfcher, ansat ved Søe-Cadecorpsen. - Den 31te, Interims Underchirurg F. C. Gebhardt ved sit Affødigelse fra Søe-Staten meddeelt virkelig Krigs-Assessors Character og Rang. Den 24de Juni, Skibbygmestersvend J. F. Caspersen beklædt til Underfribygmeister ved Holmen. Den 11te Juli er Premierlieutenant à la suite R. Linde tilladt at blive staaende à la suite endnu i 2 Aar. Den 27de August, Cadetterne Dve Wilhelm Michelsen, Peter Wilhelm Tegner, Johan Frederik Braem, Palle Christian Bruun og Frederik Christian Baron Stampe avancerede til Secondlieutenanter. Den 30te, Over-Canoneer F. Birch ansat som Fyrvæker paa Fæstningen Christiansøe med Artillerie-Lieutenants Character.

Avancement, Forflytelse og Afgang ved Landmilitair-Staten: Den 22de August er Ritmester og Esquadronschef i Livregimentet lette Dragoner C. F. v. Poulsen affødiget formedelt svageligt Helbred, efter Ansøgning, i Raade af Krigstjenesten med Pension, og i Anledning heraf er i bemeldte Regiment: Secondiemester L. H. W. v. Brockdorff udnævnt til Esquadronschef for 3die Esquadron; Premierlieutenant L. W. v. Hansen til Secondiemester; Secondlieutenant G. v. Clauswitz til Premierlieutenant med den ham forbeholdne Anciennitet; Second-

lieutenant paa yngst Gage A. J. H. F. v. Wendt
 oprykket i den høiere Secondlieutenants Gage, og Se-
 condlieutenant a la suite J. v. Jacobsen indtraadt i
 vierteligt Nummer paa yngst Gage, hvorved hans
 nuhavende Extragage ophører; afskediget Secondlieu-
 tenant fra det 1ste jydsk Infanterie-Regiments For-
 stærkningsbataillonet P. B. v. Broxson bevilget en
 nye Afsead som Premierlieutenant. Den 23de, den
 ved det hollandske Jægercorps a la suite staaende
 characteriserede Premierlieutenant G. H. v. Jordt ind-
 traadt i Secondlieutenants Nummer i Corpset paa
 ældst Gage, hvorved hans nuhavende Extragage ophø-
 rer; forhenværende Volontair ved Generaicommissa-
 riats-Collegiet S. P. Strandgaard meddeelt Krigs-
 cancellie-Secretairs Character. Den 25de, Second-
 lieutenant N. D. Amtrup af Kjøbenhavns borgerlige
 Infanterie afskediget efter Ansøgning i Raade fra
 den borgerlig militaire Tjeneste og Sergeant J. Na-
 than David udnævnt til Secondlieutenant ved bemeldte
 borgerlige Infanterie; Secondlieutenant af Kjøben-
 havns borgerlige Artillerie H. E. Schmidt, som er
 bortreist, afgaaet fra samme, og istedet for ham Bom-
 bardeer J. Hansen udnævnt til Secondlieutenant ved
 bemeldte borgerlige Artillerie; Candidatus chirurgie
 M. Magnussen udnævnt til Bataillonchirurg ved
 Kronens Regiment. Den 1ste Septbr., Secondlieu-
 tenant J. L. v. Witt af norske Livregiment, afskedi-
 get formedelst Svagelighed efter Ansøgning i Raade

af Krigstjenesten med Pension. Den 4de, i Anledning af Generalmajor v. Suckows dødelige Afgang er i Ingenieurcorpset: den i Oberstlieutenants Nummer staaende Oberst R. v. Krag, Ridder og Dannebrogsmænd, udnævnt til Chef med den reglementerede Gage, hvorimod det ham nu bevilgede Extratillæg indtrækkes; Major F. v. Ohlrogg til Oberstlieutenant med den ham forbeholdne Anciennitet; Capitain F. E. v. Prangen, Ridder, til Major i Danmark; Stabs capitain C. J. F. v. Hindenburg til Capitain i Corpset og Stabs capitain a la suite L. v. Nielsen indtraadt i Stabs capitains Nummer, hvorved hans nuhavende Extragage ophører. Den 5te, Stabs capitain F. L. Grev v. Platen af Hs. Majestæt Kongens Regiment, affædiget i Naade af Krigstjenesten med Pension og i Anledning heraf ere ved bemeldte Regiment udnævnte: Premierlieutenant P. E. v. Børn til Stabs capitain og Secondlieutenant S. N. v. Deutner til Premierlieutenant; Secondlieutenant paa yngst Gage C. E. v. Schwarz oprykket i den høiere Secondlieutenants Gage og Secondlieutenant a la suite J. F. v. Kircks hoff indtraadt i virkelig Nummer paa yngst Gage, hvorved hans Extragage ophører.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt aftenaadigt Privilegium.

No. 53. Den 26de Septbr. 1818.

Troft i det Kongl. Belfenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubars.

Undertegnede ere Redacteurs, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Petar Johan Mourad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Lovgivning.

Den 9de Septbr. er fra det kongelige Rentekammer emaneret en Placat af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, &c. &c., Gjøre bitterligt: at Vi for Aaret 1819, som sædvanligen, have anordnet den aarlige Udskivning af Magasinkorn, Høe og Halm at de Districter i Hertugdømmene Slesvig og Holsten, som hidindtil have leveret samme, med een Tønde Rug og en Tønde Havre af hver Plov, tilliggemed to Læs Høe og to Læs Halm af hver Plov i Marsken og eet og et halvt Læs Høe og eet og et halvt Læs Halm i Geestdistricterne, hvert Læs Høe a 300 Pund og hvert Læs Halm a 480 Pund dansk Bægt, saaledes at de udskrevne Quantiteter ei skulle evendes strax, men indtil nærmere Dedre opbevares in natura hos Undersaatterne.

Vi byde og befale Vi alle Vore Undersaatter, som til den anordnede Leverance ere pligtige, at holde de herved udskrevne Magasinkorn- og Fourage-Quantiteter i Beredskab, fra 1ste Novbr. d. A. af, for at kunne levere samme, saasnart det forlanges. Og, ligesom det er Vor Villie, at Rentekammeret skal paasee denne Vor Befalings Efterlevelse, saa kunne og de, som ved Eftersyn skulde findes, ei at have det anordnede Korn- og Fourage-Quantum i Beredskab, vente at blive paalagt det Dødbestes Aflevering uden Godtgjærelse.

Den herved udskrevne Rug, Havre, Høe og Halm, hvis Aflevering in natura i Aaret 1819 ei maatte findes nødvendig, skal betales i Penge til en Priis, som i sin Tid nærmere vil blive bestemt. Og befales herved tillige, at de Korn- og Fourage-Quantiteter af Udskrivningen pro 1818, hvis Leverance in natura indtil 1ste Novbr. d. A. ei er bleven requiseret, skulle betales med følgende Priser:

en Tønde Rug med	.	8 Rbdlr. 64 S.
en Tønde Havre med	.	3 — 80 .
et Læs Høe med	.	6 — .
et Læs Halm med	.	3 — .

som inden dette Aars Udgang erlægges til vedkommende Opnæbørselsbetjente.

Hvoefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Fra det kongelige danske Cancellie er under 15de d. M. samtlige Amtmænd i Danmark tilskrevne saasledes:

Følge Placaten af 18de f. M. skal den ordinaire Brandcontingent fra de forsikrede Landbygninger i Danmark indkræves med $2\frac{1}{2}$ Rbd. Sols forud af den forsikrede Sum den 31te Julii sidstleden; hvilken Indkrævning foretages efter de af Branddirecteurene forfattede Repartitions-Beregninger over Contingenten af den forsikrede Sum den 31te Jan. sidstleden, i Forbindelse med den senere udfærdigede Af- og Tilgangs-Liste over Forandringerne i Forsikringssummerne fra 31te Januar til 31te Julii næstefter. Men da bemeldte Repartitions-Beregninger, saavel som Af- og Tilgangslisterne, forsaavidt disse maatte være udfærdigede førend benævnte Placat, indeholde 5 Rbd. Sols af hvert forsikret 100 Rbdl.; saa vil derefter, som Forud til Brandskader og Afgifter i August og Septbr. Maanedet, ikke være at indkræve det halve Beløb. Hertil kommer endnu, at som Efterud til Brandskaderne fra 1ste Februar til 31te Julii d. N., efter samme Repartitions-Beregninger og Af- og Tilgangs-Lister, af den forsikrede Sum den 31te Julii sidstleden, endvidere følge Cancelliets Skrivelse af 8de i. M. foreløbigt skal indkræves 15 Rbd. Repræsentativer pr. 100 Rbdl., eller det tredobbelte Beløb i Repræsentativer ifølge de i bemeldte Repartitions-Beregninger og Af- og Tilgangs-Lister anførte Contingenter i Sols. Dette

Kan vel see, skjøndt ikke uden nogen Vidtløstighed, ved nærmere Udregning, og før ikke at opholde Indkrævningen af begge Contingenter: respective $2\frac{1}{2}$ fl. Sølv og 15 fl. Repræsentativer, ogsaa for denne Gang saaledes maa passere.

Imidlertid vil det, til god Orden, og til Lettelse ved Indkrævningen af Contingenterne af Forsikringssummerne den 30te Septbr. og 31te Decbr. i. A. samt næste Aars 31te Mars være fornødent, at nye Repartitions-Beregninger forfattes efter den forsikrede Sum den 31te Julii sidstleden, som i een Rubrik indeholde Contingenten $2\frac{1}{2}$ fl. Sølv af 100 Rbdlr. forud til Brandskaderne i August og Septbr. Maanedet i. A., og i en anden Rubrik 15 fl. Repræsentativer af 100 Rbdlr., som foreløbigt Efterskud til Brandskaderne fra 1ste Februar til 31te Julii forhen, samt desuden have en blank Rubrik til Anmærkning af Forandringer efter Af- og Tilgangs-Listerne.

Herom vilde De behage at tillægge Branddirecteur N. N. fornøden Ordre, med Tilhold, 4 Uger derefter at indsende saadan Repartitions-Beregning in duplo, hvoraf den ene, som sædvanligen, tilstilles vedkommende Amtslue, og den anden hertil indsendes. Men da de i denne Repartitions-Beregning anførte Brandcontingenter altsaa ere de samme, som efter Placaten af 18de f. M. og vor Circulaire af 8de i. M., efter Repartitions-Beregningen over Forsikringssummen den 31te Jan. d. A. og Af- og Tilgangslisten til 31te Julii sidstleden skulle indkræves;

faa falder det af sig selv, at efter den nye Reparations-Beregning ingen videre Indkrævning foretages, hvorom Amtstuen maatte meddeles fornøden Underretning.

Derimod bliver Contingenten for de følgende Octbr.; Jan. og April Kvartaler af Forsikrings-Summerne den 30te Septbr. og den 31te Decbr. i. A. samt den 31te Marts næste Aar derefter at indkræve i Forbindelse med en sædvanlig Af- og Tilgangsliste over de ved Forsikringssummerne til enhver af bemeldte Terminer foresaldne Forandringer; hvilke Af- og Tilgangslister Branddirecteuren, ligesom hids indtil, i rette Tid har at udfærdige hertil og til vedkommende Amtstue, da ved Junii Maanedes Udgang næste Aar nye fuldstændig Reparations-Beregning udfærdiges over Contingenten af Forsikringssummen den 30te Junii i. A.

I Overensstemmelse hermed vil Kvartals-Extracterne over Forandringerne i Forsikrings-Summerne være at udfærdige for August og Septbr. Maaned for sig, og siden for hvert almindeligt Kvartal saaledes, som førend den ved Placaten af 15de Junii 1813 anordnede Inddeling; hvorom Branddirecteuren ligeledes vil være at tillægge fornøden Debre.

Blandede Efterretninger.

Afgangne Raadmand i Fredericia Hans Thomsen og hans Broder Weiermester Andreas Thomsen i

Kjøbenhavn have, ifølge dem medbeelt facultas testandi, deels ved deres i Forening oprettede Testamenter, deels ved de af Sidstnævnte som længstlevende, gjorde Bestemmelser, bortskjænket den største Deel af deres Formue til offentligt Brug. De have saaledes fastsat:

- 1) 1000 Rbdlr. skulde skjænkes til den af N. Thomsen for Saltmaalernes Enker ved Kjøbenhavns Veierhuus oprettede Enkekasse, dog at Veiermeesteren over denne Kasse aflægger aarligt Regnskab til Magistraten.
- 2) 9000 Specier til meest trængende Børgere-Enker eller andre fattige Familier i Fredericia, hvorover aarligt Regnskab bliver at forfatte og indlevere til Fredericia Magistrat.
- 3) 8000 Specier og 625 Rbdlr. til den tydske Michaeli Kirke i Fredericia, hvis Renter alene skulde forbruges til Kirkens Reparation.
- 4) 5500 Specier til bemeldte Kirkes tydske Skole, Renterne heraf skulde forbruges til Skolebøger og frie Information for yderlig fattige Børn.
- 5) 2500 Specier til Fredericia almindelige Fattigkasse, hvoraf Renterne blive at uddele til Høist trængende, som et ugentligt Tilkøb til de dem forundte Fattiges Menge.

Uf disse, under No. 2, 3, 4 og 5 anførte Legater, maa intet af Capitalen forbruges, men samme skal bestandig blive staaende frugtbringende.

- 6) 10000 Rbdlr. til Frederiks Hospital, hvoraf Renterne alene maa forbruges til Hjælp til fattige

Enges og Læstebes Modtagelse, især deres som
ere paa Staden's Veierhuus.

- 7) 500 Rbdlr. til Helliggeistes Kirke; og
1000 Rbdlr. til dens Fattigskole.
- 8) 8000 Rbdlr. til St. Hans Hospital; og
- 9) 8000 Rbdlr. til det Almindelige Hospital.

Over begge disse Legater have Hospitalernes
Inspecteurer at aflægge Regnskab. Naar enkelte
Udgiftsposter af disse Legaters Renter ere fradragne,
bliver Resten at anvende til Klædningsstykker for
Gamle af begge Kjøen, Forpleining for Enge og
Sengeliggende, samt Skole-Underviisning for Børn,
hvis Forældre ere i Hospitalerne, eller andre lige
fattige Børn.

- 10) 2000 Rbdlr. til lige Deling mellem de 2de
afbrændte Fattigskoler, nemlig True og Trinitatis.
- 11) 5000 Rbdlr. til Landhuusholdningselskabet, hvis
Renter skulle udsættes til saadanne Præmier, som
Selskabet holder for meest velgjørende til Opmun-
tring og Flid.
- 12) 10000 Rbdlr. til Tugt- Kasp- og Forbedrings-
huset paa Christianshavn.

Renterne heraf skulle anvendes til Klæder og
noget til Ophold for de fra Straffeanstalten udgaa-
ende, især til dem, som første Gang have været i
Forbedringshuset, saavel som og til syge Lemmer.

- 13) 500 Rbdlr. til Søndagskolen i Kjøbenhavn.
- 14) 500 Rbdlr. til Skolen i Forbedringshuset.

- 15) 500 Rbdlr. til Kassen for gamle troe Tjenestepiger.
- 16) 10000 Rbdlr. til Institutet for Blinde; og
- 17) 10000 Rbdlr. til Institutet for Døvstumme, hvoraf Renterne alene maa forbruges.
- 18) 1000 Rbdlr. til den af Hs. Excell. Hr. Admiral Winterfeldt opbygte Trostens Bolig.
- 19) 10000 Rbdlr. til Frue Kirke i Antedning af det samme i 1807 overgaaede Uheld.
- 20) 1000 Rbdlr. til Nicolai Fattigskole i Kjøbenhavn.
- 21) 1000 Rbdlr. til Christianshavns Fattigskole, hvoraf Renterne alene skulle forbruges til fri Skolegang for fattige Børn.
- 22) 1000 Rbdlr. gives til den af Kjøbenhavns Magistrat opførte Skolebygning paa Blegdammen; Renterne heraf skulle anvendes til fri Skolegang for fattige Børn.
- 23) 2000 Rbdlr. udbetales til St. Petri tydske Kirkes Plejehuus i Kjøbenhavn.
- 24) 2000 Rbdlr. stænktes til Trinitatis Kirke i Fredericia, hvoraf Renterne alene maae forbruges, men Capitalen blive staaende.

Saafrømt noget skulde blive tilovers, efterat foranførte og øvrige af Testator gjorte Legater, samt paaagaaende Omkostninger ere udbrødede, skal Beholdningen tilfalde den tydske og danske Skole i Fredericia til 1. og 2. Deling, og Renterne deraf anvendes deels til fri Skolegang for fattige Børn, deels til Klæds

ningsstykker for dem, beels til Præmier af gode Bøger til de flittigste og sædeligste af dem.

Efter hvad Testator derhos har fastsat, blive samtlige paa Rigsbankseidler lydende Legater at betale med Repræsentativer, isøvrigt blive Legaterne at udrede med rede Penge eller Effecter efter de særlig gjorte Bestemmelser.

Besidderen af Grevskabet Christianssæde, Erhøjme Statsminister Grev Reventlow, Ridder af Elefanten, Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, har til allernaadigst Confirmation indsendt Udkast til et forandret Reglement for Skolevæsenet paa bemeldte Grevskab, samt paa en Foundation for Grevskabets Skolekasse. Allerede under 9de Marts 1792 blev et af Greven forfattet Reglement for Skolerne paa Grevskabet Christianssæde forsynet med allernaadigst Confirmation. Dette Reglement, som hidtil er blevet fulgt, og hvis Bestemmelser for en stor Deel grundede sig paa locale, for Skolevæsenet foredeeltige, Omstændigheder, har Greven formeent ikke burde ophæves, hvorefter det er anset adskillige Forandringer deri nødvendig. Til hvilken Ende har ved det nye Udkasts Udarbejdelse har benyttet de Bestemmelser, som Anordningen for Almueskolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 indeholder, men derhos beholdt af det ældre Reglement det, som grunder sig paa locale Omstændigheder, og som mange Aars

naar isvrigt mod hans Ansættelse ikke var noget erindre.

Da Capellaner derimod, som Amtsprovsterne, følge allerhøieste Resolution af 5te Decbr. 1806, e pligtige at lønne, udnævnes umiddelbart af Hs. M jestæt, efterat Embedet, som andre geistlige Embede har været opslaaet vacant og Liste over samtlige A søgende allerunderdanigst har været Allerhøifstamm forelagt.

Amtsprovsternes personelle Capellaner syntes sa ledes med Hensyn hertil nærmest at kunne sættes v Siden af residerende Capellaner, ved hvis allerna digste Forfremmelse til bedre Embeder, ligesaa lid som ved Sognepræsters, de i Fundatsen fastsatte Re gler for den Examins Character, som, med Hensy til Kaldets Størrelse, udfordres, ere anvendelige.

Efter at have allerunderdanigst ytret Foresaeg de, og udhedet sig Hs. Majestæts Resolution desaa gaende, behagede det Allerhøifsamme under 15 August d. A. allernaadigst at resolvere:

”Vi ville allernaadigst have fastsat, at de he Amtsprovsterne bestilke personelle Capellaner skul i Henseende til Befordring til bedre geistlige Eri beder, betragtes lige med residerende Capellaner.”

Under 12te Septbr. sidstleden har Cancellie tilskrevet samtlige Amtmænd og Land- og Søe-Krigs Commissairer i Danmark saaledes:

Da det Spørgsmaal er opkastet: under hvilke Omstændigheder Skoleholder-Sønner aldeles maae tages for Værnepligt eller for at indføres i Kullens Behandling efter Cancellie-Circulaire af 7de Novbr. 1807, §. 8; saa skulde dette Collegium herdobbelt tjenstligst melde efterfølgende til Regel i denne anseende:

”Hvad den første Deel af Spørgsmaalet angaaer: under hvilke Omstændigheder Skoleholder-Sønner aldeles maae fritages for Værnepligt”, da tilkommer aldeles Fritagelse for Værnepligt de Skoleholdersønner,

hvis Fædre ere til Skoleholdere beskikkede før den Forordning af 1ste Juni 1802 udkom. *)

1) Højesteret har, ved Dom af 8de Octbr. 1817, samt i en Cancelliet paa Begjæring meddeelt Betænkning over denne Materie, antaget, at den i Placat af 1ste Juni 1802 fastsatte Indskrænkning, der findes anført neden under Lit. C., i ingen Henseende bør have tilbagevirkende Kraft, og at følgelig alle tidligere fødte Skoleholder-Sønner bør beholde den ved Forordning af 20de Mai 1788, §. 30, dem ubetinget tilstaaede Udskrivningsfrihed (sef. Placat 13de Mai 1785, §. 9), og at ligeledes de allerede dengang ansatte Skolelærere beholde den Frihed, de, i saa Henseende have erhvervet for deres endog tilkommende Børn. Da Meningerne blandt Landmilice-Sesjonerne vare deelte angaaende disse Punkter, sandt Kan-

b) Hvis Fædre ere udnævnte til Skoleholdere efter 1ste Juni 1802, naar de tillige ere academiske Borgere, eller, have studeret ved et kongeligt Skolelærer-Seminarium.

Hvad den sidste Deel af Spørgsmaalet betræffer, nemlig: "under hvilke Omstændigheder Skoleholders Sønner ere fritagne for at indføres i Rullerne til Behandling efter Circulairet af 7de Novbr. 1807, S. 8", da angaaer dette Circulaire aldeles ikke Skoleholders Sønner, ei heller kan paa Grund af samme nogen Tilførsel af benævnte Personer finde Sted ved Rullerne. Bemeldte Circulaire omhandler nemlig blot Sønner af de Reserver, som have studeret ved et kongeligt Skolelærer Seminarium, men da disse Reserver ikke efter Anordningerne tilkomme Ud-

celliet, at det burde bringe den i Hæfkeret, (Som den egentlige Afgjørelse tilkommer af alle Sager angaaende de Spørgsmaale, der, med Hensyn til de Paagjældendes borgerlige Eilling, opstaae om Børneplichten) antagne Lovfortolkning til alle Landmilice Sessioners Kundskab, og saaledes forebygge, at lige Tilfælde behandles efter forskjellige Regler, og at enkelte af Kongens Undersaatter ikke nyde den Ret, som vilde været dem tilkjendt, hvis de havde indbragt deres Sag for Landets øverste Domstol; hvorefter Cancelliet tillige søgte at forekomme en Misforstaaelse, som man havde erfaret, at det ovennævnte Circulære havde anlediget.

ivnings Frihed for deres Sønner, hvilke de først
naae ved deres Ansættelse til Skoleholdere, saa
n det af Bestemmelserne i den omhandlede §. af
ircularret, hvilke i øvrigt ere conforme med hvad
vgivningen i Almindelighed foreskriver om Bær-
pligten, ei ske nogen Anvendelse paa dem, der
erede som Skoleholdere ere ansatte, og som saa-
nne have erhvervet Udskrivnings-Frihed for deres
ønner.

Pedige Embeder.

Under det danske Cancellie: Neskøns Sog-
ald i Sjælland, 320 Rbdlr.

Under General-Toldkammer og Commerces-
Uegiet: Tolds og Consumtions-Inspecteur. Em-
et i Skagen, med hvilket hidtil har været forees
Syhrinspecteur-Embedet ved Skagens Syhr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 11te
tbr. er Candidatus juris J. Urne meddeelt Tillas-
: til at tage Sæde i Præstet som Auscultant.
16de, Sognepræst for Besterudslev Menighed i
ind, D. J. Schebye, til Sognepræst for Stoffe-
le Menighed i bemeldte Lolland; Sognepræst for
um Menighed i Viborg Stift, N. Dve, til Sog-
xst for Langane og Winge Menigheder i samme
t; Candidatus theologiæ P. D. Winther til per-
Capellan for Faxe Menighed i Sjælland; Stud-

dent D. D. Lütken til Klokker ved St. Knuds Kirke i Odense, samt Bibliothekar ved Lyens Stifts Bibliothek. Den 18de, Statsraad og Viceborgemeester i Kjøbenhavn, J. Lange, til anden Borgemeester i bemeldte Kjøbenhavn, og Justitsraad, samt Inspecteur for Transport-Contoiret for de bestandige transportable Stats- og consignable Bank-Fonds, J. C. Schæffer, til tredje Borgemeester sammesteds.

Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Den 22de August er Capitain Hans Georg Meyer udnævnt til Toldcentrosleur paa St. Jan. Den 5te Septbr., Thiis Christopher Bågew til Beretmægler i Kjøbenhavn. Den 1yde, Carl Frederik Wohlermann til Baret og Beret-Mægler sammesteds.

Rettelser:

I Coll. Tid. for d. N. No. 49, S. 687, Lin. 18, i Række 2 p. læs: 3 p. (sfr. Coll. Tid. 1817 No. 40, S. 596: 99.)

I Collegial-Tidenden for d. N. No. 51:

- S. 700, Lin. 22, overflødige, læs: overflødelige
 — — — 29, vinder, læs: vindes
 — 703, — 12, læreren, læs: læreren
 — 711, — 6, som, læs: som en
 — 712, — 10, let til, læs: let til
 — — — 15, eller og, læs: eller, og

Collegial-Tidende:

Med kongelige allernaadigst Prædilegium.

No. 54. Den 3die Octbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubarth

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Justitsſag.

Den 1ste Jan. f. A. blev for Landfogderiet i Hvide i Nordrethmarſken gjort Anmeldelse om, at der i Dmengen vare forſtjellige falſke Mynter i Dmtøb, ſom en Kleinſmed Breding i Landsbyen Schalkholz Kulde have udgivet. Landfogderiet lod ſtrar Huudsundersøgelse anſtille, hvorved dog intet med ham udkom. Ved det derefter anſtillte Forhør benægtede han i Forſningen at være ſig nogen Brode bevidſt, men under Forhørets Fortſættelse tilſtod han, med Vidende at have ſat falſke Penge i Dmtøb, ſom han dog angav at have erholdt af Gaardmand Jørgen Sievers i Hovede. Denne havde ved Bredings Arreſtation hemmelig forladt ſin Bopæl, men vendte om nogle ſaa Dage tilbage, og blev, den 18de Jan. ligeledes arreſteret. Hans ſørſte Udfagn gif ud paa,

at han vel havde havt og udgivet falske Penge, men at han havde erholdt disse af Breding, og ikke vidste, hvorledes denne var kommen i Besiddelse deraf; men senere tilstod han i Førelse med Breding at have forfærdiget og bragt i Omløb falske Penge, og hans derefter foranstaltede Confrontation med Breding havde til Følge, at ogsaa denne afgav Tilstaaelse, der i det Væsentlige var overensstemmende med hans Medskyldiges Udsagn.

Quoad generalis, da var Zacharias Alexander Breding efter sin egen Angivelse 47 Aar gl. og fødte i Wrenkinge i Sverrig. Han blev sluttigen holdt til Skole og blev confirmeret i sit 16de Aar. Han traadte derpaa i svensk Krigstjeneste, og efterat han i Aaret 1793 var deserteret fra samme, lod han sig i Kjøbenhavn hverve til det oldenborgske Infanterieres Regiment, hvorved han tjente i 6 Aar, dels som Gemeen, dels som Underofficer, uden i den Tid at have paadraget sig Straf. Efter hans Afsted fra Krigstjenesten, giftede han sig i Aaret 1800 og begav sig til Norddrammarsten, hvor han har opholdt sig paa forskjellige Steder, og fra 1814 i Schalkholz. I Forstningen ernærede han sig ved Kleinsmed- og Grovsmed-Professionen, som han dels under, dels efter hans militære Tjeneste havde lært, hvorved han erhvervede sig Navn af en duelig Haandværker, og havde sit gode Udkomme. Men ved Eysdom og andre Stykkes Tilfælde kom hans Formues Omstændigheder i saadan Noeden, at han ikke tilbørligen kunde fors-

fætte sit Smedehaandværk, og tildeels ved Kædelstik-
 Læs og Gjortler- Arbejde maatte søge at erhverve det
 Nødvendige til sin og Families Underholdning. Imid-
 lertid har han dog selv i den sidste Tid saa temme-
 ligen fundet sit Udkomme, og det efter hans Arresta-
 tion paa hans Boe lagte Beslag viser, at han paa
 ingen Maade var aldeles fattig eller blotet for det
 Nødvendigste.

Jørgen Sievers var bengang 44 Aar gl. Hans
 Fader var Gaardmand i Hohn i Amtet Hårten, og
 han nød i sin Ungdom tilbørlig Skole-Underviisning
 i Læsning, Regning og Skrivning samt Religion.
 Efter hans Confirmation opholdt han sig nogen Tid
 i Faderens Huus, og tjente derpaa i 6 til 7 Aar i
 Stedet for hans ældre Broder, for hvem han lod sig
 stille. I denne Tid blev han ikke belagt med nogen
 Straf. Derpaa gik han til Nordcreditmarken og
 giftede sig der med hans endnu levende Hustru, med
 hvem han har 6 Børn. Med hende fik han en
 Gaard i Høveds-~~4~~ Tullingsted Sogn. Uagtet en ham
 efter hans Fader tilfalden, ikke betydelig, Arv, og hans
 sparsomme Levemaade, forværredes hans Forfatning
 dog stedse mere og mere, hvortil Anledningen var
 deels den af ham overtagne Gaards forgjeldede Til-
 stand, deels slet beregnede og udførte Foretagender i
 hans Lindhuusholdning. Men desuagtet kunde han
 efter hvad der fandtes ved det paa hans Boe lagte
 Beslag, ikke antages at være aldeles forarmet. Ved
 Undersøgefsen klagede han over en svag Sukkommelse,

samt Hang til Sørgmodighed og Mismod. Under Forhøret har han vist flere Tegne paa svag Hukommelse, og, især mod Slutningen, tillige af Sørgmodighed. Præsten der har besøgt ham i hans Fængsel, har ytret, at han, uden at være enten gal eller tobsket (blødsinnig), dog led af en Sindssvaghed, der yttrede sig ved Stemsomhed og Adspredelse; og flere af hans Bekjendtere have bevidnet, at han alt tilforn har været plaget af svag Hukommelse og nogen Sørgmodighed. Vedkommende Physicus, der ogsaa har besøgt ham under hans Arrest, har erklæret, at ingen Forvirring af hans Sjælekrafter fandt Sted, men at man ikke kunde mistjende en vis Sindssvaghed hos ham, der efter de befundne Omstændigheder allerede maatte have fundet Sted førend hans Arrestation. Kjendt samme ikke havde ytret sig saa tydelig ved Begyndelsen af Undersøgelsen, som ved sammes Slutning.

Den ringe Afstand, hvori Byerne Echtholz og Hovede ligge fra hinanden, og gjensidig Trang, i det nemlig Breding havde mange Haandværks- Arbeidere for Sievers, og denne igjen mange landlige Forretninger for hiin, at besørge, foranledigede begge Inquisiternes jevnlige Sammenkomster, og ved deres hyppige Pengesfortægenheder blev deres Bekjendtskab snart forvandlet til et meget forfødeligt Forhold. Da ved Juletid 1825, Sievers iblandt nogle Penge, han havde faaet ind, fandt et falsk 5 Schillings Stykke, yttrede Breding, til hvem han fortalte saadant,

at en af hans forrige Evenbe havde i Blyformer gjort falske Penge. Paa Sievers Forespørgsel om han ogsaa forskød at gjøre Stempler til saadanne Penges Forfærdigelse, benægtede han det vel først, men sejede dog til, at han, naar det kom derpaa an, nok kunde forfærdige saadanne, og da Sievers yttrede Ønske at see dette, gav Breding ham Haab derom med den Bemærkning, at dertil behøvedes et Stykke Bly. I Foraaret 1816 bragte Sievers ham Blyet, og forlangte af ham, at han skulde opskylde sit Løfte, hvortil Breding ogsaa var villig, og som blev udført ved i 2de paa hinanden lagte Blyplader at afstrykke et ægte Tolv-Skillings Stykke, og derpaa fylde Formen igjennem en anbragt Rende med smeltet Tin, hvormed da Pengene vare færdige indtil Affilingen af Randen. Efter Bredings Udsigende har Sievers været ham behjælpelig ved alle disse Arbeider, saavel som ved at affile Randen af de dengang forfærdigede 5 til 6 Stykker, denne derimod paastaar at han kun har prøvet paa Randens Affiling, og da dette mislykkedes ham, at have givet Pengene tilbage til Breding. Den samme Gang blev paa samme Maade 40 Skillings Stykker forfærdigede. Af begge Sorter falske Penge erholdt Sievers nogle Stykker under den Betingelse, at han til Breding skulde betale det Halve af det Betøb, de løbe paa, og hvortil han skulde søge at udgive dem. Men med disse Penge bleve ingen bedragne, fordi de, som Sievers prøvede at udgive enkelte Stykker til, strax bemærkede deres

Falskhed og vægrede sig ved at modtage dem, hvorefter paa samtlige Stykker igjen af dem bleve sammensmeltede. Som Følge heraf fandt imellem begge Inquisitionerne en Samtale Sted angaaende Forsærdiggelsen af bedre Former. Efter foregaaende forsøges Forsøg, hvorved Sievers rakte Breding Haanden, sit den Sidste omsider stobt hele Species, 12 Schillings Stykker, Hamburger 2 Markstykker og Hannoverste $\frac{2}{3}$ Stykker, i alt til Beløb 64 Rbdlr. I sammes Forsærdiggelse har Sievers ikke taget Deel, men paa hans Anmodning, af Breding, under samme Betingelser som ved de først forsærdiggede Penge, erholdt 5 til 6 Species og 2de Tomarkstykker. Da imidlertid de af ham udgivne Stykker igjen bleve givne ham tilbage som falske, leverede han de Stykker, han havde i sin Bærg, til Breding. Denne havde derimod anbragt hos forskellige Mennesker henved 30 Rbdlr., og tillige erkjendt de ved Acterne værende enkelte Stykker for de, som af ham vare udgivne. Begge Inquisiter havde herhos forklaret, at de vel kjendte til det Utilladelige i Handlingen, men ikke til Forbrydelsens Betydelighed eller den derfor saakatte Straff Størrelse.

Den holstenske Overcriminalret fandt, at de Skyldiges egen Betjendelse, Tilstedekommissen af de falsk befundne Mynter, som Inquisitionerne have erkjendt, og de Personers Udsagn, der have erholdt de falske Penge af dem, er frembragt fuldt Beviis for den paatalte Myntforbrydelse. Breding maa saaledes antages som physisk, Sievers derimod som intellectuel

Karsag, da han først og gjentagende har beskæmt
 hiin til at begaae Forbrydelsen; derimod er det heller
 ingen Tvivl underkøstet, at han har været fysisk Med-
 aarsag, da han tildeels har fremkaffet det nødven-
 dige Material, stundom har været tilstæde ved Støb-
 ningen, og har indgaaet Forening med Breding om
 at udgive Pengene, ligesom han ogsaa har været be-
 hjælpelig med at affile Randen. Med Hensyn til
 Breding sands fuldkommen Tilregnelighed Sted; Sie-
 vers var vel henfalden til Tungsinde, og plaget af
 Sindsbælgthed, men uden at der dog havde været
 sig Spor af Banvittighed eller Sindsforstyrrelse, og
 kjendte hans Melancholie, medens Undersøgelsen varede,
 meget havde tiltaget, fulgte dog deraf ikke, at han,
 da Handlingen blev begaaet, var i en Sindsstilstand,
 der kunde formindske Tilregneligheden af hans Hand-
 linger. Efter 111te Art. af Const. Car. Crim. vilde
 Straffen for den begaaede Forbrydelse være le-
 vende at brændes; men i den 133te Art. af den Dite-
 mærke Landret, hvis Bestemmelser foretraktes de i
 Const. Car. Crim. er for falsk Myntning fastsat smæ-
 ppe Livsstraf, og denne vilde saaledes formeentligen in
 casu være at anvende. Med Hensyn til at denne
 Artikel bruger Udtrykket "at slaas Mynter," kunde
 det endog synes tvivlsomt, om samme kunde være at
 anvende i dette Tilfælde, hvor Mynterne vare blevne
 støbte, saameget mere, som støbte Mynter kunde an-
 tages at være leetters fjendelige end de, som ere slaede;
 og Handlingen folgeligen ikke at være saa strafværdig.

Hvis dette antoges, kunde Artiklen ikke være at anvende paa Forbrydelsen Quæktionis, men denne maatte da være at affone med en Frihedsstraf, enten paa Livstid, eller paa visse Aar, efter Omstændighedsrens. Da imidlertid efter almindelige Rets Grundtætninger, enhver Forfærdigelse af falske Mynter, uden Hensyn til Maaden, hvorpaa den skeer, indtømmer Begrebet om falsk Myntning, saa antog Overretten, at Udtrykket maatte være at forstaae om saadanne Mynters Forfærdigelse i Almindelighed, og derfor tillige at indbefatte deres Stobning. Denne Forklaring fandt Retten saa meget mere at maatte bifalde, som allerede Stobningen af falske Penge maatte straffes med den i Const. Car. Crim. fastsatte qualificerede Dødsstraf, men det dog ikke er at antage, at det er Lovgiverens Villie, at Stobningen af falske Penge skulde straffes haardere end enhver anden Forfærdigelse af samme. I Overensstemmelse hermed har Overcriminalretten dømt saavel Sievers som Breding til at halshugges med Dø, samt derhos betale Sagens Omkostninger; men ved at indsende Dommen, har Retten tillige andraget paa, at den for begge maatte formildes til Frihedsstraf paa Livstid, der for Breding passende kunde bestemmes til Fæstnings Arbejde, men for Sievers, i Betragtning af hans svagelige Legemsbeskaffenhed, til Arbejde i Tugthuset. Som Grunde for Benaadningen anførtes, at de forfærdigede falske Penge itkun beløbe til den ringe Sum af 64 Rbdlr., at disse itkun have været lidet

udbredte og hevitket ubetydelig Skade, og at Breding kun har havt en ringe, Sievers derimod stik ingen Fordeel af samme; og endelig blev begge foresaaende gode Bændel paaberaabt.

Det kongelige Stesdig, Holsteen-Lauenborgske Cancellie fandt, at Overcriminalretten retteligen havde tilfundet begge Inquisiterne Livsstraf, men var derhos tillige enig med Retten i, at de ovenanførte Omstændigheder afgave Grunde for Formildelse i den affagte Dom, til hvilkke endnu kunde føyes, at den forøvede falske Myntning ikke var at ansee som meget farlig, fordi den Maade Pengene vare forfærdigede paa, og deres Stelte indvortes og udvortes Beskaffenhed medførte, at en udbredt Meddelelse af samme ikke kunde finde Sted, og saaledes ingen betydelig Skade derved foranføres. Cancelliet indstillede derfor allerunderdanigst til Hs. Majestæt, i Overeensstemmelse med Overcriminalrettens Forslag, at Dommen allernaadigst maatte formildes, for Breding til Arbeide i Cronberg Fæstning paa Livstid, og for Sievers til Tugthuusarbeide, ligeledes for Livstid, dog at saadan Benaadning først blev dem bekendtgiort efter Dommens Publication, og da Hs. Majestæt allernaadigst behagede at bifalde Cancellies Indstilling, saa afgik derom Rescript til Overcriminalretten.

Lovgivning.

Paa de danske vestindiske Øiønde have, især siden den engelske Occupation i 1807, et stort Antal

fremmede uauthoriserede Læger nedsat sig og afgivt sig med medicinsk og chirurgisk Praxis, Uarsage hertil afgives fornemmeligen at være den paa Nærn herskende Stif, at de ældre Læger antage til Umanensens og Medhjelpere unge Mennesker fra alle Land med eller uden Examen, der inden søve Tid kom ind i deres Slægts eller Principals Praxis, og derefter nedsatte dem paa egen Haand som practiserende Læger. Herved lide de kongelige authoriserede danske Læger betydelig Skade, i Særdeleshed, saalænge de i Forstningen ere ubekjendte blandt Indbyggerne, ligesom det og medfører den væsentlige Ulempe, at man ei kan stole paa alle practiserende Læger. Der blev besaarlag, fra den vestindiske Regjerings Side, andraget paa Foranstaltninger herimod.

Efter foregaaende Correspondence herom saavel med det kongelige Sundheds-Collegium, som det kongelige General, Soldkammer og Commerce-Collegium og den vestindiske Regjering, har derfor Cancelliet allerunderdanigst foredraget Hs. Majestæt denne Sag, og Allerhøiøstamme behagede ved Resolution af 5te August d. A. allernaadigst at bestemme:

- 1) At ingen uauthoriseret Læge, som efter den engelske Occupation af de danske vestindiske Der i Aaret 1807 har nedsat sig sammesteds, maa, efter 1 Aars Forløb fra denne allerhøieste Befalings Kundgjørelses Dato at regne, practisere som Læge paa bemeldte Der, med mindre han først underkaster sig ved Kjøbens

havns Universitet den befalede mediciniske eller chirurgiske Examen.

-) At ingen uauthoriseret Læge, som førend den engelske Occupation har nedsat sig paa fornevnte Her, maa, fra den samme Tids Forløb at regne, tillades at holde nogen Amanuensis eller Medhjælper.
-) At ingen andre herefter maae have Tilladelse at practisere som Læger paa de danske vestindiske Her, end de, som ved Kiøbenhavns Universitet have underkastet sig den befalede Examen og derved ere blevne qualificerede til Praxis.

Om denne allerhøieste Bestemmelse afgik under 8de August Rescript til den kongelige vestindiske legjering.

Med Placat. af 27de Decbr. 1816 *) er bestemt, at Myrigheden ei maa meddele Finneren af L. med Bøye forsynet Anker Tilladelse til at opfiske samme, førend efter 2 Maanedes Forløb, og at det den Tid skal staae Skipperen frit for, at foranstalte et efterladte Anker optaget. Imidlertid indtræffee er undertiden Tilfælde, hvor det kunde være særdeles gigt for Eieren af et saadant Anker, at dette strax lev bjerget, saasom naar Bøyen er udsat for at ortives ved Tisgang o. s. v., ligesom og et med Bøye forsynet Anker kan ligge saaledes, i Særdeleshed i Farvande i Nærheden af Kiøbenhavn, at det

*) See Coll. Lib. 1817, No. 10, S. 157-159.

om Matten kan være ligesaa farligt for forbiiseilen Skibe, som om der ingen Bøye var ved samme.

Amtmanden over Kjøbenhavns Amt har desaa seg andraget paa, at han under saadanne særdele Omstændigheder maatte bemyndiges til at tillade Dfiskning af flige Ankere inden den i Placat 27 Decbr. 1816 fastsatte Tid. Det kongelige Admiraltets- og Commissariats-Collegium bifalde, med Højsyn til de anførte Grunde, Forslaget, og da dis ogsaa gjelde for andre Farvande, end de, som ere Nærheden af Kjøbenhavn, saa androg Cancelliet alle underdanigst,

at det maatte tillades vedkommende Amtmænd under særdeles Omstændigheder, at meddele de ansøgte Dispensation i Plac. af 27de Decbr. 1816,

hvilket Hs. Majestæt behagede, ved Resolution den 7den Septbr., at tillade, og hvorpaa under 12 næstefter Circulaire desangaaende blev udfærdiget til samtlige Amtmænd i Danmark.

Blandede Efterretninger.

I Anledning af en Ansøgning fra nogle Fabrikantere, om fritagelse for at svare Næringsste af deres Fabrik, hvorover Cancelliet har afgivet alle underdanigst Betænkning til Hs. Majestæt, yttred Collegiet, at da Fabrikker for Tiben ikke drives med den Fordeel, der maatte ønskes, og det vilde vær særdeles byrdefuldt for Fabrikantere at svare Nærings

et ganske efter den sædvanlige Maalestok, hvorved
 ere sees hen til den Activitet, hvormed en Næring
 ves, end til den Fordeel den virkelig kaster af sig,
 muligen kunde være Anledning til at bestemmes,
 Fabrikanterne under de nærværende Omstændighe-
 skulle behandles lemsældigere med Hensyn til Næ-
 ringsskatten. Hs. Majestæt behagede at bifalde
 nne Cancelliets Uttring, og Kjøbenhavns Magistrat
 v derpaa under 8de f. M. tilskrevet det Fornødne
 Underretning og Bekjendtgjørelse for Commissiønen
 r Næringsskattens Ansættelse.

I Lighed med hvad der er bestemt med Hen-
 n til forskjellige Klasser af næringsdrivende Bor-
 ere, er det under 8de f. M. tilladt samtlige Meel-
 i Grynhandlere i Kjøbenhavn imellem sig at vælge
 i Formand, til at paasee deres Lærv.

Den 22de f. M. er F. Koeppe forundt Tillad-
 else til i 3 Maanedes Tid at give theatraiske Forestil-
 nger i Kjøbstæderne i Danmark, Kjøbenhavn und-
 igen, mod en Afgift til ethvert Steds Fattigvæsen.

Under 29de f. M. er Niels Worch meddelt
 Bevilling til at holde Giestgiverie i hans eiende
 Gaard i Veile.

Den 25de f. M. er Wilhelm Hansen af Røbers forundt Bevilling til at holde Giesfigtverie i ha sammesteds eiende Gaard.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Ugilt og Laa Sognekalid i Aalborg Stift, 369 Rbdl. Ifølge kongelig Resolution af 29de Septbr. 1818 skal Præstkorntienden af 102 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Al Hartkorn i Laars Sogn efter Naadensaarets Udlys og naar Pensionen til den entledigede Præst Hr. Bøf 40 Tdr. Rug, 40 Tdr. Byg og 50 Rbdl. Sølvaarlig er ophørt, henlægges til Amtsprovsternes Konningsføn Ordineret Catechet og første Lærers Embedet ved Bogerskolen i Kjøbstæden Mariager, 200 Rbdl. Sølvaarlig 8 Tdr. Rug, 8 Tdr. Byg, 6 Favne Brænde eller forholdsmæssig Løv, Græsning og Foudage til Koe, frie Bollig samt Høitidsoffer.

Under General-Toldkammer og Commerce Collegiet: Toldforvalter Embedet i Friedrichstadt.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 23de Septbr. er Kammerraad og constitueret Toldinspector i Kjøbenhavn, E. G. Høst, udnævnt til virkelig Stiftsraad; Kammerjunker og Cand. juris N. P. R. fencrantz beskikket til surnummeraire Professor i Vibor Lands Overret; Sognepræst for Egved og Odde Menigheder i Ribe Stift, J. P. Købke, til Sognepræst for Mehrn Menighed i Sjælland; Sognepræst for Ballerby og Laarby Menigheder ved Ba

for Stift, J. G. Willemoes, til Sognepræst for Haarlov og Hinkelinge Menigheder i Sjælland; Sognepræst for Mondø Menighed i Ribe Stift, J. H. Hansen, til Sognepræst for Sylling og Sinding Menigheder i Aarhus Stift; Cand. theol. D. M. Bierregaard til Sognepræst for Esvad og Rønberg Menigheder i Ribe Stift; ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerkolen i Mariager, C. E. Frederiksen, til Sognepræst for Duong og Lyhne Menigheder i Ribe Stift; forhenværende residerende Capellan til Eger Præstegjeld i Norge, C. W. Heber, til Sognepræst for Frue Menighed i Svendborg; Adjunct ved Frederiksborg lærde Skole, Cand. theol. J. Friis, til residerende Capellan ved Domkirken i Viborg, samt Præst ved Lughuset sammesteds; Cand. theol. A. Storm til ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerkolen i Varde; personel Capellan A. J. Lietke, til ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerkolen i Hillerød; Kirkesanger og Skolelærer i Hvidested, under Aarhus Stift, Cand. theol. J. Steenberg, til ordineret Catechet og første Lærer ved den 1ste Borgerkole i Domsognet i Aarhus; Skolelærer i Horsens S. Fuglslev, til første Lærer ved Nørregades Borgerkole i bemeldte Horsens. Den 25de, Cand. Chirurgia P. J. Gunst til Districtschirurg paa Fanø.

Under Rentekammeret: Den 19de Septbr. er det tilladt den constituerede Inspecteur for Jægerspris Gods, Capitain og Landinspecteur Knoph og Landvæsens Commissair A. Lassen, at udtrede af

Lieude-Commissionen for Frederiksborg District og Horns Herred, og Capitain og Landinspecteur Weisenberg, samt Eieren af Lystrupgaard, Kramer, udnævnte til Medlemmer af bemeldte Commission; Lieutenant Børnholt tilladt at udtræde af Lieude-Commissionen for Kronborg og Hirschholms Districter samt Frederiksværts Gods, og Capitain og Landinspecteur Leschly, samt Eieren af Frederikshøbest, Lieutenant Søelberg, udnævnte til Medlemmer af samme Commission, den første som Formand i Commissionen. Den 22de, Assessor auscultans i Højesteret F. Urne udnævnt til Kammerjunker. Den 23de, Jacob Rommsen fra Fahretost i Lønder Amt, meddeelt Bestalling som Landmaaler.

Under General-Toldkammer- og Commerces Collegiet: Den 15de Septbr. er H. Ebbesen, Guldmægtig hos de kongelige Embedsmænd i Vestindien, allernaadigst udnævnt til Kammer-Assessor med Rang med No. 2 i 9de Klasse af Rangforordningen. Den 23de, konstitueret Contoirschef Kammer-Secretair F. Zeiner, Controlleur ved Portopsynet i Kjøbenhavn F. E. Gottlieb, samt Told- og Consumtions-Overbetjent i Helsingør, Kammer-Assessor og Dannebrogsmænd, D. F. Kierulf, udnævnte til virkelige Kammerraader. Den 26de, Jacob Nathan David befippet til Brevet-Mægler i Kjøbenhavn.

Rettelser:

I Coll. Tid. No. 46, for v. A. S. 532, 6 L. f. 2, for Justitsraad Ginarsen, læs: Statsraad Ginarsen. — I No. 53, for v. A. S. 744, L. 1, for Statsraad J. Lange, læs: Statsraad G. F. Lange.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 55. Den 10de Octbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Bøstrikkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Forgivning.

Under 19de f. M. er fra den kongelige General-Postdirection emaneret følgende Bekjendtgjørelse angaaende Taxten for Færgesarten imellem Korsøer og Nyeborg:

Ved allerhøieste Resolution af 13de f. M. er det bestemt, at den ved allernaadigt Resolution af 13de October 1815 paabudne Forhøielse i Afgiften til Befordringsvæsenets Fond af Fragterne for Færgesarten imellem Korsøer og Nyeborg, i Anledning af de Udgifter, som ere og endvidere ville blive anvendte paa Sprogøe til Fordeel for Belttransporten, skal indskrænkes til det Tidrum fra 1ste October til 1ste April ethvert Aar, og i samme erlægges med 6 R. Solv af hver Rbdlr., foruden de ved Anordningerr af 31te Marts 1814, §. 31, til Befordringsvæsenets Fond.

kassatte 4 R. pr. Rbdtr. for det hele Aar. I Oversæensstemmelse hermed bliver altsaa fra 1ste d. M. for bemeldte Færgefart at erlægge følgende Betaling i Solv, der kan udredes i dette Betalingsmiddel eller i Sedler og Tegns efter Qvartalscoursen, saasom:

	Rigsbankpenge		
	Solv.		
§. 1.			
Naar et heelt Fartoi fragtes:			
1) For en Smatke eller Færgejagt om Sommeren	Daler	Sk.	St.
og om Vinteren	11	4	6
	14	1	6
Befragteren af et saadant Fartoi er berettiget til for denne Fragt at medtage foruden sit eget Tøi eller Gods samt Heste og Bogne tillige sine Medreisende, og det som disse føre med sig. I Henseende til Heste og Dvægghandlere forholdes efter ovennævnte Anordnings 17de §.			
2) For en Fiskebaad om Vinteren og naar denne Færgebaad bruges til Overførsel om Sommeren	7	•	12
	5	5	•
Naar der er Fiske af Betydning i Farvandet, gjelder ingen Taxt, men Færgelaugene tillades at indgaae Forening med Bedkommende, dog skal den høieste Betaling, som Laugene maa fordrø, være	22	2	6
3) For en letseilende Tolle, om Sommeren	4	2	
og om Vinteren	6	1	6

Naar nogen overføres med et allerede af en anden fragtet Fartoi, skal han derfor erlægge Betaling efter næstfølgende §., hvilken Betaling kommer til Afdrag i den, som den første Befragter fulde erlægge

for hele Fartøjet, dog saaledes, at denne berøbet ei til Laugets Skade kommer til at betale mindre, end Bortfragt efter ommeldte §., hvilken Lauget i alle Tilfælde kan fordrø saavel af ham selv, som for det øvrige i Fartøjet indladte.

Før et Færgefartøi til Langeland og Sprogø, hvorom Bestilling ikke maa antages, forend Stedets Øvrighed efter Overlæg med Opsynsmanden har erklæret, at det kan skee uden nogen Standsning i Færgefarten imellem Nyeborg og Korsør, betales til hiint Sted $\frac{1}{2}$ Deel over og til dette Sted lige med foranførte Tægt, men for Befordring til Aggersøe, Dmøe eller andre i det store Belt liggende Øer, hvor til Laugene desuden ei ere pligtige at levere noget Fartøi, maae Vedkommende forenes med Laugene.

§. 2.

Rigsbankpenge. Sølv.

For Befordring med Bortfartøi eller et andet Fartøi, som alligevel skal gaae over, betales:

1) For en almindelig Rejsende og saameget, han holder i Haanden, samt Reiselæder

en Bonde, Haandværksvend, Matros, Soldat eller bestige Person

For Børn paa og under 12 Aar kun det halve af det, som ellers skulle betales, men for Børn under 2 Aar bestemtes ikke.

Om Sommeren.			Om Vinteren.		
Daler	Sk.	St.	Daler	Sk.	St.
—	4	4	—	5	6
—	2	12	—	3	8

Drivere som medfølge

Rigsbankpenge Sold.

	Om Sommeren.			Om Vinteren.		
	Daler	Rt.	St.	Daler	Rt.	St.
Kreature, nemlig 1 for hvert Antal af 8. Kreature, saavel som Nødlidende, skulle oversøres uden Betaling.						
2) For en Karet eller Rustvogn med påværende Reisetoi og Gods	2	4	8	3	3	5
For en Chaise, en stor holstenst Vogn eller deslige med dito	1	3	.	2	1	6
For en mindre Reisevogn, Arbeids- eller Sjellevogn med dito	1	1	4	1	2	9
For en Kariol eller andet tohjulet Vogn med dito	—	5	.	1	.	7
for medfølgende Heste betales særskilt.						
3) For en Kuffert, Kiste, Kasse, Pengesænde, Pakke, Balje, eller deslige paa 50 Pund og derunder.	—	1	8	—	1	15
For en dito over 50 til 100 Pund indbegreben	—	2	8	—	2	15
og saaledes forholdsmaessig for hvert 100 Pund mere.						
For et Drehoed med vaade Vare	—	3	12	—	4	9
For en Lønde dito	—	2	8	—	2	15
For et Anker dito	—	1	12	—	2	4

Rigsbankpenge Sols.

	Om Sommeren.			Om Vinteren.		
	Daler	Rt.	St.	Daler	Rt.	St.
For en Tonde Korn, Vete, Gryn, af hvilket som helst Slags	—	2	8	—	3	4
For en Tonde Tjære, Salt, Steenkul, Kalk, Smør, Eild eller deslige	—	2	8	—	3	4
For et Skppd. Ud, Hør, Hamp, Humle, Jern, Ost, Talg, Bleff eller deslige	—	2	12	—	3	8
For et Læs Flyttegods med en stor holstenst Vogn eller anden Vogn af samme Størrelse	1	3	•	2	1	5
For et Læs med en mindre Reisevogn eller en mindre Ar- beids- eller Sjelles vogn	1	1	•	1	2	10
For en Favn Brænbe	—	3	•	—	4	•
For 1000 Tag, eller Muursteen	—	3	•	—	3	12
For en Tytt Lægter	—	•	12	—	1	4
For en Tytt Bord eller Brædder mindre end 12 Alen lange	—	1	12	—	2	3
For en Tytt paa 12 til 16 Alen	—	2	4	—	2	11
For en Tytt paa 16 Alen og derover	—	3	•	—	3	7
For en raa eller sal- tet Hud	—	•	12	—	1	4
For en garvet bito	—	1	8	—	1	14
For et Døger Kalve- eller Lammeskind	—	•	12	—	1	4

Rigsbankpenge Søl.

	Om Sommeren.			Om Vinteren.		
	Daler	Mk.	St.	Daler	Mk.	St.
4) For en Hest	—	4	4	—	5	6
For et Dvæggshoved	—	3	·	—	3	12
For et Sviin eller Føl	—	1	8	—	1	14
For en Kalv, et Faar, et Lam eller Griis	—	1	4	—	1	10

§. 3.

Naar det Tilfælde indtræffer, at der til Overfart med det Fartoi, der efter foregaaende §. betragtes som Bortfartoi, ikke er anmeldt saamange Personer eller saameget Gods, at den Betaling, som for disse skal erlægges, tilsammen udgjør halv Smakkes fragt, ere Laugene ikke pligtige at lade Fartøjet afgaae, med mindre de Tilskædeværrende forenes om at sammenkynde den halve Fragt.

§. 4.

Kourere betale fuld Fragt for det Fartoi, hvormed de overføres, hvad enten de for sig allene fragte samme, eller de følge med et Bort- eller et andet Fartoi, der alligevel skal gaae over. For en Stafet betales derimod i sidstnævnte Tilfælde ikkun 2 Rbdlr. 1 Mk. om Sommeren og 2 Rbdlr. 1 Mk. 14 St. Søl om Vinteren.

§. 5.

Sommertiden regnes fra den 1ste April til den sidste Dag i September Maaned, og til Vinteren den øvrige Tid af Aaret.

§. 6.

Færgesolkene skulle ved Ind- og Udfibning være Dragerne behjælpelige, men maae ei under Mulkf forbre Drækkpenge af den Reisende eller Befragteren.

Denne Taxt bør under Mulkf foresindes paa enhver Færgesjagt, og opslaaes i Nyeborg og Korsør paa de Steder, hvor Færgesjorne pleie at ligge eller anløbe, saaledes at den kan komme til enhver Paagjældendes Kundskab. Hvorefter alle Bedkommende sig have at rette og forholde.

Blandede Efterretninger.

I Aaret 1776 blev det daværende Geheimes Archivarius Justitsraad Schønning paalagt at udgive Snorro Sturlesen og Knyttinga Saga. Efter Justitsraad Schønning's Død i Aaret 1780 og indtil Slutningen af Aaret 1811 har dette Arbeide været overdraget til Rector ved Kjøbenhavns Latinsskole Justitsraad Thorslacius, og efter ham til Geheime-Archivarius Etatsraad Thorkelin. Da Sidstnævnte ved allerhøjeste Resolution af 4de Octbr. 1811 blev fretagen for at besørge denne Udgave, var Arbeidet saavidt fremmet, at 3de Foliotomer vare udgivne, af hvilke den 3die sluttes med Sverres Udnævnelse til Konge under Magnus Erlingson, men 3de Tomer stode endnu tilbage. Ved bemeldte allerhøjeste Resolution af 4de Octbr. 1811 blev det Professorerne ved Kjøbenhavns Universitet, nuværende Etatsraad Børge Thorslacius og nuværende Justitsraad Erich

Christian Werlauff paalagte, at de i 8 Aar, beregnet fra 1ste Decbr. 1811 Skulde, imod at nyde, et bestemt Honorarium af Hs. Majestæts Kasse, tilmedbringe Udgaven af Sverro Sturleson, og andre dermed forbundne norske Historier, samt ved hvert Aars Udgang indsende Beretning til Cancelliet angaaende Bæretets Fremskridt.

Siden den Tid har Cancelliet aarlig fra bemeldte Mænd faaet Beretning om Arbeidets Fremgang. Disse Beretninger ere af følgende væsentlige Indhold:

I Junii Maaned 1813 udkom den 4de Tome, som indeholdt Kong Sverres Historie, og de 15 Aar der forløb fra denne Konges Død til Begyndelsen af Hagen den Gamles Regjering. Af denne Tome vare de $\frac{2}{3}$ Dele, nemlig: Sverres Saga (83 trykte Ark) allerede fuldførte af Justitsraad Thorlacius, med Undtagelse af Noter, Chronologie, Genealogie og Fortæle, som er besørget af nuværende Udgivers. Den sidste $\frac{1}{3}$ Deel af denne Tome indeholder Textens Bestemmelse til de Islandske Historier om Sverres 3 nærmeste Efterfølgere, de derom værende Haandskrifters Collation, sammes danske og latinske Version, den latinske Oversættelse af Clausens Recension; Anmærkningerne have til disse 15 Aars Historie, som til Sverres Saga, Chronologie, Stamtafler, og Fortæle paa Dansk og Latin. Denne Tome bestaaer af 122 Ark.

I Junii Maaned d. X. udkom den 5te Tome, hvormed de 3de store Historieſkriveres Snorro Sturlesons, Carl Abbets og Sturle Thordsens Arbejder ere endte. Denne Tome indeholdt Kong Hagen Hagensens Historie tilligemed et kort Fragment af Kong Magnus Lagabæters for længe siden tabte Historie. Udgivernes Arbejde i denne Tome beſtaaer i kritiſk Beſtemmelse af Kong Hagen Hagensens Histories Text, der er faſſat efter 4 Pergamentsbøger, og 3 Papiirs Hæandſkrifter, Textens Inddeling i 333 Kapitler, og Varianternes Tilføttelse, danſk og latinſk Dverføttelse af den, Beſtemmelse af Texten i Fragmentet af Kong Magnus Lagabæters Historie med Reviſion af (Biſkop) Hans Finſens latinſke Dverføttelse og med Tilføjelse af Udgivernes danſke, nogle Noter ved Bindets Ende, Sturle Thordsens, begge Historiernes Forfatteres Levnet, Chronologie, Genealogie og Fortale. Denne Tome udgjør omtrent 100 Ark.

Udgiverne bemærkede, at dette Kongelige Værk, hvad de egentlige Skribenter angaaer, er endt med denne 5te Tome, men at der, for at gjøre det end mere brugbart for Historiegrandſkerne, og, i Analogie med hvad man altid har gjort med lignende Værker, udfordres, at et 6te Bind maa tilkomme, indeholdende Indices og Dplysninger til hele Værket. Saadanne ere:

- 1) en Forklaring over de hos Snorro, Carl Abbet og Sturle forekommende Sange. Diſſe ere mange og af forffjellige Tidsaldere og Forfattere. Vel er

en dansk og latinſk Oversættelse ved Siden af Bersenes Text allerede meddeelt i de udfomne Bind, men Sanges Vanskelighed og Dunkelhed kræver, at en nøjere Forklaring maa leveres, Constructionen udvikles og udførligere Dplysninger gives om de gamle poetiske Dyd;

2) en historisk,

3) en geographisk, og

4) en antiquarisk Index over alle 5 Dele.

Derhos agtes der om Tid og Plads tillader, at tilføje:

5) historiske Dplysninger over enkelte Steder i disse Historiker, og

6) en kritisk Udsigt over Snorres Rilder, grundet paa en Sammenligning af de mange større og mindre haandskrevne Islandſke Sagaer, Norge angaaende, der findes i Flatoebogen, Morkinskinna, Rokkinskinna, Ryggiarstikle og andre Codices.

Herom har Cancelliet under 26de Aug. sidstleden forelagt Hs. Majestæt allerunderdanigst Beretning.

Ved Rescript af 28 Octbr. 1785 til Kjøbenhavns Magistrat blev det, allernaadigst befalet, at den da over Christianshavns Canal anlagte Broe, som nu kaldes Snorrebroen, for Eftertiden skulde vedligeholdes af Christianshavns Beboere, som de, der nyde den nærmeste Nytte af samme, og de til den Ende til hvert Aars 1ste April og 1ste Octbr. betale saa

meget, som een Uges Vægterpenge af enhver Gaard eller Grund beløber, or at anvendes til dette Niemed. Dette Contingent er siden Begyndelsen af 1813 ophøret, og derimod de i Aarene 1813, 1814 og 1815, hvori Snorrebroen undergik en Hovedreparation medgaaede Omkostninger, der i alt udgjorde 10961 Rbdlr. 64 Sk. resunderede af Christianshavns Beboere, hvilket ogsaa vilde blive Tilfældet med de fremtidige Omkostninger, forsaavidt disse ikke kunne bestrides med Renterne af et af afdøde Grosserer Brock oprettet Legat til Snorrebroens Vedligeholdelse, hvilket Legat bestaaer i 17 Stk. østersøiske Obligationer til Beløb 1215 Rbdlr. Sølv.

Endeel Gaard- og Huuseiere paa Christianshavn havde, paa Anledning af denne dem paalagte Afgift, ansøgt om, at Snorrebroen for Fremtiden maatte undertægges Havnevæsenet, og ligesom Byens øvrige Broer, vedligeholdes af de Havnekassen tillagte Indtægter, hvilken Ansøgning de deels grundede paa, at bemeldte Broe ikke blot passeres af Christianshavns Beboere, men af mange andre, som skulle til de der værende offentlige Bygninger, som Dvæsthuset, Porcellainsmagasinet, Frelsers Kirke, Excercerhuset og Børnehuset, ligesom paa den anden Side mange af Christianshavns Beboere, som boe nærmest Langebroe eller Børnehuusbroen, ikke afbenyttede Snorrebroen, deels paa den Omstændighed, at de lige med Kjøbenhavns Beboere veeltage i Udgifterne til Stadens øvrige Broer. Ved den i denne Anledning indledeede Correspondence saavel med Kjøbenhavns Magistrat som det

Kongelige General Toldkammer og Commerce-Collegium erfarede det, at Havnekaassen ikke kunde pantage sig nogen forøget Byrde, saa meget mindre, som den, ikke uden Stadens Hjelp, formaaede at udføre nogen vidt omfattende Proereparation, som f. Ex. var Tilfældet med Knippelbroens og Børnehuusbroens nyligen foretagne Reparationer, men bemittede Collegium, der ansaae det nyttigt for Snorrebroens Vedligeholdelse, om denne behandlede paa samme Maade og under samme Authoritet som de øvrige Broer yttede derhos, at det intet havde imod, at den underlagdes Administrationen for Havnevæsenet, imod at Byens Kasse erstattede, hvad Vedligeholdelsen kostede mere end Renterne af det Brokke Legat.

Kjøbenhavns Magistrat og Stadens 32 Mænd fandt ogsaa dette hensigtsmæssigt, og Billighed syntes at tiisige, at den hele Commune ligesaavel burde bære Byrden af denne som af alle øvrige Broers Vedligeholdelse, og at denne Byrde ikke udelukkende blev ved at hvile paa Christianshavns Indbyggere, der efter Rescript af 28de Dec. 1785 heller ikke skulde svare uden et særdeles ubetydeligt Contingent, der nu ingentunde er tilstrækkeligt. Paa Grund heraf indgik Cancelliet med allerunderdanigst Førestilling om, "at Snorrebroen, i Lighed med Stadens øvrige Broer, maatte underlægges Administrationen for Havnevæsenet til Beskyttelse, imod at de til denne Broes Vedligeholdelse medgaaende Omkostninger godtgjøres af Stadens Kasse, forsaavidt ikke Rens

terne af det af afdøde Grosserer Brock til Broens Bedligerholdelse skænkede Legat maatte være tilstrækkelige",

og da Hs. Majestæt behagede allernædigst at bifalde denne Indstilling, saa afgik under 9de September, Rescript besyngende til Kjøbenhavns Magistrat.

Følge den af Commissionen til Underskeltelse for Næstede og Faldnes Efterladte for Aaret 1817 indkomne Beretning, hvilken fra Cancelliet er bleven Hs. Majestæt allerunderdanigst forelagt, har Tilstanden af de under samme hentagte Fonds været følgende:

I. Angaaende det Fond, som i Untedning af Elaget den 2den April 1801 er hentagt under Commissionens Bestyrelse.

Ved Begyndelsen af 1817 var under Commissionens Forsørgelse af Næstede 138, af hvilke ved Dødsfald ere afgaaede 6, igjen 132; af Enker og Børn 64, hvortil endnu i Aarets Løb kom 4; hvorimod ere afgaaede ved Viftermaal 1, ved Dødsfald 2, igjen 65; af Faldnes Forældre 44, hvoraf 2 ere døde, igjen 42; tilfammen 339 eller 7 færre end ved Aarets Begyndelse.

Dette Fonds Pengevæsen er saaledes: Ved Udsyngen af Aaret 1816 *) havde en Beholdning i

*) See Coll. Tid. for 1817, S. 611.

Obligationer af 115,250 Rbd. S. B. og 1800 Rbd. N. B.	
Contanter	20 — 66 $\frac{1}{2}$.
Indtægterne i	
Løbet af 1817	
have været i	
Obligationer	15,128 — —
Contanter	10,649 — 7 $\frac{1}{2}$
tilsammen	130,378 Rbd. S. B. 12,469 Rbd. 73 $\frac{1}{2}$.
Udgifterne have	
været	10,672 — 49 $\frac{1}{2}$

faa at Bes-
holdningen
den 31 Dec.

1817 var 130,378 Rbd. S. B. og 1797 Rbd. 24 $\frac{1}{2}$ N. B.
som er 15,128 Rbdlr. S. B. mere og kun 23 Rbdlr.
42 $\frac{1}{2}$ N. B. mindre end ved næstforegaaende Aars
Udgang.

II. Angaaende det Fond, som i Anledning af
Krigen, der udbrod i Aaret 1807, er sunderet:

Ved Begyndelsen af Aaret 1817 henhørte under
Commissionens Forsorgelse: af Kvæstede 225, hvortil
i Aarets Løb endnu kom 5, men derimod afgik
ved Dødsfald 3, og formedelst Udeblivelse med i lang
Tid at hæve Pensionen 1, altsaa igjen ved Aarets
Udgang 226; af Enker og Børn 174, hvortil i Aar-
rets Løb kom 11, og afgik ved Dødsfald 2, ved 15
Aars Fylde 18, igjen ved Slutningen af Aaret 165,
og i Faldens Moder; i alt 392, som er 8 færre end
ved Aarets Begyndelse.

Dette Fonds Pengevæsen er saaledes: Behold-
 ningen for 1816 var i Ob-
 ligationer 127,104 Rbd. S. B. og 18,540 Rbd. 71 N. B.
 Contanter 3398 — 3½ —
 Indlæg-
 terne i Lø-
 bet af 1817
 vare 17,062 — —
 i Contanter 20,595 — 45 —

 144,166 Rbd. S. B. 42,533 Rbd. 51½ N. B.

Afgifterne
 i Aarets Løb
 have været 20,190 — 76 —

saa at Be-
 holdningen
 den 31 Dec.

1817 var 144,166 Rbd. S. B. og 22,342 Rbd. 71½ N. B.
 som er 17,062 Rbd. S. B. og 304 Rbd. 65 N. B.
 mere end ved Aarets Begyndelse, hvilket Over-
 skud, ligesom det Fondet fra 1801 har haft, hidrører
 fra den samme ved Hs. Majestæts allerhøieste Reso-
 lution af 18de Febr. f. A. viste Naade at blive gots-
 gjort, hvad den siden Pengevæsenets Forandring tabte
 formedelt Rentemoderationen.

 Ved kongeligt Rescript til Biskoppen over Svends
 Stift af 30te Septbr. 1803, §. 3, lit. a. var
 det allernaadigst bestemt, at det residerende Capellanie
 ved Vigersblef og Vestlinge Sogne, samt det resideren-
 de Capellanie ved Dalum og Sanderum Sogne, skulde

de, naar de bleve ledige, nedlægges, og deres visse Indkomster og Eiendomme henlægges til Skolevæsenet.

Amtsprovsten for forrige Odense- og Ruggaards Amtet, i hvis Amtsprovstie bemeldte Sogne ere beliggende, havde nu foreslaaet, at de Skolevæsenet ved fornævnte Capellaniers Nedlæggelse tillagte Indtægter, som bestaae i Renter af de bortsolgte Capellan Gaardes Kjøbesumner, og i aarlige Korn-Afgifter af disse Gaarde, skulde fordeles saaledes, at $\frac{2}{3}$ tilflyde Amtsprovstiets Skolevæsen i Almindelighed og $\frac{1}{3}$ Skolevæsenet i de Sogne, ved hvilke de residerende Capellaner forhen have været ansatte.

Imod dette Forslag, som var anbefalet af Stiftsamtmanden og Biskoppen, samt Hs. Høihed Gouverneuren over Sjæns Stift, vidste Cancelliet ikke noget at anføre; og Collegiet indstillede desaarafag allerunderdanigst:

At $\frac{2}{3}$ af Vigerslef og Veflinge residerende Capellaniers Indkomster maatte tilflyde forrige Odense og Ruggaards Amters Skolevæsen i Almindelighed, og $\frac{1}{3}$ Vigerslef og Veflinge Sognes Skolevæsen; og at ligeledes $\frac{2}{3}$ af Dalum og Sanderum nedlagte residerende Capellaniers Indkomster maatte tilflyde bemeldte Amters Skolevæsen i Almindelighed, og $\frac{1}{3}$ Dalum og Sanderum Sognes Skolevæsen.

Denne allerunderdanigste Indstilling vandt alernaadigst Bifald, og under 19de August 1818 afsat Rescript, desangaaende til den vedkommende Amtsskole-Direction.

Collegial-Tidende.

Med kongelig alt ernaadigst Privilegium.

No. 56. Den 10de Octbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubarth.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Fovgivning.

Den forrige Kanal, Havne, og Fyr-Direction tilmelde i sin Tid Cancelliet, at den Havn, som efter allerhøjeste Befaling et anlagt ved Fladstrand, var da saavidt færdig, at den inden kort Tid vilde blive at aflevere af dem, som havde forestaaet Arbeidets Udførelse, og yttrede derhos, at det saavel med Hensyn til Afleveringen, som Havnens fremtidige Anvendelse, vilde blive af stor Vigtighed, at Bøien Fladstrand blev bevirket Kjøbstedsrettigheden, da forhøvent Havn, der kan modtage Fartøjer af $5\frac{1}{2}$ til 6 Fods Dybde under Vandet, endstjøndt dens oprindelige Forbedbestemmelse, under Krigen at lette Communicatjonen med Norge og til samme Djemed afgive en Station for en Roeflotte, nu bortfalder, dog altid efter sin Beliggenhed vilde være en nyttig Redningshavn for Fartøjer, som ikke ere over hiint Størrelse, id

Labsen, i de sidste 50 Aar have ved Handel og Skibsfart svinget dem op til forøget Velstand. Det er og anægteligt, at en eneste Kjøbsted, som ved fortrinlig Beliggenhed til Lands og Vand indbyder baade inden og udenlandske Handlende til Indførsel, Uflag og Affætning af deres egne Varer, og Udførsel af Landets Produkter, samt derhos i en god og rummelig Havn yder de Søfarende til enhver Tid af Aaret et sikkert og beqvemt Tilflugtssted for Havets og Stormens Forsølgelser, ogsaa i mercantillt Henseende vil for hele Riget være af langt større Vigtighed end 10 andre Kjøbsteder, der ikke ere begunstigede ved saadanne locale Dmstændigheder.

Fladstrand udmærker sig, efter Søekyndiges Dom, ved en saadan fortrinlig Beliggenhed fremfor de fleste andre Steder i Danmark; det kan befares hele Aaret igjennem; i det mindste er Tiden af dets Spærring alige kortere end noget andet Sted; Vinterens Magt virker silbigere og ophører tidligere; det ligger uden for Østersøens og Kattegattets vanskelige Passage; fra Rheden kan med aaben Vind Skibe affeile baade Nat og Dag og passere Skagen, uden at behøve noget videre Veiling. Amerikanerne kunne gjøre 2, og Engellænderne 3 Reiser om Aaret paa Fladstrand, mens de kun kunne gjøre en paa Østersøen. Dette, og at de kunne undgaae Kattegattet, Sundet og Østersøens farlige Farvande, lader vel neppe nogen Tvivl om, at de vestlige Nationer is i mange Tilfælde, hellere

Dette Fonds Pengevæsen er saaledes: Behold-
 ningen for 1816 var i Ob-
 ligationer 127,104 Rbd. S. B. og 18,540 Rbd. 7 1/2 N. B.
 Contanter 3398 — 3 1/2 —
 Indtæg-
 terne i 1817
 bet af 1817
 vare 17,062 — —
 i Contanter 20,595 — 45 —

 144,166 Rbd. S. B. 42,533 Rbd. 5 1/2 N. B.

Afgifterne
 i Aarets Løb
 have været 20,190 — 76 —

saa at Be-
 holdningen
 den 31 Dec.

1817 var 144,166 Rbd. S. B. og 22,342 Rbd. 7 1/2 N. B.
 som er 17,062 Rbd. S. B. og 304 Rbd. 65 N. B.
 mere end ved Aarets Begyndelse, hvilket Over-
 skud, ligesom det Fondet fra 1801 har haft, hidrører
 fra den samme ved Hs. Majestæts allerhøieste Reso-
 lution af 18de Febr. f. A. viste Naade at blive gots-
 gjort, hvad den siden Pengevæsenets Forandring tabte
 formødeligt Rentemoderationen.

Ved kongeligt Rescript til Biskoppen over Sjæns
 Stift af 30te Septbr. 1803, §. 3, litr. a. var
 det allernaadigst bestemt, at det residerende Capellanie
 ved Vigersløf og Vestlinge Sogne, samt det residerende
 Capellanie ved Dalum og Sanderum Sogne, skulde

de, naar de bleve ledige, nedlægges, og deres visse Indkomster og Eiendomme henlægges til Skolevæsenet.

Amtsprøvssten for forrige Odense- og Ruggaards Amter, i hvis Amtsprøvsstie bemeldte Sogne ere beliggende, havde nu foreslaaet, at de Skolevæsenet ved fornævnte Capellaniers Nedlæggelse tillagte Indtægter, som bestaae i Renter af de bortsolgte Capellan Gaardes Kjøbesumme, og i aarlige Korn-Afgiften af disse Gaarde, skulde fordeles saaledes, at $\frac{2}{3}$ tilflyde Amtsprøvsstiets Skolevæsen i Almindelighed og $\frac{1}{3}$ Skolevæsenet i de Sogne, ved hvilke de residerende Capellanier forhen have været ansatte.

Imod dette Forslag, som var anbefalet af Stiftsamtmanden og Biskoppen, samt Hs. Høihed Gouverneuren over Syens Stift, vidste Cancelliet ikke noget at anføre; og Collegiet indskillede desaarfsag allerunderdanigst:

At $\frac{2}{3}$ af Vigerslev og Bessinge residerende Capellaniers Indkomster maatte tilflyde forrige Odense og Ruggaards Amters Skolevæsen i Almindelighed, og $\frac{1}{3}$ Vigerslev og Bessinge Sognes Skolevæsen; og at ligeledes $\frac{2}{3}$ af Dalum og Sanderum nedlagte residerende Capellaniers Indkomster maatte tilflyde bemeldte Amters Skolevæsen i Almindelighed, og $\frac{1}{3}$ Dalum og Sanderum Sognes Skolevæsen.

Denne allerunderdanigste Indstilling vandt alernaadigst Bifald, og under 19de August 1818 afsluttes Rescript desangaaende til den nedkommende Amtsskole-direction.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 56. Den 10de Octbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisensh. Bogtrykkerie af E. F. Schubarth.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Lovgivning.

Den forrige Kanal. Havne, og Fyr-Direction til-
meldte i sin Tid Cancelliet, at den Havn, som
efter allerhøjeste Befaling er anlagt ved Stadstrand,
var da saavidt færdig, at den inden kort Tid vilde
blive at aflevere af dem, som havde forestaaet Arbeis-
dets Udførelse, og yttrede derhos, at det saavel med
Hensyn til Afledningen, som Havnens fremtidige An-
benyttelse, vilde blive af stor Vigtighed, at Byen Flads-
strand blev bevirket Kjøbstedsrettigheden, da forhøvede
Havn, der kan modtage Fartøjer af $5\frac{1}{2}$ til 6 Fods
Dybde under Vandet, endstjøndt dens oprindelige For-
vedbestemmelse, under Krigen at lette Communicati-
onen med Norge og til samme Djemed afgive en Sta-
tion for en Roeflotille, nu bortfalder, dog altid efter
sin Beliggenhed vilde være en nyttig Redningshavn
for Fartøjer, som ikke ere over hin Størrelse, id

endog for større Skibe, som ved Udløsning kunde bringes til at flyde paa den Dybde; da den, som tidligere tilkryser, og tidligere er aaben end Liimfjorden, ogsaa vil være beqvem for Samfærdselen med Norge og Sverrig; da den ubentvivt vil bidrage til at lette og fremme de hidtil aldeles forsømte Fiskerier paa Nord- og Nordvest-Kysten af Jylland, og endelig, da Gladstrands Byes Rettigheder formeentligen ville virke betydelig paa de Indtægter, som skulde tjene til at dække Havnens Omkostninger, ligesom dens Tilsyn og Vedligeholdelse vilde være ulige mindre behyrdende for den kongelige Kasse, naar Havnen her som i Kjøbstederne kunde overdrages til en communal Havnecommissions Bestyrelse.

Byen Gladstrand ligger næsten 2 Mile norden for Søbye, 5 Mile sønden for Skagen, 4 Mile østen for Hjørring og 8 Mile fra Aalborg. I ældre Tider har Stedet henhørt under Friiskolts Gods, og er for ikke mange Aar siden blevet solgt for nogle faa tusinde Rigsdaler d. C. Gladstrand var forud ikke andet end et lille Fiskerleje, bestaaende af nogle ugle jordløse Fiskerhytter, og nogle faa matrikulerede Bønderhuse, men ved dens fordeelagtige Beliggenhed og gode Fiskerie var den i Aaret 1801 voxet til et Folketal af 446, og er siden den Tid tiltaget endnu mere, især ved den under sidste Krig der værende Garnison, samt det anmeldte Havne-Anlæg.

For nærværende Tid er Folketallet i den egentlige Bye steget til 600 Mennesker, og Byen tæller

na over 100 Huse og Gaarde meest teglhængte; deriblandt adskillige smagsfulde paa 2de Etager, for en stor Deel nye opbygte. I Aaret 1803 fik Stadstrand sit eget Postcontoir, og 1811 først en egen af selve Byen lønnet Præst, for hvem Byen har ladet opføre en vel indrettet Residentse. Byens Næringsveie ere Seilads, Fiskerie, Lodning og lidt Handel, men ikke Agerbrug, thi der tilligger kun faare lidt Jord, dog er der i den senere Tid tilkjøbt 2de Bøndergaardes Jorder. I Krigstiden var Overfarten herfra til Norge ikke ubetydelig, ligesom ogsaa Posten afgik herfra, og Stedet var et Forsamlingssted for de mindre Kystfartsøier, som her søgte Beskjermelse under Batterierne. I Fredstid ligge her paa Rheden altid endel Skibe for at vente paa gunstig Vind, og indtage Forkrøinger; ligeledes ligge her ogsaa Fiskerqvaser for at indtage deres Ladninger af Torst, Osterd, og de mange andre Slags Fisk, som falde i store Mængde paa de østre jydskte Kyster.

Det kunde vel synes ved første Blik, at det ikke var Grunde nok for Haanden til at tilraade, at et Rige paa 800 □ Miles Udstrækning, som alleve reder har 66 Kjøbsteder, og hvoraf de $\frac{2}{3}$ Dele snarere ere i Forsald end i Dpfomst, skulde have flere Kjøbsteder. Men hine Kjøbsteder ere, for en stor Deel, blot Land-Steder uden Handel og Skibsfart, og af dem som ere Søehavne, ligge adskillige paa ufordeelagtige Steder, og derimod seer man, at andre Kjøbsteder, som have et betydeligt Dpland og ligge godt for Sel-

Labfen, i de sidste 50 Aar have ved Handel og Skibsfart svinget dem op til forøget Velstand. Det er og unægteligt, at en eneste Kjøbsted, som ved fortrinlig Beliggenhed til Lands og Blands indbyder baade inden og udenlandske Handlende til Indførsel, Oplag og Affætning af deres egne Varer, og Udførsel af Landets Produkter, samt derhos i en god og rummelig Havn yder de Søfarende til enhver Tid af Aaret et sikkert og beqvemt Tilflugtssted for Havets og Stormens Forsølgelser, ogsaa i mercantillisk Henseende vil for hele Riget være af langt større Vigtighed end 10 andre Kjøbsteder, der ikke ere begunstigede ved saadanne locale Omstændigheder.

Fladstrand udmærker sig, efter Søekyndiges Dom, ved en saadan fortrinlig Beliggenhed fremfor de fleste andre Steder i Danmark; det kan befares hele Aaret igjennem; i det mindste er Tiden af dets Spærring ulige kortere end noget andet Sted; Vinterens Magt virker sildigere og ophører tidligere; det ligger uden for Østersøens og Kattegattets vanskelige Passage; fra Rheden kan med aaben Vind Skibe affeile baade Nat og Dag og passere Skagen, uden at behøve noget videre Peiling. Amerikanerne kunne gjøre 2, og Engellænderne 3 Reiser om Aaret paa Fladstrand, mens de kun kunne gjøre en paa Østersøen. Dette, og at de kunne undgaae Kattegattet, Sundet og Østersøens farlige Farvanke, lader vel neppe nogen Tvivl om, at de vestlige Nationer jo i mange Tilfælde, hellere

vilke vælge Fladstrand til Depot for deres Handel end Østersøens Havne,

Foruden denne første og væsentligste Grund, nemlig Fladstrands fortrinlige Beliggenhed som en Sæ- og Handels-Stad, havde den forrige Herredskøber i Horns Herred, Cancellie-Ræfessor Hansen, i sin over denne Sag afgivne Betænkning endvidere anført som talende for Tilstaaelsen af de ansøgte Kjøbsteds-Privilegier følgende Grunde:

- 1) at Fladstrand behøves og vil, især i Tiden, naar Handelen mere freigives og oplives, behøves som Kjøbsted for et betydeligt Opland, der har en lang Wei at søge til de nærmeste Kjøbsteder Slagen, Hjørring og Søbye, som dog formedelst deres Beliggenhed og locale Hindringer ere uskikede til nogen betydelig Handel. Fladstrand som Kjøbsted vilke følgelig lette Affætningen af Landets Producter og Indkjøbet af Landboernes Handels-Fornødenheder;
- 2) at Byen, blottet for al Jordbrug og andre Næringsveie end Handel og Søfart, i manglende Fald ikke vil kunne bestaae, men undergaae, til Obelæggelse for over 100 Familier og til Tab for den Kongelige Kasse med Hensyn til dens Skatter og andre Indtæder;
- 3) at dens nuværende Uorden i Henseende til Forholdet i dens Indvaaneres Næringsdrift, ikke længere kan bestaae med Politie og gode Sæder, ei heller med de Regler, hvorefter Byens personelle og reelle Byrder bør svares;

- 4) at den i Hensænde til Bøbyggette og Gaders Afstikning er meget uregelmæssig, hvilket der i Tiden vanskelig vil være at afbøde eller ændre, blandt andet stridende imod Hs. Majestæts Interesse, med Hensyn til Told- og Consumtions-Control;
- 5) at den ikke ellers kan gjøre sine udelukkende Nærings- og Erhvervs-Rettigheder, uden hvilke den ikke kan bestaae, gjelbende imod uberettiget Landprang, Forprang og Brændeviinsbrænden paa Landet m. m.
- 6) at Fremmede, der formedelsk dens oppertlige Beliggenhed kunde have Lykt at nedsette sig, medbringe Penge og udbrede Handelens Flor, og især etablere Saltvands-Fiskerie paa jydskke Ref og under Hets Land, affrækkes herfra, saalænge fornødne Rettigheder, især med Hensyn til Udskrivningen til Eoes-tjenesten, ikke loves dem hævede;
- 7) at Havnens fremtidige Organisation, Dekonomie og Bestyrelse, kan som kun en Kjøbstedbyrde, ikke med Billighed, overdrages Byen, uden tillige at lade den nyde godt af Kjøbstedrettigheder;
- 8) at Handelens Fremgang i det Hele vil beroe paa Byens Friheder, ligesom derfra ogsaa ere uadskillelige Byens Tilvært og Havnens Intrader, der under nærværende Omstændigheder langt fra ere istand til at afholde Renten og Kapital-Udbraget af dens Gjæld, samt dens Vedligeholdelse, endfinge tillade Capital-Udplag til i sin Tid at kunne fortsætte og fuldføre Arbeidet ved den større Havn;

g) at Industriem i Haandværker, der i bemeldte Byer har naaet en i smaae Byer usædvanlig Højde, quæles, naar Professionisterne ikke tør føre deres Arbeider og Produktioner til andre Kjøbsteders Markeder.

For saa meget og saasnart som mueligt at kunne opnaae de med Kjøbs- og Rettighedernes Erhvervelse tilføjede Fordele, foreslog Cancellie-Rædsfor Hansen, at Byen maatte in specie benaades med følgende Friheder:

a) Fritagelse for Værnepligt og Søe. Udskrivning, ikke alene for den kommende Slægt, men ogsaa for alle nu indskrevne Sælimer, dem alene undtagne, hvis Forældre ernære sig af Fiskerie, Lodserie eller Søfart.

b) Toldfrihed i 20 Aar. -

c) Skattefrihed i ligesaa lang Tid.

d) Tilladelse til at opføre sin egen Mølle, og anlægge alleflags nyttige Fabriker.

e) Matrikulering ikke alene af de nu bebyggede Grunde, men ogsaa Inddragelse af de flere, som hertil maatte have beqvem Beliggenhed, f. Ex. overflødig Haugepladser, Tøfter o. s. v.

f) Rettighed til inden et vist Antal Aar, f. Ex. 20 Aar, at tilforhandle sig af Naboer Jordernes ufrie Hartkorn, enten et vist Antal Tdr. Hartkorn, f. Ex. 30 til 50, eller saa stort et Areal, som dens Indvaanere kunde overkomme, indtil f. Ex. en Fjerdingvis Beliggenhed fra Kjøbstedens Grund paa alle

Sider, hvilke saaledes erhvervede Forber maatte anses ligesaa fri, som Kjøbsted. Forber.

I øvrigt foreslog han, at Navnet Fladstrand maatte, til taknemmeligt Minde om Hs. Majestæts allernaadigste Velgjerninger mod denne Bye, forandres til Frederikshavn.

Cancelliet, der efter en nøje Overvejelse af den vigtige Sag fandt de foransførte tilknaedende Grunde tilfammentagne at have en betydelig Overvægt over dem, som kunde synes at gjøre Forslagers Iværksættelse betænkelig, besluttede at anbefale Byen til den ansøgte Benaadning, og indlob sig til den Ende i Brevvevling med vedkommende Departementer betræffende Erhvervessen af de forskjellige attraaede Rettigheder m. m. Resultaterne af denne Brevvevling ere følgende:

Det kongelige Admiraltets og Commissariats Collegium erklærede, at der fra Coeindroulløringens Side aldeles intet fandtes at erindre imod, at Fladstrand Bye blev indstillet til at erholde alle de Kjøbstederne med Hensyn til Udskrivning til Sæetjeneste allernaadigst tilstaaede Rettigheder.

Med Hensyn til den af Cancellie Assessor Hanssen i Forslag bragte Fødsfrihed bemærkede det kongelige General Toldkommer og Commerce-Collegium: at det vilde være meget betænkeligt at tilstaae Fladstrand aldeles Fødsfrihed, saavel for de øvrige Kjøbsteders Skyld, som for Misbrug, hvortil det kunde give Anledning, men at alle fremmede Vares vilde,

Naar Gladstrand erholdt den attraaede Kjøbsted-Rets-
lighed, kunne toges der paa Oplag og atter udføres
med en Transit-Told, som er kun 1 pCt. af Vares-
nes Værdie.

Betreffende de det kongelige Rentekammer ved-
kommende Indstillingspunkter, erklærede velbemeldte
Kammer, at det aldeles ikke kunne samtykke i, at der gjor-
des Forslag om at Gladstrand Bye bevilgedes Skats-
friehed paa 20 Aar, ei heller, at nu ufrie og skatte-
pligtige Torve og Grunde skulde henlægges med
Skattefriehed til samme som Kjøbstedjorder. Hvad
den attraaede Tillæbelse til Møllebygning angik, på-
træde Rentekammeret, at det, hvis Gladstrand blev
Kjøbsted, de omliggende Møller ikke kunde bestride
Malingen, og saadan Mølletrang blev paa lovsig
Maade opløst, maatte til den Tid komme i nærmere
Betragtning, om ikke en nye Mølle til Meelmals-
ning kunde foreslaaes til Bevilgelse, hvorimod enhver
som derom anholdt, vilde kunne vente Bevilling til
Opførelse af en Mølle til Grynmalning, imod passend
de aarlig Afgift til den kongelige Kasse.

Endskjøndt Cancelliet ikke, imod hvad vedkom-
mende Collegier efter det anførte derom havde yttret,
turde anbefale Gladstrand Bye til at forundes alle
de attraaede specielle Friheder, s. Ex. Immunitet for
Skatter og Told i 20 Aar, saa troede det ikke desto-
mindre, at det vilde være særdeles gavnligt, ikke allene
for denne enkelte Bye, men endogsaa for hele Star-
ken, at den allernaadigst blev forundt de Kjøbster

berne i Almindelighed tilstaaede Rettigheder, og det saa meget mere, som Gladstrand, efter hvad der er oplyst, i Aarhundreder har de facto udøvet de fleste Kjøbsledrettigheder, der følgerig nu ikke med Billighed kunne betages Byen, og som, naar de af den fremdeles skulle med Sikkerhed udøves, derfor højligst trænge til allernaadigst Sanction og Stadsfæstelse.

I øvrigt formeente Cancelliet, at Herredsfogden og Skrивeren i Horns Herred saa meget mere passende kunde bestikkes til tillige at være Byfoged og Skrивer i Gladstrand, som denne Embedsmand for nærværende Tid, i Følge den for ham udfærdigede Bestatning, er pligtig at have sin Boepæl i benævnte Bye.

Paa Grund af de anførte Omstændigheder, men i Særdeleshed med Hensyn til Gladstrands udmærket fordeelagtige Beliggenhed for Søfart og Handel, samt den der anlagte Havns fremtidige Beskyttelse, Vedligeholdelse og Afbenyttelse, tog Cancelliet ikke i Betænkning, i Overensstemmelse med det Ovenanførte, allerunderdanigst at anbefale Forslaget til H. Majestæt, og det behagede Allerhøiøstamme, ved Resolution af 9de f. M., allernaadigst at bifalbesamme; hvorefter der, under 23de f. M., er udfærdiget en saaledes lydende Bekjendtgjørelse:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, &c. &c. Gjøre vitterligt: at Vi efter de Os allerunderdanigst foredragne Omstændigheder allernaadigst ville, at Byen Gladstrand i Horns Herred under Hjørring Amt ubi Wort Land

Norre Jylland, herefter maae være Kjøbsted, samt
 orundes de Kjøbstederne i Bort Rige Danmark i Al-
 mindelighed tilstaaede Rettigheder, dog at de Jorder
 og Grunde, som nu høre til Byen eller i Liden
 erhverves af samme, fremdeles som hidtil vedblive at
 være skattepligtige, og at det med Tienderne forholdes
 om forhen.

Derhos ville Vi allernaadigst tillade, at denne
 Bye herefter maae føre Navn af Kjøbsteden Freder-
 ikshavn. Hvilket Vi allernaadigst kundgjøre til alle
 Bedkommendes Efterretning.

Blandede Efterretninger.

Stiftamtmanden og Biskoppen over Sjællands
 Stift have, som Directeurer for Sjællands Stifts
 offentlige Midler, indsendt til Cancelliet et Andra-
 gende om, at Roskilde Domkirke og Duerbødre Klo-
 ster fremdeles maatte beholde den Skiftejurisdiction
 og det dermed forbundne Overformynderie, som disse
 Stiftelser, i Overensstemmelse med Lovgivningen
 have udøvet førend Forordningeen af 25de Juli f.
 A., ifølge hvilken den jorddrøttelige Skiftejurisdiction,
 og det dermed forbundne Overformynderie, forsaavidt
 samme har været udøvet og forvaltet af Beneficia-
 rier eller af andre Jorddrøtter end Besiddere af Lehn,
 og Tiere af complete Sædegaarde, skal ophøre og
 overdrages vedkommende Rettens Betjente *). Det
 Roskilde Domkirke tilhørende Gods udgjør nu 465

*) See Coll. Tid for 1817, S. 633.

Tdr. 2 Skpr. 7 Alb, Hartkorn Ager og Eng, og
 Duebrødre Klosters Gods 262 Tdr. 3 Skpr. 3 Skr.
 277 Alb., der alt er Strøggods, beliggende under
 flere Amt, men Skifterne ere hidtil holdte samlede
 i een Protocol for hver Stiftelse, og ere forvaltede
 af Stiftelsernes Forvalter, der er kongelig Embeds-
 mand, og er der i den ham meddelte Bestalling til-
 lagt ham de med Skifteretten forbundne Indtægter.
 Da disse Stiftelser's Gods ikkun er Strøggods, vilde
 de, efter den strenge Ret, ikke kunne gjøre Fordring
 paa, fremdeles at beholde Skiftejurisdictionen og
 tilhørende Overformynderie; da Udøvelsen heraf imid-
 lertid er overdraget en kongelig Embedsmand, saa
 er der fuldkommen Betryggelse for og Control med
 Forvaltningen heraf. Stiftelsernes Inspecteurer saa-
 velsom Directeurer have derhos anbefalet, at det maatte
 forblive som hidtil, da dette er meest gavnligt for
 Bønderne, hvis Gaarde ligge under mange forskjel-
 lige Jurisdictioner, og det vilde være til ikke ubety-
 delig Skade for Stiftelserne, om disse Rettigheder
 fratoges dem, da de dermed forbundne Indtægter ere
 tillagte Stiftelsernes Forvalter, der da paa anden
 Maade maatte holdes skadesløs.

Paa samme Tid var til Cancelliet indkommen en
 lignende Ansøgning angaaende den Nykjøbings Hos-
 pital tilkomende Skifteret og dermed forbundne Over-
 formynderie paa det samme tilhørende Gods. Be-
 meldte Stiftelses ufrie Hartkorn udgjør omtrent 350
 Tdr., som ikke ligge over 2 Mile fra det Sted, til

ivilket de herfabelige Afgifter og Naturalprestationer gives og consumeres. Paa Grund heraf foretogte Stiftamtmanden over Follands og Falsters Stift, at Hospitalsgodset maatte betragtes som et indtømt complet Jordegods, uagtet der til samme intet Hartkorn af fri Hovedgaardstaxt gives; thi dette er ifølge hans Formening allene en Følge af Stiftetsens egen Bestemmelse, hvortil ikke Hovedgaardsjorde vare benødne eller deres Drift fra Hospitalets Side passende. Dette ansaae han saa meget vigtigere, som Hospitalet i øvrigt nyder alle et complet Gods tilkommende Rettigheder, og bemærkede endvidere, at Indkomsterne ved Skiftevesener hidtil have udgjort en ikke ubetydelig Deel af Hospitalsforstanderens Indtægter, for hvis Afgang han i al Fald maatte holdes fædesløs til Byrde for Hospitalet, der dog, som en Stiftelse af en saa udbredt og veldædig Hensigt, burde nyde de Beneficier, som ere tilstaaede de Sædegaarde, der intet have forud for Hospitalsgodset, undtagen en Hovedgaardstaxt.

I Betragtning af anførte Omstændigheder, og da Hs. Majestæt allernaadigst har tilladt, under i det Væsentlige lige Omstændigheder, at saavel Universitetet maa beholde Skiftejurisdictionen paa det samme tilhørende Gods, som Kjøbenhavns Magistrat i den Staden Kjøbenhavn hidtil tilkommende Skiftejurisdiction paa Bidstrup Gods *), tog Cancelliet

*) See Coll. Tid. for d. A. No. 18, S. 260 og No. 29, S. 418.

ikke i Betænkning allernærmest at tilraade, det med Stiftesforvaltningen og det dermed forbundne Overformynderie paa foranstaaede offentlige Stiftelsesmaatte forblive som hidtil, dog med Undtagelse af Duebrodre-Kloster tilhørende 2 Gaarde i Engelstra Bye, under Præstøe Amt, der, efter denne Stiftelses eget Ønske, allerede ere overtagne vedkommen Rættensbetjent. Det behagde Hs. Majestæt allernærmest at bifalde Cancelliets Indstilling, hvorom Vedkommende under 29de f. M. ere bievne underrettede.

Under 2den Decbr. har Cancelliet tilskrevet samtlige Ammænd og øvrige Vedkommende saaledes:

Hos Cancelliet er forespurgt: om Lonninge som udbedes af offentlige Stiftelser eller Communer skulle betales i rede Solv eller Repræsentativer efter Kvartals-Coursen.

I denne Anledning skulde Cancelliet tjenstlig tilmelde Dem til behagelig Efterretning og vide Foranstaltning, at naar saadanne Stiftelser eller Communer ikke have Indtægter i rede Solv, hvor Lonningerne kunne udbedes, blive disse at ubbetale Sedler efter Kvartals-Coursen, saa at Indkjøb-Solv til Gagers Udbetaling ei bør finde Sted.

Dette vil ogsaa blive at anvende med Hensigt til Udbetaling af Pensioner.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Søndehor-Solnekald paa Fanøe under Ribe Stift, og i Abbl

Sognepræsten skal, som første Læree ved Sognets Skole, underviser 3 Timer daglig i den øverste Klasse.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 25de Septbr. er Herredsfoged og Skriver i Horns Herred under Hjørring Amt, Cancelliesecretaire H. J. Sorgenen, bestikket til tillige at være Byefoged og Byeskriver i Frederichshavn. Den 30te, Cand. juris og Cancellist i Hs. Majestæts Cabinetssecretariat N. P. Gude, til Birkedommer paa Grevfabet Holsteinborg; Cand. juris H. E. Lorbjørnsen til Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, Høiesteret undtagen; Examinatus juris H. P. Aising til Procurator ved samtlige Retter i Sjællands Stift, med Undtagelse af Høiesteret, Overadmiralitetstretten, Lands-Overretten samt Hof og Stadsretten og de øvrige Retter for Kjøbenhavn; Professor H. G. Clausen, Stiftsprovst over Sjællands Stift, Provst i Frue Provstie og Sognepræst til Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd, og F. C. Gutfeld, Provst i Holmens og Garnisons Provstie samt Sognepræst ved Holmens Kirke i Kjøbenhavn, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd tillagte Rang efter Rangforordningen af 14de Octbr. 1746, dens 3die Klasse No. 9; Sognepræst for Støvring og Møllerup Menigheder samt Præst til Støvringgaards Klosters Capel i Aarhus Stift, S. B. Brøchner, bestikket til Sognepræst for Hærislev

og Albet Menigheder i samme Stift; Sognepræst for Bølling og Sedding Menigheder i Ribe Stift, H. K. Binding, til Sognepræst for Hale og Lørring Menigheder i Aarhus Stift; Sognepræst for Bindsted Menighed i Aalborg Stift, H. G. Gad, til Sognepræst for Bisbøje og Heltborg Menigheder i samme Stift; Sognepræst for Øster-Nykirke og Givø Menigheder i Ribe Stift, M. A. F. Berg, til Sognepræst for Vesteradby og Aastrup Menigheder i Fyen; testidende Capellan for Thiersted, Schjerringe og Beilebye Menigheder i Lolland, B. Thanning, til Sognepræst for Vesterudby Menighed i bemædte Lolland; personel Capellan for Hillersted og Aastrup Menigheder i Aalborg Stift, P. K. Hjorth, til Sognepræst for Førfled og Mollerup Menigheder i samme Stift; Sognepræst for Dover og Bønge Menigheder i Aarhus Stift, J. H. Petersen, efter Ansøgning i Naabø og med Pension entlediget fra formædte hans Embede.

Under Rentekammeret: Den 23de Septbr. Et forhenværende Amtsforbatter for Laurvig Grevskab, M. Falck, udnævnt til virkelig Kammeraad. Den 26de, Secondlieutenant i Livgarden til Hest, Baron F. S. Vilke Brahe, til Kammerjunker.

Rettelser:

I Coll. Lib. for d. A. No. 54 S. 759, Lin. 3, for Mondø Menighed, læs: Mandø Menighed; Lin. 4 for Sylling og Sinding Menigheder, læs: Seilling og Sinding Menigheder. S. 160, Lin. 2 Landinspector Weisenberg, læs: Landmaaler Weisenberg.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 57. Den 17de Decbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af E. F. Schudarsk.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det Kongelige danske Cancellie.

Forgivning.

Af de Indretninger ved Kjøbenhavns Universitet, som have trængende Studerendes Understøttelse til Djemed, er ingen af den Vigtighed og det Omfang, som det saakaldte Communikeret og den dermed forbundne Regentz. Communikeret blev stiftet af Kong Frederik den 2den i Aaret 1569 til 100 Studenterz Understøttelse, og til den Ende doteret med 92 Tiender og circa 1000 Tdr. Harkorn Fordegods, Regentzen bestemt til fri Bolig for et lige Antal Studenter, hviltes Kong Christian den 4des Barmhildhed,

Den Understøttelse, som trængende Studenterz Kulde nødde fra Communikeret, bestod oprindeligt i fri Belpiisning eller fri Kost in natura, hvilket varede indtil 1736, da denne Belpiisning, til Rettelse for Stiftelsenz Deconomie, der var kommen i Forfald,

Hiel, burde have visse Grader, og Ascension for
 den lavere til en høiere beroe paa visse Betingelser;
 at de høiere Grader burde gøde Stipendiaten, en
 klækkeligere Understøttelse end det nuværende Bene-
 ficium kan forskaffe ham, og det saa meget mere,
 da Stiftelsen i de senere Aar har havt Overskud;
 at derimod Tiden, i hvilken Communitetsstipen-
 diet kan nydes, og som hidtil har for dem, som
 ved de foreløbige Examina havde erhvervet sig bed-
 ste Character, været fem Aar, burde indskrænkes
 til færre Aar, nemlig til et saabant Tidsrum, inden
 hvilket enhver Bedkommende maad antages at kunne
 have fuldendt sin academiske Bane, og det saa me-
 get mere, da Erfaring viser, at den Fordeel, at
 kunne i Hovedstaden nyde dette Beneficium lang
 Tid efter taget Embeds-Examen, afholder mange
 Candidater fra at modtage private eller offentlige
 Stillinger uden for Hovedstaden, i hvilken de ofte
 have Leilighed til at gaae mere, og med større Held
 practisk at forberede sig til deres tilkommende Kald;
 at derhos til Lettelse for Stiftelsen, som dog
 ved den forandrede Indretning vil faae forøget
 Udgift, Alumnernes Antal passende kunde indskræn-
 kes til et mindre end det nuværende, saameget hel-
 lere, da Beneficiet oprindeligen ikkun var bestemt
 for 100 Studentet, og da som Følge af den nu
 foreslaaede Indskrænkning af Tiden, i hvilken Be-
 neficiet kan nydes, flere kunne faae Deel deri for-
 medelst de hyppigere indfaldende Vacancer,

at **Communitetsbeneficiet**, til hvilket hidtil ingen har havt Udgang, uden efter at have fuldenbt begge anden Examens Prøver, ogsaa burde kunne tildeles trængende Studerende i deres første academiske Aar, især og dem, der vare dimitterede fra offentlige lærde Skoler, og i disse havde været Stipendiater eller Gratister;

at hvad der saaledes fastsættes med Hensyn til **Communitetsbeneficiet**, ligeledes maatte gjælde i Henseende til **Regentsen**;

at denne Forandring maatte iværksættes ikke paa pengang, men efterhaanden; dog saaledes, at den efter 3 a 4 Aars Forløb kunde være ganske traadt i Kraft.

Efter **Communitetets Fundats af 1777** skulde alle Alumni ordinarii, deeltage i visse Dvælses, hvilke forestodes af saakaldte Decani, som lønnedes af **Communitetet**. Disse Dvælses ere for længe siden gaaede af Brug. Det Locale, som dertil var bestemt, benyttes nu til Auditorier. At lignende Dvælses for **Communitetets Alumner** igjen indførtes, ansaae **Directionen** aldeles ikke for hensigtsmæssigt, thi hvilket som helst **Videnskabsfag Stipendiaterne** dyrke, kunne de behøve at deres Tid til sammes udsærlige Studium under stadig Benyttelse af de academiske Forelæsninger og Examinatorier. Rigtigere bør derfor practiske Dvælses, forsaavidt de behøves, sættes i Forbindelse med de vedkommende Studier, selv uden Hensyn til **Communitetsstipendiet**. I **Dvereenstømmelse** med foran-

førte Synspunkter indgav Directionen berøstet allernaadigst Forslag til en forandret Indretning af Communitetsstipendiet m. v., og da dette Forslag blev af Hs. Majestæt allernaadigst bifaldet, udkom det under 30te Julii d. A. et Reglement, angaaende Stipendium Communitatis og Beneficium Domus Regiae af følgende Indhold:

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark, ic. ic. Gjøre vitterligt:

For at det gavnlige Nømed, som ved Stiftelsen af Communitets- og Regentsbeneficiet har været tilfaldet, nemlig Understøttelse for trængende og værdige Studenter ved Kjøbenhavns Universitet, end mere kan vorde opnaaet, fornemmelig derved, at Pengestipendiet kan yde en skækkeligere Hjælp end hidtil, og, ved at gives visse Grader, til hvilke der efterhaanden kan opsliges, sættes i et mere passende Forhold til Enhvers Trang og akademiske Flid, er det Vor allernaadigste Villie, at der med disse Beneficiers Uddeling m. v. for Eftertiden skal forholdes saaledes, som følger:

§. 1.

Communitetsstipendiet skal have 3 Grader, nemlig: den første eller nederste af 1 Rbdlr., den anden eller mellemste af 1 Rbdlr. 3 Mk. og den tredje eller øverste af 2 Rbdlr. Selve ugentlig.

§. 2.

Antallet af Stipendieportionerne, eller af de enkelte Stipendier, skal være reglementeret til 130.

forbeholdt paa de forommeldte 3 Grader saaledes, at den første Grad indbefatter 60, den anden 40, og den tredje 30 Portioner, hvilke Stipendiets Beløb, nemlig:

60 a 1 Rbdtr.	. . .	3120	} aarlig,
40 a 1½ —	. . .	3120	
30 a 2 —	. . .	3120	

udgjør ialt aarlig 9360 Rbdtr. I Tilfælde, at der blandt Communitetets Alumnier til een Tid ikke fandtes 70, som i Henhold til hvad nedenfor i §§. 9 og 10 er fastsat, fuldkommen kvalificerede sig til høiere Stipendium, maa det være Communitets-Directionen overladt at antage saamange flere til at nyde det laveste Stipendium, som der blive Stipendier af anden og tredje Grad ubesatte, saa at det reglementerede Antal af 130 Stipendiater bliver fuldstændigt, men dog i intet Tilfælde overskrides.

§. 3.

Rebsættelsen af det nuværende Antal af ordinaire Stipendiater, som er 154, til det, som for Fremtiden skal være reglementeret, nemlig 130, skeer successive i de 4 næstfølgende Aar 1819, 1820, 1821, 1822, saaledes at i ethvert af disse aarligen nedlægges 6 Stipendiepladser. Imidlertid maae dog ikke tildeles flere Stipendieportioner af anden Grad end 40, eller af tredje Grad end 30, men de, som i de nærmeste fire Aar oppebæres over det Antal af 130, maae alle beregnes som Stipendier af første eller nederste Grad.

Udgang til at nyde Communitetsstipendiet have:

- 1) Allerede i det første akademiske Aar: de, som dimitterede fra nogen af de offentlige lærde Skoler, have der været Stipendiaten eller Gratistler, forudsat, at de ved Examen artium have erholdt Hovedcharakteren Meget godt. Ogsaa Skulle, ligesom hidtil, de fra Island, Færøerne eller Grønland hidkommende Studerende være privilegerede til umiddelbart efter Examen artium at erholde Communitetsstipendiet. Det samme Privilegium skal ogsaa fremdeles aarlig nydes af Iwende, som dimitteret fra Frederiksborg Skole, dog under Forudsætning af, at de have samme Requisite, som ovenfor ere fastsatte for de fra andre offentlige Skoler Dimitterede, der Skulle kunne have Udgang til Communitetsstipendiet allerede i det første akademiske Aar. Under særdeles Omstændigheder Skulle ogsaa de, som ere dimitterede fra private Instituter eller af private Lærere, kunne erholde Stipendiet i deres første akademiske Aar, hvorom de da have at henvende sig med Ansøgning til Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler. Alle de, hvilke saaledes allerede i deres første akademiske Aar maatte erholde Communitetsstipendiet, miste dette igjen, saafremt de ikke inden den lovbefalede Tid af et Aar have underkastet sig begge den philosophiske Examens Prøver, i det mindste med Hovedcharakteren Haud illaudabilis.

2) Efter det første akademiske Aar: alle de, som inden den lovede Tid forløb have underkæstet sig begge den philosophiske Examins Prøver, i det mindste med Hovedcharacteren *Haud illaudabilis*, og hvis Uformuenhed iøvrigt dertil qualificerer dem.

§. 5.

De, som erholde Communitetsstipendiet i det første akademiske Aar, kunne vedblive at nyde det i endnu 3 Aar, efter at de have absolveret den philosophiske Examen; de, hvilke det først tildeles, efter at de have taget den philosophiske Examen, i 3 Aar fra den Tid af, da Stipendiet blev dem tildeelt; dog saaledes, at ingen kan nyde det i længere Tid end $\frac{1}{2}$ Aar efter at han har taget sin Embeds-Examen. Imidlertid skal Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler være bemyndiget til, i enkelte Tilfælde og paa Grund af særdeles Omstændigheder, at bevilge en Fortængelse af endnu et halvt Aar. For Enhver, som nyder Communitetsstipendium, ophører dette, saasnart han bliver ansat i offentlig Tjeneste.

§. 6.

Enhver, som attraaer Communitetsstipendiet, har at henvende sig til *Præpositus Communitatis* med et skriftligt *Petitum* og tilhørende *Testimonia*. *Præpositus Communitatis* forfatter en Liste over de Ansøgende og tilstiller derefter *Decanus facultatis theologicæ* samme med en *Extract* af Ansøgningerne og med disse selv.

§. 7.

De, som i Henhold til §. 4, ansøge om at nyde Communitetsstipendiet strax efter at have taget Examen artium, maae vedlægge deres Ansøgninger, deels en verificeret Afskrift af de Charakterer, de ved Examen artium have erhholdet, deels behørigte testimonia pauperatis, samt vedkommende Rectors Attest for, at de have været Stipendiater eller Gratister i den Skole, hvorfra de ere dimitterede.

§. 8.

De, som, efter allerede at have taget Examen philosophicum, ansøge om Communitetsstipendiet, bør med deres Ansøgning fremlægge saavel paalidelige Attester om deres Trang, som Vidnessbyrd fra vedkommende Professorer i det philosophiske Facultet om deres Flid Fremgang og Sædelighed, og derhos opgive, hvilket Embedsstudium de have vaigt, og forsaavidt de allerede have begyndt dette, da, saakremt Theologien ikke er deres Hovedstudium, og de saaledes see det theologiske Facultet selv bekjendte, vedsøie Vidnessbyrd fra de Professorer, hvis Forelæsninger de høre.

§. 9.

Da Ansøgenes Trang, Flid og Opførsel beroer det, om og hvor snart de kunne erholde Communitetsstipendiet; ligeledes, hvorvidt de kunne rykke op fra en lavere til en høiere Stipendiegrad, saavel som og, hvorvidt de kunne vedblive at nyde det dem eengang tiltagne Beneficium. Den, som ansøger om at erholde Stipendium af en høiere Grad, maa derfor, naar han

ikke studerer Theologien, ved anbefalende Attester, fra vedkommende Professorene godtgjøre sin vedvarende akademiske Flid, uden hvilke Attester hans Ansøgning aldeles ikke bør komme i Betragtning.

§. 10.

Naar Communitetsstipendiet for første Gang tildeles Noget, kan ham kun tillægges det af første eller nederste Grad; fra første Grad skeer Ascension til anden, og fra anden til tredje Grad. Ingen kan saaledes begynde med Stipendiet af 1 Rbdtr. 3 Mk., eller det af anden Grad, ei heller med Stipendiet af 2 Rbdtr., eller det af tredje Grad, eller paa eengang rykke op fra nederste til øverste Grad. Dyrkkelse fra første til anden Grad maa ikke bevilges før efterat Stipendiet af første Grad har været nydt i et Aar; Dyrkkelse fra anden til tredje Grad ligeledes først efterat Stipendiet af anden Grad har været nydt i et Aar.

§. 11.

Stipendiet tildeles, og de forøttede Forholdser deri bevilges tvende Gange i hvert akademisk Aar, nemlig i Løbet af November og af Mai Maaned, saaledes at de hver Gang bevilgede Stipendier af alle Grader beregnes enten fra 1ste November eller fra 1ste Mai.

§. 12.

Da det kan formodes sædvanligen at ville blive Tilfældet, at ved den halvvaarige Udnavnelse ikke alle kvalificerede Ansøgere kunne erholde en ordentlig Plads.

paa Communitetet, skal det theologiske Facultet være bemyndiget til, efterat saadan Undævnelse er skeet, at indstille de meest trængende og værdige iblandt dem, som have maattet forbigaaes, til af Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler at bevilges en overordentlig Understøttelse af 20 Rbdlr. Sølv til Hver, dog saaledes, at dertil ikke anvendes mere end i det høieste 250 Rbdlr. hvergang, eller 500 Rbdlr. aarlig. Til at udrede denne overordentlige Understøttelse bestemmes det, som i Halvaarets Løb er blevet bespart ved de Vacantser, der i samme ere forefaldne, og det saaledes, at saakendt den bespartede Sum er mindre, end hvad der indtil forankførte Besløb maatte foreskænes som extraordinair Understøttelse, maa det Manglende tilskydes af Liigbæringskassens Overflud.

§. 13.

Skulde en Stipendiat findes ved Forsømmelse af sine Studeringer eller usædelig Opførsel at have gjort sig uværdig til at nyde det ham bevilgede Stipendium, da skal Facultetet være bemyndiget til, naat han studerer Theologie, efter den Kundskab, Facultetet da har om ham, hvis han studerer anden Videnskab, da efter behørig Underretning fra det Facultet, under hvilket han studerer, for ham at nedsette højere Stipendium til lavere, at indeholde hans Stipendium indtil videre, eller ganske at fratage ham det. Det samme gjelder, om Stipendiaten udenfor de lovbestemte Frierer er reist bort uden Communitets-Directionens Tilladelse.

§. 14.

Naar Udnævnelse eller Opfyttelse er skeet, indsendes til Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler en Liste paa dem, som Stipendiet eller Forshoielse deri er tilstaaet, med tilføiet Anmærkning, hvilket Hovedstudium Enhver dyrker.

§. 15.

Det Beneficium af dobbelt Communitetsstipendium, som hidtil efter Rescript af 14de Januar 1803 har været bestemt for 3 islandiske Studenter, der lægge sig efter Medicin og Chirurgie, skal fremdeles komme saadanne islandiske Studenter tilgode paa den Maade, at dem skal tilstaaes Stipendium af trede Grad. Den derved foranledigede høiere Udgift udredes uden for det ovenfor reglementerede Antal af Stipendieportioner. Det samme gjelder om de extraordinaire Communitetsstipendier, som ved Rescript af 13de Mai 1792 enten for stedse eller indtil visse tider ere bevilgede.

§. 16.

Stipendiet udbetales ved hver Maanedes Slutning til enhver Stipendiat med $\frac{1}{2}$ af det, hvors til det ham tillagte ugentlige Stipendium beløber sig for eet Aar. Udbetalingen skeer ved Præpositus Communitatis, til hvem den fornødne Sum forveien anvises. Udbetalingen skeer enten i rede Sølv, eller i Rigsbanksedler efter den ved Betalingstiden gjeldende Kvartalscourse.

Naar den maaneblige Udbetaling har fundet Sted, og -i det seneste 14 Dage derefter, indsendet Præpositus Communitatis samtlige Vedkommendes Quittinger for det Oppebaarne til det theologiske Facultet, for at vedlægges Communitetets Regnskab.

§. 17.

I Henseende til Beneficium af fri Bolig paa Regentsen og dermed forbundne Regentsstipendium for 100 Studenter, som ere Alumni Communitatis, forholdes paa samme Maade som hidtil og i Overensstemmelse med Fundatsen af 25de Junii 1777, ikkun at det for Fremtiden, i Analogie med de nye Bestemmelser for Communitetsstipendiet, fastsættes ogsaa med Hensyn til Regents-Beneficiet:

- 1) at i Henseende til Udgangen til Regentsbeneficiet og Længden af den Tid, i hvilken det kan nydes, i Almindelighed gjælde de samme Regler, som ovenfor i §§. 4 og 5 ere bestemte i Henseende til Udgang til Communitetsstipendiet.
- 2) at herefter ingen andre Studerende, end de fra Island, Færøerne eller Grønland, eller de, som fra Frederiksborg lærde Skole dimitteres, dog disse sidste ikkun under de foran i §. 4 fastsatte Betingelser, skulle være privilegerede til at erholde Regentsbeneficiet frit, efterat de have taget Examen artium.

1) at Regentsbeneficiet kan for en Tid eller for bestandig fratages af samme Aarsager, som det er nævnt for i §. 13 i Henseende til Communaltetsstipendiet er bestemt.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Fra det kongelige Rentekammer er under 15de Septbr. udgaaet en Placat, saalydende: Hs. Majestæt Kongen har under 2den Septbr. d. A. resolvet: at de i Aaret 1813 præsterede Militairkioskaler Hertugdømmene Slesvig og Holsteen, skulle godtgjøres Kjøbstæderne med 1 Rbdlr. 32 ß. og Landdistricterne med 64 Rbdl. for hver Mill, som de have iørt med tvende Heste, og at de i Dvarensstemmelse ermed fornødne Godtgjørelsespenge skulle repareres ved samtlige Kjøbstæder og Landdistricter uden Undtagelse, efter det Plougtaal, efter hvilket de forrige ligende Udskrivninger ere blevne reparerede. Dog har Allerhøiistamme tillige befalet, at af Godtgjørelsespengenes hele Beløb for 1813 ikkun $\frac{2}{3}$ for nærværende Tid skulle repareres og godtgjøres; hvorimod de øvrige $\frac{1}{3}$ skulle repareres og godtgjøres ved den næste Udskrivning af Godtgjørelsespenge for Kjørseler.

Da nu efter de indsendte Forregnelser den hele Godtgjørelsessum for de af Kjøbstæderne, saavel som af Landdistricterne, i Aaret 1813 præsterede Kjørseler,

naar det fraregnes, som er blevet i Behold af 6 under 22de Julii 1815 udfrevne Kjørselspenge og derimod tillægges Godtgjærelse for nogle forhen præsterede og hidindtil ikke godtgjorte Kjørseler, udgjør circa 175,000 Rbdlr., saa bliver af hver Ploug at betale næsten 10 Rbdlr., for at tilveiebringe denne Sum.

Efter Hs. Majestæts fornævnte Befaling, skal af disse 10 Rbdlr. imidlertid nu strax ikkun 6 Rbdlr. pr. Ploug tilveiebringes og godtgjøres, og hvad der ved denne Udskrivning indkommer mere, end $\frac{2}{3}$ af den hele Godtgjorelssum for præsterede Kjørseler for 1813, skal ved en tilkommende Repartition for Kjørseler fraregnes Summen, der da skal udredes.

Rentekammeret laaber herefter forfatte de fornødne Beregninger og Liquidationer, for at bestemme, hvilke Summer Kjøbstæderne, Klosterne, Godserne, Amtene, Landskaberne og Koegene have enten at betale, eller, efter Uddrag af deres Quota, at modtage, og vil forsyne Oppebørselsbetjentene med de fornødne Indtægts- og Udgifts Ordre; hvilket, i Folge Hs. Majestæts Befaling, herved bekjendtgjøres, og tilføies tillige, at de Summer, som herefter svares, skulle, under Straf af Execution, betales inden 6 Ugers Forløb efter den Tid, som af vedkommende Oppebørselsbetjente nærmere vil blive bekjendtgjort.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 58. Den 17de Octbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisens. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Førlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Indgjøring.

Paa Cancelliets allerunderdanigste Førestilling behagede det Hs. Majestæt, ved Resolution af 4de Martz d. A. *), allernaadigt at approbere et af det kongelige Sundheds-Collegium udarbejdet Udkast til en Medicinaltægt, dog saaledes: af Tækten skulde lempes efter en Cours af 400, og at Tækten, beregnet efter dette Coursforhold, skulde gjælde indtil 1ste Julii d. A., til hvilken Tid, og siden hver 3die Maaned fra benævnte Dato at regne, Sundheds Collegiet havde at bestemme og bekjendtgjøre, hvilke Forandringer med Hensyn til Middelcoursen i de forløbne 3 Maanedet, burde finde Sted ved den approberede Tægt-Beregning. Da det kort efter, ved det aabne Brev af 6te April d. A. allernaadigt blev fastsat, at der fra 1ste August d. A. skulde sættes en Dvas.

*) See Coll. Tid for i Nr. No. 27, S. 377.

talscour, til Regel blandt andet for alle faste Beta-
 linger, hvilke desuden, efter denne Anordning, skulde
 kunne erlægges med Solvmynt, saa foranledigede
 Cancelliet, at det ikke den 1ste Julii sidsteden skede
 nogen nye Bestemmelse for Maaden, hvorpaa Læge-
 midler skulde betales. Man forlangte derhos Sund-
 hebs-Collegii Betænkning om, hvorledes Taxten nu
 med Hensyn til fornævnte aabne Brev kunde indret-
 tes, hvorhos Cancelliet bemærkede, at da Beregningen
 for den gjeldende Taxt var skeet efter Cours 405,
 vilde Forandringen, som det syntes, lettest kunne
 iværksættes paa den Maade, at alle deri nævnte Be-
 talinger fastsættes i Solv, til det Halve af det Be-
 løb, hvorpaa de løb. Vel blev nu herimod gjort
 den Indvending, at Indigena (indenlandske Midler)
 ikke vare faldne i Priis i Forhold til Coursen; at dette
 heller ikke er Tilfældet med Fokkelon, Skatter og
 andre Ugifter, som foresalde i og ere forbundne med
 et Apothek, saa og, at technisk oeconomicke Midler,
 (som skulle beregnes efter gangbar Torvepriis) og Exo-
 tica, (som forskrives fra Udlandet og beregnes efter
 fremmede Priiscouranter) sandsynligviis ei heller vare
 faldne til et saadant Forhold, samt endelig, at Be-
 taling efter Qvartalscour ei giver fuldt Bederlag
 for det virkelige Solv. Det blev paa Grund heraf
 yttret, at Apothekerne vilde blive brøstholdne ved
 Taxtens Medsættelse til det Halve i Solv, og
 foreslaaet, at der maatte udarbejdes en nye Taxt be-
 regnet til rene Solv, efter de gjeldende Indkjøbs

priser. Pluraliteten af Sundheds-Collegii Medlemmer erklærede derimod, at de ikke fandt nogen Betænkelighed ved, at den af Cancelliet, opgivne Beregningsmåade fulgtes, da de ansaae samme for den billigste, nemmeste og letteste. De bemærkede, at dersom der skulde foretages en ganske nye Taxtberegning, efter de siden seneste Beregning forandrede Indkjøbspriser paa samtlige Medicamina, saa vilde hertil medgaae lang Tid, og den nu gjeldende Taxt, om den imidlertid under den synkende Cours forblev staaende, blive ueffektive for det Offentlige; samt at, om Indkjøbsprisen af enkelte, navnlig indenlandske Midler, skulde beregnes efter et andet Forhold end det, som antages for de øvrige Midler, vilde dette forstyrre det Gensformige i Taxtberegningen, og formedelst Indflydelsen paa Præparata og Composita, gjøre Arbeidet vidtløftigt, samt mueligen, i Tiden, have mislige Følger.

I det Cancelliet allerunderdanigst foredrog Hs. Majestæt disse forstfællige Meninger, bemærkede Samme iøvrigt følgende:

Ved Uarbejdelsen af den gjeldende Taxt er Indkjøbsprisen paa alle Exotica ansat i rede Selv. Det samme er Tilfældet med den Apothekerne tilstaaede Bearbejdnings Godtgjørelse, der saaledes som den i 1806 var beregnet, er gaaet over til Rigsbankpenge Selv med $1\frac{1}{2}$ Stilling for hver Stilling Courant, og derfra igjen blev beregnet til Repræsentativer efter den ved Taxtberegningen gjeldende Middelskurs. Ved

at fastsætte Taxten i Repræsentativer efter Cours 400, har man følgerigen, siden pari Cours er 200, ikke gjort andet end multipliceret med 2; der skede altsaa med Hensyn til disse Dele ikke mindste Forandring, eller tilsviedes Apothekerne noget somhelst Tab, naar man nu atter dividerede med 2 og ansaae Quotienten som Solv.

Hvad de techniske oeconomicke Midler angaae, hvorover Beregningen er affattet efter gangbar Taxepriis, da er det ikke bestemt debiteret, at disse staae forholdsviis høiere nu end da Taxten blev beregnet. Arbejdslønnen er vel ikke i Almindelighed falden i samme Forhold som Coursen, ligesom Betalingen for at indsamle indenlandske Vegetabilier sandsynligviis ei heller er falden i den Grad; hvorved det øvrigt dog er at mærke, at det ikke ere de Priser, som fandt Sted umiddelbar før 1ste August sidstleden, men de, som ere lagte til Grund for Taxten, hvormed de nærværende maae sammenlignes. Men det maatte antages utvivlsomt, at Betalinger af den Natur, efterhaanden, som Pengevæsenet faaer mere og mere Fasthed, ogsaa vilde falde forholdsviis, og om end Apothekerne for Dieblicket lider nogen Afgang i de dem ellers tilstaaede Fordele paa Indigena, hvilke dog udgjøre den mindst kostbare Deel af deres Varelager, saa maatte det paa den anden Side bemærkes, at Apothekerne have høstet betydelige Fordele af at faae alle Midler, deriblandt især Exotica, betalte med Avance efter Cours 400, medens denne er sjunken ned til imod 260. Ligesom Cancelliet derfor med Sundheds-Collegii Pluralitet, ingenlunde kunde

erkjende Nødvendigheden eller Gavnligheden af en nye Medicinaltaxtes Udarbeidelse, saaledes fandt det ei heller, at Apothekerne havde billigt Krav paa at faae sær Sotgjørelse, fordi Indsamlingen af indenlandfke Vegetabilier have i Sommerens Løb kostet noget mere i Repræsentativer end de efter Coursforholdet burde koste. En nye Taxt beregnet efter de nu gjeldende høiere Priser paa indenlandfke Vegetabilier; vilde isvrigt enten om kort Tid igjen maatte omgjøres, eller og maatte den vedvarende fordyre flige Artikler, og alle de Medicamina, hvori de udgjøre Bestanddele, fordi de i Dieblirket maatte staae høiere end de, efter de almindelige Forhold, kunne formodes at ville blive staaende. Den lidet betydelige Difference, som der i Dieblirket er mellem rede Sølv og Repræsentativer efter Qvartalscours, kan ikke mere her end ved andre Leiligheder, komme i Betragtning; ligesom i al Fald en nye Taxts Udarbeidelse aldeles ikke kunde raade Bod herpaa, men dette alene kunde ske ved ubetinget at paabyde Betalingens Erlæggelse i Sølvmynt, hvilket dog isvrigt var aldeles utilraabeligt. Med Hensyn til alt det foransførte indstillede derfor Cancelliet:

at den gjeldende Medicinaltaxt maatte gaae over til Sølv med det Halve af det Beløb, hvortil enhver Artikel sammesteds er ansat i Repræsentativer, hvorefter Betalingen maatte erlægges enten med Sølvmynt eller med Sedler og Tegn efter den til enhver Tid gjeldende Qvartalscours.

Det behagede Hs. Majestæt ved Resolution af 30te Septbr. at bifalde Cancelliets Indstilling,

Hvorpaa under 8de d. M. beskagnaaende udgik en Cancellie Placat.

Fra det kongelige Slesvig-Holsteens-Lauenborgske Cancellie er under 3die Septbr. emaneret følgende Placat: I Anledning af mangfoldige Klager, som ere indkomne fra Gjordemødre i Hertugdømmene Slesvig og Holsteen berøver, at deres Indkomster ere utilstrækkelige til at anskaffe de uundværligste Fornødenheder, har det allernaadigst behaget Hs. Majestæt Kongen at resolve følgende:

1.

Enhver Gjordemoder skal af det Distrikt, for hvilket hun er ansat, nyde et aarligt Bidrag til Husleje, paa Landet indtil 20 Rbdlr. og i Kjøbstæderne indtil 32 Rbdlr., alt efter ethvert Steds Leilighed og efter nærmere Bestemmelse af vedkommende Doerret.

2.

Gebhærene for Gjordemødrenes Forretninger bestemmes saaledes, at herefter betales til Gjordemødrene:

a) for en sædvanlig Fodselhjælp

af de Personer, som ere af høiere Stand, og mere Formuende 4 Rbdlr.

af de Personer, der ere af ringere Stand eller mindre Formuende 3 Rbdlr.

af de til Middelstanden henhørende Borgere i Kjøbstæderne og Flekkerne og Gaardmændene paa Landet 2 Rbdlr.

- af de ringere Indvaanere i Kjøbstæderne og Flek-
kerne, samt Husmændene paa Landet 1 Rbdlr.
af Dagleiere og Tjenderer . . . $\frac{1}{2}$ Rbdlr.
- b) for Fødselshjælp ved sværere Fødsler, samt længere
Opvartning og Pleie hos Barselkoner, erlægges et
forholdsmæssig høiere Gebyr.
- c) for at sætte et Klysteer betales, Materialerne ubes-
regne, fra . . . $19\frac{1}{2}$ til $51\frac{1}{2}$ Rbfl.
- d) for Anbringelse af en Moderkrans, Ma-
terialet uberegnet, betales . . . $51\frac{1}{2}$ Rbfl.
- e) for at tage Bandet fra . . . $19\frac{1}{2}$ til $51\frac{1}{2}$ Rbfl.
- og
- f) for begjært udvortes eller indvortes Under-
søgelse, fra . . . $25\frac{1}{2}$ til $51\frac{1}{2}$ Rbfl.

3.

Enhver virkelig bestilket Gjordemoder skal for sin
egen Person være fritaget for alle ordentlige og overs-
ordentlige personlige Paalæg, Forretninger og Byrder,
og saafremt hun er gift med en Mand, der hører til
Leje, skal Manden, saalænge hun lever og forbliver i
Tjenesten, være befriet for at udrede de saakaldte Skyts-
eller Tjender-Penge.

4.

Det skal være Gjordemødrene tilladt, ved Bryl-
luppet og Barnedaab at lade foretage Penge-Indsam-
ling hos Gæsterne; dog skal det staae enhver frit for,
i dets Sted at erlægge, i det mindste 2 Rbdlr.
 $12\frac{1}{2}$ Rbfl.

5.

Gjorbemødrene skulle uden formelig Kættgang og uden nogen Slags Omkostninger, forhjelpes til deres Gebhærer, og hvad der ellers maatte tilkomme dem.

Forestaaende allerhøjeste Resolution bekendtgjøres for alle Vedkommende til Efterretning og vedhærlig Efterlevelse.

Under 30te Septbr. er igjennem det kongelige General-Loldkammer og Commerce-Collegium emaneret en Placat for Hertugdømmene Slesvig og Holsteen af følgende Indhold: Det har behaget Hs. Majestæt Kongen ved allerhøjeste Resolutioner af 2den, 9de og 16de dennes allernaadigst at befale, at Indførselstolden af vægte Metal-Tæksler og Metal-Kniplinger skal nedsættes til 48 Rbd. pr. Pund, Udførselstolden af Olie og Oliekager ophæves, samt at de allerhøiest anordnede 50 pCt. Forhøielse af Toldafportlerne i Fremtiden skal bortfalde for Toldklareninger af Varer, der afsendes med Posten.

Hvilket hermed bekendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

Blandede Efterretninger.

I Slutningen af Aaret 1814 indsendte Amtmanden over Præstø Amt et Forslag til Cancelliet om et Sygehuses Oprettelse i Amtet, og da Cancelli

Aet fandt, at denne Indretning kunde være særdeles
 gavnlig, bifaldt det et saadan Sygehuses Oprettelse
 efter en Plan som blev at-indsende til nærmere Up-
 probation. Forslaget blev derpaa udført, deels ved
 frivillige Gaver af Amtets Beboere, hvortil Amtman-
 den havde ladet udgaar en Indbydelse, deels ved at
 optage et Låan paa Amtsfattigklassen af 8000 Rbdlr.
 N. B., hvorimod her fra Cancelliets Side intet fand-
 tes at erindre, da Amtsfattigklassen har sine bestemte
 Indtægter, og ikke bestaaer ved Ligning paa Distriktet,
 det derhos fandtes billigt, at Fattigklassen bidrog til
 en saadan Indretning, hvoraf især de Fattige have
 Nyttens, og man derved tillige uhdgik, at bebyrde Am-
 tet med Paalæg. Under 7de December 1816 ind-
 sendte derefter Amtmanden et interimistisk Reglement
 for Sygehuset, der indeholdt Reglerne for Stiftens
 Bestyrelse og Sygepleien, og som Cancelliet, efter
 foregaaende Correspondence med det kongelige Sund-
 heds-Collegium, foreløbigen approberede. Sygehuset, der
 imidlertid var opført i Næstved, aabnedes den 27de
 Jan. 1817 med 24 Sygesenge, foruden 3de Daarekister.
 Amtet har nu, i Overensstemmelse med Reglementet
 indsendt Beretning om Sygehusefs Tilstand, forsa-
 vidt Aaret 1817 angaaer. Ifølge denne er Sygehu-
 set assureret i Brandkassen for 10,150 Rbdlr. S. B.
 og har kostet 17,218 Rbdlr. N. B. Det bestaaer
 af en grundmuret Bygning, der foruden de fornødne
 Værelser til Deconomus, har 4 Værelser hver til 6
 Senge, en Operationsstue, 3de Daarekister og en

efter Capitelstaxten; af Stege Kjøbsted en betydelig Deel Inventarium af Sengestøder, Klæder, Kjøkkentøj m. v. Af de aarlige Gaver har Baroniet Gaunse Kjøntet 10 Tdr. Rug 10 Tdr. Byg og 10 Favne Brænde; Heriusholms Stiftelse 5 Tdr. Rug og 5 Tdr. Byg; Gissfeldt Kloster 10 Tdr. Byg og 5 Favne Brænde; Eieren af Næsbyholm og Bavelse 16 Favne Brændsel, for 10 Aar for det første fra 1816 at regne; Eieren af Holmegaard 16 Favne Løvstikar i 10 Aar fra 1816 af. For Resten have Sogne-Fattigcommissionerne i Amtet tegnet sig, men da disse størstedels ei have andet Fond end hvad der kommer ind ved Repartition paa Districterne, eller dog i al Fald maae søge Hjelp ved saadan Repartition, kunne disse Bidrag ei egentlig henføres blandt de frivillige. Imidlertid fandt Cancelliet, efter Omstændighederne, og med Hensyn til, at Sygehuset, hvis ei, ved Grev Danneberg's Omhu, saa mange frivillige Bidrag vare bragte tilveie, vilde, i Følge Reskt. af 6te Jun. 1806 *), været at opføre ved Hjelp af Ligning, intet at erindre imod, at det forblev ved saadan Subscription. Til Fond for Sygehuset er ogsaa ved et allernaadigst Reskript af 26de Jun. 1816 henlagt det saakaldte Suheske Legat, der bestaaer af 3 Panteobligationer paa 1650 Rbdlr. N. B. og en Obligation paa 100 Rbdlr. S. B. Som en Følge heraf er der tvende Senge, som kaldes de Suheske, og som

*) See Collegial-Tidenden, for bemeldte Aar, No. 36, S. 567. 568.

enne Familie fortrinligen kan benytte. Sygehusets Gjæld var 7283 Rbdlr. N. B., dets Capitaler 1365 Rbdlr. S. B. og 1650 Rbdlr. N. B. Renterne af disse Capitaler, de aarlige frivillige Bidrag, hvad der betales mere, end Stiftelsen betaler Deconomus, amt Overskuddet af Amtets Fattigkasse er Stiftelsens aarlige Indtægt. Dens Udgifter ere, foruden Betjensernes Lønninger, Renten af Gjelden og hvad Bygningens og Inventariets Vedligeholdelse og Lysningen koster. I det forløbne Aar har i Sygehuset været indlagt 65 Patienter, hvoraf 46 ere udgaaede, 2 døde og 17 tilbage. Blandt de Syge vare 19 deels Reserver, deels fra Regimenterne caserede Soldater, der af Landmilice-Sessionen vare anbefalede Lægens specielle Tilsyn, men som ei uden i et Sygehus i Nærheden af Lægen kunde behandles, da det især vare saadanne, som tildeels for deres Sygdoms Skyld ansaaes tabte for Kongens Tjeneste. Af disse 19 ere 10 udgaaede som helbrede, 9 som incurable.

Cancelliet har allerunderdanigst forelagt Hs. Majestæt denne Sygehusets Tilstand, saavel som det af Amtmanden indsendte Reglement for samme til allernaadigst Approbation, og det behagede Allersøjstamme derpaa ved Resolution af 9de f. M. at tilkjendegive sin allerhøjeste Tilfredshed med Indretningen, samt at approbere det forelagte Reglement, hvorhos Hs. Majestæt tillige allernaadigst skjænkede Sygehuset en chirurgisk Instrumentkasse, lig den, der afleveres til Regimentschirurgerne.

Forstander for det kongelige Døvstumme Institut her i Staden Hr. Professor Casberg, Ridder a Dannebrogen, har paa Anmodning af Directionen for Pastoral Seminariet, i dettes Locale afholdt en Række af Forelæsninger over Døvstumme-Underviisnings-Methoden; for at de theologiske Candidater kunde erholde Kundskab om Maauden, hvorpaa denne Underviisning rigtigst bibringes de Døvstumme, og saaledes sættes i Stand til, som Religionslærere, at forberede og confirmere saadanne Ulykkelige, hvilket er af Bigtighed, især med Hensyn paa de i Landet værende Døvstumme, som ere over den Alder, at de kunne antages i Institutet, i Medhold af dets Fundats af 17de April 1807, §. 2; der fastsætter: at Drengbørn, som oprages i Institutet, ikke maa være under det 8de og ikke over det 14de Aar; men Pigebørn, hvis Sjæleevner almindeligen udvikles tidligere, ikke under 7 og ikke over 13 Aar.

Efter at disse Forelæsninger vare sluttede, foreslog Professor Casberg for Cancelliet, om det ikke maatte ansees gavnligt, at de bleve offentliggjorte, til Veiledning for Landets Præster og Skolelærere; hvorhos Professoren tilbød at ville bearbejde dem nærmere til Trykken.

Cancelliet fandt Professor Casbergs Forslag bifaldsværdigt og modtog med Fornøielse hans Tilbud, samt udbad sig en Afskrift af Forelæsningerne; og da disse, saavel efter Cancelliets Skønne, som og efter Biskop Niims Dom, svarede til Diemebet, blev den kongelige Direction for Fondet ad usus publicos an-

mobet om at overtage Bekostningerne ved Trykningen af et Antal Exemplarer, for at disse kunde uddeles til Circulation blandt Landets Geistlige.

Da imidlertid Professor Castberg, som har gjort sig al Flid for at lette Udførelsen af dette Forhavende, havde indberettet, at han kunde anvise en Boghandler, som vilde lade Skriftet trykke paa sit Forlag, naar 100 Exemplarer maatte affjøbes ham for Bogladepriis 2 Rbdlr. Sedler for Exemplaret, erklærede den kongelige Direction for Fondet ad usus publicos, efter derom at være bleven underrettet, sig villig til at betale disse 100 Exemplaret; hvilke nu fra Cancelliet ville blive fordeelte til Geistlighedens Afbenyttelse i Provindserne.

Ledige Embeder.

Under General-Toldkammer og Commerce Collegiet: Et Consumtions-Controleur Embede ved Portene i Kjøbenhavn.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 8de Septbr. er Branddirecteur Steenberg i Frederiksborg Amt, i Raade entlebiget fra dette Embede; og Overskrigscommissair Hass igjen beskicket til Branddirecteur i bemeldte Amt. Den 7de Decb. ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerkolen i Kjøge, L. Fuhr, beskicket til residorende Capellan til Frup Kirke i Aalborg, samt Præst for Sonderranders Menighed i Aalborg Stift. Den 9de, Birkedommer paa Stevns Høsteborg, A. P. Gude, udnævnt til visse ledige Cancellie-Assessor.

Under det Slesvig-holsteen-Lauenborgske Cancellie: Den 8de Septbr. er Underretsadvocat H. F. Thielsen i Garding beskikket til Over- og Landsretsadvocat i Hertugdømmene Slesvig og Holsteen. Den 15de, Amtsinspecteur E. J. Christensen i Cronshagen til Justitiarius for de adelige Godser Rühren, Bunnhorst og Lehmkühlen; Cand. theologie P. Paulsen til Præst i Ull i Provstiet Tondern. Den 22de, Amtssecretair paa Amtshuset i Gottorf, J. E. A. Deikmann, udnævnt til Cancellies Secretair og surnumerair Secretair ved den Slesvigiske Overret; Justitsraad og Borgemeester P. E. Komundt i Neukade til Justitiarius for det adelige Gods Døvelgönne. Den 26de, Underretsadvocat E. A. Samwer i Eckernförde, meddeelt Tilladelse til at besørge Notariatsforretningerne. Den 29de, Præst i Oddis i Provstiet Hadersleben, H. E. Wolff, beskikket til Præst i Maugstrup og Jægerup i bemeldte Provstie; Cand. theologie G. E. Jessen til Præst i Dagehüll i Provstiet Tondern.

Under Rentekammeret: Den 4de August er Bogbinder L. J. Brønning udnævnt til Hofbogbinder.

Under General-Toldkammer- og Commerces Collegiet: Den 26de Septbr. er J. E. W. Cramer beskikket til Chirurg ved de danske Etablissementer paa Kysten Guinea; Toldcontrolleur L. Bisen til Overlods og Havnemeester i Christianskæd paa St. Croix i Commandeur Pillienfiolds Sted. Den 6te Octbr., Consumtions-Controlleur ved Portene i Kjøbenhavn, J. W. Hansen, i Raade entlediget med Pension.

Collegial-Tidende.

Med kongelige allernaadigst Privilegium,

No. 59. Den 24de Decbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Justitsfag.

Natten imellem den 25de og 26de Febr. 1811 blev i Arvefæster Hardts Huus i Stodtelsdorf begaaet Røveri af 9 Forbrydere, der til dette Øjemed havde forenet sig. Af disse bleve den følgende Dag 8 fængslede i Lübek. En af disse, navnlig Taublänber, undveeg imidlertid allerede nogle Dage efter, og har hidindtil ikke været at opspore. Til Sagens Undersøgelse blev derpaa en Criminel-Commissjon i Kiel nedsat, men af de 7 derhen transporterede Forbrydere, unddrog Frederick Schmidt og Friederich Wilhelm Ferdinand Behrens sig den fortjente Straf, den første ved at begaae Selvmord, og den sidste ved at undvige af sin Arrest. De øvrige 5 bleve ved den holsteenste Overcriminalrettsdom af 19de Febr. 1813 domte til at halshugges med Øre, hvilken Dom ved allerhøieste Resor-

ration af 30te April s. A. blev formildet til Rags
 strygning og Fæstnings- Arbejde paa Livstid. Peter
 Maus, (eller som han ogsaa kaldtes den gamle Peter,
 eller den lamme Peter,) der af alle de i Kiel hæstede
 Medskyldige, paa fornævnte Schmidt nær, var udlagt
 som Anfører for Røveriet, undgik i 1811 ved en
 hastig Flugt aldeles for at blive arresteret, og alle
 Efterforskninger om ham vare forgjæves, indtil i Aa-
 ret 1816, da han i Münster, hvor han, formedelst
 begaaet Tyverie, var sat fast, blev kiendt, og udla-
 peret til den i Kiel nedsatte Commission, som derpaa
 fortsatte Undersøgelsen af det i Stockelsdorf begaaede
 Røverie, saavel mod ham, som mod Behrens, der i
 afvigte Aar paa nye var bleven hæftet.

Om Peter Maus foregaaende Levnet har intet
 bestemt været at udbringe førend fra 1810, da han
 optraadte som Anfører, eller i det mindste som Med-
 lem af en i det Meklenborgske værende Røverbande,
 som saavel der, som i det Lauenborgske gjorde sig
 frøgtet ved flere særdeles grove Røverier og Tyverier.
 Flere af de foranfærdte Forbruderes Udsagn og andre
 Omstændigheder afgave vel Formodning om, at han
 tidligere har hørt til de i Rhinegnene, samt Hessen
 og Westphalen berøgtede Røverbander. Ogsaa er han
 af en Politieagent i Lübeck udlagt for at være den
 berøgtede rhinske Røver Anton Heinze (ogsaa kaldet
 den polske Anton) ligesom og andre Politiebetjente
 fra Hildesheim og Brunsvig, med hvem han, paa
 Weien fra Münster til Kiel, er bleven confrontert, have

Rådskæftet dette Udsagn. Men han har haardt nægtet
 benægtet dets Rigtighed, og derimod om sit fore-
 gaaende Levnet forklaret følgende: Han er 61 Aar
 gammel og født i Nürnberg. Efterat hans Forældre vare
 blevene skilte fra hinanden, forblev han indtil sit 20de
 Aar hos sin Moder og drev i Forening med hende
 Handel som Bisksekrammer; han har aldrig besøgt
 nogen Skole, men dog af hans Broder lært at læse
 og skrive lidet, og han troede at være confirmeret i
 Augsburg. Han forlod derpaa sin Familie, og skod-
 te i hollandsk Krigstjeneste i 20 Aar, men hvorfra han
 i 1795 efter Slaget ved Ypern deserterede. Han
 har siden den Tid drevet Handel som Bisksekrammer først
 i Egnen ved Rhinen, men siden i det nordlige Tydsk-
 land, forbi den Franke Douane-Indretning indskrænket
 hans Handel, og kom saaledes til Hamborg i 1810.
 Bekjendtskaber, som han paa Markederne gjorde med
 mecklenborgske Handlende, angav han som Grund til,
 at han begav sig til Mecklenborg, hvor han vedblev
 sin forrige Næringsvei. Ligesom P. Maus under
 hele Undersøelsen usfravigelig vedblev denne af ham
 afgivne Forklaring, saaledes fragik han ogsaa i Begyn-
 delsen, enhver Deltagelse saavel i det i Stockelsdorf
 forevode Røveri, som i de tidligere i Mecklenborg
 og det Laubenborgske udøvede Røvier og Tyverier;
 men efterat Rasphuusfangerne Samuel Moses og
 Hers Michael, som begge vare deeltagende i den i
 Stockelsdorf begaaede Forbrydelse, og hvoraf især den
 første var hans Fortrolige fra den Tid han opholdt

fig i Mecklenborg, vare fra Kjøbenhavn bragte til Kiel, for at confronteres med ham og i nogle Dage havde sidet i Fængsel med ham, for at give dem Leilighed til fortrolige Meddelelser, bragte disse, ved deres Forestillinger om at det ved de imod ham værende Beviser vilde være unyttigt længere at nægte, hvorved han ikkun udsatte sig for en hårdere Behandling o. s. v., det dertil, at Maus tilstod, ikke alene at have deeltaget i det i Stockelsdorf begaaede Røveri, men endog i Aarene 1810 og 11 at have udøvet flere lignende Røverier og farlige Tyverier i Mecklenborg og det Lauenborgske; men derimod var han ikke at bringe til Tilskaaelse om, saaledes som hans Medskyldige om ham havde deponeret, at have været Hovedmanden ved nogen af disse Forbrydelser. Han nægtede ogsaa, at der havde eksisteret nogen egentlig Bande, skjøndt det er vitterligt, at i Aaret 1810 tvende Bander dreve deres Væsen i Mecklenborg, og hvoraf den ene, efter hans Medskyldiges Udsagn, har været anført af Maus, men han tilstod dog i et Forhør, at have hørt til et Selskab, og, paa Grund af hans Alder, at have nydt Fortrin fremfor de andre, at nogle af disse i Særdeleshed have holdt sig til ham, og at han da hvergang gjorde Forslag til de begaaede Indbrud, og anførte dem ved samme. Da han imidlertid, medens Undersøgelsen varede, erfarede af en anden Fange, at han ikke behøvede at frygte for Hug, var han aldeles ikke at formaaes til videre Tilskaaelse, og han yttrede tillige for de 2 ovennævnte

Rasphuusfanger, at han fortroeb, efter deres Tilskyndelser, at have afgivet Forklaring som meldt er. Efter Udøvelsen af Røveriet i Stockelsdorf, anfører Maus at have begivet sig til Holland og ernæret sig som Bissekrammer; men allerede i 1812 blev han fængslet i Nærheden af Lingen, som mistænkt for at være Deeltager i et med Indbrud forbunden Tyverie, og efterat han i 1814 var undvegen af sin Arrest, blev han paa et andet Sted for lignende Mistanke paa nye fængslet, og i Aaret 1816 bragt til Münstler, hvor han blev dømt til 1 Aars Tugthuusarbejde, hvorefter han, som ovenfor bemærket, blev transporteret til Kiel.

Behrens er, efter hans eget Udsagn, født i Porbenitz ved Spandau, og skal ikkun have nydt saare liden Skoleunderviisning, og aldeles ingen i Religionen, ligesom han ikke skal være confirmeret. Hans Alder har han angivet snart til 30 Aar, snart til 26 a 29 Aar. Hans Fader stod i preussisk Krigstjeneste, hvorfra han deserterede, begik forskellige Tyverier, og skal være død i Stralsund. Hans Moder blev for Betslerie og Tyverie i 1811 hensat paa 8 Aar i det Neumünsteriske Tugthuus. Behrens forblev hos sin Moder indtil sit 13de Aar, hvorpaa han kom til den berngtede Røver og Tyv Heinrich Mehl, med hvem han begik de 2 første Tyverier, hvoraf det ene var forbunden med Indbrud; han opholdt sig derpaa igjen i nogen Tid hos sin Moder, men forlod hende snart, og førte indtil i Aaret 1811 et omstreifende Liv,

hvorved han efterhaanden kom i Forbindelse med en Mængde Bagabonder. Med disse har han begaaet en Mængde, efter hans eget Udsagn 50, tildeels farlige Tyverier, hvorved han har vist Dristighed og Mod. Han har vel oftere været fængslet, men er altid undvogen, og har, efter hans eget Sigende, desarsag aldrig endnu lidt nogen Straf. Efter hans sidste Undvigelse i 1813 skal han have tjent ved det Lübbogiske Frikorps, hvorfra han deserterede, derpaa ved et hollandsk Regiment, hvorfra han ligeledes deserterede, og derpaa igjen begivet sig til det Holsteenske og Lauenborgske, hvor han 2 Gange som Løsgjængel blev transporteret over Grændsen, men da han 3die Gang kom tilbage og derfor blev fængslet, kjendtes han af en anden Fange, og blev afleveret til den i Anledning af Røveriet i Stockelsdorf i Kiel nedsatte Criminel-Commission.

Med Hensyn til det i Stockelsdorf forøvede Røverie, da ere Omstændighederne følgende: Et Vertshuus i Lübeck var Foreningspunkt for de Medskyldige i samme, hvor de lærte at kende hinanden gjensidigen. Det blev forebragt Maus, at Arveskaffer Hardt i Stockelsdorf var i Besiddelse af mange Penge, og efterat Maus ved Samuel Moses havde ladet indhente nærmere Underretninger, begave de forbundne Medskyldige sig den 23de Febr. 1811 om Aftenen til Hardts Huus, men blev ved en Hundes Gjeen hindrede i at udføre deres Forsæt, og nødte til at vende tilbage. Smidstid begik dog nogle af dem pag

Hiemveien et andet Tjverie. Den 25de Febr. gik samtlige 9 Medskyldige igien til Stockelsdorf, efter at have truffet de fornødne Anstalter, til at deres Plan ikke oftere skulde mislykkes. Maus havde, for at forgifte Hunden, ladet hente en Medisterpølse, som de kom Gift i, og lode sege i Lübeck; og de havde alle paa Weien forspnet sig med Knipler. Ved deres Ankomst til Stockelsdorf brændte endnu Lys i Hardts Huus, og de ventede derfor 2 Timer, inden de stred til Gjerningen. Efterat det var lykkedes dem at forgifte Hunden, og de havde uddeelt imellem sig Reeb, som de havde medbragt, tændte Maus i Forening med Samuel Moses Lys. Imellem Kl. 1 og 2 brækkede en af de Medskyldige med et Brækjern et Hul i Husets Væg, ved Siden af Huusdøren, og en af dem krob derpaa igiennem samme ind i Huset og aabnede Huusdøren, hvorpaa 6 af de andre, og deriblandt Maus og Behrens, ligeledes gik ind, medens de 2 øvrige holdt Vagt uden for Huset. Maus tændte derpaa Lysene, satte dem fast i Forsluen, men beholdt et Lys og Brækjernet i Haanden. Ligesom Hardt i dette Dieblik kom ud af sin Stue, styrtede Behrens og en anden mod ham, kastede ham omkuld og bandt ham Hænderne paa Ryggen. Hardt rev sig vel igien løs, og trængte ind paa Gjerningsmændene, men blev truffen i Hovedet med et Slag af en med Jern bestaaet Skuffe. Ligeledes bleve Hardts Hustru og hans Stedson mishandlede og bundne, og 6 af Røverne, hvoriblandt Maus (den

7de forblev hos de hundne) gik nu ind i Stuen, hvor de opbrød Kuffetter og Skabe, af hvilke de tog 50 Rdlr. Slesvig Holsteens Courant, noget Guld og Sølvstøp og adskillige Klædningsstykker. Kl. 4 flukkede de Lysene og tiltraadte Tilbageveien. Efterat derpaa Maus i en tæt ved Lübeck værende Mølle havde deelt de rebe Penge, og de øvrige Ting vare gjemte for at sælges for sælles Regning, gik samtlige Medskyldige fra hinanden, og kom nogle Timer efter sammen i Vertshuset i Lübeck, hvor de da, paa Maus nær, bleve arresterede.

Hvad Maus's Deelagtighed i Gierningen betreffen, er det af samtlige Medskyldige (Selvmorderen Schmidt undtagen, der intet vilde bekiende) eenstemmig bevundet, at han har været Anfører for Røvetiet. De paaftaae, at de ved ham ere blevne forenede til et Selskab, at han har foreslaaet Udførelsen af Indbrudet, tilberedet og anskaffet i Føring med nogle andre, Lysene, Reebene og den giftige Pølse, at de efter hans Befaling vare forsynede med Knivler, at han i Epidsen for dem trængte ind i Huset og ledede alt hvad der blev foretaget, ligesom at han endelig, i Kraft af hans Anførerpligt, tog alting til sig og siden paa sædvanlig Maade udbealte det. Men Peter Maus har ikke været at formaae til at tilstaae videre, end hvad han, som før bemærket, efter Samuel Moses og Hersk Michaels Tilskyndelser, havde deponeret, og benægtede alt, hvad hans Medskyldige saaledes om ham havde udsagt. Behrens derimod har til-

flaaet, at have deeltaget i Udførelsen med de øvrige, og ved Detingen af Byttet at have modtaget sin Anpart. I øvrigt bemærkes det, at Hardt og hans Familie vel havde erhholdet betydelige Saar, men at de kort Tid efter igjen vare helbrede.

Criminel-Commissionen, der var nedsat i Kiel, holdt for, at den i Stockelsdorf forøvede Forbrydelse var at ansee som Røveri, for hvilket efter Const. Car. Crim. dens 126 Art. Livsstraf blev at anvende. De enkelte Medskyldiges Strafbarhed forhoiedes formentlig endnu derved, at Indbrudet var foretaget af et talrigt Selskab efter forudgaaende Aftale, under en Anførers Styrelse. Med Hensyn til Maus maatte det ansees oplyst, at han har været Anfører for Selskabet, at han har lagt Planen og truffen Anstalterne til Gjerningens Udførelse, som ogsaa blev fuldbragt, og der faldt ham endnu til Last de af ham forud i det Mecklenborgske og Lauenborgske begaaede grove Røvier og Tyverier og hans foregaaende omvankende Liv. Behrens har vel ogsaa deeltaget i Forbrydelsen, men dog ikke virket til samme videre end de øvrige Complicerede. Imidlertid forhoiedes hans Strafbarhed ligesom Maus's, ved de af ham tilforn begaaede farlige Forbrydelser. Commissionen har derfor anseet begge Ingvisterne skyldige til Straf at halskugges med Dø, samt derhos paa Grund af de tilværende graverende Omstændigheder foreslaaet, at Straffen maatte skjærpes derhos, at deres Legemer lægges paa Steile og Hovederne sættes paa Stage. For Behrens Bed

Kommende anbrog imidlertid Commissionen paa, at den lovbestemte Straf maatte formildes til Arbejde paa Livstid under streng Bevogtning; men den fandt derimod ikke nogen Grund til at anbefale Maus, som en særdeles farlig og forstokket Forbryder, til nogen Naade. Den holsteenske Overcriminalret, var enig med Commissionen i, at den i Stockelsdorf begaaede Forbrydelse maatte betragtes som Nøverie, og hvorfor Straffen, efter Const. Car. Crim. §. 126, er Døden; men de have og for deres øvrige Forbrydelser, hvorefter dog blot de, som ere begaaede i Hertugdømmene Holsten og Lauenborg, her kunne komme i Betragtning, fortjent Straf; hvilken allene kan bestaae i en ubøvedes Ekserpelse af Dødsstraffen. Retten dømte dem derfor, i Overeensstemmelse med Commissionens Forslag, til at halsbugges med Dre, deres Legemer at lægges paa Steile og Hovederne at sættes paa Stæge. Ved at indsende Dommen, bemærkede Retten, at der vel ikke af den i Stockelsdorf begaaede Forbrydelse, eller af begge Inquisiiternes foregaaende Levnet kunde hentes særdeles Grunde til Formildelse i den tilkiendte Livsstraf, men at det dog, in specie med Hensyn til Behrens, som den mindst strafværdige af dem, turde tages i Betragtning, at de af de tidligere dømte Inplieerede, som have taget en ikke mindre virksom Deel i at binde og mishandle de Berøvede, ved allerhøieste Resolution ere bleve benaadede med at lagstryges og hensættes til Fæstnings-Arbejde paa Livstid.

Det Slesvig, Holsteen, Lauenborgske Cancellie var og enig i, at der kunde være Grund til at vise Behrens samme Naade, som de tidligere dømte Medskyldige; men maatte derimod fraraade Benaadning for Maus, der, foruden at han, i Følge hvad han selv har tilstaaet, har gidt sig fuldkommen Skyldig til den idømte Straf, ogsaa efter alle Sagens Omstændigheder maa anses som Ansøret for det i Stockelsdorf begaaede Røverie.

Cancelliet indstillede saaledes i Overensstemmelse med det Ansøgte, at den mod Peter Maus og Fred. Wilhelm Ferdinand Behrens affagte Dom, hvorved de vare dømte til at halshugges med Dre, deres Logemet at lægges paa Steile og Hovederne at sættes paa Stage, maatte for Maus's Vedkommende allernaadigst stadfæstes, men med Hensyn til Behrens allernaadigst formildes derhen, at han fængsles og hensættes til Arbejde paa Livstid i Cronsborg Fæstning, dog at denne Formildelse først efter Dommens Publication maatte bekendtgøres ham.

Det behagede Hs. Majestæt ved allerhøieste Resolution af 18de Septbr. at bifalde Cancelliets Indstilling, og der afgik derefter besaagende Rescript til Overcriminalretten.

Blandede Efterretninger.

I Anledning af, en paa nogle Fideicommissars Vegne requireret Arrest i en Eiendom, under hvilken Forretning Debitor indgik Forening med Requere-

renten om, at han selv skulde registrere og vurdere sine løse og faste Eiendomme og forbinde sig til et af afhænde eller pantsætte samme, hvilken Registreringsforretning blev fremiagt ved den paabegyndte Arrestforretning, som derpaa blev sluttet og læst til Ting, har vedkommende Rettensbetjent hos Cancelliet forespurgt, om der skal erlægges pro mille Gebühr, saavel med Hensyn til hiin Fogedforretning som for Documentets Læning.

Cancelliet svarede derpaa under 15de f. M., at bemeldte Gebühr med Hensyn til den requirerede Arrest ikke syntes at kunne fordras; thi der var ikke virkelig skeet Arrest i de omhandlede Eiendele; men Parterne havde indgaaet en Forening, der gjorde Arresten overflødig. Ligesom Arresten derfor ikke, i stræng Forstand, kunde siges at være fuldbyrdet, hvilket dog Sportelreglementet 22de Marts 1814, §. 47, saa bestemt fordrer, saaledes havde Fogden heller ikke herved paadraget sig det Ansvar, som vilde have fundet Sted, dersom det var kommet til virkelig Arrest, og hvilket Ansvar, der staaer i Forhold til de Summer, der ere Gjenstande for Forretningen, har været en vigtig medvirkende Grund til det i ovenmeldte §. paa budne pro mille Gebühr.

Derimod syntes dette Gebühr ikke at kunne bortfalde med, Hensyn til den passerede Tinglysning. Vel har her den Pansgjeldende meent at samme maatte bortfalde, fordi der allerede er betalt Promillegebühr af den omhandlede Fordring, hvorfor Dom var erhver-

vetinden Arresten blev begiært, men det er ingenlunde Grundsatning i Sportelreglementet, at pro mille Gebyret ei kan fordres flere Gange af samme Sum, naar forskjellige Retshandlinger foregaae med Hensyn til samme. *)

Saaledes bortfalder ikke det i §. 23 bestemte pro mille Gebyrt ved Domsagens Incamination, fordi der procederes om et tinglyst Document, hvoraf pro mille Gebyrt erlægges, eller fordi der i Forveien er passeret Arrest for Forbringeren og deraf erlagt pro mille Gebyrt. Ligeledes svares dette Gebyrt for Domes og Arrestforretningers Tinglysning efter §. 67, uagtet slikt Gebyrt er erlagt ved Domsagens Incamination, eller for Arrestens Sværksættelse. Naar en Sag forfølges ved Overdomstolene, finder der nyt og radda forhøiet Incaminations-Gebyrt Sted. Estr. Sportelreglementets §. 34 og 43.

Tovrigt tilføiede Cancelliet, at Gebyret in casu kun bliver at erlægge efter §. 77, og ei efter den i Bedkommendes Forespørgsel anførte 66de §.

Sognepræsten ved Trinitatis Menighed i Kjøbenhavn havde allerunderdanigst anholdt om, at Stue-Tagen i den ham tillagte Embedsbolig allerlaadigst maatte bestemmes til vedvarende Enke-Sæde

*) En saadan Grundsatning ligger heller ingenlunde i Cancelliets Skrivelse af 18de April 1816, see Coll. Lib. No. 20, S. 270 • 271, hvoraf nogle have villet udledet den.

Amtsprøvslen for Odense Kuggaards Amtsprøvsle.
200 Rbdle. Sølvs aarlig, samt frit Logis, Kost, Lys,
Vask og Varme i Amtsprøvsdens Huus. — Vidnes-
for de paa Trinitatis Sognelald herester vordende
Enker, imod at vedkommende Enke paa egen Be-
kostning forsvarligen vedligeholder de hende til Bes-
boelse overladte Børelser, samt derhos betaler $\frac{1}{4}$ af
Gaardens Statter. Denne Ansøgning var anbefalet
af Biskoppen og Stiftsprøvslen, hvilken sidste erklæ-
rede, at bemeldte Præstegaard er saa rummelig, at
Præsten selv, endog med en talrig Familie, har
nok i de Børelser, Sals.Engen indeholder.

Efter at Sagen allerunderdanigst havde været
Hs. Majestæt foredraget, behagede det Allerschøisfams-
me allernaadigst at bevilge det Ansøgte, og und-
19de August 1818 afgik Rescript derom til Biskop-
pen over Sjellands Stift.

Cancelliet har modtaget og derefter allerunder-
danigst forelagt Hs. Majestæt Beretning om Forlig-
gelsesvæsenets Tilstand paa de danske vestindiske Der,
samt paa Island og Færøerne for Aaret 1817.
Ifølge samme beløbe de ved Forligelsescommissionerne
paa de danske Der i Vestindien foretagne Sager sig
til 2021, hvoraf 1302 ere forligte eller hævede, 719
til Retten henviste og 329 derfor indskævnte. Paa
Færøerne ere ved Forligelsescommissionerne foretagne
15 Sager, hvoraf 9 ere forligte, eller hævede, 2 ud-
satte, 4 til Retten henviste og ligesaa mange til

Samme Tid indkøbte, samt af Politiefager, forsaa vidt saadanne kunne forliges, 5 foretagne, hvoraf 3 ere forligte, 1 udsat og 1 paadømt. Endelig ere ved Forligelsescommissionerne i Island foretagne 50 Sager, hvoraf 37 ere forligte eller hævdede, 5 udsatte, 8 til Retten henviste og 1 dertil indstævnt; desuden ere af Politiefager 4 foretagne og forligte.

Ved Ordre af 16de Octbr. 1818 er Kammerherre Adam Wilhelm Greve af Moltke, Deputeret i Rentekammeret, Ridder af Dannebrogen, beskikket til, i hans Faders afg. Geheime Statsminister Overkammerherre Joachim Godske Greve af Moltkes Sted, at være Curator ved Balløe Stift.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Andet Assessorat i den kongelige vestindiske Lands-Overret, hvorefter er forbundet i aarlig Gage 3000 Rdlr. vest. Cour. — Herredsfoged og Skriver-Embedet i Hassing-Næs Herreder under Thisted Amt. — Viig og Usminderup Sogneskald i Sjælland, 400 Rddlr. Ifølge kongelig Resolution af 17 Octbr. 1818, henlægges Præsteforantienden af Usminderup Sogns 176 Ldr. 3 Skpr. 3 Fdlr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Hartkorn, efter Naandensaarets Udløb, til Amtsprovsternes Lønningsfond. — Personel Capellaniet hos Amtsprovsten for Frøes og Kalslund m. fl. Herreder i Ribe Amt, 200 Rddlr. Sølø, samt frit Logis, Kost, Lys, Vask og Varme i Amtsprovstens Huus. — Personel Capellaniet hos

ret Catechet og første Lærers-Embedet ved Borgerkolen i Rjøge, 400 Rbdlr. Sølvs aarlig, samt frie Bolig, 6 Favne Brænde og Høitidsoffer af Menigheden.

Under General-Toldkammer- og Commerces-Collegiet: Told- og Consumtions-Casserer-Embedet i Frederikshavn.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 14de Octbr. er hidtilværende Pastor vicarius for Christrup og Hornbøl Menigheder i Aarhus Stift, A. B. Marcusen, befuldmægtiget til Sognepræst for Toed Menighed i samme Stift; Cand. theol. J. Westengaard tit personel Capellan for Bammeløv og Hemmeshøj Menigheder i Sjælland. Den 16de, anden Assessor i den vestindiske Lands-Dverret, Kammerjunker G. Schmidten, til Byefoged og Byeskriver i Frederikshavn paa St. Croix; Herredsfoged og Skriver i Rjær Høvedøe Herred i Aalborg Stift, W. Spieß, udnævnt til virkelig Cancellieraad; Examinatus juris N. S. Gieding befuldmægtiget til Procurator ved alle Underretter i Gyens Stift.

Under Rentekammeret: Den 1ste Octbr. er Selsøer S. Strøbolt udnævnt til Hof- Kjørmager.

Under General-Toldkammer- og Commerces-Collegiet: Den 6te Octbr. er Justitsraad A. J. Coucheron allernaadigst befuldmægtiget til Told- og Consumtions-Inspecteur i Veile; Told- og Consumtions-Casserer, Doctor philosophiæ H. Wolters til Told- og Consumtions-Inspecteur i Frederikshavn.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 60. Den 3ite Decbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisensh. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandø Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Forgivning.

I Anledning af den, for kort Tid siden, indtrufne Vacance i Birkedommer-Embedet paa Holsteinborg Grevskab, havde Greven andraget paa, at det, ligesom det ved Placaten af 13de Decbr. 1793 er bestemt, at Skifteforvaltningen paa Landet, forsaavidt samme tilforn har været forestaaet af Amtmændene, skulde henlægges til Herredsfogderne og de kongelige Birkedommere, ogsaa maatte fra 1ste Jan. 1819 paalægges Birkedommeren paa Grevskabet at forestaae og være ansvarlig for den ham som Lehnbesidders tilkommende Skifteret tilligemed Overformynderievæsenet, under Vilkaar, at han aarligen skal forevise ham Skifteprotocollerne, samt til ham aflægge et ligesaa udførligt Overformynderie Regnskab, som det ham igjennem Amtmanden, skal aflægge for Cancelliet.

Han ansaae det berhos billigt og hensigtsmæssigt, at Birkeskriveren deeltog i disse Forretninger, saaledes, at alle Pligter, Nødtigheder og Ansvar, under Skifternes Foretagelse og Behandling, samt til de faldende Børnepenge, maatte blive fælleds for Birkedommeren og Birkeskriveren, og at de igjen vare lige deeltagende i alle Skifternes Indtægter, være sig saavel Skiftesallarium, som Skriverpenge for Udskrifter og Skiftesbrevens Expedition.

Cancelliet skjønnede ikke, at der kunde være mindre Betryggelse for Bedkommende hos Birketjentene paa oimeldte Grevskab, der og nu b. Skiftes af Hs. Majestæt, skjøndt paa Lehnbesidderens Forslag, end hos andre Embedsmænd, og da Greven ønskede de ommeldte Forretninger overlade til begge Retsbetjente i Forening, saa syntes endog en større Sikkerhed at opnaaes end i andre Landjurisdictioner, hvor Skiftesforvaltningen og Overformynderiets Bestyrelse tilkommer Dommeren alene, uden at Skrивeren, om dette endog er en fra Dommeren forskjellig Embedsmand, deri tager Deel, hvortil endnu kom, at Greven havde foreslaaet en Control med Overformynderiet fra Lehnbesidderens Side, tilligemed den, der, efter Anordningerne, føres af Amtmanden og af Cancelliet. Det tilstaaer Placaten af 13de Decbr. 1793 (sef. Placaten af 2den Decbr. 1804) kun Herredsfogderne og de kongelige Birkedommere den Skiftesjurisdiction, der forhen tilkom de kongelige Amtmænd; men her handlede om en frivillig Afstaaelse af en Skiftesjurisdiction,

som Greven ellers selv var berettiget til at udøve, og hvorpaa ingen Herredsfoged eller Kongelig Birkesdommer i noget Tilfælde kunde gjøre Paastand. *) Paa Grund heraf, og da Grevens Forslag stemmer med Grundsetningerne i Forordningen af 25de Juli 1817 **), fandt Cancelliet sig anlediget ved allerena-berdanigst Forestilling til Hs. Majestæt at anbefale samme, dog saaledes, at Birkeskriveren ved Skifterne blot forretter Skrivertjenesten og oppebærer de derfor fastsatte Betalinger, og da det behagede Hs. Majestæt allernaadigst at bifalde Cancelliets Indstilling, saa afgik herom under 30te Septbr. Rescript til Amtmanden over Sorse Amt og til Besidderen af Greveskabet Holsteinborg.

En Deel Skibsrederere og Skippere i Kjøbenhavn havde andraget, at de Afgifter, som efter Forordningen af 19de

*) Ved en Høiesterets Dom af 25de April 1811 er det afgjort, at Plakaten af 13de Decbr. 1793 ei kan komme de Lehnbesiddere, som tiltræde deres Lehn efter Plakatens Emanation, til Stæde med Hensyn til den dem tilkommende Skiftejurisdiction med tilhørende Overformynderie. See videre herom i Drstedes Supplement til Nørregaards System over den danske og norske Ret, 2den Deel, Side 315 • 316, 3die Deel, Side 427 • 428.

**) See Collegial-Tidenden for 1817, No. 43, S. 633 • 638.

Marts 1817, angaaende Løjbøger og Skibsjournaler, *) skulle udredes, vare trykkende for dem, som med smaa Skibe foretage flere korte Reiser om Aaret, da de for hver Reise havde at udrede lige saa meget som et stort Skib, der i et halvt eller maaskee et heelt Aar, kun foretager een Reise; og de anholdt beskaarsag om Løttelse i, og bedre Fordeling af Afgiften.

Det af Supplikanterne anførte Argument vdt imidlertid ikke aldeles rigtigt; thi der er ved den omhandlede Forordnings §§. 2 og 4 bestemt Nedsættelse i Gebyret for de Skibe, der ikke ere over 20 Commerce-Læster drægtige, og Reizens Længde er ligeledes taget i Betragtning ved Bestemmelsen af det Gebyhr, som, naar den er endt, bliver at udrede efter Forordningens §. 5. Hertil kommer, at store Skibe, der foretage lange Reiser, sædvanligen anløbe flere Havne, og altsaa maae erlægge det i §. 4 bestemte Gebyhr til Consulen flere Gange end Skibe, der foretage korte Reiser.

Et Exempel vil end tydeligere oplyse dette.

For et Skib, som ei er over 20 Læsters Drægtighed, og foretager en Reise til et Sted i Østergoet, som ligger østligere end Bornholm, uden paa Reisen at anløbe flere Havne, er Afgiften:

for Authorisation	1 Rbdlr.	2 Mk.	5 S.
Afgift til Justitsfondet	»	—	1 — 3. —
for Maategning af Tolbvæsenet			
ved Udgaende	»	—	1 — 8. —
tilsammen	1 Rbdlr.	2 Mk.	11 S.

*) See Coll. Tid. for bemeldte Aar, No. 17 og 18, S. 251-262.

Transport	1 Rbdlr. 2 Mk. 11 f. S.
for Paategning af Dommeren, naar Reisen er endt	2 — . — . —
Afgibt til Justitsfondet	. — 2 — 6 . —
tilsammen	3 Rbdlr. 5 Mk. 1 f. S.
og for Paategning af Consu- len eller Viceconsulen i den fremmede Havn, hvis en saa- dan der findes	1 — . — . —

Skibe, som ere over 20 Commerce-Læsters Drægtighed, have derimod at udrede:

for Authorisation	2 Rbdlr. . Mk. . f. S.
Afgibt til Justitsfondet	. — 2 — 6 . —
for Paategning af Toldvæsenet ved Udgaende	. — 3 — . —
for Paategning af Dommeren naar Reisen er endt	2 — . — . —
Afgibt til Justitsfondet	. — 2 — 6 . —

tilsammen	5 Rbdlr. 1 Mk. 12 f. S.
og for Paategning af Consu- len i fremmed Havn, eller i danske Havne udenfor Europa af Dommeren	2 — . — . —

Gebyret til Dommeren, naar Reisen er endt, som ovenfor er ansat til 2 Rbdlr. Sølv, bliver bevismod respective 3 Rbdlr. eller 4 Rbdlr. Sølv, eftersom Reisen har været over et halv eller et helt Aar

Skjønt der saaledes allerede er etableret en, ikke ubetydelig, Forskjel i Afgiften med Hensyn til Skibets Drægtighed og Reizens Længde, kan Afgiften dog ikke siges at være aldeles ubetydelig for mindre Skibe, naar disse foretage flere Reiser om Aaret; og Cancelliet, der, da det første Forslag til ovennævnte Anordning indkom til Samme fra Directionen for Søeassurance-Compagniet, anledigede, at det foreslaaede Gebyhr for de mindre Skibe blev nedsat, kunde ikke andet end for disse Skibe ønske en yderligere Nedsættelse end den, som da, efter den af Cancelliet dertil givne Anledning, af sagkyndige Mænd blev foreslaaet.

Kjøbenhavns Rædet, hvis Betænkning Cancelliet indhentebe, indstillede i denne Anledning: -

- 1) at den Nedsættelse i Gebyhrer, som er bestemt med Hensyn til Skibe, der ei ere over 20 Commerce-Læster, maatte udvides til Skibe, der ei ere over 30 Commerce-Læster; samt
- 2) at den Paategning, som, naar Reizen er endt, skal meddeles af Dommeren, maa, hvad flige Skibe angaaer, betales med det halve af hvad i Forordningens §. 5 er foreskrevet.

I Gebyhr og Afgift til Justitsfondet for en Reise, hvorpaa et Skib, af 30 Commerce-Læster og derunder, ei har anløbet flere Havne, vilde ogsaa i Fremtiden blot blive at erlægge 2 Rbdlr. 3 Mk. 14 Sk. Sølv, og, hvis Skibet anløber en Havn, hvor der er en dansk Consul eller Vice-Consul, da end videre 1 Rbdlr. rene Sølv.

Fremdeles foreslog bemeldte Ret til en endnu større Lettelse for Slige Skibe:

3) at det paa Skibe, der ei ere over 30 Commerces Læster, kunde tillades alene at føre Logbog, med hvilken for Resten maatte forholbes efter Forskrivterne i Forordningen af 19de Mars f. U.

Retten troede, at Sligt saa meget mere kunde tilstædes, som Slige Skibe i Almindelighed have ringe Besætning, og jævnligens noies med en Styrmand, der ikke har Dvælle i at skrive, hvorved det paa Slige Reiser, hvori Skipperen selv jævnligens deeltager i Skibsarbejde, bliver vanskeligt for ham at holde baade Logbog og Journal i behørig Orden.

Det Kongelige Admiraltets- og Commissariats Collegium yttrede, at Journalen maa ansees for meget nyttig, da den er en Control med Logbogen, og altsaa, i det muelige Tilfælde at Logbogen kunde forkomme, kunde, istedet for denne, tjene til et Beviis om hvad der paa Reisen er passeret; men, i Betragtning af hvad Søretten havde oplyst angaaende Vanskeligheden for Skipperne paa de mindre Skibe at holde baade Logbog og Journal, kunde bemeldte Collegium ikke andet end bifalde Sørettens Indstilling.

Det kongelige General-Toldkammer og Commerce Collegium, saa vel som Directionen for Sæeassurances Compagniet, vare ligeledes enige i de af Søretten fremsatte Forslag, og da Cancelliet ogsaa fandt dem hensigtsmæssige, saa indskillede Man allerunderdanigst Forslaget til Hs. Majestæt, og det behagede, under

21de d. M., Allerhøiſtsamme allernaadigſt at bifalbe Cancelliets Indſtilling.

Der udgik derpaa under 30 Decbr. beſangaende en Cancellie-Placat af følgende Indhold:

Det har behaget Hs. Majestæt Kongen, under 21de d. M. allernaadigſt at reſolvere:

- 1) At den Nedſættelse i Gebyret, ſaa vel til Dommeren, ſom til Toldvæſenets Betjente, der ved Forordningen af 19de Martſ f. A., er tilſtaaet med Hensyn til Skibe, der ei ere over 20 Commerce-Læſter, ſkal udvides til Skibe, der ei ere over 30 Commerce-Læſter;
 - 2) At vedkommende Embedsmand, for den Naategning, hvilken han, naar Reizen er endt, har at meddele, ikkun maa oppebære det halve af det i bemeldte Forordnings §. 5 faſtſatte Gebyhr, naar Skibet ei er over 30 Commerce-Læſter drægtigt; ſamt
 - 3) At det ſkal være tilladt Skibe, der ei ere over 30 Commerce-Læſter, allene at føre Logbog, med hvilken der for Reften maa forholdes efter Forſkrifterne i Forordningen af 19de Martſ f. A.
- Hvilket herved, efter allerhøieſte Befaling, kundgjøres til alle Vedkommendes Eſterretning.

Efter allerhøieſte Befaling er det bleven taget under Overveielſe, hvortedes den Uovereensſtemmeſe i Lovgivningen kunde hæves: at den Landsoldat, der

udebliver fra Exerceringen, i Henseende til hans Tjeneste Tids Forlængelse behandles strengere end den virkelige Deserteur.

Det er nemlig ved Placaten af 5te Novbr. 1777 allernaadigst fastsat, at Landsoldaterne, for hver Gang de modvillig udeblive fra Regiments Samlingerne, skule tjene 2 Aar længere end deres Tid ellers var; det var derhos ved Forordning af 15de Januari 1790 bestemt, at de Soldater, som udeblive fra Mynstringen uden lovlig Aarsag skulde møde om Efteraaret og straffes for Overhørighed; men ved denne Anordning var Placaten af 5 Novbr. 1777 ei ophævet, hvilken og i Cancelliets Skrivelse af 28de Juli 1792, 26de Septbr. 1795 og 11te Novbr. 1797 nævnes som gjeldende; derimod er det, ved det kongelige General Commissariats Collegii Skrivelse til Regimenterne under 19de April 1794, bekjendgjort, at naar en Landrecrut kommer under Tiltale for Desertion, bør han ikke tildømmes at udtjene den Tid paa nye; det af hans Tjenesteaar er allerede forløbet.

Saa vel General Krigs Commissairen for Danmark, hvis Betænkning Cancelliet indhentede, som det Kongelige General Commissariats Collegium var af den Mening, at Straffen for modvillig Udeblivelse fra Regimenterne burde være militair, og fornævnte Collegium holdt for, at den burde være den for Desertion bestemte.

Cancelliet maatte og ansee en Forandring i Placaten af 1777 nødvendig, og fandt det naturligt, at den der omhandlede Forseelse belægges med en militair Straf. Man fandt heller intet at erindre ved, at den gjøres lige med den for Desertion fastsatte.

Det synes den modtvillige Udeblivelse fra Exerceringen i sin Natur at være en ringere Forbrydelse end Desertion, men da Forordningen af 16de Novbr. 1763 blot bestemmer Straffens Art for Desertion, nemlig respective Spidsroblaben eller Fæstnings Arbejde, og det saaledes overlades til Krigsretten at lempe Straffegraden efter enhver Sags særdeles Omstændigheder, vilde formodentlig at Anomalie kunne forebygges.

Efterat Cancelliet i Overensstemmelse hermed havde foredraget Hs. Majestæt Sagen, behagede det Allers højst samme under 7 d. M. allernaadigst at resolvare saaledes:

”Placaten af 5te Novbr. 1777 skal herefter træde ud af Kraft, og ville Vi, at den Soldat, der modtvillig udebliver fra Regiments Samlingerne, skal stilles for Forhør og Krigsret og straffes som for Desertion, hvorefter han skal forblive saa mange flere Dage i Tjenesten som han ved sin Udeblivelse har forsømt.”

Hvorefter der under 20de d. M. udgik en Cancellie Plakat i denne Anledning.

Blandede Efterretninger.

Efter en fra Frue Sogns Beboere i Aalborg, under sidste Vacance i det residerende Capellanie ved Frue Kirke i denne Rjødted, indgiven allærunderdanigst Ansøgning, er det ved Rescript til Biskoppen over Aalborg Stift af 7de Octbr. 1818 allernaadigst bevilget, at den ved Rescript af 25de Mars 1812 affæffede Søndags-Aftensang i bemeldte Kirke igjen maa indføres, og derhos fastsat, at denne Aftensangs-Gudstjeneste skal forrettes af den residerende Capellan. End videre er det fastsat, at Capellanen igjen skal fritages for at forrette Fredags Gudstjenesten, hvilket ved Rescriptet af 1812 blev ham paalagt, og at denne Gudstjeneste, saaledes som forhen, skal forrettes af Sognepræsten, dog saaledes, at dette først skal træde i Kraft, naar den nærværende Sognepræst, som ved Rescriptet af 1812 var blevet fritaget for ovenansførte Deel af sine Embedsforretninger, og som, formødeligt sin høie Alder, onsker at beholde denne Fritagelse, afgaaer, og at indtil den Tid den residerende Capellan ogsaa besørger Gudstjenesten om Fredagen.

En Skolecommissjon har forespurgt hos Cancelliet: til hvem Behoerne af en Deel af en Bye, som hører til et Sogns Kirke, men ved approberet Skoleplan er henlagt til et andet Sogns Skole, skulle pde den saakaldte Mannest, der bestaaer i et vist Antal Tø, en halv Gaas, visse Marker Smø o. s. v. af hver

Gaard? Anordningen for Almue-Skolevæsenet paa Laandet af 29de Julii 1814 har nemlig fastsat den §. 5, som følger: "Fordrer Beliggenheden eller andre særdeles Omstændigheder, at Stykker af 2 eller flere Sogne maae inddrages under eet Skoledistrict, bør dog ethvert Stykke forblive i samme Sogne-Forbundelse som hidtil; og dets Beboere kun i Henseende til Skolevæsenet, og hvad der til samme skal ydes, henhøre til det Sogn, hvori Skolen er beliggende; men Dffer og Accidentser forblive ved det Kirkesangers Embede, hvortil de fra andre Sogne henlagte Afdelinger forhen henhørte." Paa det ovenfor fremsatte Spørgsmaal svarede Cancelliet, at Beboerne skulle yde Mannest til Læreren ved den Skole, som deres Børn efter approberet Plan skulle søge, og at §. 5 i Anordningen af 29de Julii 1814, naar den siger, at Dffer og Accidentser forblive ved det Kirkesangers Embede, hvortil de fra andre Sogne henlagte Afdelinger forhen henhørte, ikkun er at forståa om de Indtægter, der falde ved Kirketjenesten.

Da den Storhertugelig Mecklenborg-Schweringke Regjering har udnævnt Charles Massonneau, Kjøbmand i Helsingør, til Viceconsul sammesteds, og han af Hs. Majestæt i saadan Egenkab er anerkjendt, saa afgik under 9de Octbr. den fornødne Befaling desangaaende til Amtmanden over Frederiksborg Amt.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Wang og Thordrup Sogneald i Aalborg Stift, 93 Rdolr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 21de Decbr. er Cand. theologiae M. N. Thune beskikket til Sognepræst for Baabensted og Engestofte Menighed i Lolland; Sognepræst for Klim og Thorup Menigheder i Aalborg Stift, E. Gierlov, efter Ansøgning allernaadigst med Pension entlediget fra bemeldte hans Embede; Cand. juris J. Thomsen til Undercancellist i det danske Cancellie; Procurator ved alle Overs og Underrettet i Sjællands Stift, Retterne i Kjøbenhavn undtagne, E. E. Rummel, til tillige at være Procurator ved alle Overs og Underretter i Sjæns Stift. Den 23de, Kammerraad og Chef for Statsgjelds-Contoiret, E. F. Fog, udnævnt til Assessor i Directionen for Statsgjelden og den lønkende Fond, samt til virkelig Justitsraad.

Advancement, Forflyttelse og Afgang, ved Landmilitair-Staten: Den 7de Sepbr. er Regimentsquarttermester og Auditeur ved det jydsk Jægercorps, Overauditeur D. L. Falck og Auditeur ved danske Livregiment Overauditeur H. A. Fleischer, som paa anden Maade ere ansatte, afgaaede fra bemeldte respective Corps og Regiment. Den 8de, ved Hs. Majestæt Kongens Regiment er Premie-lieutenant N. v. Beutner forbleven fremdeles staaende ved

Grenadercompagniet og Secondlieutenant U. G. v. Koge ansat ved samme Compagnie. Den 10de, Stabs capitain a la suite ved Prinds Christian Frederiks Regiment C. G. v. Meidell afflediget efter Ansøgning i Raade af Krigstjenesten, hvorved hans hidtil havde Extragage indtrækket. Den 12de, Procurator og Cand. juris N. F. Lassen udnævnt til Auditeur ved danske Livregiment, imod at underkaste sig den sædvanlige Auditeur Examen; den paa Barts penge staaende Overauditeur U. Lynge ansat som Regimentsquarttermester og Auditeur ved det jydsk Fælgcorps, imod at stille behørig Caution for den ham som Regimentsquarttermester anbettede Penge-Sppebørsel, hvorved iøvrigt hans nuhavende Barts penge indbrages; forhenværende Volontair ved Generalcommissariats-Collegiet, J. H. F. Stendrup, meddeelt Character af virkelig Krigscancekiesecretair. Den 19de, Secondlieutenant F. v. Baastrup af Artilleriecorps, udtraadt efter Ansøgning af Nummer og ansat fra 1ste Decbr. d. A. paa eet Aar a la suite ved Corpsen uden Gage; Landcadet C. v. Baudis efter Ansøgning afsaaet fra Landcadetcorps, og i Anledning heraf er den i Cadetnummer uden Gage staaende Cadet F. G. v. Lange ansat i et af de Nummere, for hvilke Hofkassen betaler, imod at de 50 Rbdlr., han nu nyder extraordinaire, besparet, og overcomplet Cadet J. v. Bornemann ansat i Cadet-Nummer uden Gage. Den 23de, Premierlieutenant J. v. Seidelin af de vestindiske Tropper, meddeelt Capitains Character; Secunda

Lieutenanterne L. F. F. v. Keyper, J. E. E. v. Krabbe og M. v. Lüttichau, alle af Artillericorpsset, P. F. v. Oldeland, af 1ste jydſke Infanterieregiment, D. M. v. Münd, Ridder, af det ſlesvigſke Jægercorps og N. E. v. Lunding af Ingenieurcorpsset, meddeelt ſamtlige Premierlieutenants Character; Secondlieutenant P. E. v. Müusfeldt, af norſke Livregiment, for medeelt Svagelighed, efter Ansøgning, affødiget i Raade af Krigstjenesten med Pension; affødiget Secondlieutenant fra Livregimentet Cuirassierer E. F. v. Bruun ansat ſom Secondlieutenant a la suite med Extragage ved Prinds Frederik Ferdinands Regiment lette Dragoner, dog uden Anciennitet, indtil han har taget den befalede Officerexamen. Den 3de, den forhen i churchessiff Tjeneste ſtandne Ritmester C. Baron v. Raffert meddeelt Majors Character, dog uden Anciennitet i Armeen eller at han indtræder i ſammes Detaille, og tilladt at anlægge Armeens Uniform med Distinctioner; Copiist Kothe udnævnt til Krigsaffesfor; ved det andet jydſke Infanterieregiment, Stabs capitaine a la suite F. E. v. Möller, Ridder, indtrædt i det vacante Stabs capitaine Nummer, hvorved hans nuhavende Extragage ophører; Secondlieutenant P. E. v. Kphle forsat fra Jægercompagniet til et Muskveteercompagnie og Secondlieutenant N. G. v. Lacour derimod ansat ved Jægercompagniet. Den 2den Decbr., Ritmester A. Markoe udnævnt til General-Krigscommissaire med Obersts Rang. Den 6te, G. E. v. Buchwalde udnævnt til Secondlieutenant a la

suite ved Livgarden til Fods, dog uden Anciennitet og
 Gage indtil han har taget Officereexamen. Den
 10de, den forhen i norsk Tjeneste staaende Lieutenant
 N. Greve af Moltke ansat som Secondlieutenant a la
 suite ved Livregimentet lette Dragoner med Anciennit-
 tet af 20de Sepbr. 1815, dog uden Gage, indtil
 han ved Vacante kan indtræde i virkeligt Nummer.
 Den 1ste, Capitain H. v. Hanson, af Kronens Regiment,
 udtraadt efter Ansøgning af Nummer og sat a la suite
 ved Regimentet i 3 Aar, dog uden Gage eller Emolu-
 menter. I Anledning heraf ere i Kronens Regiment:
 Stabscapitain H. K. Schack v. Levszou udnævnt til
 Chef for det 4de Musqvetercompagnie; Premierlieu-
 tenant H. H. v. Holck til Stabscapitain med den
 ham forbeholdte Anciennitet; Secondlieutenant A. v.
 Lassen til Premierlieutenant og Secondlieutenant C.
 E. W. v. Boeck oprykket i den høieste Secondlieute-
 nants Gage. Den 14de, Premierlieutenant a la suite
 ved det hollandske Infanteriregiment W. C. v. Klein
 affædiget efter Ansøgning i Raade af Krigstjenesten
 med Pension; Stadshauptmand J. Kruse i Aalborg
 meddeelt Rang med Capitainer af Kjøbenhavns Bor-
 gervæbning, og Borgerecapitain N. Wiegelsen samme-
 steds tillagt Rang med Premierlieutenanter af for-
 nævnte Borgervæbning. Den 16de, Capitain og
 Compagniechef i Artilleriecompset L. P. R. v. Ajerulff,
 affædiget efter Ansøgning formedelt Svaaeliæbed, som
 gjør ham tjenstdygtig i Raade af Krigstjenesten
 som Major og med Pension.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt alternaadigt Privilegium.

Nr. 61. Den 7de Novbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af E. J. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Causessie.

Lovgivning.

Kjøbenhavns Magistrat havde for Cancelliet andraget, at der paa Veierboden gjøres Forskiel i Betalingen for at veie tunge og for at veie lette Varer, inden at dog Forordningen af 5te Maj 1683, 2den Afdeling, §. 6, der hjemler Forskiellen, indeholder nogen fuldstændig Bestemmelse af hvilke Varer der til hvert Slags blive at henregne, og at det derfor vilde være gavnligt, at det, for at forebygge Vilkaarlighed i Behandlingen, blev fastsat en Tarif, hvorved det bestemtes, hvilke Varer der skulle henregnes til hvert af disse Slags. Magistraten havde i dette Djemed, efter Correspondence med Veiermesteren, Stadens 32 Mænd og Grosserer Societetets Committee, om hvorledes en saadan Tarif bedst burde være indrettet, indsendt en saadan Fortegnelse, som nedenfor findes an-

For lette Vareer.

Kal i Knipper	Galæbler
Allehaande	Gummi (alle Sorter)
Annis	Haar
Antimanne	Hamp
Bark af Kaneel og andre fire Barksorter	Hjortetak
Bernsteen	Honning
Beværgjel	Hør
Blaar	Horn
Blaafarve	Humle
Berlinerblaa	Huusblas
Bomuld	Hvalfistebeen
Bomulds-garn	Høe og Halm
Bøger og Papir	Indigo
Cacao	Ingefær
Caffe	Kønrog
Campher	Kork
Cateinblomme	Kroshaar
Cochenille	Lakmoos
Duun	Lakrits
Elephanttænder	Laurbærblade
Engesjær og Farveurter	Lumper eller Klude
Farvetræ (raspet og malet)	Lunter
Fiee	Lar
Fabe og Foustager	Malervare, som og Dæer, Mønne, Sølvglød og flere Sorter
Fisk (levende)	Mandler
Ferse (alle Sorter)	Meel (alle Slags)
Galmeis	

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 61. Den 7de Novbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af E. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactøret, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Causellie.

Forgivning.

Kjøbenhavns Magistrat havde for Cancelliet andraget, at der paa Veierboden gjøres Forskjel i Betalingen for at veie tunge og for at veie lette Været, uden at dog Foreordningen af 5te Mai 1683, 2den Afdeling, §. 6, der hjemler Forskjellen, indeholder nogen fuldstændig Bestemmelse af hvilke Været der til hvert Slags blive at henregne, og at det derfor vilde være gavnligt, at det, for at forebygge Vilkaarlighed i Behandlingen, blev fastsat en Tarif, hvorved det bestemtes, hvilke Været der skulle henregnes til hvert af disse Slags. Magistraten havde i dette Djemed, efter Correspondence med Veiermesteren, Stadens 32 Mænd og Groslerer-Societetets Committee, om hvorledes en saadan Tarif bedst burde være indrettet, indsendt en saadan Fortegnelse, som nedenfor findes an-

ført, og som de samtligen ansaae for at være saa rigtig og fuldstændig som mueligt. Med Hensyn til de Værer, der ikke findes paa denne Fortegnelse, vare samtlige fornævnte Authoriteter af den Formening, at deslige Værer, der kun sjeldent vilde forekomme til Veining, og som maatte henhøre til det finere Slags, kunde betragtes som lette. Cancelliet indhentede over denne Sag det kongelige General-Toldkammer og Commerce-Collegii Betænkning, som, med Hensyn til Handelen, intet sandt mod Forslaget at erindre. Fra Told- og Consumtions-Væsenets Side var Bestemmelsen ligegyldig, efterdi Veiningen i saa Henseende, efter Forordningen af 1ste Februari 1797, §. 33 m. fl., stæer ved Told- og Consumtions-Væsenets Opsyns Betjente.

Cancelliet maatte og erkjende en fast Bestemmelse i foransførte Henseende for gavnlig, og kunde ikke paatvivle, at den foreslaaede, som bifaldet af saa mange sagkyndige Mænd, var henføjtsmæssig. Man foredrog derfor allerunderdanigst Forslaget for H. Majestæt, som derpaa behagede allernaadigst at authorisere den fremlagte Fortegnelse over lette og tunge Værer som Regel for Kjøbenhavns Veierhob, med det Tillæg, at alle Værer, som ikke deri ere benævnte, skulle anses som lette Værer, og der blev derpaa under 4de Novbr. udfærdiget Rescript desangaaende til Kjøbenhavns Magistrat.

F o r t e g n e l s e
 horefter paa Kjøbenhavns Veierbod, til Erløggelse
 af Veierpenge, ansees:
 for tunge Varer.

Nal i Lønder	Leer
Alun	Liim
Afser (alle Slags)	Lps
Bark (Ege)	Messing og Metaller
Beeg	Meublee
Brød	Oste
Brænde	Peberrod
Blikplader	Pokkenholt
Bly (alle Slags)	Sæbe
Blegvidt	Salpeter
Blyant	Saltede Huder og Skind
Borax	Smør
Bankebyg og andre Bryn	Sukker (raa)
Corender	Svedsker.
Farvetræ (heelt)	Talg
Fide	Tamarinder
Flejs	Terpentin
Hagel	Zin
Salapperod	Loballer
Jern og Staal	Tougværk og andet Reeb
Jsee	slaget: Arbeide
Kjød og levende Kreaturer	Værk
Kebber	Valkejord
Krap	Wiinsteen
Krude	Witrijs.

For lette Varer.

Al i Knipper	Galæbler
Allehaande	Gummi (alle Sorter)
Annis	Haar
Antimanne	Hamp
Bark af Kaneel og andre fjere Barksorter	Hjortetak
Bernsteen	Honning
Beværgjel	Hør
Blaar	Horn
Blaafarve	Humle
Berlinerblaa	Huusblas
Bomuld	Hvalfiskebeen
Bomulds-gaen	Høe og Halm
Bøger og Papir	Indigo
Cacao	Jngesær
Caffe	Kentrog
Campher	Kork
Catrineblommee	Krohaaar
Cochenille	Lakmoos
Duun	Lakrits
Elephanttænder	Laurbærblade
Engeskjær og Farveurter	Lumper eller Klude
Farvetræ (raspet og malet)	Lunter
Fier	Lær
Fæbe og Fouslager	Malervare, som og Dæer, Møhne, Sølvglød og flere Sorter
Fisk (levende)	Mandler
Frøe (alle Sorter)	Meel (alle Slags)
Galmeis	

Dretunger	Svampe
Die (alle Slags)	Svinebærster
Peber	Spanflgrønt
Puber	Thee (alle Sorter)
Dværfitron	Lor Fiff
Rosfiner	Uld
Sago	Uldgarn
Skind og garvede Hud	Urter til Apotheker
bet	Urtekram, saasom fine Specerier og andre unavngivne Sorter
Stivelse	Urtiol, Die
Sukkere (raffineret)	Wor
Sicup	Worlys.
Svool	
Smaaf	

Ved Cancellie-Placat af 18de Octbr. 1815 blev Daglønnen for Muur- og Tømmervende, hvilken ved Plakaterne af 6te April og 7de Septbr. 1813, var bestemt til 4 Mk. 8 f. S. V. om Sommeren og 3 Mk. 12 f. S. V. om Vinteren, indtil videre forhøjet til 10 Rbmk. N. B. om Sommermaanederne og 7 Mk. i samme Valuta om Vinteren. Denne interimistiske Bestemmelse passede hverken til Føngedæsenets nærværende Forsatning eller til det kongelige aabne Brev af 6te April d. A.; hvorimod Lønnen nu maatte bestemmes i Sølv.

Kjøbenhavns Magistrat, hvis Betænkning Cancelliet forlangte, indhenteede saavel vedkommende De-

bermænds som Statsbygmesterens Erklæring, og foranledigede derhos Sagen overveiet i en Committee, bestaaende af nogle af dens Medlemmer, Politidirecteuren samt nogle af Stadens 32 Mænd, og saavel denne Committee, som Magistraten og Overbygningsdirecteuren vare enige i, at der med Hensyn til Huusleiens og enkelte Levnetsmidlers endnu høie Priis, samt i Betragtning af, at de, for det meste, staae i Gjæld til deres Mestere, kunde være Anledning til for tilskudende Wintermaaneder at tilstaae Bedkommende mere end den i Aaret 1813 fastsatte Betaling, og at de heller ikke i Dieblicket ganske kunne være tjente med den Betaling, der, efter Myntforholdet, svarer til den Løn, som gaves for Krigen, men at 5 Mark Sølv, efter Omstændighederne, kunde være passende Dagløn for Wintermaanederne. Derimod fandt man, at det burde beroe med at tage nogen Bestemmelse for Sommermaanederne, indtil Tiden nævmede sig, da det imidlertid kunde skjønnes, hvad Regel Omstændighederne i saadan Henseende maatte gjøre tilraadelig. Efterat Cancelliet, der maatte tiltræde denne Mening, havde allerunderdanigst forelagt Hs. Majestæt Sagen, har det behaget Allerhöiøstamme ved Resolution af 28de Octbr. allernaadigst at bifalde, at Daglønnen for Muur- og Tommer-Evendene maa fra nu af og indtil ultimo Martii 1819 fastsættes til 5 Mark Sølv, som betales enten med Sølvmynt eller med Repræsentativer efter den gjeldende Kvartals-cours, og vil Allerhöiøstamme i sin Tid nærmere

allernaadigst bestemme, hvorledes med bemeldte Dags
løn skal forholdes fra 1ste April 1819. *)

Herom er under 5te d. M. udgaaet en Cancellie
Placat.

Blandede Efterretninger.

Cancelliet har modtaget og derefter forelagt Hs.
Majestæt en Beretning om Ægteviiede, Fødte og Døde
paa Færøerne i Aarene 1816 og 1817.

Ifølge denne Beretning ere:

1) i Aaret 1816 ægteviiede 45 Par, fødte af
ægte Fødsel 167, hvoraf 100 ere af Mandkjønnet
og de øvrige 67 af Qvindkjønnet, og af uægte Fødsel
8 af begge Kjon; af Dødsfødte er der kun en
eneste.

Samtlige Fødte udgjøre saaledes 176.

I samme Tidrum har de Dødes Antal været
100, hvoraf 57 ere af Mandkjønnet og de øvrige
43 af Qvindkjønnet.

De Afsødes Alder er opgivet saaledes:

10 Aar og derunder	26
fra 10 til 20 Aar	4
— 20 — 30 —	9
— 30 — 40 —	6
— 40 — 50 —	5

*) Betalingen for Accord-Arbejde er efter ovenmelbte tre
Placater fastsat i G. B. og krævede ingen øjeblikkelig
Forandring.

fra 50 til 60 Aar	6
— 60 — 70 —	10
— 70 — 80 —	29
— 80 — 90 —	11
— 90 — 100 —	3

Blandt de 3, der have opnaaet en Alder mellem 90 og 100 Aar, vare 2 af Mandkjønnet og den 3die af Qvindkjønnet, derimod ere blandt de 11, der ere døde mellem 80 og 90 Aar, 5 af Mandkjønnet, og 6 af Qvindkjønnet.

2) I Aaret 1817 ere: ifølge Beretningen, 38 Par ægteviede, 133 ægtefødte, hvoraf 79 Dreng og 64 Piger, og af uægte Fødsel af begge Kjøn 5 og ligeledes ialt 5 Dødsfødte.

De Fødtes Antal-udgjøre saaledes 143.

I samme Tid ere 97 Personer døde, nemlig 54 af Mandkjønnet og 43 af Qvindkjønnet.

De Afsdødes Alder er følgende:

10 Aar og derunder	17
fra 10 til 20 Aar	7
— 20 — 30 —	14
— 30 — 40 —	9
— 40 — 50 —	5
— 50 — 60 —	6
— 60 — 70 —	9
— 70 — 80 —	29
— 80 — 90 —	6
— 90 — 100 —	4

Af de 4, der have opnaaet en Alder mellem 90 og 100 Aar, hører kun 1 til Mandtjønnet, og blandt de 6, der ere døde mellem 80 og 90 Aar, ere 3 af Mandtjønnet.

Under 24de Decbr. er fra Cancelliet afgaaet Circulaire til samtlige Overøvrigheder, af følgende Indhold: Hs. Majestæt Kongen har ved allerhøieste Rescript til Cancelliet af 14de d. M. quernaadigst befaleet: at, naar det Danske Contingent retturnerer fra Frankrig til Fædrelandet, hvilket sandsynligviis vil ske i dette Aar, skal Forordningen af 9de Maj 1806, angaaende Indquartering m. v. ved overordnede Troppesamlinger eller Marscher, træde i Kraft fra den Dag af, da de til Contingentet hørende Regimenter og Corps ere komne over Elben ind paa den danske Grændse, og indtil de ere ankomne til de respective Standquarterer.

Ved at underrette Dem om ovennævnte allerhøieste Befaling, skulde Cancelliet herved tjenstligst anmode Dem om behageligere at ville betimeligere træffe de i den Anledning fornødne Foranstaltninger.

I Anledning af nærværende Vacance i Søndersøe Sogneskald paa Fanse under Ribe Stift er det blevet foreslaaet, at det skulde paalægges den tilkommende Sognepræst i Søndersøe Sogn tillige at være

udgivet Skrift, under Titel: theoretisk og praktisk Anvisning til Fattigvæsenets hensigtsmæssige Bestyrelse i Danmark udenfor Hovedstaden, saavel i Kjøbstæderne som paa Landet. Da Cancelliet fandt, at dette Skrift var af den Natur, at det maatte være gavnligt for dem, som Fattigvæsenets Bestyrelse er overdraget, saa indlob man sig i Brevveksling med Directionen for Fondet ad usus publicos, for at erholde en Sum, der kunde behøves til Anskaffelsen af det fornødne Antal Exemplarer. Resultatet har været, at det er bleven anvist en Summa af 8.40 Rbdlr., hvorfor de fornødne Exemplarer af Skriftet ere blevne kjøbt, og derefter disse tilfillede samtlige Amtsfattigdirectioner til Afbenyttelse, samt med Hensyn til om samme maatte finde Anledning til at andrage paa nogen Forandring i Fattigvæsenets Organisation, efter de Bink, som bemeldte Skrift indeholder.

Foranlediget ved en fra det Danske Contingent i Frankrig indsendt Indberetning, hvoraf erfares, at flere af Mandskabet ligge syge af de almindelige Borsnekopper, har Hs. Majestæt, ved allerhøieste Rescript af 20de f. M., allernaadigst paalagt Cancelliet alvorliggen at tilholde alle Vedkommende i Fremtiden nøie at holde sig Vaccinations-Anordningerne efterrettelige. I Anledning heraf har Cancelliet, under 23de d. M., tilskrevet samtlige Overøvrigheder i Danmark, og anmodet Dem om, at bringe denne allerhøieste Befaling til

alle Vedkommendes Kundskab under Deres Embedsdistrikt, samt selv have det nøieste Tilsyn med at de omhandlede Anordninger overholdes.

Efter en Ansøgning fra samtlige Gaard- og Huuseiere i Skidenstrædet, har det behaget Hs. Majestæt, paa Cancelliets allerunderdanigste Foresøgning, allernaadigst at tillade: at bemeldte Gade for Fremtiden maa føre Navn af Kristalgaden, dog paa Bilskaar, at Gadens Gaard- og Huuseiere selv bekoste den fornødne Dømmaling af Gadens paa Hjørnerne anbragte Navn; hvorom under 28de Decbr. Debre er udsærdiget til Kjøbenhavns Magistrat.

I det kongelige medicinske Selskabs overordentlige Møde Torsdagen den 8de Decbr. valgtes til Præsæs Professor Schönheider, til Vice-Præsæs Professor Sartorph og til Secretair Professor D. Bang. Til Selskabets ordentlige Medlem valgtes Licent. Medic. K. E. Bruun, og til Admissi for i Vinter Licent. Medic. Lunding, samt Cand. Medic. Otto, Hoppe, Sangel og Jesen.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Dover og Benge Sognekalder i Karhuus Stift, 300 Rbdlr. Til Formanden svares i Pension gærlig 8 Rdr. Rug.

og 10 Tdr. Bgg in natura, samt 16 Tdr. Bgg og 28 Tdr. Havre betalte efter hvert Aars Capitelstak; foruden Foder og Græsning til 2 Aker. Og til Sogd nepræstent i Nye Svares aarlig 66 Rbdlr 4 Mk. S. — Sognekrædet til Støvring, Møllerup og Støvringgaardes Kloster-Capel i Aarhus Stift, 300 Rbdlr.

Besfordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 21de Decbr. er Undercancellist i Cancelliet J. Kæster befuldmægtiget til Justitssecretariats i den kongelige vestindiske Landes Directet. Den 28de, H. Friis efter Ansøgning i Raade erholdt fra hans Embede som Riksdømmet og Skriver ved Barthel Holsteehuus's Birk. Den 30te, Cand. theologiae B. F. D. Boisen befuldmægtiget til Vicepastor for Bøsteborg og Birket Menigheder samt Lærer ved det Bistendborgske Skolelærer Seminarium i Holland; Cand. theologiae J. H. Wrdum til personel Capellan for Mønsberg og Hørmøsteb Menigheder i Aalborg Stift.

Under General-Toldkammeret og Commerces Collegiet: Den 6te Decbr. er Baugiuere J. Ingreino alleenaadigst udnævnt til dansk Consul paa Malta. Den 17de, Strandfoldbetjent i Helsingøers Tolddistrict S. Vagh og Undertoldbetjent her i Staden S. R. Tham, befuldmægtiget til Told- og Consumtions-Overbetjente i Aalborg. Den 20de, Premierlieutenant af de vestindiske Tropper J. v. Seidelin alleenaadigst meddeelt Capitains Caratter.

Collegial-Tidende.

Med kongelige allernaadigst Privilegium.

No. 62. Den 14de Novbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubarck.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere, og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Handels- Tractat

mellem

Hs. Majestæt Kongen af Danmark og Hs.
Majestæt Kongen af Preussen,

Sluttet i Kjøbenhavn, den 17de Juni 1818.

I den hellige Trefoldigheds Navn.

Da Hs. Majestæt Kongen af Danmark og Hs. Majestæt Kongen af Preussen, besjete af lige Attraae efter alt mere og mere at befæste det mellem Dem bestaaende Venſkab, og at udvide Handels Forholdene mellem Deres respective Stater, ere komne overeens om at slutte en paa gjensidige Fordele grundet Handels- Tractat; saa have Deres Majestæter ifølge heraf valgt og udnævnt til Deres Befulsdmægtigede, nemlig Hs. Majestæt Kongen af Danmark, Herr Niels Rosenkrantz, Hs. Geheime-Statsminister og Chef for

Departementet for de udenlandske Sager, Ridder af Elephantordenen, Storkors af Dannebrogordenen, af den Ungerke St. Stephansorden, af den Preussiske sorte Orns og røde Orns Ordener ic., og Hs. Majestæt Kongen af Preussen Herr Wilhelm Henrik Maximilian, Borggreve og Greve af Dohna, Geheim- Legationsraad, Hans overordentlige Gesandt og befuldmægtigede Minister hos Hs. Danske Majestæt, Ridder af den røde Orns tredje Klasse. Hvilke, efter at have gjensidigen udvevlet deres i god og behørig Form befundne Fuldmagter, have aftalt og sluttet følgende Artikler.

1ste Artikel.

Der skal være en ubrødelig Fred og et oprigtigt og fuldkomment Venskab mellem Hs. Majestæt Kongen af Danmark, Hs. Arvinger, Eftersølgere paa Thronen, og Undersaatter paa den ene Side, og Hs. Majestæt Kongen af Preussen paa den anden Side, uden Undtagelse af Personer eller Steder.

2den Artikel.

De Danske Undersaatter i Preussen og de Preussiske Undersaatter i Danmark skulle bestandig anses og beegnes som de meest begunstigede Nationers Undersaatter, i Overeensstemmelse med de mellem de høie contraherende Parter og andre Magter bestaaende Handels Tractater. Deres Majestæter forbinde Sig desuden til at tilstaae Deres respective Undersaatter alle de Lettelser, Understøttelser og alle de Handelsfordele, som naturligviis kunne flyde af et saadant

Farttin, dog vel at forstaae, at de Danske eller Preussiske Undersaatter skulle i deres Handel og Kjøbmands Kab underkaste sig Landets Love og Anordninger.

3die Artikel.

De meest begunstigebe Nationers Fordele, der i Folge foregaaende Artikel ere de respective Undersaatter tilstaaede, strække sig ligelædes til de Varer og Skibe, der ere de tvende høie contraherende Parters Undersaatter tilhørende. For at begunstige Handelen saameget muligt, er man kommen overeens om, at de Danske Skibe skulle i Hs. Preussiske Majestæts Staters Havne nyde de samme Forrettigheder som Landets egne Skibe, og at denne samme Fordeel skal være de Preussiske Skibe tilstaaet i Hs. Majestæts Kongen af Dannemarks Staters Havne, med Undtagelse af Verne Færoe og Island, samt af Grønland og de Danske Colonier. De Preussiske Skibe skulle i de Danske Havne ikke betale de 50 pro Cento over den sædvanlige Tarif. Betalingen af Havne-Afgifter, af Ind- og Udgangs-Afgifter eller af Told af Varer, saavel som af hvad der erlægges af Skibe i Havnene, skal i Hs. Preussiske Majestæts Stater være den samme for de Danske Skibe, som for Landets egne. Alle disse Fordele ere ligeledes tilstaaede de Preussiske Skibe i det Danske Monarkies Havne.

4de Artikel.

De Preussiske Skibe skulle betale Afgifterne i Sundet og begge Belterne paa samme Maade, som disse Afgifter erlægges af de i Danmark meest favoriserede Nationers Skibe. Det samme skal finde

Sted i Henseende til de Preussiske Varer og Gods, som passere Sundet og Belterne ombord paa fremmede og privilegerede Skibe.

Sundtolden skal betales efter Tarifen af Aaret 1645, eller paa saadan Maade, som Danmark ved yderligere Conventioner med de meest begunstigede Nationer kan vorde enig om. Hvad angaaer de Varer, som ikke ere anmeldte i denne Tarif, da skulle de Preussiske Undersaatter ei betale mere end 1 Proc., saaledes som Tilfaeldet er med de meest favoriserede Nationer.

Betalingen af Rosenoblen og de 24 Sk., som de Preussiske Undersaatter hidindeil i Sundet have været underkastede saavel for Skib, som for Ladning, skal aldeles ophøre. De til Fordeel for Toldbetjentene bestemte Afgifter eller Sportler, og andre Udgifter i Sundet skulle af de Preussiske Undersaatter betales paa samme Fod, som af de Nationer, der ved Handels-Tractater med Danmark ere meest begunstigede.

Paa denne samme Maade skulle de Preussiske Undersaatter erlægge Afgifterne for Passagen gjennem den Holstenske Canal.

5te Artikel.

Ved Farten gjennem Sundet, saavel som Belterne og den Holstenske Canal, skal man ikke visiter de Skibe og Varer, som tilhøre de Preussiske Undersaatter, men hvad betræffer Dvitteringen for Tolden af disse samme Skibe og Varer, da skal man være pligtig til at fæste Troe til de Certificater og Passer i god Form, som de Preussiske Skibs-Capitainer maatte kunne fremlægge fra Magistraten eller Told-

Kammeret paa det Sted, hvorfra de ere afgaaede, uden at fordre nogen videre Oplysning om Varerne, der udgjøre disse Skibes Ladning, og i Henseende til deres Vægt, Maal, Bestaaffenhed og Indpakning rette sig efter hvad derom er anført i benævnte Documenter og Passer; dog saaledes, at, om man mærker nogen begaaet Svig i denne Henseende, skal man paa første Begjæring være betænkt paa Midler til at afhjælpe og forebygge saadant for Fremtiden.

6te Artikel.

Preuslands Toldkammer skal i Quitteringen for Toldens Erlæggelse hvergang give en omstændelig Forklaring over den oppebaarne Told af hvert Slags Varer, paa det man paa denne Maade kan verificere og bekræfte, om deraf maatte være fordret formeget; og det skal ikke være bemeldte Toldkammer tilladt at fravige denne Brug, med mindre Skibs-Capitainerne for hastig Expeditions Skyld selv ere fornøiede med en Quittering under eet for den af deres hele Ladning erlagte Told.

7de Artikel.

De Preussiske Skibe skulle i Sundet expederes uden Ophold, og det Kongelige Toldkammer skal ikke give andre Skibe Fortrinet, med mindre disse ere først ankomne.

8de Artikel.

Efter at de Preussiske Skibe have erlagt Tolden i Sundet, enten ved at gaae ud af Østersøen, eller ved at vende derhen tilbage, skulle de ikke være plig-

tige til at betale samme Told anden Gang, om de formedelst Storm, Modvind eller af anden Uaslag blive nødte til at komme tilbage til Sundet.

9de Artikel.

De Preussiske Skibe, som passere Fæstningen Glückstad og andre Dannemærk tilhørende Stæder ved Elben, skulle ikke visiteres, opholdes eller foruro- liges, med mindre der i Krigstid er grundet Mistanke om, at disse tilbringe Fjenden militair Contrabande. De Preussiske Skibe skulle paa Elben behandles ligesom Landets egne.

10de Artikel.

De Danske Skibe, som formedelst Storm, Modvind eller andre Tilfælde maatte blive nødte til at søge Tilflugt i nogen af det Preussiske Monarkies Havne, kunne der frit ankre, opholde sig og istand- sættes uden at betale Told af deres Varer, saalænge disse ikke udlosses eller sælges. Det samme skal og finde Sted i Henseende til Preussiske Skibe i de Danske Havne.

11te Artikel.

Intet Skib, det være sig Coffardies eller Krigs- Skibe, der tilhører een af de tvende contraherende Magters Undersaatter, skal kunne anholdes, ei heller Beslag lægges paa Varerne i den andens Havn. Dog skal dette ikke strække sig til den Rettens Bes- lag eller Arrest, der kunde voise sig af Gjæld.

12te Artikel.

Intet af disse Skibe skal tvinges til at tjene i

Krig eller til noget Slags Transport imod sin frit
Villie.

13de Artikel.

Enhver af de tvende Nationer skal have Ret
til at indføre sine egne Producter og Varer saavel
som fremmede Producter og Varer, ombord paa sine
egne Skibe, i den anden contraherende Magts Stæ-
ter og at drive en lige Handel ombord paa fremmede
Skibe. Dog skulle de respective Undersaatter selvse
være forbundne til at underkaste sig de Reglementer
og Anordninger, hvorved Indførselen eller Udførselen
af noget Gods eller Varer er enten aldeles forbuden
i den Stat hvor Handelen drives, eller fortrinsviis
tilstaaet noget Handelselskab eller nogen Commune.

De respective handlende Undersaatter skulle lige-
ledes rette sig efter de Stæders gamle Love og Sæd-
vaner, hvor de drive deres Handel, og ved hvilke en
Green af Handelen er meer eller mindre forbeholden
Indvaanerne i disse Stæder, saaledes som Tilfældet
er med Königsberg, Elbing og Danzig i Henseende
til Handelen med de Polffe og Russiske Varer.

14de Artikel.

Kjøbmænd, Capitainer og Skibs-Commandeurer,
og andre Undersaatter af begge Nationer skulle i de
gjensidige Havne hverken tvinges til at udløse noget
Slags Varer i andre Skibe, eller at vente paa deres
Ladning længer, end de finde for godt.

15de Artikel.

Bliver en af de tvende contraherende Magter

indviklet i Krig med en tredje Magt, da skal den ikke desmindre paa sin Side give den anden Prøver paa sit vedblivende Venskab, uden at fordrø af den nogen Forkjærlighed, der kunde være skadelig for den Magts egen Interesse og Rolighed, som er forbleven neutral, og som skal nyde, især af den, som er bleven krigsførende, en fuldkommen og uindskrænket Geskjendelse af alle de Rettigheder, Neutraliteten sikker den, imod at den paa sin Side ligesaa nøiagtigen opfylder alle dermed forbundne Forpligtelser.

16de Artikel,

Ifølge foregaaende Artikel kunne alle, de contraherende Magter tilhørende Skibe seile frit fra Havn til Havn, og paa de i Krig værende Nationers Kyster.

17de Artikel,

Da de høie contraherende Magter have besluttet at sætte deres Undersaatters Handels og Skibsfarts Frihed under en tilstrækkelig Beskyttelse i Tilfælde, at den ene af dem skal være i Krig, medens den anden forblev neutral, ere de komne overeens om, at de i neutrale Skibe ladede Varer skulle være frie, med Undtagelse af Krigs-Contrabande.

De neutrale Undersaatter skulle saaledes have Frihed til for deres Regning at transportere de af de krigsførende Landes Naturproducter og Manufactur Varer, som af de neutrale Undersaatter ere blevne erhvervede.

Samme Frihed skal udstrække sig til de Personer, som ere ombord paa et neutralt Skib, om de end vare Fjender af den anden Part, dog med Undtagelse af Krigsfolk i Fjendens Tjeneste.

For at forekomme alle Uleiligheder, der kunne reise sig af begaaet Ewig ved at betjene sig af en Nations Flag, hvorefter Skibet ikke henhører, er man kommet overeens om at fastsætte som ufravigelig Regel, at paa ethvert Skib bør, naar det skal ansees som det Lands Eiendom, hvis Flag det fører, Capiteinen og Halvdelen af Mandskabet være Indfødte, og Papiret og Passer være i god og behørig Orden, i Overeensstemmelse med den Regjerings Anordninger, det paaberaaber sig at tilhøre; men hvert Skib, som ikke iagttager denne Regel, og som handler imod de besaaende bekendtgjorte Anordninger, skal tabe al Ret til de contraherende Magters Bestyrelse.

18de Artikel.

Den neutrals Magts Skibe skulle dog ikke drive Handel i bloquerede Havne. Man er kommet overeens om ikke at anse et Sted som beleiret eller bloqueret, med mindre det er saaledes spærret fra Søsiden ved tvende Skibe, eller fra Landsiden ved et Batterie Kanoner, at man ei kan vove at løbe derind, uden at udsætte sig for at beskydes.

19de Artikel.

Naar de respective Undersaatters Coffardieskibe seile alene, og enten paa Kysterne eller i rum Søe møde Delogsskibe eller particuliers Kapere, tilhørende

bes Equipager og sine Undersaatter, der have udrustede Skibe til Caperie, skulle i intet Tilfælde kunne være anvendelige paa den anden Magts Coffardie-Skibe, der er bleven neutral.

23de Artikel.

Enhver af de tvende contraherende Parter skal søge at beskytte og forsvare alle de Skibe og andre Effecter, som tilhøre den andens Undersaatter, og som befindes sig indenfor sammes Jurisdiction til Vands eller Lands. Begge Magter ville folgelig ikke taale, at de respective Undersaatters Skibe og Vares borttages paa de Kyster og i de Havne, Rehder og Strømme, som ere under deres Herredømme, af en tredie Magts Krigs-Skibe eller andre Fartøier, og om dette Tilfælde ikke desmindre skulle indtræffe, og Beskyttelsen ikke havde kunnet finde Sted, skulle de contraherende Magter anvende al deres Magt for at søge at faae det borttagne Skib tilbagegivet, og at erholde en fuldkommen Erstatning for al Skade.

24de Artikel.

Hvad angaaer den Quarantaine, som ved visse Leiligheder kunde blive anordnet i den ene eller den anden af begge contraherende Parters Stæder, da skulle de søfærende Undersaatter paa begge Sider rette sig derefter paa samme Maade som de Indfødte og andre venstabelige Nationers Undersaatter; men Anordningerne skulle ogsaa i den Henseende være lige og uden Begunstigelse eller Forurettelse for den ene eller den anden Nation.

25de Artikel.

Skulde Skibe tilhørende de contraherende Magters Undersaatter strande eller lide Skibbrud paa den ene eller den andens Kyster, skulde de respective Undersaatter, saavel for dem selv, som for deres Skibe og Effecter, nyde al mulig Hjælp og Bistand ligesom Landets egne Indvaanere, dog at de betale de samme Omkostninger og Afgifter, som i lige Tilfælde de egne Undersaatter i den Stat, paa hvis Kyster de ere strandede eller have lidt Skibbrud, ere underkastede. I det Tilfælde, at der paa de Danske eller Preussiske Kyster findes et Skib, der har lidt Skibbrud, uden at man kan erfare Eieren's Navn, skal Regjeringen lade indrykke 3 Gange efter hinanden i Landets offentlige Blade, saavel som i den Hamborgske Tidende, en Beskrivelse over det forulykkede Skib, paa det at Eieren kan gjøre de fornødne Reclamationer, og først naar en saadan Bekjendtgørelse i eet Aar er forbleven uden Virkning, skal man kunne disponere over det skibbrudne Skib efter Landets Love.

26de Artikel.

De contraherende Magter have i deres gjensidige Stater ansat Consuler, i den Hensigt at være deres respective Undersaatter til Hjælp, og at lette de Handelsforhold, som finde Sted mellem begge Nationer. Derksom Omstændighederne gjorde det ønskeligt, at Consuler, Vice-Consuler eller HandelsAgenter af de

contraherende Magter ansattes i Danske eller Preussiske Havne, hvor der endnu ingen ere, skal det ikke nægtes.

27de Artikel.

De Danske Undersaatter, der have nedsat sig i Preussen, og de Preussiske Undersaatter, der have nedsat sig i Danmark, skulle stedse have Frihed til at forlade det Land, de beboe, imod at betale deres Gjeld og opfylde deres øvrige Forbindeligheder efter den Stats Love, hvori de befinde sig.

28de Artikel.

Derfom det, uagtet de høie contraherende Magters oprigtige Sindelag og forenede Bestræbelser at vedligeholde indbyrdes Fred, ulækkeligviis (hvilket Gud afsværge!) skulde komme til Brud, eller endog til aabenbar Krig mellem dem, skulle deres respective Undersaatter, som maatte befinde sig i den ene eller anden Magts Stater, ikke desmindre være sikker i Henseende til deres Personer og deres Eiendomme.

De skulle have et Aars Frist til at bringe deres Sager i Rigtighed og udføre deres Gods og Effecter, hvortil de skulle have fuldkommen Frihed og erholde al Hjælp og Beskyttelse. De skulle ligesom før Krigen, nyde Rettens Plac, og naar et Aar er forløben skal man give dem de fornødne Passer for at vende sikkert og frit tilbage til deres Fædreland med deres Familier, Gods og Effecter, Varer og Skibe.

29de Artikel.

Nærværende Tractat skal vare i tyve Aar, og Alt, hvad deri findes vedtaget, bør i dette Tidrum uforanderligen iagttages og fuldbyrdes i dets hele Indhold, dog at det, førend bemeldte Tractats Tid udløber, skal berøse paa begge de høie Parters Forgødtbefindende at komme overeens om sammes Forlængelse.

30te Artikel.

Nærværende Tractat skal ratificeres, og Ratificationerne udveksles inden 2 Maanedes Forløb, at regne fra den Dag, den er undertegnet, eller forinden, dersom See kan.

Dets til Bekræftelse have vi Underskrevne i Kraft af vore Fuldmagter underskrevet nærværende Tractat og forsynet samme med vore Segl.

Kjøbenhavn, den 17de Junii Aar Eet Tusind Otte Hundrede og Aften.

N. Rosenkrantz,

(L. S.)

Grev Dolina,

(L. S.)

Blandede Efterretninger.

Afgangne Vælebukkemeester og Havnebygmester Ridder af Dannebrogen, Halkjær, har ved et den 15de Marts 1815 oprettet og den 12te d. M. allernaadigst confirmeret Testamente legeret Renterne af endel Kongelige Obligationer til Beløb 8000 Rbblr. S. D.

til adskillige Personer paa Vilkaar, at forskjellige Obligationers Beløb efterhaanden som bemeldte Personer ved Døden afgaae, skal tilfalde Stiftelsen, Trøstens Bolig kaldet, og Renterne af samme bestemmes til Underholdning for de meest trængende Lemmer i Stiftelsen, efter Bestyrelsens Stjonnende, i hvilket Djemed bemeldte Obligationer hverken maae sælges eller pantsættes. I Tilfælde, at Obligationerne fra Regjeringens Side vorder opsagte til Udbetaling, skal Beløbet gøres frugbringende mod lovmæssig Sikkerhed i faste Eiendomme her i Staden under forbenævnte Vilkaar.

Ved allerhøieste Resolution af 27de Decbr. er det tilladt Major Caspar Hollen Castenstold for sig og Descendentere at maatte antage Navnet Grevenep Castenstold, og at forene den Grevenepste Families Waaben med sit Familie Waaben.

Under 28de Decbr. er Kammerherre og Deputeret i Rentekammeret, Adam Wilhelm Greve af Moltke, Ridder af Dannebrog, beskikket til Curator for Børnethøste adelige Jomfrue Kloster, i hans Faders afg. Geheimre Statsminister Joachim Godske Greve af Moltkes Sted.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt-allernaadigst-Privilegium.

No. 63. Den 14de Novbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisensh. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Motz, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Følgning.

Under 3die d. M. er igjennem det kongelige Slesvig-Holstøen Lauenborgske Cancellie emaneret en Placat for Hertugdømmene Slesvig og Holstøen, af følgende Indhold: Det har allernaadigst behaget H. M. Majestæt Kongen at resolvere:

At §. 2. i Forordningen af 2den Maj 1768, angaaende Afgjørelsen af de tiltrædende og de skattebende Præsters Mellemværende, hvilken Forordning er under 28de Julii 1781 bleven udvidet til Døgn og Skolelærere, skal i Henseende til sidstnævnte nærmere være bestemt saaledes:

At det paa Skolejordene bjergede Høe skal, naar Jordens Bearbejdelse og Høets Bjerkning er besørget ved Skolecommunen, hertseer, ligesom det leverede Høe, ansees som et forud præstest.

til Jacobidag forfatben Firum, og saaledes i Forhold til Liden deses mellem den fratrædende og den tiltrædende Skolelærer.

Forestaaende allerhøieste Resolution bekjendtgjøres herved alle Vedkommende til Efterretning og vedbørlig Efterlevelse.

Ligesom det ved Circulaire af 24de Octbr. fra det kongelige danske Cancellie *) er communiceret samtlige Dverøvrigheder i Danmark, at ifølge Hs. Majestæts allerhøieste Resolution Forordningen af 9de Mai 1806 skal træde i Kraft i Henseende til det danske Armeé-Contingent, naar samme kommer tilbage fra Frankrig, saaledes er igjennem det Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancellie under 20de Octbr. besangaaende emaneret en Cancellie-Placat for Hertugdømmene Slesvig og Holsteen.

Blandede Efterretninger.

I Ronne paa Bornholm havde forhen en Latinskole, hvorfra Disciple kunde dimitteres til Universitetet. Men da denne Skole næsten var aldeles blottet for alle egne Hjælpemidler, kunde den ikke forsynes med et tilstrækkeligt Antal Lærere til at besørge den hele Underviisning, som bør gives i en fuldstændig lærd Skole. Da der heller ikke fandtes Udvei til

*) See. Coll. Tid. for i Nat. No. 61, S. 865.

andensteds fra at skaffe de Tilskud, som vilde været fornødne, for at give Skolen en udvidet Indretning, indskrænkedes ved Forordningen af 12te Decbr. 1806 denne Skole tilligemed nogle flere, for det Første, og indtil der skulde findes Aarsager til anderledes at forordne, til en Middelskole, hvori de til Universitetet forberedende Skolestudier vel skulde begyndes, men hvorfra de Unge ikke umiddelbart kunde gaae over til Universitetet, eftersom de høiere Klasser, i hvilke den til academiske Studier nærmest forberedende Underviisning gives, ei kunde finde Sted deri.

Uagtet denne Indskrænkning kunde dog Skolen kun vedligeholdes ved jevnlige Bidrag fra den almindelige Skolefond, hvilke ikke stode i Forhold til den mindre Gavn, som Middelskolen kunde forskaffe Bornholms Indvaanere, da de Unge, som vare bestemte til Studeringer, dog maatte sendes til andre Skoler, inden de kunde dimitteres til Universitetet. Men da dette formedelst den lange Afstand var forbandet med megen Bekostning og anden Uleilighed for Forældrene, og da derved Mange, som med Held kunde dyrket Videnskaberne, bleve afholdte derfra, maatte det ansees som meget ønskeligt, at Bornholm kunde erholde en fuldstændig lærd Skole. Afkillige af Indvaanerne have ogsaa flere Gange gjort Andragende herom, hvilket Andragende Stiftsøvrigheden har understøttet; men da de selv ikke vare istand til at tilbyde noget Bidrag til Udbedelsen af den forøgede Udgift, som derved vilde foranlediges,

og da den almindelige Skolefond ikke kunde overtage denne Udgift, med mindre nogen Besparelse paa anden Maade kunde opnaaes, har Iværksættelsen af denne Plan hidtil maattet udsættes. Men da nu den lærde Skole i Fredericia ved allerhøieste Resolution af 3die Decbr. f. A. var nebslagt, *) og den almindelige Skolefond derved sparede i det mindste en Deel af de Tilskud, som forhen behøvedes saavel til denne, som til Goldberg lærde Skole, ansaae Directionen for Universitetet og de lærde Skoler det nu for mueligt at finde de fornødne Resourcer til en udvidet Indretning af Skolen i Kønne.

Men dersom denne Udvidelse skulde finde Sted, da var det nødvendigt, at Skolens hidtilværende Locale erholdt en til Diemedet svarende Forandring. Hidtil maatte nemlig alle Disciplene undervises i et eneste Værelse. Men efter hvad i de øvrige lærde Skoler er indført, og maa anses nødvendigt, maatte nu et nyt Værelse indrettes for enhver Klasse; hvorhos det var ønskeligt, om der i Skolens Bygning, hvori den fornødne Leilighed for Rector allerede havde, kunde Raffles Bolig for tvende ugifte Adjuncter. Ved Brevvefning med Skolens Forstandere erfarede Directionen, at der ved at benytte en Skolen tilhørende Ladebygning, kunde vindes den fornødne Plads, naar den Sum, som udfordredes til Indretningen, kunde anvises.

*) See Coll. Lib 1317, S. 908 ff.

Efterat Directionen i allerunderdanigst Forskilling havde anbraget Dvensstaaende, behagede det H. Majestæt under 8de Maii d. N. allernaadigst at resolve, at Middelsskolen i Rønne paa Bornholm maatte indrettes til at være en fuldstændig lærd Skole, samt at bevilge, at der, til i Skolens Locale at indrettes 3 Læseværelser, samt Bolig for 2 ugifte Adjuncter, maatte af den almindelige Skolefond anvendes den fornødne Sum.

Følge denne allerhøieste Resolution er Skolebygningen i Sommer bleven indrettet efter Skolens udvidede Bestemmelse, saa at Underviisningen best med det Første kan tage sin Begyndelse.

Fra det kongelige Sundheds-Collegium havde Cancelliet modtaget Underretning om, at der paa Den Fanø var udbrudt en epidemisk Skarlagens Feber, saavel som om de i denne Anledning foretogigen trusne Foranstaltninger. Senere indløb den 24de s. M. Indberetning desangaaende fra Stiftamtmanden over Ribe Stift. Efter samme havde Stiften for omtrent 14 Dage modtaget Anmeldelse om at et Par Børn vare døde der paa Den, og nogle blevne syge, og det foranstaltede strax, at den nærmeste Chirurg fra Njabsbeden Warde reiste dertil, eftersom den til Dens Læge nyligen befittede Chirurg endnu ikke var ankommen, og da Spadommen af vedkommende Stiftsphysicus blev ved personlig Undersøgelse befunden faellig, spiedes tilige

de fornødne Anstalter saavel til at hindre Samqvem med de Syge, som til Lægemidlernes Anvendelse, i hvilken Henseende trykte, af Stiftsphysicus forfattede Placater, der indeholdt foreskrevne Regler desangaaende, bleve overalt paa Den uddelte.

Da Sygdommen alligevel tog til, fandt Stiftsphysicus det ved gjentagen personlig Undersøgelse, uundgaaelig nødvendigt, ei alene, at Communicationen paa selve Den ved Bagthold og antagne Opsynsmænd blev aldeles forebygget med den sydlige Deel af Den, Sönderhoe Sogn, hvor endnu ingen Smitte fandtes, men endog, at hele Den maatte spærres, hvorefter et Spærrings-Reglement blev forfattet til Efterlevelse under Mulct.

Efter Indberetning til Stiftet have af denne epidemiske Sygdom 73 været angrebne, hvoraf 21 ere dode, og 44 endnu vare syge. Sygdommen har meest angrebet Børn, under Confirmationstidene, dog ogsaa en Deel Personer over den Alder, hvoriblandt 6 Koner.

Da Stiftsphysicus ogsaa ansaae Passagens Spærring mellem Den og Fastlandet fra bettes Side for aldeles nødvendig til Smitteens Standsning, men saadan ei med Sikkerhed kunde tilveiebringes ved Bagthold af Bønder langs med Fastlandskysten, requirerede han dertil Hjælp af militair Cavallerie, som ogsaa ved Foranstaltning af General-Commandoen i Nørre Jylland forskaffedes ved at beordre, at det fra det hollsteenske Landseneer-Regiment, der garnisonerer

i Solbing og Hadersleben, afgaves 24 Mand med 2 Underofficerer og 1 Lieutenant, hvilke ankom til Ribe den 20de f. M. og bleve den 21de fordeelte langs med Kysten mod Fange en Strækning af 4 a 5 Mile paa de bequemste Steder.

Det er derhos fra Cancelliets Side foranstaltet, at den paa Den ansatte Districtschirurg, der endnu opholdt sig her i Byen, usfortøvet er afsceist til sit Bestemmelsessted. Om det foreskaaende har Cancelliet nedlagt allerunderdanigst Beretning for Hs. Majestæt.

Bed enkelte Leiligheder har Cancelliet bemærket, at nogle Dommere bruge Udtrykket rede Solv i Tilfælde, hvor de Paagjældende ere berettigede til at betale efter Godtbesindende enten med Solvmynt eller med Repræsentativer efter den anordnede Kvartalscour. Cancelliet har derfor tilkjendegivet de Bedkommende, at fornævnte Udtryk kun er anvendeligt, hvor Debitor ubetinget er pligtig at betale med vickelige Solv, hvorimod blot Benævnelsen Solv, uden videre Tillæg, bliver at bruge, hvor Valg mellem ovenmeldte tvende Alternativer finder Sted. *)

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 4de Novbr. er Herredsfoged og Skriver i Boer og Nimb

*) Sfr. Coll. Tid. for dette Aar, No. 43, S. 588-589.

Hæveder under Aarhus Amt, Cancelliraad J. L. Schumacher, befuldt til tillige at være Birkedommer og Skriver ved Steensballegaards Birk.

Under Rentekammeret: Den 14de Decbr. er afskediget Capitain C. H. v. Ziesen befuldt til Amtsfoged i Røgeborg. Den 17de, Kammerjunker og Capitain F. L. F. v. Wærstedt efter Ansøgning i Naade entlediget fra sin Post som Secretair ved den Slesvig-Holstenfle Landcommission; med Tilladelse som Huscaltant at deeltage i befuldte Commissions Føretninger.

Under General-Toldkammer og Commerces Collegiet: Den 18de Decbr. er Regiment:Schirurg, A. W. F. Ruhde paa Tranquebar allernaadigst forundt Rang med Capitainer af Armeen. Den 5te Novbr., A. Meyn allernaadigst udnævnt til Væremægler her i Staden. Den 7de, Capitain P. H. Hylsted og F. G. H. Jørgensen ligeledes til Væremæglere her i Staden.

Under Directionen for Universitetet og de lærde Skoler: Den 6te Decbr. er Overlærer ved forrige Middelskole i Rønne paa Bornholm, J. A. Nyhøe, efter Ansøgning i Naade og med Bortpænge entlediget; Overlærer ved den lærde Skole i Nakskov, P. G. Bohr, befuldt til Rector ved den lærde Skole i Rønne; Studiosus M. Sommer til Adjunct ved samme Skole; Studiosus P. H. Goldberg til Adjunct ved Cathedralsskolen i Aalborg.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 64. Den 21de Novbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisens Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redacturer, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Justitsſag.

DOvereensstemmelse med Placaten af 31te Aug. 1813 §. 3, har en Ret været nedsat for at undersøge og påkjende en Sag imod Rasphuusfange Hans Henrik Andersen og Tugthuusfange Johan Henrik Larsen, der bleve tiltalte for at have forsøgt Ratten til den 1ste Septbr. d. A. at undvige af Straffeanstalten paa Christianshavn, og den Førstnævnte tillige for at have gjort sig skyldig i mordisk Overfald paa Justitsfergeant Raeth.

Med den af berørte Ret under 23de Septbr. sidstleden affagte Dom i Sagen blev H. H. Andersen tilfundet at have sit Liv forbrudt og J. H. Larsen at straffes med Kat i 2 Dage, 27 Slag hver Dag, samt at lide Skjerpelse i Straffearbeidet i 6 Maanedre, hvilken Dom under 19de s. M. er stadfæstet af Højesteret.

til at domme Tilstalte efter Forordningen af 16de Juli 1817. *)

Høiesterets Tilforordnede fandt ingen Anledning til at andrage paa nogen Benaadning for den Dømt, og da Cancelliet heller ikke skjønnede rettere, end at det burde forblive ved den affagte Høiesteretsdom, saa indstillede det allerunderdanigst, at den bemeldte Hans Henrik Andersen ved Høiesteretsdom af 19de f. M. idemte Livsstraf maatte fuldbyrdes.

Det behagede Hs. Majestæt ved allerhøieste Resolution af 4de d. M. at bifalde Indstillingen, og der afgik derpaa under 11te næstefter Ordre desangaaende til Kongens Foged.

Lovgivning.

Ligesom det ved allerhøieste Resolution af 12te Juli 1816 er bestemt, at jagtvante Reserver kunne udskrives, om de end ikke holde mere end $60\frac{1}{2}$ til $60\frac{3}{4}$ Tommers Høide Sjællandsk Maal, saaledes har Hs. Majestæt Kongen endvidere under 25de f. M. allernaadigst resolveret, at Mandskab, som ikke er jagtvant, af 61 Tommers Høide Sjællandsk Maal, kan udskrives til Jægercorpserne, samt til Regimenternes Jægercompagnier.

Denne allerhøieste Resolution er under 1ode d. M. fra Cancelliet communiceret Generalkrigscommissairen for Danmark saavel som samtlige Landmilicesessioner.

*) See Coll. Tid. for 1817, S. 607 199.

Blandede Efterretninger.

Noget Amts-Skoledirectioner have været af den Mening, at ved Skolevæsenets Organisation paa Landet efter Anordningen af 29de Juli 1814, skulle de ældre Hjelper til Degne og Skolelærere, saasom Degnetrave eller Degnekorn, Smaaaredsel o. s. v. aldeles bortfalde; og den hele Skolelærerne ved approberet Plan i Overeensstemmelse med Anordningen, tillagte Løn, for Eftertiden tilveiebringes ved Ligning paa vedkommende Sogn eller Pastorat.

Dette har foranlediget Cancelliet til at tilskrive bemeldte Amts-Skoledirectioner som følger:

Anordningen af 29de Juli 1814 §. 55 litr. a. fastsætter; "og bør i ethvert Forslag til disse Lønninger opgives efter rimelig Beregning, hvad de nuværende Indtægtskilber, saasom Degnetrave, Offer og Accidentser m. v. beløbe sig til, hvilket for Fremtiden skal tjene til Regel saaledes, at ikkun det manglende bliver at ligne paa Sognets Beboere."

I Overeensstemmelse med denne udtrykkelige Bestemmelse i §. 55 maa den følgende §. 56 anvendes, forsaavidt Udgifterne til Skolelærernes Lønninger angaaer. Denne sidstnævnte §. siger vel, at alle Udgifter efter approberet Plan skulde udredes ved Ligning; men disse almindelige Udtryk kunne ikke have den udtrykkelige Bestemmelse i foregaaende §. i Henseende til en enkelt Deel af Udgifterne, nemlig Skolelærernes Lønning, forsaavidt denne kan tilveiebringes ved allerede værende Indtægter, saasom Degnetrave,

Dffer og Accidenter, der ikke kunne henævnes Udgifter efter approberet Plan.

For Anordningens Bestemmelse, at de gamle Indtægter skulle vedblive og kun det nye Tillæg lignedes, synes det ogsaa at være overveiende Grunde, saasom:

- 1) At der i Almindelighed ikke føres Klage over de i Aarhundrede svarende Udgifter, og at, naar man bortkastede disse og indførte nye, vilde man, om endog de nye ikke vare synderligen større end de gamle, dog snart glemme disse, og klage over de Byrder, Skolevæsenet fordrer, som om de alle vare nye. Hvortil kommer, at Degne-Indtægterne ere ansette for at være vigtige Kilder til Skolevæsenets Opretholdelse, og at de paa nogle Steder ere dertil allene tilstrækkelige uden nye Paalæg. (see §. 3 og 4.)
- 2) Efter §. 56, skulle samtlige Beboere bidrage til Skolevæsenets Opretholdelse, og her gjøres ingen Forskiel paa frit og ufrit Hartkorn. Forhen var det det ufri Hartkorns Beboere, som næsten allene bare Byrden, men skulle Beboerne paa Herregaards og Præstegaards Jorder nu deeltage i disse Byrder, synes det ikke, at dem bør paalægges en større, end som er nødvendigt, det er: de skulle efter Ligning ikkun deeltage i de nye Udgifter, efter at de hidtilværende Indkomster efter §. 3, 4 og 55 litr. a, være anvendte.
- 3) En lige Fordeling paa flere Ejendomme af allerede eksisterende men hidtil ulige Byrder, bliver let

en sand Ulighed, i det Enhver, der kjober en Ejendoms eller modtager den i Fæste, Forpagtning o. s. v. fornuftigviis maa anses at have gjort Berægning over de paa samme hvilende Byrder, og derefter lempet Kjøbesummen eller Afgiften; og den der har erhvervet den mindre behyrdede Lod enten til Ejendommen eller Brug, maa have givet Medetrag for denne fordelagtige Egetskab; kun de nye Byrder, som findes foruodne, og hvorpaa ingen har kunnet gjøre Regning, bør deles forholdsmæssig; men hvad de gamle angaar, synes Status in quo at give den retfærdigste og billigste Regel.

Ligesom flere Klasser af næringsdrivende Borgere have Uttapperne og Vertshuusholderne i Kjøbenhavn, som udgjøre een Corporation, erhvervet Tilladelse til at vælge Formænd, for at paasee deres Læve. Da Antallet af disse Slags Næringsdrivende beløbe til imellem 8 og 900, og det saaledes næsten var ugjortligt, at de samtlige kunde møde paa deres sædvanlige Forhandlinger, saa havde de paa samme Tid, som de valgte Formænd, tillige, efter det fra Kjøbenhavns Magistrats Side dertil givne Bink, valgt 8 Repræsentanter, der, paa de øvriges Vegne, skulde være berettigede til at forhandle og afgjøre, hvad Corporationer vedkommer, hvilket Valg af Magistraten blev approberet.

Naar nogen af Repræsentanterne, efter den af Magistraten bestemte Orden afgaaer, ligesom og ved Forandring af Formænd, Kulde, efter den almindelige Regel, samtlige Corporationens Medlemmer sammenkaldes for at vælge nye i de Afgaendes Sted; men for at undgaae de Uleiligheder, som dette kunde have til Følge, foreslog Magistraten, at Repræsentanterne maatte være bemyndigede til, ogsaa i slikt Tilfælde, at handle paa Corporationens Vegne.

Cancelliet fandt Forslaget tilraadeligt, saa at Valget i foransørte Tilfælde af Magistraten approberedes, og det behagede ogsaa Hs. Majestæt paa Cancelliets allerunderdanigste Forestilling at bifalde samme, hvorom under 12te d. M. Kjøbenhavns Magistrat blev meddeelt Underretning.

Den 16de Novbr. er Etatsraad og Høiesterets-Professor, samt Generalauditeur ved Søe-Etaten P. Møller, der var Repræsentant ved Nationalbanken, udvalgt til Directeur ved bemeldte Bank i Justitsraad og Høiesteretsadvocat Klingbergs Sted, der har frasagt sig denne Post, og denne igjen istedetfor Etatsraad Møller udvalgt til Repræsentant, hvilket Baly begge have modtaget. I denne Anledning har Hs. Majestæt, efter Etatsraad Møllers derom gjorte Ansøgning, allernaadigst tilladt, at han tillige vedbliver sin Post som General-Auditeur ved Søe-Etaten, samt meddeelt ham allerhøieste Tilfagn om at han,

naar han maatte fratræde sin Post som Bankdirecteur, skal være berettiget til igjen at indtræde i sin Plads som Assessor i Høiesteret, med alle de Rettigheder i Henseende til Sæde, Bage og øvrige Emolumenter, som han vilde have havt, hvis han var forbleven i bemeldte Ret.

Der er flere Gange til Cancelliet indkommen Forespørgsel, om en Militair, ved et 3 aarigt Ophold i Tjenesten paa eet Sted erhvervede Ret til, hvis han siden blev trængende til offentlig Forsørgelse, at erholde denne af bemeldte Steds Fattigvæsen, og man har i den Anledning tilkjendegivet Vedkommende, at saadant Ophold, som ikke frivilligt, ingen Forsørgelsesret giver. Der er ogsaa forespurgt, om en Militair, der var permitteret fra Tjenesten, og i denne Tid opholdt sig frivillig paa eet Sted over i 3 Aar, har erhvervet Forsørgelsesret der, uagtet han i det Tidrum har gjort Tjeneste i den sædvanlige Exerceertid. I den Anledning har Cancelliet svaret, at han maa anses at være berettiget til Forsørgelse paa det Sted, hvor han saaledes har opholdt sig, da hans Tjeneste i Exerceertiden ligesaalet kan anses, at afbryde hans stadige Ophold, som en kort Fraværelse i bestemt Grunde i Løbet af de 3 Aar, der constituerer Forsørgelsesretten, kan være hinderligt i at en Person erhverver Forsørgelsesret

bet, hvor han har søgt Næring og Udkomme i de 3 Aar.

Den 28de Decbr. er Geheime-Conferentsraad Grev Fredrik Reventlow, Storkors af Dannebrog, udnævnt til Kongelig overordentlig Gesandt og Besuldmægtiget Minister ved det Preussiske Hof.

Den 10de Novbr. er Børger og Kjobmand i Randers, C. F. Dibbelt, meddeelt Tilladelse til at anlægge og drive Gjæstgiverie i hans Gaard sammesteds.

Med allerhøieste Resolution af 13de Novbr. har Hs. Majestæt allernaadigst tilladt, at Slagtertiden for dette Aar maa forlænges til indeværende Maanedes Udgang, hvilken allerhøieste Bestemmelse under s. D. er bleven Kjøbenhavns Magistrat communiceret.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Raarup Sognnekald i Aarhuus Stift, 481 Rbdtr. I Folge allerhøieste Resolution af 17de Novbr. 1818 hentlægges Præstekorntienden af 73 Tdr. i Gdr. $\frac{1}{2}$ Alb. Hartkorn, efter Maandesaarets Udløb, til Amtspræsides Bernes Bonningsfond.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 1ste Novbr. er anden Raadmand samt Bye- og Raadstueskriver i Odense, Doctor juris G. L. Baden, bestillet til Birkedommer og Birkeskriver i Hirschholms District; forhenværende Auditeur og Regnskabsfører ved Garnisonerne paa Samsø og Ryholm, R. T. Helms, til anden Raadmand samt Bye- og Raadstueskriver i Odense; Adjunct ved Frederiksborg lærde Skole, Cand. theol. J. B. Nyholm, til Sognepræst for Valsløbne og Taarnbne Menigheder i Sjælland; ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerkolen i Fredericia, J. A. Kamp, til Sognepræst for Bølsted og Eibne Menigheder i Syen; Cand. theol. W. A. Honum til personel Capellan og Medhjælper i Embedet hos den residerende Capellan for Holbøks og Mehrlose Menigheder i Sjælland; Cand. theol. E. F. Heerfordt til personel Capellan for Søllerød Menighed i Sjælland.

Under det slesvig-holsteen-lauenborgske Cancellie: Den 3die Decbr. er Advocat F. H. W. Rens i Kiel meddeelt Tilladelse til at besørge Notarialforretningerne. Den 6te, Underretsadvocat C. Petri i Slesvig meddeelt Bestalling som Over- og Landrets Advocat i Hertugdømmene Slesvig og Holsteen; Krigscancelliesecretair og Stadssecretair L. F. G. Schrader i Hadersleben bestillet til Justitiarius for de adelige Godser Gram og Mülkel. Den 14de, Candidat i Lovkyndigheden F. D. Küster i Slesvig til Borgemeester og Stadssecretair i Grempe; Raadmand H. G.

Sæd i Tønningen i Naabe entlediget fra sit Embede.
 Den 20de, Professor extraordinarius i Theologie og
 Philosophie ved Universitetet i Kiel, A. Twesten, til
 Professor theol. ordinarius ved bemeldte Universitet.
 Den 23de, Besidderen af Godsæt Kulpfen i Hertugdoms-
 met Lauenborg, Landdrost D. B. v. Schrader i Horbürg,
 udnævnt til Geheimeconferentsraad med Rang No. 13 i
 første Klasse af Rangforordningen. Den 28de,
 Candidat i Lovkyndigheden H. J. G. Hellmann i
 Slesvig meddeelt Bestalling som Underretssadvocat
 i Hertugdømmene Slesvig og Holsteen

Under Rentekammeret: Den 2den Novbr.
 er Kammerjunker og Anscultant i Rentekammeret,
 C. L. Stemann, allernaadigst constitueret til indtil
 videre at bestyre Amtmands-Embedet for Randers
 Amt; den 16de, Kammerherre og Assessor i Høje-
 steret F. Lowzow ligesledes allernaadigst constitueret
 til indtil videre at bestyre Stiftamtmands-Embedet
 for Sjællands Stift, Bornholm og Færøerne, og
 Amtmands-Embedet for det i Overeensstemmelse med
 allerhøjeste Resolution af 4de Septbr. 1793 indret-
 tede Kjøbenhavns Amt.

Under Nationalbanken: Den 16de Novbr.
 er Stempelforvalter ved den forrige Rigsbank, N.
 D. Boving, beskikket til Casserer; Fuldmægtig i Cas-
 serers-Contoiret, J. W. D. Popp, til Stempelfor-
 valter; H. E. Gramer, til Hovedbogholder; samts-
 lige ved Nationalbanken.

Collegial-Tidende.

Med kongelige allernaadigst Privilegium.

No. 65. Den 28de Novbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Høi- og Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggete og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Forgivning.

Under 28de Octbr. d. A. er det kongelige Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancellie tilhændekommet et allers høieste Rescript til den Lauenborgske Regjering i Magdeburg, betræffende Bestemmelsen af Embedsrang i Hertugdømmet Lauenborg, af følgende Indhold:

Frederik den Sjette, Konge til Danmark, oc. oc. Vi have henvendt Vor allehøieste Opmærksomhed paa at tilsikre Vore troe Betjente i Hertugdømmet Lauenborg de Hæderfortrin og Rettigheder, som ved Rangforordningerne ere tilkomne Betjentene i Vore Hertugdømme Slesvig og Holsteen, som befindes sig i lige Stilling med dem. Til den Ende have Vi allernaadigst fundet Os bevægede til, at forbinde med visse Betjeneringer i Vort Hertugdøm Lauenborg en bestemt Rang, der skal tilkomme enhver,

drag til Inventariet, ligesom han og har godtgjort, at have t sin Embedstid lidt ikke ubetydelige Tab paa Medicamenter.

Efterat Cancelliet allerunderdanigst havde indberettet dette, har H. Majestæt, ved allerhøieste Resolution af 17de d. M. tilkjendegivet Dr. Rahlf Allerkhøisfamms Tilfredshed for den særdeles Ductig-
hed og Nidkjæthed, hvormed han har forestaaet Læges Embedet ved Tugt. Rosp- og Forbedringshuset, saavel som for de Dpoffrelser, han har gjort for denne Straffeanstalt. Det er derhos, paa Cancelliets allerunderdanigste Forslag, allernaadigst bleven fastsat, at den til dette Læge-Embedet hidtil lagte Løn af 160 Rbdlr. og 400 Rbdlr. til Medicamentpenge for Fremtiden skal forandres saaledes, at Lønnen fastsættes til 300 Rbdlr. Soltv aarligen, og at Medicamentpengene bortfalde, hvorimod Medicin skal leveres for Straffeanstaltens Regning, efter Lægens Ordination; saaledes, at dermed forholdes paa samme Maade, som med Medicamentleverancerne til Militair-
Etaterne, ligesom Lægen allernaadigst er bleven fritaget for Tilsynet med de i Krudttaarnene i Castellet henfattede Fangere, hvilket derimod bliver at overdrage til en anden Læge, imod at denne derfor nyder en aarlig Gratification.

Om denne allerhøieste Resolution er der fra Cancelliet meddeelt samtlige Vedkommende Communication, og er ommeldte Læge-Embedet paa sædvanlig Maade foranstaltet opslaaet vacant.

Ved Samferendeskifte afholdt imellem en afdød Godsiers Enke og hendes med ham avlede Børn, paa Grund af, at hun vilde indløde sig i andet Egteskab, blev den Boet tilhørende Gaard og Gods udlagt Enken efter Purdering, imod at der for den Børnene tilkommende Arv skulde udstædes lovsformelige Obligationer med Pant i bemeldte Eiendom. Da den Mand, med hvem hun indlod sig i Egteskab, derefter udstædte saadanne Obligationer, blev der af vedkommende Overformynderie fordret, at han, som Hiemmel for at han var berettiget til den skete Pantesættelse, skulde lade den udfærdigede Skifteact, hvorved Pantet var extraderet Enken, samt Attest om at han havde ægtet hende, læse til Ting. I Anledning heraf fandt vedkommende Retsensbetjent det tvivlsomt, om Skifteacten og Vidseattesten burde antages til Løsning, forinden den ved Forordning 8 Februar 1810 paabudne $\frac{1}{2}$ pCto. Afgift var erlagt, ligesom ogsaa, om og hvorledes Tinglæsnings Gebyret i dette Tilfælde burde beregnes, og upbad sig Cancelliets Bestemmelse herfor.

Cancelliet har, efter desangaaende at have brevværet med det kongelige Rentekammer, under 10de d. M. svaret Vedkommende, at der i dette Tilfælde ikke er nogen videre $\frac{1}{2}$ pCt. Afgift at udrede, end den, som skal svares af den Børnene efter deres afdøde Fader tilfaldne Arv; og i Henseende til Tinglæsnings-Gebyret, at samme i Overensstemmelse med Spottels Reglementet af 22de Mars 1814, §. 65, vil blive

at svare af det halve Beløb af Eiendommens Taxationssum, forsaavidt Tinglæsningen af Skifteacten angik, hvorved Enken har erhvervet Eiendom over den hendes Børn af første Egetestam. for tilkommende Halvdeel, og med Hensyn til Tinglæsningen af Copulationsattesten af den hele Taxationssum, da denne Attest indeholder Hjemmel for Manden til for Fremtiden at disponere over Eiendommen.

Under 20de d. M. er det bevilget samtlige Glashandlere i Kjøbenhavn mellem sig indbyrdes at vælge en Formand, dog saaledes: at saadant Valg approberes af Magistraten, og at Tiden, i hvilken den Valgte skal være pligtig at fungere, ligeledes af Magistraten bestemmes. Det er derhos gjort til Pligt for den Formand, der saaledes vælges, at holde Fortegnelse over alle Glashandlere og deres Bopæle, at meddele Oplysninger, som af Øvrigheden forlanges, og at udføre hvad der af samme paalægges ham med Hensyn til forommeldte Næringsbrugere.

Til Cancelliet ere indkomne Forespørgseler om, hvorvidt Gaard- og Huuseiere, der have betinget sig Leie i Sølvværdie, kunne være berettigede til at fordrø samme for det Tidsrum fra sidstafvige Støttetid indtil 31te Juli sidstleden, erlagt efter Cours af 375 eller i al Fald i Sølvmynt.

Eignende Spørgsmaale ere gjorte med Hensyn til Fordebogsaafgifter, for Tidrummet fra 1ste Mai til 1ste Aug. sidstleden. Cancelliet har herpaa svaret Vedkommende, at saadant Leie eller Afgift kan erlægges med Sedler efter den Kvartalscourse, som er gjeldende ved Betalingstiden.

Da Hs. Majestæt Kongen af Preussen har udnævnt hidtilværende kongelig preussisk Viceconsul i Helsingør, Hans Peter Holm, til Sain Handels-Agent eller Consul sammesteds, og han i denne Egenkab af Hs. Majestæt Kongen af Danmark er anerkjendt, saa afgik under 24. d. M. Ordre desangaaende til Amtmanden over Frederiksborg Amt.

Ledige Embedet.

Under det danske Cancellie: Birkedommers Embedet ved Falsters Birk, hvoraf svares aarlig 1000 Rbdlr. Solt til Formanden i Embedet og 200 Rbdlr. Solt til Byfoged-Embedet i Stubbekjøbing. — Lægeposten ved Luge, Ralsp. og Forbringshuset i Kjøbenhavn; Lønnen ved samme er 300 Rbdlr. Guld.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 18de Novbr. er Sognepræst for Avernakoe Menighed i Syens Stift, L. Barfoed, befuldmægtiget til Sognepræst

for Jordløse og Haastrup Menigheder i Kjøbenhavn; Cand. Medicinæ & Chirurgiæ, C. Leth, til Districtsmedicus for Lyngbye og dens Omegn; Examinatus juris B. C. Rye til Procurator ved alle Retter i Sjællands Stift, dog Høiestret, Overadmiralitetstretsen, Landsoverretten samt Hof- og Stadsretten og samtlige Retter for Kjøbenhavn undtagne; Cand. juris N. P. Jessen til Undercancellist i Cancelliet. Den 20de, Landvæsens-Commisnaire P. Dahlstrøm i Naade og med Pension entlediget fra hans Embede som Birebedommer ved Fæstters Bier.

Under Rentekammeret: Den 10de Novbr. er Copiist E. J. F. Krück udnævnt til Fuldmægtig i det holstæen-lauenborgske Contoir; Copiist C. Waldt til 2den Copiist i det flæsvig-holstæen-lauenborgske Kammercancellie; Landmaaler J. Tombye til Copiist i 1ste flæsvigske Contoir; Volontair F. L. Nieldell til Copiist i 2det flæsvigiske Contoir; Volontair L. Kett til Copiist i det holstæen-lauenborgske Contoir; Volontair A. F. Strinde til 2den Copiist i det flæsvig-holstæen-lauenborgske Landvæsens-Contoir.

Under General-Toldkammer og Commerces Collegiet: Den 10de Novbr. er afflediget Capitain J. F. Hansen befuldmægtiget til adjungeret Told- og Consumtions-Inspecteur paa Møen. Den 21de, Told- og Consumtions-Casserer A. H. i Stjælfjor efter Ansøgning i Naade entlediget fra dette Embede, og afflediget Capitain J. H. Lindberg igjen befuldmægtiget til Told- og Consumtions-Casserer i Stjælfjor.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigt Privilgium.

No. 66. Den 5te Decbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubarck.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Lovgivning.

At det især er Lærerne, paa hvilke den lærde Underviisnings Held og saaledes Opnaaelsen af de lærde Skolers Djiemed beroer, er en af alle erkjendte og ved Erfaring noksom stadfæstet Sandhed. De af Kong. Christian den 6te ved Forordningen af 17de April 1739 indførte Forbedringer i Henseende til Underviisningen i de offentlige lærde Skoler bære dog mindre Frugt, fordi der ikke tillige havde noksomme, durlige Lærere eller et tilstrækkeligt Antal af disse, ved hvilke Underviisningen kunde være bleven pleiet efter Lovgiverens Willie. Til at afhjælpe denne Mangel, især forsaavidt angik Skolernes Forsynelse med durlige og lærde Rectorer og Correctorer, skete et vigtigt Skridt ved Forordningen af 1ste Mai 1775 om academiiske Examina, ved hvilken nemlig, i Lighed

med Høab for andre Embedsstudiet forlængst havde fundet Sted, indførtes en egen Embedsexamen for dem, som attraaede at befordres til Rectorater eller Conrectorater.

Uagtet denne, nu for første Gang stete, Indretning havde adskillige Ufuldkommenheder, hvoriblandt, at de Kundskaber, som ved den nu befalede, da saas kaldte, philologiske Examen skulde lægges for Dagen, næsten gandske indskrænke sig til de gamle Sprog, ligesom og, at der ved ikke var tænkt paa practisk Forberedelse eller dermed forbunden nogen practisk Prøve, havde den dog meget gavnlige Følger, thi den forsynede efterhaanden Staten med duelige Mænd til Rectoraters og Conrectoraters Besættelse, og dannede den første Deel af de Rectorer, som i de næste Decennier med meest Held og Hæder beklædte Rectorens beder, tildeels endnu, som aldrende Mænd beklæde det. Overbevisningen om det Gavnlige i en saadan Indretning ved Universitetet anledigede ogsaa, at, da i Aaret 1788 Universitetet gaves en ny Fundats, ikke alene forordnedes, at til de academiske Embedsexamina ogsaa skulde regnes en besynderlig Examen for Skolelærere (Cap. VI. §. 1.) samt at (§. 23.) fra nu af alle, der ønskede at befordres til Rectorater eller Conrectorater ved de offentlige Skoler, skulde være forbundne til at underkaste sig denne Embedsexamen for Skolelærere, men ogsaa andre og mere hensigtspaaende bestemtes, hvorledes samme Prøve skulde være beskaffen og indrettet. Disse Bestemmelser, ifølge

hvilke det philologiske Studium vedblev at betragtes som Hovedsag ved Skolelæreres Dannelse og som den væsentlige Grundvold for deres Dnelighed til at forestaae den lærde Underviisning, deels udvidede til flere Grundfagsfag de Fordringer, som Forordningen af 11te Mai 1775 indeholdt, og gav saavel Forberedelsen som Prøven et liberalere Udseende, deels ophævede den ældre Forpligtelse, at den, som attraaede høiere Skole-Embede, nødvendig skulde have taget theologisk Embeds-Examen, deels søiede til den theoretiske Prøve den ikke mindre vigtige practiske, endskiøndt denne efter den Maade, hvorpaa den blev sat i Udførelse, havde sine Mangler. Erfaring vedblev imidlertid at bevise denne nu saaledes forbedrede Indretninges Nytte. De fleste Academici, der underkastede sig den, fremtraadte siden, i og uden for Skolesaget, som fortrinlige Embedsmænd. Men efter Aaret 1798 indstillede Ingen sig til denne academiske Embeds-Examen, hvilken saaledes fra den Tid af ikke har fundet Sted.

I Betragtning af det hensigtsmæssige i en saadan Foranstaltning og den Nytte, samme i en Række af Aar havde stiftet, ansaae Directionen for Universitetet og de lærde Skoler det ikke blot for det simpleste og mindst bekostelige, men ogsaa for det virksomste Middel til at sikre Staten en Stamme af tilkommende Lærere i overordnede Poster, naar hiint Lovbud om en Embeds-Examen for Skolelærere isen bragtes i Udførelse med saadanne nærmere Bestemmelser, som

- b. et nøiere og grundigt Bekjendtskab med en og anden vigtig og interessant Periode af den ældre, af Middelalderens og af den nyere Historie, erhvervet ved omhyggeligt Studium, hvad enten af Rilberne eller af de bedste Skribenter, i Forbindelse med historisk-literarisk Kundskab om selve Rilberne;
- c. et almindeligt Bekjendtskab med Historiens Hjelpevidenskaber og en encyclopædise Doversigt over samtlige historiske Discipliner.
5. I Geographien bør Examinanden godtgjøre grundig Kundskab, saavel hvad den ældre som hvad den nyere Geographie angaaer.
6. I Religionslæren bør Examinanden, saafremt han allerede har taget theologisk Embedsexamen med bedste eller næstbedste Character, være fritaget fra ny Proves; men hvis han ikke allerede er Candidat i Theologien, bør han ved Skole-Embeds-Examen aflægge Prove paa systematisk Indsigt i den christelige Troes- og Sædelære, forenet med en cursorisk Læsning af Evangelierne og af nogle af de lettere Breve i det Nye Testament.
7. I Mathematiken bør han godtgjøre saadanne Kundskaber, at de i det mindste gaar ligesaa vidt, som Skoleunderviisningen i dette Fag strækker sig.
8. I Philosophien bør han være vel bekjendt med Logik og Psychologie, som de Dele af Philosophien, der nærmest kunne have Indflydelse paa Skoleunderviisningens hensigtsvarende Behandling.

§. 4.

I den græske og romerske Philologie, i det hebraiske Sprog og Historien aflægges baade skriftlig og mundtlig Prøve.

§. 5.

I den græske og romerske Philologie anstilles

1. den skriftlige Prøve, derved, at

a. tvende Spørgsmaale af den græske Philologie besvares paa Latin, hvoraf det ene tages af et vanskeligere Sted hos en græsk af Candidaten angivet Forfatter, der giver ham Anledning til at vise grammatisk, kritisk og antiquarisk Kundskab; det andet tages af en eller anden Grek af den lærdere Philologie, hvorved han kan lægge sin Erudition i den græske Literatur for Dagen;

b. tvende lignende Spørgsmaale af den romerske Philologie besvares ligeledes paa Latin;

2. den mundtlige ligeledes paa Latin, saaledes at Candidatens Kundskaber udførligere undersøges, deels i de af ham angivne Forfattere, deels i den classiske Literatur overhoved, dens Subsidiær og Hjelpevidenskaber.

De skriftlige Prøver bedømmes af Professorerne i den græske og romerske Literatur; i den græske examineres mundtlig af Professor lingvæ græcæ, og i den romerske af Professor lingvæ latinæ.

§. 6.

I det hebraiske Sprog skal den skriftlige Prøve bestaae i, paa Latin at forklare og med exegetisk Nøisøgtighed at gjennemgaae et Sted af en af de Bøger i det Gamle Testament, som Candidaten har opgivet. Denne Prøve bedømmes af Professorene i den orientalske Literatur; en af disse anstiller den mundtlige Prøve paa Latin.

§. 7.

I Historien anstilles

I, den skriftlige Prøve derved, at Examinanden besvarer paa Dansk tvende ham forelagte Spørgsmaal, enten begge henhørende til de Perioder af Historien, som han i sit Velitium har angivet at have studeret nøiere, eller saaledes indrettede, at det ene af dem har Hensyn til Hjælpevidenskaberne. Ved Bedømmelsen af disse skriftlige Besvarelser bliver ogsaa at tage Hensyn paa Fremstilling og Foredrag;

2. den mundtlige, ligeledes paa Dansk, for nærmere at prøve Kandidatens historiske Kundskaber og hans almindelige Bekjendtskab med og Oversigt over samtlige historiske Discipliner.

De skriftlige Prøver bedømmes af Professorene i Historien; een af disse anstiller den mundtlige Examen i dette Fag.

§. 8.

I Religionslære, Geographis, Mathematic og Philosophie anstilles blot mundlig Prøve, i det første Fag paa Latin, i de øvrige paa Dansk.

§. 9.

Efterat den theoretiske Prøve er aflagt og Candidaten er fra Kundskabernes Side befunden antagelig, hæver han endnu at godtgjøre sine Undervisningsgaver ved en practisk Prøve i Overværelse af vedkommende Professorer. Denne anstilles i en af Metropolitan-Polens øverste Classer derved, at Candidaten deels gjenemgaaer et Pensum i ethvert af de ovennævnte Fag, deels ogsaa examinerer. Tiden dertil bestemmes efter Aftale med Skolens Rector, som ogsaa selv er overværende, naar han dertil har Leilighed, i hvilket Tilfælde han har Stemme med ved Sensuren over de af ham hivaanedes Prøver.

§. 10.

Candidaten bør indstille sig til en saadan practisk Prøve i det mindste inden eet Aar, efterat han har aflagt den theoretiske.

§. 11.

For den theoretiske og practiske Prøve gives først alle Characterer, hvilke ikkun skulle være tvende, nemlig Laudabilis og Haud illaudabilis, og endog dengang sidste ikke tillægges Noget, med mindre han viser god Kundskab og Færdighed.

§. 12.

De Candidater, som have taget denne Examen, skulle, ligesom hidtil, have Rettighed til, uden videre Conference at disputere for Magistergraden.

§. 13.

I Henseende til de offentlige Udsærdigelses angaaende denne Examen bliver at forholde paa samme Maade, som for de øvrige Embedsexamina er anordnet.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

I Anledning af et Forslag fra det kongelige General-Commissariats Collegium, om at Esquadrons Sabelmagerne for Fremtiden maatte anvises forøget Qvarteer, med Hensyn til at de, efter Regimenternes nye Planer, tillige ere ansatte som Bomstjærere, hvilket Forslag General-Indqvarterings Commissionen tiltraadte, har det behaget Hs. Majestæt paa Cancelliets berom gjorte allerunderdanigste Forestilling, aller-naadigst at bestemme:

”At samtlige Esquadrons Sabelmägere i Danmark for Fremtiden skal gives lige Qvarteer med Ruur og Bøsse-Smede, og at Qvarteerpengene for dem skal beregnes, ligesom for disse med 18 Rd. 24 ß. Sølv aarligen, istedetfor, som hidtil, med 12 Rd. 16 ß. Sølv.”

§ Overeensstemmelse hermed er under 4 Decbr. emaneret en Cancellie Plakat.

Fra Justitiarius i Høiesteret var til Cancelliet indkommet Forespørgsel om den allerhøieste Resolution af 26de August d. A. *), i hvis Følge alle Collegialgebyhrer skulle erlægges i Rigsbankpenge rede Sølvs, ogsaa er anvendelig paa Betalingen af de Expeditioner, som udfærdiges fra Høiesterets Justitscontoir, samt for Gebyhrer for Sagers Incamination.

Efter desangaaende at have corresponderet med de Deputerede for Finantserne, har Cancelliet under 26de f. M. svaret, at, da Høiesterets Stevninger nu udtages i Retsens Justitscontoir, og saavel Gebyhrer for disse, som de øvrige ved Høiesteret faldende Gebyhrer i Spøstereglementet 22de Martz 1814, 1ste Afdeling Cap. 3, henføres til Retsportler, af hvilken Aarsag ogsaa det i Reglementets §. 156 bestemte Forhøielsesgebyhr deraf maa svares, vil for nævnte Gebyhr være at modtage med Sebler efter Kvartalscoursen, naar Bedkommende, paa denne Maade, ville erlægge samme.

Blandede Efterretninger.

Hos Cancelliet er i Anledning af en Tjendeforsgift, der, efter allernaadigst confirmeret Tjendeforening,

*) See Coll. Tid. f. A., No. 49, S. 682.

betales med 1 Ld. Byg pr. Ld. Hærkorn, efter Middelpriisen af 10 Aars Capitelstaxter, forespurgt, hvorledes de paagældende Capitelstaxter, ved Afgiftens Bestemmelse for dette Aar skulle beregnes, samt efter hvilken Cours Afgiften bliver at erlægge. Cancelliet har herpaa svaret Bedkommende, at det følger af Placaten af 3die August 1813 §. 4, at de i Aarene 1814 til 1818, begge inclusive, satte Capitelstaxter blive at omsætte fra det Navnebetøb, hvori de ere bestemte, til S. B. efter den, ved samtlige disse Capitelstaxters Sættelse, gældende Bankcours 375, og at det Middeltal, som efter rigtig Beregning, udkommer saavel af disse Capitelstaxter, som af de ældre, omsatte paa den i Placatens §. 1, 2 og 3 bestemte Maade, bliver at betale enten med Sølvmynt eller med Repræsentativer efter den paa Betalingsstedet gældende Kvartalscours.

En Amts-Skoledirection i Sjælland har hos Cancelliet forespurgt: om en ordineret Catechet og første Lærer ved en Kjøbstæds Borgerskole, naar han som Præst har gjort Indskud i Stiftets geistlige Enkelasse, er pligtig tilige efter Anordningen for Almueskolevæsenet i Kjøbstæderne af 29de Jult 1814, §. 54, at bidrage til Amtsprovstiets Skolelærer Hjælpekasse: om han i Tilfælde af Befordring til Præstetold kan vedblive at yde dette Bidrag, eller om hans Enke,

naar han bver i Præstekald, paa Grund af Mandens Bidrag til Skolelærer-Hjelpeskassen, har Ret til at fordrø Pension af denne Kasse?

Efterat have indhentet Betænkning herdover fra Directeurerne for Sjellands Stifts geistlige Enkekasse, har Cancelliet under 24de Decbr. 1818 svaret: at det maa overlades til de ordnede Catecheter og første Lærere ved Kjøbstædernes Borgerkoler, der i Tilfælde af Giftermaal ere forpligtede til at gøre Indskud i den egentlige Præste-Enkekasse, om de ville bidrage til Amtsprovstiets Skolelærer-Hjelpeskasse eller ikke, samt at de i Tilfælde af Befordring til Præstekald bør kunne vedblive at betale deres Bidrag til Hjelpeskassen, men at intet Udbytte deraf kan ventes for Enken i det Fald, at Manden ophører at contribuere dertil.

Endvidere har bemeldte Amts-Skoledirection opkastet det Spørgsmaal: om Undatsen for Skolelærers Hjelpeskasserne af 1ste August 1817, §. 13 Litra a og b, kan være til Hindet i, at Enker efter Dagne og Skolelærere, som have bidraget til Sjellands Stifts Skoleholder-Enkekasse, ikke ligesaa vel kunne nyde Hjælp af Amtsprovstiets Skolelærer-Hjelpeskasse, som andre Enker, hvis Mænd have bidraget til Hjelpeskassen allene? Herpaa har Cancelliet svaret: at Pension af Skolelærer-Hjelpeskassen ikke kan nægtes de Enker, hvis Mænd have bidraget til denne Kasse,

hvad enten de tillige have været Interessentere i Stiftets Skoleholder-Enkelasse eller ikke.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Stiftsrevisoratet for Fyen og Langeland, den adrlige Løn er 1000 Rbd. S.

Under General-Toldkammer og Commerce-Collegiet: Consumtions-Forvalter-Embedet i Hobro.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 20de Novbr. er Sognepræst for Vuust Menighed i Aalborg Stift, D. Sielshøll, befuldmægtiget til Sognepræst for Ringgive, Gadberg og Lindballe Menigheder i Ribe Stift; Sognepræst for Lørdlev og Svenstrup Menigheder i Aalborg Stift, E. A. Schmidt, til Sognepræst for Hastlund og Vlst Menigheder i Aarhus Stift; Cand. theol. S. H. Holck, til residerende Capellan for Skovlunge, Søllested og Gurrebøye Menigheder i Kollund. Den 27de, Fuldmægtig ved Kjøbenhavns Politieret og Politiets øvrige Forretninger, E. L. Dgaard, efter Ansøgning i Naade entleddiget fra berørte Embede; Copiist J. E. Larsen befuldmægtiget til Fuldmægtig og Cand. juris F. S. Thorkelin til Copiist, begge ved Kjøbenhavns Politieret og Politiets øvrige Forretninger.

Under General-Postdirectionen: Den 18de Novbr. er Justitsraad H. J. Krebs befuldmægtiget til Postmester i Vordingborg.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 67. Den 12te Decbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubarre.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandse Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Foggivning.

Under 10de d. M. er igjennem det kongelige danske Cancellie emaneret følgende Placat: Det har behages Hs. Majestæet Kongen allernaadigst at befale Cancelliet ved et Udtog at bringe i Erindring de Punkter & Anordningen om Hovedstadens Brandvæsen, som Alle og Enhver ved opkommen Huusbild have at iagttage. Paa Grund af denne allerhøieste Befaling igjentages her følgende Bestemmelser i Brandforordningen for Kjøbenhavn af 1ste Novbr. 1805.

I.

Ejeren eller Beboeren eller nærmeste Gjenboer, og hvo som først bliver en opkommende Ild vaer, skulle efter ovenmeldte Anordnings 59 §. uopholdelig anmelde det for den nærmest boende Brandcapitain og nærmeste Vagt, hvorhos enhver Huuseier eller Be-

boer, ifølge den 142 §., efter Muelighed skal søge at dæmpe eller standse Ilden. Forsømmes ved Huusild det, befalede Anstigt, bødes fra 20 til 100 Rbdlt. efter Sagens Beskaffenhed og den Skyldiges Kaar.

2.

Indvaanerne i de Gader som ere nær ved Ilden, og hvilke derved ei have at forrette, skulle efter den 108de §. holde sig hjemme med Tjenesttyende og Læredrenge. Uvedkommende maae ikke nærme sig Ilden, eller trænge ind i de med Vagt besatte Gader, under Arrest og Straf efter Brand-Commissionens Dom i Overeensstemmelse med Anordningens 162 §.

3.

De som indenfor de udsatte Vagter ville komme deres Venner til Hjelp, skulle efter 109de §. melde dem hos den vagthavende Borger-Officer. Urigtigt Foregivende ansees med Arrest og Straf som ovenmeldt.

4.

Uvedkommende, som have trængt sig indenfor Vagterne, og ere blevne arresterede, dømmes siden efter 162 §. i Bøder fra 1 til 10 Rbdlt. Militaire straffes efter Krigs-Attiklerne. Urigtigt Foregivende straffes med Bøder fra 2 til 20 Rbdlt.

5.

Guds maa efter §. 83 ikke flyttes ud af Husene indenfor Vagten, eller hvor Vand tjiøres, førend den Høistcommanderende eller Brand-Majoren tillader det. Egne og Venners Bøgne kunne dertil bruges,

naar de efter §. 86 først, ligesom Vognmandsvognene, ere mødte paa Samlingspladsene og der er givet Ordre til at flytte.

6.

Ved Flytningen skal Enhver efter §. 87 under Vagt følge den af Politiedirecteuren anviste Vej til det bestemte Sted; men udenfor Posteringen kunne egne og Venners Vogne flytte saa langt fra Jlden, som de viller, dog, efter §. 88, under Ejerens eller hans Affendtes eget Tilsyn.

7.

Ingen maa i Ildsvaabes Tilfælde uden Brands Officierernes Tilladelse udkaſte Gods af Luger eller Vinduer, paa Gade, Torv eller i Gaarde, naar i disse arbeides mod Jlden. Gjør han det, og Godset er af den Beskaffenhed, at Mennesker derved kunne beskadiges, da bør det ikke allene, om det er ham tilhørende, confiskeres til Bedste for Brand-Commissionens Kasse, men den, som udkaſtede det, skal bøde fra 1 til 4 Rbdlr. og desuden være undergivet Tiltale for den Skade, som ved hans Uforsigtighed forarsages.

Hvilke forhen givne allernaadigste Befalinger herved paa ny indskærpes.

Blandede Efterretninger.

Afdøde Dr. medicinae og Stiftsphysicus i Jyden Johannes Eichel havde ved et undersøgt 1ste Mai 1813 forfattet og under 1ste August 1815 confirmeret

Testamente, oprettet et Legat til Understøttelse for en Studerende ved Kjøbenhavns Universitet. Ifølge en af Executor testamenti, i Overensstemmelse med forommeldte den Afdødes Disposition, senere forfattet Fundats, hvorpaa under 12te d. M. ligeledes er meddeelt allernaadigst Confirmation, er med Hensyn til dette Legat følgende Bestemmelser fastsatte:

I.

Legatet bestaaer af Capital 4000 Rbdlr. Solv, hvoraf, efter Testators Bestemmelse, Halvdelen skal være i kongelige Obligationer eller Skatkammerbeviser.

2.

Dette Legat skal bære Navn af Doctor Eichel's Legat, og til at have Bestyrelse over samme er indsat Consistorium ved Kjøbenhavns Universitet, som har erklæret sig villig til at overtage samme.

3.

Renternes af dette Legat ere bestemte til Understøttelse for en Studerende ved Kjøbenhavns Universitet; men saalænge der gives Descendentere paa Mand's eller Kvinde-Linie, avlede udi lovligt Ægteskab, af Testators Søster Anne Magdalene Eichel, Enke efter afgangne Johan Lauson, ere disse udelukkende berettigede til at nyde Legatets Renter, og naar disse ere uddøde, da er det først at Andre uden for denne Familie kunne erholde dette Stipendium, der udbetales 2 Gange aarlig udi 11te Juni og 11te Decbr. Terminer.

4.

Skulde flere af fornævnte Anne Magdalene Eichels Descendenter opholde sig paa een Tid, som Studerende ved Universitetet, da er den først berettiget til at nyde Stipendiet, som er nærmeste Descendent eller Beslægtet; men i Tilfælde at 2 eller flere skulle være hende lige nær beslægtede, da foretrækkes den, som er meest trængende.

5.

Ingen, som forundes dette Stipendium, maa beholde det længere end i 6 Aar, som regnes fra det 18de indtil det 24de Aar er fyldt, og nyder Stipendiarius samme, hvad enten han opholder sig ved Universitetet i Kjøbenhavn eller noget andet Universitet for at studere, saalænge han ikke ved Uflid eller usædelig Dpførsel forbyder sin Ret til denne Understøttelse, hvilket Consistorium bemyndiges til at bedømme og afgjøre efter foregaaende Undersøgelse. Men i det Tilfælde, at den, som udnævnes til at nyde Stipendiet, er over 18 Aar, da beholder han ei samme længere end til han har fyldt det 24de Aar, efter hvilken Tid han bør fratræde samme, uden Hensyn til om han længe eller kort har været i Besiddelse deraf.

6.

Udi den Tid at der ene Descendenter af Anne Magdalene Eichel, og saalænge som disse ei kunne nyde Stipendiet, oplægges Renterne, hvilke tilligemed Capitalen gjøres frugtbringende; men saasnart hendes Descendenter ere uddøde, ophæves dette, og Consisto-

rium ved Kjøbenhavns Universitet berettiges til efter bedste Skjønnende at udnævne dem, der skulle nyde dette Stipendium.

7.

Legatets Capital maa ei under noget Paaskud formindskes under det Besøb, den var kommen til at udgjøre den Tid at Familien uddøde.

Skulde derfor Legatet nogensinde have Udgifter, være sig ordinære eller extraordinære, at bestrøbe, skulle disse altid tages af Legatets aarlige Renter, forinden Uddeling til den, som nyder Stipendiet, finder Sted. For øvrigt skal der i Henseende til dette Legats Forvaltning og Udnævnelsen til at nyde Stipendiet, følges de samme Regler, som ved Lovene ere fastsatte i Henseende til Stipendia Majora, naar samme ei ere stridende imod denne Fundats.

8.

Saalænge der gives nogen Descendent af fornævnte Anne Magdalene Eichel, skal der til at paasee Familiens Ret til at nyde godt af Legatet, være en Curator for samme, som første Gang udvælges af Familien, og hvis Eftermandsiden kan udnævnes af ham selv eller af hele Familien efter Overenskomst. Denne Curators Pligt skal det være, hvergang Legatet er bleven ledigt, hvorom han strax af Consistorium skal meddeles Underretning, efter foregaaende Beskjendtgjørelse i de vedkommende Aviser, at anmelde for Consistorium, hvem der til den Tid er nærmest og mest trængende til at nyde Stipendiet. Om det

første Valg af en saadan Curator, saavel som om de Forandringer, som derefter foregaaer med Curatellet, gives Consistorio de fornødne Efterretninger. Og paa det at Consistorium til alle Tider kan i Henseende til Familien have de fornødne Oplysninger og holde Control med at ingen Uberettiget nyder godt af Stipendiet, er det vedhæftet denne Fundats en nøiagtig og fuldstændig Stamtable over de nuværende Descendentere af begge Kjøen af fornævnte Anne Magdalene Eichel. Og for Estertiden bliver det en Pligt for Legatets Curator, ved ethvert Aars Udgang at indberette til Consistorium de i Familien skete Forandringer af Døde og Fødte, og dermed lade følge Attest fra vedkommende Sognepræst.

9.

Naar Consistorium efter de om Familien erholdte Oplysninger, har Grund til at antage, at ingen flere Descendentere af Anne Magdalene Eichel sal. Lausens ere til, skal et Proclama fra Universitetet udstædes paa Legatets Bekostning, hvorved bemeldte Anne Magdalene Eichels Descendentere indkaldes med Aar og Dags Bærfel sub poena præcluci et perpetui silentii, til at melde sig for Consistorium og legitimere deres Ret til at nyde bemeldte Stipendium, hvilket Proclama indrykkes tre Gange efter hinanden ubi den danske Stads Tidende, og den altonaiske Mercur, eller de Tidender, som til den Tid maatte være komne i Stedet for disse. Hvis da efter saadant Proclama ingen af fornævnte Descendentere melder sig,

inden den bestemte Frist, maae det ansees som Beviis paa, at ingen flere ere til.

10.

Paa Legatets Bekostning og af sammes Renter anskaffes en Protokol, hvorudi denne Fundats indføres og de Studerende indskrives, som Tid efter anden nyde godt af Stipendiet, ved Navn og Alder, samt naar de ere udnævnte til Stipendiet og naar de fra træde samme, ligesom og derudi anføres ved ethvert Aars Udgang, udi den Tid at Renterne oplægges, hvad Capital og Renter beløbe sig; denne Protokol afleveres til Consistorium tilligemed Original-Fundationen og Rigtigheden for Legatets Capital.

11.

Naar denne Fundats allernaadigst er confirmeret, bliver den at læse ved Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten i Kjøbenhavn, og derefter leveres den af Anne Magdalene Eichels Familie udvalgte Curator en Afskrift til Efterretning for hendes Descendenter, hvilken Afskrift bestandig skal være i Curators Værge, og afleveres fra Een til Anden.

Disse Bekostninger, saavel som de, der foranraages ved Opfyldelsen af den foregaaende 9de Post, udrædes af Legatets først faldne Renter, med videre som maatte være en Følge af Legatets og denne Fundations Berigtigelse.

Det er bleven taget under Overveielse, om Opbeholdelsen af Port- og Passagepengene for Kjøbenhavn strax kunde være at fastsætte i Sølv. Denne Indtægt for Staden blev i Aaret 1816 bortforpagtet paa 3 Aar, fra 1ste Septbr. 1816 til ultimo August 1819, mod en aarlig Afgift af 19000 Rbdlr. i Repræsentativer, hvorimod Forpagterne beretigedes til i berørte Tidrum, til de Tider og paa de Dage, da Portpenge, efter de gjeldende Anordninger, skulle svares, at oppebære:

af en Kareth, Chaise eller Vogn med Dækfel	24 Rbdl.
af en Jagtvogn, Kariol, Kane eller Postvogn	6 —
af en ridende Person	4 —
og af en Vogn med Læs	2 —

alt Navneværdie. Før Krigen var Afgiften det Halve i dansk Courant.

Forpagterne, med hvilke Magistraten i denne Henseende underhandlede, vare villige til derpaa at indlade sig, dog at det skete paa den Maade, at Portpengene, saaledes som de vare før 1807, gik over til Rigsbankpenge Sølv med Tillæg af $\frac{2}{3}$ Dele, og at Forpagtningscontracten reduceredes i lige Forhold, da de formeentligen, naar Portpengene blot skulde ansættes Skilling for Skilling i rede Sølv, imod det de udgjorde i 1807, uden Hensyn til den forandrede Myntfod, imod at Forpagtnings-Agiften paa lige Maade ansættes, vilde blive brøstholdne, siden det dem levede Overflud da vilde blive mindre, end nu er Tilfælde.

hans Hartkorn toges i Forhold til hele Districtets Hartkorn. Hvis Man derimod antog det sidste, kunde det ikke anses oplyst, at han var for høit ansat; og det vilde da maattet forblive ved det, de locale Autoriteter havde bestemt.

Hvad nu forbemeldte Spørgsmaal angaaer, da havde det vel noget for sig, at Ligningen ikke burde skee blot efter Hartkorns Ansættelsen, men efter Jordens effective Værd og Production, ligesom Principet i Placaten af 5te Decbr. 1815 egentlig er, at kun den Jord, man ejer og lader drive for sin Regning i et fremmed District, og ikke eens øvrige Formue skal være Basis for den Afgift, man der har at svare, fra at det ikke er stridende imod Placatens Grundsaetning, at ligne Bidragene efter Godssets indvortes Værdie. Imidlertid maatte det dog paa den anden Side mærkes:

- 1) At Placaten, i Lighed med Reglementet for Fatigvæsenets Indretning og Bestyrelse paa Landet af 5te Juli 1803, §. 35, og Anordningen for Almueskolevæsenet paa Landet af 29 Juli 1814, §. 56, nævner Hartkorn, og ikke Jord, hvilke Udtryk, naar hiin Mening fulgtes, vilde blive eenstybige, som de dog, i deres Natur, ikke ere; hvorfor det er at formode, at det sidste Udtryk vilde været brugt, saafremt Lovgiveren havde villet, at Jordens Værd i sig selv, og ikke saaledes som den er bestemt ved Ansættelse til Hartkorn, skulde tages i Betragtning;

- 2) at Maalestøtten af Hartkorn, skjøndt just ikke den ligeligste, dog har det Fortrin, at den er bestemt, og fri for den Vilkaarlighed, der ellers vilde finde Sted, og kunde befrygtes især at ville gaae ud over saadanne Jordejere, som boe i et fremmed District;
- 3) at i Særdeleshed det frie Hartkorn, som det bærer af meest Værdie, hvis hiin Møning fulgtes, vilde blive mere bebyrdet, hvilket vel fra een Side kan synes billigt, men dog ikke er det, naar alle Omstændighederne vejes mod hinanden, hvoriblandt at dette Hartkorn forhen har været mere frit for Byrder, end andet Hartkorn;
- 4) at Forordningen af 15de April 1818 atter har gjort Hartkornet uden Hensyn til dets forskjellige Værd, til eneste Maalestok for de kongelige Skatter.

Paa Grund af det Anførte tilskrev Cancelliet vedkommende Amis Dyrighed, at Klageren blot burde svare Skole- og Fattig Afgift i det Sogn, hvor han ikke boede, i Forhold til sin, som dertil hørende, Jords Ansættelse til Hartkorn, lige med det, Sognets andre Jordbrugere svare efter deres Hartkorns Størrelse.

Af en forhenværende Justitsbetjent og dennes Eftermand i Embedet er opkastet det Spørgsmaal, om og hvorvidt førstnævnte var berettiget til at nyde nogen Andeel af Dommerkornet, samt om dette ifølge Lovens 1—5—18 og Forordningen af 4de Marts

1690 kan oppbæres med en gammel Skjeppe ($\frac{1}{8}$ Td.) Byg af hver heel Gaard, eller kun med den nugjeldende Skjeppe, som er $\frac{1}{8}$ Td.

Cancelliet har herpaa svaret, at da det Dommerkorn, der først hæves hvert Aar ved Mortensdags Tid, er Løn for det forløbne Aar fra det foregaaende Aars Mortensdag, saa bør formeentlig den nuværende Embedsmand lægge fra sig den Deel af Dommerkornet, som svarer til den Deel af Aaret, der var forløben fra Mortensdag 1817 til hans Bestallings Tid, hvilken Deel af Dommerkornet vil tilfalde den fratrædende indtil hans Entledigelse, men fra denne Tid og indtil den nuværende Embedsmands Bestalling tilkomme den i Embedet constituerede. Med Hensyn til den anden Spørgsion pteredes det, at da den danske Körtøndes Skrivelse og Inddeling alt var bestemt ved Forordninger af 1ste Mai 1683 paa samme Maade som senere ved Forordningen af 10 Juni 1698, saa er det allerede heraf klart, at Forordningen af 4 Martz 1690 ikke ved en Skjeppe kan forstaae mere end $\frac{1}{8}$ Td. eller 18 Potter, og at desuden Forordningen af 11te Juni 1715 udtrykkelig har tilkjendegivet, at Skjebben i det omspurgte Tilfælde skal beregnes efter det nye Maal.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Klim, Thorup og Vuust Sognkald i Aalborg Stift, 446 Rbdit.

I Følge allernaadigst Rescript af 21de Decbr. 1818 svares i aarlig Pension 200 Rbdlr. Sølv til den entledigede Sognepræst Erik Gierlov.

Under General-Toldkammer- og Commerces-Collegiet: Told- og Consumtions-Casseres Embedet i Nakskov.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 2den Decbr. et Sognepræst for Sønderfæ Menighed i Syen, A. H. Steenbuch, bestikket til Sognepræst for St. Hans Menighed i Odense; Cand. theol. samt Skolelærer og Kirkesanger i Lyngaae under Aarhus Stift, H. E. S. Meyer, til Sognepræst for Glade og Draabye Menigheder paa Morsøe; Cand. theol. J. D. Schoubye til Sognepræst for Louns og Alstrup Menigheder i Bjerg Stift. Den 4de, Interims Reservechirurg ved det Chirurgiske Academie E. G. Drnstrup til Districtschirurg i Svendborg med tilkiggende District; Exam. juris E. L. Schwensen til Procurator ved Underretterne i Ribe Stift.

Under det slesvig-holsteen-lauenborgske Cancellie: Den 10de Novbr. et Landsfoged paa Østerlandsföhr, H. F. C. v. Goldsch, bestikket til Retsfoged i Wnd; Præst paa Haage, J. S. Niemann, til Præst i Westerhever i Landskabet Eiderstedt; Candidat i Lovkyndigheden B. Boysen i Bau i Flensborg Amt til Underretsadvocat i Hertugdømmene Slesvig og

Holstéen. Den 17de, Candidat i Lovkyndigheden P. W. Cornils i Tating i Landskabet Eiderstedt til Underretsadvocat i Hertugdømmene Slesvig og Holstéen; Amtsinspecteur C. F. Christensen i Cronshagen til Justitiarius paa de adelige Godsøer Rankær og Lammershagen. Den 24de, Anden Borgemeister F. W. Wende i Rendsborg udnævnt til Cancellieraad; Candidat i Lovkyndigheden C. W. H. S. Clausen bestikket til Underretsadvocat i Hertugdømmene Slesvig og Holstéen; Kjøbmand og første deputerede Borger i Slensborg H. P. Schmidt, til Hospitalsforstander sammesteds.

Under Rentekammeret: Den 15de Decbr. er forrige Forpagter af Massinværkstederne paa Frederiksværk, C. Foss, udnævnt til Hofmechanikus. Den 17de Novbr., Sognefoged Lange i Deltve til beständig og Sognefoged Bruer i Bilsun samt Landsfuldmægtig Johannsen til alternerende Medlemmer af Revisions-Commissionen i Nordre-Ditmarsken; J. L. S. Johnsen bestikket til Skolefoged i Disnack i Ragsborg Amt.

Under General-Toldkammer og Commerces Collegiet: Den 15de Novbr. er forhenværende Fuldmægtig ved Bageriet i Citabellet C. F. Ødrup bestikket til Told- og Consumtions-Underbetjent i Kjøbenhavn. Den 28de, Vandbygnings-Conducteur og Værelsekammerer M. Kolbbye til Havnebygmester. sammesteds.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allerndadigt Privilegium.

No. 68. Den 19de Decbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Biskenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede ere Redactører, Forlaggere og Udgivere af denne Tidende:

Peter Johan Monrab, Anders Sandøe Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Følgivning.

Til Cancelliet var indkommen en Forsøgning fra Creditkassen for Huusejere her i Staden, hvori androges paa, at det, naar en Ejendom, hvori Kassen har en Seddelcapital staaende, sælges, maatte være Kjøberen tilladt at udstæde en ny Obligation i Sedler, for dermed at indfri Sælgerens Forskrivning.

Cancelliet skønnede ikke rettere, end at det, som almindelig Grundfætning, maatte antages, at den nye Forskrivning, hvormed Kjøberet af en Ejendom indfried Sælgerens Panteobligation, kan lyde paa Sedler, naar den ældre Obligation løb paa denne Valuta. Ligesom det vilde forrykke Ligevægten mellem Creditkassens Activet og Passivet, saafremt den i slige Tilfælde skulde reducere Capitalen til Guld, hvoraf den tillige fik en lavere Rente, end den maae svare

af sin Seddelgjæld, saaledes vilde det samme og gjælde, hvad Kjøbenhavns Dverformynderie og flere andre Instituter angaaer. Det vilde in specie ved Dverformynderierne, forsaavidt Capitaler, som tilhøre forskjellige Umyndige, ere udlaapte under eet, medføre betydelig Ulempe, om der hver Gang en Ejendom blev solgt, hvori samme har en Seddelcapital staaende, skulde gøres en ny Repartition mellem vedkommende Interessenter, hvorved en Deel af deres Seddel Fordringer gik over til Selv. Dygsaa hvad private Creditorer angaaer, vilde det føre til mange Uleiligheder, hvis en Seddelcapital, ved Ejendommens Salg, ikke maatte af Kjøberen fornyes i samme Valuta; thi dette vilde lægge en ny Hindering i Vejen for Ejendommens Afhændelse, altsaa bidrage til at nedsætte dens Værd. I Særdeleshed vilde det, hvor det er betinget, at en Capital maa henstaae i flere Aar uopsagt, uden Hensyn til om Ejeren forandres eller ikke, foranlæge, at denne Bestielse slet ikke kunde træde i Kraft; Creditor kunde nemlig ikke være pligtig at lade Capitalen henstaae i en anden Valuta end den accorderede, og i denne maatte den ikke blive staaende hos den ny Kjøber.

Den Obligation, en ny Kjøber udstæder til Indfrielsen af den hans Formand havde udstædt, er ogsaa virkelig en Fornyelse af den forrige, ligesom, i Særdeleshed i det sidste omhandlede Tilfælde, Udstæelsen er en Følge af en foregaaende Contract, og det aabne Brev af 6te April

1818 lader alle forhen indgaaede Contracter blive i Kraft.

I Henhold til det saaledes Anførte indlob Cancelliet sig i Correspondence med de Deputerede for Finantserne, betræffende, om det ikke kunde sanctioneres som almindelig Regel:

"at den Tilladelse det Kongelige aabne Brev af 6te April 1818, Litr. B, giver til at fornye de, forend 1ste August sidstleden indgaaede, Navneværs bieforpligtelser, ogsaa skulde finde Anvendelse paa de Tilfælde, hvor et Pant, der er behæftet med en Gjæld i Sedler, sælges, og Kjøberen, til saadan Hæftelses Indfrielse, udstæder en ny Forfærdning til samme Pantecreditor, hvilken Forfærdning altsaa ligeledes kunde lyde paa Sedler."

De Deputerede for Finantserne erklærede sig enige med Cancelliet heri, da Kjøberen i dette Tilfælde blot kan anses at fornye den ældre Obligation, saa at den ovenanførte Bestemmelse ikke kan antages at være noget Afvigelse fra det i det aabne Brev foreskrevne.

Skjøndt de Deputerede for Finantserne saaledes med Cancelliet var enige, at den ovenanførte Forklaring maatte anses at stemme med det aabne Brevs Aand, ansaae Ecks legiet den dog ikke som Forklaring, saa fikker, at det kunde være nok, naar Samme, respondendo, antog den, da det altid, fra den blotte Lovfortolknings Side, kunde være noget at anføre til Fordeel for den Mening, at den ommældte Passus i det aabne Brev kun skal gjælde, hvor Debitor er den samme Person. Cancelliet troede

derfor allerunderdanigst at burde ubbede sig Hs. Majestæts allerhøieste Resolution for dette Tilfælde, og da Allerhøiestsamme allernaadigst bifaldd, hvad Cancelliet, i Overeenstemmelse med det ovenansførte, havde indstillet, saa udgik under 17de d. M. herom en Cancellies Placat.

Ved Resolution af 15de August d. A. havde Hs. Majestæt allernaadigst befalet, at en Commission, bestaaende af den 1ste Deputerede i General-Commissariatet Generalmajor Kirchhof og et Medlem af hvert af Cancellierne, uepholdelig skulde sammentræde, for at overveie og giøre Forslag til, hvorledes den forhen brugte Udskrivningsmaade, hvorved $\frac{1}{4}$ Deel af et Regiments og Corpses Styrke naarligen blev udskrevet, igien kunde anvendes, samt derhos bringe i Forslag, at de ved Regimenterne forefaldende tilfældige Vacancer i Fremtiden strax kunde besættes med dertil i Beredskab værende Reserver m. v.

I Folge heraf og efter den af begge Cancellierne skeete Udnavnelse af de Medlemmer, der skulde tiltræde Commissionen, har samme strax taget denne Sag under Overveielse, og derpaa indsendt dens allerunderdanigste Forslag, som det danske Cancellie har forelagt Hs. Majestæt, og hvorefter Allerhøiestsamme i Overeenstemmelse med de gjorte Forslag, ved Resolution af 9de d. M. allernaadigst har befalet:

- 1) At $\frac{1}{3}$ Deel Recruter af hvert Regiments og Corpses Styrke aarlig maa udskrives.
- 2) At der herefter i Danmark, ligesom allerede er Tilfaeldet i Hertugdømmene, ingen tilfældig Afgang maa erstattes ved Længstjente, men at den fra 1818 til 1819 havde tilfældige Afgang ved Sessio-
nerne i næste Aar, forløbs af Recrutteringsmassen maa erstattes, foruden den $\frac{1}{3}$ Deel Recruter, som udskrives i Hertugdømmene for 1819 og i Danmark for 1820, og saa fremdeles ved de følgende Sessio-
ner.
- 3) At $\frac{1}{3}$ Deel af et Regiments eller Corpses reglemens-
terede Styrke aarlig maa afgaae, og at i Henseende til de Soldater, hvilke, som Følge, heraf i de første Aaringer komme til at afgaae med mindre end 8 Aars Tjeneste, deres Tjenestetid da maa tages til Regal, saaledes at ingen med 7 Aar afgaae, saa-
længe 8 aarige have, og hvis et større Antal have af et og samme Aar, end der kunne afgaae paa eengang, de samme Regler da maae følges, som ere fastsatte for Ansættelsen i Reserveklassen ved Forstærknings-Bataillonerne; at derimod de Soldater, hvilke, som Følge heraf, maae forblive over 8 Aar staaende i No., ligesom de 7 og 8 aarige, ingenfinde maae indkalbes til Tjeneste uden i Tilfælde af Opbrud og Marsch, og at i øvrigt de samme Regler maae iagttages ved Afgangen som ovenfor ere anførte, samt endelig, at der ved Forstærkningsbataillonerne (forsaavidt de skulle ind-

gaae under samme) maa gotgjøres dem den længere Tid, de saaledes have tjent ved Liniebataillonerne.

- 4) At det maa overlades Generalkrigs-Commissairene at regulere Afgangen efter de Lister de have i Hænde, eller nærmere forlange.
- 5) At et vist, af Generalkrigs-Commissairene nærmere bestemt, Antal Reserver maane udskrives for hvert Regiment eller Corps, for at erstatte den Afgang, som finder Sted ved de udskrevne Rekruter mellem Sessionen og Mødetiden, saaledes, at hvert Regiment eller Corps virkelig erholder $\frac{1}{2}$ Deel af dets Styrke leveret.
- 6) At der med Livgarden til Fods maa forholdes paa samme Maade, men Livgarden til Hest rekrutteres med $\frac{1}{2}$ Deel af dens fulde Styrke, og at enhver tilfældig Afgang ved samme strax maa erstattes.
- 7) At alle for tilfældig Afgang udskrevne Rekruter maane beordres at møde tilligemed fornævnte ottende Deel ved deres Regiment eller Corps, dog med Undtagelse af de for tilfældig Afgang ved Livgardens til Hest udskrevne, hvilke skulle møde strax.
- 8) At forestaaende maa tage sin Begyndelse i Hertzugdømmene ved Sessionen, som afholdes i April 1819 og i Danmark ved den der i Septbr. f. A. afholdes for 1820.

Om denne allerhøieste Befaling afgik under 19de d. M. fra Cancelliet Circulaire til samtlige Landmilices-Sessioner og Generalkrigs-Commissairen for Danmark.

Fra den kongelige General Postdirection er under 12te d. M. emaneret en Placat af følgende Indhold:

Med Hs. Majestæt Kongens allerhøieste Resolution af 6te s. M., er General Postdirectionen bleven bemyndiget til, naar Færgeieere, Færgemænd eller Bestyrere, ikke afgive de forlangte Erklæringer og Oplysninger, eller ikke afhjælpe de befundne Mangler ved Færgestedet inden den forelagte Tid, da at dictere dem en Mulkt af 1 Rbdlr. Sold daglig, som efter 8 Dages Forløb fordobles, og at lade samme paa anordnet Maade inddrive.

Blandede Efterretninger.

Fra Directionen for Kjøbenhavns Brandforsikring er til Cancelliet indsendt General Extract af Regnskabet fra 11te Septbr. 1816 til 10te Septbr. 1817, saaledes som det, ved de, af de committerede Interessentere dertil valgte Revisorer, er revideret og af General Forsamlingen qvitteret. De i samme indeholdte Resultater ere følgende:

1) Beholdning og Tilgodehavende i Contant, Restancer, Panteobligationer, Annuitets Obligationer, Resten af den kongelige Gave til Bombardement-Erstatningerne, Tilgodehavende for Deficit til Bombardement-Erstatningerne, og for Forskud til Brandvæsenet

S. B.

N. B.

3,048,755 Rbd. 9½ s. og 153,336 Rbd. 42 s.

Gjæld af:
 er optagne
 paa inde-
 laaende
 Renter der-
 af, uafhens-
 tede udtrifs-
 ne Annuite-
 ter og Bom-
 bardedement
 Erstatnin-
 ger, Eftyd
 til den kon-
 scriptionsskats
 for ubetalte
 Forskud til
 Brandvæser-
 net og til
 den synkens-
 de Fond af
 de $\frac{2}{5}$ pCto,

m. m. 2,473,343 Rbd. 29 s. og 203,265 Rbd. 47 s.

Summa

Dverba-

lance 575 $\frac{1}{2}$ Rbd. 76 s.

og Under-

balance

49,979 Rbd. 51 s.

3) Indtægten har været 634,307 Rbd. 72 s.

og Udgiften 571,856 Rbd. 74 s.

4) Kassens Ruffice til 10 Sept. 1817, 46,850,300
 Rbd. S. B. og altsaa 142,800 Rbd. S. B.
 første end 10de Septbr. 1816.

Den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen havde for Cancelliet andraget, at naar nogen af de i Barrou Hospital værende Senge, hvortil Private have Belæggesret, er bleven ledig, har den, forsaavidt den Belæggesberettigede ei var en bestemt Person, til hvem samme kan henvende sig, indkaldt Bedkommende til inden en Tid af 6 Uger at henvende sig skriftligt til Directionen, med Forslag om, hvem de ønske at belægge den ledigværende Seng med; en Termin, som Directionen har troet sig beføiet til at vælge, da denne nævnes i Fundatsene for nogle Senge, og den af 14 Dage, som adskillige andre bestemme, syntes for kort. For at der imidlertid kan være en fast Regel i saa Henseende, har Directionen forespurgt, om ovennævnte Fremgangsmaade for Fremtiden maatte tages til Følge, og om, naar denne Frist af 6 Uger, eller hvad andet Tidsrum der maatte findes passende at bestemme, var udløben, uden at Nogen havde meldt sig til at belægge den ledige Seng, den da burde henstaae ledig, eller om den for den Gang, og uden Præjudice for Bedkommende i Fremtiden, kunde belægges af Directionen; en Bestemmelse, som udtrykkelig findes i Foundationen for Geheimeraadinde Wafthers Senge.

Den af Directionen foreslaede Frist af 6 Uger, inden hvilken Bedkommende skulde melde sig, syntes for kort, naar Fundatsen hjemler andre Personer Belæggesret, end de, der opholde sig her i Pigs

linger eller Marscher, skal træde i Kraft fra den Dag af, da de til Contingentet hørende Regimentter og Corps ere komne over Elben ind paa den danske Grændse, og indtil de ere ankomne til de respective Standquarteter, saaledes har det ved Rescript af 12te dennes til Cancelliet behaget Allerhøystsamme at udvide denne allernaadigste Befaling derhen: at fornøvnede Forordning skal vedvare at være i Kraft fra disse Troppers Ankomst paa Grændsen og indtil de i de respective Standquarteter have permitteret deres Mandskaber.

Denne allerhøieste Befaling er ved Circulair-Skrivelse af 15de d.M. fra Cancelliet communiceret samtlige Overøvrigheder.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Borgemeester og Byfoged samt Bye og Raadstueffriver. Embedet i Holbek. Heraf svares 400 Rbdle. Sølvs til Formanden i Embedet.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 9de Decbr. er Borgemeester og Byefoged samt Bye- og Raadstueffriver i Holbek, C. Lüders, efter Ansøgning i Raade og med Pension entlediget fra bemeldte hans Embeder; personel Capellan for Landerup Menighed i Sjælland, F. L. Storch, befiller til Sognepræst for Sierte Menighed i bemeldte Sjælland. Den 11te,

Sognepræst for Helsing og Bålbbye Menigheder i Sjælland, B. H. Rothe, til Præst ved Bartou eller det saakaldte Hellig Aands Hospital i Kjøbenhavn; Sveskelmand i Aaræs Sveskel i Jylland, Kammer. Assessor T. Thorlacius, til Herredsskriver i Ulfborg og Hind Herreder i Ringkjøbing Amt.

Under Rentekammeret: Den 5te Decbr. er Landvæsens-Commissair Biernig til Lundgaard, efter sit Dødsfælde, tilladt at udtræde af Tiende Commissionen for Sjælds, Lundgaards og Sødinge 4 Herreder samt underliggende Birket i Viborg Amt; Proprietær Djørup til Aunsborg, som allerede et Medlem af sidstnævnte Tiende Commission, tillige udnævnt til Medlem af Tiende Commissionen for Sønderlyng, Nordlyng, Midbelsom, Houlberg og Rinds Herreder samt underliggende Birket i samme Amt.

Under General-Toldkammer- og Commerces-Collegiet: Den 5te Decbr. er Commandeur G. F. Ulrich, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, alletnådigst befattet til Toldforvalter i Frederichsstad; forhenværende Fuldmægtig J. P. Petersen til Consumptions-Controleur ved Portene her i Staden.

Under Landmilitair-Etaten: Den 21de Decbr. er characteriseret Bataillonschirurg C. F. Niehausen af Husarregimentet, efter Ansøgning afgaaet fra Regimentet. Den 26de, Premierlieutenant a la suite ved det 3die jydsk Infanterie-Regiment og Adjoint ved General-Quartiermesterstaben J. N. v. Eckloff afgaaet fra Regimentet, meddeelt Divisionsquar-

teermesters Character med den ham forbeholdne Capitains Anciennitet, og ansat i denne Egenkab a la suite ved General-Quarttermesterstaben med Behold af den Extragage, han nu har. Den 4de Novbr. er i Anledning af Stabscaptain v. Lillienfiolds dødelige Afgang, ved det 1ste jydffe Infanterie-Regiment: Premierlieutenant A. M. v. Schanz udnævnt til Stabscaptain med den ham forbeholdne Capitains Anciennitet; characteriseret Premierlieutenant P. F. v. Oldeland oprykket i virkelig Premier-Lieutenants Nummer; Secondlieutenant paa yngst Gage, E. G. E. v. Pechlin, tillagt den høiere Secondlieutenants Gage; og Secondlieutenant a la suite F. v. Gsch indtraadt i virkelig Nummer paa yngst Gage, hvorved hans Extragage indtrækkes; Premierlieutenant a la suite ved danske Livregiment J. L. S. v. Molt afflediget formedelst svageligt Helbred, efter Ansøgning i Raade af Krigstjenesten med Pension. Den 6te, Volontair ved Landcabelcorpsset G. F. v. Løvenskiold efter Ansøgning afgaaet fra samme, hvorimod A. E. H. v. Løvenskiold er ansat i Volontair-Nummer ved Landcabelcorpsset i den Afgaaendes Sted. Den 7de, Premier-Lieutenant P. v. Waldike, af danske Livregiment, afgaaet fra Regimentet og ansat som Capitain a la suite i Armeen med den ham forbeholdne Anciennitet; Cand. juris H. H. Rütichau udnævnt til Auditeur i Armeen; Colonialadjutant hos Commandanten paa St. Thomas, H. H. Berg, entlediget efter Ansøgning i Raade fra denne Post, og derimod

Secondlieutenant a la suite af St. Thomas's Milice
 B. Benedetti ansat som Colonial-Adjutant hos be-
 meldte Commandant. Den 8de, Secondlieutenant a
 la suite ved det flædvigke Infanterie-Regiment H.
 H. v. Stemann afskediget efter Ansøgning i Raade
 af Krigstjenesten; Reservechirurg ved det chirurgiske
 Academie, J. C. Becken, Ridder, der har været ansat
 som Divisionschirurg ved Armeecorpscontingentet i Fran-
 krig, udnævnt til Regimentschirurg a la suite i Ar-
 meen med Anciennitet af 23de Decbr. 1813. Den
 11te, Ritmester B. v. Kleist af Husarregimentet med-
 deelt Majors Character; den ved Artilleriecorpsset i
 Styrjunktets Nummer staaende Secondlieutenant L.
 E. v. Engelsted indtraadt i virkelig Secondlieutenants
 Nummer paa yngst Gage; Capitain for Befalende
 Qvarteers Borgermilice paa St. Croix, H. Herbert,
 bevilget efter Ansøgning i Raade Afsked af Milices-
 tjenesten paa de vestindiske Der; Capitain af den ves-
 tindiske Milice, J. M. Magens, som har bosat sig
 paa St. Thomas, afsaaet fra Befalende Qvarteer-Com-
 pagnie paa St. Croix, og Capitainen for Compagniets
 Qvarteer J. Hancock sat a la suite ved Christians-
 stæds Division. Den 23de, ved Hs. Majestæts eget
 Regiment Premier-Lieutenant, a la suite D. v. Krabbe
 indtraadt i virkelig Premier-Lieutenants Nummer,
 hvorimod hans Extragage bortfalder; Secondlieutenant
 H. A. v. Utke, af det spenske Regiment lette Drago-
 ner, meddeelt efter Ansøgning Afsked i Raade af

Krigstjenesten. Den 28de, Premierlieutenant A. v. Tigerholm af Prinds Christian Frederiks Regiment, affødiget efter Ansøgning i Naade af Krigstjenesten som Capitain. Den 29de, Secondlieutenant uden Anciennetet i Norske Livregiment, A. v. Pringlau, som har underkæstet sig Officer-Examen, tillagt Anciennetet fra 1ste Aptil 1818; Materialskriver ved Gikællads Fæstning, A. G. Wilde, afgaaet fra dette Embede med Wartpenge, indtil han ved indtræffende Vacance igjen kan ansættes som Materialskriver. Den 30te, Secondlieutenant af danske Livregiment D. G. v. Klifoth, der af sine Foresatte ganske fortrinligen er anbefalet for hans udmærkede Duellighed og Tjenestiver, til Belønning herfor meddeelt Premier-Lieutenants Caracteer; Cadet E. A. de Tornè affødiget fra Landkadecorpsen og overcomplet Cadet E. F. v. Löwenfeldt ansat i Cadetnummer uden Gage; Compagniechirurg ved Livgarden til Fod, F. W. Greibe, meddeelt Bataillonschirurgs Caracteer. Den 4de Decbr., Secondlieutenant paa yngst Gage i Norske Livregiment, A. v. Pringlau, oprykket i den 3holere Gage og forbleven staaende ved Grenadeercompagniet. Den 5te, Støtjunker ved Artilleriecorpsen J. A. Jørgensen, meddeelt formødelst svægetligt Helbred, efter Ansøgning, Afkæed i Naade af Krigstjenesten, som Lieutenant; ved det oldenborgske Infanterie-Regiment Premier-Lieutenant a la suite J. G. v. Lühau indtrædt i det vacante Premier-Lieutenants Nummer.

Collegial-Tidende.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 69. Den 26de Decbr. 1818.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af E. F. Schubart.

Undertegnede ere Redacturer, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Peter Johan Monrad, Anders Sandø Ørsted,
Deputerede i det kongelige danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Seo Slagter-Lauget i Kjøbenhavn var til Cancelliet indkommet en Foreskilling om forandrede Bestemmelser med Hensyn til Taxten's Sættelse, og det videre, som dermed staaer i Forbindelse, hvilken Foreskilling med vedkommende Authoriteters Erklæringer, Cancelliet allerunderdanigst har forelagt H. Majestæt.

Slagterlauget foresloge saaledes:

a) at Taxten paa Dre- og Lammekjøb i Fremtiden maatte bestemmes at være gjeldende i længere Tid end 1 Maaned, og i det mindste sættes for 3 Maaned.

Lauget grundebe dette Forslag derpaa, at Slagteren, naar Taxten sættes for flere Maaned, vil være mindre afhængig af Prangerne, hvorimod han nu ikke vover at indløbe et stort Quantitet Dvæg, da

han er uvis, om han kan faae det Indkjøbte affat, inden Taxten undergaaer Forandring, og altsaa maa søge at gjøre Indkjøb af enkelte Hoveder hos Prangerne. Med Hensyn til denne Punkt har Hs. Majestæt ved allerhøieste Resolution af 15de d. M. allernaadigst befalt, at Taxten til et Forsøg, skal fra 1ste Jan. 1819, sættes for 3 Maaneder, hvorefter Magistraten i Løbet af Marts Maaned har at gjøre allerunderdanigst Indberetning, om hvorvidt denne Foranstaltning kunde være at stadfæste for Fremtiden, eller at modificere, da Hs. Majestæt nærmere allernaadigst vil bestemme, hvorledes der med Kjødtaxterne bliver at forholde fra tilkommende 1ste April at regne.

• Slagterne androge dernæst paa:

b) at der ved Taxten maatte gjøres Forskjel paa de bedre og de ringere Kjødsorter.

Denne Forskjel er ogsaa forhen bleven iagttaget, og saavel Magistraten som Politiedirecteuren og de 32 Mænd vare enige i at ansee samme som gavnlig, fornemmelig med Hensyn til, at ved saadan Classification alt saakaldet Vanhæng vilde bortfalde, og enhver, mod forholdsmæssig Betaling, kunde erholde det Slags Kjød, han, efter sin Leilighed, helst ønsker sig. Cancelliet fandt heller intet imod, at den, i det mindste som Forsøg, igjen indførtes, og det behagede Hs. Majestæt, allernaadigst at bifalde:

• at der ved Taxtens Sættelse skal gjøres Forskjel paa de bedre og ringere Kjødsorter, saaledes som desangaaende er bestemt ved Raadstueplacat af 30te

April 1811, grundet paa kongelig Resolution af 27de næstforhen, med den Undtagelse, at Mellemstegen regnes til bedste Slags; samt at, som Følge heraf, det saakaldte Paaahæng herester skal være forbudet.

Slagterne foresloge endvidere:

- c) at der maatte bestemmes Tært for Frislagterne, og at disse maatte tilpligtes at have bestemte Udfalgssteder, og dagligen indfinde sig med Kjøb til Salg.

Det forekom Cancelliet aldeles passende, at der sættes Tært for Frislagterne, i Lighed med den, der bestemmes for Laugsflagterne, men Man fandt det derimod betænkeligt at tilraade, at det skulde gøres til Vilkaar for dem, at have faste Udfalgssteder og dagligen indfinde sig med Kjøb til Salg, da Indretningen med Frislagterne er indført, for at bevirke Concurrence, og en saadan Indskrænkning, som den anførte, formeentligen vilde være særdeles byrdefuld for Frislagterne, hvis Formue og Leetighed ikke let er saaledes beskaffen, at de ere i Stand til dagligen at bringe Kjøb til Torvet, hvoraf følger, at Marge vilde afholdes fra at besatte sig med denne Næringsvei, og at saaledes Djemedet, alene til Laugsflagternes Fordeel blev forfeilet.

Denne Cancellies Formening fandt ogsaa Hs. Majestæts allerhøieste Bifald.

Slagterne androge ogsaa paa:

a) at Placaten af 14te Septbr. 1813 som byder Slagterne stedsse, og dagligen at have Drekjød i deres Udsalgsskeds, maatte, om ikke aldeles hæves, dog indskrænkes til blot at gjelde fra 1 Novbr. til ultimo Maatii, og ellers, naar Mangel paa Drekjød var at befrygte; samt at Straffen for Dvertrædelse, Borgerets Forstabelse, maatte modificeres til Pengemulct.

Da Drekjød i Sommermaanederne i Almindelighed ikke søges, i det mindste ikke i nogen betydelig Quantitet, kunne Slagterne ikke gjøre nogen sikker Calcul over, hvormeget af denne Kjødsort de kunde afsætte, og de staae færdige for, at Kjødet, ved at hængeliggge usolgt, i den Aarstid bedærves. Der syntes ogsaa ikke at kunne være nogen Betænkelighed ved at modificere hiin Placats Bud. I Henseende til Maaden, hvorpaa dette kunde ske, formeente Cancelliet, at Slagterne i Juni, Juli og August Maaneder blot burde være forsynede med Drekjød om Mandag, Onsdag og Lørdag, samt være frie for at drages til Ansvar, naar de godtgjorde, at de til bemeldte Tider havde havt et saa tilstrækkeligt Partie Drekjød, at Enhver dermed kunde blive forsynet indtil Kl. 10 om Formiddagen.

Straffen for Dvertrædelse formeente Cancelliet næst passende at kunne bestemmes til den samme, som for Tart: Dvertrædelse.

H: Majestæt behagede ligeledes at bifalde denne allerunderdanigste Yttring.

Slagterne søskede endvidere:

e) at al Dmsøben med og Faltholdelse af Kjøb i Husene maatte herefter forbydes.

Seer omtrent 2 Aar siden hortes et almindeligt Ønske om, at Dmsøren af Kjøb i Husene ikke maatte forbydes, fordi saadan Dmsøren vilde være til Rettelse for Husmødre, som ikke selv havde Vellyst at gaae i Slagterboden, og som heller ikke havde Føit, hvorpaa de kunde forlade dem, at sende; ligesom flige Dmsø-
rere ikke sjeldent give bedre Kjøb, end det, hvorfor Kjødet er at faae i Boderne.

Cancelliet besluttede, til et Forsøg, at tillade saadan Dmsøren af Kjøb i 1 Aar, hvilken Tilladelse, for at Ubøttigede ikke derved skulde faae Afgang til at falholde Kjøb, eller Hindring lægges i Veien for Udsalget af Boderne, dog indskrænktes derhen, at saadan Dmsøren ikke maatte finde Sted førend efter Pl. 12 om Middagen, og ikke foretages af andre end dem, som dertil vare blevne forsynede med Tegn af Politiet, til Bevøis for deres Berettigelse. Da efter dette Aars Forløb ingen fattigke Dmsøendigheder kunde opgives, der vidnede om Skadeligheden af saadan Tilladelse, besluttede Man at lade Forsøget fortsætte endnu et Aar. Det forekom ogsaa Cancelliet, at stemme med det almindelige Lær, ligesom med de fleste Husmødres Ønske, at saadan Tilladelse til

Dmbæren med Kjøb, under fornævnte Indskrænkninger, fremdeles og indtil videre, blev sanctioneret.

Det er vel troligt, at en eller anden Uberettiget derved kunde tilløste sig Udgang til at falsholde Kjøb, ligesom Cancelliet og fandt det nødvendigt, at Slagterne, til Bedrøvelse for de dem paaliggende Pligter og Indskrænkninger, nyde nogen Forret, om end Consumenserne, til hvis Bedste hine Indskrænkninger og Pligter ere Rauger paabudne, derved maatte savne en Lettelse de ellers kunde nyde. Men Slagterne ere i fornævnte Henseende dog ikke værre farne end andre deres Medborgere, som selv maae vaage over og paatale, naar der skeer Indgrib i deres Næring, og ved den gjorte Indskrænkning med Tegn bleve de satte i Stand til at føre denne Control.

Efterat Cancelliet i Overensstemmelse hermed havde forestillet Hs. Majestæt, hvad de talte for og imod en saadan Tilladelse, har Allerhöjstfamme befaleet:

”At Dmbæren af Kjøb i Husene maa under de Indskrænkninger, hvorunder saadant hidtil af Cancelliet er tilstedet, vedvare for 1 Aar.”

Endelig have Slagterne optastet det Spørgsmaal:
 f) Om den Landboerne ved Placat 22de Juni 1808 givne Tilladelse, at sælge fersk Kjøb paa Areltorv, hjemler dem Ret til at sælge Drekjøb og Lamme-kjøb i smaa Vægt, og i Særdeleshed i mindre Partier end en heel Fjerding af en Dre og et heelt Lam.

Hverken Magistraten eller Cancelliet fandt nogen Indskrænkning i saa Henseende tilraadelig, ligesom den

heller ikke stemte med fornævnte Placat, der udtrykkelig tilstøder Landboerne at sælge Kjødet baade i store og smaae Partier. Hs. Majestæt bifalbt denne Mening.

Om disse allerhøiest Bestemmelser er under 22de d. M. Kjøbenhavns Magistrat blevet tilskreven det Fornødne.

Af den til Qvartalscoursens Bestemmelse-aller-naadigst anordnede bestandige Committee er, under 19de d. M., formeldte Cours, for næstkommende Januarii, Februarii og Martis Maaneder, i Oversøensstemmelse med de i Placaten af 30te Julii sidstleden allernaadigst foreskrevne Regler, bestemt ligesom for October, November og December Maaneder til 250. Hvorom der, ligelædes under 19de d. M., er udgaaet Placat fra det danske Cancellie.

Under 9de Decbr. er Etatsraad og General-Auditeur ved Søestaten, samt Directeur for Nationalbanken, P. Møller, tillagt Ordre, hvert Aar, paa den Dag, Høiesteret tager sin Begyndelse, at indfinde sig i bemeldte Ret, saa og ellers, i Aarets Løb, uden videre Ordre, at tage Sæde i Retten, naar han af Justitiarius tilsiges, at hans Nærværelse der, formødelst indtrufne Omstændigheder behøves, og hans Embeds Forretninger ham ei derfra forhindre,

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Hellebæk og Høllum Sognekalde i Aalborg Stift, 185 Rbdtr. — Drum Sognekalde i Aalborg Stift, 185 Rbdtr. Dette Embede er beneficeret med Kongetienden af Høllum Sogn. — Stjorping og Krætt Sognekalde i Viborg Stift, 320 Rbdtr. — Høllinge og Valdsbye Sognekalde i Sjælland, 600 Rbdtr. — Forstander og første Lærer Embedet ved Skolelærer-Seminariet paa Jønsrup; aarlig Løn 1340 Rbdtr. Solv, til adskillige Udgifter 400 Rbd. S. ialt 1740 Rbdtr. Solv. Fri Bolig og Hauge samt omtrent 10 Tdr. Land til Dykning.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 16de Decbr. er Regimentschirurg a la suite i Armeen, J. E. Becken, Ridder, entlediget fra hans hidtil hante Post som Reservechirurg ved det chirurgiske Academie; Sognepræst for Biellerup Menighed i Ribe Stift, R. Storm, beskiftet til Sognepræst for Egved og Døstede Menigheder i bemeldte Stift; Cand. theol. J. E. Brandt til Sognepræst for Vindum Menighed i Viborg Stift.

Rettelser:

3 Coll. Lib. No. 67, ff. d. A., S. 945.

Lin. 12, for 6 Rbd., læs: 12 Rbd.

Lin. 13, for 4 Rbd., læs: 8 Rbd.